

ਪੋਥੀ

ਸ੍ਰੀ ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ

ਅਰਥਾਤ

ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪੂਜਾ—ਪਾਠ ਬਿਧੀ

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸਾਚਾ ਸਦਾ ਤੀਰਥ ਦਸ ਪੁਰਬ ਸਦਾ ਦਸਾਹਰਾ ॥

ਪੋਥੀ

ਸ੍ਰੀ ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ

ਅਰਥਾਤ

ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪੂਜਾ—ਪਾਠ ਬਿਧੀ

ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪਾ: ੧੦ਵੀਂ, ਵਿਚੋਂ, ਦਸ ਦਿਵਸ (ਦਸੈਹਰਾ) ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ-ਯੋਗ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ :—ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਅਕਾਲੀ' ੯੬ ਕ੍ਰੋੜੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ—ਪੰਜਵਾਂ ਤਖਤ—ਚਲਦਾ ਵਹੀਰ (ਚੱਕਰਵਰਤੀ) ਪੰਜਾਬ—ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ (ਵਿਸ਼ਵ)

ਇਸ ਪੋਥੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪੰਜਵਾਂ ਤਖਤ ਚਲਦਾ ਵਹੀਰ (ਚੱਕਰਵਰਤੀ) ਦੇ ਹਨ ।

ਪਹਿਲੀ ਛਾਪ — ੫੧ ਪੋਥੀਆਂ, ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੯੮੦
ਦੂਜੀ ਛਾਪ — ੧੦੧ ਪੋਥੀਆਂ ਅਕਤੂਬਰ ੧੯੯੬

ਨਿਗਰਾਨ :—ਜ: ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ
ਮੁਖਤਿਆਰੇ ਆਮ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪੰਜਵਾਂ ਤਖਤ, ਚੀਫ਼ ਐਡੀਟਰ “ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਸੰਦੇਸ਼”

ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ਰ :—ਜ: ਉਦੇ ਸਿੰਘ
ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ (ਬਗੀਚੀ ਬਾਬਾ ਬੰਬਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੋਅਰ ਮਾਲ) ਪਟਿਆਲਾ ।

ਪਰੂਫ਼ ਰੀਡਰ :—ਗਿ: ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ. ਐਡੀਟਰ ਇੰਚਾਰਜ “ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਸੰਦੇਸ਼”
ਬੁੱਢਾ ਦਲ—ਪੰਜਵਾਂ ਤਖਤ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਲੋਅਰ ਮਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ ।

ਮੁਖ-ਬੰਦ

ਭਾਰਤ ਵਰਸ ਵਿਚ ਪੁਰਾਤਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਰੀਤ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੁਗ ਪੁਰਸ਼ਾਂ (ਅਵਤਾਰਾਂ) ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਫ਼ ਕਰਤ੍ਵਯ, ਸੰਸਾਰ-ਭਲਾਈ-ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਉਪਕਾਰ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜਯ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੁਰਾਤਨ ਰਸਮਾਂ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਕ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਰੀਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਸ਼ੁਫ਼ਤਾ-ਸਚ-ਧਰਮ-ਧੀਰਜ- ਸੱਤ-ਸੰਤੋਖ, ਜੀਵ ਦੇ ਅਸਲ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੀਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸਰਬ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਅਤੇ ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਚੋਰ ਦੋਂਦਿਆਂ, ਸਰਬ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ, ਭੁਲੀ ਲੁਕਾਈ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਧਰਮ ਵਲ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕੀਤਾ।

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਨਿਘ੍ਰਿ-ਵਹਿੰਦੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੋਖਦਿਆਂ, ਪੂਰਨ ਮਨੁਖ 'ਖਾਲਸਾ' ਸਾਜ ਇਕ ਅਕਾਲ ਉਪਾਸ਼ਕ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ-ਭਗਤੀ, ਸ਼ਸਤ੍ਰ-ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦੀ ਪੂਜਾ ਵਿਚ ਸਭ ਰਸਮੋ-ਰਿਵਾਜ ਬਦਲ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਵੇਂ ਉਲੀਕ ਕੇ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਰੀਤ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਕੀਤੀ।

ਜੀਵਨ ਸ੍ਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਅੰਗ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ (ਗੁਰਬਾਣੀ) ਤੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ-ਪੂਜਾ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੁਰਮਾਇਆ 'ਜਿਤੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਨਾਮੰ, ਨਮਸਕਾਰ ਤਾਮੰ ॥' 'ਖਾਲਸਾ' ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਰਾਜ ਤੇ ਯੋਗੀ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਸਰੂਪ ਬਖਸ਼ਦਿਆਂ, ਬਾਣੀ-ਬਾਣੇ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਬਣਾ ਕੇ, ਸੰਸਾਰਕ ਰਸਮੋ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਅਨੋਖਾ ਢੰਗ ਅਪਣਾਇਆ। ਇਸੇ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਦਸੈਹਰੇ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਅਖੰਡ ਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਦਸ ਦਿਨ ਜਾਪ ਰਾਹੀਂ ਮਨਾਉਣਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ।

ਪੁਰਾਤਨ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ-ਦਲ ਪੰਜਵਾਂ-ਤਖਤ ਚੱਕ੍ਰਵਰਤੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਜੰਗਾਂ-ਜੁੱਧਾਂ ਜਾਂ ਰਾਜ-ਪਾਟ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਇਹਨਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਗੁਰ-ਅਸਥਾਨਾਂ, ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰ-ਤਖਤਾਂ ਤੇ ਦਸੈਹਰੇ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ 'ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪਾਠ ਪੂਜਾ' ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਇਸੇ ਮਰਯਾਦਾ ਨਾਲ 'ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪੂਜਾ' ਦਸੈਹਰੇ ਤੇ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਸੰਨ ੧੯੧੯ ਈਸਵੀ ਤੋਂ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਪਹਿਰੇ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ, ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਪੁਰਾਤਨ ਮਰਯਾਦਾ ਭੰਗ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਅਲੋਪ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਤਖਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ (ਨਾਂਦੇੜ) ਵਿਖੇ ਪੁਰਾਤਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ 'ਸਸਤ੍ਰ ਪੂਜਾ' ਦਸੈਹਰੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਖਤ ਆਦਿ ਸ਼ਕਤੀ ਜਗਤ-ਮਾਤਾ, ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇਵਾਂ ਜੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੁਕਟ (ਨਾਂਦੇੜ) ਤੇ ਵੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਮਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਬੁੱਢਾ ਦਲ, ਜਿਹਨਾਂ ੬੦-੭੦ ਸਾਲ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਅਤਿ ਕਠਨ ਘਾਲਾਂ ਘਾਲ ਕੇ, ਅਤੁਟ ਲੰਗਰ-ਦੇਗ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਟਕਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰ ਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਆਦਿ-ਦਸਮ-ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਲੋਹ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਏ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ।

੧. ਗਿ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਰਫ (ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ) ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ
 ੩. ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ
 ੫. ਬਾਬੂ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਆਦਿ-ਦਸਮ ਦੇ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਵੀ ਬਣੇ)
 ੭. ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸਿੰਧੀ'
 ੮. ਸੰਤ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਨਾਮਧਾਰੀ)
 ੧੧. ਭਾਈ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ
 ੧੩. ਅੜਬੰਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ 'ਲਿਖਾਰੀ' ਮ: ਗੁ: ਬਗਸਰ
 ੧੫. ਗਿ: ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ "ਲਿਖਾਰੀ" ਬੁੱਢਾ ਦਲ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਹੀ (ਹਥ ਲਿਖਤ ਪੋਥੀਆਂ ਲਿਖਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੀਨਤਾ ਬਖਸ਼ੀ)
- ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ 'ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ' ਨੂੰ ਗਿ: ਰਾਮ ਸਿੰਘ (ਸੂਰਮਾ ਸਿੰਘ) ਤੇ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਾਰੀ ਛਾਉਣੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ (ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰ ਕੇ ਇਸੇ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਕੀਤਾ।
- ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰਨ ਤੇ ਪੰਥ ਦੀ ਜਥੇਦਾਰੀ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਬਾਬਾ ਮਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੁਜਾਰੀ ਤਖਤ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਲਾਧਾਰੀ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਥਾਪਨ ਕਰਦਿਆਂ 'ਦਸੈਹਰਾ ਪਾਠ' ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਖਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਨੇ ਪੁਰਾਤਨ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ।

ਪੋਥੀ ਦਾ ਪ੍ਰਿਥਮ ਰੂਪ ਲਿਖਣਾ.—ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਮਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, 'ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ' ਤੋਂ ਦਾਸ ਤੇ ਭਾਈ ਰਣ ਸਿੰਘ

੨. ਭਾਈ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ
੪. ਭਾਈ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਡਾ ਭਾਈ
੬. ਭਾਈ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਜੀ
੮. ਗਿ: ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਤੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਹਨ)
੧੦. ਜ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
੧੨. ਭਾਈ ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ (ਮੋਨੀ)
੧੪. ਬਾਬਾ ਰਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ,, ,, (ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ)

ਜੀ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ, ਅਸੀਂ ਦੇਵੇ ਇਕੱਠੇ ਪਾਠ ਆਦਿ-ਦਸਮ, ਸ੍ਰੀ ਸਰਬ ਲੋਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਸੰਥਾ ੧੯੩੭ ਤੋਂ ੧੯੪੦ ਤੱਕ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ੧੯੪੦ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸਾਖੀ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਪੁਜੇ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਮਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਾ ਸਦਕਾ ਹੀ ਕਲਾਧਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਨੇ ਪੰਥ ਦੇ ਦਾਸ ਨੂੰ “ਲਿਖਾਰੀ” ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਬਖਸ਼ਿਆ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਚਰਨ ਪਰਸਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਦਿਤਾ ।

ਵਿਦਿਆ ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੇਂ ੧੯੩੭ ਤੋਂ ੧੯੪੦ ਈ: ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ “ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪੂਜਾ—ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ” ਪੋਥੀ ਵੱਖਰੀ ਲਿਖਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ । ਦਾਸ ਤੇ ਅਪਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ, ਹਥ ਲਿਖਤ ਇਹ ਪੋਥੀ ਲਿਖਵਾਈ, ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਹਥ ਲਿਖਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਆਦਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮੰਗਲ ਪੋਥੀ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਪੋਥੀਆਂ ਲਿਖਵਾਈਆਂ । ਸ੍ਰੀ ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਹਥ ਲਿਖਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਗਜ਼ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੇਵਾ ਦਾਸ ਪਾਸੋਂ ਨੇਪਰੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹ ਸਕੀ ।

ਪਹਿਲੀ ਹਥ ਲਿਖਤ ਪੋਥੀ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਲੈ ਜਾਣ ਤੇ, ਦੁਬਾਰਾ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪੋਥੀ ਪਿੰਡ ਗੋਂਦਲਾ ਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਜਰਾਂ ਵਾਲਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੱਤਾ ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਜਰਾਂ ਵਾਲਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਹਾੜ ਸੰਮਤ ੨੦੦੧ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ “ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ” ਇਹ ਪੋਥੀ ਛਾਪੀ ਗਈ ਹੈ ।

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਮਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ, ੨ ਕੱਤਕ ਸੰਮਤ ੨੦੦੧ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਚੋਲਾ ਤਿਆਗਣ ਤੇ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ‘ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਸਾਥੀ’ ਬਾਬਾ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਨੇ, ਇਸ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਜਿਹਾ ਕਿ :—

੧. ਪੰਥ-ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਕਾਲੀ ਨੇ ਕਾਫੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਨਾਮ-ਬਾਣੀ, ਸੇਵਾ-ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬੇਅੰਤ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ।
੨. ਸੰਤ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ (ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਦੇ ਇਨਚਾਰਜ) ਨੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਪਾਸ ਸੇਵਾ-ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਕੀਤਾ ।

ਪੋਥੀ ਦੇ ਹੋਰ ਉਤਾਰੇ :—੧. ਗੁ: ਤਾੜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾ: ੧੦, (ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ) ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਖੋਜੀ ਗਿ: ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਨੇ ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਪਾਸੋਂ ਕਈ ਉਤਾਰੇ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਤਾਰੇ ਕੀਤੇ ।

੨. ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸਿੰਧੀ' ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਉਤਾਰਾ ਕਰਕੇ, ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਅਕਾਲੀ' ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ।

ਪੋਥੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਛਾਪਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਅਕਾਲੀ' ੯੬ ਕ੍ਰੋੜੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਆਸ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ੫-੬ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਛਪਾਈ ਵਾਸਤੇ (ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ) ਲਾ ਕੇ ਛਾਪ ਕੇ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤਾ—ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ "ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ" ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੇਂ ਅਧਿਆਇ 'ਪੰਨੇ' ਕੱਢਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਪੋਥੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਛਪਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਮਤ ੨੦੩੫ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸੰਨ ੧੯੭੮ ਈਸਵੀ ਵਿਸਾਖੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ :—

੧. ਗਿ: ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ (ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ)

੨. ਸੰਤ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ (ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਦੇ ਇਨਚਾਰਜ)

੩. ਗਿ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਗੁ: ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ (ਮੁਕਟ) ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ (ਨਾਂਦੇੜ)

੪. ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸਿੰਧੀ'

੫. ਗਿ: ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ "ਲਿਖਾਰੀ" ਬੁੱਢਾ ਦਲ,

(ਓ) ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਾ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹੱਥ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਦੇਰ ਹੋਵੇਗੀ-ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਪੋਥੀਆਂ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾਵਣ-ਤਾਂ ਜੋ "ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਬਿਧੀ" ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੋਵੇ।

(ਅ) ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਈ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਸੇਵਕ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵਣਗੇ।

(ੲ) ਪੋਥੀ ਦੇ ਛਾਪਣ ਤੇ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸੇਵਾ (ਗਿ: ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ 'ਲਿਖਾਰੀ') ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਬਾਹੁਣਗੇ।

ਪੰਥ ਰਤਨ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਅਕਾਲੀ' ਜਥੇਦਾਰ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਗੁਰਮਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਂਦਿਆਂ ਪੋਥੀ ਛਪਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬੁੱਢਾ ਦਲ—ਪੰਜਵਾਂ ਤਖਤ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ (ਛਾਉਣੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ) ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲਾ ਰੋਪੜ ਵਿਖੇ ਅਰੰਭ ਕਰਵਾ ਦਿਤਾ। ੧ ਵੈਸਾਖ ਸੰਮਤ ੨੦੩੭ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ੧੩ ਅਪ੍ਰੈਲ ਸੰਨ ੧੯੮੦ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪੋਥੀ ਛਪ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ ॥

00000

ਦੂਜੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ :-

ਮੁਖ-ਬੰਦ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਾਜੇ ਨਿਵਾਜ਼ੇ ਖਾਲਸਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪੰਜਵਾਂ ਤਖਤ ਚਲਦਾ ਵਹੀਰ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਅਕਾਲੀ' ੯੬ ਕ੍ਰੋੜੀ ਜੀ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਪਵਿਤਰ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਛਾਪਣ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹਿੱਤ ੯੬ ਕ੍ਰੋੜੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸੰਨ ੧੯੬੮ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਰੂਪ ਨਗਰ) ਵਿਖੇ "ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪੰਜਵਾਂ ਤਖਤ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ" ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਬ ਪ੍ਰਥਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਸਥਾਨਾਂ ਜਾਂ ਵਿਰਲੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਪਾਸ ਹੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿਚ ਛਾਪ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵੰਡਿਆ।

ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ "ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਸੰਦੇਸ਼" ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਰਾਹੀਂ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਕੇ ਗੁਟਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਛਾਪ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੇ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਖਸ਼ੀ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪੰਜਵਾਂ ਤਖਤ ਹਰ ਰਸਮ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਗਤ-ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲਿਆ, ਇਸ ਕੁਲ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਲਵ ਜੀ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਥਮ ਰਚਨਾ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ "ਅਪਨੀ ਕਥਾ" ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਸਚਾਈ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਕਥਾ (ਰਾਮ ਕਥਾ) ਦਾ ਦਸੈਹਰੇ ਤੋਂ ਦਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵਰਾਤਰੇ ਦਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੋਥੀ "ਸ੍ਰੀ ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ" ਜੋ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਹੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਛਾਪਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤਿਪਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਨੇ "ਸ੍ਰੀ ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ" ਦੀ ਦੂਜੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਛਾਪੀ, ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਦਿਆਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਰਹੀਆਂ ਅਸੁਧੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ "ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪੰਜਵਾਂ ਤਖਤ" ਤੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਗਿ: ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਅਤੇ ਐਡੀਟਰ ਇੰਚਾਰਜ "ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਸੰਦੇਸ਼" ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ।

ਉਜ਼ਲ ਦੀਦਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਈਜ਼ ਵਿੱਚ ਛਾਪ ਕੇ ਭੇਟ ਕਰਨਗੇ

ਅਤੇ ਖਾਲਸੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ “ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼” ਦੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ‘ਅਕਾਲੀ’ ਜੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਲੜੀਵਾਰ ਕਥਾ ਨੂੰ ਸਟੀਕ ਕਰਕੇ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਜੀ ਤੋਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਬਰੂਰਤ ਹੈ :

“ਸ੍ਰੀ ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ” ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਿਆਂ ਪੂਰਨ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪੋਥੀ ਜਿੱਥੇ ਪੰਥ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੀਤ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਸੰਨ ੧੯੧੯ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵੀ ਨਿਭਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗੀ ਉੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨ ਵੀ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਗੇ।

ਜਥੇਦਾਰ ਉਦੇ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ਰ “ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਸੰਦੇਸ਼”

ਕਰਉਂ ਬੇਨਤੀਆਂ

ਉਜੁਲ ਦੀਦਾਰੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਕਾਲੀ ਜਥੇਦਾਰ ੯੬ ਕ੍ਰੋੜੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪੰਜਵਾਂ ਤਖਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਰੀਬ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਸਾਜ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਦਾਨ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਲਾਈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ ਦੀ ਦੂਜੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਛਾਪਣ ਸਮੇਂ ਛਪਾਈ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਲਈ ਸੇਵਾ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਸੀਮ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਲਈ ਦਾਸ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਕੋਟਾਨ-ਕੋਟ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਕੇ ਭੀ ਰਿਣ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰ ਸਕਦਾ।

ਸਰਬ ਉਪਮਾ ਭਰਪੂਰ ਸਾਹਿਬ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਗਿਆਨ ਭਰਪੂਰ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸੁੱਧ ਰੂਪ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੀ ਜਾਨਦੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਦਿਆ ਸਿੱਖਣ ਸਮੇਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦੱਸੇ ਪਦ ਛੇਦ ਪਾਠਾਂ ਵਿਸਰਾਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਧਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੁਧੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੁੱਧੀ ਜਨ ਰਹੀਆਂ ਅਸੁਧੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਬਰੂਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ ਜੀ।

ਆਪਣੇ ਸਹਿਪਾਠੀ ਅਤੇ ਗੁਰਭਾਈ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਬਰੂਰਤ ਹੈ।

ਪੋਥੀ ਦੀ ਛਪਾਈ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀ ਸੁਧਾਈ ਦੇ ਸਬੇ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਪੂਜਨੀਕ ਬਾਬਾ ਜੀ (ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਦੇ ਹਨ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਅਸੁਧੀਆਂ ਮੇਰੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ।

ਗਿ: ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.

ਐਡੀਟਰ ਇੰਚਾਰਜ “ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਸੰਦੇਸ਼”

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਤਤਕਰਾ

ਪੋਥੀ ਸ੍ਰੀ ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ

ਤਥਾ

ਸ਼ਸਤਰ ਪੂਜਾ - ਪਾਠ ਬਿਧੀ

ਨੰਬਰ	ਨਾਮ ਧਿਆਇ	ਛੰਡ	ਪਾਠ ਆਰੰਭਕ ਤੁਕਾਤ	ਛੰਦ ਦਾ ਅੰਕ ਕਿਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ-ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ	ਪੋਥੀ ਦਾ ਪੰਨਾ	ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪੰਨਾ ੧੪੨੮ ਦੇ ਪੰਨੇ
੧.	ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ	ੴ ... ਛਪੇ ਛੰਦ	ਚੜ੍ਹ ਚਿਹਨ ਅਰੁ	੧ ਤੋਂ ੧੯੯	੧ ਤੋਂ ੯	੧ ਤੋਂ ੧੦
੨.	ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ	(ੳ) ੴ ... ਚੋਪਈ	ਪ੍ਰਣਵੇਂ ਆਇ	੧ ਤੋਂ ੧੦	੧੦ ਤੋਂ ੧੧	੧੧ ਤੋਂ ੩੩
	" "	(ਅ) ਦੋਹਰਾ	ਏਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ	੨੦੧ ਤੋਂ ੨੩੦	੧੧ ਤੋਂ ੧੩	੩੦ ਤੋਂ ੩੩
	" "	(ੲ) ਪਾਧਤੀ ਛੰਦ	ਅਦ੍ਵੈ ਅਭਿਨਾਸ	੨੬੭ ਤੋਂ ੨੭੧	੧੪ ਤੋਂ ੨੧	੩੮ ਤੋਂ ੪੬
੩.	ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ	(ੳ) ਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ	ਨਮਸਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਖੜਗ ਕੋ	੧ ਤੋਂ ੧੦੧	੧੫ ਤੋਂ ੨੧	੩੯ ਤੋਂ ੪੬
	" "	(ਅ) ਚੋਪਈ	ਸਰਬ ਕਾਲ	੧ ਤੋਂ ੧੧	੨੧ ਤੋਂ ੨੨	੭੩ ਤੋਂ ੮੯
੪.	ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਕਤ ਬਿਲਾਸ (ਸਾਰਾ ਪੜ੍ਹਨਾ)	ੴ ... ਸ਼੍ਰੇਯਾ	ਆਇ ਅਪਾਰ	੧ ਤੋਂ ੨੩੩	੨੩ ਤੋਂ ੪੩	੭੪ ਤੋਂ ੯੯
	(ਪਹਿਲਾ)		ਮਹਿਖ ਦਈਤ	੧ ਤੋਂ ੨੬੨	੪੪ ਤੋਂ ੪੮	੧੦੦ ਤੋਂ ੧੧੯
੫.	ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਲਿਖਯਤੇ (ਸਾਰਾ ਪੜ੍ਹਨਾ) (ਦੂਜਾ)	ਨਰਾਜ ਛੰਦ				
੬.	ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ (ਸਾਰੀ)	ੴ ... ਪਉੜੀ	ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ	੧ ਤੋਂ ੫੫	੫੯ ਤੋਂ ੬੫	੧੧੯ ਤੋਂ ੧੨੭
੭.	ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੰਧ	(ੳ) ਰੁਯੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ	ਨਮੋ ਨਾਥ ਪੂਰੇ	੧ ਤੋਂ ੮ ॥੪੭॥	੬੬ ਤੋਂ ੭੦	੧੨੭ ਤੋਂ ੧੩੩
	" "	(ਅ) ਤੇਮਰ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥	ਪੁਨ ਭਏ ਮੁਨੀ	੩੨੦ ਤੋਂ ੩੩੬	੭੧ ਤੋਂ ੭੫	੧੫੪ ਤੋਂ ੧੫੫

ਨੰਬਰ	ਨਾਮ ਧਿਆਇ	ਛੇਦ	ਪਾਠ ਆਰੰਭਕ ਤੁਤਾਤ	ਛੇਦ ਦਾ ਅੰਕ ਕਿਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ-ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ	ਪੰਥੀ ਦਾ ਪੰਨਾ	ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪੰਨਾ ੧੪੨੮ ਦੇ ਪੰਨੇ
੮.	ਅਥ ਚਉਥੀਸ ਅਉਤਾਰ	ਚਉਪਈ	੧੯ ... ਅਥ ਚਉਥੀਸ	੧ ਤੋਂ ੫੪	੭੨ ਤੋਂ ੭੫	੧੫੫ ਤੋਂ ੧੬੦
੯.	ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ	(ੳ) ਕਲਸ (ਅ) ਚੋਪਈ	ਮਚੇ ਸੂਰ ਬੀਰ ਜੇ ਇਹ ਕਥਾ ਸੁਣੇ	੫੮੮ ਤੋਂ ੬੨੨ ੮੫੬ ਤੋਂ ੮੬੪ ੧ ਤੋਂ ੮	੭੬ ਤੋਂ ੭੯ ੭੯ ਤੋਂ ੮੧ ੮੦ ਤੋਂ ੮੧	੨੩੪ ਤੋਂ ੨੩੯ ੨੫੪ ਤੋਂ ੨੫੫ ੨੫੪ ਤੋਂ ੨੫੫
੧੦.	ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਵਤਾਰ	(ੳ) ਚੋਪਈ (ਅ) ਭੁਯੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੇਦ	ਅਥ ਬਰਨ ਤੁਹੀ ਅਸਤੁਟੀ	੪੨੧ ਤੋਂ ੪੪੦	੮੧ ਤੋਂ ੮੨	੩੦੯ ਤੋਂ ੩੧੦
	"	(ੳ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਥਾ ॥ ਚੋਪਈ॥	ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਕਥਈ	੨੪੮੦ ਤੋਂ ੨੪੮੨	੮੨ ਤੋਂ ੮੩	੫੬੮ ਤੋਂ ੫੭੦
੧੧.	ਨਿਹਲੋਂਕੀ ਅਵਤਾਰ	(ੳ) ਸ੍ਰੋਯਾ ਛੇਦ (ਅ) ਛਪੋ ਛੇਦ	ਪਾਪ ਸੰਬੁਧ ਬਿਨਾਸਨ ਕਉ ਲਏ ਸੰਗ ਨ੍ਰਿਪ	੧੪੧ ਤੋਂ ੧੫੬ ੫੪੨ ਤੋਂ ੫੬੨	੮੪ ਤੋਂ ੮੫ ੮੬ ਤੋਂ ੮੭	੫੮੧ ਤੋਂ ੫੮੩ ੬੦੭ ਤੋਂ ੬੦੯
੧੨.	ਪਾਰਸ ਨਾਥ (ਰੁਦਰ ਅਵਤਾਰ)	(ੳ) ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੇਦ (ਅ) ਮੋਹਨੀ ਛੇਦ	ਬਿਤੇ ਖਰਖ ਦੇ ਜੇ ਦੇਵੀ ਭੋਵੀ	੨੧ ਤੋਂ ੨੭ ੪੫ ਤੋਂ ੧੫੮੯॥	੮੮ ਤੋਂ ੯੧	੬੭੧ ਤੋਂ ੬੭੨ ੬੭੩ ਤੋਂ ੬੭੭ ੭੦੯ ਤੋਂ ੭੧੨
	"	ਸ਼ਬਦ ਦਸ (੧੦)	ਰੇ ਮਨ ਐਸੇ ਕਰ	੧ ਤੋਂ ੧੦	੯੨ ਤੋਂ ੯੪	੭੧੨ ਤੋਂ ੭੧੬
੧੩.	ਰਾਮ ਕਲੀ		ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਜਪੋ	੧ ਤੋਂ ੩੩	੯੫ ਤੋਂ ੯੮	੭੧੬ ਤੋਂ ੭੧੭
੧੪.	ਸ੍ਰੋਯੇ (ਉਪਦੇਸ)	੩੩ ਸ੍ਰੋਯੇ	ਜੋ ਕਿਛੁ ਲੇਖ	੧ ਤੋਂ ੪	੯੮	੭੧੭ ਤੋਂ ੭੧੮
੧੫.	ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਉਸਤਤਿ	੩ ਸ੍ਰੋਯੇ ਤੇ ੧ ਦੋਹਰਾ	ਸਾਂਗ ਮਰੋਹੀ	੧ ਤੋਂ ੨੭	੯੯ ਤੋਂ ੧੦੦	੭੧੮ ਤੋਂ ੭੧੯
੧੬.	ਸ਼ਬਤ ਨਾਮ ਮਾਲਾ	ਦੋਹਰਾ	ਤੁਹੀ ਖੜਗ ਧਾਰਾ	੧ ਤੋਂ ੪੮॥੧॥	੧੦੧ ਤੋਂ ੧੦੪	੮੦੯ ਤੋਂ ੮੧੩
੧੭.	ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ	੧. ਭੁਯੰਗ ਛੇਦ ੨. ਦੋਹਰਾ ੩. ਚੋਪਈ	ਮਹਾ ਕਾਲ ਕੀ ਜੇ ਹਮਰੀ ਕਰੋ ਹਾਥ ਦੇ	੩੬੬ ਤੋਂ ੩੭੬ ੩੭੭ ਤੋਂ ੪੦੫	੧੦੫ ਤੋਂ ੧੦੭	੧੩੮੫ ਤੋਂ ੧੩੮੬ ੧੩੮੬ ਤੋਂ ੧੩੮੮
੧੮.	ਛਵਰਨਾਮਹ (ਪਾ: ੧੦)	ਹਿਕਾਯਤ	ਕਮਾਲੇ ਕਰਾਮਾਤ	੧ ਤੋਂ ੧੨	੧੦੮	੧੩੮੯ ਤੋਂ ੧੩੯੦
	"	"	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ	੬੪ ਤੋਂ ੬੫॥੨॥	੧੦੮	੧੩੯੦ ਤੋਂ ੧੩੯੧
	"	"	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ	੫੫ ਤੋਂ ੫੭॥੩॥	੧੦੯	੧੩੯੧ ਤੋਂ ੧੩੯੨
	"	"	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਜਾਮ	੧੩੮ ਤੋਂ ੧੩੯॥੪॥	"	੧੩੯੨ ਤੋਂ ੧੩੯੩
	"	"	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਪਯਾਲਹ	੫੦ ਤੋਂ ੫੧॥੫॥	"	੧੩੯੩ ਤੋਂ ੧੩੯੪
	"	"	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ	੩੯ ਤੋਂ ੪੦॥੬॥	"	੧੩੯੪ ਤੋਂ ੧੩੯੫
	"	"	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ	੪੮ ਤੋਂ ੪੯॥੭॥	"	੧੩੯੫ ਤੋਂ ੧੩੯੬

ਨੰਬਰ	ਨਾਮ ਅਧਿਆਇ	ਫੰਦ	ਪਾਠ ਆਰੰਭ ਤੁਕਾਤ	ਫੰਦ ਦਾ ਅੰਕ ਕਿਥੇ ਸ਼ੁਰੂ-ਕਿਥੇ ਤੱਕ	ਪੰਥੀ ਦਾ ਪੰਨਾ	ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪੰਨਾ ੧੪੨੮ ਦੇ ਪੰਨੇ
੧੮.	ਜਵਰਨਾਮਹ (ਪਾ: ੧੦)	ਹਿਕਾਯਤ	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸੁਰਖ	੪੬ ਤੋਂ ੪੭॥੮॥	੧੦੯	੧੪੧੪
	"	"	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਜਾਮ	੪੩ ਤੋਂ ੪੪॥੯॥	"	੧੪੧੬
	"	"	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ	੧੭੮ ਤੋਂ ੧੭੯॥੧੦॥	"	੧੪੨੪
	"	"	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ	੫੯ ਤੋਂ ੬੦॥੧੧॥	"	੧੪੨੭
	"	"	ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ	੨੦ ਤੋਂ ੨੧॥੧੨॥	"	੧੪੨੮

ਨੋਟ :— ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠ ਅੰਕ ੧ ਤੋਂ ੧੮ ਤੱਕ ਨੇ ਦਿਨ—ਅਖੰਡ ਪੜ੍ਹਨਾ—(ਰਾਮਾ ਅਵਤਾਰ ਸਾਰਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨਾ)

੧੯.	ਰਾਮਾ ਅਵਤਾਰ	ਚਪਈ	ਅਥ ਮੇਂ ਕਹੈ ਰਾਮ	੧ ਤੋਂ ੮੬੪ ਤਕ	੧੧੦ ਤੋਂ ੧੬੪ ਤਕ	੧੮੮ ਤੋਂ ੨੫੪ ਤਕ
੨੦.	ਪਾਠ ਬਿਧੀ	—	—	—	ਤਤਕਰੇ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਪੰਨੇ ਤੇ	—

ਨੋਟ :—ਰਾਮਾ ਅਵਤਾਰ ਸਾਰਾ ਸਿਰਫ ਦਸੇਹਰੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਉਪਰੋਕਤ, ੧ ਤੋਂ ੧੮ ਅੰਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਕੇਵਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ :—ਇਸ ਪੰਥੀ ਦੇ ਅੰਕ ੧, ਅੰਕ ੧੭, (ਅ-੯) ਅਤੇ ਅੰਕ ੧੩—੧੯ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਕਰਮਵਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਨੀਆਂ।

੧.	(ਅੰਕ ੧)	ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ	ਪੰਥੀ	ਪੰਨਾ ੧	ਤੋਂ	੯ ਤਕ
੨.	(ਅੰਕ ੧੭)	ਦੇਹਰਾ :—ਮਹਾਂ ਕਾਲ.....ਤੇ (ਚੋਪਈ) 'ਹਮਰੀ ਕਰੇ ਹਾਥ ਦੇ ਰੱਛਾ'	,,	ਪੰਨਾ ੧੦੫	ਤੋਂ	੧੦੯ ਤਕ
੩.	(ਅੰਕ ੧੯)	ਰਾਮਾ ਅਵਤਾਰ ਕਥਾ	,,	ਪੰਨਾ ੧੧੦	ਤੋਂ	੧੬੪ ਤਕ
੪.	(ਅੰਕ ੧੩)	ਤਤ ਸ੍ਰੋਯੇ ਤੇ ਅੰਕ ੧ ਤੋਂ ੪ ਤਕ ਪੜ੍ਹ ਰੋਗ ਪਾਉਣਾ	,,	ਪੰਨਾ ੯੫	ਤੋਂ	੯੮ ਤਕ
੫. ਬਾਕੀ ਪੂਰਨ ਪਾਠ ਬਿਧੀ ਇਸੇ ਪੰਥੀ ਦੇ ਤਤਕਰੇ ਤੋਂ ਉਲਟਾਵੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ।

ੴ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਦਸੈਹਰਾ ਮਹਾਤਮ-ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਬਿਧੀ

(ੳ) ਪੀਹਲੇ ਨੌਂ ਦਿਨ ਦੀ ਪਾਠ ਬਿਧੀ :-

੧. ਪਾਠ ਦਸੈਹਰੇ ਤੋਂ ਨੌਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸ਼ੂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਵਰਾਤਰੇ ਪਿਛਲੇ ਪਹਿਰ ਅਰੰਭ ਕਰਨਾ-ਸਾਰਾ ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਪੜ੍ਹਨਾ।
੨. ਸਮਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪਿਛਲੇ ਪਹਿਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਪਾਠ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
੩. ਪਾਠ ਦੇ (ਅਰੰਭ) ਆਦਿ - ਮੱਧ - ਅੰਤ (ਸਮਾਪਤੀ) ਤੇ ਕਤਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ, ਸਹੀਦੀ ਦੇਗ ਕਰਨੀ।
੪. ਬਾਕੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸੱਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਮੇਵਾ (ਬਦਾਮ-ਗਰੀ ਬੇਪਾ-ਮੋਂਗੀ-ਛੁਹਾਰੇ-ਲਾਚੀ ਛੋਟੀ-ਲੋਂਗ-ਪਿਸਤਾ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਰਤਾਉਣਾ।
੫. ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪਾਠ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਧੂਪ-ਅਖੰਡ ਜੋਤ ਜਗਾਣੀ।
੬. ਨੌਂ ਦਿਨ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਪੋਥੀ ਦੇ ਪੰਨਾ ੧ ਤੋਂ ੧੦੯ ਤੱਕ ਹੀ ਪੜ੍ਹਨਾ।
੭. ਪਾਠ ਇਕ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਵਧ ਸਿੰਘ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਦਲਵੀਂ ਰੋਲ ਰਾਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰਕ ਕ੍ਰਿਆ ਸੁਧ ਹੋਵੇ, (ਜੰਗਲ-ਮੈਦਾਨ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਤਾਬੇ ਬੈਠ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਨਾ ਬਸਤ੍ਰ ਸੁੱਛ ਹੋਵਨ।)

(ਅ) ਦਸਵੇਂ ਨਵਰਾਤਰੇ "ਦਸੈਸਰੇ" ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਬਿਧੀ :-

ਦਸੈਹਰੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੌਂ ਦਿਨ ਦੀ ਬਿਧੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੋਥੀ ਦੇ ਪੰਨਾ ੧ ਤੋਂ ੧੦੯ ਤੱਕ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।

- ਕੇਵਲ :-
੧. ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ, ਪੋਥੀ ਪੰਨਾ ੧ ਤੋਂ ੯ ਤੱਕ
 ੨. ਦੇਹਰਾ ॥ ਮਹਾਕਾਲ..... ਪੋਥੀ ਪੰਨਾ ੧੦੫ ਤੋਂ ੧੦੯ ਤੱਕ
 ੩. ਸਾਰਾ ਰਾਮਾ ਅਵਤਾਰ ,, ,, ੧੧੦ ਤੋਂ ੧੬੪ ਤੱਕ
 ੪. ੩੩ ਸ੍ਰੋਯੇ ਅਤੇ ੧ ਤੋਂ ੪ ਅੰਕ ਤੱਕ (ਸ੍ਰੋਯੇ ੩) (ਦੇਹਰਾ ੧) ਪੋਥੀ ਪੰਨਾ ੯੫ ਤੋਂ ੯੮ ਤੱਕ। (ਇਹ ਬਾਣੀ ਦਸਮ ਦਾ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਹੈ) ਦਸਮ ਸਰੂਪ ਦੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਜਾਂ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਉਪਰੰਤ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।
 ੫. ਪਾਠ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਆਰਤਾ-ਆਰਤੀ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ।
 ੬. ਰਾਵਨ ਦਾ ਸਿਰ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਨਾਰੀਏਲ-ਗੰਨਾ ਤੇ ਚੁਟੇਰੇ ਦਾ ਝਟਕਣਾ ਤਿਲਕ ਲਾਉਣਾ।
 ੭. ਦਸੈਹਰੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਾਠ ਸਵੇਰੇ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਹਿਲੇ ਨੌਂ ਦਿਨਾਂ ਵਾਂਗ ਪਿਛਲੇ ਪਹਿਰ ਅਰੰਭ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।

(੧)

ਅਵਹ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਧਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ੴ

ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

॥ ਜਾਪੁ ॥

★★ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥ ★★

ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਚੱਕ੍ਰ ਚਿਹਨ ਅਰੁ ਬਰਨ ਜਾਤਿ ਅਰੁ ਪਾਤਿ ਨਹਿਨ ਜਿਹ ॥ ਰੂਪ ਰੰਗ ਅਰੁ ਰੇਖ ਭੇਖ
ਕੋਊ ਕਹਿ ਨ ਸਕਤਿ ਕਿਹ ॥ ਅਚਲ ਮੂਰਤਿ ਅਨਭਉ ਪ੍ਰਕਾਸ ਅਮਿਤੋਜ ਕਹਿੰਜੈ ॥ ਕੋਟਿ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਣਿ ਸਾਹਿ ਸਾਹਾਣਿ ਗਣਿੰਜੈ ॥
ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮਹੀਪ ਸੁਰ ਨਰ ਅਸੁਰ ਨੇਤ ਨੇਤ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਕਹਤ ॥ ਤ੍ਰ ਸਰਬ ਨਾਮ ਕਬੈ ਕਵਨ ਕਰਮ ਨਾਮ ਬਰਣਤ ਸੁਮਤ ॥੧॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਕਾਲੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਰੂਪੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਨੂਪੇ ॥੨॥
ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਭੇਖੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਲੇਖੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਕਾਏ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਜਾਏ ॥੩॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਗੰਜੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਭੰਜੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਨਾਮੇ ॥
ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਠਾਮੇ ॥੪॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਕਰਮੰ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਧਰਮੰ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਨਾਮੰ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਧਾਮੰ ॥੫॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਜੀਤੇ ॥
ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਭੀਤੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਬਾਹੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਦਾਹੇ ॥੬॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਨੀਲੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਨਾਦੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਛੇਦੇ ॥
ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਗਾਧੇ ॥੭॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਗੰਜੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਭੰਜੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਉਦਾਰੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਪਾਰੇ ॥੮॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਸੁ ਏਕੈ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰ ਅਨੇਕੈ ॥

ਨਮਸਤੰ ਅਭੂਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਜੂਪੇ ॥ ੯ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਕਰਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਭਰਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨਿਰਦੇਸੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਭੇਸੇ ॥ ੧੦ ॥
 ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਨਾਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਕਾਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਧਾਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਘਾਤੇ ॥ ੧੧ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਧੂਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੂਤੇ ॥
 ਨਮਸਤੰ ਅਲੋਕੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਸੋਕੇ ॥ ੧੨ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਤਾਪੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਥਾਪੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਤ੍ਰਿਮਾਨੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨਿਧਾਨੇ ॥ ੧੩ ॥
 ਨਮਸਤੰ ਅਗਾਹੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਥਾਹੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਤ੍ਰਿਬਰਗੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਸਰਗੇ ॥ ੧੪ ॥ ਨਮਸਤੰ ਪ੍ਰਭੋਗੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਸੁ ਜੋਗੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਰੰਗੇ ॥
 ਨਮਸਤੰ ਅਭੰਗੇ ॥ ੧੫ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਗੰਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਸਤ੍ਰ ਰੰਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਜਲਾਸਰੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨਿਰਾਸਰੇ ॥ ੧੬ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਜਾਤੇ ॥
 ਨਮਸਤੰ ਅਪਾਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਮਜਬੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਸਤ੍ਰ ਅਜਬੇ ॥ ੧੭ ॥ ਅਦੇਸੰ ਅਦੇਸੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੇਸੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਧਾਮੇ ॥
 ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਥਾਮੇ ॥ ੧੮ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਕਾਲੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਦਯਾਲੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭੂਪੇ ॥ ੧੯ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਖਾਪੇ ॥
 ਨਮੋ ਸਰਬ ਥਾਪੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਕਾਲੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਪਾਲੇ ॥ ੨੦ ॥ ਨਮਸਤੰ ਸਤ੍ਰ ਦੇਵੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਭੇਵੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਜਨਮੇ ॥
 ਨਮਸਤੰ ਸੁਬਨਮੇ ॥ ੨੧ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਗਉਨੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭਉਨੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਰੰਗੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭੰਗੇ ॥ ੨੨ ॥ ਨਮੋ ਕਾਲ ਕਾਲੇ ॥
 ਨਮਸਤੰ ਸਤ੍ਰ ਦਯਾਲੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਬਰਨੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਮਰਨੇ ॥ ੨੩ ॥ ਨਮਸਤੰ ਜਰਾਰੰ ॥ ਨਮਸਤੰ ਕ੍ਰਿਤਾਰੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਧੰਧੇ ॥
 ਨਮੋ ਸਤ੍ਰ ਅਥੰਧੇ ॥ ੨੪ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਸਾਕੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਨ੍ਰਿਥਾਕੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਰਹੀਮੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਕਰੀਮੇ ॥ ੨੫ ॥ ਨਮਸਤੰ ਅਨੰਤੇ ॥
 ਨਮਸਤੰ ਮਹੰਤੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਸਤ੍ਰ ਰਾਗੇ ॥ ਨਮਸਤੰ ਸੁਹਾਗੇ ॥ ੨੬ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਸੇਖੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਪੋਖੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਕਰਤਾ ॥
 ਨਮੋ ਸਰਬ ਹਰਤਾ ॥ ੨੭ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜੋਗੇ ॥ ਨਮੋ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਦਯਾਲੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਪਾਲੇ ॥ ੨੮ ॥

ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਅਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ॥ ਅਜੂ ਹੈਂ ॥ ਅਭੂ ਹੈਂ ॥ ੨੯ ॥ ਅਲੇਖ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਖ ਹੈਂ ॥
 ਅਨਾਮ ਹੈਂ ॥ ਅਕਾਮ ਹੈਂ ॥ ੩੦ ॥ ਅਧੇ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇ ਹੈਂ ॥ ਅਜੀਤ ਹੈਂ ॥ ਅਭੀਤ ਹੈਂ ॥ ੩੧ ॥ ਤ੍ਰਿਮਾਨ ਹੈਂ ॥ ਨਿਧਾਨ ਹੈਂ ॥ ਤ੍ਰਿਬਰਗ ਹੈਂ ॥
 ਅਸਰਗ ਹੈਂ ॥ ੩੨ ॥ ਅਨੀਲ ਹੈਂ ॥ ਅਨਾਦਿ ਹੈਂ ॥ ਅਜੇ ਹੈਂ ॥ ਅਜਾਦਿ ਹੈਂ ॥ ੩੩ ॥ ਅਜਨਮ ਹੈਂ ॥ ਅਬਰਨ ਹੈਂ ॥ ਅਭੂਤ ਹੈਂ ॥ ਅਭਰਨ ਹੈਂ ॥ ੩੪ ॥
 ਅਗੰਜ ਹੈਂ ॥ ਅਭੰਜ ਹੈਂ ॥ ਅਭੂਝ ਹੈਂ ॥ ਅਥੰਝ ਹੈਂ ॥ ੩੫ ॥ ਅਮੀਕ ਹੈਂ ॥ ਰਫੀਕ ਹੈਂ ॥ ਅਧੰਧ ਹੈਂ ॥ ਅਥੰਧ ਹੈਂ ॥ ੩੬ ॥ ਨ੍ਰਿਬੂਝ ਹੈਂ ॥
 ਅਸੂਝ ਹੈਂ ॥ ਅਕਾਲ ਹੈਂ ॥ ਅਜਾਲ ਹੈਂ ॥ ੩੭ ॥ ਅਲਾਹ ਹੈਂ ॥ ਅਜਾਹ ਹੈਂ ॥ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ॥ ਮਹੰਤ ਹੈਂ ॥ ੩੮ ॥ ਅਲੀਕ ਹੈਂ ॥ ਨ੍ਰਿਸ੍ਰੀਕ ਹੈਂ ॥ ਨ੍ਰਿਲੰਭ
 ਹੈਂ ॥ ਅਸੰਭ ਹੈਂ ॥ ੩੯ ॥ ਅਗੰਮ ਹੈਂ ॥ ਅਜੰਮ ਹੈਂ ॥ ਅਭੂਤ ਹੈਂ ॥ ਅਛੂਤ ਹੈਂ ॥ ੪੦ ॥ ਅਲੋਕ ਹੈਂ ॥ ਅਸੋਕ ਹੈਂ ॥ ਅਕ੍ਰਮ ਹੈਂ ॥ ਅਭ੍ਰਮ ਹੈਂ ॥ ੪੧ ॥
 ਅਜੀਤ ਹੈਂ ॥ ਅਭੀਤ ਹੈਂ ॥ ਅਥਾਹ ਹੈਂ ॥ ਅਗਾਹ ਹੈਂ ॥ ੪੨ ॥ ਅਮਾਨ ਹੈਂ ॥ ਨਿਧਾਨ ਹੈਂ ॥ ਅਨੇਕ ਹੈਂ ॥ ਫਿਰ ਏਕ ਹੈਂ ॥ ੪੩ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਮਾਨੇ ॥ ਸਮਸਤੀ ਨਿਧਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਦੇਵ ਦੇਵੇ ॥ ਅਭੇਖੀ ਅਭੇਵੇ ॥ ੪੪ ॥ ਨਮੋ ਕਾਲ ਕਾਲੇ ॥
 ਨਮੋ ਸਰਬ ਪਾਲੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਗਉਣੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭਉਣੇ ॥ ੪੫ ॥ ਅਨੰਗੀ ਅਨਾਥੇ ॥ ਨਿਸੰਗੀ ਪ੍ਰਮਾਥੇ ॥ ਨਮੋ ਭਾਨ ਭਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਮਾਨ ਮਾਨੇ ॥
 ੪੬ ॥ ਨਮੋ ਚੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰੇ ॥ ਨਮੋ ਭਾਨ ਭਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਗੀਤ ਗੀਤੇ ॥ ਨਮੋ ਤਾਨ ਤਾਨੇ ॥ ੪੭ ॥ ਨਮੋ ਨਿਰਤ ਨਿਰਤੇ ॥ ਨਮੋ ਨਾਦ ਨਾਦੇ ॥
 ਨਮੋ ਪਾਨ ਪਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਬਾਦ ਬਾਦੇ ॥ ੪੮ ॥ ਅਨੰਗੀ ਅਨਾਥੇ ॥ ਸਮਸਤੀ ਸਰੂਪੇ ॥ ਪ੍ਰਭੰਗੀ ਪ੍ਰਮਾਥੇ ॥ ਸਮਸਤੀ ਬਿਭੂਤੇ ॥ ੪੯ ॥
 ਕਲੰਕ ਬਿਨਾ ਨੇਕਲੰਕੀ ਸਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜ ਰਾਜੇਸੁਰੰ ਪਰਮ ਰੂਪੇ ॥ ੫੦ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜੋਗੇਸੁਰੰ ਪਰਮ ਸਿੱਧੇ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜ ਰਾਜੇਸੁਰੰ ਪਰਮ ਬ੍ਰਿੱਧੇ ॥ ੫੧ ॥
 ਨਮੋ ਸਸਤ੍ਰ ਪਾਣੇ ॥ ਨਮੋ ਅਸਤ੍ਰ ਮਾਣੇ ॥ ਨਮੋ ਪਰਮ ਗਿਆਤਾ ॥ ਨਮੋ ਲੋਕ ਮਾਤਾ ॥ ੫੨ ॥ ਅਭੇਖੀ ਅਭਰਮੀ ॥ ਅਭੇਗੀ ਅਭੁਗਤੇ ॥
 ਨਮੋ ਜੋਗ ਜੋਗੇਸੁਰੰ ਪਰਮ ਜੁਗਤੇ ॥ ੫੩ ॥ ਨਮੋ ਨਿੱਤ ਨਾਰਾਇਣੇ ॥ ਕ੍ਰੂਰ ਕਰਮੇ ॥ ਨਮੋ ਪ੍ਰੇਤ ਅਪ੍ਰੇਤ ॥ ਦੇਵੇ ਸੁਧਰਮੇ ॥ ੫੪ ॥ ਨਮੋ ਰੋਗ ਹਰਤਾ ॥
 ਨਮੋ ਰਾਗ ਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਸਾਹ ਸਾਹੰ ॥ ਨਮੋ ਭੂਪ ਭੂਪੇ ॥ ੫੫ ॥ ਨਮੋ ਦਾਨ ਦਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਮਾਨ ਮਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਰੋਗ ਰੋਗੇ ॥
 ਨਮਸਤੰ ਇਸਨਾਨੰ ॥ ੫੬ ॥ ਨਮੋ ਮੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰੰ ॥ ਨਮੋ ਜੰਤ੍ਰ ਜੰਤ੍ਰੰ ॥ ਨਮੋ ਇਸਟ ਇਸਟੇ ॥ ਨਮੋ ਤੰਤ੍ਰ ਤੰਤ੍ਰੰ ॥ ੫੭ ॥
 ਸਦਾ ਸੱਚਦਾ ਨੰਦ ॥ ਸਰਬੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ॥ ਅਨੂਪੇ ਅਰੂਪੇ ॥ ਸਮਸਤੁਲਿ ਨਿਵਾਸੀ ॥ ੫੮ ॥ ਸਦਾ ਸਿੱਧਦਾ ॥ ਬੁੱਧਦਾ ਬ੍ਰਿੱਧ ਕਰਤਾ ॥
 ਅਧੋ ਉਰਧ ਅਰਧੰ ॥ ਅਘੰ ਓਘ ਹਰਤਾ ॥ ੫੯ ॥ ਪਰਮ ਪਰਮ ਪਰਮੇਸੁਰੰ ਪ੍ਰੋਛ ਪਾਲੰ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬਦਾ ॥ ਸਿੱਧ ਦਾਤਾ ਦਿਆਲੰ ॥ ੬੦ ॥
 ਅਛੇਦੀ ਅਭੇਦੀ ॥ ਅਨਾਮੰ ਅਕਾਮੰ ॥ ਸਮਸਤੋ ਪਰਾਜੀ ॥ ਸਮਸਤੱਸਤੁ ਧਾਮੰ ॥ ੬੧ ॥

ਤੇਰਾ ਜੋਰੁ ॥ ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥ ਜਲੇ ਹੈਂ ॥ ਥਲੇ ਹੈਂ ॥ ਅਭੀਤ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇ ਹੈਂ ॥ ੬੨ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈਂ ॥ ਅਜੂ ਹੈਂ ॥
 ਅਦੇਸ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਸ ਹੈਂ ॥ ੬੩ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਅਗਾਧੇ ਅਬਾਧੇ ॥ ਅਨੰਦੀ ਸਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਮਾਨੇ ॥ ਸਮਸਤੀ ਨਿਧਾਨੇ ॥ ੬੪ ॥
 ਨਮਸਤ੍ਰੰ ਨਿਨਾਥੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰੰ ਪ੍ਰਮਾਥੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰੰ ਅਗੰਜੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰੰ ਅਭੰਜੇ ॥ ੬੫ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰੰ ਅਕਾਲੇ ॥ ਨਮਸਤ੍ਰੰ ਅਪਾਲੇ ॥
 ਨਮੋ ਸਰਬ ਦੇਸੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭੇਸੇ ॥ ੬੬ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜ ਰਾਜੇ ॥ ਨਮੋ ਸਾਜ ਸਾਜੇ ॥ ਨਮੋ ਸਾਹ ਸਾਹੇ ॥ ਨਮੋ ਮਾਹ ਮਾਹੇ ॥ ੬੭ ॥
 ਨਮੋ ਗੀਤ ਗੀਤੇ ॥ ਨਮੋ ਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰੀਤੇ ॥ ਨਮੋ ਰੋਖ ਰੋਖੇ ॥ ਨਮੋ ਸੋਖ ਸੋਖੇ ॥ ੬੮ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਰੋਗੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਭੋਗੇ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਜੀਤੰ ॥
 ਨਮੋ ਸਰਬ ਭੀਤੰ ॥ ੬੯ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਗਿਆਨੰ ॥ ਨਮੋ ਪਰਮ ਤਾਨੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਮੰਤ੍ਰੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਜੰਤ੍ਰੰ ॥ ੭੦ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਦ੍ਰਿੱਸੰ ॥
 ਨਮੋ ਸਰਬ ਕ੍ਰਿੱਸੰ ॥ ਨਮੋ ਸਰਬ ਰੰਗੇ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਅਨੰਗੇ ॥ ੭੧ ॥ ਨਮੋ ਜੀਵ ਜੀਵੰ ॥ ਨਮੋ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ॥ ਅਖਿੱਜੇ ਅਭਿੱਜੇ ॥ ਸਮਸਤੰ ਪ੍ਰਸਿੱਜੇ ॥

॥ ੭੨ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਲੰ ਸਰੂਪੇ ॥ ਕੁਕਰਮੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬਦਾ ॥ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧੰ ਨਿਵਾਸੀ ॥ ੭੩ ॥

ਚਰਪਟ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰਮੇ ॥ ਅੰਬ੍ਰਿਤ ਧਰਮੇ ॥ ਅਖੱਲ ਜੋਗੇ ॥ ਅਚੱਲ ਭੋਗੇ ॥ ੭੪ ॥ ਅਚੱਲ ਰਾਜੇ ॥ ਅਟੱਲ ਸਾਜੇ ॥ ਅਖੱਲ ਧਰਮੰ ॥ ਅਲੱਖ ਕਰਮੰ ॥ ੭੫ ॥ ਸਰਬੰ ਦਾਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਗਿਆਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਭਾਨੇ ॥ ਸਰਬੰ ਮਾਨੇ ॥ ੭੬ ॥ ਸਰਬੰ ਪ੍ਰਾਣੇ ॥ ਸਰਬੰ ਤ੍ਰਾਣੇ ॥ ਸਰਬੰ ਭੁਗਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਜੁਗਤਾ ॥ ੭੭ ॥ ਸਰਬੰ ਦੇਵੰ ॥ ਸਰਬ ਭੇਵੰ ॥ ਸਰਬੰ ਕਾਲੇ ॥ ਸਰਬੰ ਪਾਲੇ ॥ ੭੮ ॥

ਰੂਆਲ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਆਦਿ ਰੂਪ ਅਨਾਦਿ ਮੂਰਤਿ ਅਜੋਨਿ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰ ॥ ਸਰਬ ਮਾਨ ਤ੍ਰਿਮਾਨ ਦੇਵ ਅਭੇਵ ਆਦਿ ਉਦਾਰ ॥ ਸਰਬ ਪਾਲਕ ਸਰਬ ਘਾਲਕ ਸਰਬ ਕੋ ਪੁਨਿ ਕਾਲ ॥ ਜੱਤ੍ਰ ਤੱਤ੍ਰ ਬਿਰਾਜਹੀ ਅਵਧੂਤ ਰੂਪ ਰਿਸਾਲ ॥ ੭੯ ॥ ਨਾਮ ਠਾਮ ਠ ਜਾਤਿ ਜਾਕਰ ਰੂਪ ਰੰਗ ਨ ਰੇਖ ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਉਦਾਰ ਮੂਰਤਿ ਅਜੋਨਿ ਆਦਿ ਅਸੇਖ ॥ ਦੇਸ ਔਰ ਨ ਭੇਸ ਜਾਕਰ ਰੂਪ ਰੇਖ ਨ ਰਾਗ ॥ ਜੱਤ੍ਰ ਤੱਤ੍ਰ ਦਿਸਾ ਵਿਸਾ ਹੁਇ ਫੈਲਿਓ ਅਨੁਰਾਗ ॥ ੮੦ ॥ ਨਾਮ ਕਾਮ ਬਿਹੀਨ ਪੇਖਤ ਧਾਮ ਹੂੰ ਨਹਿ ਜਾਹਿ ॥ ਸਰਬ ਮਾਨ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਮਾਨ ਸਦੈਵ ਮਾਨਤ ਤਾਹਿ ॥ ਏਕ ਮੂਰਤਿ ਅਨੇਕ ਦਰਸਨ ਕੀਨ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ॥ ਖੇਲ ਖੇਲ ਅਖੇਲ ਖੇਲਨ ਅੰਤ ਕੋ ਫਿਰ ਏਕ ॥ ੮੧ ॥ ਦੇਵ ਭੇਵ ਠ ਜਾਨਹੀ ਜਿਹ ਬੇਦ ਅਉਰ ਕਤੇਬ ॥ ਰੂਪ ਰੰਗ ਨ ਜਾਤ ਪਾਤ ਸੁ ਜਾਨਈ ਕਿਹ ਜੇਬ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਨ ਜਾਤ ਜਾਕਰਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਬਿਹੀਨ ॥ ਚੱਕ੍ਰ ਬੱਕ੍ਰ ਫਿਰੈ ਚਤੁਰ ਚੱਕ ਮਾਨਈ ਪੁਰ ਤੀਨ ॥ ੮੨ ॥ ਲੋਕ ਚਉਦਹ ਕੇ ਬਿਖੇ ਜਗੁ ਜਾਪਹੀ ਜਿਹ ਜਾਪ ॥ ਆਦਿ ਦੇਵ ਅਨਾਦਿ ਮੂਰਤਿ ਬਾਪਿਓ ਸਭੈ ਜਿਹ ਬਾਪ ॥ ਪਰਮ ਰੂਪ ਪੁਨੀਤ ਮੂਰਤਿ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰ ॥ ਸਰਬ ਬਿਸ੍ਵ ਰਚਿਓ ਸੁਯੰਭਵ ਗੜਨ ਭੰਜਨਹਾਰ ॥ ੮੩ ॥ ਕਾਲ ਹੀਨ ਕਲਾ ਸੰਜੁਗਤਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ॥ ਧਰਮ ਧਾਮ ਸੁ ਭਰਮ ਰਹਤ ਅਭੂਤ ਅਲਖ ਅਭੇਸ ॥ ਅੰਗ ਰਾਗ ਨ ਰੰਗ ਜਾਕਹਿ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਨ ਨਾਮ ॥ ਗਰਬ ਗੰਜਨ ਦੁਸਟ ਭੰਜਨ ਮੁਕਤਿ ਦਾਇਕ ਕਾਮ ॥ ੮੪ ॥ ਆਪ ਰੂਪ ਅਮੀਕ ਅਨਉਸਤਤਿ ਏਕ ਪੁਰਖ ਅਵਧੂਤ ॥ ਗਰਬ ਗੰਜਨ ਸਰਬ ਭੰਜਨ ਆਦਿ ਰੂਪ ਅਸੂਤ ॥ ਅੰਗ ਹੀਨ ਅਭੰਗ ਅਨਾਤਮ ਏਕ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰ ॥ ਸਰਬ ਲਾਇਕ ਸਰਬ ਘਾਇਕ ਸਰਬ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰ ॥ ੮੫ ॥ ਸਰਬ ਗੰਤਾ ਸਰਬ ਹੰਤਾ ਸਰਬ ਤੇ ਅਨਭੇਖ ॥ ਸਰਬ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨ ਜਾਨਹੀ ਜਿਹ ਰੂਪ ਰੰਗ ਅਰੁ ਰੇਖ ॥ ਪਰਮ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਜਾਕਹਿ ਨੇਤ ਭਾਖਤ ਨਿੱਤ ॥ ਕੋਟਿ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪੁਰਾਨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨ ਆਵਹੀ ਵਹੁ ਚਿੱਤਿ ॥ ੮੬ ॥

ਮਧੁਭਾਰ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਗੁਨ ਗਨ ਉਦਾਰ ॥ ਮਹਿਮਾ ਅਪਾਰ ॥ ਆਸਨ ਅਭੰਗ ॥ ਉਪਮਾ ਅਨੰਗ ॥ ੮੭ ॥ ਅਨਭਉ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ਨਿਸਦਿਨ ਅਨਾਸ ॥ ਆਜਾਨ ਬਾਹੁ ॥ ਸਾਹਾਨ ਸਾਹੁ ॥ ੮੮ ॥ ਰਾਜਾਨ ਰਾਜ ॥ ਭਾਨਾਨ ਭਾਨ ॥ ਦੇਵਾਨ ਦੇਵ ॥

ਉਪਮਾ ਮਹਾਨ ॥ ੮੯ ॥ ਇੰਦ੍ਰਾਨ ਇੰਦ੍ਰ ॥ ਬਾਲਾਨ ਬਾਲ ॥ ਰੰਕਾਨ ਰੰਕ ॥ ਕਾਲਾਨ ਕਾਲ ॥ ੯੦ ॥ ਅਨਭੂਤ ਅੰਗ ॥ ਆਭਾ ਅਭੰਗ ॥
ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਅਪਾਰ ॥ ਗੁਨ ਗਨ ਉਦਾਰ ॥ ੯੧ ॥ ਮੁਨਿ ਗਨਿ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥ ਨਿਰਭੈ ਨਿਕਾਮ ॥ ਅਤਿ ਦੁਤਿ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥ ਮਿਤਿ ਗਤਿ ਅਖੰਡ ॥ ੯੨ ॥
ਆਲਿਸਜ ਕਰਮ ॥ ਆਦਿਸਜ ਧਰਮ ॥ ਸਰਬਾ ਭਰਣਾਢਯ ॥ ਅਨਡੰਡ ਬਾਢਯ ॥ ੯੩ ॥

ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਗੋਬਿੰਦੇ ॥ ਮੁਕੰਦੇ ॥ ਉਦਾਰੇ ॥ ਅਪਾਰੇ ॥ ੯੪ ॥ ਹਰੀਅੰ ॥ ਕਰੀਅੰ ॥
ਨਿਨਾਮੇ ॥ ਅਕਾਮੇ ॥ ੯੫ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਕਰਤਾ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਹਰਤਾ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਦਾਨੇ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਜਾਨੇ ॥ ੯੬ ॥
ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਭਰਤੀ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਪਾਲੇ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਕਾਲੇ ॥ ੯੭ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਪਾਸੇ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਵਾਸੇ ॥
ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਮਾਨਯੈ ॥ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਦਾਨਯੈ ॥ ੯੮ ॥

ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥ ਨ ਸੱਤ੍ਰੇ ॥ ਨ ਮਿੱਤ੍ਰੇ ॥ ਨ ਭਰਮੰ ॥ ਨ ਭਿੱਤ੍ਰੇ ॥ ੯੯ ॥ ਨ ਕਰਮੰ ॥ ਨ ਕਾਏ ॥ ਅਜਨਮੰ ॥ ਅਜਾਏ ॥ ੧੦੦ ॥
ਨ ਚਿੱਤ੍ਰੇ ॥ ਨ ਮਿੱਤ੍ਰੇ ॥ ਪਰੇ ਹੈਂ ॥ ਪਵਿੱਤ੍ਰੇ ॥ ੧੦੧ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀਸੈ ॥ ਅਦੀਸੈ ॥ ਅਦ੍ਰਿਸੈ ॥ ਅਕ੍ਰਿਸੈ ॥ ੧੦੨ ॥

ਭਗਵਤੀ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਥਤੇ ॥ ਕਿ ਆਛਿੱਜ ਦੇਸੈ ॥ ਕਿ ਆਭਿੱਜ ਭੇਸੈ ॥ ਕਿ ਆਗੰਜ ਕਰਮੈ ॥ ਕਿ ਆਭੰਜ
ਭਰਮੈ ॥ ੧੦੩ ॥ ਕਿ ਆਭਿੱਜ ਲੋਕੈ ॥ ਕਿ ਆਦਿੱਤ ਸੋਕੈ ॥ ਕਿ ਅਵਦੂਤ ਬਰਨੈ ॥ ਕਿ ਬਿਭੂਤ ਕਰਨੈ ॥ ੧੦੪ ॥ ਕਿ ਰਾਜੰ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈ ॥
ਕਿ ਧਰਮੰ ਧੁਜਾ ਹੈ ॥ ਕਿ ਆਸੋਕ ਬਰਨੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਾ ਅਭਰਨੈ ॥ ੧੦੫ ॥ ਕਿ ਜਗਤੰ ਕ੍ਰਿਤੀ ਹੈ ॥ ਕਿ ਛਤ੍ਰ ਛਤ੍ਰੀ ਹੈ ॥ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਸਰੂਪੈ ॥
ਕਿ ਅਨਭਉ ਅਨੂਪੈ ॥ ੧੦੬ ॥ ਕਿ ਆਦਿ ਅਦੇਵ ਹੈ ॥ ਕਿ ਆਪ ਅਭੇਵ ਹੈ ॥ ਕਿ ਚਿਤ੍ਰ ਬਿਹੀਨੈ ॥ ਕਿ ਏਕੈ ਅਧੀਨੈ ॥ ੧੦੭ ॥
ਕਿ ਰੋਜ਼ੀ ਰਜ਼ਾਕੈ ॥ ਰਹੀਮੈ ਰਿਹਾਕੈ ॥ ਕਿ ਪਾਕ ਬਿਐਬ ਹੈ ॥ ਕਿ ਗੋਬੁਲ ਗੋਬ ਹੈ ॥ ੧੦੮ ॥ ਕਿ ਅਛਵੁਲ ਗੁਨਾਹ ਹੈ ॥ ਕਿ ਸਾਹਾਨ ਸਾਹ ਹੈ ॥
ਕਿ ਕਾਰਨ ਕੁਨਿੰਦ ਹੈ ॥ ਕਿ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੰਦ ਹੈ ॥ ੧੦੯ ॥ ਕਿ ਰਾਜਕ ਰਹੀਮ ਹੈ ॥ ਕਿ ਕਰਮੰ ਕਰੀਮ ਹੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬੰ ਕਲੀ ਹੈ ॥
ਕਿ ਸਰਬੰ ਦਲੀ ਹੈ ॥ ੧੧੦ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮਾਨਯੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਦਾਨਯੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਗਉਨੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਭਉਨੈ ॥ ੧੧੧ ॥
ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਦੇਸੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਭੇਸੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਰਾਜੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਸਾਜੈ ॥ ੧੧੨ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਦੀਨੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਲੀਨੈ ॥
ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਜਾਹੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਭਾਹੈ ॥ ੧੧੩ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਦੇਸੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਭੇਸੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਕਾਲੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪਾਲੈ ॥ ੧੧੪ ॥
ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਹੰਤਾ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਗੰਤਾ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਭੇਖੀ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪੇਖੀ ॥ ੧੧੫ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਕਾਜੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਰਾਜੈ ॥

ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਸੋਖੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪੋਖੈ ॥ ੧੧੬ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਤ੍ਰਾਣੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪ੍ਰਾਣੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਦੇਸੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਭੇਸੈ ॥ ੧੧੭ ॥
 ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮਾਨਜੈ ॥ ਸਦੇਵੰ ਪ੍ਰਧਾਨਜੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਜਾਪਜੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਥਾਪਜੈ ॥ ੧੧੮ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਭਾਨੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮਾਨੈ ॥
 ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰੈ ॥ ਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰੈ ॥ ੧੧੯ ॥ ਕਿ ਸਰਬੰ ਕਲੀਮੈ ॥ ਕਿ ਪਰਮੰ ਫਹੀਮੈ ॥ ਕਿ ਆਕਲ ਅਲਾਮੈ ॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਕਲਾਮੈ ॥
 ੧੨੦ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨੁਲ ਵਜੂ ਹੈਂ ॥ ਤਮਾਮੁਲ ਰੁਜੂ ਹੈਂ ॥ ਹਮੇਸੁਲ ਸਲਾਮੈ ॥ ਸਲੀਖਤ ਮੁਦਾਮੈ ॥ ੧੨੧ ॥ ਗਨੀਮੁਲ ਸ਼ਿਕਸਤੈ ॥
 ਗਰੀਮੁਲ ਪਰਸਤੈ ॥ ਬਿਲੰਦੁਲ ਮਕਾਨੈਂ ॥ ਜ਼ਮੀਨੁਲ ਜ਼ਮਾਨੈਂ ॥ ੧੨੨ ॥ ਤਮੀਜ਼ੁਲ ਤਮਾਮੈ ॥ ਰੁਜ਼ੂਅਲ ਨਿਧਾਨੈ ॥ ਹਰੀਫੁਲ ਅਜ਼ੀਮੈ ॥
 ਰਜ਼ਾਇਕ ਯਕੀਨੈਂ ॥ ੧੨੩ ॥ ਅਨੇਕੁਲ ਤਰੰਗ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਦ ਹੈਂ ਅਭੰਗ ਹੈਂ ॥ ਅਜ਼ੀਜ਼ੁਲ ਨਿਵਾਜ਼ ਹੈਂ ॥ ਗਨੀਮੁਲ ਖਿਰਾਜ਼ ਹੈਂ ॥ ੧੨੪ ॥
 ਨਿਰੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਤ੍ਰਿਮੁਕਤ ਬਿਭੂਤ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਭੁਗਤਿ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈਂ ॥ ਸੁ ਜੁਗਤਿ ਸੂਧਾ ਹੈਂ ॥ ੧੨੫ ॥ ਸਦੇਵੰ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਦੀ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ॥
 ਸਮਸਤੋ ਪਰਾਜ ਹੈਂ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬ ਸਾਜ ਹੈਂ ॥ ੧੨੬ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਸਲਾਮ ਹੈਂ ॥ ਸਦੇਵਲ ਅਕਾਮ ਹੈਂ ॥ ਨ੍ਰਿਬਾਧ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥
 ਅਗਾਧਿ ਹੈਂ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ॥ ੧੨੭ ॥ ਓਅੰ ਆਦਿ ਰੂਪੈ ॥ ਅਨਾਦਿ ਸਰੂਪੈ ॥ ਅਨੰਗੀ ਅਨਾਮੈ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਤ੍ਰਿਕਾਮੈ ॥ ੧੨੮ ॥ ਤ੍ਰਿਬਰਗੰ ਤ੍ਰਿਬਾਧੈ ॥
 ਅਗੰਜੇ ਅਗਾਧੈ ॥ ਸੁਭੰ ਸਰਬ ਭਾਗੈ ॥ ਸੁ ਸਰਬਾ ਅਨੁਰਾਗੈ ॥ ੧੨੯ ॥ ਤ੍ਰਿਭੁਗਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਅਛਿੱਜ ਹੈਂ ਅਛੂਤ ਹੈਂ ॥
 ਕਿ ਨਰਕੰ ਪ੍ਰਣਾਸ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀਉਲ ਪ੍ਰਵਾਸ ਹੈਂ ॥ ੧੩੦ ॥ ਨਿਰੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈਂ ॥ ਸਦੇਵੰ ਸਦਾ ਹੈਂ ॥ ਬਿਭੁਗਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥
 ਪ੍ਰਜੁਗਤਿ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ॥ ੧੩੧ ॥ ਨਿਰੁਕਤ ਸਦਾ ਹੈਂ ॥ ਬਿਭੁਗਤਿ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈਂ ॥ ਅਨਉਕਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਜੁਗਤਿ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ॥ ੧੩੨ ॥
 ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥ ਅਭੰਗ ਹੈਂ ॥ ਅਨੰਗ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਖ ਹੈਂ ॥ ਅਲੇਖ ਹੈਂ ॥ ੧੩੩ ॥ ਅਭਰਮ ਹੈਂ ॥ ਅਕਰਮ ਹੈਂ ॥
 ਅਨਾਦਿ ਹੈਂ ॥ ਜੁਗਾਦਿ ਹੈਂ ॥ ੧੩੪ ॥ ਅਜੈ ਹੈਂ ॥ ਅਥੈ ਹੈਂ ॥ ਅਭੂਤ ਹੈਂ ॥ ਅਧੂਤ ਹੈਂ ॥ ੧੩੫ ॥ ਅਨਾਸ ਹੈਂ ॥ ਉਦਾਸ ਹੈਂ ॥ ਅਧੰਧ ਹੈਂ ॥
 ਅਬੰਧ ਹੈਂ ॥ ੧੩੬ ॥ ਅਭਗਤ ਹੈਂ ॥ ਬਿਰਕਤ ਹੈਂ ॥ ਅਨਾਸ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈਂ ॥ ੧੩੭ ॥ ਨਿਚਿੰਤ ਹੈਂ ॥ ਸੁਨਿੰਤ ਹੈਂ ॥ ਅਲਿੱਖ ਹੈਂ ॥
 ਅਦਿੱਖ ਹੈਂ ॥ ੧੩੮ ॥ ਅਲੇਖ ਹੈਂ ॥ ਅਭੇਖ ਹੈਂ ॥ ਅਵਾਹ ਹੈਂ ॥ ਅਗਾਹ ਹੈਂ ॥ ੧੩੯ ॥ ਅਸੰਭ ਹੈਂ ॥ ਅਗੰਭ ਹੈਂ ॥ ਅਨੀਲ ਹੈਂ ॥
 ਅਨਾਦਿ ਹੈਂ ॥ ੧੪੦ ॥ ਅਨਿੰਤ ਹੈਂ ॥ ਸੁ ਨਿੰਤ ਹੈਂ ॥ ਅਜਾਤ ਹੈਂ ॥ ਅਜਾਦਿ ਹੈਂ ॥ ੧੪੧ ॥
 ਚਰਪਟ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਸਰਬੰ ਹੰਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਗੰਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਖਿਆਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਗਿਆਤਾ ॥ ੧੪੨ ॥
 ਸਰਬੰ ਹਰਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਕਰਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਪ੍ਰਾਣੈ ॥ ਸਰਬੰ ਤ੍ਰਾਣੈ ॥ ੧੪੩ ॥ ਸਰਬੰ ਕਰਮੰ ॥ ਸਰਬੰ ਧਰਮੰ ॥ ਸਰਬੰ ਜੁਗਤਾ ॥ ਸਰਬੰ ਮੁਕਤਾ ॥ ੧੪੪ ॥
 ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਨਮੋ ਨਰਕ ਨਾਸੇ ॥ ਸਦੇਵੰ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ॥ ਅਨੰਗੀ ਸਰੂਪੈ ॥ ਅਭੰਗੀ ਬਿਭੂਤੇ ॥ ੧੪੫ ॥

ਪ੍ਰਮਾਥੀ ਪ੍ਰਮਾਥੇ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬ ਸਾਥੇ ॥ ਅਗਾਧਿ ਸਰੂਪੇ ॥ ਨਿਬਾਧਿ ਬਿਭੂਤੇ ॥ ੧੪੬ ॥ ਅਨੰਗੀ ਅਨਾਮੇ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਤ੍ਰਿਕਾਮੇ ॥ ਨਿਭੰਗੀ ਸਰੂਪੇ ॥
ਸਰਬੰਗੀ ਅਨੂਪੇ ॥ ੧੪੭ ॥ ਨ ਪੋਤ੍ਰੇ ਨ ਪੁਤ੍ਰੇ ॥ ਨ ਸਤ੍ਰੇ ਨ ਮਿਤ੍ਰੇ ॥ ਨ ਤਾਤੈ ਨ ਮਾਤੈ ॥ ਨ ਜਾਤੈ ਨ ਪਾਤੈ ॥ ੧੪੮ ॥ ਨਿਸਾਕੇ ਸਰੀਕ ਹੈ ॥
ਅਮਿਤੋ ਅਮੀਕ ਹੈ ॥ ਸਦੇਵੰ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈ ॥ ਅਜੈ ਹੈ ਅਜਾ ਹੈ ॥ ੧੪੯ ॥

ਭਗਵਤੀ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਕਿ ਜਾਹਰ ਜਹੂਰ ਹੈ ॥ ਕਿ ਹਾਜ਼ਰ ਹਜ਼ੂਰ ਹੈ ॥ ਹਮੇਸੁਲ ਸਲਾਮ ਹੈ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਕਲਾਮ ਹੈ ॥ ੧੫੦ ॥
ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਦਿਮਾਗ ਹੈ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨੁਲ ਚਰਾਗ ਹੈ ॥ ਕਿ ਕਾਮਲ ਕਰੀਮ ਹੈ ॥ ਕਿ ਰਾਜਕ ਰਹੀਮ ਹੈ ॥ ੧੫੧ ॥ ਕਿ ਰੋਜ਼ੀ
ਦਿਹੰਦ ਹੈ ॥ ਕਿ ਰਾਜਕ ਰਹਿੰਦ ਹੈ ॥ ਕਰੀਮੁਲ ਕਮਾਲ ਹੈ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨੁਲ ਜਮਾਲ ਹੈ ॥ ੧੫੨ ॥ ਗਨੀਮੁਲ ਖਿਰਾਜ ਹੈ ॥
ਗਰੀਬੁਲ ਨਿਵਾਜ ਹੈ ॥ ਹਰੀਫੁਲ ਸ਼ਿੰਕਨ ਹੈ ॥ ਹਿਰਾਸੁਲ ਫਿੰਕਨ ਹੈ ॥ ੧੫੩ ॥ ਕਲੰਕ ਪ੍ਰਣਾਸ ਹੈ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ॥
ਅਗੰਜੁਲ ਗਨੀਮ ਹੈ ॥ ਰਜਾਇਕ ਰਹੀਮ ਹੈ ॥ ੧੫੪ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਜੁਥਾ ਹੈ ॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਕਿਰਾ ਹੈ ॥ ਕਿ ਨਰਕ ਪ੍ਰਣਾਸ ਹੈ ॥
ਬਹਿਸਤੁਲ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ॥ ੧੫੫ ॥ ਕਿ ਸਰਬੁਲ ਗਵੰਨ ਹੈ ॥ ਹਮੇਸੁਲ ਰਵੰਨ ਹੈ ॥ ਤਮਾਮੁਲ ਤਮੀਜ ਹੈ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਅਜੀਜ ਹੈ ॥
੧੫੬ ॥ ਪਰੰ ਪਰਮ ਈਸ ਹੈ ॥ ਸਮਸਤੁਲ ਅਦੀਸ ਹੈ ॥ ਅਦੇਸੁਲ ਅਲੇਖ ਹੈ ॥ ਹਮੇਸੁਲ ਅਭੇਖ ਹੈ ॥ ੧੫੭ ॥ ਜ਼ਿਮੀਨੁਲ ਜ਼ਮਾ ਹੈ ॥
ਅਮੀਕੁਲ ਇਮਾ ਹੈ ॥ ਕਰੀਮੁਲ ਕਮਾਲ ਹੈ ॥ ਕਿ ਜੁਰਅਤਿ ਜਮਾਲ ਹੈ ॥ ੧੫੮ ॥ ਕਿ ਅਚਲੰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ॥ ਕਿ ਅਮਿਤੋ ਸੁਬਾਸ ਹੈ ॥
ਕਿ ਅਜਬ ਸਰੂਪ ਹੈ ॥ ਕਿ ਅਮਿਤੋ ਬਿਭੂਤ ਹੈ ॥ ੧੫੯ ॥ ਕਿ ਅਮਿਤੋ ਪਸਾ ਹੈ ॥ ਕਿ ਆਤਮ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈ ॥ ਕਿ ਅਚਲੰ ਅਨੰਗ ਹੈ ॥
ਕਿ ਅਮਿਤੋ ਅਭੰਗ ਹੈ ॥ ੧੬੦ ॥

ਮਧੁਭਾਰ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਮੁਨਿ ਮਨਿ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥ ਗੁਨਿ ਗਨ ਮੁਦਾਮ ॥ ਅਰਿ ਬਰ ਅਗੰਜ ॥ ਹਰਿ ਨਰ ਪ੍ਰਭੰਜ ॥ ੧੬੧ ॥
ਅਨ ਗਨ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥ ਮੁਨਿ ਮਨ ਸਲਾਮ ॥ ਹਰਿ ਨਰ ਅਖੰਡ ॥ ਬਰ ਨਰ ਅਮੰਡ ॥ ੧੬੨ ॥ ਅਨਭਵ ਅਨਾਸ ॥ ਮੁਨਿ ਮਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥
ਗੁਨ ਗਨ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥ ਜਲ ਬਲ ਮੁਦਾਮ ॥ ੧੬੩ ॥ ਅਨਛਿਜ ਅੰਗ ॥ ਆਸਨ ਅਭੰਗ ॥ ਉਪਮਾ ਅਪਾਰ ॥ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਉਦਾਰ ॥ ੧੬੪ ॥
ਜਲ ਬਲ ਅਮੰਡ ॥ ਦਿਸ ਵਿਸ ਅਭੰਡ ॥ ਜਲ ਬਲ ਮਹੰਤ ॥ ਦਿਸ ਵਿਸ ਬਿਅੰਤ ॥ ੧੬੫ ॥ ਅਨਭਵ ਅਨਾਸ ॥ ਪ੍ਰਿਤਧਰ ਧੁਰਾਸ ॥ ਆਜਾਨ
ਬਾਹੁ ॥ ਏਕੈ ਸਦਾਹੁ ॥ ੧੬੬ ॥ ਓਅੰਕਾਰਿ ਆਦਿ ॥ ਕਥਨੀ ਅਨਾਦਿ ॥ ਖਲ ਖੰਡ ਖਿਆਲ ॥ ਗੁਰ ਬਰ ਅਕਾਲ ॥ ੧੬੭ ॥ ਘਰ ਘਰ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥
ਚਿਤ ਚਰਨ ਨਾਮ ॥ ਅਨਛਿਜ ਗਾਤ ॥ ਆਜਿਜ ਨ ਬਾਤ ॥ ੧੬੮ ॥ ਅਨਝੰਜ ਗਾਤ ॥ ਅਨਰੰਜ ਬਾਤ ॥ ਅਨਟੁਟ ਭੰਡਾਰ ॥ ਅਨਠਟ ਅਪਾਰ ॥
੧੬੯ ॥ ਅਡੀਠ ਧਰਮ ॥ ਅਤ ਢੀਠ ਕਰਮ ॥ ਅਣਬੂਣ ਅਨੰਤ ॥ ਦਾਤਾ ਮਹੰਤ ॥ ੧੭੦ ॥

ਹਰਿਬੋਲਮਨਾ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਕਰੁਣਾਲਯ ਹੈ ॥ ਅਰਿ ਘਾਲਯ ਹੈ ॥ ਖਲ ਖੰਡਨ ਹੈ ॥ ਮਹਿ ਮੰਡਨ ਹੈ ॥ ੧੭੧ ॥
 ਜਗਤੇਸੁਰ ਹੈ ॥ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ॥ ਕਲਿ ਕਾਰਨ ਹੈ ॥ ਸਰਬ ਉਬਾਰਨ ਹੈ ॥ ੧੭੨ ॥ ਧ੍ਰਿਤ ਕੇ ਧਰਨ ਹੈ ॥ ਜਗ ਕੇ ਕਰਨ ਹੈ ॥ ਮਨ ਮਾਨਿਯ ਹੈ ॥
 ਜਗ ਜਾਨਿਯ ਹੈ ॥ ੧੭੩ ॥ ਸਰਬ ਭਰ ਹੈ ॥ ਸਰਬ ਕਰ ਹੈ ॥ ਸਰਬ ਪਾਸਿਯ ਹੈ ॥ ਸਰਬ ਨਾਸਿਯ ॥ ੧੭੪ ॥ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਹੈ ॥
 ਬਿਸ੍ਵੰਭਰ ਹੈ ॥ ਸਰਬੇਸੁਰ ਹੈ ॥ ਜਗਤੇਸੁਰ ਹੈ ॥ ੧੭੫ ॥ ਬ੍ਰਹਮੰਡਸ ਹੈ ॥ ਖਲ ਖੰਡਸ ਹੈ ॥ ਪਰ ਤੇ ਪਰ ਹੈ ॥ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਹੈ ॥ ੧੭੬ ॥
 ਅਜਪਾ ਜਪ ਹੈ ॥ ਅਥਪਾ ਬਪ ਹੈ ॥ ਅਕ੍ਰਿਤਾ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥ ੧੭੭ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥ ਕਰੁਣਾ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥ ਅਕ੍ਰਿਤਾ ਕ੍ਰਿਤ
 ਹੈ ॥ ਧਰਣੀ ਧ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥ ੧੭੮ ॥ ਅਮਿਤੇਸੁਰ ਹੈ ॥ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ॥ ਅਕ੍ਰਿਤਾ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥ ੧੭੯ ॥ ਅਜਬਾ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥
 ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥ ਨਰ ਨਾਇਕ ਹੈ ॥ ਖਲ ਘਾਇਕ ਹੈ ॥ ੧੮੦ ॥ ਬਿਸ੍ਵੰਭਰ ਹੈ ॥ ਕਰੁਣਾਲਯ ਹੈ ॥ ਨਿਪ ਨਾਇਕ ਹੈ ॥ ਸਰਬ ਪਾਇਕ ਹੈ ॥
 ੧੮੧ ॥ ਭਵ ਭੰਜਨ ਹੈ ॥ ਅਰਿ ਗੰਜਨ ਹੈ ॥ ਰਿਪੁ ਤਾਪਨ ਹੈ ॥ ਜਪ ਜਾਪਨ ਹੈ ॥ ੧੮੨ ॥ ਅਕਲੰ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥ ਸਰਬਾ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥
 ਕਰਤਾ ਕਰ ਹੈ ॥ ਹਰਤਾ ਹਰਿ ਹੈ ॥ ੧੮੩ ॥ ਪਰਮਾਤਮ ਹੈ ॥ ਸਰਬਾਤਮ ਹੈ ॥ ਆਤਮ ਬਸ ਹੈ ॥ ਜਸ ਕੇ ਜਸ ਹੈ ॥ ੧੮੪ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਨਮੋ ਸੂਰਜ ਸੂਰਜੇ ਨਮੋ ਚੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰੇ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜ ਰਾਜੇ ਨਮੋ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ॥ ਨਮੋ ਅੰਧਕਾਰੇ ਨਮੋ
 ਤੇਜ ਤੇਜੇ ॥ ਨਮੋ ਬ੍ਰਿੰਦ ਬ੍ਰਿੰਦੇ ਨਮੋ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ॥ ੧੮੫ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜਸੰ ਤਾਮਸੰ ਸਾਂਤ ਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਪਰਮ ਤੱਤੰ ਅਤੱਤੰ ਸਰੂਪੇ ॥
 ਨਮੋ ਜੋਗ ਜੋਗੇ ਨਮੋ ਗਿਆਨ ਗਿਆਨੇ ॥ ਨਮੋ ਮੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰੇ ਨਮੋ ਧਿਆਨ ਧਿਆਨੇ ॥ ੧੮੬ ॥ ਨਮੋ ਜੁੱਧ ਜੁੱਧੇ ਨਮੋ ਗਿਆਨ ਗਿਆਨੇ ॥
 ਨਮੋ ਭੋਜ ਭੋਜੇ ਨਮੋ ਪਾਨ ਪਾਨੇ ॥ ਨਮੋ ਕਲਹ ਕਰਤਾ ਨਮੋ ਸਾਂਤ ਰੂਪੇ ॥ ਨਮੋ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ਅਨਾਦੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥ ੧੮੭ ॥
 ਕਲੰਕਾਰ ਰੂਪੇ ਅਲੰਕਾਰ ਅਲੰਕੇ ॥ ਨਮੋ ਆਸ ਆਸੇ ਨਮੋ ਬਾਂਕ ਬੰਕੇ ॥ ਅਭੰਗੀ ਸਰੂਪੇ ਅਨੰਗੀ ਅਨਾਮੇ ॥
 ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਤ੍ਰਿਕਾਲੇ ਅਨੰਗੀ ਅਕਾਮੇ ॥ ੧੮੮ ॥

ਏਕ ਅਛਰੀ ਛੰਦ ॥ ਅਜੇ ॥ ਅਭੈ ॥ ਅਭੈ ॥ ਅਭੈ ॥ ੧੮੯ ॥ ਅਭੂ ॥ ਅਜੂ ॥ ਅਨਾਸ ॥ ਅਕਾਸ ॥ ੧੯੦ ॥
 ਅਗੰਜ ॥ ਅਭੰਜ ॥ ਅਲੱਖ ॥ ਅਭੱਖ ॥ ੧੯੧ ॥ ਅਕਾਲ ॥ ਦਿਆਲ ॥ ਅਲੇਖ ॥ ਅਭੇਖ ॥ ੧੯੨ ॥ ਅਨਾਮ ॥ ਅਕਾਮ ॥ ਅਗਾਹ ॥
 ਅਦਾਹ ॥ ੧੯੩ ॥ ਅਨਾਥੇ ॥ ਪ੍ਰਮਾਥੇ ॥ ਅਜੋਨੀ ॥ ਅਮੋਨੀ ॥ ੧੯੪ ॥ ਨ ਰਾਗੇ ॥ ਨ ਰੰਗੇ ॥ ਨ ਰੂਪੇ ॥ ਨ ਰੇਖੇ ॥ ੧੯੫ ॥ ਅਕਰਮੰ ॥
 ਅਭਰਮੰ ॥ ਅਗੰਜੇ ॥ ਅਲੇਖੇ ॥ ੧੯੬ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਨਮਸਤੁਲ ਪ੍ਰਨਾਮੇ ਸਮਸਤੁਲ ਪ੍ਰਣਾਸੇ ॥ ਅਗੰਜੁਲ ਅਨਾਮੇ ਸਮਸਤੁਲ ਨਿਵਾਸੇ ॥ ਨਿਕਾਮੰ ਬਿਭੂਤੇ ਸਮਸਤੁਲ ਸਰੂਪੇ ॥

ਕੁਕਰਮੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ਸੁਧਰਮੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥ ੧੯੭ ॥ ਸਦਾ ਸਚਦਾਨੰਦ ਸਤ੍ਰੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ॥ ਕਰੀਮੁਲ ਕੁਨਿੰਦਾ

ਸਮਸਤੁਲ ਨਿਵਾਸੀ ॥ ਅਜਾਇਬ ਬਿਭੂਤੇ ਗਜਾਇਬ ਗਨੀਮੇ ॥ ਹਰੀਅੰ ਕਰੀਅੰ

ਕਰੀਮੁਲ ਰਹੀਮੇ ॥ ੧੯੮ ॥ ਚੱਕ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਚੱਕ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਭੁਗਤੇ ॥

ਸੁਯੰਭਵ ਸੁਭੰ ਸਰਬਦਾ ਸਰਬ ਜੁਗਤੇ ॥ ਦੁਕਾਲੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ

ਦਇਆਲੰ ਸਰੂਪੇ ॥ ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗੇ

ਅਭੰਗੰ ਬਿਭੂਤੇ ॥ ੧੯੯ ॥

ਸਾਪੁ ਸਾਹਿਬ

(੧੦)

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਧਰਮ ਜੁਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ੴ

ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਤਾਰ ਖਾਸੇ ਦਸਖਤ ਕਾ

✽✽ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥ ✽✽

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਰੱਛਾ ਹਮਨੈ ॥ ਸਰਬ ਲੋਹ ਦੀ ਰੱਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥
ਸਰਬ ਕਾਲ ਜੀ ਦੀ ਰੱਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥ ਸਰਬ ਲੋਹ ਜੀ ਦੀ ਸਦਾ ਰੱਛਿਆ ਹਮਨੈ ॥

ਆਗੈ ਲਿਖਾਰੀ ਕੇ ਦਸਖਤ

ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਪ੍ਰਣਵੇ ਆਦਿ ਏਕੰਕਾਰਾ ॥ ਜਲ ਬਲ ਮਹੀਅਲ ਕੀਓ ਪਸਾਰਾ ॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਬਗਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ਲੋਕ ਚੱਤ੍ਰਦਸ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥ ੧ ॥ ਹਸਤ ਕੀਟ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਨਾ ॥
ਰਾਵ ਰੰਕ ਜਿਹ ਇਕ ਸਰ ਜਾਨਾ ॥ ਅਦ੍ਵੈ ਅਲਖ ਪੁਰਖੁ ਅਬਿਗਾਮੀ ॥ ਸਭ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੨ ॥ ਅਲਖ ਰੂਪ ਅੱਛੈ ਅਨਭੇਖਾ ॥
ਰਾਗ ਰੰਗ ਜਿਹ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖਾ ॥ ਬਰਨ ਚਿਹਨ ਸਭਹੂੰ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਦ੍ਵੈ ਅਬਿਕਾਰਾ ॥ ੩ ॥
ਬਰਨ ਚਿਹਨ ਜਿਹ ਜਾਤ ਨ ਪਾਤਾ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਮਿਤਰ ਜਿਹ ਤਾਤ ਨ ਮਾਤਾ ॥ ਸਭ ਤੇ ਦੂਰਿ ਸਭਨ ਤੇ ਨੇਰਾ ॥
ਜਲ ਬਲ ਮਹੀਅਲ ਜਾਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥ ੪ ॥ ਅਨਹਦ ਰੂਪ ਅਨਾਹਦ ਬਾਨੀ ॥ ਚਰਨ ਸਰਨ ਜਿਹ ਬਸਤ ਭਵਾਨੀ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਪਾਇਓ ॥ ਨੇਤ ਨੇਤ ਮੁਖ ਚਾਰ ਬਤਾਇਓ ॥ ੫ ॥ ਕੋਟਿ ਇੰਦ੍ਰ ਉਪਇੰਦ੍ਰ ਬਨਾਏ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੁਦ੍ਰ ਉਪਾਏ ਖਪਾਏ ॥ ਲੋਕ ਚੱਤ੍ਰ ਦਸ ਖੇਲ ਰਚਾਇਓ ॥ ਬਹੁਰ ਆਪ ਹੀ ਬੀਚ ਮਿਲਾਇਓ ॥ ੬ ॥
ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਵਨਿੰਦ ਅਪਾਰਾ ॥ ਗੰਧੂਬ ਜੱਛ ਰਚੇ ਸੁਭ ਚਾਰਾ ॥ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ ਕਹਾਨੀ ॥
ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਪਟ ਪਟ ਕੀ ਜਾਨੀ ॥ ੭ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਜਿਹ ਜਾਤ ਨ ਪਾਤਾ ॥ ਏਕ ਰੰਗ ਕਾਹੂ ਨਹੀ ਰਾਤਾ ॥
ਸਰਬ ਜੋਤ ਕੇ ਬੀਚ ਜਮਾਨਾ ॥ ਸਭਹੂੰ ਸਰਬ ਠੋਰ ਪਹਿਰਾਨਾ ॥ ੮ ॥ ਕਾਲ ਰਹਤ ਅਨਕਾਲ ਸਰੂਪਾ ॥
ਅਲਖ ਪੁਰਖੁ ਅਬਗਤ ਅਵਧੂਤਾ ॥ ਜਾਤ ਪਾਤ ਜਿਹ ਚਿਹਨ ਨ ਬਰਨਾ ॥ ਅਬਗਤ ਦੇਵ ਅਛੈ ਅਨਭਰਮਾ ॥ ੯ ॥
ਸਭ ਕੇ ਕਾਲ ਸਭਨ ਕੇ ਕਰਤਾ ॥ ਰੋਗ ਸਗ ਦੋਖਨ ਕੇ ਹਰਤਾ ॥ ਏਕ ਚਿੱਤ ਜਿਹ ਇਕ ਛਿਨ ਧਿਆਇਓ ॥
ਕਾਲ ਵਾਸ ਕੇ ਬੀਚ ਨ ਆਇਓ ॥ ੧੦ ॥

ਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਏਕ ਸਮੈ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਉਚਰਿਓ ਮਤ ਸਿਉ ਬੈਠ ॥ ਸਭ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜਗਦੀਸ ਕੇ ਕਹੋ
ਸਗਲ ਬਿਧ ਤੈਨ ॥੧॥੨੦੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕੇ ਆਤਮਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਕਹਾ ਸ੍ਰਿਸਟ ਕੇ ਬਿਚਾਰ ॥ ਕਉਨ ਧਰਮ ਕੇ ਕਰਮ ਹੈ ਕਹੋ ਸਗਲ ਬਿਸਥਾਰ ॥
੨॥੨੦੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਹ ਜੀਤਬ ਕਹ ਮਰਨ ਹੈ ਕਵਨ ਸੁਰਗ ਕਹ ਨਰਕ ॥ ਕੇ ਸੁਖਤਾ ਕੇ ਮੂੜਤਾ ਕਹਾ ਤਰਕ ਅਵਤਰਕ ॥੩॥੨੦੩॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਕੇ ਨਿੰਦਾ ਜਸ ਹੈ ਕਵਨ ਕਵਨ ਪਾਪ ਕਹ ਧਰਮ ॥ ਕਵਨ ਜੋਗ ਕੇ ਭੋਗ ਹੈ ਕਵਨ ਕਰਮ ਅਪਕਰਮ ॥ ੪ ॥ ੨੦੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਹੋ ਸੁ ਸਮ ਕਾ ਸੇ
ਕਹੈ ਦਮ ਕੇ ਕਹਾ ਕਹੰਤ ॥ ਕੇ ਸੂਰਾ ਦਾਤਾ ਕਵਨ ਕਹੋ ਤੰਤ ਕੇ ਮੰਤ ॥ ੫ ॥ ੨੦੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਹਾ ਰੰਕ ਰਾਜਾ ਕਵਨ ਹਰਖ ਸੋਗ ਹੈ ਕਵਨ ॥
ਕੇ ਰੋਗੀ ਰਾਗੀ ਕਵਨ ਕਹੋ ਤੰਤ ਮੁਹਿ ਤਵਨ ॥ ੬ ॥ ੨੦੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਵਨ ਰਿਸਟ ਕੇ ਪੁਸਟ ਹੈ ਕਹਾ ਸ੍ਰਿਸਟ ਕੇ ਬਿਚਾਰ ॥ ਕਵਨ ਸ੍ਰਿਸਟ ਕੇ
ਭ੍ਰਿਸਟ ਹੈ ਕਹੋ ਸਕਲ ਬਿਸਥਾਰ ॥ ੭ ॥ ੨੦੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਹਾ ਕਰਮ ਕੇ ਕਰਮ ਹੈ ਕਹਾ ਭਰਮ ਕੇ ਨਾਸ ॥ ਕਹਾ ਚਿਤਨ ਕੀ ਚੇਸਟਾ
ਕਹਾ ਅਚੇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੮ ॥ ੨੦੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਹਾ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਕਹਾ ਕਹਾ ਗਿਆਨ ਅਗਿਆਨ ॥ ਕੇ ਰੋਗੀ ਸੋਗੀ ਕਵਨ ਕਹਾ ਧਰਮ ਕੀ ਹਾਨ ॥
੯ ॥ ੨੦੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕੇ ਸੂਰਾ ਸੁੰਦਰ ਕਵਨ ਕਹਾ ਜੋਗ ਕੇ ਸਾਰ ॥ ਕੇ ਦਾਤਾ ਗਿਆਨੀ ਕਵਨ ਕਹੋ ਬਿਚਾਰ ਅਬਿਚਾਰ ॥ ੧੦ ॥ ੨੧੦ ॥

ਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਦੀਰਘ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ॥ ਦੁਰਜਨ ਦਲ ਦੰਡਣ ਅਸੁਰ ਬਿਹੰਡਣ ਦੁਸਟ ਨਿਕੰਦਣ ਆਦਿ ਬ੍ਰਿਤੇ ॥ ਚਛਰਾਸੁਰ ਮਾਰਣ
ਪਤਤ ਉਧਾਹਣ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰਣ ਗੂੜ ਗਤੇ ॥ ਅਛੈ ਅਖੰਡੇ ਤੇਜ ਪ੍ਰਚੰਡੇ ਖੰਡ ਉਦੰਡੇ ਅਲਖ ਮਤੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਾਸੁਰ ਮਰਦਨ

ਰੰਮ ਕਪਰਦਨ ਛਤ੍ਰ ਛਿਤੇ ॥ ੧ ॥ ੨੧੧ ॥ ਅਸੁਰੀ ਬਿਹੰਡਣ ਦੁਸਟ ਨਿਕੰਦਨ ਪੁਸਟ ਉਦੰਡਣ ਰੂਪ ਅਤੇ ॥ ਚੰਡਾਸੁਰ ਚੰਡਣ ਮੁੰਡ ਬਿਹੰਡਣ
 ਧੂਮ੍ ਬਿਹੰਸਣ ਮਹਖ ਮਥੇ ॥ ਦਾਨਵ ਪ੍ਰਹਾਰਣ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰਣ ਅਧਮ ਉਧਾਰਨ ਉਰਧ ਅਧੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਰੰਮ ਕਪਰਦਨ
 ਆਦਿ ਬ੍ਰਿਤੇ ॥ ੨ ॥ ੨੧੨ ॥ ਡਾਵਰੂ ਡਵੰਕੈ ਬਬਰ ਬਵੰਕੈ ਭੁਜਾ ਫਰੰਕੈ ਤੇਜ ਬਰੰ ॥ ਲੰਕੁੜੀਆ ਫਾਧੈ ਆਯੁਧ ਬਾਧੈ ਸੈਨ ਬਿਮਰਦਨ ਕਾਲ ਅਸੁਰੰ ॥
 ਅਸਟਾਇਧ ਚਮਕੈ ਭੂਖਣ ਦਮਕੈ ਅਤਿ ਸਿਤ ਝਮਕੈ ਫੁੰਕ ਫਨੰ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਰੰਮ ਕਪਰਦਨ ਦੇਤ ਜਿਣੰ ॥ ੩ ॥ ੨੧੩ ॥
 ਚੰਡਾਸੁਰ ਚੰਡਣ ਮੁੰਡ ਬਿਮੁੰਡਣ ਖੰਡ ਅਖੰਡਣ ਖੂਨ ਖਿਤੇ ॥ ਦਾਮਨੀ ਦਮੰਕਣ ਭੁਜਾ ਫਰੰਕਣ ਫਣੀ ਫੁਕਾਰਣ ਜੋਧ ਜਿਤੇ ॥ ਸਰ ਧਾਰ ਬਿਬਰਖਣ
 ਦੁਸਟ ਪ੍ਰਕਰਖਣ ਪੁਸਟ ਪ੍ਰਹਰਖਣ ਦੁਸਟ ਮਥੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਭੂਮ ਅਕਾਸ ਤਲ ਉਰਧ ਅਧੇ ॥ ੪ ॥ ੨੧੪ ॥ ਦਾਮਨੀ ਪ੍ਰਹਾਸਨ
 ਸੁ ਛਬ ਨਿਵਾਸਨ ਸ੍ਰਿਸਟ ਪ੍ਰਕਾਸਨ ਗੂੜ ਗਤੇ ॥ ਰਕਤਾਸੁਰ ਆਚਨ ਜੁਧ ਪ੍ਰਮਾਚਨ ਨ੍ਰਿਦੈ ਨਰਾਚਨ ਧਰਮ ਬ੍ਰਿਤੇ ॥ ਸ੍ਰੇਣੰਤ ਅਚਿੰਤੀ ਅਨਲ ਬਿਵੰਤੀ
 ਜੋਗ ਜਯੰਤੀ ਖੜਗ ਧਰੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਪਾਪ ਬਿਨਾਸਨ ਧਰਮ ਕਰੇ ॥ ੫ ॥ ੨੧੫ ॥ ਅਘ ਓਘ ਨਿਵਾਰਨ ਦੁਸਟ ਪ੍ਰਜਾਰਨ
 ਸ੍ਰਿਸਟ ਉਧਾਰਨ ਸੁਧ ਮਤੇ ॥ ਫਣੀਅਰ ਫੁੰਕਾਰਣ ਬਾਘ ਬਕਾਰਣ ਸਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਹਾਰਣ ਸਾਧ ਮਤੇ ॥ ਸੈਹਥੀ ਸਨਾਹਨ ਅਸਟ ਪ੍ਰਬਾਹਨ ਬੋਲ
 ਨਿਬਾਹਨ ਤੇਜ ਅਤੁਲੰ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਭੂਮ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਜਲੰ ॥ ੬ ॥ ੨੧੬ ॥ ਚਾਰਚਰ ਚਮਕਾਰਨ ਚਿਛਰ ਹਾਰਨ ਧੂਮ ਧੁਕਾਰਨ
 ਦੁਪ ਮਥੇ ॥ ਦਾੜਵੀ ਪ੍ਰਦੰਤੇ ਜੋਗ ਜਯੰਤੇ ਮਨੁਜੁ ਮਥੰਤੇ ਗੂੜ ਕਥੇ ॥ ਕਰਮ ਪ੍ਰਣਾਸਨ ਚੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸਨ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਤੇਜਨ ਅਸਟ ਭੁਜੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ
 ਮਹਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਭਰਮ ਬਿਨਾਸਨ ਧਰਮ ਧੁਜੇ ॥ ੭ ॥ ੨੧੭ ॥ ਘੁੰਘਰੂ ਘਮੰਕਣ ਸਸਤਰ ਝਮੰਕਣ ਫਣੀਅਰ ਫੁਕਾਰਣ ਧਰਮ ਧੁਜੇ ॥
 ਅਸਟਾਟ ਪ੍ਰਹਾਸਨ ਸ੍ਰਿਸਟ ਨਿਵਾਸਨ ਦੁਸਟ ਪ੍ਰਣਾਸਨ ਚਕ੍ਰ ਗਤੇ ॥ ਕੇਸਰੀ ਪ੍ਰਵਾਹੇ ਸੁਧ ਸਨਾਹੇ ਅਗਮ ਅਥਾਹੇ ਏਕ ਬ੍ਰਿਤੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ
 ਮਹਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਆਦਿ ਕੁਮਾਰ ਅਗਾਧ ਬ੍ਰਿਤੇ ॥ ੮ ॥ ੨੧੮ ॥ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨ ਬੰਦਨ ਦੁਸਟ ਨਿਕੰਦਨ ਭ੍ਰਿਸਟ ਬਿਨਾਸਨ ਮ੍ਰਿਤ ਮਥੇ ॥
 ਕਾਵਰੂ ਕੁਮਾਰੇ ਅਧਮ ਉਧਾਰੇ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੇ ਆਦਿ ਕਥੇ ॥ ਕਿੰਕਣੀ ਪ੍ਰਸੋਹਣ ਸੁਰ ਨਰ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘਾ ਰੋਹਣ ਬਿਤਲ ਤਲੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ
 ਸਭ ਠਉਰ ਨਿਵਾਸਨ ਬਾਇ ਪਤਾਲ ਅਕਾਸ ਅਨਲੇ ॥ ੯ ॥ ੨੧੯ ॥ ਸੰਕਟੀ ਨਿਵਾਰਨ ਅਧਮ ਉਧਾਰਨ ਤੇਜ ਪਰਕ੍ਰਖਣ ਤੁੰਦ ਤਥੇ ॥
 ਦੁਖ ਦੇਖ ਦਹੰਤੀ ਜੁਆਲ ਜਯੰਤੀ ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਅਗਾਧਿ ਅਛੇ ॥ ਸੁਧਤਾ ਸਮਰਪਣ ਤਰਕ ਬਿਤਰਕਣ ਤਪਤ ਪ੍ਰਤਾਪਣ
 ਜਪਤ ਜਿਵੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਸਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਕਰਖਣ ਆਦਿ ਅਨੀਲ ਅਗਾਧ ਅਭੇ ॥ ੧੦ ॥ ੨੨੦ ॥ ਚੰਚਲਾ ਚਖੰਗੀ
 ਅਲਕ ਭੁਜੰਗੀ ਤੁੰਦ ਤੁਰੰਗਣ ਤਿੱਛ ਸਰੇ ॥ ਕਰ ਕਸਾ ਕੁਠਾਰੇ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੇ ਅਧਮ ਉਧਾਰੇ ਤੂਰ ਭੁਜੇ ॥ ਦਾਮਨੀ ਦਮੰਕੈ
 ਕੇਹਰ ਲੰਕੇ ਆਦਿ ਅਤੰਕੇ ਕੂਰ ਕਥੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਰਕਤਾਸੁਰ ਖੰਡਣਿ ਸੁੰਭ ਚਕ੍ਰਤ ਨਿਸੁੰਭ ਮਥੇ ॥ ੧੧ ॥ ੨੨੧ ॥ ਬਾਰਜ ਬਿਲੋਚਨ

ਬ੍ਰਿਤਨ ਬਿਮੋਚਨ ਸੋਚ ਬਿਸੋਚਨ ਕਉਚ ਕਸੇ ॥ ਦਾਮਨੀ ਪ੍ਰਹਾਸੇ ਸੁਕ ਸਰ ਨਾਸੇ ਸੁਬ੍ਰਿਤ ਸੁਬਾਸੇ ਦੁਸਟ ਗ੍ਰਸੇ ॥ ਚੰਚਲਾ ਪ੍ਰਅੰਗੀ ਬੇਦ ਪ੍ਰਸੰਗੀ
 ਤੇਜ ਤੁਰੰਗੀ ਖੰਡ ਅਸੁਰੰ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਅਗਾਧ ਉਰਧੰ ॥ ੧੨ ॥ ੨੨੨ ॥ ਘੰਟਕਾ ਬਿਰਾਜੈ
 ਰੁਣ ਝੁਣ ਬਾਜੈ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਭਾਜੈ ਸੁਨਤ ਸੁਰੰ ॥ ਕੋਕਲ ਸੁਨ ਲਾਜੈ ਕਿਲ ਬਿਖ ਭਾਜੈ ਸੁਖ ਉਪਰਾਜੈ ਮਧ ਉਰੰ ॥ ਦੁਰਜਨ ਦਲ ਦੱਝੇ
 ਮਨ ਤਨ ਰਿੱਝੇ ਸਭੈ ਨ ਭੱਜੈ ਰੋਹ ਰਣੰ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਚੰਡ ਚਕ੍ਰਦਨ ਆਦਿ ਗੁਰੰ ॥ ੧੩ ॥ ੧੨੩ ॥ ਚਾਚਰੀ ਪ੍ਰਜੋਧਨ
 ਦੁਸਟ ਬਿਰੋਧਨ ਰੋਸ ਅਰੋਧਨ ਕ੍ਰੂਰ ਬ੍ਰਿਤੇ ॥ ਧੂਮ੍ਰਾਛ ਬਿਧੁੰਸਨ ਪ੍ਰਲੈ ਪ੍ਰਜੁੰਸਨ ਜਗ ਬਿਧੁੰਸਨ ਸੁਧ ਮਤੇ ॥ ਜਾਲਪਾ ਜਯੰਤੀ ਸਤ੍ਰ ਮਥੰਤੀ
 ਦੁਸਟ ਪ੍ਰਦਾਹਨਿ ਗਾੜ੍ਹ ਮਤੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਗਾਧਿ ਗਤੇ ॥ ੧੪ ॥ ੨੨੪ ॥ ਖੜੀਆਣ ਖਤੰਗੀ
 ਅਭੈ ਅਭੰਗੀ ਆਦਿ ਅਨੰਗੀ ਅਗਾਧਿ ਗਤੇ ॥ ਬ੍ਰਿੜਲਾਛ ਬਿਹੰਡਣ ਚੱਛਰ ਦੰਡਣ ਤੇਜ ਪ੍ਰਚੰਡਣ ਆਦਿ ਬ੍ਰਿਤੇ ॥ ਸੁਰ ਨਰ
 ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਨ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਦੁਸਟ ਨਿਵਾਰਣ ਦੇਖ ਹਰੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਬਿਸੁ ਬਿਧੁੰਸਨ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੇ ॥ ੧੫ ॥ ੨੨੫ ॥
 ਦਾਮਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ਉਨਤਨ ਨਾਸੇ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ਅਤੁਲ ਬਲੇ ॥ ਦਾਨਵੀ ਪ੍ਰਕਰਖਣ ਸਰਵਰ ਵਰਖਣ ਦੁਸਟ ਪ੍ਰਧਰਖਣ
 ਬਿਤਲ ਤਲੇ ॥ ਅਸਟਾਇਧ ਬਾਹਣ ਬੋਲ ਨਿਬਾਹਣ ਸੰਤ ਪਨਾਹਣ ਗੂੜ੍ਹ ਗਤੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ
 ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਅਗਾਧਿ ਬ੍ਰਿਤੇ ॥ ੧੬ ॥ ੨੨੬ ॥ ਦੁਖ ਦੇਖ ਪ੍ਰਭੱਛਣ ਸੇਵਕ ਰੱਛਣ ਸੰਤ ਪ੍ਰਤੱਛਣ ਸੁੱਧ ਸਰੇ ॥ ਸਾਰੰਗ ਸਨਾਹੇ
 ਦੁਸਟ ਪ੍ਰਦਾਹੇ ਅਰਿ ਦਲ ਗਾਹੇ ਦੇਖ ਹਰੇ ॥ ਗੰਜਨ ਗੁਮਾਨੇ ਅਤੁਲ ਪ੍ਰਵਾਨੇ ਸੰਤ ਜਮਾਨੇ ਆਦਿ ਅੰਤੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ
 ਸਾਧ ਪ੍ਰਦੱਛਣ ਦੁਸਟ ਹੰਤੇ ॥ ੧੭ ॥ ੨੨੭ ॥ ਕਾਰਣ ਕਰੀਲੀ ਗਰਬ ਗਹੀਲੀ ਜੋਤਿ ਜਤੀਲੀ ਤੁੰਦ ਮਤੇ ॥ ਅਸਟਾਇਧ ਚਮਕਣ ਸਸਤ੍ਰ ਝਮਕਣ
 ਦਾਮਨ ਦਮਕਣ ਆਦਿ ਬ੍ਰਿਤੇ ॥ ਡੁਕਡੁਕੀ ਦਮੰਕੈ ਬਾਘ ਬਵੰਕੈ ਭੁਜਾ ਫਰੰਕੈ ਸੁੱਧ ਗਤੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ
 ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਨਾਦਿ ਮਤੇ ॥ ੧੮ ॥ ੨੨੮ ॥ ਚਫਰਾਸੁਰ ਮਾਰਣ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰਣ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਏਕ ਭਟੇ ॥ ਪਾਪਾਨ ਬਿਹੰਡਣ
 ਦੁਸਟ ਪ੍ਰਚੰਡਣ ਖੰਡ ਅਖੰਡਣ ਕਾਲ ਕਟੇ ॥ ਚੰਦ੍ਰਾਨਨ ਚਾਰੇ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੇ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰੇ ਮੁੰਡ ਮਥੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ
 ਧੂਮ੍ਰ ਬਿਧੁੰਸਨ ਆਦਿ ਕਥੇ ॥ ੧੯ ॥ ੨੨੯ ॥ ਰਕਤਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਚੰਡ ਚਕ੍ਰਦਨ ਦਾਨਵ ਅਰਦਨ ਬਿੜਾਲ ਬਧੇ ॥ ਸਰ ਧਾਰ ਬਿਬਰਖਣ
 ਦੁਰਜਨ ਧਰਖਣ ਅਤੁਲ ਅਮਰਖਣ ਧਰਮ ਧੁਜੇ ॥ ਧੂਮ੍ਰਾਛ ਬਿਧੁੰਸਨ ਸ੍ਰੋਣਤ ਚੁੰਸਨ ਸੁੰਭ ਨਪਾਤ ਨਿਸੁੰਭ ਮਥੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਹੋਸੀ
 ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਮਰਦਨ ਆਦਿ ਅਨੀਲ ਅਗਾਧ ਕਥੇ ॥ ੨੦ ॥ ੨੩੦ ॥

ਪਾਧੜੀ ਛੰਦ ॥ ਅਦੁੰ ਅਨਾਸ ਆਸਨ ਅਡੋਲ ॥ ਅਦੁੰ ਅਨੰਤ ਉਪਮਾ ਅਤੋਲ ॥ ਅਛੈ ਸਰੂਪ ਅਬਯਕਤ ਨਾਥ ॥
 ਆਜਾਨ ਬਾਹੁ ਸਰਬਾ ਪ੍ਰਮਾਥ ॥ ੧ ॥ ੨੬੭ ॥ ਜੱਹ ਤੱਹ ਮਹੀਪ ਬਨ ਤਨ ਪ੍ਰਫੁਲ ॥ ਸੋਭਾ ਬਸੰਤ ਜੱਹ ਤੱਹ ਪ੍ਰਫੁਲ ॥
 ਬਨ ਤਨ ਦੁਰੰਤ ਖਗ ਮ੍ਰਿਗ ਮਹਾਨ ॥ ਜੱਹ ਤੱਹ ਪ੍ਰਫੁਲ ਸੁੰਦਰ ਸੁਜਾਨ ॥ ੨ ॥ ੨੬੮ ॥ ਫੁਲਤੰ ਪ੍ਰਫੁਲ ਲਹਿ ਲਹਿਤ ਮੋਰ ॥
 ਸਿਰ ਦੁਰਹਿ ਜਾਨ ਮਨ ਮਥਹਿ ਚੋਰ ॥ ਕੁਦਰਤ ਕਮਾਲ ਰਾਜਕ ਰਹੀਮ ॥ ਕਰੁਣਾ ਨਿਧਾਨ ਕਾਮਲ ਕਰੀਮ ॥ ੩ ॥ ੨੬੯ ॥
 ਜੱਹ ਤੱਹ ਬਿਲੋਕ ਤੱਹ ਤੱਹ ਪ੍ਰਸੋਹ ॥ ਅਜਾਨੁ ਬਾਹੁ ਅਮਿਤੋਜ ਮੋਹ ॥ ਰੋਸੰ ਬਿਰਹਤ ਕਰਣਾ ਨਿਧਾਨ ॥
 ਜੱਹ ਤੱਹ ਪ੍ਰਫੁਲ ਸੁੰਦਰ ਸੁਜਾਨ ॥ ੪ ॥ ੨੭੦ ॥ ਬਨ ਤਨ ਮਹੀਪ ਜਲ ਥਲ ਮਹਾਨ ॥ ਜੱਹ ਤੱਹ ਪ੍ਰਸੋਹ ਕਰੁਣਾ ਨਿਧਾਨ ॥
 ਜਗਮਗਤ ਤੇਜ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥ ਅੰਬਰ ਜਮੀਨ ਜਿਹ ਜਪਤ ਜਾਪ ॥ ੫ ॥ ੨੭੧ ॥ ਸਾਤੋ ਅਕਾਸ ਸਾਤੋ ਪਤਾਰ ॥
 ਬਿਥਰਿਓ ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਜਿਹ ਕਰਮ ਜਾਰਿ ॥

ਉਸਤਤ ਸੰਪੂਰਨੰ

੧੫

ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਯਤੇ

॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਬਾਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਖੜਗ ਕੋ ਕਰੋ ਸੁ ਹਿਤੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਪੂਰਨ ਕਰੋ ਗਿਰੰਥ ਇਹ ਤੁਮ ਮੁਹਿ ਕਰਹੁ ਸਹਾਇ ॥੧॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਾਲ ਜੀ ਕੀ ਓਸਤਤਿ ॥

ਖੰਗ ਖੰਡ ਬਿਹੰਡ ਖਲ ਦਲ ਖੰਡ ਅਤਿ ਰਣ ਮੰਡ ਬਰਬੰਡ ॥ ਭੁਜ ਦੰਡ ਅਖੰਡ ਤੇਜ ਪ੍ਰਚੰਡ ਜੋਤਿ ਅਮੰਡ ਭਾਨ ਪ੍ਰੰਡ ॥

ਸੁਖ ਸੰਤਾ ਕਰਣੰ ਦੁਰਮਤਿ ਦਰਣੰ ਕਿਲਬਿਖ ਹਰਣੰ ਅਸ ਸਰਣੰ ॥ ਜੈ ਜੈ ਜਗ ਕਾਰਣ ਸ੍ਰਿਸਟ ਉਬਾਰਣ ਮਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਣ ਜੈ ਤੇਗੰ ॥੨॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਸਦਾ ਏਕ ਜੋਤਜੰ ਅਜੂਨੀ ਸਰੂਪੰ ॥ ਮਹਾਂਦੇਵ ਦੇਵੰ ਮਹਾ ਭੂਪ ਭੂਪੰ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਤਜੰ ਨਿਰੂਪੰ ਨ੍ਰਿਬਾਣੰ ॥

ਕਲੰ ਕਾਰਣੇਯੰ ਨਮੋ ਖੜਗ ਪਾਣੰ ॥੩॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨ੍ਰਿਬਿਕਾਰ ਨਿਤਜੰ ਨਿਰਾਲੰ ॥ ਨ ਬ੍ਰਿਧੰ ਬਿਸੇਖੰ ਨ ਤਰੁਨੰ ਨ ਬਾਲੰ ॥ ਨ ਰੰਕੰ ਨ ਰਾਯੰ
ਨ ਰੂਪੰ ਨ ਰੇਖੰ ॥ ਨ ਰੰਗੰ ਨ ਰਾਗੰ ਅਪਾਰੰ ਅਭੇਖੰ ॥੪॥ ਨ ਰੂਪੰ ਨ ਰੇਖੰ ਨ ਰੰਗੰ ਨ ਰਾਗੰ ॥ ਨ ਨਾਮੰ ਨ ਠਾਮੰ ਮਹਾ ਜੋਤਿ ਜਾਗੰ ॥

ਨ ਦ੍ਰੁਖੰ ਨ ਭੇਖੰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਤਯੰ ॥ ਮਹਾਂ ਜੋਗ ਜੋਗੀ ਸੁ ਪਰਮੰ ਪਵਿਤ੍ਰਯੰ ॥੫॥ ਅਜੇਯੰ ਅਭੇਯੰ ਅਨਾਮੰ ਅਠਾਮੰ ॥ ਮਹਾਂ ਜੋਗ ਜੋਗੀ ਮਹਾਂ ਕਾਮ ਕਾਮੰ ॥
 ਅਲੇਖੰ ਅਭੇਖੰ ਅਨੀਲੰ ਅਨਾਦੰ ॥ ਪਰੇਯੰ ਪਵਿਤ੍ਰੰ ਸਦਾ ਨਿਬਿਖਾਦੰ ॥੬॥ ਸੁ ਆਦੰ ਅਨਾਦੰ ਅਨੀਲੰ ਅਨੰਤੰ ॥ ਅਦ੍ਰੁਖੰ ਅਭੇਖੰ ਮਹੇਸੰ ਮਹੰਤੰ ॥
 ਨ ਰੇਖੰ ਨ ਸੇਖੰ ਨ ਦ੍ਰੁਹੰ ਨ ਮੋਹੰ ॥ ਨ ਕਾਮੰ ਨ ਕ੍ਰੋਧੰ ਅਜੋਨੀ ਅਜੋਹੰ ॥੭॥ ਪਰੇਯੰ ਪਵਿਤ੍ਰੰ ਪੁਨੀਤੰ ਪੁਰਾਣੰ ॥ ਅਜੇਯੰ ਅਭੇਯੰ ਭਵਿਖਯੰ ਭਵਾਣੰ ॥
 ਨ ਰੇਗੰ ਨ ਸੇਗੰ ਸੁ ਨਿਤਯੰ ਨਵੀਨੰ ॥ ਅਜਾਯੰ ਸਹਾਯੰ ਪਰਮੰ ਪ੍ਰਬੀਨੰ ॥੮॥ ਸੁ ਭੂਤੰ ਭਵਿਖੰ ਭਵਾਨੰ ਭਵੇਯੰ ॥ ਨਮੋ ਨਿਬਕਾਰੰ ਨਮੋ ਨਿਜੁਰੇਯੰ ॥
 ਨਮੋ ਦੇਵ ਦੇਵੰ ਨਮੋ ਰਾਜ ਰਾਜੰ ॥ ਨਿਰਾਲੰਬ ਨਿਤਯੰ ਸੁ ਰਾਜਾ ਧਿਰਾਜੰ ॥੯॥ ਅਲੇਖੰ ਅਭੇਖੰ ਅਭੂਤੰ ਅਦ੍ਰੁਖੰ ॥ ਨ ਰਾਗੰ ਨ ਰੰਗੰ ਨ ਰੂਪੰ ਨ ਰੇਖੰ ॥
 ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਦੇਵੰ ਮਹਾਂ ਜੋਗ ਜੋਗੰ ॥ ਮਹਾਂ ਕਾਮ ਕਾਮੰ ਮਹਾਂ ਭੋਗ ਭੋਗੰ ॥੧੦॥ ਕਹੂੰ ਰਾਜਸੰ ਤਾਮਸੰ ਸਾਕੇਤਯੰ ॥ ਕਹੂੰ ਨਾਰ ਕੋ ਰੂਪ ਧਾਰੇ ਨਰੇਯੰ ॥
 ਕਹੂੰ ਦੇਵੀਯੰ ਦੇਵਤੰ ਦਈਤ ਰੂਪੰ ॥ ਕਹੂੰ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਧਾਰੇ ਅਨੂਪੰ ॥੧੧॥ ਕਹੂੰ ਫੂਲ ਹੁੰਕੈ ਭਲੇ ਰਾਜ ਫੂਲੇ ॥ ਕਹੂੰ ਭਵਰ ਹੁੰਕੈ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਭੂਲੇ ॥
 ਕਹੂੰ ਪਵਨ ਹੁੰਕੈ ਬਹੇ ਬੇਗ ਐਸੇ ॥ ਕਹੂੰ ਮੋ ਨ ਆਵੈ ਕਥੋ ਤਾਹਿ ਕੈਸੇ ॥੧੨॥ ਕਹੂੰ ਨਾਦ ਹੁੰਕੈ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਬਾਜੇ ॥ ਕਹੂੰ ਪਾਰਧੀ ਹੁੰ ਧਰੇ ਬਾਨ ਰਾਜੇ ॥
 ਕਹੂੰ ਮ੍ਰਿਗ ਹੁੰਕੈ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਮੋਹੇ ॥ ਕਹੂੰ ਕਾਮਕੀ ਜਿਉ ਧਰੇ ਰੂਪ ਸੋਹੇ ॥੧੩॥ ਨਹੀ ਜਾਨ ਜਾਈ ਕਛੂ ਰੂਪ ਰੇਖੰ ॥ ਕਹਾ ਬਾਸ ਤਾਕੇ ਫਿਰੈ ਕਉਨ ਭੇਖੰ ॥
 ਕਹਾ ਨਾਮ ਤਾਕੇ ਕਹਾ ਕੈ ਕਹਾਵੈ ॥ ਕਹਾ ਮੈ ਬਖਾਨੇ ਕਹੇ ਮੋ ਨ ਆਵੈ ॥੧੪॥ ਨ ਤਾਕੇ ਕੋਈ ਤਾਤ ਮਾਤੰ ਨ ਭਾਯੰ ॥ ਨ ਪੁਤ੍ਰੰ ਨ ਪੋਤ੍ਰੰ ਨ ਦਾਯਾ
 ਨ ਦਾਯੰ ॥ ਨ ਨੇਹੰ ਨ ਗੇਹੰ ਨ ਸੈਨੰ ਨ ਸਾਥੰ ॥ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜੰ ਮਹਾਂ ਨਾਥ ਨਾਥੰ ॥੧੫॥ ਪਰਮੰ ਪੁਰਾਣੰ ਪਵਿਤ੍ਰੰ ਪਰੇਯੰ ॥ ਅਨਾਦੰ ਅਨੀਲੰ
 ਅਸੰਭੰ ਅਜੇਯੰ ॥ ਅਭੇਦੰ ਅਛੇਦੰ ਪਵਿਤ੍ਰੰ ਪ੍ਰਮਾਥੰ ॥ ਮਹਾਂ ਦੀਨ ਦੀਨੰ ਮਹਾਂ ਨਾਥ ਨਾਥੰ ॥੧੬॥ ਅਦਾਗੰ ਅਦੱਗੰ ਅਲੇਖੰ ਅਭੇਖੰ ॥ ਅਨੰਤੰ ਅਨੀਲੰ
 ਅਰੂਪੰ ਅਦ੍ਰੁਖੰ ॥ ਮਹਾਂ ਤੇਜ ਤੇਜੰ ਮਹਾਂ ਜੁਲ ਜੁਲੰ ॥ ਮਹਾਂ ਮੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰੰ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਕਾਲੰ ॥੧੭॥ ਕਰੰ ਬਾਮ ਚਾਪਯੰ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ਕਰਾਲੰ ॥
 ਮਹਾਂ ਤੇਜ ਤੇਜੰ ਬਿਰਾਜੈ ਬਿਸਾਲੰ ॥ ਮਹਾਂ ਦਾੜ ਦਾੜੰ ਸੁ ਸੋਹੰ ਅਪਾਰੰ ॥ ਜਿਨੈ ਚਰਬੀਯੰ ਜੀਵ ਜੱਗਯੰ ਹਜਾਰੰ ॥੧੮॥ ਡਮਾ ਡੰਮ ਡਉਰੁ
 ਸਿਤਾਸੇਤ ਛੱਤ੍ਰੰ ॥ ਹਾਹਾ ਹੂਹ ਹਾਸੰ ਝੱਮਾ ਝੱਮ ਅੱਤ੍ਰੰ ॥ ਮਹਾਂ ਘੋਰ ਸਬਦੰ ਬਜੇ ਸੰਖ ਐਸੰ ॥ ਪੂਲੈ ਕਾਲ ਕੇ ਕਾਲ ਕੀ ਜੁਲ ਜੈਸੰ ॥੧੯॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਘਣੰ ਘੰਟ ਬਾਜੰ ॥ ਧੁਣੰ ਮੇਘ ਲਾਜੰ ॥ ਭਯੋ ਸੱਦ ਏਵੰ ॥ ਹੜਯੋ ਨੀਰਧੇਵੰ ॥ ੨੦ ॥ ਘੁਰੰ ਘੁੰਘਰੇਯੰ ॥
 ਧੁਣੰ ਨੇਵਰੇਯੰ ॥ ਮਹਾਂ ਨਾਦ ਨਾਦੰ ॥ ਸੁਰੰ ਨਿਰ ਬਿਖਾਦੰ ॥੨੧॥ ਸਿਰੰ ਮਾਲ ਰਾਜੰ ॥ ਲਖੇ ਰੁਦ੍ਰ ਲਾਜੰ ॥ ਸੁਭੇ ਚਾਰ ਚਿੱਤ੍ਰੰ ॥ ਪਰਮੰ ਪਵਿਤ੍ਰੰ ॥
 ੨੨ ॥ ਮਹਾਂ ਗਰਜ ਗਰਜੰ ॥ ਸੁਣੇ ਦੂਤ ਲਰਜੰ ॥ ਸ੍ਰਵੰ ਸ੍ਰੋਣ ਸੋਹੰ ॥ ਮਹਾਂ ਮਾਨ ਮੋਹੰ ॥ ੨੩ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਸ੍ਰਿਜੇ ਸੇਤਜੰ ਜੇਰਜੰ ਉਤਭੁਜੇਵੰ ॥ ਰਚੇ ਅੰਡਜੰ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਏਵੰ ॥ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾਯੰ
 ਜਿਮੀ ਆਸਮਾਣੰ ॥ ਚਤੁਰ ਸ਼ੇਦ ਕਥਯੰ ਕੁਰਾਣੰ ਪੁਰਾਣੰ ॥ ੨੪ ॥ ਰਚੇ ਰੈਣ ਦਿਵਸੰ ਬਪੇ ਸੂਰ ਚੰਦ੍ਰੰ ॥ ਠਟੇ ਦਈਵ ਦਾਨੇ ਰਚੇ ਬੀਰ ਬਿੰਦ੍ਰੰ ॥

ਕਰੀ ਲੋਹ ਕਲਮ ਲਿਖਯੋ ਲੇਖ ਮਾਥੰ ॥ ਸਭੈ ਜ਼ੋਰ ਕੀਨੇ ਬਲੀ ਕਾਲ ਹਾਥੰ ॥ ੨੫ ॥ ਕਈ ਮੇਟ ਡਾਰੇ ਉਸਾਰੇ ਬਨਾਏ ॥
ਉਪਾਰੇ ਗੜੇ ਫੇਰਿ ਮੇਟੇ ਉਪਾਏ ॥ ਕ੍ਰਿਆ ਕਾਲ ਜੂ ਕੀ ਕਿਨੂ ਨ ਪਛਾਨੀ ॥ ਘਨਜੇ ਪੈ ਬਿਹੈ ਹੈ ਘਨਜੇ ਪੈ ਬਿਹਾਨੀ ॥ ੨੬ ॥
ਕਿਤੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸੇ ਕੀਟ ਕੋਟੈ ਬਨਾਏ ॥ ਕਿਤੇ ਰਾਮ ਸੇ ਮੇਟਿ ਡਾਰੇ ਉਪਾਏ ॥ ਮਹਾਂਦੀਨ ਕੇਤੇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਮਾਂਝ ਹੂਏ ॥ ਸਮੈ ਆਪਨੀ ਆਪਨੀ ਅੰਤ ਮੂਏ ॥
੨੭ ॥ ਜਿਤੇ ਅਉਲੀਆ ਅੰਬੀਆ ਹੋਇ ਬੀਤੇ ॥ ਤਿਤਜੇ ਕਾਲ ਜੀਤਾ ਨ ਤੇ ਕਾਲ ਜੀਤੇ ॥ ਜਿਤੇ ਰਾਮ ਸੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਹੁਇ ਬਿਸਨ ਆਏ ॥
ਤਿਤਜੇ ਕਾਲ ਖਾਪਿਓ ਨ ਤੇ ਕਾਲ ਘਾਏ ॥ ੨੮ ॥ ਜਿਤੇ ਇੰਦ੍ਰ ਸੇ ਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਹੋਤ ਆਏ ॥ ਤਿਤਜੇ ਕਾਲ ਖਾਪਾ ਨ ਤੇ ਕਾਲ ਘਾਏ ॥
ਜਿਤੇ ਅਉਲੀਆ ਅੰਬੀਆ ਗਉਸ ਹੂੰ ਹੈਂ ॥ ਸਭੈ ਕਾਲ ਕੇ ਅੰਤ ਦਾੜਾ ਤਲੈ ਹੈਂ ॥ ੨੯ ॥ ਜਿਤੇ ਮਾਨਧਾਤਾਦਿ ਰਾਜਾ ਸੁਹਾਏ ॥
ਸਭੈ ਬਾਂਧਿ ਕੈ ਕਾਲ ਜੇਲੈ ਚਲਾਏ ॥ ਜਿਨੈ ਨਾਮ ਤਾਕੇ ਉਚਾਰੇ ਉਬਾਰੇ ॥ ਬਿਨਾ ਸਾਮ ਤਾਕੀ ਲਖੇ ਕੋਟ ਮਾਰੇ ॥ ੩੦ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ॥ ਚਮੱਕਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥ ਅਭੂਤੰ ਭਯਾਣੰ ॥ ਧੁਣੰ ਨੇਵਰਾਣੰ ॥ ਘੁਰੰ ਘੁੰਘ੍ਰਯਾਣੰ ॥ ੩੧ ॥ ਚਤੁਰ ਬਾਂਹ ਚਾਰੰ ॥
ਨਿਜੂਟੰ ਸੁਧਾਰੰ ॥ ਗਦਾ ਪਾਸ ਸੇਹੰ ॥ ਜਮੰ ਮਾਣ ਮੋਹੰ ॥ ੩੨ ॥ ਸੁਭੰ ਜੀਵ ਜੁਆਲੰ ॥ ਸੁ ਦਾੜਾ ਕਰਾਲੰ ॥ ਬਜੀ ਬੰਬ ਸੰਖੰ ॥ ਉਠੇ ਨਾਦ ਬੰਖੰ ॥ ੩੩ ॥
ਸੁਭੰ ਰੂਪ ਸਿਯਾਮੰ ॥ ਮਹਾ ਸੋਭ ਧਾਮੰ ॥ ਛਬੇ ਚਾਰ ਚਿਤ੍ਰੰ ॥ ਪਰੇਅੰ ਪਵਿਤ੍ਰੰ ॥ ੩੪ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਸਿਰੰ ਸੇਤ ਛਤ੍ਰੰ ਸੁ ਸੁਭੰ ਬਿਰਾਜੰ ॥ ਲਖੇ ਛੈਲ ਛਾਇਆ ਕਰੇ ਤੇਜ ਲਾਜੰ ॥ ਬਿਸਾਲਾਲ ਨੈਨੰ ਮਹਾਰਾਜ ਸੇਹੰ ॥
ਢਿਗੰ ਅੰਸੁਮਾਲੰ ਹਸੰ ਕੋਟ ਕ੍ਰੋਹੰ ॥ ੩੫ ॥ ਕਹੂੰ ਰੂਪ ਧਾਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸੇਹੰ ॥ ਕਹੂੰ ਦੇਵ ਕੰਨਿਆਨ ਕੇ ਮਾਨ ਮੋਹੰ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਹੂੰ ਕੈ ਧਰੇਬਾਨ ਪਾਨੰ ॥
ਕਹੂੰ ਭੂਪ ਹੂੰ ਕੈ ਬਜਾਏ ਨਿਸਾਨੰ ॥ ੩੬ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਧਨੁਰ ਬਾਨ ਧਾਰੇ ॥ ਛੱਕੇ ਛੈਲ ਭਾਰੇ ॥ ਲਏ ਖੱਗ ਐਸੇ ॥ ਮਹਾਂਬੀਰ ਜੈਸੇ ॥ ੩੭ ॥ ਜੁਰੇ ਜੰਗ ਜੋਰੰ ॥
ਕਰੇ ਜੁੱਧ ਘੋਰੰ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਦਿਆਲੰ ॥ ਸਦਾਜੰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੰ ॥ ੩੮ ॥ ਸਦਾ ਏਕ ਰੂਪੰ ॥ ਸਭੈ ਲੋਕ ਭੂਪੰ ॥ ਅਜੇਅੰ ਅਜਾਯੰ ॥ ਸਰਨਿਯੰ ਸਹਾਯੰ ॥
੩੯ ॥ ਤਪੈ ਖੱਗ ਪਾਨੰ ॥ ਮਹਾਂ ਲੋਕ ਦਾਨੰ ॥ ਭਵਿਖਿਅੰ ਭਵੇਅੰ ॥ ਨਮੋ ਨਿਰਜੁਰੇਅੰ ॥ ੪੦ ॥ ਮਧੋ ਮਾਨ ਮੁਡੰ ॥ ਸੁਭੰ ਰੰਡ ਝੰਡੰ ॥ ਸਿਰੰ ਸੇਤ ਛਤ੍ਰੰ ॥
ਲਸੰ ਹਾਥ ਅੱਤ੍ਰੰ ॥ ੪੧ ॥ ਸੁਣੇ ਨਾਦ ਭਾਰੀ ॥ ਤ੍ਰਸੇ ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ ॥ ਦਿਸਾ ਬਸਤ੍ਰ ਰਾਜੰ ॥ ਸੁਣੇ ਦੋਖ ਭਾਜੰ ॥ ੪੨ ॥ ਸੁਣੇ ਗੱਦ ਸੱਦੰ ॥ ਅਨੰਤੰ ਬਿਹੱਦੰ ॥
ਘਟਾ ਜਾਣੁ ਸਯਾਮੰ ॥ ਦੁਤੰ ਅਭਿਰਾਮੰ ॥ ੪੩ ॥ ਚਤੁਰ ਬਾਹੁ ਚਾਰੰ ॥ ਕਰੀਟੰ ਸੁਧਾਰੰ ॥ ਗਦਾ ਸੰਖ ਚੱਕ੍ਰੰ ॥ ਟਿਪੈ ਕ੍ਰੂਰ ਬੱਕ੍ਰੰ ॥ ੪੪ ॥

ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਅਨੂਪ ਰੂਪ ਰਾਜਿਅੰ ॥ ਨਿਹਾਰ ਕਾਮੁ ਲਾਜਿਯੰ ॥ ਅਲੋਕ ਲੋਕ ਸੋਭਿਅੰ ॥ ਬਿਲੋਕ ਲੋਕ ਲੋਭਿਅੰ ॥ ੪੫ ॥
ਚਮੱਕਿ ਚੰਦ੍ਰ ਸੀਸਿਯੰ ॥ ਰਹਿਯੋ ਲਜਾਇ ਈਸਯੰ ॥ ਸੁ ਸੋਭ ਨਾਗ ਭੂਖਣੰ ॥ ਅਨੇਕ ਦੁਸਟ ਦੂਖਣੰ ॥ ੪੬ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਪਾਣ ਧਾਰੀਯੰ ॥

ਕਰੋਰ ਪਾਪ ਟਾਰੀਯੋ ॥ ਗਦਾ ਗ੍ਰਿਸਟ ਪਾਇਯੋ ॥ ਕਮਾਣ ਬਾਣ ਭਾਇਯੋ ॥੪੭॥ ਸਬਦ ਸੰਖ ਬੰਜਿਯੋ ॥ ਘਟੰਕਿ ਘੁੰਘਰ ਗੰਜਿਯੋ ॥
ਸਰਨਿ ਨਾਥ ਤੇਰੀਯੋ ॥ ਉਥਾਰ ਲਾਜ ਮੇਰੀਯੋ ॥੪੮॥ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਸੇਹੀਯੋ ॥ ਬਿਸੇਖ ਦੇਵ ਮੇਹੀਯੋ ॥ ਅਦੇਵ ਦੇਵ ਦੇਵਲੋ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਕੇਲੋ ॥
੪੯॥ ਸੁ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਦੇਕਯੋ ॥ ਧਰੇ ਸਰੂਪ ਅਨੇਕਿਯੋ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਣ ਪਾਣ ਰਾਜਈ ॥ ਬਿਲੋਕ ਪਾਪ ਭਾਜਈ ॥੫੦॥ ਅਲੰਕ੍ਰਿਤੋ ਸੁ ਦੇਹਯੋ ॥
ਤਨੇ ਮਨੇ ਕਿ ਮੇਹਿਯੋ ॥ ਕਮਾਣ ਬਾਣ ਧਾਰਹੀ ॥ ਅਨੇਕ ਸੱਤ੍ਰ ਟਾਰਹੀ ॥੫੧॥ ਘਮਕਿ ਘੁੰਘਰੇ ਸੁਰੰ ॥ ਨਵੰ ਨਿਨਾਦ ਨ੍ਰਪਰੰ ॥ ਪ੍ਰਜਾਨ ਬਿੱਜਲੰ ਜੁਲੰ ॥
ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਰਮ ਨਿਰਮਲੰ ॥੫੨॥

ਤੇਟਕ ਛੰਦ ॥ ਤੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਨਵ ਨੇਵਰ ਨਾਦ ਸੁਰੰ ਨਿਮਲੰ ॥ ਮੁਖ ਬਿਜੁਲ ਜੁਆਲ ਘਟੰ ਪ੍ਰਜਲੰ ॥ ਮਦਰਾ ਕਰ ਮੱਤ ਮਹਾ ਭਭਕੰ ॥
ਬਨ ਮੇ ਮਨੇ ਬਾਘ ਬਚਾ ਬਥਕੰ ॥੫੩॥ ਭਵ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ ਭਵੰ ॥ ਕਲ ਕਾਰਣ ਉਥਾਰਣ ਦੇਕ ਰੁਵੰ ॥ ਸਭ ਠੰਡ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਤ ਨਯੰ ॥
ਮ੍ਰਿਦ ਮੇਗਲ ਰੂਪ ਤੁਯੰ ਸੁਭਯੰ ॥੫੪॥ ਦ੍ਰਿਤ ਦਾਤ ਕਰਾਲ ਦੇ ਸੇਤ ਉਧੰ ॥ ਜਿਹ ਭਾਜਤ ਦੁਸਟ ਬਿਲੋਕ ਜੁਧੰ ॥ ਮਦ ਮੱਤ ਕ੍ਰਿਪਾਣ ਕਰਾਲ ਧਰੰ ॥
ਜਯ ਸੱਦ ਸੁਰਾਸੁਰਯੰ ਉਚਰੰ ॥੫੫॥ ਨਵ ਕਿੰਕਣ ਨੇਵਰ ਨਾਦ ਹੁਅੰ ॥ ਚਲ ਚਾਲ ਸਭਾ ਚਲ ਕੰਪ ਭੁਅੰ ॥ ਘਟ ਘੁੰਘਰ ਘੰਟਣ ਘੋਰ ਸੁਰੰ ॥
ਚਰ ਚਾਰ ਚਰਾਚਰਯੰ ਹੁਹਰੰ ॥੫੬॥ ਚਲ ਚੇਦਹੂੰ ਚੱਕ੍ਰਨ ਚੱਕ੍ਰ ਫਿਰੰ ॥ ਬਢਵੰ ਘਟਵੰ ਹਰੀਅੰ ਸੁ ਭਰੰ ॥ ਜਗ ਜੀਵ ਜਿਤੇ ਜਲਯੰ ਬਲਯੰ ॥
ਅਸ ਕੇ ਜੁ ਤਵਾਇਸੁਅੰ ਮਲਯੰ ॥੫੭॥ ਘਟ ਭਾਦਵ ਮਾਸ ਕੀ ਜਾਣ ਸੁਭੰ ॥ ਤਨ ਸਾਵਰੇ ਰਾਵਰੇਅੰ ਹੁਲਮੰ ॥ ਰਦ ਪੰਗਤ ਦਾਮਨੀਅੰ ਦਮਕੰ ॥
ਘਨ ਘੁੰਘਰ ਘੰਟ ਸੁਰੰ ਘੁਮਕੰ ॥੫੮॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਘਟਾ ਸਾਵਣੇ ਜਾਣ ਸਤ੍ਰਾਮੰ ਸੁਹਾਯੰ ॥ ਮਟੀ ਨੀਲ ਨਗਿਯੰ ਲਖੇ ਸੀਸ ਨਿਆਯੰ ॥ ਮਹਾ ਸੁੰਦਰ ਸਤ੍ਰਾਮੰ
ਮਹਾ ਅਭਿਰਾਮੰ ॥ ਮਹਾ ਰੂਪ ਰੂਪੰ ਮਹਾ ਕਾਮ ਕਾਮੰ ॥੫੯॥ ਫਿਰੇ ਚੱਕ੍ਰ ਚਉਦਹੂੰ ਪੁਰੀਅੰ ਮਦਿਆਣੰ ॥ ਇਸੇ ਕੋਠ ਬੀਯੰ ਫਿਰੇ ਆਇਸਾਣੰ ॥
ਕਹੇ ਕੁੰਟ ਕੋਨੇ ਬਿਖੇ ਭਾਜ ਬਾਚੇ ॥ ਸਭੰ ਸੀਸ ਕੇ ਸੰਗ ਸ੍ਰੀ ਕਾਲ ਨਾਚੇ ॥੬੦॥ ਕਰੇ ਕੋਟ ਕੇਉ ਧਰੇ ਕੋਟ ਓਟੰ ॥ ਬਚੇ ਗੋ ਨ ਕਿਉਹੂੰ ਕਰੇ ਕਾਲ ਚੋਟੰ ॥
ਲਿਖੇ ਜੰਤ੍ਰ ਕੋਤੇ ਪਤ੍ਰੰ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋਟੰ ॥ ਬਿਨਾ ਸਰਨ ਤਾ ਕੀ ਨਹੀ ਔਰ ਓਟੰ ॥੬੧॥ ਲਿਖੇ ਜੰਤ੍ਰ ਬਾਕੇ ਪਤ੍ਰੰ ਮੰਤ੍ਰ ਹਾਰੇ ॥ ਕਰੇ ਕਾਲ ਤੇ ਅੰਤ ਲੋਕੇ ਬਿਚਾਰੇ ॥
ਕਿਤਿਓ ਤੰਤ੍ਰ ਸਾਧੇ ਸੁ ਜਨਮੰ ਬਿਤਾਇਓ ॥ ਭਏ ਵੇਕਟੇ ਕਾਜ ਦੇਕੇ ਨ ਆਇਓ ॥੬੨॥ ਕਿਤੇ ਨਾਸ ਮੁੰਦੇ ਭਏ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ॥ ਕਿਤੇ ਕੰਠ ਕੰਠੀ
ਜਟਾ ਸੀਸ ਧਾਰੀ ॥ ਕਿਤੇ ਚੀਰ ਕਾਨੰ ਜੁਗੀਸੰ ਕਹਾਯੰ ॥ ਸਭੰ ਵੇਕਟੇ ਧਰਮ ਕਾਮੰ ਨ ਆਯੰ ॥੬੩॥ ਮਧੁਕੀਟਭੰ ਰਾਛਸੇਸੇ ਬਲੀਅੰ ॥
ਸਮੇ ਆਪਨੀ ਕਾਲ ਤੇਉ ਦਲੀਅੰ ॥ ਭਏ ਸੁੰਭ ਨੈਸੁੰਭ ਸੁੰਟੰਤ ਬੀਜੰ ॥ ਤੇਉ ਕਾਲ ਕੀਨੇ ਪੁਰੇਜੇ ਪੁਰੇਜੰ ॥੬੪॥ ਬਲੀ ਪ੍ਰਿਥੀਅੰ ਮਾਨਧਾਤਾ ਮਹੀਪੰ ॥
ਜਿਨੇ ਰੱਬ ਚੱਕ੍ਰ ਕੀਏ ਸਾਤ ਦੀਪੰ ॥ ਭੁਜੰ ਭੀਮ ਭਰਥੰ ਜਗੰ ਜੀਤ ਭੰਡਯੰ ॥ ਤਿਨੇ ਅੰਤ ਕੇ ਅੰਤ ਕੇ ਪਾਪ ਖੰਡਯੰ ॥੬੫॥

ਜਿਨੈ ਦੀਪ ਦੀਪ ਦੁਹਾਈ ਫਿਰਾਈ ॥ ਭੁਜਾਦੰਡ ਦੇ ਛੋਣਿ ਛਤ੍ਰ ਛਿਨਾਈ ॥ ਕਰੇ ਜੱਗ ਕੋਟ ਜਸ ਅਨੇਕ ਲੀਤੇ ॥ ਵਹੈ ਬੀਰ ਬੰਕੇ ਬਲੀ ਕਾਲ ਜੀਤੇ ॥ ੬੬ ॥ ਕਈ ਕੋਟ ਲੀਨੇ ਜਿਨੈ ਦੁਰਗ ਢਾਹੇ ॥ ਕਿਤੇ ਸੂਰਬੀਰਾਨ ਕੇ ਸੈਨ ਗਾਹੇ ॥ ਕਈ ਜੰਗ ਕੀਨੇ ਸੁ ਸਾਕੇ ਪਵਾਰੇ ॥ ਵਹੈ ਦੀਨ ਦੇਖੇ ਗਿਰੇ ਕਾਲ ਮਾਰੇ ॥ ੬੭ ॥ ਜਿਨੈ ਪਾਤਸਾਹੀ ਕਰੀ ਕੋਟ ਜੁੱਗਿਯੰ ॥ ਰਸੰ ਆਨ ਰਸੰ ਭਲੀ ਭਾਤ ਭੁਗਿਯੰ ॥ ਵਹੈ ਅੰਤ ਕੇ ਪਾਵ ਨਾਗੇ ਪਧਾਰੇ ॥ ਗਿਰੇ ਦੀਨ ਦੇਖੇ ਹਠੀ ਕਾਲ ਮਾਰੇ ॥ ੬੮ ॥ ਜਿਨੈ ਖੰਡੀਅੰ ਦੰਡ ਧਾਰੰ ਅਪਾਰੰ ॥ ਕਰੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸੂਰ ਚੇਰੇ ਦੁਆਰੰ ॥ ਜਿਨੈ ਇੰਦ੍ਰ ਸੇ ਜੀਤ ਕੈ ਛੋਡ ਡਾਰੇ ॥ ਵਹੈ ਦੀਨ ਦੇਖੇ ਹਠੀ ਕਾਲ ਮਾਰੇ ॥ ੬੯ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਜਿਤੇ ਰਾਮ ਹੂਏ ॥ ਸਭੈ ਅੰਤਿ ਮੁਏ ॥ ਜਿਤੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਹੂੰ ਹੈਂ ॥ ਸਭੈ ਅੰਤ ਜੈ ਹੈਂ ॥ ੭੦ ॥ ਜਿਤੇ ਦੇਵ ਹੋਸੀ ॥ ਸਭੈ ਅੰਤ ਜਾਸੀ ॥ ਜਿਤੇ ਬੋਧ ਹੂੰ ਹੈਂ ॥ ਸਭੈ ਅੰਤਿ ਛੈ ਹੈਂ ॥ ੭੧ ॥ ਜਿਤੇ ਦੇਵਰਾਜੰ ॥ ਸਭੈ ਅੰਤ ਜਾਯੰ ॥ ਜਿਤੇ ਦਈਤ ਏਸੰ ॥ ਤਿਤਿਯੋ ਕਾਲ ਲੇਸੰ ॥ ੭੨ ॥ ਨਰਸਿੰਘਾ ਅਵਤਾਰੰ ॥ ਵਹੈ ਕਾਲ ਮਾਰੰ ॥ ਬਡੇ ਡੰਡਧਾਰੀ ॥ ਹਣਿਓ ਕਾਲ ਭਾਰੀ ॥ ੭੩ ॥ ਦਿਜੰ ਬਾਵਨੇਯੰ ॥ ਹਣਿਓ ਕਾਲ ਤੇਯੰ ॥ ਮਹਾਂ ਮੱਛ ਮੁੰਡੰ ॥ ਫਧਿਓ ਕਾਲ ਝੁੰਡੰ ॥ ੭੪ ॥ ਜਿਤੇ ਹੋਏ ਬੀਤੇ ॥ ਤਿਤੇ ਕਾਲ ਜੀਤੇ ॥ ਜਿਤੇ ਸਰਨ ਜੈ ਹੈਂ ॥ ਤਿਤਿਓ ਰਾਖ ਲੈ ਹੈਂ ॥ ੭੫ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਬਿਨਾ ਸਰਨ ਤਾਂ ਕੀ ਨ ਅਉਰੈ ਉਪਾਯੰ ॥ ਕਹਾ ਦੇਵ ਦਈਤੰ ਕਹਾਂ ਰੰਕ ਰਾਯੰ ॥ ਕਹਾਂ ਪਾਤਸਾਹੰ ਕਹਾਂ ਉਮਰਾਯੰ ॥ ਬਿਨਾ ਸਰਨ ਤਾਂ ਕੀ ਨ ਕੋਟੈ ਉਪਾਯੰ ॥ ੭੬ ॥ ਜਿਤੇ ਜੀਵ ਜੰਤੰ ਸੁ ਦੁਨੀਅੰ ਉਪਾਯੰ ॥ ਸਭੈ ਅੰਤਿ ਕਾਲੰ ਬਲੀ ਕਾਲ ਘਾਯੰ ॥ ਬਿਨਾ ਸਰਨ ਤਾਂ ਕੀ ਨਹੀ ਔਰ ਓਟੰ ॥ ਲਿਖੇ ਜੰਤ੍ਰ ਕੇਤੇ ਪੜੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋਟੰ ॥ ੭੭ ॥

ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਜਿਤੇਕਿ ਰਾਜ ਰੰਕਯੰ ॥ ਹਨੇ ਸੁ ਕਾਲ ਬੰਕਯੰ ॥ ਜਿਤੇਕ ਲੋਕਪਾਲਯੰ ॥ ਨਿਦਾਨ ਕਾਲ ਦਾਲਯੰ ॥ ੭੮ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਣ ਪਾਣ ਜੇ ਜਪੈ ॥ ਅਨੰਤ ਥਾਟ ਤੇ ਥਪੈ ॥ ਜਿਤੇਕ ਕਾਲ ਧਿਆਇ ਹੈਂ ॥ ਜਗੱਤਿ ਜੀਤ ਜਾਇ ਹੈਂ ॥ ੭੯ ॥ ਬਚਿਤ੍ਰ ਚਾਰ ਚਿਤ੍ਰਯੰ ॥ ਪਰਮਯੰ ਪਵਿਤ੍ਰਯੰ ॥ ਅਲੋਕ ਰੂਪ ਰਾਜਿਯੰ ॥ ਸੁਣੇ ਸੁ ਪਾਪ ਭਾਜਯੰ ॥ ੮੦ ॥ ਬਿਸਾਲ ਲਾਲ ਲੋਚਨੰ ॥ ਬਿਅੰਤ ਪਾਪ ਮੋਚਨੰ ॥ ਚਮਕ ਚੰਦ੍ਰ ਚਾਰਯੰ ॥ ਅਘੀ ਅਨੇਕ ਤਾਰਯੰ ॥ ੮੧ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਜਿਤੇ ਲੋਕ ਪਾਲੰ ॥ ਤਿਤੇ ਜੇਰ ਕਾਲੰ ॥ ਜਿਤੇ ਸੂਰ ਚੰਦ੍ਰ ॥ ਕਹਾਂ ਇੰਦ੍ਰ ਬਿੰਦ੍ਰ ॥ ੮੨ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਫਿਰੈ ਚੌਦਹੂੰ ਲੋਕਯੰ ਕਾਲ ਚੌਰ੍ਹੰ ॥ ਸਭੈ ਨਾਥ ਨਾਥੇ ਭ੍ਰਮੰ ਭਉਹ ਬੌਰ੍ਹੰ ॥ ਕਹਾਂ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨੰ ਕਹਾਂ ਚੰਦ ਸੂਰੰ ॥ ਸਭੈ ਹਾਥ ਬਾਧੇ ਖਰੇ ਕਾਲ ਹਜ਼ੂਰੰ ॥ ੮੩ ॥

ਸਵੈਯਾ ॥ ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਯੋ ਭਗਵਾਨ ਸੁ ਜਾਗਤ ਯਾ ਜਗ ਜਾਂ ਕੀ ਕਲਾ ਹੈ ॥ ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਯੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਿਵ

ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਯੋ ਜੁਗੀਆ ਹੈ ॥ ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਸੁਰਾਸੁਰ ਗੰਧੂਬ ਜੱਛ ਭੁਜੰਗ ਦਿਸਾ ਬਿਦਸਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਸੁ ਕਾਲ ਸਭੈ ਬਸਿ ਕਾਲ ਕੇ
ਏਕ ਹੀ ਕਾਲ ਅਕਾਲ ਸਦਾ ਹੈ ॥੮੪॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਨਮੋ ਦੇਵ ਦੇਵੰ ਨਮੋ ਖੜਗਧਾਰੰ ॥ ਸਦਾ ਏਕ ਰੂਪੰ ਸਦਾ ਨਿਰਬਿਕਾਰੰ ॥ ਨਮੋ ਰਾਜਸੰ ਸਾਤਕੰ ਤਾਮਸੇਅੰ ॥
ਨਮੋ ਨਿਰਬਿਕਾਰੰ ਨਮੋ ਨਿਰਜੁਰੇਅੰ ॥੮੫॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਨਮੋ ਬਾਨ ਪਾਣੰ ॥ ਨਮੋ ਨਿਰਭਯਾਣੰ ॥ ਨਮੋ ਦੇਵ ਦੇਵੰ ॥ ਭਵਾਣੰ ਭਵੇਅੰ ॥੮੬॥
ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਨਮੋ ਖੰਗ ਖੰਡੰ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ਕਟਾਰੰ ॥ ਸਦਾ ਏਕ ਰੂਪੰ ਸਦਾ ਨਿਰਬਿਕਾਰੰ ॥ ਨਮੋ ਬਾਣ ਪਾਣੰ ॥
ਨਮੋ ਦੰਡ ਧਾਰਿਯੰ ॥ ਜਿਨੈ ਚੋਦਹੂੰ ਲੋਕ ਜੋਤੰ ਬਿਥਾਰਿਯੰ ॥੮੭॥ ਨਮਸਕਾਰਯੰ ਮੋਰ ਤੀਰੰ ਤੁਫੰਗੰ ॥ ਨਮੋ ਖੰਗ ਅਦੰਗੰ ਅਭੇਯੰ ਅਭੰਗੰ ॥
ਗਦਾਯੰ ਗ੍ਰਿਸਟੰ ਨਮੋ ਸੈਹਥੀਅੰ ॥ ਜਿਨੈ ਤੁੱਲੀਯੰ ਬੀਰ ਬੀਯੋ ਨ ਬੀਅੰ ॥੮੮॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਨਮੋ ਚੱਕ੍ਰ ਪਾਣੰ ॥ ਅਭੂਤੰ ਭਯਾਣੰ ॥ ਨਮੋ ਉਗ੍ਰ ਦਾੜੰ ॥ ਮਹਾਂ ਗ੍ਰਿਸਟ ਗਾੜੰ ॥੮੯॥ ਨਮੋ ਤੀਰ ਤੋਪੰ ॥
ਜਿਨੈ ਸਤ੍ਰ ਘੋਪੰ ॥ ਨਮੋ ਤੋਪ ਪੱਟੰ ॥ ਜਿਨੈ ਦੁਸਟ ਦੱਟੰ ॥੯੦॥ ਜਿਤੇ ਸਸਤ੍ਰ ਨਾਮੰ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਤਾਮੰ ॥ ਜਿਤੇ ਅਸਤ੍ਰ ਭੇਯੰ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਤੇਯੰ ॥੯੧॥
ਸਵੈਯਾ ॥ ਮੇਰ ਕਰੋ ਤ੍ਰਿਣ ਤੇ ਮੋਹਿ ਜਾਹਿ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਨ ਦੁਸਰ ਤੋਸੇ ॥ ਭੂਲ ਛਿਮੋ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਭ ਆਪ

ਨ ਭੂਲਨਹਾਰ ਕਹੂੰ ਕਉ ਮੋਸੇ ॥ ਸੇਵ ਕਰੀ ਤੁਮਰੀ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭਹੀ ਗ੍ਰਿਹ ਦੇਖੀਅਤ ਦੁਬ ਭਰੇ ਸੇ ॥ ਯਾ ਕਲ ਮੈ ਸਭ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕੇ
ਭਾਰੀ ਭੁਜਾਨ ਕੇ ਭਾਰੀ ਭਰੋਸੇ ॥੯੨॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਸੇ ਕੋਟ ਨਿਸਾਚਰ ਜਾਹਿ ਛਿਨੇਕ ਬਿਖੇ ਹਨ ਡਾਰੇ ॥ ਧੂਮਰ ਲੋਚਨ ਚੰਡ ਅਉ ਮੁੰਡ ਸੇ
ਮਾਹਖ ਸੇ ਪਲ ਬੀਚ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਚਾਮਰ ਸੇ ਰਣ ਚਿੱਛਰ ਸੇ ਰਕਤਿੱਛਣ ਸੇ ਝਟ ਦੇ ਝੜਕਾਰੇ ॥ ਐਸੇ ਸੁ ਸਾਹਿਬੁ ਪਾਇ
ਕਹਾ ਪਰਵਾਹ ਰਹੀ ਇਹ ਦਾਸ ਤਿਹਾਰੇ ॥੯੩॥ ਮੁੰਡਹੁ ਸੇ ਮਧੁਕੀਟਭ ਸੇ ਮੁਰ ਮੇ ਅਘ ਸੇ ਜਿਨਿ ਕੋਟ ਦਲੇ ਹੈਂ ॥ ਓਟ ਕਰੀ ਕਬਹੂੰ ਨ ਜਿਨੈ ਰਣ
ਚੋਟ ਪਰੀ ਪਗ ਦੇ ਨ ਚਲੇ ਹੈਂ ॥ ਸਿੰਧ ਬਿਖੈ ਜੇ ਨ ਬੂਡੈ ਨਿਸਾਚਰ ਪਾਵਕ ਬਾਣ ਬਹੇ ਨ ਜਲੇ ਹੈਂ ॥ ਤੇ ਅਸ ਤੋਰ ਬਿਲੋਕ ਅਲੋਕ ਸੁ ਲਾਜ ਕੇ
ਛਾਡਿ ਕੈ ਭਾਜ ਚਲੇ ਹੈਂ ॥੯੪॥ ਰਾਵਣ ਸੇ ਮਹਰਾਵਣ ਸੇ ਘਟ-ਕਾਨਹੁ ਸੇ ਪਲ ਬੀਚ ਪਛਾਰੇ ॥ ਬਾਰਦ ਨਾਦ ਅਕੰਪਨ ਸੇ ਜਗ ਜੰਗ ਜੁਰੇ ਜਿਨ
ਸਿਉ ਜਮ ਹਾਰੇ ॥ ਕੁੰਭ ਅਕੁੰਭ ਸੇ ਜੀਤ ਸਭੈ ਜਗ ਸਾਤਹੂੰ ਸਿੰਧ ਹਥੀਆਰ ਪਖਾਰੇ ॥ ਜੇ ਜੇ ਹੁਤੇ ਅਕਟੇ ਬਿਕੁਟੇ ਸੁ ਕਟੇ ਕਰਿ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕੇ ਮਾਰੇ ॥
੯੫॥ ਜੇ ਕਹੂੰ ਕਾਲ ਤੇ ਭਾਜ ਕੇ ਬਾਚੀਅਤ ਤੇ ਕਿਹ ਕੁੰਟ ਕਹੇ ਭਜਿ ਜਈਯੈ ॥ ਆਗੇਹੂੰ ਕਾਲ ਧਰੇ ਅਸ ਗਾਜਤ ਛਾਜਤ ਹੈ ਜਿਹ ਤੇ ਨਸਿ ਅਈਯੈ ॥
ਐਸੇ ਨ ਕੈ ਗਯੋ ਕੋਈ ਸੁ ਦਾਵ ਰੇ ਜਾਹਿ ਉਪਾਵ ਸੁ ਘਾਵ ਬਚਈਯੈ ॥ ਜਾਂ ਤੇ ਨ ਛੂਟੀਐ ਮੂੜ ਕਹੂੰ ਹਸਿ ਤਾਂ ਕੀ ਨ ਕਿਉ ਸਰਣਾਗਤਿ ਜਈਯੈ ॥੯੬॥

ਕ੍ਰਿਸਨ ਅਉ ਬਿਸਨ ਜਪੇ ਤੁਹਿ ਕੋਟਿਕ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਭਲੀ ਬਿਧਿ ਧਿਆਯੋ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਜਪਿਓ ਅਰੁ ਸੰਭੁ ਬਪਿਓ ਤਿਹ ਤੇ ਤੁਹਿ ਕੋ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਬਚਾਯੋ ॥
 ਕੋਟ ਕਰੀ ਤਪਸਾ ਦਿਨ ਕੋਟਿਕ ਕਾਹੂ ਨ ਕੋਡੀ ਕੋ ਕਾਮ ਕਢਾਯੋ ॥ ਕਾਮ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਕਸੀਰੇ ਕੇ ਕਾਮ ਨ ਕਾਲ ਕੋ ਘਾਉ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਬਚਾਯੋ ॥੯੭॥
 ਕਾਹੇ ਕੋ ਕੂਰ ਕਰੇ ਤਪਸਾ ਇਨ ਕੀ ਕੋਊ ਕੋਡੀ ਕੇ ਕਾਮ ਨ ਐਹੈਂ ॥ ਤੋਹਿ ਬਚਾਇ ਸਕੈ ਕਹੁ ਕੈਸੇ ਕੈ ਆਪਨ ਘਾਵ ਬਚਾਇ ਨ ਐਹੈਂ ॥
 ਕੋਪ ਕਰਾਲ ਕੀ ਪਾਵਕ ਕੁੰਡ ਮੈਂ ਆਪ ਟੰਗਿਓ ਤਿਮ ਤੋਹਿ ਟੰਗੈ ਹੈਂ ॥ ਚੇਤ ਰੇ ਚੇਤ ਅਜੇ ਜੀਅ ਮੈ ਜੜ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨ ਕਾਮ ਨ ਐਹੈਂ ॥੯੮॥
 ਤਾਂਹਿ ਪਛਾਨਤ ਹੈ ਨ ਮਹਾਂ ਪਸੁ ਜਾਕੋ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਤਿਹੂੰ ਪੁਰ ਮਾਹੀ ॥ ਪੂਜਤ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੈ ਜਿਹ ਕੈ ਪਰਸੈ ਪਰਲੋਕ ਪਰਾਹੀ ॥
 ਪਾਪ ਕਰੇ ਪਰਮਾਰਥ ਕੈ ਜਿਹ ਪਾਪਨ ਤੇ ਅਤਿ ਪਾਪ ਲਜਾਈ ॥ ਪਾਇ ਪਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਜੜ ਪਾਹਨ ਮੈ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਹੀ ॥੯੯॥
 ਮੋਨ ਭਜੇ ਨਹੀ ਮਾਨ ਤਜੇ ਨਹੀ ਭੇਖ ਸਜੇ ਨਹੀ ਮੂੰਡ ਮੁਡਾਏ ॥ ਕੰਠ ਨ ਕੰਠੀ ਕਠੋਰ ਧਰੈ ਨਹੀ ਸੀਸ ਜਟਾਨ ਕੇ ਜੂਟ ਸੁਹਾਏ ॥
 ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਸੁਨਿ ਲੈ ਚਿਤਿ ਦੇ ਬਿਨੁ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕੀ ਸਾਮ ਸਿਧਾਏ ॥ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਯਤ ਹੈ ਕਿਰਪਾਲ ਨ ਭੀਜਤ ਲਾਡ ਕਟਾਏ ॥੧੦੦॥
 ਕਾਗਦ ਦੀਪ ਸਭੈ ਕਰਿ ਕੈ ਅਰੁ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰਨ ਕੀ ਮਸੁ ਕੈ ਹੋਂ ॥ ਕਾਟ ਬਨਾਸਪਤੀ ਸਗਰੀ ਲਿਖਬੇ ਹੂਕੇ ਲੇਖਨ ਕਾਜ ਬਨੈ ਹੋਂ ॥
 ਸਾਰਸੁਤੀ ਬਕਤਾ ਕਰਿ ਕੈ ਜੁਗਿ ਕੋਟਿ ਗਨੇਸਿ ਕੈ ਹਾਥ ਲਿਖੈ ਹੋਂ ॥ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਬਿਨਾ ਬਿਨਤੀ ਨ ਤਉ ਤੁਮ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਨੈਕ ਰਿਝੈ ਹੋਂ ॥੧੦੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਗ੍ਰੰਥੇ ਸ੍ਰੀ ਕਾਲ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤਿ
 ਪ੍ਰਿਥਮ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣ ਸੁਭਮਸਤ ॥ ੧ ॥ ਅਛਜੁ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਰਬਕਾਲ ਸਭ ਸਾਧ ਉਬਾਰੇ ॥ ਦੁਖੁ ਦੇ ਕੈ ਦੋਖੀ ਸਭ ਮਾਰੇ ॥ ਅਦਭੁਤਿ ਗਤਿ ਭਗਤਨ ਦਿਖਰਾਈ ॥
 ਸਭ ਸੰਕਟ ਤੇ ਲਏ ਬਚਾਈ ॥ ੧ ॥ ਸਭ ਸੰਕਟ ਤੇ ਸੰਤ ਬਚਾਏ ॥ ਸਭ ਕੰਟਕ ਕੰਟਕ ਜਿਮ ਘਾਏ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨ ਮੁਰਿ ਕਰੀ ਸਹਾਏ ॥
 ਆਪ ਹਾਥੁ ਦੇ ਲਯੋ ਬਚਾਏ ॥ ੨ ॥ ਅਬ ਜੋ ਜੋ ਮੈ ਲਖੇ ਤਮਾਸਾ ॥ ਸੋ ਸੋ ਕਰੇ ਤੁਮੈ ਅਰਦਾਸਾ ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਛ ਦਿਖੈ ਹੈ ॥
 ਸੋ ਤਵ ਦਾਸ ਉਚਾਰਤ ਜੈ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ਜਿਹ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਮੈ ਲਖੇ ਤਮਾਸਾ ॥ ਚਾਹਤ ਤਿਨਕੋ ਕੀਯੋ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਜੋ ਜੋ ਜਨਮ ਪੂਰਬਲੇ ਹੋਰੇ ॥

ਕਹਿ ਹੋ ਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਪਰਾਕ੍ਰਮ ਤੇਰੇ ॥੪॥ ਸਰਬ ਕਾਲ ਹੈ ਪਿਤਾ ਅਪਾਰਾ ॥ ਦੇਬਿ ਕਾਲਕਾ ਮਾਤ ਹਮਾਰਾ ॥ ਮਨੁਆ ਗੁਰ ਮੁਰਿ ਮਨਸਾ ਮਾਈ ॥
 ਜਿਨਿ ਮੇ ਕੇ ਸੁਭ ਕ੍ਰਿਆ ਪੜਾਈ ॥੫॥ ਜਬ ਮਨਸਾ ਮਨ ਮਯਾ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਗੁਰ ਮਨੁਆ ਕਹ ਕਹਯੋ ਸੁਧਾਰੀ ॥ ਜੇ ਜੇ ਚਰਿਤ ਪੁਰਾਤਨ ਲਹੇ ॥
 ਤੇ ਤੇ ਸਭ ਚਹੀਅਤ ਹੈਂ ਕਹੇ ॥੬॥ ਸਰਬ ਕਾਲ ਕਰਣਾ ਤਬ ਭਰੇ ॥ ਸੇਵਕ ਜਾਨਿ ਦਯਾ ਰਸ ਢਰੇ ॥ ਜੇ ਜੇ ਜਨਮੁ ਪੂਰਬਲੇ ਭਯੋ ॥
 ਸੇ ਸੇ ਸਭ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਦਯੋ ॥੭॥ ਮੇ ਕੇ ਇਤੀ ਹੁਤੀ ਕਹ ਸੁਧੰ ॥ ਜਸ ਪ੍ਰਭ ਦਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਬੁਧੰ ॥ ਸਰਬ ਕਾਲ ਜਬ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ॥
 ਲੋਹ ਰੱਛ ਹਮ ਕੇ ਸਭ ਕਾਲਾ ॥੮॥ ਸਰਬ ਕਾਲ ਰੱਛਾ ਸਭ ਕਾਲ ॥ ਲੋਹ ਰੱਛ ਸਰਬਦਾ ਬਿਸਾਲ ॥ ਢੀਠ ਭਯੋ ਤਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਲਖਾਈ ॥
 ਐਂਡੇ ਫਿਰੇ ਸਭਨ ਭਯੋ ਰਾਈ ॥੯॥ ਜਿਹ ਜਿਹ ਬਿਧ ਜਨਮਨ ਸੁਧਿ ਆਈ ॥ ਤਿਮ ਤਿਮ ਕਹੇ ਗਿਰੰਥ ਬਨਾਈ ॥ ਪ੍ਰਥਮੇ ਸਤਿਜੁਗ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਲਹਾ ॥
 ਪ੍ਰਥਮੇ ਦੇਬਿ ਚਰਿਤ ਕੇ ਕਹਾ ॥੧੦॥ ਪਹਿਲੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਬਨਾਯੋ ॥ ਨਖ ਸਿਖ ਤੇ ਕ੍ਰਮ ਭਾਖ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਛੋਰ ਕਥਾ ਤਬ ਪ੍ਰਥਮ ਸੁਨਾਈ ॥
 ਅਬ ਚਾਹਤ ਫਿਰ ਕਰੋ ਬਡਾਈ ॥੧੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਗ੍ਰੰਥੇ ਸਰਬ ਕਾਲ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਬਰਨਨੰ
 ਨਾਮ ਚੌਦਸਮੇ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤ ਸੁਭਮਸਤ ॥੧੪॥ ਅਛੰਜ ॥੪੭੧॥

੨੩

★★

★★

ੴ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ॥

ਅਥ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਕਤਿ ਬਿਲਾਸ

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਆਦਿ ਅਪਾਰ ਅਲੇਖ ਅਨੰਤ ਅਕਾਲ ਅਭੇਖ ਅਲੱਖ ਅਨਾਸਾ ॥ ਕੈ ਸਿਵ ਸਕਤ ਦੇ ਸੁਤਿ ਚਾਰ
ਰਜੇ ਤਮ ਸੱਤ ਤਿਹੂ ਪੁਰ ਬਾਸਾ ॥ ਦਿਉਸ ਨਿਸਾ ਸਸਿ ਸੂਰ ਕੈ ਦੀਪ ਸੁ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਰਚੀ ਪੰਚ ਤੱਤ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥
ਬੈਰ ਬਦਾਇ ਲਰਾਇ ਸੁਰਾਸੁਰ ਆਪਹ ਦੇਖਤ ਬੈਠ ਤਮਾਸਾ ॥ ੧ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧ ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜੋ ਕਛੁ ਮੇ ਪਰਿ ਹੋਇ ॥ ਰਚੇ ਚੰਡਕਾ ਕੀ ਕਥਾ ਬਾਣੀ ਸੁਭ ਸਭ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥

ਜੇਤ ਜਗਮਗੈ ਜਗਤਿ ਮੈ ਚੰਡ ਚਮੁੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥ ਭੁਜ ਦੰਡਨ ਦੰਡਨਿ ਅਸੁਰ ਮੰਡਨ ਭੁਇ ਨਵ ਖੰਡ ॥ ੩ ॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਤਾਰਨ ਲੋਕ ਉਧਾਰਨ ਭੂਮਹਿ ਦੇਤ ਸੰਘਾਰਨ ਚੰਡ ਤੁਹੀ ਹੈ ॥ ਕਾਰਨ ਈਸ ਕਲਾ ਕਮਲਾ ਹਰਿ ਅਦ੍ਰੁਸਤਾ
ਜਹ ਦੇਖੋ ਉਹੀ ਹੈ ॥ ਤਾਮਸਤਾ ਮਮਤਾ ਨਮਤਾ ਕਵਿਤਾ ਕਵਿ ਕੇ ਮਨ ਮੱਧਿ ਗੁਹੀ ਹੈ ॥ ਕੀਨੋ ਹੈ ਕੰਚਨ ਲੋਹ ਜਗਤ੍ਰ ਮੈ
ਪਾਰਸ ਮੂਰਤਿ ਜਾਹਿ ਛੁਹੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਪ੍ਰਮੁਦ ਕਰਨ ਸਭ ਭੈ ਹਰਨ ਨਾਮ ਚੰਡਕਾ ਜਾਸ ॥ ਰਚੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਬਚਿਤ੍ਰ ਤੁਅ ਕਰੇ ਸਬੁੱਧ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੫ ॥

ਪੁਨਹਾ ॥ ਆਇਸ ਅਥ ਜੋ ਹੋਇ ਗ੍ਰੰਥ ਤਉ ਮੈ ਰਚੋ ॥ ਰਤਨ ਪ੍ਰਮੁਦ ਕਰ ਬਚਨ ਚੀਨ ਤਾਮੈ ਗਚੋ ॥ ਭਾਖਾ ਸੁਭ ਸਭ ਕਰਹੋ

ਧਰਿ ਹੋ ਕ੍ਰਿਤ ਮੈ ॥ ਅਦਭੁਤ ਕਥਾ ਅਪਾਰ ਸਮਝ ਕਰਿ ਚਿੱਤ ਮੈ ॥੬॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਤ੍ਰਾਸ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਹੁਇਕੈ ਉਦਾਸ ਅਵਾਸ ਕੋ ਤਿਆਗਿ ਬਸਿਓ ਬਨ ਰਾਈ ॥ ਨਾਮ ਸੁਰੱਥ ਮੁਨੀਸਰ ਬੇਖ
ਸਮੇਤ ਸਮਾਦ ਸਮਾਧੁ ਲਗਾਈ ॥ ਚੰਡ ਅਖੰਡ ਖੰਡੇ ਕਰ ਕੋਪ ਭਈ ਸੁਰ ਰੱਛਨ ਕੋ ਸਮੁਹਾਈ ॥ ਬੂਝਹੁ ਜਾਇ ਤਿਨੈ ਤੁਮ ਸਾਧ
ਅਗਾਧਿ ਕਥਾ ਕਿਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁਨਾਈ ॥੭॥

ਤੋਟਕ ਛੰਦ ॥ ਮੁਨੀਸਰੋ ਵਾਚ ॥ ਹਰਿ ਸੋਇ ਰਹੈ ਸਜ ਸੈਨ ਤਹਾ ॥ ਜਲ ਜਾਲ ਕਰਾਲ ਬਿਸਾਲ ਜਹਾ ॥
ਭਯੋ ਨਾਭ ਸਰੋਜ ਤੇ ਬਿਸੁ ਕਰਤਾ ॥ ਸ੍ਰੁਤ ਮੈਲ ਤੇ ਦੈਤ ਰਚੇ ਜੁਗਤਾ ॥੮॥ ਮਧਿ ਕੈਟਭ ਨਾਮ ਧਰੇ ਤਿਨਕੇ ॥ ਅਤਿ ਦੀਰਘ ਦੇਹ ਭਏ ਜਿਨਕੇ ॥
ਤਿਨ ਦੇਖ ਲੁਕੇਸ ਡਰਿਓ ਹੀਅ ਮੈ ॥ ਜਗ ਮਾਤ ਕੋ ਧਿਆਨੁ ਧਰਿਯੋ ਜੀਅ ਮੈ ॥੯॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਛੁਟੀ ਚੰਡ ਜਾਗੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰਿਓ ਜੁੱਧ ਕੋ ਸਾਜ ॥ ਦੈਤ ਸਭੈ ਘਟਿ ਜਾਹਿ ਜਿਉ ਬਛੈ ਦੇਵਤਨ ਰਾਜ ॥੧੦॥
ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਜੁੱਧ ਕਰਿਓ ਤਿਨ ਸੋ ਭਗਵੰਤ ਨ ਮਾਰ ਸਕੈ ਅਤ ਦੈਤ ਬਲੀ ਹੈ ॥ ਸਾਲ ਭਏ ਤਿਨ ਪੰਚ ਹਜਾਰ
ਦੁਹੁ ਲਰਤੇ ਨਹਿ ਬਾਂਹ ਟਲੀ ਹੈ ॥ ਦੈਤਨ ਰੀਝ ਕਰਿਓ ਬਰ ਮਾਂਗ ਕਹਿਓ ਹਰਿ ਸੀਸਨ ਦੇਹ ਭਲੀ ਹੈ ॥ ਧਾਰਿ ਉਰੁ ਪਰਿ
ਚੱਕ੍ਰ ਸੋਂ ਕਾਟ ਕੈ ਜੋਤਿ ਲੈ ਆਪਨੇ ਅੰਗ ਮਲੀ ਹੈ ॥੧੧॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਦੇਵਨ ਥਾਪਿਓ ਰਾਜ ਮਧੁ ਕੈਟਭ ਕੋ ਮਾਰਿ ਕੈ ॥ ਦੀਨੋ ਸਕਲ ਸਮਾਜ ਬੈਕੁੰਠ ਗਾਮੀ ਹਰਿ ਭਏ ॥੧੨॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਾਰਕੰਡੇ ਪੁਰਾਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਕਤਿ ਬਿਲਾਸ ਮਧ ਕੈਟਭ ਬਧਹਿ ਪ੍ਰਥਮ ਧਯਾਇ ॥੧॥

ਪੁਨਹਾ ॥ ਬਹੁਰਿ ਭਇਓ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਤਿਨ ਤੋ ਕਿਆ ਕੀਆ ॥ ਭੁਜਾ ਜੋਰਿ ਕਰਿ ਜੁੱਧ ਜੀਤ ਸਭ ਜਗੁ ਲੀਆ ॥

ਸੁਰ ਸਮੂਹ ਸੰਘਾਰੇ ਰਣਹਿ ਪਚਾਰ ਕੈ ॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਕਰ ਡਾਰੇ ਆਯੁਧ ਧਾਰ ਕੈ ॥੧੩॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਜੁਧ ਕਰਜੇ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਦਾਨਵ ਮਾਰਿ ਸਭੈ ਸੁਰ ਸੈਨ ਗਿਰਾਇਓ ॥ ਕੈ ਕੈ ਦੁ ਟੂਕ ਦਏ ਅਰ ਖੇਤ ਮਹਾਂ ਬਰਬੰਡ
ਮਹਾ ਰਨ ਪਾਇਓ ॥ ਸ੍ਰੁਉਣਤ ਰੰਗ ਸਨਿਓ ਨਿੱਸਰਿਓ ਜਸੁ ਇਆ ਛਬਿ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਇਹਿ ਆਇਓ ॥ ਮਾਰਿ ਕੈ ਛਤ੍ਰਨਿ ਕੁੰਡ ਕੈ ਛੇਤ੍ਰ ਮੈ
ਮਾਨਹੁ ਪੈਠਿ ਕੈ ਰਾਮ ਜੂ ਨ੍ਰਾਇਓ ॥੧੪॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਲੈ ਮਹਖਾਸੁਰ ਅਸਤ੍ਰ ਸੁ ਸਸਤ੍ਰ ਸਬੈ ਕਲਵਤ੍ਰ ਜਿਉ ਚੀਰ ਕੈ ਡਾਰੇ ॥ ਲੁੱਥ ਪੈ ਲੁੱਥ ਰਹੀ ਗੁੱਥ ਜੁੱਥ ਗਿਰੇ ਗਿਰ ਸੇ ਰਥ ਸੇਂਧਵ ਭਾਰੇ ॥
ਗੁਦ ਸਨੇ ਸਿਤ ਲੋਹੂ ਮੈ ਲਾਲ ਕਰਾਲ ਪਰੇ ਰਨ ਮੈ ਗਜ ਕਾਰੇ ॥ ਜਿਉ ਦਰਜੀ ਜਮ ਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਸੀਤ ਮੈ ਬਾਗੇ ਅਨੇਕ ਕਤਾ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥ ੧੫ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਲੈ ਸੁਰ ਸੰਗ ਸਭੈ ਸੁਰਪਾਲ ਸੁ ਕੋਪ ਕੈ ਸਤ੍ਰ ਕੀ ਸੈਨ ਪੈ ਧਾਏ ॥ ਦੈ ਮੁਖ ਢਾਰ ਲੀਏ ਕਰਵਾਰ ਹਕਾਰ ਪਚਾਰ ਪ੍ਰਹਾਰ
ਲਗਾਏ ॥ ਸ੍ਰਉਨ ਮੈ ਦੈਤ ਸੁਰੰਗ ਭਏ ਕਬਿ ਨੇ ਮਨ ਭਾਉ ਇਹੈ ਛਬਿ ਪਾਏ ॥ ਰਾਮ ਮਨੋ ਰਨ ਜੀਤ ਕੈ ਭਾਲਕ ਦੈ ਸਿਰਪਾਉ ਸਬੈ ਪਹਰਾਏ ॥ ੧੬ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਘਾਇਲ ਘੂਮਤ ਹੈ ਰਨ ਮੈ ਇਕ ਲੋਟਤ ਹੈ ਧਰਨੀ ਬਿਲਲਾਤੇ ॥ ਦਉਰਤ ਬੀਚ ਕਬੰਧ ਫਿਰੈ ਜਿਹ ਦੇਖਤ ਕਾਇਰ ਹੈਂ ਡਰਪਾਤੇ ॥
ਇਯੋਂ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਜੁੱਧੁ ਕੀਯੋ ਤਬ ਜੰਬੁਕ ਗਿਰਝ ਭਏ ਰੰਗ ਰਾਤੇ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਮੈ ਪਾਇ ਪਸਾਰ ਕੈ ਸੋਏ ਹੈਂ ਸੂਰ ਮਨੋ ਮਦ ਮਾਤੇ ॥ ੧੭ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਜੁੱਧੁ ਕੀਓ ਮਹਖਾਸੁਰ ਦਾਨਵ ਦੇਖਤ ਭਾਨ ਚਲੈ ਨਹੀ ਪੰਥਾ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਸਮੂਹ ਚਲਿਓ ਲਖਿ ਕੈ ਚਤੁਰਾਨਨ ਭੂਲਿ ਗਏ ਸਭ ਗ੍ਰੰਥਾ ॥
ਮਾਸ ਨਿਹਾਰ ਕੈ ਗ੍ਰਿਝ ਰੜੇਂ ਚਟਸਾਰ ਪੜੇਂ ਜਿਮੁ ਬਾਰਕ ਸੰਥਾ ॥ ਸਾਰਸੁਤੀ ਤਟ ਲੈ ਭਟ ਲੋਥ ਸ੍ਰਿੰਗਾਲ ਕਿ ਸਿੱਧ ਬਨਾਵਤ ਕੰਥਾ ॥ ੧੮ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਗਨਤ ਮਾਰੇ ਗਨੈ ਕੋ ਭਜੈ ਜੁ ਸੁਰ ਕਰਿ ਤ੍ਰਾਸ ॥ ਧਾਰ ਧਿਆਨ ਮਨ ਸਿਵਾ ਕੋ ਤਕੀ ਪੁਰੀ ਕੈਲਾਸ ॥ ੧੯ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਦੇਵਨ ਕੋ ਧਨ ਧਾਮ ਸਭ ਦੈਤਨ ਲੀਓ ਛਿਨਾਇਕੈ ॥ ਦਏ ਕਾਢ ਸੁਰ ਧਾਮ ਤੇ ਬਸੇ ਸਿਵਪੁਰੀ ਜਾਇ ॥ ੨੦ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਿਤਕਿ ਦਿਵਸ ਬੀਤੇ ਤਹਾਂ ਨਾਵਨ ਨਿਕਸੀ ਦੇਵ ॥ ਬਿਧ ਪੂਰਬ ਸਭ ਦੇਵਤਨ ਕਰੀ ਦੇਵ ਕੀ ਸੇਵ ॥ ੨੧ ॥

ਰੇਖਤਾ ॥ ਕਰੀ ਹੈ ਹਕੀਕਤ ਮਾਲੂਮ ਖੁਦ ਦੇਵੀ ਸੇਤੀ ਲੀਆ ਮਹਖਾਸੁਰ ਹਮਾਰਾ ਛੀਨ ਧਾਮ ਹੈ ॥ ਕੀਜੈ ਸੋਈ ਬਾਤ ਮਾਤ
ਤੁਮ ਕਉ ਸੁਹਾਤ ਸਭ ਸੇਵਕਿ ਕਦੀਮ ਤਕ ਆਏ ਤੇਰੀ ਸਾਮ ਹੈ ॥ ਦੀਜੈ ਬਾਜ ਦੇਸ ਹਮੈ ਮੇਟੀਐ ਕਲੇਸ ਲੇਸ ਕੀਜੀਏ ਅਭੇਸ ਉਨੈ ਬਡੇ ਯਹ ਕਾਮ
ਹੈ ॥ ਕੂਕਰ ਕੋ ਮਾਰਤ ਨ ਕੋਉ ਨਾਮ ਲੈ ਕੈ ਤਾਹਿ ਮਾਰਤ ਹੈ ਤਾਕੋ ਲੈ ਕੈ ਖਾਵੰਦ ਕੋ ਨਾਮ ਹੈ ॥ ੨੨ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਏ ਚੰਡਕਾ ਮਨ ਮੈ ਉਠੀ ਰਿਸਾਇ ॥ ਸਭ ਦੈਤਨ ਕੋ ਛੈ ਕਰਉ ਬਸਉ ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਜਾਇ ॥ ੨੩ ॥
ਦੈਤਨ ਕੇ ਬਧ ਕੋ ਜਬੈ ਚੰਡੀ ਕੀਓ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ਸਿੰਘ ਸੰਖ ਅਉ ਅਸਤ੍ਰ ਸਭ ਸਸਤ੍ਰ ਆਇਗੇ ਪਾਸ ॥ ੨੪ ॥ ਦੈਤ ਸੰਘਾਰਨ ਕੇ ਨਮਿਤ ਕਾਲ
ਜਨਮੁ ਇਹ ਲੀਨ ॥ ਸਿੰਘ ਚੰਡ ਬਾਹਨ ਭਇਓ ਸਤ੍ਰਨ ਕਉ ਦੁਖੁ ਦੀਨ ॥ ੨੫ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਦਾਰੁਨ ਦੀਰਘੁ ਦਿੱਗਜ ਸੇ ਬਲ ਸਿੰਘਹਿ ਕੇ ਬਲ ਸਿੰਘ ਧਰੇ ਹੈ ॥ ਰੋਮ ਮਨੋ ਸਰ ਕਾਲਹਿ ਕੇ
ਜਨ ਪਾਹਨ ਪੀਤ ਪੇ ਬ੍ਰਿਛ ਹਰੇ ਹੈ ॥ ਮੇਰ ਕੇ ਮੱਧਿ ਮਨੋ ਜਮਨਾ ਲਰ ਕੇਤਕੀ ਪੁੰਜ ਪੈ ਭ੍ਰਿੰਗ ਢਰੇ ਹੈ ॥ ਮਾਨੋ ਮਹਾ ਪ੍ਰਿਥ ਲੈ ਕੈ ਕਮਾਨ
ਸੁ ਭੂਧਰ ਭੂਮ ਤੇ ਨਿਆਰੇ ਕਰੇ ਹੈ ॥ ੨੬ ॥

ਦੇਹਰਾ ॥ ਘੰਟਾ ਗਦਾ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਅਸ ਮੰਖ ਸਰਾਸਰ ਬਾਨ ॥ ਚਕ੍ਰ ਬਕ੍ਰ ਕਰ ਮੈ ਲੀਏ ਜਨ ਗ੍ਰੀਖਮ ਰਿਤ ਭਾਨ ॥੨੭॥
ਚੰਡ ਕੋਪ ਕਰਿ ਚੰਡਕਾ ਏ ਆਯੁਧ ਕਰ ਲੀਨ ॥ ਨਿਕਟਿ ਬਿਕਟਿ ਪੁਰ ਦੇਤ ਕੇ ਘੰਟਾ ਕੀ ਧੁਨ ਕੀਨ ॥੨੮॥
ਦੇਹਰਾ ॥ ਸੁਨਿ ਘੰਟਾ ਕੇਹਰਿ ਸਬਦਿ ਅਸੁਰਨ ਅਸਿ ਰਨ ਲੀਨ ॥ ਚੜੇ ਕੋਪ ਕੇ ਜੂਥ ਹੁਇ ਜਤਨ ਜੁੱਧ ਕੇ ਕੀਨ ॥੨੯॥
ਪੈਤਾਲੀਸ ਪਦਮ ਅਸੁਰ ਸਜਯੋ ਕਟਕ ਚਤੁਰੰਗ ॥ ਕਛੁ ਬਾਏ ਕਛੁ ਦਾਹਨੇ ਕਛੁ ਭਟ ਨਿਪ ਕੇ ਸੰਗ ॥੩੦॥
ਭਏ ਇਕੱਠੇ ਦਲ ਪਦਮ ਦਸ ਪੰਦ੍ਰਹ ਅਰੁ ਬੀਸ ॥ ਪੰਦ੍ਰਹ ਕੀਨੇ ਦਾਹਨੇ ਦਸ ਬਾਏ ਸੰਗਿ ਬੀਸ ॥੩੧॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਦਉਰ ਸਭੇ ਇਕ ਬਾਰ ਹੀ ਦੇਤ ਸੁ ਆਏ ਹੈ ਚੰਡ ਕੇ ਸਾਮੁਹੇ ਕਾਰੇ ॥ ਲੈ ਕਰਿ ਬਾਨ ਕਮਾਨਨ ਤਾਨ ਘਨੇ ਅਰੁ ਕੋਪ ਸੋ
ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਚੰਡ ਸੰਭਾਰ ਤਬੈ ਕਰਵਾਰ ਹਕਾਰ ਕੈ ਸਤ੍ਰ ਸਮੂਹ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਖਾਂਡਵ ਜਾਰਨ ਕੋ ਅਗਨੀ ਤਿਹ ਪਾਰਥ ਨੇ ਜਨੁ ਮੇਘ ਬਿਡਾਰੇ ॥੩੨॥
ਦੇਹਰਾ ॥ ਦੈਂਤ ਕੋਪ ਇਕ ਸਾਮੁਹੇ ਗਇਓ ਤੁਰੰਗਮ ਡਾਰਿ ॥ ਸਨਮੁਖ ਦੇਵੀ ਕੇ ਭਇਓ ਸਲਭ ਦੀਪ ਅਨੁਹਾਰ ॥੩੩॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਬੀਰ ਬਲੀ ਸਿਰਦਾਰ ਦੇਈਤ ਸੁ ਕ੍ਰੋਧ ਕੈ ਮਿਯਾਨ ਤੇ ਖਗੁ ਨਿਕਾਰਿਓ ॥ ਏਕ ਦਇਓ ਤਨ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੈ ਦੂਸਰ ਕੇਹਰਿ ਕੇ ਸਿਰ ਝਾਰਿਓ ॥
ਚੰਡ ਸੰਭਾਰ ਤਬੈ ਬਲੁ ਧਾਰਿ ਲਇਓ ਗਹਿ ਨਾਰਿ ਧਰਾ ਪਰ ਮਾਰਿਓ ॥ ਜਿਉ ਧੁਬੀਆ ਸਰਤਾ ਤਟ ਜਾਇਕੈ ਲੈ ਪਟ ਕੋ ਪਟ ਸਾਬ ਪਛਾਰਿਓ ॥੩੪॥
ਦੇਹਰਾ ॥ ਦੇਵੀ ਮਾਰਿਓ ਦੇਤ ਇਉ ਲਰਿਓ ਜੁ ਸਨਮੁਖ ਆਇ ॥ ਪੁਨਿ ਸਤ੍ਰਨਿ ਕੀ ਸੈਨ ਮੈ ਧਸੀ ਸੁ ਮੰਖ ਬਜਾਇ ॥੩੫॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਲੈ ਕਰਿ ਚੰਡ ਕੁਵੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਮਹਾਂ ਬਰਬੰਡ ਤਬੈ ਇਹ ਕੀਨੇ ॥ ਏਹੀ ਬਾਰ ਨਿਹਾਰ ਹਕਾਰ ਸੁ ਧਾਰ ਬਿਦਾਰ ਸਭੇ ਦਲੁ ਦੀਨੇ ॥
ਦੈਂਤ ਘਨੇ ਰਨ ਮਾਹਿ ਹਨੇ ਲਖਿ ਸ੍ਰੋਨ ਸਨੇ ਕਵਿ ਇਉ ਮਨੁ ਚੀਨੇ ॥ ਜਿਉ ਖਗਰਾਜ ਬਡੇ ਅਹਿਰਾਜ ਸਮਾਜ ਕੈ ਕਾਟ ਕਤਾ ਕਰਿ ਲੀਨੇ ॥੩੬॥
ਦੇਹਰਾ ॥ ਦੇਵੀ ਮਾਰੇ ਦੈਂਤ ਬਹੁ ਪ੍ਰਬਲ ਨਿਬਲ ਸੇ ਕੀਨ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰ ਕਰਿ ਕਰਨ ਮੈ ਚਮ੍ਰੁ ਚਾਲ ਕਰਿ ਦੀਨ ॥੩੭॥
ਭਜੀ ਚਮ੍ਰੁ ਮਹਾਸੂਰੀ ਤਕੀ ਸਰਨਿ ਨਿਜ ਈਸ ॥ ਧਾਇ ਜਾਇ ਤਿਨ ਇਉਂ ਕਹਿਓ ਹਨਿਓ ਪਦਮ ਭਟ ਬੀਸ ॥੩੮॥
ਸੁਨ ਮਹਾਸੂਰ ਮੂੜ ਮਤ ਮਨ ਮੈ ਉਠਿਓ ਰਿਸਾਇ ॥ ਆਗਿਆ ਦੀਨੀ ਸੈਨ ਕੋ ਘੇਰੇ ਦੇਵੀ ਜਾਇ ॥੩੯॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਭ ਸੈਨਹਿ ਸੂਰ ਮਿਲੇ ਇਕੁ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥ ਜਾਇ ਪਰੈ ਚਹੁ ਓਰ ਤੇ ਧਾਇ ਕੈ
ਠਾਟ ਇਹੈ ਮਨ ਮੱਧਿ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰ ਪਰੇ ਅਸਿ ਲੈ ਕਰਿ ਮੈ ਦਲ ਇਉ ਬਿਹਰਿਓ ਹੈ ॥ ਘੇਰ ਲਈ ਚਹੁ ਓਰ ਤੇ ਚੰਡ
ਸੁ ਚੰਦ ਮਨੋ ਪਰਵੇਖ ਪਰਿਓ ਹੈ ॥੪੦॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਦੇਖਿ ਚਮ੍ਰੁ ਮਹਾਸੂਰ ਕੀ ਕਰਿ ਚੰਡ ਕੁਵੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਧਰਿਓ ਹੈ ॥ ਦੱਛਨ ਬਾਮ ਚਲਾਇ ਘਨੇ ਸਰ

ਕੋਪ ਭਯਾਨਕ ਜੁੱਧੁ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥ ਭੰਜਨ ਭੇ ਅਰਿ ਕੇ ਤਨ ਤੇ ਛੁਟ ਸ੍ਰਉਨ ਸਮੂਹ ਧਰਾਨ ਪਰਿਓ ਹੈ ॥ ਆਠਵੇ ਸਿੰਧ ਪਚਾਯੋ ਹੁਤੇ ਮਨੋ
ਯਾ ਰਨ ਮੈ ਬਿਧਿ ਨੇ ਉਗਰਿਓ ਹੈ ॥ ੪੧ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਕੋਪ ਭਈ ਅਰਿ ਦਲ ਬਿਖੈ ਚੰਡੀ ਚਕ੍ਰ ਸੰਭਾਰ ॥ ਏਕ ਮਾਰਿ ਕੈ ਦ੍ਰੈ ਕੀਏ ਦ੍ਰੈ ਤੇ ਕੀਨੇ ਚਾਰ ॥ ੪੨ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤ ਕੇ ਜੁੱਧੁ ਕਰਿਓ ਸੁਨਿ ਕੈ ਕਵਲਾਸ ਮੈ ਧਿਆਨ ਛੁਟਿਓ ਹਰਿ ਕਾ ॥ ਪੁਨਿ ਚੰਡ ਸੰਭਾਰ ਉਭਾਰ ਗਦਾ
ਪੁਨਿ ਸੰਖ ਬਜਾਇ ਕਰਿਓ ਖਰਕਾ ॥ ਸਿਰ ਸਤ੍ਰਨਿ ਕੇ ਪਰ ਚਕ੍ਰ ਪਰਿਓ ਛੁਟ ਐਸੇ ਬਹਿਓ ਕਰਿ ਕੇ ਬਰ ਕਾ ॥ ਜਨ ਖੇਲਨ ਕੇ ਸਰਤਾ ਤਟ ਜਾਇ
ਚਲਾਵਤ ਹੈ ਛਿਛਲੀ ਲਰਕਾ ॥ ੪੩ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੇਖ ਚਮ੍ਰੁ ਮਹਿਖਾਸੁਰੀ ਦੇਵੀ ਬਲਹਿ ਸੰਭਾਰਿ ॥ ਕਛੁ ਸਿੰਘਹਿ ਕਛੁ ਚਕ੍ਰ ਸੋ ਡਾਰੇ ਸਭੈ ਸੰਘਾਰਿ ॥ ੪੪ ॥

ਇਕ ਭਾਜੇ ਨ੍ਰਿਪ ਪੈ ਗਏ ਕਹਿਓ ਹਤੀ ਸਭ ਸੈਨ ॥ ਇਉਂ ਸੁਨਿ ਕੈ ਕੋਪਿਓ ਅਸੁਰ ਚੜਿ ਆਇਓ ਰਨ ਐਨ ॥ ੪੫ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਝੂਝ ਪਰੀ ਸਭ ਸੈਨ ਲਖੀ ਜਬ ਤੋ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਖੱਗੁ ਸੰਭਾਰਿਓ ॥ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੇ ਸਾਮੁਹਿ ਜਾਇ ਭਇਆਨਕ ਭਾਲਕ ਜਿਉਂ ਭਭਕਾਰਿਓ ॥
ਮੁਗਦਰੁ ਲੈ ਅਪਨੇ ਕਰਿ ਚੰਡ ਸੁ ਕੈ ਬਰਿ ਤਾ ਤਨ ਉਪਰ ਡਾਰਿਓ ॥ ਜਿਉ ਹਨੂਮਾਨ ਉਖਾਰ ਪਹਾਰ ਕੇ ਰਾਵਨ ਕੇ ਉਰ ਭੀਤਰ ਮਾਰਿਓ ॥ ੪੬ ॥

ਫੇਰ ਸਰਾਸਨ ਕੇ ਗਹਿ ਕੈ ਕਰ ਬੀਰ ਹਨੇ ਤਿਨ ਪਾਨ ਨ ਮੰਗੇ ॥ ਘਾਇਲ ਘੂਮ ਪਰੇ ਰਨ ਮਾਂਹਿ ਕਰਾਹਤ ਹੈ ਗਿਰ ਸੇ ਗਜ ਲੰਗੇ ॥
ਸੂਰਨ ਕੇ ਤਨ ਕਉਚਨ ਸਾਥਿ ਪਰੇ ਧਰ ਭਾਉ ਉਠੇ ਤਹ ਚੰਗੇ ॥ ਜਾਨੇ ਦਵਾ ਬਨ ਮਾਝ ਲਗੇ ਤਹ ਕੀਟਨ ਭੱਛ ਕੇ ਦਉਰੇ ਭੁਜੰਗੇ ॥ ੪੭ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਕੋਪ ਭਰੀ ਰਨ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸੁ ਪ੍ਰੇਰ ਕੈ ਸਿੰਘ ਧਸੀ ਰਨ ਮੈ ॥ ਕਰਵਾਰ ਲੈ ਲਾਲ ਕੀਏ ਅਰਿ ਖੇਤ ਲਗੀ ਬੜਵਾਨਲ ਜਿਉ ਬਨ ਮੈ ॥
ਤਬ ਘੇਰਿ ਲਈ ਚਹੂੰ ਓਰ ਤੇ ਦੇਤਨ ਇਉਂ ਉਪਮਾ ਉਪਜੀ ਮਨ ਮੈ ॥ ਮਨ ਤੇ ਤਨ ਤੇਜ ਚਲਿਓ ਜਗ ਮਾਤ ਕੇ ਦਾਮਨ ਜਾਨ ਚਲੇ ਘਨ ਮੈ ॥ ੪੮ ॥

ਛੁਟ ਗਈ ਧੁਜਨੀ ਸਗਰੀ ਅਸਿ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਜਬੈ ਕਰਿ ਲੀਨੇ ॥ ਦੈਂਤ ਮਰੈ ਨਹ ਬੇਖ ਕਰੇ ਬਹੁ ਤਉ ਬਰਬੰਡ ਮਹਾਂ ਬਲ ਕੀਨੇ ॥
ਚਕ੍ਰ ਚਲਾਇ ਦਇਓ ਕਰਿ ਤੇ ਸਿਰ ਸਤ੍ਰ ਕੇ ਮਾਰ ਜੁਦਾ ਕਰਿ ਦੀਨੇ ॥ ਸ੍ਰਉਨਤ ਧਾਰ ਚਲੀ ਨਭ ਕੇ ਜਨੁ ਸੂਰ ਕੇ ਰਾਮ ਜਲਾਜਲ ਦੀਨੇ ॥ ੪੯ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਸਭ ਸੂਰ ਸੰਘਾਰ ਦਏ ਤਿਹ ਖੇਤ ਮਹਾਂ ਬਰਬੰਡ ਪਰਾਕ੍ਰਮ ਕੈ ॥ ਤਹ ਸ੍ਰਉਨਤ ਸਿੰਧ ਭਇਓ ਧਰਨੀ ਪਰਿ ਪੁੰਜ ਗਿਰੇ ਅਸਿ ਕੈ ਧਮ ਕੈ ॥
ਜਗ ਮਾਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹਨੇ ਸੂਰ ਤਾਪ ਸੁ ਦਾਨਵ ਸੈਨ ਗਈ ਜਮ ਕੈ ॥ ਬਹੁਰੇ ਅਰਿ ਸਿੰਧੁਰ ਕੇ ਦਲ ਪੈਠ ਕੈ ਦਾਮਨ ਜਿਉ ਦੁਰਗਾ ਦਮਕੈ ॥ ੫੦ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਬ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਮਾਰਿਓ ਸਭ ਦੈਤਨ ਕੇ ਰਾਜ ॥ ਤਬ ਕਾਇਰ ਭਾਜੇ ਸਭੈ ਛਾਡਿਓ ਸਕਲ ਸਮਾਜ ॥

ਕਬਿਤੁ ॥ ਮਹਾਬੀਰ ਕਹਰੀ ਦੁਪਹਰੀ ਕੇ ਭਾਨ ਮਾਨੇ ਦੇਵਨ ਕੇ ਕਾਜ ਦੇਵੀ ਡਾਰਿਓ ਦੈਂਤ ਮਾਰਿ ਕੇ ॥ ਅਉਰ ਦਲੁ ਭਾਜਿਓ

ਜੈਸੇ ਪਉਨ ਹੂੰ ਤੇ ਭਾਜੇ ਮੇਘ ਇੰਦ੍ਰ ਦੀਨੋ ਰਾਜ ਬਲੁ ਆਪਨੋ ਸੋ ਧਾਰਿ ਕੈ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ ਨਰੇਸ ਡਾਰੇ ਹੈ ਸੁਰੇਸ ਪਾਂਇ
ਕੀਨੋ ਅਭਖੇਕ ਸੁਰ ਮੰਡਲ ਬਿਚਾਰਿ ਕੈ ॥ ਈਹਾਂ ਭਈ ਗੁਪਤਿ ਪ੍ਰਗਟਿ ਜਾਇ ਤਹਾਂ ਭਈ ਜਹਾਂ ਬੈਠੇ ਹਰਿ ਹਰਿਅੰਬਰਿ ਕੋ ਡਾਰਿ ਕੈ ॥ ੫੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਾਰਕੰਡੇ ਪੁਰਾਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਕਤ ਬਿਲਾਸ ਮਹਾਸੁਰ ਬਧਹਿ ਨਾਮ ਦੁਤੀਆ ਧਿਆਇ ॥ ੨ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਲੋਪ ਚੰਡਕਾ ਹੋਇ ਗਈ ਸੁਰਪਤਿ ਕੋ ਦੇ ਰਾਜ ॥ ਦਾਨਵ ਮਾਰ ਅਭੇਖ ਕਰਿ ਕੀਨੇ ਸੰਤਨ ਕਾਜ ॥ ੫੩ ॥
ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਯਾਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈ ਮਹਾਂ ਮੁਨ ਦੇਵਨ ਕੇ ਤਪਿ ਮੈ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ਜੱਗਜ ਕਰੈ ਇਕ ਬੇਦ ਰਹੈ ਭਵ ਤਾਪ ਹਰੈ ਮਿਲਿ ਧਿਆਨਹਿ ਲਾਵੈ ॥
ਝਾਲਰ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਉਪੰਗ ਰਬਾਬ ਲੀਏ ਸੁਰ ਸਾਜ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ਕਿੰਨਰ ਝੰਧੂਬ ਗਾਨ ਕਰੈ ਗਨਿ ਜੱਛ ਅਪੱਛਰ ਨਿਰਤ ਦਿਖਾਵੈ ॥ ੫੪ ॥
ਸੰਖਨ ਕੀ ਧੁਨ ਘੰਟਨਿ ਕੀ ਕਰਿ ਫੂਲਨ ਕੀ ਬਰਖਾ ਬਰਖਾਵੈ ॥ ਆਰਤੀ ਕੋਟ ਕਰੈ ਸੁਰ ਸੁੰਦਰ ਪੇਖ ਪੁਰੰਦਰ ਕੇ ਬਲਿ ਜਾਵੈ ॥
ਦਾਨਤ ਦੱਛਨ ਦੈ ਕੈ ਪ੍ਰਦੱਛਨ ਭਾਲ ਮੈ ਕੁੰਕਮ ਅੱਛਤ ਲਾਵੈ ॥ ਹੋਤ ਕੁਲਾਹਲ ਦੇਵ ਪੁਰੀ ਮਿਲਿ ਦੇਵਨ ਕੇ ਕੁਲਿ ਮੰਗਲਿ ਗਾਵੈ ॥ ੫੫ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਐਸੇ ਚੰਡ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਦੇਵਨ ਬਢਿਓ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਜੈ ਜੈ ਕਰੈ ਰਹੈ ਨਾਮ ਸਤਿ ਜਾਪ ॥ ੫੬ ॥
ਇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਸੁ ਦੇਵਤਨ ਰਾਜ ਕੀਯੋ ਸੁਖ ਮਾਨ ॥ ਬਹੁਰ ਸੁੰਭ ਨੈਸੁੰਭ ਦੁਇ ਦੈਂਤ ਬਡੇ ਬਲਿਵਾਨ ॥ ੫੭ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਕੇ ਰਾਜ ਹਿਤ ਚੜ੍ਹਿ ਧਾਏ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁੰਭ ॥ ਸੈਨਾ ਚਤੁਰੰਗਨਿ ਰਚੀ ਪਾਇਕ ਰਥ ਹੈ ਕੁੰਭ ॥ ੫੮ ॥
ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਬਾਜਤ ਡੰਕ ਪਰੀ ਧੁਨ ਕਾਨ ਸੁ ਸੰਕ ਪੁਰੰਦਰ ਮੂੰਦਤ ਪਉਰੈ ॥ ਸੂਰ ਮੈ ਨਾਹਿ ਰਹੀ ਦੁਤ ਦੇਖਿ ਕੈ ਜੁਧ ਕੋ ਦੈਂਤ ਭਏ ਇਕ ਠਉਰੈ ॥
ਕਾਂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਉਠੈ ਸਿਗਰੇ ਬਹੁ ਭਾਰ ਭਈ ਧਰਨੀ ਗਤਿ ਅਉਰੈ ॥ ਮੇਰੁ ਹਲਿਓ ਦਹਲਿਓ ਸੁਰ ਲੋਕ ਜਬੈ ਦਲ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਕੇ ਦਉਰੈ ॥ ੫੯ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੇਵ ਸਭੈ ਮਿਲਿ ਕੇ ਤਬੈ ਗਏ ਸਕ੍ਰੁ ਪੈ ਧਾਇ ॥ ਕਹਿਓ ਦੈਂਤ ਆਏ ਪ੍ਰਬਲ ਕੀਜੈ ਕਹਾ ਉਪਾਇ ॥ ੬੦ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਨਿ ਕੋਪਿਓ ਸੁਰ ਪਾਲ ਤਬ ਕੀਨੋ ਜੁੱਧ ਉਪਾਇ ॥ ਸੇਖ ਦੇਵ ਗਨ ਜੇ ਹੁਤੇ ਤੇ ਸਭ ਲੀਏ ਬੁਲਾਇ ॥ ੬੧ ॥
ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਭੁੰਮ ਕੋ ਭਾਰ ਉਤਾਰਨ ਕੋ ਜਗਦੀਸ ਬਿਚਾਰ ਕੈ ਜੁੱਧੁ ਠਟਾ ॥ ਗਰਜੈ ਮਦ ਮੱਤ ਕਰੀ ਬਦਰਾ ਬਗ ਪੰਤ ਲਸੈ ਜਨ ਦੰਤ ਗਟਾ ॥
ਪਹਰੇ ਤਨ ਤ੍ਰਾਨ ਫਿਰੈ ਤਹ ਬੀਰ ਲੀਏ ਬਰਛੀ ਕਰਿ ਬਿੱਜੁ ਛਟਾ ॥ ਦਲ ਦੈਤਨ ਕੋ ਅਰਿ ਦੇਵਨ ਪੈ ਉਮਡਿਓ ਮਾਨੋ ਘੋਰ ਘਮੰਡ ਘਟਾ ॥ ੬੨ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਗਲ ਦੈਂਤ ਇਕਠੇ ਭਏ ਕਰਜੋ ਜੁੱਧ ਕੋ ਸਾਜ ॥ ਅਮਰਪੁਰੀ ਮਹਿ ਜਾਇ ਕੈ ਘੋਰ ਲੀਓ ਸੁਰ ਰਾਜ ॥ ੬੩ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਖੋਲਿ ਕੈ ਦੁਆਰ ਕਿਵਾਰ ਸਭੈ ਨਿਕਸੀ ਅਸੁਰਾਰ ਕੀ ਸੈਨ ਚਲੀ ॥ ਰਨ ਮੈ ਤਬ ਆਨਿ ਇਕੱਤ੍ਰ ਭਏ ਲਖਿ ਸੱਤ੍ਰ ਕੀ ਪੱਤ੍ਰ ਜਿਉ ਸੈਨ ਹਲੀ ॥
ਦੁਮ ਦੀਰਘ ਜਿਉ ਗਜ ਬਾਜ ਹਲੇ ਰਥ ਪਾਇਕ ਜਿਉ ਫਲ ਫੂਲ ਕਲੀ ॥ ਦਲ ਸੁੰਭ ਕੇ ਮੇਘ ਬਿਡਾਰਨ ਕੇ ਨਿਕਸਿਓ ਮਘਵਾ ਮਾਨੇ ਪਉਨ ਬਲੀ ॥੬੪॥
ਇਤ ਕੋਪ ਪੁਰੰਦਰ ਦੇਵ ਚੜੇ ਉਤ ਜੁੱਧ ਕੇ ਸੁੰਭ ਚੜੇ ਰਨ ਮੈ ॥ ਕਰ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਗਦਾ ਪਹਿਰੇ ਤਨਤ੍ਰਾਨ ਤਬੈ ਤਨ ਮੈ ॥
ਤਬ ਮਾਰ ਮਚੀ ਦੁਹੂੰ ਓਰਨ ਤੇ ਨ ਰਹਿਓ ਭ੍ਰਮ ਸੂਰਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ॥ ਬਹੁ ਜੰਬੁਕ ਗ੍ਰਿਝ ਚਲੇ ਸੁਨਿ ਕੈ ਅਤਿ ਮੋਦ ਬਢਿਓ ਸਿਵ ਕੇ ਗਨ ਮੈ ॥੬੫॥
ਰਾਜ ਪੁਰੰਦਰ ਕੋਪ ਕੀਓ ਇਤ ਜੁੱਧ ਕੇ ਦੈਤ ਜੁਰੇ ਉਤ ਕੈਸੇ ॥ ਸਿਆਮ ਘਟਾ ਘੁਮਰੀ ਘਨ ਘੋਰ ਕੈ ਘੋਰ ਲੀਓ ਹਰਿ ਕੇ ਰਵਿ ਤੈਸੇ ॥
ਸਕ੍ਰ ਕਮਾਨ ਕੇ ਬਾਨ ਲਗੇ ਸਰ ਫੇਕ ਲਸੈ ਅਰਿ ਕੇ ਉਰ ਐਸੇ ॥ ਮਾਨੇ ਪਹਾਰ ਕਰਾਰ ਮੈ ਚੋਚ ਪਸਾਰ ਰਹੇ ਸਿਸੁ ਸਾਰਕ ਜੈਸੇ ॥੬੬॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਬਾਨ ਲਗੇ ਲਖ ਸੁੰਭ ਦਈਤ ਧਸੇ ਰਨ ਲੈ ਕਰਵਾਰਨ ਕੋ ॥ ਰੰਗ ਭੂਮ ਮੈ ਸਤ੍ਰ ਗਿਰਾਇ ਦਏ ਬਹੁ ਸ੍ਰਉਨ ਬਹਿਓ ਅਸੁਰਾਰਨ ਕੋ ॥
ਪ੍ਰਗਟੇ ਗਨ ਜੰਬੁਕ ਗ੍ਰਿਝ ਪਿਸਾਚ ਸੁ ਯੋ ਰਨ ਭਾਂਤਿ ਪੁਕਾਰਨ ਕੋ ॥ ਸੁ ਮਨੋ ਭਟ ਸਾਰਸੁਤੀ ਤਟ ਪਰ ਨ੍ਰਾਤ ਹੈ ਪੂਰਬ ਪਾਪ ਉਤਾਰਨ ਕੋ ॥੬੭॥
ਜੁੱਧ ਨਿਸੁੰਭ ਭਇਆਨ ਰਚਿਓ ਅਸ ਆਗੇ ਨ ਦਾਨਵ ਕਾਹੂ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥ ਲੋਥਨ ਉਪਰਿ ਲੋਥ ਪਰੀ ਤਹ ਗੀਧ ਸਿੰਗਾਲਨਿ ਮਾਸ ਚਰਿਓ ਹੈ ॥
ਗੂਦ ਬਹੈ ਸਿਰ ਕੇਸਨ ਤੇ ਸਿਤ ਪੁੰਜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਧਰਾਨ ਪਰਿਓ ਹੈ ॥ ਮਾਨਹੁ ਜਟਾਧਰ ਕੀ ਜਟ ਤੇ ਜਨੁ ਰੋਸ ਕੈ ਗੰਗ ਕੋ ਨੀਰ ਢਰਿਓ ਹੈ ॥੬੮॥
ਬਾਰ ਸਿਵਾਰ ਭਏ ਤਿਹ ਠਉਰ ਸੁ ਫੇਨ ਜਿਉ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰੈ ਤਰਤਾ ॥ ਕਰਿ ਅੰਗੁਲਕਾ ਸਫਰੀ ਤਲਫੈ ਭੁਜ ਕਾਟ ਭੁਜੰਗ ਕਰੇ ਕਰਤਾ ॥
ਹਯ ਨਕ੍ਰ ਧੁਜਾ ਦੁਮ ਸ੍ਰਉਣਤ ਨੀਰ ਮੈ ਚਕ੍ਰ ਜਿਉ ਚਕ੍ਰ ਫਿਰੈ ਗਰਤਾ ॥ ਤਬ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਦੁਹੂੰ ਮਿਲ ਦਾਨਵ ਮਾਰ ਕਰੀ ਰਨ ਮੈ ਸਰਤਾ ॥੬੯॥
ਦੇਹਰਾ ॥ ਸੁਰ ਹਾਰੇ ਜੀਤੇ ਅਸੁਰ ਲੀਨੇ ਸਕਲ ਸਮਾਜ ॥ ਦੀਨੇ ਇੰਦ੍ਰ ਭਜਾਇ ਕੈ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਬਲ ਦਲ ਸਾਜ ॥੭੦॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਛੀਨ ਭੰਡਾਰ ਲਇਓ ਹੈ ਕੁਬੇਰ ਤੇ ਸੇਸ ਹੂੰ ਤੇ ਮਨ ਮਾਲ ਛਡਾਈ ॥ ਜੀਤ ਲੁਕੇਸ ਦਿਨੇਸ ਨਿਸੇਸ ਗਨੇਸ ਜਲੇਸ ਦੀਓ ਹੈ ਭਜਾਈ ॥
ਲੋਕ ਕੀਏ ਤਿਨ ਤੀਨਹੁ ਆਪਨੇ ਦੈਂਤ ਪਠੈ ਤਹ ਦੈ ਠਕੁਰਾਈ ॥ ਜਾਇ ਬਸੇ ਸੁਰ ਧਾਮ ਤੇਉ ਤਿਨ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਕੀ ਫੇਰੀ ਦੁਹਾਈ ॥੭੧॥
ਦੇਹਰਾ ॥ ਖੇਤ ਜੀਤ ਦੈਤਨ ਲੀਓ ਗਏ ਦੇਵਤੇ ਭਾਜ ॥ ਇਹੈ ਬਿਚਾਰਿਓ ਮਨ ਬਿਖੈ ਲੇਹ ਸਿਵਾ ਤੇ ਰਾਜ ॥੭੨॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਦੇਵ ਸੁਰੇਸ ਦਿਨੇਸ ਨਿਸੇਸ ਮਹੇਸ ਪੁਰੀ ਮਹਿ ਜਾਇ ਬਸੇ ਹੈ ॥ ਭੇਸ ਬੁਰੇ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਦੁਰੇ ਸਿਰ ਕੇਸ ਜੁਰੇ ਰਨ ਤੇ ਜੁ ਤ੍ਰਸੇ ਹੈ ॥
ਹਾਲ ਬਿਹਾਲ ਮਹਾ ਬਿਕਰਾਲ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀ ਜਨੁ ਕਾਲ ਗ੍ਰਸੇ ਹੈ ॥ ਬਾਰ ਹੀ ਬਾਰ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਅਤਿ ਆਰਤਵੰਤ ਦਰੀਨ ਧਸੇ ਹੈ ॥੭੩॥
ਕਾਨ ਸੁਨੀ ਧੁਨਿ ਦੇਵਨ ਕੀ ਸਭ ਦਾਨਵ ਮਾਰਨ ਕੋ ਪੂਨ ਕੀਨੇ ॥ ਹੁਇ ਕੈ ਪ੍ਰਤੱਛ ਮਹਾ ਬਰ ਚੰਡ ਸੁ ਕ੍ਰੁੱਧ ਹੈ ਜੁੱਧ ਬਿਖੈ ਮਨ ਦੀਨੇ ॥
ਭਾਲ ਕੇ ਫੋਰ ਕੈ ਕਾਲੀ ਭਈ ਲਖਿ ਤਾ ਛਬਿ ਕੋ ਕਬਿ ਕੋ ਮਨ ਭੀਨੇ ॥ ਦੈਂਤ ਸਮੂਹਿ ਬਿਨਾਸਨ ਕੋ ਜਮ ਰਾਜ ਤੇ ਮ੍ਰਿਤ ਮਨੋ ਭਵ ਲੀਨੇ ॥੭੪॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਪਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਧਰੇ ਬਲਵਾਨ ਸੁ ਕੋਪ ਕੈ ਬਿਜੁਲ ਜਿਉ ਗਰਜੀ ਹੈ ॥ ਮੇਰ ਸਮੇਤ ਹਲੇ ਗਰੂਏ ਗਿਰ ਸੇਸ ਕੇ ਸੀਸ ਧਰਾ ਲਰਜੀ ਹੈ ॥
 ਬ੍ਰਹਮ ਧਨੇਸ ਦਿਨੇਸ ਡਰਿਓ ਸੁਨਿ ਕੈ ਹਰਿ ਕੀ ਛਤੀਆ ਤਰਜੀ ਹੈ ॥ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਅਖੰਡ ਲੀਏ ਕਰ ਕਾਲਕਾ ਕਾਲ ਹੀ ਜਿਉ ਅਰਜੀ ਹੈ ॥ ੭੫ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਨਿਰਖ ਚੰਡਕਾ ਤਾਸ ਕੋ ਤਬੈ ਬਚਨ ਇਹ ਕੀਨ ॥ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰੀ ਤੂੰ ਕਾਲਕਾ ਹੋਹੁ ਜੁ ਮੁਝ ਮੈ ਲੀਨ ॥ ੭੬ ॥
 ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਯਹ ਚੰਡ ਕੋ ਤਾ ਮਹਿ ਗਈ ਸਮਾਇ ॥ ਜਿਉ ਗੰਗਾ ਕੀ ਧਾਰ ਮੈ ਜਮਨਾ ਪੈਠੀ ਧਾਇ ॥ ੭੭ ॥
 ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਬੈਠੇ ਤਬੈ ਗਿਰਜਾ ਅਰ ਦੇਵਨ ਬੁੱਧਿ ਇਹੈ ਮਨ ਮੱਧਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਜੁੱਧ ਕੀਏ ਬਿਨੁ ਫੇਰ ਫਿਰੈ ਨਹਿ ਭੂਮ ਸਭੈ ਅਪਨੀ ਅਵਧਾਰੀ ॥
 ਇੰਦ੍ਰ ਕਹਿਓ ਅਬ ਢੀਲ ਬਨੇ ਨਹਿ ਮਾਤ ਸੁਨੇ ਯਹ ਬਾਤ ਹਮਾਰੀ ॥ ਦੈਤਨ ਕੇ ਬਧ ਕਾਜ ਚਲੀ ਰਣ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਭੁਜੰਗਨਿ ਕਾਰੀ ॥ ੭੮ ॥
 ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਕੰਚਨ ਸੇ ਤਨ ਖੰਜਨ ਸੇ ਦ੍ਰਿਗ ਕੰਜਨ ਕੀ ਸੁਕਮਾ ਸਕੁਚੀ ਹੈ ॥ ਲੈ ਕਰਤਾਰ ਸੁਧਾ ਕਰ ਮੈ ਮਧ ਮੂਰਤ ਸੀ ਅੰਗ ਅੰਗ ਰਚੀ ਹੈ ॥
 ਆਨਨ ਕੀ ਸਰ ਕੋ ਸਸ ਨਾਹਿਨ ਆਉਰ ਕਛੂ ਉਪਮਾ ਨ ਬਚੀ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰਿੰਗ ਸੁਮੇਰ ਕੇ ਚੰਡ ਬਿਰਾਜਤ ਮਾਨੋ ਸਿੰਘਾਸਨ ਬੈਠੀ ਸਚੀ ਹੈ ॥ ੭੯ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਐਸੇ ਸ੍ਰਿੰਗ ਸੁਮੇਰ ਕੇ ਸੋਭਤ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥ ਚੰਦ੍ਰਹਾਸ ਕਰਿ ਬਰ ਧਰੇ ਜਨ ਜਮ ਲੀਨੇ ਦੰਡ ॥ ੮੦ ॥
 ਕਿਸੀ ਕਾਜ ਕੇ ਦੈਤ ਇਕੁ ਆਇਓ ਹੈ ਤਿਹ ਠਾਇ ॥ ਨਿਰਖ ਰੂਪ ਬਰ ਚੰਡ ਕੇ ਗਿਰਿਓ ਮੂਰਛਾ ਖਾਇ ॥ ੮੧ ॥
 ਉਠਿ ਸੰਭਾਰਿ ਕਰਿ ਜੋਰ ਕੈ ਕਹੀ ਚੰਡ ਸੇ ਬਾਤ ॥ ਨਿਪਤਿ ਸੁੰਭ ਕੇ ਭ੍ਰਾਤ ਹੋਂ ਕਹਯੋ ਬਚਨ ਸੁਕਚਾਤ ॥ ੮੨ ॥
 ਤੀਨ ਲੋਕ ਜਿਨ ਬਸਿ ਕੀਏ ਅਤਿ ਬਲ ਭੁਜਾ ਅਖੰਡ ॥ ਐਸੇ ਭੂਪਤਿ ਸੁੰਭ ਹੈ ਤਾਹਿ ਬਰੇ ਬਰਿ ਚੰਡ ॥ ੮੩ ॥
 ਸੁਨਿ ਰਾਕਸ ਕੀ ਬਾਤ ਕੇ ਦੇਵੀ ਉੱਤਰ ਦੀਨ ॥ ਜੁੱਧ ਕਰੈ ਬਿਨ ਨਹਿ ਬਰੇਂ ਸੁਨਹੁ ਦੈਂਤ ਮਤ ਹੀਨ ॥ ੮੪ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਸੁਨ ਦਾਨਵ ਚਪਲ ਗਤਿ ਗਇਓ ਸੁੰਭ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਪਰ ਪਾਇਨ ਕਰ ਜੋਰ ਕੈ ਕਰੀ ਏਕ ਅਰਦਾਸ ॥ ੮੫ ॥
 ਅਉਰ ਰਤਨ ਨਿਪ ਧਾਮ ਤੁਅ ਤ੍ਰੀਆ ਰਤਨ ਤੇ ਹੀਨ ॥ ਬਧੂ ਏਕ ਬਨ ਮੈ ਬਸੈ ਤਿਹ ਤੁਮ ਬਰੇ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ੮੬ ॥
 ਸੋਰਠਾ ॥ ਸੁਨੀ ਮਨੋਹਰਿ ਬਾਤ ਨਿਪ ਬੁਝਿਓ ਪੁਨਿ ਤਾਹਿ ਕੋ ॥ ਮੇ ਸੋ ਕਹਿਯੈ ਭ੍ਰਾਤ ਬਰਨਨ ਤਾਹਿ ਸਰੀਰ ਕੋ ॥ ੮੭ ॥
 ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਹਰਿ ਸੇ ਮੁਖ ਹੈ ਹਰਿਤੀ ਦੁਖ ਹੈ ਅਲਿ ਕੈ ਹਰਿ ਹਾਰ ਪ੍ਰਭਾ ਹਰਨੀ ਹੈ ॥ ਲੋਚਨ ਹੈ ਹਰਿ ਸੇ ਸਰਸੇ ਹਰਿ ਸੇ ਭਰੁਟੇ ਹਰਿ ਸੀ ਬਰੁਨੀ ਹੈ ॥
 ਕੇਹਰਿ ਸੇ ਕਰਹਾਂ ਚਲਬੋ ਹਰਿ ਪੈ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿਨੀ ਤਰਨੀ ਹੈ ॥ ਹੈ ਕਰ ਮੈ ਹਰਿ ਪੈ ਹਰਿ ਸੋਂ ਹਰਿ ਰੂਪ ਕੀਏ ਹਰਿ ਕੀ ਧਰਨੀ ਹੈ ॥ ੮੮ ॥
 ਕਬਿਤੁ ॥ ਮੀਨ ਮੁਰਝਾਨੇ ਕੰਜ ਖੰਜਨ ਖਿਸਾਨੇ ਅਲਿ ਫਿਰਤ ਦਿਵਾਨੇ ਬਨ ਡੋਲੈ ਜਿਤ ਤਿਤਹੀ ॥ ਕੀਰ ਅਉ ਕਪੋਤ ਬਿੰਬ ਕੋਕਲਾ
 ਕਲਾਪੀ ਬਨ ਲੂਟੇ ਫੂਟੇ ਫਿਰੈ ਮਨ ਚੈਨ ਹੂੰ ਨ ਕਿਤਹੀ ॥ ਦਾਰਮ ਦਰੱਕ ਗਇਓ ਪੇਖ ਦਸਨਨਿ ਪਾਂਤ ਰੂਪ ਹੀ ਕੀ ਕ੍ਰਾਂਤ ਜਗ ਫੈਲ ਰਹੀ ਸਿਤ ਹੀ ॥

ਐਸੀ ਗੁਨ ਸਾਗਰ ਉਜਾਗਰ ਸੁ ਨਾਗਰ ਹੈ ਲੀਨੋ ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਨੈਨ ਕੋਰ ਚਿਤ ਹੀ ॥ ੮੯ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਾਤ ਦੈਂਤ ਕੀ ਸੁੰਭ ਸੁਨਿ ਬੋਲਿਓ ਕਛੁ ਮੁਸਕਾਤ ॥ ਚਤੁਰ ਦੂਤ ਕੋਊ ਭੇਜੀਏ ਲਖਿ ਆਵੈ ਤਿਹ ਘਾਤ ॥ ੯੦ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਹੁਰਿ ਕਹੀ ਉਨ ਦੈਂਤ ਅਬ ਕੀਜੈ ਏਕ ਬਿਚਾਰ ॥ ਜੋ ਲਾਇਕ ਭਟ ਸੈਨ ਮੈ ਭੇਜਹੁ ਦੈ ਅਧਿਕਾਰ ॥ ੯੧ ॥
 ਸ੍ਰੋਯਾ ॥ ਬੈਠੇ ਹੁਤੇ ਨਿਪ ਮੱਧਿ ਸਭਾ ਉਠਿ ਕੈ ਕਰਿ ਜੋਰਿ ਕਹਿਓ ਮਮ ਜਾਊ ॥ ਬਾਤਨ ਤੇ ਰਿਝਵਾਇ ਮਿਲਾਇ ਹੋ ਨਾਤਰਿ ਕੇਸਨ ਤੇ ਗਹਿ ਲਿਆਊ ॥
 ਕ੍ਰੋਧ ਕਰੈ ਤਬ ਜੁੱਧੁ ਕਰੈ ਰਣ ਸੂਉਣਤ ਕੀ ਸਰਤਾਨ ਬਹਾਊ ॥ ਲੋਚਨ ਧੂਮ ਕਹੈ ਬਲ ਆਪਨੇ ਸ੍ਰਾਸਨ ਸਾਥ ਪਹਾਰ ਉਡਾਊ ॥ ੯੨ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਉਠੇ ਬੀਰ ਕੇ ਦੇਖ ਕੈ ਸੁੰਭ ਕਹੀ ਤੁਮ ਜਾਹੁ ॥ ਰੀਝੈ ਆਵੈ ਆਨੀਓ ਖੀਝੈ ਜੁੱਧੁ ਕਰਾਹੁ ॥ ੯੩ ॥
 ਤਹਾ ਧੂਮ ਲੋਚਨ ਚਲੇ ਚਤੁਰੰਗਨ ਦਲੁ ਸਾਜ ॥ ਗਿਰ ਘੇਰਿਓ ਘਨ ਘਟਾ ਜਿਉ ਗਰਜ ਗਰਜ ਗਜ ਰਾਜ ॥ ੯੪ ॥
 ਧੂਮ ਨੈਨ ਗਿਰ ਰਾਜ ਤਟ ਉਚੈ ਕਹੀ ਪੁਕਾਰ ॥ ਕੈ ਬਰ ਸੁੰਭ ਨਿਪਾਲ ਕੇ ਕੈ ਲਰ ਚੰਡ ਸੰਭਾਰ ॥ ੯੫ ॥
 ਰਿਪ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨੰਤ ਹੀ ਸਿੰਘ ਭਈ ਅਸਵਾਰ ॥ ਗਿਰ ਤੇ ਉਤਰੀ ਬੇਗ ਦੈ ਕਰ ਆਯੁਧ ਸਭ ਧਾਰ ॥ ੯੬ ॥
 ਸ੍ਰੋਯਾ ॥ ਕੋਪ ਕੈ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਚੜੀ ਇਤ ਕ੍ਰੋਧ ਕੈ ਧੂਮ ਚੜੈ ਉਤ ਸੈਨੀ ॥ ਬਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨਨ ਮਾਰ ਮਚੀ ਤਬ ਦੇਵੀ ਲਈ ਬਰਛੀ ਕਰ ਪੈਨੀ ॥
 ਦਉਰ ਦਈ ਅਰ ਕੇ ਮੁਖਿ ਮੈ ਕਟਿ ਓਠ ਦਏ ਜਿਮੁ ਲੋਹ ਕੋ ਛੈਨੀ ॥ ਦਾਂਤ ਗੰਗਾ ਜਮੁਨਾ ਤਨ ਸਿਆਮ ਸੇ ਲੋਹੁ ਬਹਿਓ ਤਿਹ ਮਾਹਿ ਤ੍ਰਿਬੈਨੀ ॥ ੯੭ ॥
 ਘਾਉ ਲਗੈ ਰਿਸ ਕੈ ਦ੍ਰਿਗ ਧੂਮ ਸੁ ਕੈ ਬਲਿ ਆਪਨੇ ਖੱਗੁ ਸੰਭਾਰਿਓ ॥ ਬੀਸ ਪਚੀਸਕ ਵਾਰ ਕਰੇ ਤਿਨ ਕੇਹਰਿ ਕੇ ਪਗੁ ਨੈਕੁ ਨ ਹਾਰਿਓ ॥
 ਧਾਇ ਗਦਾ ਗਹਿ ਫੋਰਿ ਕੈ ਫਉਜ ਕੇ ਘਾਉ ਸਿਵਾ ਸਿਰ ਦੈਤ ਕੇ ਮਾਰਿਓ ॥ ਸਿੰਗ ਧਰਾਧਰ ਉਪਰ ਕੇ ਜਨ ਕੋਪ ਪੁਰੰਦਰ ਨੈ ਬੱਜੁ ਪ੍ਰਹਾਰਿਓ ॥ ੯੮ ॥
 ਲੋਚਨ ਧੂਮ ਉਠੇ ਕਿਲਕਾਰ ਲਏ ਸੰਗ ਦੈਤਨ ਕੇ ਕੁਰਮਾ ॥ ਗਹਿ ਪਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਅਚਾਨਕ ਤਾਨ ਲਗਾਈ ਹੈ ਕੇਹਰਿ ਕੇ ਉਰ ਮਾ ॥
 ਹਰਿ ਚੰਡ ਲਇਓ ਬਰਿ ਦੈ ਕਰ ਤੇ ਅਰੁ ਮੁੰਡ ਕਟਿਓ ਅਸੁਰ ਪੁਰ ਮਾ ॥ ਮਾਨੋ ਆਂਧੀ ਬਹੇ ਧਰਨੀ ਪਰ ਛੂਟ ਖਜੂਰ ਤੇ ਟੂਟ ਪਰਿਓ ਖੁਰਮਾ ॥ ੯੯ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਧੂਮ ਨੈਨ ਜਬ ਮਾਰਿਓ ਦੇਵੀ ਇਹ ਪਰਕਾਰ ॥ ਅਸੁਰ ਸੈਨ ਬਿਨ ਚੈਨ ਹੁਇ ਕੀਨੋ ਹਾ ਹਾ ਕਾਰ ॥ ੧੦੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਾਰਕੰਡੇ ਪੁਰਾਨੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਕਤਿ ਬਿਲਾਸ ਧੂਮ ਨੈਨ ਬਧਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਧਿਯਾਇ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥ ਸੋਰ ਸੁਨਿਓ ਜਬ ਦੈਤਨ ਕੋ ਤਬ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਤਚੀ ਅਖੀਆਂ ॥ ਹਰ ਧਿਆਨ ਛੁਟਿਓ ਮੁਨ ਕੋ ਸੁਨਿ ਕੈ ਧੁਨਿ ਟੂਟਿ ਖਗੋਸ ਗਈ ਪਖੀਆਂ ॥
 ਦ੍ਰਿਗ ਜੁਆਲ ਬਛੀ ਬੜਵਾਨਲ ਜਿਉ ਕਵਿ ਨੇ ਉਪਮਾ ਤਿਹ ਕੀ ਲਖੀਆਂ ॥ ਸਭੁ ਛਾਰ ਭਇਓ ਦਲੁ ਦਾਨਵ ਕੋ ਜਿਮੁ ਘੂਮ ਹਲਾਹਲ ਕੀ ਮਖੀਆਂ ॥ ੧੦੧ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਉਰ ਸਕਲ ਸੈਨਾ ਜਰੀ ਬਚਿਓ ਸੁ ਏਕੈ ਪ੍ਰੇਤ ॥ ਚੰਡ ਬਚਾਇਓ ਜਾਨਿ ਕੈ ਅਉਰਨ ਮਾਰਨ ਹੇਤ ॥ ੧੦੨ ॥
ਭਾਜ ਨਿਸਾਚਰ ਮੇਦ ਮਤ ਕਹੀ ਸੁੰਭ ਪਹਿ ਜਾਇ ॥ ਧੂਮ ਨੈਨ ਸੈਨਾ ਸਹਿਤ ਡਾਰਿਓ ਚੰਡ ਖਪਾਇ ॥ ੧੦੩ ॥
ਸਕਲ ਕਟੇ ਭਟ ਕਟਕ ਕੇ ਪਾਇਕ ਰਥ ਹੈ ਕੁੰਭ ॥ ਯੋਂ ਸੁਨਿ ਬਚਨ ਅਚਰਜ ਹੋ ਕੋਪ ਕੀਓ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁੰਭ ॥ ੧੦੪ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਦ੍ਰੈ ਦੈਤ ਤਬ ਲੀਨੇ ਸੁੰਭ ਹਕਾਰ ॥ ਚਲਿ ਆਏ ਨ੍ਰਿਪ ਸਭਾ ਮਹਿ ਕਰਿ ਲੀਨੇ ਅਸ ਢਾਰ ॥ ੧੦੫ ॥
ਅਭਥੰਦਨ ਦੇਨੋ ਕੀਓ ਬੈਠਾਏ ਨ੍ਰਿਪ ਤੀਰ ॥ ਪਾਨ ਦਏ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਿਓ ਤੁਮ ਦੇਨੋ ਮਮ ਬੀਰ ॥ ੧੦੬ ॥
ਨਿਜ ਕਟ ਕੇ ਫੈਂਟਾ ਦਇਓ ਅਰੁ ਜਮਧਰ ਕਰਵਾਰ ॥ ਲਿਆਵਹੁ ਚੰਡੀ ਬਾਂਧ ਕੈ ਨਾਤਰ ਡਾਰੋਂ ਮਾਰ ॥ ੧੦੭ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਕੋਪ ਚੜੇ ਰਨ ਚੰਡ ਅਉ ਮੁੰਡ ਸੁ ਲੈ ਚਤੁਰੰਗਨ ਸੈਨ ਭਲੀ ॥ ਤਬ ਸੇਸ ਕੇ ਸੀਸ ਧਰਾ ਲਰਜੀ ਜਨ ਮਧਿ ਤਰੰਗਨਿ ਨਾਵ ਹਲੀ ॥
ਖੁਰ ਬਾਜਨ ਧੂਰ ਉਡੀ ਨਭਿ ਕੇ ਕਵਿ ਕੇ ਮਨ ਤੇ ਉਪਮਾ ਨ ਟਲੀ ॥ ਭਵ ਭਾਰ ਅਪਾਰ ਨਿਵਾਰਨ ਕੋ ਧਰਨੀ ਮਨੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਲੋਕ ਚਲੀ ॥ ੧੦੮ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਦੈਤਨ ਦੁਹੂੰ ਸਬਲ ਪ੍ਰਬਲ ਦਲ ਲੀਨ ॥ ਨਿਕਟਿ ਜਾਇ ਗਿਰ ਘੇਰਿ ਕੈ ਮਹਾਂ ਕੁਲਾਹਲ ਕੀਨ ॥ ੧੦੯ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਜਬ ਕਾਨ ਸੁਨੀ ਧੁਨਿ ਦੈਤਨ ਕੀ ਤਬ ਕੋਪ ਕੀਓ ਗਿਰਜਾ ਮਨ ਮੈ ॥ ਚੜ ਸਿੰਘ ਸੁ ਸੰਖ ਬਜਾਇ ਚਲੀ ਸਭਿ ਆਯੁਧ ਧਾਰ ਤਬੈ ਤਨ ਮੈ
ਗਿਰ ਤੇ ਉਤਰੀ ਦਲ ਬੈਰਨ ਕੇ ਪਰ ਯੋਂ ਉਪਮਾ ਉਪਜੀ ਮਨ ਮੈ ॥ ਨਭ ਤੇ ਬਹਰੀ ਲਖ ਛੁਟ ਪਰੀ ਜਨੁ ਕੂਕ ਕੁਲੰਗਨ ਕੇ ਗਨ ਮੈ ॥ ੧੧੦ ॥
ਚੰਡ ਕੁਵੰਡ ਤੇ ਬਾਨ ਛੁਟੇ ਇਕ ਤੇ ਦਸ ਸਉ ਤੇ ਸਹੰਸ ਤਹ ਬਾਢੇ ॥ ਲੱਛਕ ਹੁਇ ਕਰਿ ਜਾਇ ਲਗੇ ਤਨ ਦੈਤਨ ਮਾਂਝ ਰਹੇ ਗਡਿ ਗਾਢੇ ॥
ਕੋ ਕਵਿ ਤਾਹਿ ਸਰਾਹ ਕਰੈ ਅਤਿ ਸੈ ਉਪਮਾ ਜੁ ਭਈ ਬਿਨੁ ਕਾਢੇ ॥ ਫਾਗਨ ਪਉਨ ਕੇ ਗਉਨ ਭਏ ਜਨੁ ਪਾਤੁ ਬਿਹੀਨ ਰਹੇ ਤਰੁ ਠਾਂਢੇ ॥ ੧੧੧ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਮੁੰਡ ਲਈ ਕਰਵਾਰ ਹਕਾਰ ਕੈ ਕੇਹਰਿ ਕੇ ਅੰਗ ਅੰਗ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਫੇਰ ਦਈ ਤਨ ਦਉਰ ਕੈ ਗਉਰ ਕੈ ਘਾਇਲ ਕੈ ਨਿਕਸੀ ਅੰਗ ਧਾਰੇ ॥
ਸ੍ਰਉਨ ਭਰੀ ਬਹਰੈ ਕਰ ਦੈਤ ਕੇ ਕੋ ਉਪਮਾ ਕਵਿ ਅਉਰ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਪਾਨ ਗੁਮਾਨ ਸੁ ਖਾਇ ਅਘਾਇ ਮਨੋ ਜਮੁ ਆਪਨੀ ਜੀਭ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ੧੧੨ ॥
ਘਾਉ ਕੈ ਦੈਤ ਚਲਿਓ ਜਬ ਹੀ ਤਬ ਦੇਵੀ ਨਿਖੰਗ ਤੇ ਬਾਨ ਸੁ ਕਾਢੇ ॥ ਕਾਨ ਪ੍ਰਮਾਨ ਲਉ ਪੈਂਚ ਕਮਾਨ ਚਲਾਵਤ ਏਕ ਅਨੇਕ ਹੁਇ ਬਾਢੇ ॥
ਮੁੰਡ ਲੈ ਢਾਲ ਦਈ ਮੁਖ ਓਟ ਧਸੇ ਤਿਹ ਮੱਧਿ ਰਹੇ ਗਡਿ ਗਾਢੇ ॥ ਮਾਨਹੁ ਕੂਰਮ ਪੀਠ ਪੈ ਨੀਠ ਭਏ ਹੈ ਸਹਸ ਫਨ ਕੇ ਫਨ ਠਾਂਢੇ ॥ ੧੧੩ ॥
ਸਿੰਘਹਿ ਪ੍ਰੇਰ ਕੈ ਆਗੈ ਭਈ ਕਰਿ ਮੈ ਅਸਿ ਲੈ ਬਰਚੰਡ ਸੰਭਾਰਿਓ ॥ ਮਾਰਿ ਕੈ ਧੂਰ ਕੀਏ ਚਕਚੂਰ ਗਿਰੇ ਅਰਿ ਪੂਰ ਮਹਾਂ ਰਨ ਪਾਰਿਓ ॥ ਫੇਰਿ ਕੈ
ਘੇਰਿ ਲਇਓ ਰਨ ਮਾਹਿ ਸੁ ਮੁੰਡ ਕੋ ਮੁੰਡ ਜੁਦਾ ਕਰਿ ਮਾਰਿਓ ॥ ਐਸੇ ਪਰਿਓ ਧਰਿ ਉਪਰ ਜਾਇ ਜਿਉ ਬੇਲਹਿ ਤੇ ਕਦੁਆ ਕਟਿ ਡਾਰਿਓ ॥ ੧੧੪ ॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਸਿੰਘ ਚੜੀ ਮੁਖ ਸੰਖ ਬਜਾਵਤ ਜਿਉ ਘਨ ਮੈ ਤੜਤਾ ਦੁਤ ਮੰਡੀ ॥ ਚਕ੍ਰ ਚਲਾਇ ਗਿਰਾਇ ਦਇਓ ਅਰਿ ਭਾਜਤ ਦੈਤ ਬਡੇ ਬਰ ਬੰਡੀ ॥

ਭੂਤ ਪਿਸਾਚਨਿ ਮਾਸ ਅਹਾਰ ਕਰੈ ਕਿਲਕਾਰ ਖਿਲਾਰ ਕੈ ਝੰਡੀ ॥ ਮੁੰਡ ਕੇ ਮੁੰਡ ਉਤਾਰ ਦਇਓ ਅਬ ਚੰਡ ਕੇ ਹਾਥ ਲਗਾਵਤ ਚੰਡੀ ॥ ੧੧੫ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਮੁੰਡ ਮਹਾਂ ਰਨ ਮੱਧਿ ਹਨਿਓ ਫਿਰ ਕੈ ਬਰ ਚੰਡ ਤਬੈ ਇਹ ਕੀਨੋ ॥ ਮਾਰ ਬਿਦਾਰ ਦਈ ਸਭ ਸੈਨ ਸੁ ਚੰਡਕਾ ਚੰਡ ਸੋ ਆਹਵ ਕੀਨੋ ॥
 ਲੈ ਬਰਛੀ ਕਰ ਮੈ ਅਰ ਕੋ ਸਿਰ ਕੈ ਬਰ ਮਾਰ ਜੁਦਾ ਕਰਿ ਦੀਨੋ ॥ ਲੈ ਕੇ ਮਹੇਸ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਗਨੇਸ ਕੇ ਰੁੰਡ ਕੀਓ ਜਨ ਮੁੰਡ ਬਿਹੀਨੋ ॥ ੧੧੬ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਬਧਹਿ ਚਤੁਰਥ ਧਯਾਇ ॥ ੪ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਘਾਇਲ ਘੁਮਤ ਕੋਟ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰੈ ਸੁੰਭ ਪੈ ॥ ਮਾਰੇ ਦੇਵੀ ਘੋਟ ਸੁਭਟ ਕਟਕ ਕੇ ਬਿਕਟ ਅਤਿ ॥ ੧੧੭ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਾਜ ਗਾਤ ਕੇ ਬਾਤਿ ਇਹ ਕਹੀ ਜੁ ਤਾਹੀ ਠਾਉਰ ॥ ਮਰਿ ਹੋ ਜੀਅਤਿ ਨ ਛਾਡ ਹੋ ਕਹਿਓ ਸੱਤਿ ਨਹਿ ਅਉਰ ॥ ੧੧੮ ॥

ਤੁੰਡ ਸੁੰਭ ਕੇ ਚੰਡਕਾ ਚਵਿ ਬੋਲੀ ਤਬ ਭਾਇ ॥ ਮਾਨੋ ਅਪਨੀ ਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਲੀਨੋ ਅਸੁਰ ਬੁਲਾਇ ॥ ੧੧੯ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਦੁਹੂੰ ਮਿਲਿ ਬੈਠ ਮੰਤ੍ਰ ਇਹ ਕੀਨ ॥ ਸੈਨਾ ਸਕਲ ਬੁਲਾਇ ਕੈ ਸੁਭਟ ਬੀਰ ਚੁਨ ਲੀਨ ॥ ੧੨੦ ॥

ਰਕਤਬੀਜ ਕੋ ਭੇਜੀਏ ਮੰਤ੍ਰਨ ਕਹੀ ਬਿਚਾਰ ॥ ਪਾਥਰ ਜਿਉ ਗਿਰ ਡਾਰ ਕੈ ਚੰਡਹਿ ਹਨੈ ਹਕਾਰ ॥ ੧੨੧ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਭੇਜੇ ਕੋਊ ਦੂਤ ਗ੍ਰਹ ਤੇ ਲਿਆਵੈ ਤਾਹਿ ਕੋ ॥ ਜੀਤਿਓ ਜਿਨ ਪੁਰਹੂਤ ਭੁਜ ਬਲਿ ਜਾ ਕੇ ਅਮਿਤ ਹੈ ॥ ੧੨੨ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸ੍ਰੇਣਤ ਬਿੰਦ ਪੈ ਦੈਤ ਇਕੁ ਗਇਓ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ॥ ਰਾਜ ਬੁਲਾਵਤ ਸਭਾ ਮੈ ਬੇਗ ਚਲੇ ਤਿਹ ਪਾਸ ॥ ੧੨੩ ॥

ਰਕਤ ਬੀਜ ਨਿਪ ਸੁੰਭ ਕੋ ਕੀਨੋ ਆਨ ਪ੍ਰਨਾਮ ॥ ਅਸੁਰ ਸਭਾ ਮਧਿ ਭਾਉ ਕਰਿ ਕਹਿਓ ਕਰਹੁ ਮਮ ਕਾਮ ॥ ੧੨੪ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਸ੍ਰੇਣਤ ਬਿੰਦ ਕੋ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਬੁਲਾਇ ਬੈਠਾਇ ਕੈ ਆਦਰੁ ਕੀਨੋ ॥ ਦੈ ਸਿਰਤਾਜ ਬਡੇ ਗਜਰਾਜ ਸੁ ਬਾਜ ਦਏ ਰਿਝਵਾਇ ਕੈ ਲੀਨੋ ॥

ਪਾਨ ਲੈ ਦੈਤ ਕਹੀ ਇਹ ਚੰਡ ਕੋ ਰੁੰਡ ਕਰੋ ਅਬ ਮੁੰਡ ਬਿਹੀਨੋ ॥ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਤਿਨ ਮੱਧਿ ਸਭਾ ਨਿਪ ਰੀਝ ਕੈ ਮੇਘ ਅਡੰਬਰ ਦੀਨੋ ॥ ੧੨੫ ॥

ਸ੍ਰੇਣਤ ਬਿੰਦ ਕੋ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਕਹਿਓ ਤੁਮ ਜਾਹੁ ਮਹਾ ਦਲ ਲੈ ਕੈ ॥ ਛਾਰ ਕਰੋ ਗਰੂਏ ਗਿਰ ਰਾਜਹਿ ਚੰਡ ਪਚਾਰ ਹਨੋ ਬਲੁ ਕੈ ਕੈ ॥

ਕਾਨਨ ਮੈ ਨਿਪ ਕੀ ਸੁਨੀ ਬਾਤ ਰਿਸਾਤ ਚਲਿਓ ਚੜ੍ਹਿ ਉਪਰਿ ਗੈ ਕੈ ॥ ਮਾਨੋ ਪ੍ਰਤੱਛ ਹੋਇ ਅੰਤਕ ਦੰਤ ਕੋ ਲੈ ਕੈ ਚਲਿਓ ਰਨ ਹੇਤ ਜੁ ਛੈ ਕੈ ॥ ੧੨੬ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਬੀਜ ਰਕਤੁ ਸੁ ਬੰਬ ਬਜਾਇ ਕੈ ਆਗੈ ਕੀਏ ਗਜ ਬਾਜ ਰਬਈਆ ॥ ਏਕ ਤੇ ਏਕ ਮਹਾਂ ਬਲਿ ਦਾਨਵ ਮੇਰ ਕੋ ਪਾਇਨ ਸਾਥ ਮਥਈਆ ॥

ਦੇਖਿ ਤਿਨੈ ਸੁਭ ਅੰਗ ਸੁ ਦੀਰਘ ਕਊਚ ਸਜੇ ਕਟ ਬਾਂਧ ਭਥਈਆ ॥ ਲੀਨੋ ਕਮਾਨਨ ਬਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸਮਾਨ ਕੈ ਸਾਥ ਲਏ ਜੁ ਸਥਈਆ ॥ ੧੨੭ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਕਤ ਬੀਜ ਦਲ ਸਾਜ ਕੈ ਉਤਰੇ ਤਟ ਗਿਰ ਰਾਜ ॥ ਸ੍ਰਵਣ ਕੁਲਾਹਲ ਸੁਨਿ ਸਿਵਾ ਕਰਿਓ ਜੁੱਧ ਕੋ ਸਾਜ ॥ ੧੨੮ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਹੁਇ ਸਿੰਘਹਿ ਅਸਵਾਰ ਗਾਜ ਗਾਜ ਕੈ ਚੰਡਕਾ ॥ ਚਲੀ ਪ੍ਰਬਲ ਅਸਿ ਧਾਰ ਰਕਤ ਬੀਜ ਕੇ ਬਧ ਨਮਿਤ ॥ ੧੨੯ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਆਵਤ ਦੇਖ ਕੈ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੋ ਸ੍ਰੇਣਤਬਿੰਦ ਮਹਾਂ ਹਰਖਿਓ ਹੈ ॥ ਆਗੈ ਹੁੈ ਸਤ੍ਰ ਧਸੇ ਰਨ ਮੱਧਿ ਸੁ ਕ੍ਰੋਧ ਕੈ ਜੁੱਧਹਿ ਕੋ ਸਰਖਿਓ ਹੈ ॥
 ਲੈ ਉਮਡਿਓ ਦਲੁ ਬਾਦਲੁ ਸੋ ਕਵਿ ਨੇ ਜਸੁ ਇਆ ਛਬਿ ਕੋ ਪਰਖਿਓ ਹੈ ॥ ਤੀਰ ਚਲੇ ਇਮ ਬੀਰਨ ਕੇ ਬਹੁ ਮੇਘ ਮਨੋ ਬਲੁ ਕੈ ਬਰਖਿਓ ਹੈ ॥ ੧੩੦ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਬੀਰਨ ਕੇ ਕਰ ਤੇ ਛੁਟ ਤੀਰ ਸਰੀਰਨ ਚੀਰ ਕੇ ਪਾਰ ਪਰਾਨੇ ॥ ਤੋਰ ਸਰਾਸਨ ਫੋਰ ਕੈ ਕਉਚਨ ਮੀਨਨ ਕੇ ਰਿਪ ਜਿਉ ਬਹਰਾਨੇ ॥
 ਘਾਉ ਲਗੇ ਤਨ ਚੰਡ ਅਨੇਕ ਸੁ ਸ੍ਰੁਣਿ ਚਲਿਓ ਬਹਿ ਕੈ ਸਰਤਾਨੇ ॥ ਮਾਨਹੁ ਫਾਰ ਪਹਾਰ ਹੁੈ ਕੋ ਸੁਤ ਤੱਛਕ ਕੇ ਨਿਕਸੇ ਕਰ ਬਾਨੇ ॥ ੧੩੧ ॥
 ਬੀਰਨ ਕੇ ਕਰ ਤੇ ਛੁਟ ਤੀਰ ਸੁ ਚੰਡਕਾ ਸਿੰਘਨਿ ਜਿਉਂ ਭਭਕਾਰੀ ॥ ਲੈ ਕਰਿ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਗਦਾ ਗਹਿ ਚਕ੍ਰ ਛੁਰੀ ਅਉ ਕਟਾਰੀ ॥
 ਕਾਟ ਕੈ ਦਾਮਨ ਛੇਦ ਕੈ ਭੇਦ ਕੈ ਸਿੰਧਰ ਕੀ ਕਰੀ ਭਿੰਨ ਅੰਬਾਰੀ ॥ ਮਾਨਹੁ ਆਗ ਲਗਾਇ ਹਨੂ ਗੜ ਲੰਕ ਅਵਾਸ ਕੀ ਡਾਰੀ ਅਟਾਰੀ ॥ ੧੩੨ ॥
 ਤੋਰ ਕੈ ਮੋਰ ਕੈ ਦੈਤਨ ਕੇ ਮੁਖ ਘੋਰ ਕੈ ਚੰਡ ਮਹਾਂ ਅਸਿ ਲੀਨੇ ॥ ਜੋਰ ਕੈ ਕੋਰ ਕੈ ਠੋਰ ਕੈ ਬੀਰ ਸੁ ਰਾਛਸ ਕੋ ਹਤਿ ਕੈ ਤਿਹ ਦੀਨੇ ॥ ਖੋਰ ਕੈ ਤੋਰ
 ਕੈ ਬੋਰ ਕੈ ਦਾਨਵ ਲੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰੇ ਹਾਡ ਚਬੀਨੇ ॥ ਸ੍ਰੁਣਿ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਿਓ ਜਿਉਂ ਦਵਾ ਹਰਿ ਸਾਗਰ ਕੋ ਜਲ ਜਿਉ ਰਿਖ ਪੀਨੇ ॥ ੧੩੩ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੁਵੰਡ ਕਰੰ ਗਹਿ ਜੁੱਧ ਕਰਿਓ ਨ ਗਨੇ ਭਟ ਆਨੇ ॥ ਮਾਰ ਦਈ ਸਭ ਦੈਂਤ ਚਮ੍ਰੁ ਤਿਹ ਸ੍ਰੁਣਿਤ ਜੰਬੁਕ ਗ੍ਰਿੱਝ ਅਘਾਨੇ ॥
 ਭਾਲ ਭਇਆਨਕ ਦੇਖਿ ਭਵਾਨੀ ਕੋ ਦਾਨਵ ਇਉਂ ਰਨ ਛਾਡ ਪਰਾਨੇ ॥ ਪਉਨ ਕੇ ਗਉਨ ਕੇ ਤੇਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਪੀਪਰ ਕੇ ਜਿਉ ਪਾਤ ਉਡਾਨੇ ॥ ੧੩੪ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਆਹਵ ਮੈ ਖਿਝ ਕੈ ਬਰਚੰਡ ਕਰੰ ਧਰ ਕੈ ਹਰਿ ਪੈ ਅਰਿ ਮਾਰੇ ॥ ਏਕਨ ਤੀਰਨ ਚਕ੍ਰ ਗਦਾ ਹਤਿ ਏਕਨ ਕੇ ਤਨ ਕੇਹਰਿ ਫਾਰੇ ॥
 ਹੇ ਦਲ ਗੈ ਦਲ ਪੈਦਲ ਘਾਇ ਕੈ ਮਾਰ ਰਬੀ ਬਿ ਰਬੀ ਕਰ ਡਾਰੇ ॥ ਸਿੰਧੁਰ ਐਸੇ ਪਰੇ ਤਿਹ ਠਉਰ ਜਿਉ ਭੂਮ ਮੈ ਝੂਮਿ ਗਿਰੇ ਗਿਰ ਭਾਰੇ ॥ ੧੩੫ ॥
 ਦੇਹਰਾ ॥ ਰਕਤ ਬੀਜ ਕੀ ਚਮ੍ਰੁ ਸਭ ਭਾਗੀ ਕਰ ਤਿਹ ਤ੍ਰਾਸ ॥ ਕਹਿਓ ਦੈਂਤ ਪੁਨ ਘੇਰਿ ਕੈ ਕਰੇ ਚੰਡ ਕੋ ਨਾਸ ॥ ੧੩੬ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਕਾਨਨ ਮੈ ਸੁਨਿ ਕੇ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁ ਬੀਰ ਫਿਰੇ ਕਰ ਮੈ ਅਸਿ ਲੈ ਕੈ ॥ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸੁ ਜੁੱਧ ਕਰਿਓ ਬਲਿ ਕੈ ਅਤ ਹੀ ਮਨ ਕ੍ਰੋਧਤ ਹੁੈ ਕੈ ॥ ਘਾਉ
 ਲਗੇ ਤਿਨ ਕੇ ਤਨ ਮੈ ਇਮ ਸ੍ਰੁਣਿ ਗਿਰਿਓ ਧਰਨੀ ਪਰ ਚੁੈ ਕੈ ॥ ਆਗ ਲਗੇ ਜਿਮੁ ਕਾਨਨ ਮੈ ਤਨ ਤਿਉ ਰਹੀ ਬਾਨਨ ਕੀ ਧੁਨਿ ਹੁੈ ਕੈ ॥ ੧੩੭ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਆਇਸ ਪਾਇ ਕੈ ਦਾਨਵ ਕੋ ਦਲ ਚੰਡ ਕੋ ਸਾਮੁਹਿ ਆਇ ਅਰਿਓ ਹੈ ॥ ਢਾਰ ਅਉ ਸਾਂਗ ਕ੍ਰਿਪਾਨਨ ਲੈ ਕਰ ਮੈ ਬਰ ਬੀਰਨ ਜੁੱਧ ਕਰਿਓ
 ਹੈ ॥ ਫੇਰ ਫਿਰੇ ਨਹਿ ਆਹਵ ਤੇ ਮਨ ਮਹਿ ਤਿਹ ਧੀਰਜ ਗਾਢੇ ਧਰਿਓ ਹੈ ॥ ਰੋਕ ਲਈ ਚਹੁ ਓਰ ਤੇ ਚੰਡ ਸੁ ਭਾਨ ਮਨੋ ਪਰਬੇਖ ਪਰਿਓ ਹੈ ॥ ੧੩੮ ॥
 ਕੋਪ ਕੈ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੁਵੰਡ ਮਹਾਂ ਬਲ ਕੈ ਬਲਵੰਡ ਸੰਭਾਰਿਓ ॥ ਦਾਮਨ ਜਿਉ ਘਨ ਸੇ ਦਲ ਪੈਠਕੈ ਕੈ ਪੁਰਜੇ ਪੁਰਜੇ ਦਲੁ ਮਾਰਿਓ ॥ ਬਾਨਨਿ ਸਾਬ
 ਬਿਦਾਰ ਦਏ ਅਰਿ ਤਾ ਛਬਿ ਕੋ ਕਵਿ ਭਾਉ ਬਿਚਾਰਿਓ ॥ ਸੂਰਜ ਕੀ ਕਿਰਨੇ ਸਰ ਮਾਸਹਿ ਰੇਨ ਅਨੇਕ ਤਹਾਂ ਕਰਿ ਡਾਰਿਓ ॥ ੧੩੯ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਚੰਡ ਚਮ੍ਰੁ ਬਹੁ ਦੈਂਤਨ ਕੀ ਹਤਿ ਫੇਰਿ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੁਵੰਡ ਸੰਭਾਰਿਓ ॥ ਬਾਨਨ ਸੇ ਦਲ ਫੇਰ ਦਇਓ ਬਲ ਕੈ ਬਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਂ ਭਭਕਾਰਿਓ ॥
 ਮਾਰ ਦਏ ਸਿਰਦਾਰ ਬਡੇ ਧਰ ਸ੍ਰਉਣ ਬਹਾਇ ਬਡੇ ਰਨ ਪਾਰਿਓ ॥ ਏਕ ਕੇ ਸੀਸ ਦਇਓ ਧਨ ਯੋ ਜਨੁ ਕੋਪ ਕੈ ਗਾਜ ਨੇ ਮੰਡਪ ਮਾਰਿਓ ॥੧੪੦॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਚੰਡ ਚਮ੍ਰੁ ਸਭ ਦੈਂਤ ਕੀ ਐਸੇ ਦਈ ਸੰਘਾਰ ॥ ਪਉਨਪੁਤ ਜਿਉ ਲੰਕ ਕੇ ਡਾਰਿਓ ਬਾਗ ਉਖਾਰ ॥੧੪੧॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਗਾਜ ਕੈ ਚੰਡ ਮਹਾਂ ਬਲਿ ਮੇਘ ਸੀ ਬੂੰਦਨ ਜਿਉ ਅਰ ਪੈ ਸਰ ਡਾਰੇ ॥ ਦਾਮਨ ਸੇ ਖਗ ਲੈ ਕਰਿ ਮੈ ਬਹੁ ਬੀਰ ਅੰਧ ਧਰ ਕੈ ਧਰ ਮਾਰੇ ॥
 ਘਾਇਲ ਘੁਮ ਪਰੇ ਤਿਹ ਇਉ ਉਪਮਾ ਮਨ ਮੈ ਕਵਿ ਯੋ ਅਨੁਸਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰਉਣ ਪ੍ਰਵਾਹ ਮਨੇ ਸਰਤਾ ਤਿਹ ਮੱਧਿ ਧਸੀ ਕਰਿ ਲੋਥ ਕਰਾਰੇ ॥੧੪੨॥
 ਐਸੇ ਪਰੇ ਧਰਨੀ ਪਰ ਬੀਰ ਸੁ ਕੈ ਕੈ ਦੁਖੰਡ ਜੁ ਚੰਡਹਿ ਡਾਰੇ ॥ ਲੋਥਨ ਉਪਰ ਲੋਥ ਗਿਰੀ ਬਹਿ ਸ੍ਰਉਣ ਚਲਿਓ ਜਨੁ ਕੋਟ ਪਨਾਰੇ ॥
 ਲੈ ਕਰਿ ਬਿਯਾਲ ਸੇ ਬਿਯਾਲ ਬਜਾਵਤ ਸੇ ਉਪਮਾ ਕਵਿ ਯੋ ਮਨ ਧਾਰੇ ॥ ਮਾਨੇ ਮਹਾਂ ਪੁੱਲਏ ਬਹੇ ਪਉਨ ਸੇ ਆਪਸਿ ਮੈ ਭਿਰ ਹੈ ਗਿਰ ਭਾਰੇ ॥੧੪੩॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਲੈ ਕਰਿ ਮੈ ਅਸਿ ਦਾਰੁਨ ਕਾਮ ਕਰੇ ਰਨ ਮੈ ਅਰ ਸੇ ਅਰਣੀ ਹੈ ॥ ਸੂਰ ਹਨੇ ਬਲਿ ਕੈ ਬਲਵਾਨ ਸੁ ਸ੍ਰਉਣ ਚਲਿਓ ਬਹਿ ਬੈਤਰਨੀ ਹੈ ॥
 ਬਾਂਹ ਕਟੀ ਅਧ ਬੀਚ ਤੇ ਸੁੰਡ ਸੀ ਸੇ ਉਪਮਾ ਕਵਿ ਨੇ ਬਰਨੀ ਹੈ ॥ ਆਪਸਿ ਮੈ ਲਰ ਕੈ ਸੁ ਮਨੇ ਗਿਰ ਤੇ ਗਿਰੀ ਸਰਪ ਕੀ ਦੁਇ ਘਰਨੀ ਹੈ ॥੧੪੪॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਕਲ ਪ੍ਰਬਲ ਦਲ ਦੈਂਤ ਕੇ ਚੰਡੀ ਦਇਓ ਭਜਾਇ ॥ ਪਾਪ ਤਾਪ ਹਰਿ ਜਾਪ ਤੇ ਜੈਸੇ ਜਾਤ ਪਰਾਇ ॥੧੪੫॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਭਾਨ ਤੇ ਜਿਉ ਤਮ ਪਉਨ ਤੇ ਜਿਉ ਘਨ ਮੋਰ ਤੇ ਜਿਉ ਡਨ ਤਿਉ ਸੁਕਚਾਨੇ ॥ ਸੂਰ ਤੇ ਕਾਤੁਰੁ ਕੂਰ ਤੇ ਚਾਤੁਰੁ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਤੁਰੁ ਏਣਿ ਡਰਾਨੇ ॥
 ਸੂਮ ਤੇ ਜਿਉ ਜਸ ਬਿਓਗ ਤੇ ਜਿਉ ਰਸ ਪੂਤ ਕਪੂਤ ਤੇ ਜਿਉ ਬੰਸੁ ਹਾਨੇ ॥ ਧਰਮ ਜਿਉ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਭਰਮ ਸੁ ਬੁੱਧ ਤੇ ਚੰਡਕੇ ਜੁੱਧ ਤੇ ਦੈਤ ਪਰਾਨੇ ॥੧੪੬॥
 ਫੇਰ ਫਿਰੇ ਸਭ ਜੁੱਧ ਕੇ ਕਾਰਨ ਲੈ ਕਰਵਾਰਨ ਕ੍ਰੋਧ ਹੁਇ ਧਾਏ ॥ ਏਕ ਲੈ ਬਾਨ ਕਮਾਨਨ ਤਾਨ ਕੈ ਤੂਰਨ ਤੇਜ ਤੁਰੰਗ ਤੁਰਾਏ ॥
 ਧੂਰ ਉਡੀ ਖੁਰ ਪੂਰਨ ਤੇ ਪਥ ਉਰਧ ਹੁਇ ਰਵਿ ਮੰਡਲ ਛਾਏ ॥ ਮਾਨਹੁ ਫੇਰ ਰਚੇ ਬਿਧਿ ਲੋਕ ਧਰਾ ਖਟ ਆਠ ਅਕਾਸ ਬਨਾਏ ॥੧੪੭॥
 ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੁਵੰਡ ਲੈ ਬਾਨਨਿ ਦੈਤਨ ਕੇ ਤਨ ਤੂਲਿ ਜਿਉ ਤੁੰਬੇ ॥ ਮਾਰ ਗਇੰਦ ਦਏ ਕਰਵਾਰ ਲੈ ਦਾਨਵ ਮਾਨ ਗਇਓ ਉਡ ਪੁੰਬੇ ॥
 ਬੀਰਨ ਕੇ ਸਿਰ ਕੀ ਸਿਤ ਪਾਗ ਚਲੀ ਬਹਿ ਸ੍ਰੋਨਤ ਉਪਰ ਖੁੰਬੇ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਾਰਸੁਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਮੈ ਸੂਰਨ ਕੇ ਜਸ ਕੇ ਉਠੇ ਬੁੰਬੇ ॥੧੪੮॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਦੈਂਤਨ ਸਾਥ ਗਦਾ ਗਹਿ ਹਾਥ ਸੁ ਕ੍ਰੋਧ ਹੁੈ ਜੁੱਧ ਨਿਸੰਗ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥ ਪਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਲਏ ਬਲਵਾਨ ਸੁ ਮਾਰ ਤਬੈ ਦਲ ਛਾਰ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥
 ਪਾਗ ਸਮੇਤ ਗਿਰਿਓ ਸਿਰ ਏਕ ਕੇ ਭਾਉ ਇਹੈ ਕਬਿ ਤਾ ਕੋ ਧਰਿਓ ਹੈ ॥ ਪੂਰਨ ਪੁੰਨ ਭਏ ਨਭ ਤੇ ਸੁ ਮਨੇ ਭੂਅ ਟੂਟ ਨਛੱਤ੍ਰੁ ਪਰਿਓ ਹੈ ॥੧੪੯॥
 ਬਾਰਨ ਬਾਰਦ ਜਿਉ ਨਿਰਵਾਰ ਮਹਾਂ ਬਲ ਧਾਰ ਤਬੈ ਇਹ ਕੀਆ ॥ ਪਾਨ ਲੈ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਕੇ ਤਾਨ ਸੰਘਾਰ ਸਨੇਹ ਤੇ ਸ੍ਰਉਣਤ ਪੀਆ ॥
 ਏਕ ਗਏ ਕੁਮਲਾਇ ਪਰਾਇ ਕੈ ਏਕਨ ਕੋ ਧਰਕਿਓ ਤਨ ਹੀਆ ॥ ਚੰਡ ਕੇ ਬਾਨ ਕਿਧੇ ਕਰ ਭਾਨਹਿ ਦੇਖਿ ਕੈ ਦੈਤ ਗਈ ਦੁਤ ਦੀਆ ॥੧੫੦॥

ਲੈ ਕਰ ਮੈ ਅਸਿ ਕੋਪ ਭਈ ਅਤਿ ਧਾਰ ਮਹਾਂ ਬਲ ਕੇ ਰਨ ਪਾਰਿਓ ॥ ਦਉਰ ਕੈ ਠਉਰ ਹਤੇ ਬਹੁ ਦਾਨਵ ਏਕ ਗਇੰਦ੍ਰ ਬਡੇ ਰਨ ਮਾਰਿਓ ॥
 ਕਉਤਕਿ ਤਾਂ ਛਬਿ ਕੇ ਰਨ ਪੇਖਿ ਤਥੈ ਕਬਿ ਏਉ ਮਨ ਮੱਧਿ ਬਿਚਾਰਿਓ ॥ ਸਾਗਰ ਬਾਂਧਨ ਕੇ ਸਮਏ ਨਲ ਮਾਨੇ ਪਹਾਰ ਉਖਾਰ ਕੈ ਡਰਿਓ ॥੧੫੧॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਾਰ ਜਬੈ ਸੈਨਾ ਲਈ ਤਥੈ ਦੋਤ ਇਹ ਕੀਨ ॥ ਸਜਤੁ ਧਾਰ ਕਰ ਚੰਡ ਕੇ ਬਧਿਥੇ ਕੋ ਮਨ ਦੀਨ ॥੧੫੨॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਬਾਹਨਿ ਸਿੰਘ ਭਇਆਨਕ ਰੂਪ ਲਖਿਓ ਸਭ ਦੋਤ ਮਹਾਂ ਡਰ ਪਾਇਓ ॥ ਸੰਖ ਲੀਏ ਕਰ ਚੱਕ੍ਰ ਅਉ ਬੱਕ੍ਰ ਸਰਾਸਨ ਪੱਤ੍ਰ ਬਚਿਤ੍ਰ ਬਨਾਇਓ ॥
 ਧਾਇ ਭੁਜਾ ਬਲ ਆਪਨ ਹ੍ਰੈ ਹਮ ਸੇ ਤਿਮ ਯੋ ਅਤਿ ਜੁੱਧ ਮਚਾਇਓ ॥ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਸ੍ਰਉਣਤਬਿੰਦ ਕਹੈ ਰਨ ਇਆਹੀ ਤੇ ਚੰਡਕਾ ਨਾਮ ਕਹਾਇਓ ॥੧੫੩॥
 ਮਾਰ ਲਇਓ ਦਲਿ ਅਉਰ ਭਜਿਓ ਤਬ ਕੋਪ ਕੇ ਆਪਨ ਹੀ ਸੁ ਭਿਰਿਓ ਹੈ ॥ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡਿ ਸੁ ਜੁੱਧ ਕਰਿਓ ਅਸ ਹਾਥਿ ਛੁਟਿਓ ਮਨ ਨਾਹਿ ਗਿਰਿਓ
 ਹੈ ॥ ਲੈ ਕੇ ਕੁਵੰਡ ਕਰੇ ਬਲ ਧਾਰ ਕੇ ਸ੍ਰੋਨ ਸਮੂਹ ਮੈ ਐਸੇ ਤਰਿਓ ਹੈ ॥ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਥਿਓ ਮਾਨੇ ਮੇਰ ਕੋ ਮੱਧਿ ਧਰਿਓ ਸੁ ਫਿਰਿਓ ਹੈ ॥੧੫੪॥
 ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਜੁੱਧ ਕੇ ਦੋਤ ਬਲੀ ਨਦ ਸ੍ਰੋਨ ਕੇ ਪੈਰ ਕੇ ਪਾਰ ਪਧਾਰਿਓ ॥ ਲੈ ਕਰਵਾਰ ਅਉ ਢਾਰ ਸੰਭਾਰ ਕੈ ਸਿੰਘ ਕੋ ਦਉਰ ਕੇ ਜਾਇ ਹਕਾਰਿਓ ॥
 ਆਵਤ ਪੇਖਿ ਕੈ ਚੰਡ ਕੁਵੰਡ ਤੇ ਬਾਨ ਲਗਿਓ ਤਨ ਮੂਰਛ ਪਾਰਿਓ ॥ ਰਾਮ ਕੇ ਭ੍ਰਾਤਨ ਜਿਉ ਹਨੂਮਾਨ ਕੋ ਸੈਲ ਸਮੇਤ ਧਰਾ ਪਰ ਡਾਰਿਓ ॥੧੫੫॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਫੇਰ ਉਠਿਓ ਲੈ ਕਰਵਾਰ ਕੋ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸਿਉ ਜੁੱਧ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥ ਘਾਇਲ ਕੈ ਕੇਹਰਿ ਤੇ ਬਹਿ ਸ੍ਰਉਣ ਸਮੂਹ ਧਰਾਨ ਪਰਿਓ ਹੈ ॥ ਸੋ
 ਉਪਮਾ ਕਬਿ ਨੇ ਬਰਨੀ ਮਨ ਕੀ ਹਰਨੀ ਤਿਹ ਨਾਉ ਧਰਿਓ ਹੈ ॥ ਗੇਰੂ ਨਗੰ ਪਰ ਕੈ ਬਰਖਾ ਧਰਨੀ ਪਰਿ ਮਾਨਹੁ ਰੰਗ ਢਰਿਓ ਹੈ ॥੧੫੬॥
 ਸ੍ਰਉਣਤ ਬਿੰਦ ਸੇ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸੁ ਜੁੱਧ ਕਰਿਓ ਰਨ ਮੱਧ ਰੁਹੇਲੀ ॥ ਪੈ ਪਲ ਮੈ ਦਲ ਮੀਝ ਦਇਓ ਤਿਲ ਤੇ ਜਿਮੁ ਤੇਲ ਨਿਕਾਰਤ ਤੇਲੀ ॥ ਸ੍ਰਉਣ
 ਪਰਿਓ ਧਰਨੀ ਪਰ ਚ੍ਰੈ ਰੰਗਰੇਜ਼ ਕੀ ਰੋਨੀ ਜਿਉ ਛੁਟ ਕੈ ਫੋਲੀ ॥ ਘਾਉ ਲਸੈ ਤਨ ਦੋਤ ਕੇ ਯੋ ਜਨ ਦੀਪਕ ਮੱਧਿ ਫਨੂਸ ਕੀ ਬੈਲੀ ॥੧੫੭॥
 ਸ੍ਰਉਣਤ ਬਿੰਦ ਕੋ ਸ੍ਰਉਣ ਪਰਿਓ ਧਰਿ ਸ੍ਰਉਣਤ ਬਿੰਦ ਅਨੇਕ ਭਏ ਹੈ ॥ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡਿ ਕੁਵੰਡਿ ਸੰਭਾਰਿ ਕੈ ਬਾਨਨਿ ਸਾਬ ਸੰਘਾਰ ਦਏ ਹੈ ॥
 ਸ੍ਰਉਣ ਸਮੂਹ ਸਮਾਇ ਗਏ ਬਹੁਰੇ ਸੁ ਭਏ ਹਤਿ ਫੇਰਿ ਲਏ ਹੈ ॥ ਬਾਰਦ ਧਾਰ ਧਰੈ ਧਰਨੀ ਮਾਨੇ ਬਿੰਬਰ ਹ੍ਰੈ ਮਿਟ ਕੈ ਜੁ ਗਏ ਹੈ ॥੧੫੮॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਜੇਤਕ ਸ੍ਰਉਣ ਕੀ ਬੂੰਦ ਗਿਰੈ ਰਨ ਤੇਤਕ ਸ੍ਰਉਣਤ ਬਿੰਦ ਹ੍ਰੈ ਆਈ ॥ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰ ਹਕਾਰ ਕੈ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡਿ ਕੇ ਸਾਮੁਹਿ ਧਾਈ ॥
 ਪੇਖਿ ਕੈ ਕੋਤਿਕ ਤਾਂ ਛਿਨ ਮੈ ਕਵਿ ਨੇ ਮਨ ਮੈ ਉਪਮਾ ਠਹਰਾਈ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸੀਸ ਮਹੱਲ ਕੇ ਬੀਚ ਸੁ ਮੂਰਿਤ ਏਕ ਅਨੇਕ ਕੀ ਝਾਈ ॥੧੫੯॥
 ਸ੍ਰਉਣਤਬਿੰਦ ਅਨੇਕ ਉਠੇ ਰਨ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਜੁੱਧ ਕੋ ਫੇਰ ਜੁਟੇ ਹੈ ॥ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡਿ ਕਮਾਨ ਤੇ ਬਾਨ ਸੁ ਭਾਨ ਕੀ ਐਸ ਸਮਾਨ ਛੁਟੇ ਹੈ ॥
 ਮਾਰ ਬਿਦਾਰ ਦਏ ਸੁ ਭਏ ਫਿਰ ਲੈ ਮੁੰਗਰਾ ਜਿਮੁ ਧਾਨ ਕੁਟੇ ਹੈ ॥ ਚੰਡ ਦਏ ਸਿਰ ਖੰਡ ਜੁਟੇ ਕਰਿ ਬਿੱਲਨ ਤੇ ਜਨ ਬਿੱਲ ਤੁਟੇ ਹੈ ॥੧੬੦॥
 ਸ੍ਰਉਣਤ ਬਿੰਦ ਅਨੇਕ ਭਏ ਅਸਿ ਲੈ ਕਰਿ ਚੰਡ ਸੁ ਐਸੇ ਉਠੇ ਹੈ ॥ ਬੂੰਦਨ ਤੇ ਉਠਿ ਕੈ ਬਹੁ ਦਾਨਵ ਬਾਨਨ ਬਾਰਦ ਜਾਨ ਵੁਠੇ ਹੈ ॥

ਫੇਰਿ ਕੁਵੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡਿ ਸੰਭਾਰ ਕੈ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰ ਸਿੰਘਾਰ ਸੁਟੇ ਹੈ ॥ ਐਸੇ ਉਠੇ ਫਿਰ ਸ੍ਰਉਨ ਤੇ ਦੈਤ ਸੁ ਮਾਨਹੁ ਸੀਤ ਤੇ ਰੋਮ ਉਠੇ ਹੈ ॥ ੧੬੧ ॥
ਸ੍ਰਯਾ ॥ ਸ੍ਰਉਨਤਬਿੰਦ ਭਏ ਇਕਠੇ ਬਰ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੇ ਘੇਰਿ ਲਇਓ ਹੈ ॥ ਚੰਡ ਅਉ ਸਿੰਘ ਦੁਹੁ ਮਿਲਿ ਕੈ ਸਭ ਦੈਤਨ ਕੇ ਦਲ ਮਾਰ ਦਇਓ ਹੈ ॥
ਫੇਰਿ ਉਠੇ ਧੁਨ ਕੇ ਕਰਿ ਕੈ ਸੁਨਿ ਕੈ ਮੁਨਿ ਕੈ ਛੁਟਿ ਧਿਆਨੁ ਗਇਓ ਹੈ ॥ ਭੂਲ ਗਏ ਸੁਰ ਕੇ ਅਵਸਾਨ ਗੁਮਾਨ ਨ ਸ੍ਰਉਨਤਬਿੰਦ ਗਇਓ ਹੈ ॥ ੧੬੨ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਕਤਬੀਜ ਸੇ ਚੰਡਕਾ ਇਉ ਕੀਨੇ ਬਰ ਜੁੱਧ ॥ ਅਗਨਤ ਭਏ ਦਾਨਵ ਤਬੈ ਕਛੁ ਨ ਬਸਾਇਓ ਕੁੱਧ ॥ ੧੬੩ ॥

ਸ੍ਰਯਾ ॥ ਪੇਖਿ ਦਸੇ ਦਿਸ ਤੇ ਬਹੁ ਦਾਨਵ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਤਰੀ ਅਖੀਆਂ ॥ ਤਬ ਲੈ ਕੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸੁ ਕਾਟੇ ਦਏ ਅਰਿ ਫੂਲ ਗੁਲਾਬ ਕੀ ਜਿਉ ਪਖੀਆਂ ॥
ਸ੍ਰਉਨ ਕੀ ਛੀਟ ਪਰੀ ਤਨ ਚੰਡ ਕੇ ਸੇ ਉਪਮਾ ਕਵਿ ਨੇ ਲਖੀਆਂ ॥ ਜਨੁ ਕੰਚਨ ਮੰਦਰ ਮੈ ਜਰੀਆ ਜਰਿ ਲਾਲ ਮਨੀ ਜੁ ਬਨਾ ਰਖੀਆਂ ॥ ੧੬੪ ॥

ਕੁੱਧ ਕੈ ਜੁੱਧ ਕਰਿਓ ਬਹੁ ਚੰਡ ਨੇ ਏਤੇ ਕਰਿਓ ਮਧੁ ਸੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ਦੈਤਨ ਕੇ ਬਧ ਕਾਰਨ ਕੇ ਨਿਜ ਭਾਲ ਤੇ ਜੁਆਲ ਕੀ ਲਾਟ ਨਿਕਾਸੀ ॥
ਕਾਲੀ ਪ੍ਰਤੱਛ ਭਈ ਤਿਹ ਤੇ ਰਨ ਫੇਲ ਰਹੀ ਭਯ ਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾ ਸੀ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਿੰਗ ਸੁਮੇਰ ਕੇ ਫੇਰਿ ਕੈ ਧਾਰ ਪਰੀ ਧਰ ਪੈ ਜਮੁਨਾ ਸੀ ॥ ੧੬੫ ॥
ਸ੍ਰਯਾ ॥ ਮੇਰੁ ਹਲਿਓ ਦਹਲਿਓ ਸੁਰ ਲੋਕੁ ਦਸੇ ਦਿਸ ਭੂਧਰ ਭਾਜਤ ਭਾਰੀ ॥ ਚਾਲਿ ਪਰਿਓ ਤਿਹ ਚਉਦਹਿ ਲੋਕ ਮੈ ਬ੍ਰਹਮ ਭਇਓ ਮਨ ਮੈ ਭ੍ਰਮ ਭਾਰੀ ॥
ਧਿਆਨ ਰਹਿਓ ਨ ਜਟੀ ਸੁ ਫਟੀ ਧਰ ਯੋ ਬਲਿ ਕੈ ਰਨ ਮੈ ਕਿਲਕਾਰੀ ॥ ਦੈਤਨ ਕੇ ਬਧਿ ਕਾਰਨ ਕੇ ਕਰ ਕਾਲ ਸੀ ਕਾਲੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸੰਭਾਰੀ ॥ ੧੬੬ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਚੰਡੀ ਕਾਲੀ ਦੁਹੁ ਮਿਲਿ ਕੀਨੇ ਇਹੇ ਬਿਚਾਰ ॥ ਹਉ ਹਨਿ ਹੋਂ ਤੂੰ ਸ੍ਰਉਨ ਪੀ ਅਰਿ ਦਲ ਭਾਰਹਿ ਮਾਰਿ ॥ ੧੬੭ ॥
ਸ੍ਰਯਾ ॥ ਕਾਲੀ ਅਉ ਕੇਹਰਿ ਸੰਗਿ ਲੈ ਚੰਡਿ ਸੁ ਘੇਰੇ ਸਭੈ ਬਨ ਜੇਸੇ ਦਵਾ ਪੈ ॥ ਚੰਡ ਕੇ ਬਾਨਨ ਤੇਜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੇ ਦੈਤ ਜਰੇ ਜੇਸੇ ਈਟ ਅਵਾ ਪੈ ॥
ਕਾਲਕਾ ਸ੍ਰਉਨ ਪੀਓ ਤਿਨ ਕੇ ਕਵਿ ਨੇ ਮਨ ਮੈ ਲੀਯੋ ਭਾਉ ਭਵਾ ਪੈ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਿੰਧ ਕੇ ਨੀਰ ਸਭੈ ਮਿਲਿ ਧਾਇ ਕੈ ਜਾਇ ਪਰੇ ਹੈ ਤਵਾ ਪੈ ॥ ੧੬੮ ॥

ਚੰਡ ਹਨੇ ਅਰੁ ਕਾਲਕਾ ਕੋਪ ਕੈ ਸ੍ਰਉਨਤ ਬਿੰਦਨ ਸੇ ਇਹ ਕੀਨੇ ॥ ਖੰਗ ਸੰਭਾਰ ਹਕਾਰ ਤਬੈ ਕਿਲਕਾਰ ਬਿਦਾਰ ਸਭੈ ਦਲੁ ਦੀਨੇ ॥
ਆਮਿਖ ਸ੍ਰੋਨ ਅਚਿਓ ਬਹੁ ਕਾਲਕਾ ਤਾ ਛਬਿ ਮੈ ਕਵਿ ਇਉ ਮਨ ਚੀਨੇ ॥ ਮਾਨੇ ਛੁਧਾਤਰੁ ਹੁਇਕੈ ਮਨੁੱਛ ਸੁ ਸਾਲਨ ਲਾਸਹਿ ਸੇ ਬਹੁ ਪੀਨੇ ॥ ੧੬੯ ॥
ਸ੍ਰਯਾ ॥ ਜੁੱਧ ਰਕਤਬੀਜ ਕਰਿਯੋ ਧਰਨੀ ਪਰ ਯੋ ਸੁਰ ਦੇਖਤ ਸਾਰੇ ॥ ਜੇਤਕ ਸ੍ਰੋਨ ਕੀ ਬੁੰਦ ਗਿਰੈ ਉਠ ਤੇਤਕ ਰੂਪ ਅਨੇਕਹਿ ਧਾਰੇ ॥

ਜੁਗਨਿ ਆਨ ਫਿਰੀ ਚਹੁ ਓਰ ਤੇ ਸੀਸ ਜਟਾ ਕਰ ਖੱਪਰ ਭਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੋਨਤ ਬੁੰਦ ਪਰੈ ਅਚਵੈ ਸਭ ਖੰਗ ਲੈ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ੧੭੦ ॥
ਕਾਲੀ ਅਉ ਚੰਡ ਕੁਵੰਡ ਸੰਭਾਰ ਕੈ ਦੈਤ ਸੇ ਜੁੱਧ ਨਿਸੰਗ ਸਜਿਓ ਹੈ ॥ ਮਾਰ ਮਹਾਂ ਰਨ ਮੱਧ ਭਈ ਪਹਰੇਕ ਲਉ ਸਾਰ ਸੇ ਸਾਰ ਬਜਿਓ ਹੈ ॥
ਸ੍ਰਉਨਤਬਿੰਦ ਗਿਰਿਓ ਧਰਨੀ ਪਰ ਇਉਂ ਅਸਿ ਸੇ ਅਰ ਸੀਸ ਭਜਿਓ ਹੈ ॥ ਮਾਨੇ ਅਤੀਤ ਕਰਯੋ ਚਿਤ ਕੇ ਧਨਵੰਤ ਸਭੈ ਨਿਜ ਮਾਲ ਤਜਿਓ ਹੈ ॥ ੧੭੧ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਚੰਡੀ ਦਇਓ ਬਿਦਾਰ ਸ੍ਰਉਨ ਪਾਨ ਕਾਲੀ ਕਰਿਓ ॥ ਛਿਨ ਮੈ ਭਾਰਿਓ ਮਾਰ ਸ੍ਰਉਨਤਬਿੰਦ ਦਾਨਵ ਮਹਾਂ ॥ ੧੭੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਾਰਕੰਡੇ ਪੁਰਾਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਕਤਿ ਬਿਲਾਸ ਰਕਤਬੀਜ ਬਧਹਿ ਨਾਮ ਪੰਚਮੇ ਧਿਆਇ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਤੁਛ ਬਚੇ ਭਜਕੈ ਰਨ ਤਿਆਗ ਕੈ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਪੈ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੋਤਿਨਤ ਬੀਜ ਹਨਿਓ ਦੁਹ ਨੇ ਮਿਲਿ ਅਉਰ ਮਹਾਂ ਭਟ ਮਾਰ ਬਿਦਾਰੇ ॥
 ਇਉਂ ਸੁਨ ਕੇ ਉਨਿ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਤਬ ਬੋਲਿ ਉਨਿਓ ਕਰਿ ਖੰਗ ਸੰਭਾਰੇ ॥ ਇਉਂ ਹਨਿ ਹੋ ਬਰ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡਿ ਅਜਾ ਬਨ ਮੈ ਜਿਮ ਸਿੰਘ ਪਛਾਰੇ ॥੧੭੩॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਕਲ ਕਟਕ ਕੇ ਭਟਨ ਕੇ ਦਇਓ ਜੁੱਧ ਕੇ ਸਾਜ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਪਹਰ ਕੇ ਇਉਂ ਕਹਿਓ ਹਨਿ ਹੋ ਚੰਡਹਿ ਆਜੁ ॥੧੭੪॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਕੋਪ ਕੈ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਚਢੇ ਧੁਨਿ ਦੁੰਦਭ ਕੀ ਦਸਹੂੰ ਦਿਸ ਧਾਈ ॥ ਪਾਇਕ ਅਗ੍ਰ ਭਏ ਮਧਿ ਬਾਜ ਰਬੀ ਰਬ ਸਾਜ ਕੈ ਪਾਂਤਿ ਬਨਾਈ ॥ ਮਾਤੇ
 ਮਤੰਗ ਕੇ ਪੁੰਜਨ ਉਪਰਿ ਸੁੰਦਰ ਤੰਗ ਧੁਜਾ ਫਹਰਾਈ ॥ ਸਕ੍ਰ ਕੇ ਜੁੱਧ ਕੇ ਹੇਤ ਮਨੇ ਧਰ ਛਾਡਿ ਸਪੱਛ ਉਡੇ ਗਿਰ ਰਾਈ ॥੧੭੫॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਬਨਾਇ ਦਲੁ ਘੇਰਿ ਲਇਓ ਗਿਰ ਰਾਜ ॥ ਕਵਚ ਅੰਗ ਕਸ ਕੋਪ ਕਰਿ ਉਠੇ ਸਿੰਘ ਜਿਉਂ ਗਾਜ ॥੧੭੬॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਸੁ ਬੀਰ ਬਲੀ ਮਨ ਕੋਪ ਭਰੇ ਰਨ ਭੂਮਹਿ ਆਏ ॥ ਦੇਖਨ ਮੈ ਸੁਭ ਅੰਗ ਉਤੰਗ ਤੁਰਾ ਕਰਿ ਤੇਜ ਧਰਾ ਪਰ ਧਾਏ ॥ ਧੂਰ ਉਡੀ
 ਤਬ ਤਾ ਛਿਨ ਮੈ ਤਿਹ ਤੇ ਕਨਕਾ ਪਗ ਸੋਂ ਲਪਟਾਏ ॥ ਠਉਰ ਅਡੀਠ ਕੇ ਜੈ ਕਰਬੇ ਕਹਿ ਤੇਜ ਮਨੇ ਮਨ ਸੀਖਨ ਆਏ ॥੧੭੭॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਚੰਡ ਕਾਲਕਾ ਸ੍ਵਨ ਮੈ ਤਨਕ ਭਨਕ ਸੁਨਿ ਲੀਨ ॥ ਉਤਰ ਸਿੰਗ ਗਿਰ ਰਾਜ ਤੇ ਮਹਾਂ ਕੁਲਾਹਲਿ ਕੀਨ ॥੧੭੮॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਆਵਤ ਦੇਖਿ ਕੈ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡਿ ਕੋ ਕੋਪ ਕਰਿਓ ਮਨ ਮੈ ਅਤਿ ਦਾਨੇ ॥ ਨਾਸ ਕਰੇ ਇਹ ਕੋ ਛਿਣ ਮੈ ਕਰਿ ਬਾਨ ਸੰਭਾਰ ਬਡੇ ਧਨੁ ਤਾਨੇ ॥
 ਕਾਲੀ ਕੇ ਬਕ੍ਰ ਬਿਲੋਕਨ ਤੇ ਸੁ ਉਨਿਓ ਮਨ ਮੈ ਭ੍ਰਮ ਜਿਉ ਜਮ ਜਾਨੇ ॥ ਬਾਨ ਸਮੂਹ ਚਲਾਏ ਦਏ ਕਿਲਕਾਰ ਉਨਿਓ ਜੁ ਪੂਲੇ ਘਟ ਮਾਨੇ ॥੧੭੯॥
 ਬੈਰਨ ਕੇ ਘਨ ਸੇ ਦਲ ਪੈਠਿ ਲਇਓ ਕਰਿ ਮੈ ਧਨੁ ਸਾਇਕ ਐਸੇ ॥ ਸਿਆਮ ਪਹਾਰ ਸੇ ਦੌਤ ਹਨੇ ਤਮ ਜੈਸੇ ਹਰੇ ਰਵਿ ਕੀ ਕਿਰਨੈ ਸੈ ॥ ਭਾਜ ਗਈ
 ਧੁਜਨੀ ਡਰਿ ਕੈ ਕਬਿ ਕੋਊ ਕਹੈ ਤਿਹ ਕੀ ਛਬਿ ਕੈਸੇ ॥ ਭੀਮ ਕੋ ਸ੍ਰੋਤਿਨ ਭਰਿਓ ਮੁਖ ਦੇਖਿ ਕੈ ਛਾਡਿ ਚਲੇ ਰਨ ਕਉਰਉ ਜੈਸੇ ॥੧੮੦॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਗਿਆ ਪਾਇ ਸੁੰਭ ਕੀ ਸੁ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਧੀਰ ਜੋਧੇ ਆਏ ਚੰਡ ਉਪਰ ਸੁ ਕ੍ਰੋਧ ਕੈ ਬਨੀ ਠਨੀ ॥ ਚੰਡਕਾ ਲੈ ਬਾਨ ਅਉ
 ਕਮਾਨ ਕਾਲੀ ਕਿਰਪਾਨ ਛਿਨ ਮਧਿ ਕੈ ਕੈ ਬਲ ਸੁੰਭ ਕੀ ਹਨੀ ਅਨੀ ॥ ਡਰ ਤਜਿ ਖੇਤ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰੇਤ ਕੀਨੇ ਬਾਨਨ ਮੇ ਬਿਚਲ ਬਿਬਰ ਐਸੇ
 ਭਾਜਗੀ ਅਨੀਕਨੀ ॥ ਜੈਸੇ ਬਾਰੂ ਬਲ ਮੈ ਸਮੂਹ ਬਹੇ ਪਉਨ ਹੂੰ ਕੇ ਧੂਰ ਉਡਿ ਚਲੇ ਹੋਇ ਕੈ ਕੋਟਿਕ ਕਨੀ ਕਨੀ ॥੧੮੧॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਖੰਗ ਲੈ ਕਾਲੀ ਅਉ ਚੰਡੀ ਕੁਵੰਡਿ ਬਿਲੋਕ ਕੈ ਦਾਨਵ ਇਉਂ ਦਬਟੇ ਹੈਂ ॥ ਕੇਤਕ ਚਾਬ ਗਈ ਮੁਖਿ ਕਾਲਕਾ ਕੇਤਨਿ ਕੇ ਸਿਰ ਚੰਡ ਕਟੇ ਹੈਂ ॥
 ਸ੍ਰੋਤਿਨਤ ਸਿੰਧ ਭਇਓ ਧਰ ਮੈ ਰਨ ਛਾਡ ਗਏ ਇਕ ਦੈਤ ਫਟੇ ਹੈਂ ॥ ਸੁੰਭ ਪੈ ਜਾਇ ਕਹੀ ਤਿਨ ਇਉਂ ਬਹੁ ਬੀਰ ਮਹਾਂ ਤਿਹ ਠਉਰ ਲਟੇ ਹੈਂ ॥੧੮੨॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੇਖਿ ਭਇਆਨਕ ਜੁੱਧ ਕੋ ਕੀਨੇ ਬਿਸਨ ਬਿਚਾਰ ॥ ਸਕਤ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇ ਨਮਿਤ ਭੇਜੀ ਰਨਹਿ ਮੰਝਾਰ ॥੧੮੩॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਆਇਸ ਪਾਇ ਸਭੈ ਸਕਤੀ ਚਲਿ ਕੈ ਤਹਾਂ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਪੈ ਆਈ ॥ ਦੇਵੀ ਰਹਿਓ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰ ਆਦਰੁ ਆਈ ਭਲੇ ਜਨੁ ਬੋਲ ਪਠਾਈ ॥
 ਤਾ ਛਬਿ ਕੀ ਉਪਮਾ ਅਤਿ ਹੀ ਕਵਿ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈ ਲਖਿ ਪਾਈ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਾਵਨ ਮਾਸ ਨਦੀ ਚਲ ਕੈ ਜਲਰਾਸ ਮੈ ਆਨ ਸਮਾਈ ॥੧੮੪॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਦੇਖਿ ਮਹਾਂ ਦਲੁ ਦੇਵਨ ਕੋ ਬਰ ਬੀਰ ਸੁ ਸਾਮ੍ਹਰੇ ਜੁੱਧ ਕੋ ਧਾਏ ॥ ਬਾਨਨਿ ਸਾਥਿ ਹਨੇ ਬਲੁ ਕੈ ਰਨ ਮੈ ਬਹੁ ਆਵਤ ਬੀਰ ਗਿਰਾਏ ॥
ਦਾੜਨ ਸਾਥਿ ਚਬਾਇ ਗਈ ਕਲਿ ਅਉਰ ਗਹੇ ਚਹੂੰ ਓਰ ਬਗਾਏ ॥ ਰਾਵਨ ਸੇ ਰਿਸ ਕੈ ਰਨ ਮੈ ਪਤਿ ਭਾਲਕ ਜਿਉ ਗਿਰ ਰਾਜ ਚਲਾਏ ॥੧੮੫॥
ਫੇਰ ਲੈ ਪਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸੰਭਾਰ ਕੈ ਦੈਤਨ ਸੇ ਬਹੁ ਜੁੱਧੁ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥ ਮਾਰ ਬਿਦਾਰ ਸੰਘਾਰ ਦਏ ਬਹੁ ਭੂਮ ਪਰੇ ਭਟ ਸ੍ਰਉਨ ਝਰਿਓ ਹੈ ॥
ਗੂਦ ਬਹਿਓ ਅਰ ਸੀਸਨ ਤੇ ਕਵਿ ਨੇ ਤਿਹ ਕੋ ਇਹ ਭਾਉ ਧਰਿਓ ਹੈ ॥ ਮਾਨੋ ਪਹਾਰ ਕੇ ਸ੍ਰਿੰਗਹੁ ਤੇ ਧਰਨੀ ਪਰ ਆਨ ਤੁਸਾਰ ਪਰਿਓ ਹੈ ॥੧੮੬॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਭਾਜ ਗਈ ਧੁਜਨੀ ਸਭੈ ਰਹਿਓ ਨਾ ਕਛੁ ਉਪਾਉ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭਹਿ ਸੇ ਕਹਿਓ ਦਲੁ ਲੈ ਤੁਮ ਹੂੰ ਜਾਹੁ ॥੧੮੭॥
ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਮਾਨ ਕੈ ਸੁੰਭੁ ਕੋ ਬੋਲ ਨਿਸੁੰਭੁ ਚਲਿਓ ਦਲ ਸਾਜ ਮਹਾਂ ਬਲ ਐਸੇ ॥ ਭਾਰਥ ਜਿਉ ਰਨ ਮੈ ਰਿਸ ਪਾਰਥ ਕ੍ਰੁੱਧ ਕੈ ਜੁੱਧੁ ਕਰਿਓ ਕਰਨੈ ਸੇ ॥
ਚੰਡਿ ਕੇ ਬਾਨ ਲਗੇ ਬਹੁ ਦੈਤ ਕਉ ਫੇਰਿ ਕੈ ਪਾਰ ਭਏ ਤਨ ਕੈਸੇ ॥ ਸਾਵਨ ਮਾਸ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਕੇ ਖੇਤ ਉਗੇ ਮਨੋ ਧਾਨ ਕੇ ਅੰਕੁਰ ਜੈਸੇ ॥੧੮੮॥
ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਬਾਨਨ ਸਾਥਿ ਗਿਰਾਇ ਦਏ ਬਹੁਰੇ ਅਸਿ ਲੈ ਕਰਿ ਇਉਂ ਰਨ ਕੀਨੇ ॥ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰਿ ਦਈ ਧੁਜਨੀ ਸਭ ਦਾਨਵ ਕੋ ਬਲੁ ਹੁਇ ਗਇਓ ਛੀਨੇ ॥
ਸ੍ਰਉਨ ਸਮੂਹਿ ਪਰਿਓ ਤਿਹ ਠਉਰ ਤਹਾਂ ਕਵਿ ਨੇ ਜਸੁ ਇਉਂ ਮਨ ਚੀਨੇ ॥ ਸਾਤ ਹੂੰ ਸਾਗਰ ਕੋ ਰਹਿ ਕੈ ਬਿਧਿ ਆਠਵੇ ਸਿੰਧ ਕਰਿਓ ਹੈ ਨਵੀਨੇ ॥੧੮੯॥
ਲੈ ਕਰ ਮੈ ਅਸਿ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸੁ ਕ੍ਰੁੱਧ ਭਈ ਰਨ ਮੱਧ ਲਗੀ ਹੈ ॥ ਫੇਰ ਦਈ ਚਤੁਰੰਗ ਚਮ੍ਰੁ ਬਲੁ ਕੈ ਬਹੁ ਕਾਲਕਾ ਮਾਰ ਧਰੀ ਹੈ ॥ ਰੂਪ ਦਿਖਾਇ
ਭਇਆਨਕ ਇਉਂ ਅਸੁਰੰਪਤਿ ਭ੍ਰਾਤ ਕੀ ਕ੍ਰਾਂਤ ਹਰੀ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰਉਨ ਸੇ ਲਾਲ ਭਈ ਧਰਨੀ ਸੁ ਮਨੋ ਅੰਗ ਸੂਹੀ ਕੀ ਸਾਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ੧੯੦ ॥
ਦੈਤ ਸੰਭਾਰ ਸਭੈ ਅਪਨੇ ਬਲਿ ਚੰਡਿ ਸੇ ਜੁੱਧੁ ਕੋ ਫੇਰਿ ਅਰੇ ਹੈ ॥ ਆਯੁਧ ਧਾਰਿ ਲਰੇ ਰਨ ਇਉਂ ਜਨੁ ਦੀਪਕ ਮੱਧਿ ਪਤੰਗ ਪਰੇ ਹੈ ॥
ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੁਵੰਡ ਸੰਭਾਰ ਸਭੈ ਰਨ ਮੱਧਿ ਦੁ ਟੂਕ ਕਰੇ ਹੈ ॥ ਮਾਨੋ ਮਹਾਂ ਬਨ ਮੈ ਬਰ ਬਿਛਨ ਕਾਟਿ ਕੈ ਬਾਢੀ ਜੁਦੇ ਕੈ ਧਰੇ ਹੈ ॥ ੧੯੧ ॥
ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਮਾਰ ਲਇਓ ਦਲੁ ਅਉਰ ਭਜਿਓ ਮਨ ਮੈ ਤਬ ਕੋਪ ਨਿਸੁੰਭ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥ ਚੰਡ ਕੇ ਸਾਮ੍ਹਰੇ ਆਨ ਅਰਿਓ ਅਤਿ ਜੁੱਧੁ ਕਰਿਓ ਪਗੁ ਨਾਹਿ ਟਰਿਓ
ਹੈ ॥ ਚੰਡ ਕੇ ਬਾਨ ਲਗਿਓ ਮੁਖ ਦੈਤ ਕੇ ਸ੍ਰਉਨ ਸਮੂ ਧਰਾਨ ਪਰਿਓ ਹੈ ॥ ਮਾਨਹੁ ਰਾਹੁ ਗ੍ਰਸਿਓ ਨਭ ਭਾਨ ਸੁ ਸ੍ਰਉਨਤ ਕੋ ਅਤਿ ਬਉਨ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥੧੯੨॥
ਸਾਂਗ ਸੰਭਾਰ ਕਰੰ ਬਲੁ ਧਾਰ ਕੈ ਚੰਡ ਦਈ ਰਿਪ ਭਾਲ ਮੈ ਐਸੇ ॥ ਜੋਰ ਕੈ ਫੇਰ ਗਈ ਸਿਰ ਤ੍ਰਾਨ ਕੋ ਪਾਰ ਭਈ ਪਟ ਪਾਰ ਅਨੈ ਸੇ ॥
ਸ੍ਰਉਨ ਕੀ ਧਾਰ ਚਲੀ ਪਥ ਉਰਧ ਸੇ ਉਪਮਾ ਸੁ ਭਈ ਕਹੁ ਕੈਸੇ ॥ ਮਾਨੋ ਮਹੇਸ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਨੈਨ ਕੀ ਜੋਤ ਉਦੇਤ ਭਈ ਖੁਲ ਤੈਸੇ ॥ ੧੯੩ ॥
ਦੈਤ ਨਿਕਾਸ ਕੈ ਸਾਂਗ ਵਹੈ ਬਲਿ ਕੈ ਤਬ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੇ ਦੀਨੀ ॥ ਜਾਇ ਲਗੇ ਤਿਹ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈ ਬਹਿ ਸ੍ਰਉਨ ਪਰਿਓ ਅਤਿ ਹੀ ਛਬਿ ਕੀਨੀ ॥
ਇਉਂ ਉਪਮਾ ਉਪਜੀ ਮਨ ਮੈ ਕਬਿ ਨੇ ਇਹ ਭਾਂਤ ਸੋਈ ਕਹਿ ਦੀਨੀ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਿੰਗਲਦੀਪ ਕੀ ਨਾਰ ਗਰੇ ਮੈ ਤੰਬੋਰ ਕੀ ਪੀਕ ਨਵੀਨੀ ॥੧੯੪॥
ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਜੁੱਧੁ ਨਿਸੁੰਭ ਕਰਿਓ ਅਤਿ ਹੀ ਜਸੁ ਇਆ ਛਬਿ ਕੋ ਕਬਿ ਕੋ ਬਰਨੈ ॥ ਨਹਿ ਭੀਖਮ ਦ੍ਰੋਣਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਅਰੁ ਦ੍ਰੋਣਜ ਭੀਮ ਨ ਅਰਜਨ ਅਉ ਕਰਨੈ ॥

ਬਹੁ ਦਾਨਵ ਕੇ ਤਨ ਸੁਉਨ ਕੀ ਧਾਰ ਛੁਟੀ ਸੁ ਲਗੇ ਸਰ ਕੇ ਫਰਨੇ । ਜਨੁ ਰਾਤ ਕੇ ਦੂਰਿ ਬਿਭਾਸ ਦਸੇ ਦਿਸ ਫੈਲਿ ਚਲੀ ਰਵਿ ਕੀ ਕਿਰਨੇ ॥੧੯੫॥
 ਚੰਡ ਠੇ ਚੱਕ੍ਰ ਧਸੀ ਰਨ ਮੈ ਰਿਜ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀਓ ਬਹੁ ਦਾਨਵ ਮਾਰੇ ॥ ਫੇਰਿ ਗਦਾ ਗਹਿ ਕੈ ਲਹਿ ਕੈ ਚਹਿ ਕੈ ਰਿਪ ਸੈਨ ਹਤੀ ਲਲਕਾਰੇ ॥
 ਠੇ ਕਰ ਖੱਗ ਅਦੱਗ ਮਹਾਂ ਸਿਰ ਦੈਤਨ ਕੇ ਬਹੁ ਭੂ ਪਰ ਝਾਰੇ ॥ ਰਾਮ ਕੇ ਜੁੱਧ ਸਮੈ ਹਨੁਮਾਨ ਜੁ ਆਨ ਮਨੇ ਗਰੁਟੇ ਗਿਰ ਡਾਰੇ ॥੧੯੬॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਦਾਨਵ ਏਕ ਬਡੇ ਬਲਿਵਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਠੇ ਪਾਨ ਹਕਾਰ ਕੈ ਧਾਇਓ ॥ ਕਾਢੁ ਕੈ ਖੱਗ ਸੁ ਚੰਡਕਾ ਮਿਆਨ ਤੇ ਤਾ ਤਨ ਬੀਚ ਭਲੇ ਬਰ ਲਾਇਓ ॥
 ਟੂਟ ਪਰਿਓ ਸਿਰ ਵਾ ਧਰ ਤੇ ਜਸੁ ਇਆ ਛਬਿ ਕੇ ਕਵਿ ਕੇ ਮਨ ਆਇਓ ॥ ਉਚ ਧਰਾਧਰ ਉਪਰ ਤੇ ਗਿਰਿਓ ਕਾਕ ਕਰਾਲ ਭੁਜੰਗਮ ਖਾਇਓ ॥੧੯੭॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਬੀਰ ਨਿਸ਼ੰਭ ਕੇ ਦੈਤ ਬਲੀ ਇਕ ਪ੍ਰੇਰ ਤੁਰੰਗ ਗਇਓ ਰਨ ਸਾਮੁਹਿ ॥ ਦੇਖਤ ਧੀਰਜ ਨਾਹਿ ਰਹੇ ਅਬਿ ਕੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਬਿਕ੍ਰਮ ਜਾ ਮਹਿ ॥
 ਚੰਡ ਠੇ ਪਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਹਨੇ ਅਰਿ ਫੇਰਿ ਦਈ ਸਿਰ ਦਾਨਵ ਤਾ ਮਹਿ ॥ ਮੁੰਡਹਿ ਤੁੰਡਹਿ ਰੁੰਡਹਿ ਚੀਰ ਪਲਾਨ ਕਿਕਾਨ ਧਸੀ ਬਸੁਧਾ ਮਹਿ ॥੧੯੮॥
 ਇਉਂ ਜਬ ਦੈਤ ਹਤਿਓ ਬਰ ਚੰਡ ਸੁ ਅਉਰ ਚਲਿਓ ਰਨ ਮੱਧਿ ਪਚਾਰੇ ॥ ਕੇਹਰਿ ਕੇ ਸਮੁਹਾਇ ਰਿਸਾਇ ਕੈ ਧਾਇ ਕੈ ਘਾਇ ਦੁ ਤੀਨਕ ਝਾਰੇ ॥
 ਚੰਡੀ ਲਈ ਕਰਵਾਰ ਸੰਭਾਰ ਹਕਾਰ ਕੈ ਸੀਸ ਦਈ ਬਲੁ ਧਾਰੇ ॥ ਜਾਇ ਪਰਿਓ ਸਿਰ ਦੂਰ ਪਰਾਇ ਜਿਉਂ ਟੂਟਤ ਅੰਬ ਬਯਾਰ ਕੇ ਮਾਰੇ ॥੧੯੯॥
 ਜਾਨ ਨਿਦਾਨ ਕੇ ਜੁੱਧ ਬਨਿਓ ਰਨ ਦੈਤ ਸਬੁਹ ਸਭੈ ਉਠਿ ਧਾਏ ॥ ਸਾਰ ਕੇ ਸਾਰ ਕੀ ਮਾਰ ਮਚੀ ਤਬ ਕਾਇਰ ਛਾਡ ਕੈ ਖੇਤ ਪਰਾਏ ॥
 ਚੰਡ ਕੇ ਖੱਗ ਗਦਾ ਲਗ ਦਾਨਵ ਰੰਚਕ ਰੰਚਕ ਹੁਇ ਤਨ ਆਏ ॥ ਮੂੰਗਰ ਲਾਇ ਹਲਾਇ ਮਨੇ ਤਰੁ ਕਾਛੀ ਨੇ ਪੇਡ ਤੇ ਤੂਤ ਗਿਰਾਏ ॥੨੦੦॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਪੇਖਿ ਚਮ੍ਰੁ ਬਹੁ ਦੈਤਨ ਕੀ ਪੁਨਿ ਚੰਡਕਾ ਆਪਨੇ ਸਸਤ੍ਰੁ ਸੰਭਾਰੇ ॥ ਬੀਰਨ ਕੇ ਤਨ ਚੀਰ ਪਟੀਰ ਸੇ ਦੈਤ ਹਕਾਰ ਪਛਾਰ ਸੰਘਾਰੇ ॥
 ਘਾਉ ਲਗੇ ਤਿਨ ਕੇ ਰਨ ਭੂਮ ਮੈ ਟੂਟ ਪਰੇ ਧਰ ਤੇ ਸਿਰ ਨਿਆਰੇ ॥ ਜੁੱਧ ਸਮੈ ਸੁਤ ਭਾਨ ਮਨੇ ਸਸਿ ਕੇ ਸਭ ਟੂਕ ਜੁਦੇ ਕਰ ਡਾਰੇ ॥੨੦੧॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਤਬੈ ਬਲ ਧਾਰ ਸੰਭਾਰ ਲਈ ਕਰਵਾਰ ਕਰੀ ਕਰ ॥ ਕੋਪ ਦਈਅ ਨਿਸ਼ੰਭ ਕੇ ਸੀਸ ਬਹੀ ਇਹ ਭਾਂਤ ਰਹੀ ਤਰਵਾਤਰ ॥
 ਕਉਨ ਸਰਾਹ ਕਰੈ ਕਹਿ ਤਾ ਛਿਨ ਸੇ ਬਿਬ ਹੋਇ ਪਰੇ ਧਰਨੀ ਪਰ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਾਰ ਕੀ ਤਾਰ ਠੇ ਹਾਥ ਚਲਾਈ ਹੈ ਸਾਬਨ ਕੇ ਸਬੁਨੀਗਰ ॥੨੦੨॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਾਰਕੰਡੇ ਪੁਰਾਨੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਕਤਿ ਬਿਲਾਸ

ਨਿਸ਼ੰਭ ਬਧਹਿ ਖਸਟਮੇ ਧਿਆਇ ॥ ੬ ॥

ਦੇਹਰਾ ॥ ਜਬ ਨਿਸੰਭ ਰਨ ਮਾਰਿਓ ਦੇਵੀ ਇਹ ਪਰਕਾਰ ॥ ਭਾਜ ਦੇਤ ਇਕ ਸੰਭ ਪੈ ਗਇਓ ਤੁਰੰਗਮ ਭਾਰਿ ॥ ੨੦੩ ॥

ਆਨ ਸੰਭ ਪੈ ਤਿਨ ਕਹੀ ਸਕਲ ਜੁਧ ਕੀ ਬਾਤ ॥ ਤਬ ਭਾਜੇ ਦਾਨਵ ਸਭੈ ਮਾਰਿ ਲਇਓ ਤੁਅ ਭ੍ਰਾਤ ॥ ੨੦੪ ॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਸੰਭ ਨਿਸੰਭ ਹਨਿਓ ਸੁਨਿ ਕੈ ਬਰ ਬੀਰਨ ਕੇ ਚਿਤ ਨ ਛੋਡ ਸਮਾਇਓ ॥ ਸਾਜ ਚਤਿਓ ਗਜ ਬਾਜ ਸਮਾਜ ਕੈ ਦਾਨਵ ਪੁੰਜ ਲੀਏ ਰਨ ਆਇਓ ॥
ਭ੍ਰਮ ਭਇਆਨਕ ਲੇਬ ਪਰੀ ਲਖਿ ਸ੍ਰੁਨਿ ਸਮੂਹ ਮਹਾਂ ਬਿਸਮਾਇਓ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਾਰਸੁਤੀ ਉਮਡੀ ਜਲ ਸਾਗਰ ਕੇ ਮਿਲਿਓ ਕੇ ਧਾਇਓ ॥ ੨੦੫ ॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡਿ ਸੁ ਕੇਹਰਿ ਕਾਲਕਾ ਅਉ ਸਕਤੀ ਮਿਲਿ ਜੁਧ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥ ਦਾਨਵ ਸੈਨ ਹਤੀ ਇਨਹੂੰ ਸਭ ਇਹ ਕਹਿ ਕੈ ਮਨ ਕੋਪ ਭਰਿਓ ਹੈ ॥
ਬੰਧ ਰਬੰਦ ਪਰਿਓ ਅਵਲੋਕ ਕੈ ਸੋਕ ਕੈ ਪਾਇ ਨ ਆਗੇ ਧਰਿਓ ਹੈ ॥ ਧਾਇ ਸਕਿਓ ਨ ਭਇਓ ਭਇ ਭੀਤਹਿ ਚੀਤਹ ਮਾਨਹੁ ਲੰਘ ਪਰਿਓ ਹੈ ॥ ੨੦੬ ॥
ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਫੇਰਿ ਕਹਿਓ ਦਲ ਕੇ ਜਬ ਸੰਭ ਸੁ ਮਾਨਿ ਚਲੇ ਤਬ ਦੇਤ ਘਨੇ ॥ ਗਜ ਰਾਜ ਸੁ ਬਾਜਨ ਕੇ ਅਸਵਾਰ ਰਬੀ ਰਬੁ ਪਾਇਕ ਕਉਨ ਗਨੇ ॥
ਤਹਾਂ ਘੋਰ ਲਈ ਚਹੂੰ ਓਰ ਤੇ ਚੰਡ ਮਹਾਂ ਤਿਨ ਦੀਹ ਬਨੇ ॥ ਮਨੋ ਭਾਨ ਕੇ ਛਾਇ ਲਇਓ ਉਮਡੇ ਘਨ ਘੋਰ ਘਮੰਡ ਘਟਾ ਨਿਸਨੇ ॥ ੨੦੭ ॥

ਦੇਹਰਾ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਘੋਰੇ ਪਰਿਓ ਤਬੇ ਚੰਡ ਇਹ ਕੀਨ ॥ ਕਾਲੀ ਸੋ ਹਸਿ ਤਿਨ ਕਹੀ ਨੈਨ ਸੈਨਿ ਕਰਿ ਦੀਨ ॥ ੨੦੮ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੇਤੇ ਮਾਰ ਭਾਰੇ ਅਉ ਕੇਤਕ ਚਥਾਇ ਭਾਰੇ ਕੇਤਕ ਬਗਾਇ ਭਾਰੇ ਕਾਲੀ ਕੋਪ ਤਬ ਹੀ ॥ ਬਾਜ ਗਜ ਭਾਰੇ ਤੇ ਤੋ ਨਖਨ ਸੋ ਫਾਰ ਭਾਰੇ
ਐਸੇ ਰਨ ਭੈਂਕਰ ਨ ਭਇਓ ਕਬ ਹੀ ॥ ਭਾਗੇ ਬਹੁ ਬੀਰ ਕਾਹੁ ਸੁੱਧ ਨ ਰਹੀ ਸਰੀਰ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪਰੀ ਮਾਰੇ ਆਪਸ ਮੈ ਦਬ ਹੀ ॥
ਪੇਖ ਸੁਰ ਰਾਇ ਮਨ ਹਰਖ ਬਢਾਇ ਸੁਰ ਪੁੰਜਨ ਬੁਲਾਇ ਕਰੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸਭ ਹੀ ॥ ੨੦੯ ॥

ਕਬਿਤੁ ॥ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਨ ਭਇਓ ਕਹਿਓ ਰਾਜਾ ਸਭ ਦੇਤਨ ਕੋ ਐਸੇ ਯੁਧ ਕੀਨੋ ਕਾਲੀ ਭਾਰਿਯੋ ਬੀਰ ਮਾਰ ਕੈ ॥ ਬਲ ਕੋ ਸੰਭਾਰ ਕਰ ਲੀਨੀ ਕਰਵਾਰ ਢਾਰ
ਪੈਠੋ ਰਨ ਮਧਿ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਇਉਂ ਉਚਾਰ ਕੈ ॥ ਸਾਥ ਭਏ ਸੰਭ ਕੇ ਸੁ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਧੀਰ ਜੋਧੇ ਲੀਨੇ ਹਥਿਆਰ ਆਪ ਆਪਨੇ ਸੰਭਾਰ ਕੈ ॥
ਐਸੇ ਚਲੇ ਦਾਨੋ ਰਵਿ ਮੰਡਲ ਛਪਾਨੋ ਮਾਨੋ ਸਲਭ ਉਡਾਨੋ ਪੁੰਜ ਪੰਖਨ ਸੁਧਾਰ ਕੈ ॥ ੨੧੦ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਦਾਨਵ ਸੈਨ ਲਖੇ ਬਲਿਵਾਨ ਸੁ ਬਾਹਨਿ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡ ਭ੍ਰਮਾਨੋ ॥ ਚਕ੍ਰ ਅਲਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਬਘੂਰਨ ਛਤ੍ਰ ਨਹੀ ਸਮ ਅਉ ਖਰ ਸਾਨੋ ॥
ਤਾਂ ਰਨ ਮਾਹਿ ਸੁ ਐਸੇ ਫਿਰਿਓ ਜਲ ਭਉਰ ਨਹੀ ਸਰ ਤਾਹਿ ਬਖਾਨੋ ॥ ਅਉਰ ਨਹੀ ਉਪਮਾ ਉਪਜੈ ਸੁ ਦੁਹੂੰ ਰੁਖੁ ਕੇਹਰਿ ਕੇ ਮੁਖ ਮਾਨੋ ॥ ੨੧੧ ॥
ਜੁਧ ਮਹਾਂ ਅਸੁਰ ਗਨਿ ਸਾਥਿ ਭਇਓ ਤਬ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡਹਿ ਭਾਰੀ ॥ ਸੈਨ ਅਪਾਰ ਹਕਾਰ ਸੁਧਾਰ ਬਿਦਾਰ ਸੰਘਾਰ ਦਈ ਰਨ ਕਾਰੀ ॥ ਖੇਤ ਭਇਓ
ਤਹਾਂ ਚਾਰ ਸਉ ਕੋਸ ਲਉ ਸੋ ਉਪਮਾ ਕਵਿ ਦੇਖਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਪੂਰਨ ਏਕ ਘਰੀ ਨ ਪਰੀ ਜਿ ਗਿਰੇ ਧਰ ਪੈ ਬਰ ਜਿਉ ਪਤਿ ਝਾਰੀ ॥ ੨੧੨ ॥
ਮਾਰ ਚਮ੍ਰੁ ਚਤੁਰੰਗ ਲਈ ਤਬ ਲੀਨੋ ਹੈ ਸੰਭ ਚਮ੍ਰੁਡ ਕੋ ਆਗਾ ॥ ਚਾਲ ਪਰਿਓ ਅਵਨੀ ਸਿਗਰੀ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਆਸਨਿ ਤੇ ਉਠਿ ਭਾਗਾ ॥ ਸੂਖ
ਗਇਓ ਤ੍ਰਸ ਕੈ ਹਰਿ ਹਾਰਿ ਸੁ ਸੰਕਤਿ ਅੰਗ ਮਹਾਂ ਭਇਓ ਜਾਗਾ ॥ ਲਾਗ ਰਹਿਓ ਲਪਟਾਇ ਗਰੇ ਮਧਿ ਮਾਨਹੁ ਮੁੰਡ ਕੀ ਮਾਲ ਕੋ ਤਾਗਾ ॥ ੨੧੩ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਚੰਡਿ ਕੇ ਸਾਮੁਹਿ ਆਇ ਕੈ ਸੁੰਭ ਕਹਿਓ ਮੁਖਿ ਸੋ ਇਹ ਮੈ ਸਭ ਜਾਨੀ ॥ ਕਾਲੀ ਸਮੇਤ ਸਭੈ ਸਕਤੀ ਮਿਲਿ ਦੀਨੋ ਖਪਾਇ ਸਭੈ ਦਲੁ ਬਾਨੀ ॥
 ਚੰਡ ਕਹਿਓ ਮੁਖ ਤੇ ਉਨ ਕੋ ਤੇਉ ਤਾ ਛਿਨ ਗਉਰ ਕੇ ਮੱਧਿ ਸਮਾਨੀ ॥ ਜਿਉ ਸਰਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੇ ਬੀਚ ਮਿਲੈ ਬਰਖਾ ਬਹੁ ਬੂੰਟਨ ਪਾਨੀ ॥ ੨੧੪ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਕੈ ਬਲੁ ਚੰਡਿ ਮਹਾਂ ਰਨ ਮੱਧਿ ਸੁ ਲੈ ਜਮਦਾਤ ਕੀ ਤਾਂ ਪਰ ਲਾਈ ॥ ਬੈਠ ਗਈ ਅਰਿ ਕੇ ਉਰ ਮੈ ਤਿਹ ਸ੍ਰਉਨਤ ਜੁਗਨਿ ਪੂਰ ਅਘਾਈ ॥
 ਦੀਰਘ ਜੁੱਧੁ ਬਿਲੋਕ ਕੈ ਬੁੱਧ ਕਵੀਸੁਰ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਇਹ ਆਈ ॥ ਲੋਥ ਪੈ ਲੋਥ ਗਈ ਪਰ ਇਉਂ ਸੁ ਮਨੋ ਸੁਰਲੋਗ ਕੀ ਸੀਢੀ ਬਨਾਈ ॥ ੨੧੫ ॥
 ਸੁੰਭ ਝਮੁੰ ਸੰਗ ਚੰਡਕਾ ਕ੍ਰੋਧ ਕੈ ਜੁੱਧ ਅਨੇਕਨਿ ਵਾਰ ਮਚਿਓ ਹੈ ॥ ਜੰਬਕ ਜੁਗਨ ਗਿਝ ਮਜੂਰ ਰਕਤ ਕੀ ਕੀਚ ਮੈ ਈਸ ਨਚਿਓ ਹੈ ॥ ਲੁੱਥ ਪੈ
 ਲੁੱਥ ਸੁ ਭੀਤੈ ਭਈ ਸਿਤ ਗੁਦ ਅਉ ਮੇਦ ਲੈ ਤਾਹਿ ਗਚਿਓ ਹੈ ॥ ਭਉਨ ਰੰਗੀਨ ਬਨਾਇ ਮਨੋ ਕਰਿਮਾਵਿਸ ਚਿਤ੍ਰ ਬਚਿਤ੍ਰ ਰਚਿਓ ਹੈ ॥ ੨੧੬ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਦੰਦ ਸੁ ਜੁੱਧੁ ਭਇਓ ਰਨ ਮੈ ਉਤ ਸੁੰਭ ਇਤੈ ਬਰ ਚੰਡ ਸੰਭਾਈ ॥ ਘਾਇ ਅਨੇਕ ਭਏ ਦੁਹੁ ਕੇ ਤਨ ਪਉਰਖ ਗਯੋ ਸਭ ਦੈਂਤ ਕੇ ਹਾਰੀ ॥
 ਹੀਨ ਭਈ ਬਲ ਤੇ ਭੁਜ ਕਾਂਪਤ ਸੋ ਉਪਮਾ ਕਵਿ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਮਾਨਹੁ ਗਾਰੜੁ ਕੇ ਬਲ ਤੇ ਲਟੀ ਪੰਚ ਮੁਖੀ ਜੁਗ ਸਾਪਨ ਕਾਰੀ ॥ ੨੧੭ ॥
 ਕੋਪ ਭਈ ਬਰ ਚੰਡ ਮਹਾਂ ਬਹੁ ਜੁੱਧ ਕਰਿਓ ਰਨ ਮੈ ਬਲ ਧਾਰੀ ॥ ਲੈ ਕੈ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਮਹਾਂ ਬਲਵਾਨ ਪਚਾਰ ਕੈ ਸੁੰਭ ਕੇ ਉਪਰ ਝਾਰੀ ॥ ਸਾਰ ਸੋਂ
 ਸਾਰ ਕੀ ਧਾਰ ਬਜੀ ਝਨਕਾਰ ਉਠੀ ਤਿਹ ਤੇ ਚਿਨਗਾਰੀ ॥ ਮਾਨਹੁ ਭਾਦਵ ਮਾਸ ਕੀ ਰੈਨ ਲਸੈ ਪਟਬੀਜਨ ਕੀ ਚਮਕਾਰੀ ॥ ੨੧੮ ॥
 ਘਾਇਨ ਤੇ ਬਹੁ ਸ੍ਰਉਨ ਪਰਿਓ ਬਲ ਛਿਨ ਭਇਓ ਨਿਪ ਸੁੰਭ ਕੇ ਕੈਸੇ ॥ ਜੋਤ ਘਟੀ ਮੁਖ ਕੀ ਤਨ ਕੀ ਮਨੋ ਪੂਰਨ ਤੇ ਪਰਿਵਾ ਸਸਿ ਜੈਸੇ ॥
 ਚੰਡ ਲਇਓ ਕਰਿ ਸੁੰਭ ਉਠਾਇ ਕਹਿਓ ਕਵਿ ਨੇ ਮੁਖਿ ਤੇ ਜਸੁ ਐਸੇ ॥ ਰੱਛਕ ਗੋਧਿਨ ਕੇ ਹਿਤ ਕਾਨ੍ਹ ਉਠਾਇ ਲਇਓ ਗਿਰ ਗੋਧਨੁ ਜੈਸੇ ॥ ੨੧੯ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਰ ਤੇ ਗਿਰ ਧਰਨੀ ਪਰਿਓ ਧਰ ਤੇ ਗਇਓ ਅਕਾਸ ॥ ਸੁੰਭ ਸੰਘਾਰਨ ਕੇ ਨਮਿਤ ਗਈ ਚੰਡ ਤਿਹ ਪਾਸ ॥ ੨੨੦ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਬੀਚ ਤਬੈ ਨਭ ਮੰਡਲ ਚੰਡਕਾ ਜੁੱਧੁ ਕਰਿਓ ਜਿਮ ਆਗੇ ਨ ਹੋਊ ॥ ਸੂਰਜ ਚੰਦੁ ਨਿਛੱਤ੍ਰੁ ਸਚੀਪਤਿ ਅਉਰ ਸਭੈ ਸੁਰ ਪੇਖਤ ਸੋਊ ॥
 ਖੈਂਚ ਕੈ ਮੂੰਡ ਦਈ ਕਰਵਾਰ ਕੀ ਏਕ ਕੋ ਮਾਰ ਕੀਏ ਤਬ ਦੋਊ ॥ ਸੁੰਭ ਦੁਟੂਕ ਹੁੰ ਭੂਮ ਪਰਿਓ ਤਨ ਜਿਉਂ ਕਲਵਤ੍ਰੁ ਸੋ ਚੀਰਤ ਕੋਊ ॥ ੨੨੧ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁੰਭ ਮਾਰ ਕੈ ਚੰਡਕਾ ਉਠੀ ਸੁ ਸੰਖ ਬਜਾਇ ॥ ਤਰ ਧੁਨਿ ਘੰਟਾ ਕੀ ਕਰੀ ਮਹਾਂ ਮੇਦ ਮਨ ਪਾਇ ॥ ੨੨੨ ॥
 ਦੈਂਤ ਰਾਜ ਛਿਨ ਮੈ ਹਨਿਓ ਦੇਵੀ ਇਹ ਪਰਿਕਾਰ ॥ ਅਸਟ ਕਰਨ ਮਹਿ ਸਸਤ੍ਰੁ ਗਹਿ ਸੈਨਾ ਦਈ ਸੰਘਾਰ ॥ ੨੨੩ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਚੰਡ ਕੇ ਕੋਪ ਨ ਓਪ ਰਹੀ ਰਨ ਮੈ ਅਸਿ ਧਾਰ ਭਈ ਸਮੁਹਾਈ ॥ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰਿ ਸੰਘਾਰਿ ਦਏ ਤਬ ਭੂਪ ਬਿਨਾ ਕਰੈ ਕਉਨ ਲਰਾਈ ॥
 ਕਾਂਪ ਉਠੇ ਅਰਿ ਤ੍ਰਾਸ ਹੀਏ ਧਰਿ ਛਾਡਿ ਦਈ ਸਭ ਪਉਰਖਤਾਈ ॥ ਦੈਂਤ ਚਲੇ ਤਜਿ ਖੇਤ ਇਉਂ ਜੈਸੇ ਬਡੇ ਗੁਨ ਲੋਭ ਤੇ ਜਾਤ ਪਰਾਈ ॥ ੨੨੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਾਰਕੰਡੇ ਪੁਰਾਨੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸੁੰਭ ਬਧਹਿ ਨਾਮ ਸਪਤਮੇ ਧਿਆਯ ਪੂਰਨ ॥ ੭ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਭਾਜਿ ਗਇਓ ਮਘਵਾ ਜਿਨ ਕੇ ਡਰ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਆਇ ਸਭੇ ਭੈ ਭੀਤੇ॥ਤੇਈ ਵੇ ਦੇਤ ਪਰਾਇ ਗਏ ਰਨ ਹਾਰ ਨਿਹਾਰ ਭਏ ਬਲੁ ਰੀਤੇ॥
ਜੇਬੁਕ ਗ੍ਰਿਭ ਨਿਰਾਸ ਭਏ ਬਨਵਾਸ ਗਏ ਜੁਗ ਜਾਮਨ ਬੀਤੇ ॥ ਸੰਤ ਸਹਾਇ ਸਦਾ ਜਗ ਮਾਇ ਸੁ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਬਛੇ ਅਰਿ ਜੀਤੇ ॥ ੨੨੫ ॥
ਦੇਵ ਸਭੇ ਮਿਲਿ ਕੈ ਇਕ ਠਉਰ ਸੁ ਅੱਛਤ ਕ੍ਰੋਕਮ ਚੰਦਨ ਲੀਨੇ ॥ ਤੱਛਨ ਲੱਛਨ ਦੇ ਕੈ ਪ੍ਰਦੱਛਨ ਟੀਕਾ ਸੁ ਚੰਡ ਕੇ ਭਾਲ ਮੈ ਦੀਨੇ ॥
ਤਾਂ ਛਬਿ ਕੋ ਉਪਜਯੋ ਤਹ ਭਾਵ ਇਹੋ ਕਵਿ ਨੇ ਮਨ ਮੈ ਲਖਿ ਲੀਨੇ ॥ ਮਾਨਹੁ ਚੰਦ ਕੇ ਮੰਡਲ ਮੈ ਸੁਭ ਮੰਗਲ ਆਨ ਪ੍ਰਵੇਸਹਿ ਕੀਨੇ ॥ ੨੨੬ ॥

ਕਵਿਤੁ ॥ ਮਿਲਿ ਕੈ ਸੁ ਦੇਵਨ ਬਡਾਈ ਕਰੀ ਕਾਲਕਾ ਕੀ ਏਹੋ ਜਗ ਮਾਤ ਤੇ ਤੋ ਕਟਿਓ ਬਡੇ ਪਾਪ ਹੈ ॥ ਦੇਤਨ ਕੇ ਮਾਰ
ਰਾਜ ਦੀਨੇ ਤੇ ਸੁਰੇਸ ਹੂੰ ਕੋ ਬਡੇ ਜਸੁ ਲੀਨੇ ਜਗ ਤੇਰੇਈ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਹੈ ॥ ਦੇਤ ਹੈ ਅਸੀਸ ਦਿਜ ਰਾਜ ਰਿਖ ਬਾਰਿ ਬਾਰਿ ਤਹਾਂ ਹੀ ਪਤਿਓ ਹੈ
ਬ੍ਰਹਮ ਕਉਚ ਹੂੰ ਕੋ ਜਾਪ ਹੈ ॥ ਐਸੇ ਜਸੁ ਪੂਰ ਰਹਿਓ ਚੰਡਕਾ ਕੋ ਤੀਨ ਲੋਕ ਜੈਸੇ ਧਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੋ ਆਪੁ ਹੈ ॥ ੨੨੭ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਦੇਹਿ ਅਸੀਸ ਸਭੇ ਸੁਰ ਨਾਰ ਸੁਧਾਰਿ ਕੈ ਆਰਤੀ ਦੀਪ ਜਗਾਇਓ ॥ ਫੂਲ ਸੁਗੰਧ ਸੁ ਅੱਛਤ ਦੱਛਨ ਜੱਛਨ ਜੀਤ ਕੇ ਗੀਤ ਸੁ ਗਾਇਓ ॥
ਧੂਪ ਜਗਾਇ ਕੈ ਸੰਖ ਬਜਾਇ ਕੈ ਨੀਸ ਨਿਵਾਇ ਕੈ ਬੈਨ ਸੁਨਾਇਓ ॥ ਹੇ ਜਗ ਮਾਇ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਇ ਤੇ ਸੁੰਭ ਕੋ ਘਾਇ ਬਡੇ ਜਸੁ ਪਾਇਓ ॥ ੨੨੮ ॥
ਸਕ੍ਰਹਿ ਸਾਜਿ ਸਮਾਜਿ ਦੇ ਚੰਡ ਸੁ ਮੋਦ ਮਹਾਂ ਮਨ ਮਾਹਿ ਰਈ ਹੈ ॥ ਸੂਰ ਸਸੀ ਨਭ ਥਾਪ ਕੈ ਤੇਜੁ ਦੇ ਆਪ ਤਹਾਂ ਤੇ ਸੁ ਲੋਪ ਭਈ ਹੈ ॥
ਬੀਚ ਅਕਾਸ ਪ੍ਰਕਾਸ ਬਵਿਓ ਤਹ ਕੀ ਉਪਮਾ ਮਨ ਤੇ ਨ ਗਈ ਹੈ ॥ ਧੂਰ ਕੈ ਪੂਰ ਮਲੀਨ ਹੁਤੇ ਰਵਿ ਮਾਨਹੁ ਚੰਡਕਾ ਓਪ ਦਈ ਹੈ ॥ ੨੨੯ ॥

ਕਵਿਤੁ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਮਧਕੋਟ ਮਦ ਮਥਨ ਮਹਿਖਾਸੁਰੈ ਮਾਨ ਮਰਦਨ ਕਰਨ ਤਰਨ ਬਰ ਬੰਡਕਾ ॥ ਧੂਮ੍ ਦ੍ਰਿਗ ਧਰਨ
ਧਰ ਧੂਰ ਧਾਨੀ ਕਰਨ ਚੰਡ ਅਰੁ ਮੁੰਡ ਕੇ ਮੁੰਡ ਖੰਡ ਖੰਡਕਾ ॥ ਰਕਤਬੀਰਜ ਹਰਨ ਰਕਤ ਭੱਛਨ ਕਰਨ ਦਰਨ ਅਨਸੁੰਭ ਰਨ ਰਾਰ ਰਿਸ ਮੰਡਕਾ ॥
ਸੁੰਭ ਬਲੁ ਧਾਰ ਸੰਘਾਰ ਕਰਵਾਰ ਕਰਿ ਸਕਲ ਖਲੁ ਅਸੁਰ ਦਲੁ ਜੈਤ ਜੈ ਚੰਡਕਾ ॥ ੨੩੦ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਦੇਹ ਸਿਵਾ ਬਰ ਮੋਹਿ ਇਹੋ ਸੁਭ ਕਰਮਨ ਤੇ ਕਬਹੂੰ ਨ ਟਰੇ ॥ ਨ ਡਰੇ ਅਰਿ ਸੋ ਜਬ ਜਾਇ ਲਰੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਆਪਨੀ ਜੀਤ ਕਰੇ ॥
ਅਰੁ ਸਿਖ ਹੋ ਆਪਨੇ ਹੀ ਮਨ ਕੋ ਇਹ ਲਾਲਚ ਹਉਂ ਗੁਨ ਤਉ ਉਚਰੇ ॥ ਜਬ ਆਵ ਕੀ ਅਉਧ ਨਿਦਾਨ ਬਨੈ ਅਤ ਹੀ ਰਨ ਮੈ ਤਬ ਜੂਝ ਮਰੇ ॥ ੨੩੧ ॥
ਚੰਡ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕਵਿਤਨ ਮੈ ਬਰਨਿਓ ਸਭ ਹੀ ਰਸ ਰੁਦ੍ਰ ਮਈ ਹੈ ॥ ਏਕ ਤੇ ਏਕ ਰਸਾਲ ਭਇਓ ਨਖ ਤੇ ਸਿਖ ਲਉ ਉਪਮਾ ਸੁ ਨਈ ਹੈ ॥
ਕਉਤਕ ਹੋਤ ਕਰੀ ਕਵਿ ਨੇ ਸਤਿਸਯਾ ਕੀ ਕਥਾ ਇਹ ਪੂਰੀ ਭਈ ਹੈ ॥ ਜਾਹਿ ਨਮਿਤ ਪੜੈ ਸੁਨਿ ਹੈ ਨਰ ਸੋ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਤਾਹਿ ਦਈ ਹੈ ॥ ੨੩੨ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਸਤਿਸਇਆ ਕੋ ਕਰਿਓ ਜਾ ਸਮ ਅਵਰੁ ਨਾ ਕੋਇ ॥ ਜਿਹ ਨਮਿਤ ਕਵਿ ਨੇ ਕਹਿਓ ਸੁ ਦੇਹ ਚੰਡਕਾ ਸੋਇ ॥ ੨੩੩ ॥

(੪੪)

ੴ

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ॥

ਅਥ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਲਿਖਯਤੇ

ਠਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਮਹਿੱਖ ਦਈਤ ਸੂਰਯੋ ॥ ਬਦਿਯੋ ਸੁ ਲੋਹ ਪੂਰਯੋ ॥
 ਸੁ ਦੇਵ ਰਾਜ ਜੀਤਯੋ ॥ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਰਾਜ ਕੀਤਯੋ ॥ ੧ ॥ ਭਜੇ ਸੁ ਦੇਵਤਾ ਤਬੈ ॥
 ਟਿਕਤੁ ਹੋਇ ਕੈ ਸਬੈ ॥ ਮਹੇਸੁਰਾਚਲੋ ਬਸੇ ॥ ਬਿਸੇਖ ਚਿੱਤ ਮੋ ਤ੍ਰਸੇ ॥ ੨ ॥ ਜੁਗੇਸ ਭੇਸ ਧਾਰ ਕੈ ॥
 ਭਜੇ ਹਰਿਆਰ ਭਾਰ ਕੈ ॥ ਪੁਕਾਰ ਆਰਤ ਚਲੇ ॥ ਬਿਸੂਰ ਸੂਰਮਾ ਭਲੇ ॥ ੩ ॥ ਬਰਖ ਕਿਤੇ ਤਹਾਂ ਰਹੇ ॥
 ਸੇ ਦੁੱਖ ਦੇਹ ਮੇ ਨਹੇ ॥ ਜਗਤ੍ਰਮਾਤਿ ਧਿਆਇਯੋ ॥ ਸੁ ਜੈਤ ਪੱਤ੍ਰ ਪਾਇਯੋ ॥ ੪ ॥ ਪ੍ਰਸੰਨ ਦੇਵਤਾ ਭਏ ॥ ਚਰੰਨ ਪ੍ਰਜਬੇ ਧਏ ॥
 ਨਰਨਾਥ ਠੱਢੀਯੋ ॥ ਪ੍ਰਣਾਮ ਪਾਠ ਪੱਢੀਯੋ ॥ ੫ ॥
 ਨਸਾਵਠ ਛੰਦ ॥ ਤਬੈ ਦੇਵ ਧਾਏ ॥ ਸਭੇ ਮੀਸ ਨਿਆਏ ॥ ਸੁਮਨ ਧਾਰ ਬਰਖੇ ॥ ਸਭੇ ਸਾਧ ਹਰਖੇ ॥ ੬ ॥ ਕਰੀ ਦੇਬਿ ਅਰਚਾ ॥
 ਕ੍ਰਮ ਕੇਦ ਚਰਚਾ ॥ ਜਬੈ ਪਾਇ ਠਾਗੇ ॥ ਤਬੈ ਸੋਗ ਭਾਗੇ ॥ ੭ ॥ ਬਿਨੰਤੀ ਸੁਨਾਈ ॥ ਭਵਾਨੀ ਰਿਝਾਈ ॥ ਸਭੇ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ॥
 ਕਰੀ ਨਿੰਘ ਨੁਆਰੀ ॥ ੮ ॥ ਕਰੇ ਘੰਟ ਨਾਦੋ ॥ ਧੁਨ ਨਿਰ ਬਿਖਾਦੋ ॥ ਸੁਣੋ ਦਈਤ ਰਾਜੇ ॥ ਸਜਿਯੋ ਜੁੱਧ ਸਾਜੇ ॥ ੯ ॥ ਚੜ੍ਹਯੋ ਰਾਛਸੇਸੇ ॥
 ਹਰੇ ਚਾਰ ਅਨੇਸੇ ॥ ਕਈ ਚਾਮਰੇਵੇ ॥ ਹਠੀ ਚਿੱਛੁਰੇਵੇ ॥ ੧੦ ॥ ਬਿਡਾਲੱਛ ਬੀਰੇ ॥ ਚੜੇ ਬੀਰ ਧੀਰੇ ॥ ਬਡੇ ਇੱਖੁ ਧਾਰੀ ॥ ਘਟਾ ਜਾਨ ਕਾਰੀ ॥ ੧੧ ॥
 ਦੇਹਰਾ ॥ ਬਾਟਿ ਜਿਤੇ ਰਾਛਸਨਿ ਮਿਲਿ ਛਾਡਤ ਭਏ ਅਪਾਰ ॥ ਫੂਲ ਮਾਲ ਹੁਐ ਮਾਤ ਉਰ ਸੇਭੇ ਸਭੇ ਸੁਧਾਰ ॥
 ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਜਿਤੇ ਦਾਨਵੋ ਬਾਨ ਪਾਨੀ ਚਲਾਏ ॥ ਤਿਤੇ ਦੇਵਤਾ ਆਪ ਕਾਟੇ ਬਚਾਏ ॥ ਕਿਤੇ ਢਾਲ ਢਾਹੇ ਕਿਤੇ ਪਾਸ ਪੇਲੇ ॥

ਭਰੇ ਬਸਤ੍ਰ ਲੇਹੁ ਜਨੇ ਫਾਗ ਖੇਲੇ ॥੧੩॥ ਦ੍ਰੁਗਾ ਹੂੰ ਕੀਯੰ ਖੇਤ ਧੁੰਕੇ ਨਗਾਰੇ ॥ ਕਰੰ ਪਟਿਸੰ ਪਰਘ ਪਾਸੀ ਸੰਭਾਰੇ ॥ ਤਹਾ ਗੋਫਨੈ ਗੁਰਜ ਗੋਲੇ ਸੰਭਾਰੇ ॥
ਹਨੀ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਕੈ ਕੈ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ੧੪ ॥ ਤਬੈ ਅਸਟ ਅਸਟਾਬ ਹਥਿਯਾਰੰ ਸੰਭਾਰੇ ॥ ਸਿਰੰ ਦਾਨਵੇ ਦ੍ਰੁਨ ਕੇ ਤਾਕਿ ਝਾਰੇ ॥
ਬਥੱਕਿਯੋ ਬਲੀ ਸਿੰਘ ਜੁੱਧੰ ਮਝਾਰੰ ॥ ਕਰੇ ਖੰਡ ਖੰਡੰ ਸੁ ਜੋਧਾ ਅਪਾਰੰ ॥ ੧੫ ॥

ਤੋਟਕ ਛੰਦ ॥ ਤਬ ਦਾਨਵ ਰੋਸ ਭਰੇ ਸਭ ਹੀ ॥ ਜਗ ਮਾਤਿ ਕੇ ਬਾਨ ਲਗੇ ਜਬ ਹੀ ॥ ਬਿਬਿਧਾਯੁ ਲੈ ਸੁ ਬਲੀ ਹਰਖੇ ॥
ਘਨ ਬੁੰਦਨ ਜਿਯੋਂ ਬਿਸਖੰ ਬਰਖੇ ॥ ੧੬ ॥ ਜਨੁ ਘੋਰ ਕੈ ਸਿਆਮ ਘਟਾ ਘੁਮਡੀ ॥ ਅਸੁਰੇਸ ਅਨੀਕਨਿ ਤਜੇ ਉਮਿਡੀ ॥
ਜਗ ਮਾਤ ਬਿਰੂਥਨਿ ਮੇਂ ਧਸਿ ਕੈ ॥ ਧਨੁ ਸਾਇਕ ਹਾਥ ਗਹਿਯੋ ਹਸਿ ਕੈ ॥੧੭॥ ਰਣ ਕੁੰਜਰ ਪੁੰਜ ਗਿਰਾਇ ਦੀਏ ॥ ਇਕ ਖੰਡ ਅਖੰਡ ਦੁਖੰਡ ਕੀਏ ॥
ਸਿਰ ਏਕਨਿ ਚੋਟ ਨਿਫੋਟ ਬਹੀ ॥ ਤਰਵਾਤਰ ਹੁਐ ਤਰਵਾਰ ਰਹੀ ॥੧੮॥ ਤਨ ਝੱਝਰ ਹੁਐ ਰਣ ਭੂਮ ਗਿਰੇ ॥ ਇਕ ਭਾਜ ਚਲੇ ਫਿਰ ਕੈ ਨ ਫਿਰੇ ॥
ਇਕਿ ਹਾਥ ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਆਨ ਬਹੇ ॥ ਲਰਿ ਕੈ ਮਰਿ ਕੈ ਗਿਰਿ ਖੇਤ ਰਹੇ ॥ ੧੯ ॥

ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਤਹਾ ਸੁ ਦੈਂਤ ਰਾਜਯੰ ॥ ਸਜੇ ਸੁ ਸਰਬ ਸਾਜਯੰ ॥ ਤੁਰੰਗ ਆਪ ਬਾਹੀਯੰ ॥ ਬਧੰ ਸੁ ਮਾਤ ਚਾਹੀਯੰ ॥ ੨੦ ॥
ਤਬੈ ਦ੍ਰੁਗਾ ਬਕਾਰਿ ਕੈ ॥ ਕਮਾਣ ਬਾਣ ਧਾਰਿ ਕੈ ॥ ਸੁ ਘਾਵ ਚਾਮਰੰ ਕੀਯੋ ॥ ਉਤਾਰ ਹਸਤ ਤੇਂ ਦੀਯੋ ॥ ੨੧ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਤਬੈ ਬੀਰ ਕੋਪੰ ਬਿੜਾਲਾਛ ਨਾਮੰ ॥ ਸਜੇ ਸਸਤ੍ਰ ਦੇਹੰ ਚਲੇ ਜੁੱਧ ਧਾਮੰ ॥ ਸਿਰੰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਆਨ ਘਾਯੰ ਪ੍ਰਹਾਰੰ ॥
ਬਲੀ ਸਿੰਘ ਸੋ ਹਾਥ ਸੋ ਮਾਰਿ ਡਾਰੰ ॥੨੨॥ ਬਿੜਾਲਾਛ ਮਾਰੇ ਸੁ ਪਿੰਗਾਛ ਧਾਏ ॥ ਦ੍ਰੁਗਾ ਸਾਮੁਹੇ ਬੋਲ ਬਾਕੇ ਸੁਨਾਏ ॥ ਕਰੀ ਅੱਭ੍ਰਿ ਜਜੇਂ ਗਰਜ
ਕੈ ਬਾਣ ਬਰਖੰ ॥ ਮਹਾਂ ਸੂਰ ਬੀਰੰ ਭਰੇ ਜੁੱਧੁ ਹਰਖੰ ॥ ੨੩ ॥ ਤਬੈ ਦੇਵੀਯੰ ਪਾਣ ਬਾਣੰ ਸੰਭਾਰੰ ॥ ਹਨਿਯੋ ਦੁਸਟ ਕੇ ਘਾਇ ਸੀਸੰ ਮਝਾਰੰ ॥
ਗਿਰਿਯੋ ਝੂਮ ਭੂਮੰ ਗਏ ਪ੍ਰਾਣ ਛੁੱਟੰ ॥ ਮਨੇ ਮੇਰ ਕੋ ਸਾਤਵੋਂ ਸਿੰਗ ਟੁੱਟੰ ॥ ੨੪ ॥ ਗਿਰੇ ਬੀਰ ਪਿੰਗਾਛ ਦੇਬੀ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਚਲੇ ਅਉਰੁ ਬੀਰੰ
ਹਥਿਆਰੰ ਉਘਾਰੇ ॥ ਤਬੈ ਰੋਸ ਦੇਬਿਯੰ ਸਰੋਘੰ ਚਲਾਏ ॥ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਾਨ ਕੈ ਜੁਧ ਮੱਧੰ ਗਿਰਾਏ ॥ ੨੫ ॥

ਚੋਪਈ ॥ ਜੇ ਜੇ ਸੱਤ੍ਰ ਸਾਮੁਹੇ ਆਏ ॥ ਸਭੈ ਦੇਵਤਾ ਮਾਰ ਗਿਰਾਏ ॥ ਸੈਨਾ ਸਕਲ ਜਬੈ ਹਨਿ ਡਾਰੀ ॥ ਆਸੁਰੇਸ ਕੋਪਾ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੨੬॥
ਆਪ ਜੁੱਧ ਤਬ ਕੀਆ ਭਵਾਨੀ ॥ ਚੁਨ ਚੁਨ ਹਨੇ ਪਖਰੀਆ ਬਾਨੀ ॥ ਕ੍ਰੋਧ ਜੁਆਲ ਮਸਤਕ ਤੇ ਬਿਗਸੀ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਆਪ ਕਾਲਕਾ ਨਿਕਸੀ ॥ ੨੭ ॥

ਮਧੁਭਾਰ ਛੰਦ ॥ ਮੁਖ ਬਮਤ ਜੁਆਲ ॥ ਨਿਕਸੀ ਕਪਾਲ ॥ ਮਾਰੇ ਗਜੇਸ ॥ ਛੁੱਟੇ ਹੈ ਏਸ ॥ ੨੮ ॥ ਛੁੱਟੰਤ ਬਾਣ ॥ ਝਮਕਤ ਕ੍ਰਿਪਾਣ ॥
ਸਾਂਗੰ ਪ੍ਰਹਾਰ ॥ ਖੇਲਤ ਧਮਾਰ ॥ ੨੯ ॥ ਬਾਹੋਂ ਨਿਸੰਗ ॥ ਉੱਠੈ ਝੜੰਗ ॥ ਤੁੱਪਕ ਤੜਾਕ ॥ ਉੱਠਤ ਕੜਾਕ ॥ ੩੦ ॥ ਬਬਕੰਤ ਮਾਇ ॥
ਭਭਕੰਤ ਘਾਇ ॥ ਜੁੱਝੇ ਜੁਆਣ ॥ ਨੱਚੇ ਕਿਕਾਣ ॥ ੩੧ ॥

ਰੂਆਮਲ ਛੰਦ ॥ ਧਾਇਯੋ ਅਸੁਰੇਂਦ੍ਰ ਤੱਹ ਕੋਪ ਓਪ ਬਢਾਇ ॥ ਸੰਗ ਲੈ ਚਤੁਰੰਗ ਸੈਨਾ ਸੁੱਧ ਸਸਤ੍ਰ ਨਚਾਇ ॥
 ਦੇਬਿ ਸਸਤ੍ਰ ਲਗੈ ਗਿਰੇ ਰਣ ਰੁੱਝਿ ਜੁੱਝਿ ਜੁਆਣ ॥ ਪੀਲ ਰਾਜ ਫਿਰੇ ਕਹੂੰ ਰਣ ਸੁੱਛ ਛੁੱਛ ਕਿਕਾਣ ॥ ੩੨ ॥ ਚੀਰ ਚਾਮਰ ਪੁੰਜ ਕੁੰਜਰ
 ਬਾਜ ਰਾਜ ਅਨੇਕ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਸੁਭੇ ਕਹੂੰ ਸਰਦਾਰ ਸੁਆਰ ਅਰੇਕ ॥ ਤੇਗ ਤੀਰ ਤੁਫੰਗ ਤਬਰ ਕੁਹੁ ਕਬਾਨ ਅਨੰਤ ॥ ਬੇਧਿ ਬੇਧਿ ਗਿਰੇ ਬਰੱਛਿਨ
 ਸੂਰ ਸੋਭਾਵੰਤ ॥ ੩੩ ॥ ਗਿ੍ਧ ਬ੍ਰਿ੍ਧ ਉਡੇ ਤਹਾਂ ਫਿਕਰੰਤ ਸੁਆਨ ਸਿੰਗਾਲ ॥ ਮੱਤ ਦੰਤ ਸਪੱਛ ਪੱਥੈ ਕੰਕ ਬੰਕ ਰਸਾਲ ॥ ਛੁੱਦ੍ਰ ਮੀਨ ਛੁਰ੍ਰ੍ਧ੍ਰਕਾ ਅਰੁ
 ਚਰਮ ਕਛਪ ਅਨੰਤ ॥ ਨੱਕ੍ਰ ਬੱਕ੍ਰ ਸੁ ਬਰਮ ਸੋਭਿਤ ਸ੍ਰੇਣ ਨੀਰ ਦੁਰੰਤ ॥ ੩੪ ॥ ਨਵ ਸੂਰ ਨਵਕਾ ਸੇ ਰਬੀ ਅਤਰਬੀ ਜਾਨ ਜਹਾਜ ॥ ਲਾਦਿ ਲਾਦਿ
 ਮਨੋ ਚਲੇ ਧਨ ਧੀਰ ਬੀਰ ਸਲਾਜ ॥ ਮੋਲੁ ਬੀਚ ਫਿਰੇ ਚੁਕਾਤ ਦਲਾਲ ਖੇਤ ਖਤੰਗ ॥ ਗਾਹਿ ਗਾਹਿ ਫਿਰੇ ਫਵੱਜਨਿ ਝਾਰ ਦਿਰਬ ਨਿਖੰਗ ॥ ੩੫ ॥
 ਅੰਗ ਭੰਗ ਗਿਰੇ ਕਹੂੰ ਬਹੁ ਰੰਗ ਰੰਗਤਿ ਬਸਤ੍ਰ ॥ ਚਰਮ ਬਰਮ ਸੁਭੇ ਕਹੂੰ ਰਣ ਭੂਮ ਸਸਤ੍ਰ ਰੁ ਅਸਤ੍ਰ ॥ ਮੁੰਡ ਤੁੰਡ ਧੁਜਾ ਪਤਾਕਾ ਟੂਕ ਟਾਕ ਅਰੇਕ ॥
 ਜੂਝ ਜੂਝ ਪਰੇ ਸਭੈ ਅਰਿ ਬਾਚਿਯੋ ਨਹੀਂ ਏਕ ॥ ੩੬ ॥ ਕੋਪ ਕੈ ਮਹੇਸ ਦਾਨੋ ਧਾਇਯੋ ਤਿੱਹ ਕਾਲ ॥ ਅਸਤ੍ਰ ਸਸਤ੍ਰ ਸੰਭਾਰ ਸੂਰੋ ਰੂਪ ਕੈ ਬਿਕਰਾਲ ॥
 ਕਾਲ ਪਾਣ ਕ੍ਰਿਪਾਣ ਲੈ ਤਿੱਹ ਮਾਰਿਯੋ ਤਤਕਾਲ ॥ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਬਿਖੈ ਮਿਲੀ ਤਜ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧ੍ਰਿ ਉਤਾਲ ॥ ੩੭ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਕੱਹ ਮਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਭੀ ਜਗ ਮਾਇ ॥ ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਮਹਿਖੇ ਬਲੈ ਦੇਤ ਜਗਤ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥ ੩੮ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਬਧਹ ਪ੍ਰਥਮ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਸਤ ਸੁਭਮਸਤ ॥ ੧ ॥ ਅਛਜੂ ॥

॥ ਅਥ ਧੂਮ੍ਨੈਨ ਜੁੱਧ ਕਥਨੰ ॥ ॥

ਕੁਲਕ ਛੰਦ ॥ ਦੇਵਿਸ ਤਬ ਗਾਜੀਯ ॥ ਅਨਹਦ ਬਾਜੀਯ ॥ ਭਈ ਬਧਾਈ ॥ ਸਭ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੩੯ ॥
 ਦੁੰਦਭ ਬਾਜੇ ॥ ਸਭ ਸੁਰ ਗਾਜੇ ॥ ਕਰਤ ਬਡਾਈ ॥ ਸੁਮਨ ਬ੍ਰਖਾਈ ॥ ੨ ॥ ੪੦ ॥ ਕੀਨੀ ਬਹੁ ਅਰਚਾ ॥ ਜਸ ਧੁਨ ਚਰਚਾ ॥ ਪਾਇਨ ਲਾਗੇ ॥
 ਸਭ ਦੁਖ ਭਾਗੇ ॥ ੩ ॥ ੪੧ ॥ ਗਾਏ ਜੈ ਕਰਖਾ ਪੁਹਪਨਿ ਬਰਖਾ ॥ ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ ॥ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ੪ ॥ ੪੨ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਲੋਪ ਚੰਡਕਾ ਜੂ ਭਏ ਦੈ ਦੇਵਨ ਕੇ ਰਾਜ ॥ ਬਹੁਰ ਸੁੰਭ ਨੈਮੁੰਭ ਦੁਐ ਦੈਂਤ ਬਡੇ ਸਿਰਤਾਜ ॥ ੫ ॥ ੪੩ ॥

ਚਉਪਈ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਚੜ੍ਹੇ ਲੈ ਕੇ ਦਲ ॥ ਅਰਿ ਅਨੇਕ ਜੀਤੇ ਜਿਨ ਜਲ ਬਲ ॥ ਦੇਵਰਾਜ ਕੇ ਰਾਜ ਛਿਨਾਵਾ ॥
 ਸੇਸ ਮੁਕਟ ਮਨ ਭੇਟ ਪਠਾਵਾ ॥ ੬ ॥ ੪੪ ॥ ਛੀਨ ਲਯੋ ਅਲਕੇਸ ਭੰਡਾਰਾ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ ਜੀਤਿ ਨ੍ਰਿਪਾਰਾ ॥ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਕੱਹ ਦੈਂਤ ਪਠਾਏ ॥
 ਦੇਸ ਬਿਦੇਸ ਜੀਤ ਫਿਰ ਆਏ ॥ ੭ ॥ ੪੫ ॥

ਦੇਹਰਾ ॥ ਦੇਵ ਸਭੈ ਤ੍ਰਾਸਿਤ ਭਏ ਮਨ ਮੇਂ ਕੀਯੋ ਬਿਚਾਰ ॥ ਸਰਨ ਭਵਾਨੀ ਕੀ ਸਭੈ ਭਾਜਿ ਪਰੇ ਨਿਰਧਾਰ ॥ ੮ ॥ ੪੬ ॥
 ਨਰਾਜਛੰਦ ॥ ਸੁ ਤ੍ਰਾਸ ਦੇਵ ਭਾਜੀਅੰ ॥ ਬਸੇਖ ਲਾਜ ਲਾਜੀਅੰ ॥ ਬਿਸਿੱਖ ਕਾਰਮ ਕਸੇ ॥ ਸੁ ਦੇਵ ਲੋਕ ਮੇ ਬਸੇ ੯ ॥ ੪੭ ॥
 ਤਬੈ ਪ੍ਰਕੋਪ ਦੇਬ ਹੁਐ ॥ ਚਲੀ ਸੁ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਲੈ ॥ ਸੁਮੁੱਦ ਪਾਨ ਪਾਨ ਕੈ ॥ ਗਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਪਾਨ ਲੈ ॥ ੧੦ ॥ ੪੮ ॥
 ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਸੁਨੀ ਦੇਵ ਬਾਨੀ ॥ ਚੜੀ ਸਿੰਘ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁਭੈ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ॥ ਸਭੈ ਪਾਪ ਟਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ੪੯ ॥
 ਕਰੇ ਨੱਦ ਨਾਦੰ ॥ ਮਹਾਂ ਮੱਦ ਮਾਦੰ ॥ ਭਯੋ ਸੰਖ ਸੋਰੰ ॥ ਸੁਣਯੋ ਚਾਰ ਚਿਰੰ ॥ ੧੨ ॥ ੫੦ ॥
 ਉਤੇ ਦੈਂਤ ਧਾਏ ॥ ਬਡੀ ਸੈਨ ਲਿਆਏ ॥ ਮੁਖੰ ਰਕਤ ਨੈਣੰ ॥ ਬਕੈ ਬੇਕ ਬੈਣੰ ॥ ੧੩ ॥ ੫੧ ॥
 ਚਵੰ ਚਾਰ ਢੂਕੇ ॥ ਮੁਖੰ ਮਾਰ ਢੂਕੇ ॥ ਲਏ ਬਾਣ ਪਾਣੰ ॥ ਸੁ ਕਾਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥ ੧੪ ॥ ੫੨ ॥
 ਮੰਡੇ ਮੱਧ ਜੰਗੰ ॥ ਪ੍ਰਹਾਰੰ ਖਤੰਗੰ ॥ ਕਰਉਤੀ ਕਟਾਰੰ ॥ ਉਠੀ ਸਸਤ੍ਰ ਝਾਰੰ ॥ ੧੫ ॥ ੫੩ ॥
 ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਧਾਏ ॥ ਸਰੋਘੰ ਚਲਾਏ ॥ ਕਰੈਂ ਬਾਰ ਬੈਰੀ ॥ ਫਿਰੇ ਜਯੋ ਗੰਗੋਰੀ ॥ ੧੬ ॥ ੫੪ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਕਰੋਧਿਤ ਸਟਾਯੰ ਉਤੇ ਸਿੰਘ ਧਾਯੋ ॥ ਇਤੇ ਸੰਖ ਲੈ ਹਾਥ ਦੇਵੀ ਬਜਾਯੋ ॥ ਪੁਰੀ ਚਉਦ ਹੁੰਯੋ ਰਹਿਯੋ ਨਾਦ ਪੂਰੰ ॥
 ਚਮੱਕਿਯੋ ਮੁਖੰ ਜੁੱਧ ਕੇ ਮੱਧਿ ਨੂਰੰ ॥ ੧੭ ॥ ੫੫ ॥ ਤਬੈ ਧੂਮੁ ਨੈਣੰ ਮਚਿਯੋ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ॥ ਲਏ ਸੰਗ ਜੋਧਾ ਬਡੇ ਬੀਰ ਭਾਰੀ ॥
 ਲਯੋ ਬੇੜਿ ਪੱਥੰ ਕੀਯੋ ਨਾਦ ਉੱਚੰ ॥ ਸੁਣੇ ਗਰਭਣੀ ਆਨਿ ਕੇ ਗਰਭ ਮੁਚੰ ॥ ੧੮ ॥ ੫੬ ॥ ਸੁਣਯੋ ਨਾਦ ਸੁਵਣੰ ਕੀਯੋ ਦੇਵ ਕੋਪੰ ॥
 ਸਜੇ ਚਰਮ ਬਰਮੰ ਧਰੇ ਸੀਸ ਟੋਪੰ ॥ ਭਈ ਸਿੰਘ ਸੁਆਰੰ ਕੀਯੋ ਨਾਦ ਉੱਚੰ ॥ ਸੁਣੇ ਦੀਹ ਦਾਨਵਾਨ ਕੇ ਮਾਨ ਮੁਚੰ ॥ ੧੯ ॥ ੫੭ ॥
 ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਦੇਵੀ ਧਸੀ ਸੈਨ ਮੱਧੰ ॥ ਕਰੇ ਬੀਰ ਬੰਕੇ ਤਹਾਂ ਅੱਧ ਅੱਧੰ ॥ ਜਿਸੈ ਧਾਇ ਕੈ ਸੂਲ ਸੈਬੀ ਪ੍ਰਹਾਰਿਯੋ ॥
 ਤਿਨੈ ਫੇਰਿ ਪਾਣੰ ਨ ਬਾਣੰ ਸੰਭਾਰਿਯੋ ॥ ੨੦ ॥ ੫੮ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਜਿਸੈ ਬਾਣ ਮਾਰਯੋ ॥ ਤਿਸੈ ਮਾਰ ਡਾਰਯੋ ॥ ਜਿਤੈ ਸਿੰਘ ਧਾਯੋ ॥ ਤਿਤੈ ਸੈਣ ਘਾਯੋ ॥ ੨੧ ॥ ੫੯ ॥
 ਜਿਤੇ ਘਾਇ ਡਾਲੇ ॥ ਤਿਤੇ ਘਾਰਿ ਘਾਲੇ ॥ ਸਮੁਹ ਸੱਤ੍ਰ ਆਯੋ ॥ ਸੁ ਜਾਨੇ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ੨੨ ॥ ੬੦ ॥ ਜਿਤੇ ਜੁੱਝ ਰੁੱਝੇ ॥ ਤਿਤੇ ਅੰਤ ਜੁੱਝੇ ॥
 ਜਿਨੈ ਸੱਸਤ੍ਰ ਘਾਲੇ ॥ ਤਿਤੇ ਮਾਰ ਡਾਲੇ ॥ ੨੩ ॥ ੬੧ ॥ ਤਬੈ ਮਾਤ ਕਾਲੀ ॥ ਤਪੀ ਤੇਜ ਜੁਵਾਲੀ ॥ ਜਿਸੈ ਘਾਵ ਡਾਰਯੋ ॥
 ਸੋ ਸੁਰਗੰ ਸਿਧਾਰਯੋ ॥ ੨੪ ॥ ੬੨ ॥ ਘਰੀ ਅੱਧ ਮੱਧੰ ॥ ਹਨਯੋ ਸੈਨ ਸੁੱਧੰ ॥ ਹਨਯੋ ਧੂਮੁ ਨੈਣੰ ॥ ਸੁਨਯੋ ਦੇਵ ਗੈਣੰ ॥ ੨੫ ॥ ੬੩ ॥

ਦੇਹਰਾ ॥ ਭਜੀ ਬਿਰੂਬਨ ਦਾਨਵੀ ਗਈ ਭੂਪ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਧੂਮੁ ਨੈਣ ਕਾਲੀ ਹਨਯੋ ਭਜੀਯੋ ਸੈਨ ਨਿਰਾਸ ॥ ੨੬ ॥ ੬੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਧੂਮੁਨੈਣ ਬਧਹਿ ਦੁਤੀਆ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥ ੨ ॥ ਅਛਜੂ ॥

ਅਥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਜੁੱਧ ਕਥਨੇ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਦੇਂਤ ਸੰਘਾਰ ਕਰ ਧਵਲਾ ਚਲੀ ਅਵਾਸ ॥ ਜੋ ਯਹ ਕਥਾ ਪੜੇ ਸੁਨੇ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧਿ ਗ੍ਰਿਹ ਤਾਸ ॥੧॥੬੫॥
ਚਉਪਈ ॥ ਧੂਮ੍ਨੈਣ ਜਬ ਸੁਣੇ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਤਬ ਭੂਪ ਹਕਾਰੇ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰ ਪੱਠਏ ਸਨੁਮਾਨਾ ॥ ਹੇ ਗੈ ਪਤਿ ਦੀਏ ਰਬ ਨਾਨਾ ॥
੨ ॥੬੬॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਨਿਰਖਿ ਦੇਬੀਅਹਿ ਜੇ ਆਏ ॥ ਤੇ ਧਵਲਾ ਗਿਰ ਓਰ ਪਠਾਏ ॥ ਤਿਨਕੀ ਤਨਕ ਭਨਕ ਸੁਨਿ ਪਾਈ ॥
ਨਿਸਿਰੀ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਲੇ ਮਾਈ ॥੩॥੬੭॥

ਰੂਆਲ ਛੰਦ ॥ ਸਾਜਿ ਸਾਜਿ ਚਲੇ ਤਹਾਂ ਰਣ ਰਾਛਸੇਂਦ੍ਰ ਅਨੇਕ ॥ ਅਰਧ ਮੁੰਡਿਤ ਮੁੰਡਿਤੇਕ ਜਟਾਧਰੇ ਸੁ ਅਰੇਕ ॥
ਕੋਪਿ ਓਪੰ ਦੇ ਸਭੈ ਕਰ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਨਚਾਇ ॥ ਧਾਇ ਧਾਇ ਕਰੈ ਪ੍ਰਹਾਰਿਨ ਤਿੱਛ ਤੇਗ ਕੰਪਾਇ ॥੪॥੬੮॥ ਸਨਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਲਗੇ ਜਿਤੇ ਸਬ
ਫੂਲ ਮਾਲ ਹੁਐ ਗਏ ॥ ਕੋਪ ਓਪ ਬਿਲੋਕਿ ਅਤਿਭੁਤ ਦਾਨਵੰ ਬਿਸਮੈ ਭਏ ॥ ਦਉਰ ਦਉਰ ਅਨੇਕ ਆਯੁਧ ਫੇਰ ਫੇਰ ਪ੍ਰਹਾਰ ਹੀ ॥
ਜੂਝ ਜੂਝ ਗਿਰੇ ਅਰੇਕ ਸੁ ਮਾਰ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰ ਹੀ ॥੫॥੬੯॥ ਰੇਲ ਰੇਲ ਚਲੇ ਹਏਂਦ੍ਰਨ ਪੇਲ ਪੇਲ ਗਜੇਂਦ੍ਰ ॥ ਝੇਲ ਝੇਲ ਅਨੰਤ ਆਯੁਧ
ਹੇਲ ਹੇਲ ਰਿਪੇਂਦ੍ਰ ॥ ਗਾਹਿ ਗਾਹਿ ਫਿਰੈ ਫਵੱਜਨ ਬਾਹਿ ਬਾਹਿ ਖਤੰਗ ॥ ਅੰਗ ਭੰਗ ਗਿਰੇ ਕਹੂੰ ਰਣ ਰੰਗ ਸੂਰ ਉਤੰਗ ॥੬॥੭੦॥
ਝਾਰ ਝਾਰ ਫਿਰੇ ਸਰੋਤਮ ਡਾਰਿ ਝਾਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ॥ ਸੈਲ ਸੇ ਰਣ ਪੁੰਜ ਕੁੰਜਰ ਸੂਰ ਸੀਸ ਪਖਾਨ ॥ ਬੱਕ੍ਰ ਨੱਕ੍ਰ ਭੁਜਾ ਸੁ ਸੋਭਤ ਚੱਕ੍ਰ ਸੇ ਰਬ ਚੱਕ੍ਰ ॥
ਕੇਸ ਪਾਸ ਸਿਥਾਲ ਸੋਹਤ ਅਸਥ ਚੂਰ ਸਰੱਕ੍ਰ ॥੭॥੭੧॥ ਸੱਜਿ ਸੱਜਿ ਚਲੇ ਹਥਿਆਰਨ ਗੱਜਿ ਗੱਜਿ ਗਜੇਂਦ੍ਰ ॥ ਬੱਜ ਬੱਜਿ ਸਬੱਜ ਬਾਜਨ
ਭੱਜਿ ਭੱਜਿ ਹਏਂਦ੍ਰ ॥ ਮਾਰ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰ ਕੈ ਹਥੀਆਰ ਹਾਥ ਸੰਭਾਰ ॥ ਧਾਇ ਧਾਇ ਪਰੇ ਨਿਸਾਚਰ ਬਾਇ ਸੰਖ ਅਪਾਰ ॥੮॥੭੨॥
ਸੰਖ ਗੋਯਮੰ ਗੱਜੀਯੰ ਅਰ ਸੱਜੀਯੰ ਰਿਪਰਾਜ ॥ ਭਾਜਿ ਭਾਜਿ ਚਲੇ ਕਿਤੇ ਤਜ ਲਾਜ ਬੀਰ ਨਿਲਾਜ ॥ ਭੀਮ ਭੇਰੀ ਭੁੰਕੀਅੰ ਅਰੁ ਧੁੰਕੀਅੰ
ਸੁ ਨਿਸਾਣ ॥ ਗਾਹਿ ਗਾਹਿ ਫਿਰੈ ਫਵੱਜਨ ਬਾਹਿ ਬਾਹਿ ਗਦਾਣ ॥੯॥੭੩॥ ਬੀਰ ਕੰਗਨੇ ਬੰਧਹੀਂ ਅਰੁ ਅੱਛਰੈਂ ਸਿਰ ਤੇਲੁ ॥ ਬੀਨ ਬੀਨਿ ਬਰੇ
ਬਰੰਗਨ ਡਾਰਿ ਡਾਰਿ ਫੁਲੇਲ ॥ ਘਾਲਿ ਘਾਲਿ ਬਿਵਾਨ ਲੇ ਗੀ ਫੇਰ ਫੇਰ ਸੁ ਬੀਰ ॥ ਕੂਦਿ ਕੂਦਿ ਪਰੇ ਤਹਾਂ ਤੇ ਝਾਗਿ ਝਾਗਿ ਸੁ ਤੀਰ ॥੧੦॥੭੪॥
ਹਾਂਕਿ ਹਾਂਕਿ ਲਰੇ ਤਹਾਂ ਰਣ ਰੀਝਿ ਰੀਝਿ ਭਟੇਂਦ੍ਰ ॥ ਜੀਤਿ ਜੀਤਿ ਲਯੇ ਜਿਨ੍ਹੈ ਕਈ ਬਾਰ ਇੰਦ੍ਰ ਉਪੇਂਦ੍ਰ ॥ ਕਾਟਿ ਕਾਟਿ ਦਏ ਕਪਾਲੀ ਬਾਂਟਿ
ਬਾਂਟਿ ਦਿਸਾਨ ॥ ਡਾਟਿ ਡਾਟਿ ਕਰੰ ਦਲੰ ਸੂਰ ਪੱਗੁ ਪੱਥ ਪਿਸਾਨ ॥੧੧॥੭੫॥ ਧਾਇ ਧਾਇ ਸੰਘਾਰੀਅੰ ਰਿਪੁ ਰਾਜ ਬਾਜ ਅਨੰਤ ॥ ਸ੍ਰੋਣ ਕੀ
ਸਰਤਾ ਉਠੀ ਰਣ ਮੱਧਿ ਰੂਪ ਦੁਰੰਤ ॥ ਬਾਣ ਅਉਰ ਕ੍ਰਿਪਾਣ ਸੈਥੀ ਸੂਲ ਤਿੱਛ ਕੁਠਾਰ ॥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਹਣੇ ਦੋਊ ਕਰ ਕੋਪ ਕਾਲ ਕ੍ਰਵਾਰ ॥੧੨॥੭੬॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਮਾਰੇ ਦੋਊ ਕਾਲੀ ਕੋਪ ਕ੍ਰਵਾਰ ॥ ਅਉਰ ਜਿਤੀ ਸੈਨਾ ਹੁਤੀ ਛਿਨ ਮੇਂ ਦਈ ਸੰਘਾਰ ॥੧੩॥੭੭॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਬਧਹ ਤ੍ਰਿਤੀਯੇ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥੩॥ ਅਫਜੂ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੇਵ ਸਭੈ ਤ੍ਰਾਸਿਤ ਭਏ ਮਨ ਮੇਂ ਕੀਯੋ ਬਿਚਾਰ ॥ ਸਰਨ ਭਵਾਨੀ ਕੀ ਸਭੈ ਭਾਜਿ ਪਰੇ ਨਿਰਧਾਰ ॥ ੮ ॥ ੪੬ ॥
 ਨਰਾਜਛੰਦ ॥ ਸੁ ਤ੍ਰਾਸ ਦੇਵ ਭਾਜੀਅੰ ॥ ਬਸੇਖ ਲਾਜ ਲਾਜੀਅੰ ॥ ਬਿਸਿੱਖ ਕਾਰਮ ਕਸੇ ॥ ਸੁ ਦੇਵ ਲੋਕ ਮੇਂ ਬਸੇ ੯ ॥ ੪੭ ॥
 ਤਬੈ ਪ੍ਰਕੋਪ ਦੇਬ ਹੁਐ ॥ ਚਲੀ ਸੁ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਲੈ ॥ ਸੁਮੁੱਦ ਪਾਨ ਪਾਨ ਕੈ ॥ ਗਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਪਾਨ ਲੈ ॥ ੧੦ ॥ ੪੮ ॥
 ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਸੁਨੀ ਦੇਵ ਬਾਨੀ ॥ ਚੜੀ ਸਿੰਘ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁਭੰ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ॥ ਸਭੈ ਪਾਪ ਟਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ੪੯ ॥
 ਕਰੇ ਨੱਦ ਨਾਦੰ ॥ ਮਹਾਂ ਮੱਦ ਮਾਦੰ ॥ ਭਯੋ ਸੰਖ ਸੋਰੰ ॥ ਸੁਣਯੋ ਚਾਰ ਓਰੰ ॥ ੧੨ ॥ ੫੦ ॥
 ਉਤੇ ਦੇਵਤ ਧਾਏ ॥ ਬਡੀ ਸੈਨ ਲਿਆਏ ॥ ਮੁਖੰ ਰਕਤ ਨੈਣੰ ॥ ਬਕੈ ਬੰਕ ਬੈਣੰ ॥ ੧੩ ॥ ੫੧ ॥
 ਚਵੇ ਚਾਰ ਢੂਕੇ ॥ ਮੁਖੰ ਮਾਰ ਕੂਕੇ ॥ ਲਏ ਬਾਣ ਪਾਣੰ ॥ ਸੁ ਕਾਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥ ੧੪ ॥ ੫੨ ॥
 ਮੰਡੇ ਮੱਧ ਜੰਗੰ ॥ ਪ੍ਰਹਾਰੰ ਖਤੰਗੰ ॥ ਕਰਉਤੀ ਕਟਾਰੰ ॥ ਉਠੀ ਸਸਤ੍ਰ ਝਾਰੰ ॥ ੧੫ ॥ ੫੩ ॥
 ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਧਾਏ ॥ ਸਰੋਘੰ ਚਲਾਏ ॥ ਕਰੈਂ ਬਾਰ ਬੈਰੀ ॥ ਫਿਰੇ ਜਯੋ ਗੰਗੋਰੀ ॥ ੧੬ ॥ ੫੪ ॥
 ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਕਰੋਧਿਤ ਸਟਾਯੰ ਉਤੇ ਸਿੰਘ ਧਾਯੋ ॥ ਇਤੇ ਸੰਖ ਲੈ ਹਾਥ ਦੇਵੀ ਬਜਾਯੋ ॥ ਪੁਰੀ ਚਉਦ ਹੁੰਯੋ ਰਹਿਯੋ ਨਾਦ ਪੂਰੰ ॥
 ਚਮੱਕਿਯੋ ਮੁਖੰ ਜੁੱਧ ਕੋ ਮੱਧਿ ਨੂਰੰ ॥ ੧੭ ॥ ੫੫ ॥ ਤਬੈ ਧੂਮ੍ ਨੈਣੰ ਮਚਿੱਯੋ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ॥ ਲਏ ਸੰਗ ਜੋਧਾ ਬਡੇ ਬੀਰ ਭਾਰੀ ॥
 ਲਯੋ ਬੇੜਿ ਪੱਥੰ ਕੀਯੋ ਨਾਦ ਉੱਚੰ ॥ ਸੁਣੇ ਗਰਭਣੀ ਆਨਿ ਕੇ ਗਰਭ ਮੁਚੰ ॥ ੧੮ ॥ ੫੬ ॥ ਸੁਣਯੋ ਨਾਦ ਸ੍ਰਵਣੰ ਕੀਯੋ ਦੇਵ ਕੋਪੰ ॥
 ਸਜੇ ਚਰਮ ਬਰਮ ਧਰੇ ਸੀਸ ਟੋਪੰ ॥ ਭਈ ਸਿੰਘ ਸੁਆਰੰ ਕੀਯੋ ਨਾਦ ਉੱਚੰ ॥ ਸੁਣੇ ਦੀਹ ਦਾਨਵਾਨ ਕੇ ਮਾਨ ਮੁਚੰ ॥ ੧੯ ॥ ੫੭ ॥
 ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਦੇਵੀ ਧਸੀ ਸੈਨ ਮੱਧੰ ॥ ਕਰੇ ਬੀਰ ਬੰਕੇ ਤਹਾਂ ਅੱਧ ਅੱਧੰ ॥ ਜਿਸੈ ਧਾਇ ਕੈ ਸੂਲ ਸੈਬੀ ਪ੍ਰਹਾਰਿਯੋ ॥
 ਤਿਨੈ ਫੇਰਿ ਪਾਣੰ ਨ ਬਾਣੰ ਮੰਭਾਰਿਯੋ ॥ ੨੦ ॥ ੫੮ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਜਿਸੈ ਬਾਣ ਮਾਰਯੋ ॥ ਤਿਸੈ ਮਾਰ ਭਾਰਯੋ ॥ ਜਿਤੈ ਸਿੰਘ ਧਾਯੋ ॥ ਤਿਤੈ ਸੈਣ ਘਾਯੋ ॥ ੨੧ ॥ ੫੯ ॥
 ਜਿਤੇ ਘਾਇ ਡਾਲੇ ॥ ਤਿਤੇ ਘਾਰਿ ਘਾਲੇ ॥ ਸਮੁਹ ਸੱਤ੍ਰ ਆਯੋ ॥ ਸੁ ਜਾਨੇ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ੨੨ ॥ ੬੦ ॥ ਜਿਤੇ ਜੁੱਝ ਰੁੱਝੇ ॥ ਤਿਤੇ ਅੰਤ ਜੁੱਝੇ ॥
 ਜਿਨੈ ਸੱਸਤ੍ਰ ਘਾਲੇ ॥ ਤਿਤੇ ਮਾਰ ਡਾਲੇ ॥ ੨੩ ॥ ੬੧ ॥ ਤਬੈ ਮਾਤ ਕਾਲੀ ॥ ਤਪੀ ਤੇਜ ਜੁਵਾਲੀ ॥ ਜਿਸੈ ਘਾਵ ਭਾਰਯੋ ॥
 ਸੋ ਸੁਰਗੰ ਸਿਧਾਰਯੋ ॥ ੨੪ ॥ ੬੨ ॥ ਘਰੀ ਅੱਧ ਮੱਧੰ ॥ ਹਨਯੋ ਸੈਨ ਸੁੱਧੰ ॥ ਹਨਯੋ ਧੂਮ੍ ਨੈਣੰ ॥ ਸੁਨਯੋ ਦੇਵ ਗੈਣੰ ॥ ੨੫ ॥ ੬੩ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਭਜੀ ਬਿਰੂਥਨ ਦਾਨਵੀ ਗਈ ਭੂਪ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਧੂਮ੍ ਨੈਣ ਕਾਲੀ ਹਨਯੋ ਭਜੀਯੋ ਸੈਨ ਨਿਰਾਸ ॥ ੨੬ ॥ ੬੪ ॥
 ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਧੂਮ੍ਨੈਣ ਬਧਹਿ ਦੁਤੀਆ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਸਤ੍ਰ ਸੁਭਮਸਤ੍ਰ ॥ ੨ ॥ ਅਛਜੂ ॥

ਅਥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਜੁੱਧ ਕਥਨੰ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਦੇਤ ਸੰਘਾਰ ਕਰ ਧਵਲਾ ਚਲੀ ਅਵਾਸ ॥ ਜੇ ਯਹ ਕਥਾ ਪੜੈ ਸੁਨੈ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧਿ ਗ੍ਰਿਹ ਤਾਸ ॥੧॥੬੫॥
ਚਉਪਈ ॥ ਧੂਮ੍ਨੈਣ ਜਬ ਸੁਣੇ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਤਬ ਭੂਪ ਹਕਾਰੇ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰ ਪੱਠਏ ਸਨੁਮਾਨਾ ॥ ਹੈ ਗੈ ਪਤਿ ਦੀਏ ਰਥ ਨਾਨਾ ॥
੨ ॥੬੬॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਨਿਰਖਿ ਦੇਬੀਅਹਿ ਜੇ ਆਏ ॥ ਤੇ ਧਵਲਾ ਗਿਰ ਓਰ ਪਠਾਏ ॥ ਤਿਨਕੀ ਤਨਕ ਭਨਕ ਸੁਨਿ ਪਾਈ ॥
ਨਿਸਿਰੀ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਲੈ ਮਾਈ ॥੩॥੬੭॥

ਰੂਆਲ ਛੰਦ ॥ ਸਾਜਿ ਸਾਜਿ ਚਲੇ ਤਹਾ ਰਣ ਰਾਛਸੇਂਦ੍ਰ ਅਨੇਕ ॥ ਅਰਧ ਮੁੰਡਿਤ ਮੁੰਡਿਤੇਕ ਜਟਾਧਰੇ ਸੁ ਅਰੇਕ ॥
ਕੋਪਿ ਓਪੰ ਦੇ ਸਭੈ ਕਰ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਨਚਾਇ ॥ ਧਾਇ ਧਾਇ ਕਰੈ ਪ੍ਰਹਾਰਿਨ ਤਿਛ ਤੇਗ ਕੰਪਾਇ ॥੪॥੬੮॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਲਗੇ ਜਿਤੇ ਸਬ
ਫੂਲ ਮਾਲ ਹੁਐ ਗਏ ॥ ਕੋਪ ਓਪ ਬਿਲੋਕਿ ਅਤਿਭੁਤ ਦਾਨਵੰ ਬਿਸਮੈ ਭਏ ॥ ਦਉਰ ਦਉਰ ਅਨੇਕ ਆਯੁਧ ਫੇਰ ਫੇਰ ਪ੍ਰਹਾਰ ਹੀਂ ॥
ਜੂਝ ਜੂਝ ਗਿਰੇ ਅਰੇਕ ਸੁ ਮਾਰ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰ ਹੀਂ ॥੫॥੬੯॥ ਰੇਲ ਰੇਲ ਚਲੇ ਹਏਂਦ੍ਰਨ ਪੇਲ ਪੇਲ ਗਜੇਂਦ੍ਰ ॥ ਝੇਲ ਝੇਲ ਅਨੰਤ ਆਯੁਧ
ਹੇਲ ਹੇਲ ਰਿਪੇਂਦ੍ਰ ॥ ਗਾਹਿ ਗਾਹਿ ਫਿਰੈ ਫਵੱਜਨ ਬਾਹਿ ਬਾਹਿ ਖਤੰਗ ॥ ਅੰਗ ਭੰਗ ਗਿਰੇ ਕਹੂੰ ਰਣ ਰੰਗ ਸੂਰ ਉਤੰਗ ॥੬॥੭੦॥
ਝਾਰ ਝਾਰ ਫਿਰੇ ਸਰੋਤਮ ਡਾਰਿ ਝਾਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ॥ ਸੈਲ ਸੇ ਰਣ ਪੁੰਜ ਕੁੰਜਰ ਸੂਰ ਸੀਸ ਪਖਾਨ ॥ ਬੱਕ੍ਰ ਨੱਕ੍ਰ ਭੁਜਾ ਸੁ ਸੋਭਤ ਚੱਕ੍ਰ ਸੇ ਰਥ ਚੱਕ੍ਰ ॥
ਕੇਸ ਪਾਸ ਸਿਥਾਲ ਸੋਹਤ ਅਸਥ ਚੂਰ ਸਰੱਕ੍ਰ ॥੭॥੭੧॥ ਸੱਜਿ ਸੱਜਿ ਚਲੇ ਹਥਿਆਰਨ ਗੱਜਿ ਗੱਜਿ ਗਜੇਂਦ੍ਰ ॥ ਬੱਜ ਬੱਜਿ ਸਬੱਜ ਬਾਜਨ
ਭੱਜਿ ਭੱਜਿ ਹਏਂਦ੍ਰ ॥ ਮਾਰ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰ ਕੈ ਹਥੀਆਰ ਹਾਥ ਸੰਭਾਰ ॥ ਧਾਇ ਧਾਇ ਪਰੇ ਨਿਸਾਚਰ ਬਾਇ ਸੰਖ ਅਪਾਰ ॥੮॥੭੨॥
ਸੰਖ ਗੋਯਮੰ ਗੱਜੀਯੰ ਅਰ ਸੱਜੀਯੰ ਰਿਪਰਾਜ ॥ ਭਾਜਿ ਭਾਜਿ ਚਲੇ ਕਿਤੇ ਤਜ ਲਾਜ ਬੀਰ ਨਿਲਾਜ ॥ ਭੀਮ ਭੇਰੀ ਭੁੰਕੀਅੰ ਅਰੁ ਧੁੰਕੀਅੰ
ਸੁ ਨਿਸਾਣ ॥ ਗਾਹਿ ਗਾਹਿ ਫਿਰੈ ਫਵੱਜਨ ਬਾਹਿ ਬਾਹਿ ਗਦਾਣ ॥੯॥੭੩॥ ਬੀਰ ਕੰਗਨੇ ਬੰਧਹੀਂ ਅਰੁ ਅੱਛਰੈਂ ਸਿਰ ਤੇਲੁ ॥ ਬੀਨ ਬੀਨਿ ਬਰੇ
ਬਰੰਗਨ ਡਾਰਿ ਡਾਰਿ ਫੁਲੇਲ ॥ ਘਾਲਿ ਘਾਲਿ ਬਿਵਾਨ ਲੇ ਗੀ ਫੇਰ ਫੇਰ ਸੁ ਬੀਰ ॥ ਕੂਦਿ ਕੂਦਿ ਪਰੇ ਤਹਾ ਤੇ ਝਾਗਿ ਝਾਗਿ ਸੁ ਤੀਰ ॥੧੦॥੭੪॥
ਹਾਂਕਿ ਹਾਂਕਿ ਲਰੇ ਤਹਾ ਰਣ ਰੀਝਿ ਰੀਝਿ ਭਟੇਂਦ੍ਰ ॥ ਜੀਤਿ ਜੀਤਿ ਲਯੋ ਜਿਨੈਂ ਕਈ ਬਾਰ ਇੰਦ੍ਰ ਉਪੇਂਦ੍ਰ ॥ ਕਾਟਿ ਕਾਟਿ ਦਏ ਕਪਾਲੀ ਬਾਂਟਿ
ਬਾਂਟਿ ਦਿਸਾਨ ॥ ਡਾਟਿ ਡਾਟਿ ਕਰੰ ਦਲੰ ਸੁਰ ਪੰਗੁ ਪੱਥ ਪਿਸਾਨ ॥੧੧॥੭੫॥ ਧਾਇ ਧਾਇ ਸੰਘਾਰੀਅੰ ਰਿਪੁ ਰਾਜ ਬਾਜ ਅਨੰਤ ॥ ਸ੍ਰੇਣ ਕੀ
ਸਰਤਾ ਉਠੀ ਰਣ ਮੱਧਿ ਰੂਪ ਦੁਰੰਤ ॥ ਬਾਣ ਅਉਰ ਕ੍ਰਿਪਾਣ ਸੈਬੀ ਸੂਲ ਤਿਛ ਕੁਠਾਰ ॥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਹਣੇ ਦੋਊ ਕਰ ਕੋਪ ਕਾਲ ਕ੍ਰਵਾਰ ॥੧੨॥੭੬॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਮਾਰੇ ਦੋਊ ਕਾਲੀ ਕੋਪ ਕ੍ਰਵਾਰ ॥ ਅਉਰ ਜਿਤੀ ਸੈਨਾ ਹੁਤੀ ਛਿਨ ਮੇਂ ਦਈ ਸੰਘਾਰ ॥੧੩॥੭੭॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਬਧਹ ਤ੍ਰਿਤੀਯੇ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥੩॥ ਅਛਜੂ ॥

ਅਥ ਰਕਤਬੀਰਜ ਜੁੱਧ ਕਥਨੰ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਸੁਨੀ ਭੂਪ ਇਮ ਗਾਥ ਚੰਡ ਮੁੰਡ ਕਾਲੀ ਹਨੇ ॥ ਬੈਠ ਭ੍ਰਾਤ ਸੋ ਭ੍ਰਾਤ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਤ ਇਹ ਬਿਧ ਭਏ ॥ ੧ ॥ ੭੮ ॥

ਚਉਪਈ ॥ ਰਕਤਬੀਜ ਤਬ ਭੂਪ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਅਮਿਤ ਦਰਬੁ ਦੇ ਤਹਾਂ ਪਠਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧ ਦਈ ਬਿਰੂਥਨ ਸੰਗਾ ॥ ਹੈ ਗੈ ਰਬ ਪੈਦਲ ਚਤੁਰੰਗਾ ॥ ੨ ॥ ੭੯ ॥ ਰਕਤਬੀਜ ਦੇ ਚਲਯੋ ਨਗਾਰਾ ॥ ਦੇਵ ਲੋਗ ਲਉ ਸੁਨੀ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ਕੰਪੀ ਭੂਮ ਗਗਨ ਬਹਰਾਨਾ ॥ ਦੇਵਨ ਜੁਤਿ ਦਿਵਰਾਜ ਡਰਾਨਾ ॥ ੩ ॥ ੮੦ ॥ ਧਵਲਾ ਗਿਰ ਕੇ ਜਬ ਤਟ ਆਏ ॥ ਦੁੰਦਭ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਬਜਾਏ ॥ ਜਬ ਹੀ ਸੁਨਾ ਕੁਲਾਹਲ ਕਾਨਾ ॥ ਉਤਰੀ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਲੈ ਨਾਨਾ ॥ ੪ ॥ ੮੧ ॥ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ਬਰਖੀਯੋ ਬਾਣੰ ॥ ਬਾਜ ਰਾਜ ਅਰੁ ਗਿਰੇ ਕਿਕਾਣੰ ॥ ਢਹਿ ਢਹਿ ਪਰੇ ਸੁਭਟ ਸਿਰਦਾਰਾ ॥ ਜਨੁ ਕਰ ਕਟੇ ਬਿਰਛ ਸੰਗ ਆਰਾ ॥ ੫ ॥ ੮੨ ॥ ਜੇ ਜੇ ਸਤ੍ਰ ਸਾਮੁਹੇ ਭਏ ॥ ਬਹੁਰ ਜੀਅਤ ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਨਹੀ ਗਏ ॥ ਜਿਹ ਪਰ ਪਰਤ ਭਈ ਤਰਵਾਰਾ ॥ ਇਕਿ ਇਕਿ ਤੇ ਭਏ ਦੋ ਦੋ ਚਾਰਾ ॥ ੬ ॥ ੮੩ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਝਿਮੀ ਤੇਜ ਤੇਗੀ ਸੁ ਰੋਸੰ ਪ੍ਰਹਾਰੰ ॥ ਖਿਮੀ ਦਾਮਨੀ ਜਾਣ ਭਾਦੋ ਮਝਾਰੰ ॥ ਉਠੇ ਨੱਦ ਨਾਦੰ ਕੜੱਕੇ ਕਮਾਣੰ ॥ ਮਚਯੋ ਲੋਹ ਕ੍ਰੋਹੰ ਅਭੂਤੰ ਭਯਾਣੰ ॥ ੭ ॥ ੮੪ ॥ ਬਜੇ ਭੇਰ ਭੇਰੀ ਜੁਝਾਰੇ ਝਣੱਕੇ ॥ ਪਰੀ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟੰ ਲਗੇ ਧੀਰ ਧੱਕੇ ॥ ਚਵੀ ਚਾਵਡੀਯੋ ਨਫੀਰੰ ਰਣੱਕੰ ॥ ਮਨੇ ਬਿੱਚਰੰ ਬਾਘ ਬੰਕੇ ਬਬੱਕੰ ॥ ੮ ॥ ੮੫ ॥ ਉਤੇ ਕੋਪੀਯੋ ਸ੍ਰੋਣ ਬਿੰਦੰ ਸੁ ਬੀਰੰ ॥ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸੋ ਆਨ ਤੀਰੰ ॥ ਉਤੇ ਦਉਰ ਦੇਵੀ ਕਰਯੋ ਖੱਗ ਪਾਤੰ ॥ ਗਿਰਯੋ ਮੂਰਛਨਾ ਹੁਐ ਭਯੋ ਜਾਨੁ ਘਾਤੰ ॥ ੯ ॥ ੮੬ ॥ ਛੁਟੀ ਮੂਰਛਨਾਯੋ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਗੱਜਯੋ ॥ ਘਰੀ ਚਾਰ ਲਉ ਸਾਰ ਸੋ ਸਾਰ ਬੱਜਯੋ ॥ ਲਗੇ ਬਾਣ ਸ੍ਰੋਣੰ ਗਿਰਿਯੋ ਭੂਮਿ ਜੁੱਧੰ ॥ ਉਠੇ ਬੀਰ ਤੇਤੇ ਕੀਏ ਨਾਦ ਕੁੱਧੰ ॥ ੧੦ ॥ ੮੭ ॥ ਉਠੇ ਬੀਰ ਜੇਤੇ ਤਿਤੇ ਕਾਲ ਕੂਟੇ ॥ ਪਰੇ ਚਰਮ ਬਰਮੰ ਕਹੂੰ ਗਾਤ ਟੂਟੇ ॥ ਜਿਤੀ ਭੂਮ ਮੱਧੰ ਪਰੀ ਸ੍ਰੋਣ ਧਾਰੰ ॥ ਜਗੇ ਸੂਰ ਤੇਤੇ ਕੀਏ ਮਾਰ ਮਾਰੰ ॥ ੧੧ ॥ ੮੮ ॥ ਪਰੀ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟੰ ਰੁਲੇ ਤੱਛ ਮੁੱਛੰ ॥ ਕਹੂੰ ਮੁੰਡ ਤੁੰਡੰ ਕਹੂੰ ਮਾਸੁ ਮੁੱਛੰ ॥ ਭਯੋ ਚਾਰ ਸੈ ਕੋਸ ਲਉ ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥ ਬਿਦਾਰੇ ਪਰੇ ਬੀਰ ਬਿੰਦੰ ਬਿਚੇਤੰ ॥ ੧੨ ॥ ੮੯ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਢੂਕੇ ॥ ਮੁਖੰ ਮਾਰ ਕੂਕੇ ॥ ਝੰਡਾ ਗੱਡ ਗਾਢੇ ॥ ਮਚੇ ਰੋਸ ਬਾਢੇ ॥ ੧੩ ॥ ੯੦ ॥ ਭਰੇ ਬੀਰ ਹਰਖੰ ॥ ਕਰੀ ਬਾਣ ਬਰਖੰ ॥ ਚਵੰ ਚਾਰ ਢੂਕੇ ॥ ਪਛੇ ਆਹੁ ਰੁੱਕੇ ॥ ੧੪ ॥ ੯੧ ॥ ਪਰੀ ਸਸਤ੍ਰ ਝਾਰੰ ॥ ਚਰੀ ਸ੍ਰੋਣ ਧਾਰੰ ॥ ਉਠੇ ਬੀਰ ਮਾਨੀ ॥ ਧਰੇ ਬਾਨ ਪਾਨੀ ॥ ੧੫ ॥ ੯੨ ॥ ਮਹਾ ਰੋਸ ਗੱਜੇ ॥ ਤੁਰੀ ਨਾਦ ਬੱਜੇ ॥ ਭਰੇ ਰੋਸ ਭਾਰੀ ॥ ਮਚੇ ਛੱਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ॥ ੧੬ ॥ ੯੩ ॥ ਹਕੰ ਹਾਕ ਬੱਜੀ ॥ ਫਿਰੈ ਸੈਣ ਭੱਜੀ ॥ ਪਰਯੋ ਲੋਹ ਕ੍ਰੋਹੰ ॥ ਛਕੇ ਸੂਰ ਸੋਹੰ ॥ ੧੭ ॥ ੯੪ ॥ ਗਿਰੇ ਅੰਗ ਭੰਗੰ ॥ ਦਵੰ ਜਾਨ ਦੰਗੰ ॥ ਕੜੱਕਾਰ ਛੁਟੇ ॥

ਭਟਕਾਰ ਉਠੇ ॥ ੧੮ ॥ ੯੫ ॥ ਕਟਾ ਕੱਟ ਬਾਹੇ ॥ ਉਭੈ ਜੀਤ ਚਾਹੇ ॥ ਮਹਾਂ ਮੱਦ ਮਾਏ ॥ ਤਪੇ ਤੇਜ ਤਾਏ ॥ ੧੯ ॥ ੯੬ ॥ ਰਸ ਰੁਦ੍ਰ
ਰਾਚੇ ॥ ਉਭੇ ਜੁੱਧ ਮਾਚੇ ॥ ਕਰੈ ਬਾਣ ਅਰਚਾ ॥ ਧਨੁਰ ਬੇਦ ਚਰਚਾ ॥ ੨੦ ॥ ੯੭ ॥ ਮਚੇ ਬੀਰ ਬੀਰੰ ॥ ਉਠੀ ਝਾਰ ਤੀਰੰ ॥ ਗਲੇ ਗੱਡ ਫੇਰੰ ॥
ਨਹੀ ਨੈਨ ਮੇਰੰ ॥ ੨੧ ॥ ੯੮ ॥ ਸਮੁਹ ਸਸਤ੍ਰ ਬਰਖੇ ॥ ਮਹਿਖੁਆਸੁ ਕਰਖੇ ॥ ਕਰੈ ਤੀਰ ਮਾਰੰ ॥ ਕਹੈ ਲੋਹ ਧਾਰੰ ॥ ੨੨ ॥ ੯੯ ॥
ਨਦੀ ਸ੍ਰੋਣ ਪੂਰੰ ॥ ਫਿਰੀ ਗੈਣ ਹੂਰੰ ॥ ਗਜੈ ਗੈਣ ਕਾਲੀ ॥ ਹਸੀ ਖੱਪਰਾਲੀ ॥ ੨੩ ॥ ੧੦੦ ॥ ਕਹੂੰ ਬਾਜ ਮਾਰੇ ॥ ਕਹੂੰ ਸੂਰ ਭਾਰੇ ॥
ਕਹੂੰ ਚਰਮ ਟੁਟੇ ॥ ਫਿਰੈ ਗੱਜ ਫੁਟੇ ॥ ੨੪ ॥ ੧੦੧ ॥ ਕਹੂੰ ਬਰਮ ਬੇਧੇ ॥ ਕਹੂੰ ਚਰਮ ਛੇਧੇ ॥ ਕਹੂੰ ਪੀਲ ਪਰਮੰ ॥ ਕਟੇ ਬਾਜ ਬਰਮੰ ॥ ੨੫ ॥ ੧੦੨ ॥
ਬਲੀ ਬੈਰ ਰੁੱਝੇ ॥ ਸਮੁਹ ਸਾਰ ਝੁੱਝੇ ॥ ਲਖੇ ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥ ਨਚੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤੰ ॥ ੨੬ ॥ ੧੦੩ ॥ ਨਚੇ ਮਾਸ ਹਾਰੀ ॥ ਹਸੇ ਬਯੋਮ ਚਾਰੀ ॥ ਕਿਲੱਕਕਾਰ
ਕੰਕੰ ॥ ਮਚੇ ਬੀਰ ਬੰਕੰ ॥ ੨੭ ॥ ੧੦੪ ॥ ਛੁਭੇ ਛੱਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ॥ ਮਹਿਖੁਆਸ ਚਾਰੀ ॥ ਉਠੇ ਛਿੱਛ ਇੱਛੰ ॥ ਚਲੇ ਤੀਰ ਤਿੱਛੰ ॥ ੨੮ ॥ ੧੦੫ ॥ ਗਟੰ
ਗਾਧੁਬੇਯੰ ॥ ਚਰੰ ਚਾਰਣੇਯੰ ॥ ਹਸੇ ਸਿੱਧ ਸਿੱਧੰ ॥ ਮਚੇ ਬੀਰ ਕ੍ਰੁੱਧੰ ॥ ੨੯ ॥ ੧੦੬ ॥ ਡਕਾ ਡੱਕ ਡਾਕੈਂ ॥ ਹਕਾ ਹੱਕ ਹਾਕੈਂ ॥ ਭਕਾ ਭੁੱਕ ਭੇਰੀ ॥ ਡਮਕ
ਡਾਮ ਡੇਰੀ ॥ ੩੦ ॥ ੧੦੭ ॥ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਗਾਜੇ ॥ ਨਵੰ ਨਾਦ ਬਾਜੇ ॥ ਧਰਾ ਗੋਮ ਗੱਜੇ ॥ ਦੁਗਾ ਦੈਂਤ ਬੱਜੇ ॥ ੩੧ ॥ ੧੦੮ ॥

ਬਿਜੇ ਛੰਦ ॥ ਜੇਤਕ ਬਾਣ ਚਲੇ ਅਰੁ ਓਰ ਤੇ ਫੂਲ ਕੀ ਮਾਲ ਹੁਐ ਕੰਠ ਬਿਰਾਜੇ ॥ ਦਾਨਵ ਪੁੰਗਵ ਪੇਖ ਅਚੰਭਵ ਛੇਡ ਭਜੇ
ਰਣ ਏਕ ਨ ਗਾਜੇ ॥ ਕ੍ਰਿਜਰ ਪੁੰਜ ਗਿਰੇ ਤਿੱਹ ਠਉਰ ਭਰੇ ਸਭ ਸ੍ਰੋਣਤ ਪੈਗ ਨ ਤਾਜੇ ॥ ਜਾਨੁਕ ਨੀਰਧ ਮੱਧਿ ਛਪੇ ਭ੍ਰਮਿ ਭੁਧਰ ਕੇ ਭਯ ਤੇ ਨਗ
ਭਾਜੇ ॥ ੩੨ ॥ ੧੦੯ ॥

ਮਨੋਹਰ ਛੰਦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਜਗਨਾਥ ਕਮਾਨ ਲੇ ਹਾਥ ਪ੍ਰਮਾਥਿਨ ਸੰਖ ਸ੍ਰਜਯੋ ਜਬ ਜੁੱਧੰ ॥ ਗਾਹਤ ਸੈਣ ਸੰਘਾਰਤ ਸੂਰ ਬਬੱਕਤਿ ਸਿੰਘ
ਭ੍ਰਮਯੋ ਰਣ ਕ੍ਰੁੱਧੰ ॥ ਕਉਚਹ ਭੇਦ ਅਭੇਦਿਤ ਅੰਗ ਸੁ ਰੰਗ ਉਤੰਗ ਸੇ ਸੇਭਿਤ ਸੁੱਧੰ ॥ ਮਾਨੋ ਬਿਸਾਲ ਬਤਵਾਨਲ ਜੁਆਲ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਕੇ ਮੱਧਿ
ਬਿਰਾਜਤ ਉੱਧੰ ॥ ੩੩ ॥ ੧੧੦ ॥

ਬਿਜੇ ਛੰਦ ॥ ਪੂਰ ਰਹੀ ਭਵ ਭੂਰ ਧਨੁਰ ਧੁਨਿ ਧੂਰ ਉਡੀ ਨਭ ਮੰਡਲ ਛਾਯੇ ॥ ਨੂਰ ਭਰੇ ਮੁਖ ਮਾਰ ਗਿਰੇ ਰਣ ਹੂਰਨ ਹੋਰ ਹੀਯੋ
ਹੁਲਸਾਯੋ ॥ ਪੂਰਣ ਰੋਸ ਭਰੇ ਅਰ ਤੂਰਣ ਪੂਰਿ ਪਰੇ ਰਣ ਭੂਮਿ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ਚੂਰ ਭਏ ਅਰਿ ਰੂਰੇ ਗਿਰੇ ਭਟ ਚੂਰਣ ਜਾਨੁਕ ਬੈਦ ਬਨਾਯੋ ॥ ੩੪ ॥ ੧੧੧ ॥

ਸੰਗੀਤ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕਾਤੀ ਕਟਾਰੀ ਕੜਾਕੰ ॥ ਤਾਗੜਦੰਗ ਤੀਰੰ ਤੁਪੱਗੰ ਤੜਾਕੰ ॥ ਝਾਗੜਦੰਗ ਨਾਗੜਦੰਗ
ਬਾਗੜਦੰਗ ਬਾਜੇ ॥ ਗਾਗੜਦੰਗ ਗਾਜੀ ਮਹਾਂ ਗੱਜ ਗਾਜੇ ॥ ੩੫ ॥ ੧੧੨ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੂਰੰ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕੋਪੰ ॥ ਪਾਗੜਦੰਗ ਪਰਮੰ ਰਣੰ ਪਾਵ
ਰੋਪੰ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸਸਤ੍ਰੰ ਝਾਗੜਦੰਗ ਝਾਰੈਂ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬੀਰੰ ਡਾਗੜਦੰਗ ਡਕਾਰੈਂ ॥ ੩੬ ॥ ੧੧੩ ॥ ਚਾਗੜਦੰਗ ਚਉਪੇ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬੀਰੰ ॥

ਮਾਗੜਦੰਗ ਮਾਰੇ ਤਨ ਤਿਛ ਤੀਰੰ ॥ ਗਾਗੜਦੰਗ ਗੱਜੇ ਸੁ ਬੱਜੇ ਗਹੀਰੰ ॥ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕੱਵੀਯਾਨ ਕੱਥੇ ਕਬੀਰੰ ॥ ੩੭ ॥ ੧੧੪ ॥
 ਦਾਗੜਦੰਗ ਦਾਨੇ ਭਾਗੜਦੰਗ ਭਾਜੇ ॥ ਗਾਗੜਦੰਗ ਗਾਜੀ ਜਾਗੜਦੰਗ ਗਾਜੇ ॥ ਛਾਗੜਦੰਗ ਛਉਹੀ ਛੂਰੇ ਪ੍ਰੇ ਛੜਾਕੇ ॥ ਤਾਗੜਦੰਗ ਤੀਰੰ
 ਤੁਪੱਕੰ ਤੜਾਕੇ ॥ ੩੮ ॥ ੧੧੫ ॥ ਗਾਗੜਦੰਗ ਗੋਮਾਯ ਗੱਜੇ ਗਹੀਰੰ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੰਖੰ ਨਾਗੜਦੰਗ ਨਫੀਰੰ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬਾਜੇ ਬਜੇ
 ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥ ਨਾਗੜਦੰਗ ਨਾਚੇ ਸੁ ਭੂਤੰ ਪਰੇਤੰ ॥ ੩੯ ॥ ੧੧੬ ॥ ਤਾਗੜਦੰਗ ਤੀਰੰ ਬਾਗੜਬੰਗ ਬਾਣੰ ॥ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕਾਤੀ ਕਟਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥
 ਨਾਗੜਦੰਗ ਨਾਦੰ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬਾਜੇ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੂਰੰ ਰਾਗੜਦੰਗ ਰਾਜੇ ॥ ੪੦ ॥ ੧੧੭ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੰਖੰ ਨਾਗੜਦੰਗ ਨਫੀਰੰ ॥
 ਗਾਗੜਦੰਗ ਗੋਮਾਯ ਗੱਜੇ ਗਹੀਰੰ ॥ ਨਾਗੜਦੰਗ ਨਗਾਰੇ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬਾਜੇ ॥ ਜਾਗੜਦੰਗ ਜੋਧਾ ਗਾਗੜਦੰਗ ਗਾਜੇ ॥ ੪੧ ॥ ੧੧੮ ॥
 ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਜਿਤੇਕ ਰੂਪ ਧਾਰੀਯੰ ॥ ਤਿਤੇਕ ਦੇਬਿ ਮਾਰੀਯੰ ॥ ਜਿਤੇਕ ਰੂਪ ਧਾਰਹੀਂ ॥ ਤਿਤਿਓ ਦ੍ਰੁਗਾ ਸੰਘਾਰਹੀਂ ॥ ੪੨ ॥ ੧੧੯ ॥
 ਜਿਤੇਕ ਸਸਤ੍ਰ ਵਾ ਝਰੇ ॥ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸ੍ਰੋਨ ਕੇ ਪਰੇ ॥ ਜਿਤੀਕਿ ਬਿੰਦੁਕਾ ਗਿਰੈਂ ॥ ਸੁ ਪਾਨ ਕਾਲਕਾ ਕਰੈਂ ॥ ੪੩ ॥ ੧੨੦ ॥
 ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਹੂਓ ਸ੍ਰੋਣ ਹੀਨੰ ॥ ਭਯੋ ਅੰਗ ਛੀਨੰ ॥ ਗਿਰਿਯੋ ਅੰਤ ਝੂਮੰ ॥ ਮਨੋ ਮੇਘ ਭੂਮੰ ॥ ੪੪ ॥ ੧੨੧ ॥ ਸਭੈ ਦੇਵ
 ਹਰਖੇ ॥ ਸੁਮਨ ਧਾਰ ਬਰਖੇ ॥ ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਮਾਰੇ ॥ ਸਬੈ ਸੰਤ ਉਬਾਰੇ ॥ ੪੫ ॥ ੧੨੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਰਕਤਬੀਰਜ ਬਧਹ ਚਤੁਰਥ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥ ਅਫਜੂ ॥

ਅਥ ਨਿਸ਼ੰਭ ਜੁੱਧ ਕਥਨੰ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸ਼ੰਭ ਸੁਣਯੋ ਜਬੈ ਰਕਤਬੀਰਜ ਕੋ ਨਾਸ ॥ ਆਪ ਚੜਤ ਭੇ ਜੋਰ ਦਲ ਸਜੇ ਪਰਸ ਅਰ ਪਾਂਸਿ ॥ ੧ ॥ ੧੨੩ ॥
 ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਚੜੇ ਸੁੰਭ ਨੈਸ਼ੰਭ ਸੂਰਾ ਅਪਾਰੰ ॥ ਉਠੇ ਨੱਦ ਨਾਦੰ ਸੁ ਧਉਂਸਾ ਧੁਕਾਰੰ ॥ ਭਈ ਅਸਟ ਸੈ ਕੋਸ ਲਉ ਛੱਤ੍ਰ ਛਾਯੰ ॥
 ਭਜੇ ਚੰਦ ਸੂਰੰ ਡਰਿਓ ਦੇਵਰਾਯੰ ॥ ੨ ॥ ੧੨੪ ॥ ਭਕਾ ਭੁੰਕ ਭੇਰੀ ਢਕਾ ਢੁੰਕ ਢੋਲੰ ॥ ਫਟੀ ਨਖ ਸਿੰਘੰ ਮੁਖੰ ਡੱਢ ਕੋਲੰ ॥ ਡਮਾ ਡੰਮਿ ਡਉਰੂ
 ਡਕਾ ਡੁੰਕ ਡੰਕੰ ॥ ਰੜੇ ਗ੍ਰਿਧ ਬ੍ਰਿੰਧੰ ਕਿਲੱਕਾਰ ਕੰਕੰ ॥ ੩ ॥ ੧੨੫ ॥ ਖੁਰੰ ਖੇਹ ਉੱਠੀ ਰਹਿਯੋ ਗੈਨ ਪੂਰੰ ॥ ਦਲੇ ਸਿੰਧ ਬਿੰਧੰ ਭਏ ਪੱਥ ਚੂਰੰ ॥
 ਸੁਣੇ ਸੋਰ ਕਾਲੀ ਗਹੇ ਸਸਤ੍ਰ ਪਾਣੰ ॥ ਕਿਲੱਕਾਰ ਜੇਮੀ ਹਨੇ ਜੰਗ ਜੁਆਣੰ ॥ ੪ ॥ ੧੨੬ ॥
 ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਗਜੇ ਬੀਰ ਗਾਜੀ ॥ ਤੁਰੇ ਤੂੰਦ ਤਾਜੀ ॥ ਮਹਿਖੁਆਸ ਕਰਖੇ ॥ ਸਰੰ ਧਾਰ ਬਰਖੇ ॥ ੫ ॥ ੧੨੭ ॥ ਇਤੈ ਸਿੰਘ ਗੱਜਯੋ ॥

ਮਹਾ ਸੰਖ ਬਜਯੋ ॥ ਰਹਯੋ ਨਾਦ ਪੂਰੇ ॥ ਛਹੀ ਗੈਣਿ ਪੂਰੇ ॥ ੬ ॥ ੧੨੮ ॥ ਸਭੇ ਸਸਤ੍ਰ ਸਾਜੇ ॥ ਘਟੰ ਜੇਮ ਗਾਜੇ ॥ ਚਲੇ ਤੇਜ ਤੇ ਕੈ ॥
ਅਨੰਤ ਸਸਤ੍ਰ ਲੈ ਕੈ ॥ ੭ ॥ ੧੨੯ ॥ ਚਹੁ ਓਰ ਢੁਕੇ ॥ ਮੁਖ ਮਾਰ ਕੂਕੇ ॥ ਅਨੰਤ ਸਸਤ੍ਰ ਬੰਜੇ ॥ ਮਹਾ ਬੀਰ ਗੱਜੇ ॥ ੮ ॥ ੧੩੦ ॥
ਮੁਖ ਨੈਣ ਰਕਤੰ ॥ ਧਰੇ ਪਾਣ ਸਕਤੰ ॥ ਕੀਏ ਕ੍ਰੋਧ ਉਠੇ ॥ ਸਰੰ ਬ੍ਰਿਸਟਿ ਬੁਠੇ ॥ ੯ ॥ ੧੩੧ ॥ ਕਿਤੇ ਦੁਸਟ ਕੂਟੇ ॥ ਅਨੰਤਾਸਤ੍ਰ ਛੂਟੇ ॥
ਕਰੀ ਬਾਣ ਬਰਖੰ ॥ ਭਰੀ ਦੇਬਿ ਹਰਖੰ ॥ ੧੦ ॥ ੧੩੨ ॥

ਬੇਲੀ ਬਿੰਦੁਮ ਛੰਦ ॥ ਕਹ ਕਹ ਸੁ ਕੂਕਤ ਕੰਕੀਯੇ ॥ ਬਹਿ ਬਹਤ ਬੀਰ ਸੁ ਬੰਕੀਯੇ ॥ ਲਹਿ ਲਹਤ ਬਾਣਿ ਕ੍ਰਿਪਾਣਯੇ ॥ ਗਹ ਗਹਤ
ਪ੍ਰੇਤ ਮਸਾਣਯੇ ॥ ੧੧ ॥ ੧੩੩ ॥ ਡਹ ਡਹਤ ਡਵਰ ਡਮੰਕਯੇ ॥ ਲਹ ਲਹਤ ਤੇਗ ਤਮੰਕਯੇ ॥ ਧੂਮ ਧੂਮਤ ਸਾਂਗ ਧਮੰਕਯੇ ॥ ਬਬਕੰਤ
ਬੀਰ ਸੁ ਬੰਕਯੇ ॥ ੧੨ ॥ ੧੩੪ ॥ ਛੁਟਕੰਤ ਬਾਣ ਕਮਾਣਯੇ ॥ ਹਹਰੰਤ ਖੇਤ ਖਤ੍ਰਾਣਯੇ ॥ ਡਹਕੰਤ ਡਾਮਰ ਡੰਕਣੀ ॥ ਕਹ ਕਹਕ ਕੂਕਤ
ਜੁਗਣੀ ॥ ੧੩ ॥ ੧੩੫ ॥ ਉਫਟੰਤ ਸ੍ਰੇਣਤ ਛਿਛਯੇ ॥ ਬਰਖੰਤ ਸਾਇਕ ਤਿਛਯੇ ॥ ਬਬਕੰਤ ਬੀਰ ਅਨੇਕਯੇ ॥ ਵਿਕਰੰਤ ਸਿਆਰ
ਬਸੇਖਯੇ ॥ ੧੪ ॥ ੧੩੬ ॥ ਹਰਖੰਤ ਸ੍ਰੇਣਤ ਰੰਗਣੀ ॥ ਬਿਹਰੰਤ ਦੇਬਿ ਅਭੰਗਣੀ ॥ ਬਬਕੰਤ ਕੇਹਰਿ ਡੋਲਹੀ ॥ ਰਣ ਰੰਗ ਅਭੰਗ ਕਲੋਲਹੀ ॥
੧੫ ॥ ੧੩੭ ॥ ਢਮ ਢਮਤ ਢੋਲ ਢਮੰਕਯੇ ॥ ਧਮ ਧਮਤ ਸਾਂਗ ਧਮੰਕਯੇ ॥ ਬਹ ਬਹਤ ਕ੍ਰੋਧ ਕ੍ਰਿਪਾਣਯੇ ॥ ਜੁਝੰਤ ਜੋਧ ਜੁਆਣਯੇ ॥ ੧੬ ॥ ੧੩੮ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਭਜੀ ਚਮੁ ਸਭ ਦਾਨਵੀ ਸੁੰਭ ਨਿਰਖ ਨਿਜ ਨੈਣ ॥ ਨਿਕਟ ਬਿਕਟ ਭਟ ਜੇ ਹੁਤੇ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤਿ ਬੁਲਯੋ ਬੈਣ ॥ ੧੭ ॥ ੧੩੯ ॥
ਨਿਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਨਿਸੁੰਭ ਸੁੰਭ ਕੋਪ ਕੈ ॥ ਪਠਯੋ ਸੁ ਪਾਵ ਰੋਪ ਕੈ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਸੀਘ੍ਰ ਜਾਈਯੋ ॥ ਦੁਗਾਹਿ ਬਾਂਧ ਲਿਆਈਯੋ ॥
੧੮ ॥ ੧੪੦ ॥ ਚੜਯੋ ਸੁ ਸੈਣ ਸੱਜਿ ਕੈ ॥ ਸਕੋਪ ਸੂਰ ਗੱਜਿ ਕੈ ॥ ਉਠੇ ਬਜੰਤ ਬਾਜਿ ਕੈ ॥ ਚਲਯੋ ਸੁਰੇਸੁ ਭਾਜਿ ਕੈ ॥ ੧੯ ॥ ੧੪੧ ॥
ਅਨੰਤ ਸੂਰ ਸੰਗ ਲੈ ॥ ਚਲਿਯੋ ਸੁ ਦੰਦਭੀਨ ਦੈ ॥ ਹਕਾਰ ਸੂਰਮਾ ਭਰੇ ॥ ਬਿਲੋਕ ਦੇਵਤਾ ਭਰੇ ॥ ੨੦ ॥ ੧੪੨ ॥

ਮਧੁਭਾਰ ਛੰਦ ॥ ਕੰਪਯੋ ਸੁਰੇਸ ॥ ਬੁਲਯੋ ਮਹੇਸ ॥ ਕਿੰਨੇ ਬਿਚਾਰ ॥ ਪੁੱਛੇ ਜੁਝਾਰ ॥ ੨੧ ॥ ੧੪੩ ॥ ਕੀਜੈ ਸੁ ਮਿਤ੍ਰ ॥ ਕਉਨੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ॥
ਜਾਤੇ ਸੁ ਮਾਇ ॥ ਜੀਤੈ ਬਨਾਇ ॥ ੨੨ ॥ ੧੪੪ ॥ ਸਕਤੈ ਨਿਕਾਰ ॥ ਭੇਜੇ ਅਪਾਰ ॥ ਸਤ੍ਰੁਨ ਜਾਇ ॥ ਹਨਿ ਹੈ ਰਿਸਾਇ ॥ ੨੩ ॥ ੧੪੫ ॥
ਸੋਈ ਕਾਮ ਕੀਨ ॥ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਸਕਤੈ ਨਿਕਾਰ ॥ ਭੇਜੀ ਅਪਾਰ ॥ ੨੪ ॥ ੧੪੬ ॥

ਬਿਰਧ ਨਿਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਚਲੀ ਸੱਕਤ ਸੀਘ੍ਰ ਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣਿ ਪਾਣਿ ਧਾਰ ਕੈ ॥ ਉਠੇ ਸੁ ਗ੍ਰਿਧ ਬ੍ਰਿਧ ਡਉਰ ਡਾਕਣੀ ਡਕਾਰ ਕੈ ॥
ਹਸੇ ਸੁ ਕੰਕ ਬੰਕਯੇ ਕਬੰਧ ਬੰਧ ਉਠਹੀ ॥ ਬਿਸੇਖ ਦੇਵਤਾ ਰੁ ਬੀਰ ਬਾਣ ਧਾਰ ਬੁਠਹੀ ॥ ੨੫ ॥ ੧੪੭ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਸਭੇ ਸਕਤਿ ਐਕੈ ॥ ਚਲੀ ਸੀਸ ਨਿਐਕੈ ॥ ਮਹਾਂ ਅਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ॥ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਮਾਰੇ ॥ ੨੬ ॥ ੧੪੮ ॥ ਮੁਖੰ
ਰਕਤ ਨੈਣੰ ॥ ਬਕੈ ਬੰਕ ਬੈਣੰ ॥ ਧਰੇ ਅਸਤ੍ਰ ਪਾਣੰ ॥ ਕਟਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥ ੨੭ ॥ ੧੪੯ ॥ ਉਤੈ ਦੈਤ ਗਾਜੇ ॥ ਤੁਰੀ ਨਾਦ ਬਾਜੇ ॥ ਧਰੈ ਚਾਰ ਚਰਮੰ ॥

ਸ੍ਰਜੇ ਕ੍ਰੂਰ ਕਰਮ ॥੨੮॥੧੫੦॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਗਰਜੇ ॥ ਸਭੈ ਦੇਵ ਲਰਜੇ ॥ ਛੁਟੇ ਤਿੱਛ ਤੀਰੰ ॥ ਕਟੇ ਚਉਰ ਚੀਰੰ ॥੨੯॥੧੫੧॥ ਰਸੰ ਰੁੱਦ੍ਰ ਰੱਤੇ ॥
ਮਹਾਂ ਤੇਜ ਤੱਤੇ ॥ ਕਰੀ ਬਾਣ ਬਰਖੰ ॥ ਭਰੀ ਦੇਬਿ ਹਰਖੰ ॥੩੦॥੧੫੨॥ ਇਤੇ ਦੇਬਿ ਮਾਰੇ ॥ ਉਤੈ ਸਿੰਘ ਫਾਰੇ ॥ ਗਣੰ ਗੂੜ ਗਰਜੇ ॥
ਸਭੈ ਦੈਤ ਲਰਜੇ ॥੩੧॥੧੫੩॥ ਭਈ ਬਾਣ ਬਰਖਾ ॥ ਗਏ ਜੀਤਿ ਕਰਖਾ ॥ ਸਭੈ ਦੁਬਟ ਮਾਰੇ ॥ ਮਈਯਾ ਸੰਤ ਉਬਾਰੇ ॥੩੨॥੧੫੪॥
ਨਿਸੁੰਭੈ ਸੰਘਾਰਜੇ ॥ ਦਲੰ ਦੈਤ ਮਾਰਜੇ ॥ ਸਭੈ ਦੁਬਟ ਭਾਜੇ ॥ ਇਤੈ ਸਿੰਘ ਗਾਜੇ ॥੩੩॥੧੫੫॥ ਭਈ ਪੁਹਪ ਬਰਖਾ ॥ ਗਏ ਜੀਤਿ ਕਰਖਾ ॥
ਜੱਯੇ ਸੰਤ ਜੰਪੈ ॥ ਤ੍ਰਸੇ ਦੈਤ ਕੰਪੈ ॥੩੪॥੧੫੬॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਨਿਸੁੰਭ ਬਧਹ ਪੰਚਮੇ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥ ੫ ॥ ਅਫਜੂ ॥

ਅਬ ਸੁੰਭ ਜੁੱਧ ਕਥਨੰ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਲਘੁ ਭ੍ਰਾਤ ਜੁਝਯੇ ਸੁਨਯੇ ਮੁੰਭਰਾਯੰ ॥ ਸਜੇ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਚੜ੍ਹਯੇ ਚਉਪ ਚਾਯੰ ॥ ਭਯੋ ਨਾਦ ਉਚੰ
ਰਹਯੋ ਪੂਰ ਗੈਣੰ ॥ ਤ੍ਰਸੇ ਦੇਵਤਾ ਦੈਤ ਕੰਪਯੇ ਤ੍ਰਿਨੈਣੰ ॥ ੧ ॥੧੫੭॥ ਡਰਯੇ ਚਾਰ ਬਕਤ੍ਰ ਟਰਯੇ ਦੇਵ ਰਾਜੰ ॥ ਡਿਗੇ ਪੱਥ ਸਰਬੰ ਸ੍ਰਜੇ ਸੁਭੁ ਸਾਜੰ ॥
ਪਰੇ ਹੂਹ ਦੇ ਕੈ ਭਰੇ ਲੋਹ ਕ੍ਰੋਹੰ ॥ ਮਨੇ ਮੇਰ ਕੇ ਸਾਤਵੰ ਸਿੰਗ ਸੋਹੰ ॥ ੨ ॥੧੫੮॥ ਸਜਯੇ ਸੈਣ ਮੁੰਭੰ ਕੀਯੋ ਨਾਦ ਉਚੰ ॥ ਸੁਣੇ ਗਰਭਣੀਆਨ ਕੇ
ਗਰਭ ਮੁੱਚੰ ॥ ਪਰਿਯੋ ਲੋਹ ਕ੍ਰੋਹੰ ਉਠੀ ਸਸਤ੍ਰ ਝਾਰੰ ॥ ਚਵੀਂ ਚਾਵਡਾ ਡਾਕਣੀਯੰ ਡਕਾਰੰ ॥ ੩ ॥੧੫੯॥ ਬਹੇ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਕਟੇ ਚਰਮ ਬਰਮੰ ॥
ਭਲੇ ਕੈ ਨਿਬਾਹਯੇ ਭਟੰ ਸੁਆਮ ਧਰਮੰ ॥ ਉਠੀ ਕੂਹ ਜੂਹੰ ਗਿਰੇ ਚਉਰ ਚੀਰੰ ॥ ਰੁਲੇ ਤੱਛ ਮੁੱਛੰ ਪਰੀ ਗੱਛ ਤੀਰੰ ॥ ੪ ॥੧੬੦॥
ਗਿਰੇ ਅੰਕੁਸੰ ਬਾਰੁਣੰ ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥ ਨਚੇ ਕੰਧ ਹੀਣੰ ਕਬੰਧ ਅਚੇਤੰ ॥ ਉਡੈ ਗ੍ਰਿਧ ਬ੍ਰਿਧੰ ਰੜੈ ਕੰਕ ਬੰਕੰ ॥ ਭਕਾ ਭੁੰਕ ਭੇਰੀ ਡਹਾ ਡੂਹ ਡੰਕੰ ॥
੫ ॥੧੬੧॥ ਟਕਾ ਟੁੱਕ ਟੇਪੰ ਢਕਾ ਢੁੱਕ ਢਾਲੰ ॥ ਤਛਾ ਮੁੱਛ ਤੇਗੰ ਬਕੇ ਬਿੱਕਰਾਲੰ ॥ ਹਲਾ ਚਾਲ ਬੀਰੰ ਧਮਾ ਧੰਮਿ ਸਾਂਗੰ ॥ ਪਰੀ ਹਾਲ ਹੂਲੰ
ਸੁਣਿਯੋ ਲੋਗ ਨਾਗੰ ॥ ੬ ॥੧੬੨॥ ਡਕੀ ਡਾਕਣੀ ਜੋਗਣੀਯੰ ਬਿਤਾਲੰ ॥ ਨਚੇ ਕੰਧ ਹੀਨੰ ਕਬੰਧ ਕਪਾਲੰ ॥ ਹਸੇ ਦੇਵ ਸਰਬੰ ਰਿਸਯੋ ਦਾਨਵੇਸੰ ॥
ਕਿਧੋ ਅਗਨ ਜੁਆਲੰ ਭਯੋ ਆਪ ਭੇਸੰ ॥ ੭ ॥੧੬੩॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁੰਭਾਸੁਰ ਜੇਤਿਕ ਅਸੁਰ ਪੱਠਏ ਕੋਪੁ ਬਢਾਇ ॥ ਤੇ ਦੇਬੀ ਸੋਖਤ ਕਰੇ ਬੂੰਦ ਤਵਾ ਕੀ ਨਿਆਇ ॥ ੮ ॥੧੬੪॥

ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਸੁ ਬੀਰ ਸੈਣ ਸੱਜਿ ਕੈ ॥ ਚੜ੍ਹਯੋ ਸੁ ਕੋਪ ਗੱਜਿ ਕੈ ॥ ਚਲਿਯੋ ਸੁ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰ ਕੈ ॥ ਪੁਕਾਰ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੈ ॥੯॥੧੬੫॥

ਸੰਗੀਤ ਮਧੁਭਾਰ ਛੰਦ ॥ ਕਾਗੜਦੰ ਕੜਾਕ ॥ ਤਾਗੜਦੰ ਤੜਾਕ ॥ ਸਾਗੜਦੰ ਸੁ ਬੀਰ ॥ ਗਾਗੜਦੰ ਗਹੀਰ ॥ ੧੦ ॥੧੬੬॥
ਨਾਗੜਦੰ ਨਿਸਾਣ ॥ ਜਾਗੜਦੰ ਜੁਆਣ ॥ ਨਾਗੜਦੀ ਨਿਹੰਗ ॥ ਪਾਗੜਦੀ ਪਲੰਗ ॥ ੧੧ ॥੧੬੭॥ ਤਾਗੜਦੀ ਤਮੱਕਿ ॥ ਲਾਗੜਦੀ ਲਹੱਕਿ
ਕਾਗੜਦੰ ਕ੍ਰਿਪਾਣ ॥ ਬਾਹੈਂ ਜੁਆਣ ॥ ੧੨ ॥੧੬੮॥ ਖਾਗੜਦੀ ਖਤੰਗ ॥ ਨਾਗੜਦੀ ਨਿਹੰਗ ॥ ਛਾਗੜਦੀ ਛੁਟੰਤ ॥ ਆਗੜਦੀ ਉਡੰਤ ॥

੧੩ ॥ ੧੬੬ ॥ ਪਾਗੜਦੀ ਪਵੰਗ ॥ ਸਾਗੜਦੀ ਸੁਭੰਗ ॥ ਜਾਗੜਦੀ ਜੁਆਣ ॥ ਝਾਗੜਦੀ ਝੁਝਾਣ ॥ ੧੪ ॥ ੧੭੦ ॥ ਝਾਗੜਦੀ ਝੜੰਗ ॥
ਕਾਗੜਦੀ ਕੜੰਗ ॥ ਤਾਗੜਦੀ ਤੜਾਕ ॥ ਚਾਗੜਦੀ ਚਟਾਕ ॥ ੧੫ ॥ ੧੭੧ ॥ ਘਾਗੜਦੀ ਘਬਾਕ ॥ ਭਾਗੜਦੀ ਭਭਾਕ ॥ ਕਾਗੜਦੀ ਕਪਾਲਿ ॥
ਨੱਚੀ ਬਿਕ੍ਰਾਲ ॥ ੧੬ ॥ ੧੭੨ ॥ ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਅਨੰਤ ਦੁਸਟ ਮਾਰੀਯੰ ॥ ਬਿਅੰਤ ਸੋਕ ਟਾਰੀਯੰ ॥ ਕਮੰਧ ਅੰਧ ਉੱਠੀਯੰ ॥ ਬਿਸੇਖ ਬਾਣ ਬੁੱਠੀਯੰ ॥
੧੭ ॥ ੧੭੩ ॥ ਕੜਾਕ ਕਰਮੁਕੰ ਉਧੰ ॥ ਸੜਾਕ ਸੈਹਬੀ ਜੁੱਧੰ ॥ ਬਿਅੰਤ ਬਾਣ ਬਰਖਯੰ ॥ ਬਿਸੇਖ ਬੀਰ ਪਰਖਯੰ ॥ ੧੮ ॥ ੧੭੪ ॥
ਸੰਗੀਤ ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਕੜਾ ਕੜੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣਯੰ ॥ ਜਟਾ ਜੁਟੀ ਜੁਆਣਯੰ ॥ ਸੁ ਬੀਰ ਜਾਗੜਦੀ ਜਗੇ ॥ ਲੜਾਕ ਲਾਗੜਦੀ ਪਗੇ ॥ ੧੯ ॥ ੧੭੫ ॥
ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਝਮੀ ਤੇਗ ਝੱਟੰ ॥ ਛੁਰੀ ਛਿੱਪੂ ਛੁੱਟੰ ॥ ਗੁਰੰ ਗੁਰਜ ਗੱਟੰ ॥ ਪਲੰਗਿ ਪਿਸੱਟੰ ॥ ੨੦ ॥ ੧੭੬ ॥ ਕਿਤੇ ਸ੍ਰੇਣ ਚੱਟੰ ॥
ਕਿਤੇ ਸੀਸ ਢੁੱਟੰ ॥ ਕਹੂੰ ਹੂਹ ਛੁੱਟੰ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਉੱਠੰ ॥ ੨੧ ॥ ੧੭੭ ॥ ਕਹੂੰ ਧੂਰਿ ਲੁੱਟੰ ॥ ਕਿਤੇ ਮਾਰ ਰੱਟੰ ॥ ਭਣੈ ਜੱਸ ਭੱਟੰ ॥ ਕਿਤੇ ਪੇਟ ਫੱਟੰ ॥
੨੨ ॥ ੧੭੮ ॥ ਭਜੇ ਛੱਤ੍ਰਿ ਬੱਟੰ ॥ ਕਿਤੇ ਖੂਨ ਖੱਟੰ ॥ ਕਿਤੇ ਦੁਸਟ ਦੱਟੰ ॥ ਫਿਰੇ ਜਜੋਂ ਹਰੱਟੰ ॥ ੨੩ ॥ ੧੭੯ ॥ ਸਜੇ ਸੂਰ ਸਾਰੇ ॥ ਮਹਿਖੁਆਸ ਧਾਰੇ ॥
ਲਏ ਖੱਗ ਆਰੇ ॥ ਮਹਾ ਰੋਹ ਵਾਰੇ ॥ ੨੪ ॥ ੧੮੦ ॥ ਸਹੀ ਰੂਪ ਕਾਰੇ ॥ ਮਨੋ ਸਿੰਧੁ ਖਾਰੇ ॥ ਕਈ ਬਾਰ ਗਾਰੇ ॥ ਸੁ ਮਾਰੰ ਉਚਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥ ੧੮੧ ॥
ਭਵਾਨੀ ਪਛਾਰੇ ॥ ਜਵਾ ਜੇਮਿ ਜਾਰੇ ॥ ਬਡੇਈ ਲੁਝਾਰੇ ॥ ਹੁਤੇ ਜੇ ਹੀਏ ਵਾਰੇ ॥ ੨੬ ॥ ੧੮੨ ॥ ਇਕੰ ਬਾਰ ਟਾਰੇ ॥ ਠਮੰ ਠੋਕ ਠਾਰੇ ॥
ਬਲੀ ਮਾਰ ਡਾਰੇ ॥ ਦਮੱਕੇ ਢੱਢਾਰੇ ॥ ੨੭ ॥ ੧੮੩ ॥ ਬਹੇ ਬਾਣਣਿਆਰੇ ॥ ਕਿਤੈ ਤੀਰ ਤਾਰੇ ॥ ਲਖੇ ਹਾਥ ਬਾਰੇ ॥ ਦਿਵਾਨੇ ਦਿਦਾਰੇ ॥ ੨੮ ॥ ੧੮੪ ॥
ਹਣੇ ਭੂਮਿ ਪਾਰੇ ॥ ਕਿਤੇ ਸਿੰਘ ਫਾਰੇ ॥ ਕਿਤੇ ਆਪੁ ਬਾਰੇ ॥ ਜਿਤੇ ਦੈਂਤ ਭਾਰੇ ॥ ੨੯ ॥ ੧੮੫ ॥ ਤਿਤੇ ਅੰਤ ਹਾਰੇ ॥ ਬਡੇਈ ਅੜਿਆਰੇ ॥
ਖਰੇਈ ਬਰਿਆਰੇ ॥ ਕਰੂਰੰ ਕਰਾਰੇ ॥ ੩੦ ॥ ੧੮੬ ॥ ਲਪੱਕੇ ਲਲਾਰੇ ॥ ਅਰੀਲੇ ਅਰਿਆਰੇ ॥ ਹਣੇ ਕਾਲ ਕਾਰੇ ॥ ਭਜੇ ਰੋਹ ਵਾਰੇ ॥ ੩੧ ॥ ੧੮੭ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹੋ ਬਿਧਿ ਦੁਸਟ ਪ੍ਰਜਾਰ ਕੈ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਕਰ ਲੀਨ ॥ ਬਾਣ ਬੂੰਦ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਬਰਖ ਸਿੰਘ ਨਾਦ ਪੁਨ ਕੀਨ ॥ ੩੨ ॥ ੧੮੮ ॥
ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਸੁਣਯੋ ਸੁੰਭ ਰਾਯੰ ॥ ਚੜ੍ਹਯੋ ਚਉਪ ਚਾਯੰ ॥ ਸਜੇ ਸਸਤ੍ਰ ਪਾਣੰ ॥ ਚੜ੍ਹੇ ਜੰਗ ਜੁਆਣੰ ॥ ੩੩ ॥ ੧੮੯ ॥
ਲਗੇ ਢੋਲ ਢੰਕੇ ॥ ਕਮਾਣੰ ਕੜੰਕੇ ॥ ਭਏ ਨੱਦ ਨਾਦੰ ॥ ਧੁਣੰ ਨਿਰ ਬਿਖਾਦੰ ॥ ੩੪ ॥ ੧੯੦ ॥ ਚਮੱਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥ ਹਠੇ ਤੇਜ ਮਾਣੰ ॥ ਮਹਾਂ ਬੀਰ
ਹੁੰਕੇ ॥ ਸੁ ਨੀਸਾਣ ਦੁੰਕੇ ॥ ੩੫ ॥ ੧੯੧ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਗਰਜੇ ॥ ਸਬੈ ਦੇਵ ਲਰਜੇ ॥ ਸਰੰ ਧਾਰ ਬਰਖੇ ॥ ਮਈਯਾ ਪਾਣ ਪਰਖੇ ॥ ੩੬ ॥ ੧੯੨ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਜੇ ਲਏ ਸਸਤ੍ਰ ਸਾਮੁਹੇ ਧਏ ॥ ਤਿਤੇ ਨਿਧਨ ਕਹੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ॥ ਝਮਕਤ ਭਈ ਅਸਨ ਕੀ ਧਾਰਾ ॥ ਭਭਕੇ ਰੁੰਡ ਮੁੰਡ ਬਿਕਕਾਰਾ ॥ ੩੭ ॥ ੧੯੩ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਹੈ ਗੈ ਰਬ ਪੈਦਲ ਕਟੇ ਬਚਿਯੋ ਨ ਜੀਵਤ ਕੋਇ ॥ ਤਬ ਆਪੇ ਨਿਕਸਯੋ ਨਿਪਤਿ ਸੁੰਭ ਕਰੈ ਸੁ ਹੋਇ ॥ ੩੮ ॥ ੧੯੪ ॥
ਚਉਪਈ ॥ ਸਿਵ ਦੂਤੀ ਇਤ ਦ੍ਰੁਗਾ ਬੁਲਾਈ ॥ ਕਾਨ ਲਾਗ ਨੀਕੈ ਸਮੁਝਾਈ ॥ ਸਿਵ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਜੀਐ ਤਹਾਂ ॥ ਦੈਂਤ ਰਾਜ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਜਹਾਂ ॥
੩੯ ॥ ੧੯੫ ॥ ਸਿਵ ਦੂਤੀ ਜਬ ਇਮ ਸੁਨ ਪਾਵਾ ॥ ਸਿਵਹਿੰ ਦੂਤ ਕਰ ਉਤੈ ਪਠਾਵਾ ॥ ਸਿਵ ਦੂਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਭਯੋ ਨਾਮਾ ॥ ਜਾਨਤ ਸਕਲ ਪੁਰਖ ਅਰੁ ਬਾਮਾ ॥

੪੦॥੧੯੬॥ ਸਿਵ ਕਹੀ ਦੈਂਤ ਰਾਜ ਸੁਨਿ ਬਾਤਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਹਯੋ ਤੁਮਹੁ ਜਗ ਮਾਤਾ ॥ ਦੇਵਨ ਕੋ ਦੈ ਕੈ ਠਕੁਰਾਈ ॥ ਕੈ ਮਾਂਡਹੁ ਹਮ ਸੰਗ
ਲਰਾਈ ॥੪੧॥੧੯੭॥ ਦੈਂਤ ਰਾਜ ਇਹ ਬਾਤ ਨ ਮਾਨੀ ॥ ਆਪ ਚਲੇ ਜੂਝਨ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥ ਗਰਜਤ ਕਾਲਿ ਕਾਲ ਜਯੋਂ ਜਹਾਂ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯੋ
ਅਸੁਰ ਪਤਿ ਤਹਾਂ ॥੪੨॥੧੯੮॥ ਚਮਕੀ ਤਹਾਂ ਅਸਨ ਕੀ ਧਾਰਾ ॥ ਨਾਚੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਬੈਤਾਰਾ ॥ ਫਰਕੇ ਅੰਧ ਕਬੰਧ ਅਚੇਤਾ ॥ ਭਿਭਰੇ ਭਈਰਵ ਭੀਮ
ਅਨੇਕਾ ॥੪੩॥੧੯੯॥ ਤੁਰਹੀ ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਬਾਜੇ ॥ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਜੋਧਾ ਰਣ ਗਾਜੇ ॥ ਢਡ ਡਢ ਡਮਰੂ ਡੁਗਡੁਗੀ ਘਨੀ ॥ ਨਾਇ ਨਫੀਰੀ ਜਾਤ
ਨ ਗਨੀ ॥੪੪॥੨੦੦॥ ਮਧੁਭਾਰ ॥ ਹੁੰਕੇ ਕਿਕਾਣ ॥ ਹੁੰਕੇ ਨਿਸਾਣ ॥ ਸੱਜੇ ਸੁ ਬੀਰ ॥ ਗੱਜੇ ਗਹੀਰ ॥੪੫॥੨੦੧॥ ਝੁੱਕੇ ਨਿਝੱਕ ॥ ਬੱਜੇ
ਉਝੱਕ ॥ ਸੱਜੇ ਸੁਬਾਹ ॥ ਅੱਛੇ ਉਛਾਹ ॥੪੬॥੨੦੨॥ ਕੱਟੇ ਕਿਕਾਣ ॥ ਢੁੱਟੇ ਚਵਾਣ ॥ ਸੂਲੇ ਸੜਾਕ ॥ ਉਠੇ ਕੜਾਕ ॥੪੭॥੨੦੩॥ ਗੱਜੇ
ਜੁਆਣ ॥ ਬੱਜੇ ਨਿਸਾਣਿ ॥ ਸੱਜੇ ਰਜੇਂਦ੍ਰ ॥ ਗੱਜੇ ਗਜੇਂਦ੍ਰ ॥੪੮॥੨੦੪॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਫਿਰੇ ਬਾਜੀਯੋ ਤਾਜੀਯੋ ਇੱਤ ਉਤੰ ॥
ਗਜੇ ਬਾਰਣੇ ਦਾਰੁਣੇ ਰਾਜ ਪੁੱਤ੍ਰ ॥ ਬਜੇ ਸੰਖ ਭੇਰੀ ਉਠੇ ਸੰਖ ਨਾਦੰ ॥ ਰਣਕੇ ਨਫੀਰੀ ਧੁਣੇ ਨਿਰਬਿਖਾਦੰ ॥੪੯॥੨੦੫॥ ਕੜੱਕੇ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ
ਸੜੱਕਾਰ ਸੇਲੰ ॥ ਉਠੀ ਕੂਹ ਜੂਹ ਭਈ ਰੇਲ ਪੇਲੰ ॥ ਰੁਲੇ ਤੱਛ ਮੁੱਛ ਗਿਰੇ ਚਉਰ ਚੀਰੰ ॥ ਕਹੂੰ ਹੱਥ ਮੱਥ ਕਹੂੰ ਬਰਮ ਬੀਰੰ ॥੫੦॥੨੦੬॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਬਲੀ ਬੈਰ ਰੁੱਝੇ ॥ ਸਮੁਹ ਸਾਰ ਜੁੱਝੇ ॥ ਸੰਭਾਰੇ ਹਥੀਆਰੰ ॥ ਬਕੈ ਮਾਰ ਮਾਰੰ ॥੫੧॥੨੦੭॥ ਸਭੈ ਸਸਤ੍ਰ ਸੱਜੇ ॥ ਮਹਾਂ ਬੀਰ
ਗੱਜੇ ॥ ਸਰੰ ਓਘ ਛੂਟੇ ॥ ਕੜੱਕਾਰੁ ਉੱਠੇ ॥੫੨॥੨੦੮॥ ਬਜੇਂ ਬਾਦ੍ਰੁਤੇਅੰ ॥ ਹਸੇਂ ਗਾਂਧ੍ਰੁਭੇਅੰ ॥ ਝੰਡਾ ਗੱਡ ਜੁੱਟੇ ॥ ਸਰੰ ਸੰਜ ਛੁੱਟੇ ॥੫੩॥੨੦੯॥
ਚਹੂੰ ਓਰ ਉੱਠੇ ॥ ਸਰੰ ਬ੍ਰਿਸਟ ਬੁੱਠੇ ॥ ਕਰੋਧੀ ਕਰਾਲੰ ॥ ਬਕੈਂ ਬਿੱਕਰਾਲੰ ॥੫੪॥੨੧੦॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਕਿਤੇ ਕੁੱਠੀਅੰ
ਬੁੱਠੀਅੰ ਬ੍ਰਿਸਟ ਬਾਣੰ ॥ ਰਣੇ ਭੁੱਲੀਯੋ ਬਾਜ ਖਾਲੀ ਪਲਾਣੰ ॥ ਜੁਝੇ ਜੋਧਯੋ ਬੀਰ ਦੇਵੰ ਅਦੇਵੰ ॥ ਸੁਭੇ ਸਸਤ੍ਰ ਸਾਜਾ ਮਨੇ ਸਾਂਤਨੇਵੰ ॥੫੫॥੨੧੧॥
ਗਜੇ ਗੱਜੀਯੋ ਸਰਬ ਸੱਜੇ ਪਵੰਗੰ ॥ ਜੁਧੰ ਜੁਟੀਯੋ ਜੋਧ ਛੂਟੇ ਖਤੰਗੰ ॥ ਤੜੱਕੇ ਤਬੱਲ ਝੜੱਕੇ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥ ਸੜੱਕਾਰ ਸੇਲੰ ਰਣਕੇ ਨਿਸਾਣੰ ॥੫੬॥੨੧੨॥
ਢਮਾ ਢੱਮ ਢੋਲੰ ਢਲਾ ਢੁੱਕ ਢਾਲੰ ॥ ਗਹਾ ਜੂਹ ਗੱਜੇ ਹਯੰ ਹਾਲਚਾਲੰ ॥ ਸਟਾ ਸੱਟ ਸੇਲੰ ਖਹਾ ਖੂਨ ਖੱਗੰ ॥ ਤੁਟੇ ਚਰਮ ਬਰਮੰ ਉਠੇ ਨਾਲ
ਅੱਗੰ ॥੫੭॥੨੧੩॥ ਉਠੇ ਅੱਗਿ ਨਾਲੰ ਖਹੇ ਖੋਲ ਖੱਗੰ ॥ ਨਿਸਾਮਾਵਸੀ ਜਾਣੁ ਮਾਸਾਣ ਜੱਗੰ ॥ ਡਕੀ ਡਾਕਣੀ ਡਾਮਰੂ ਡਉਰ ਡੱਕੰ ॥ ਨਚੇ
ਬੀਰ ਬੈਤਾਲ ਭੂਤੰ ਭਭੱਕੰ ॥੫੮॥੨੧੪॥ ਬੇਲੀ ਬਿੰਦੁਮ ਛੰਦ ॥ ਸਰਬ ਸਤ੍ਰ ਆਵਤ ਭੇ ਜਿਤੇ ॥ ਸਭ ਕਾਟਿ ਦੀਨ ਦੁਗਾ ਤਿਤੇ ॥ ਅਰਿ ਅਉਰ
ਜੇਤਿਕ ਡਾਰੀਅੰ ॥ ਤੇਉ ਕਾਟਿ ਭੂਮਿ ਉਤਾਰੀਅੰ ॥੫੯॥੨੧੫॥ ਸਰ ਆਪ ਕਾਲੀ ਛੰਡੀਅੰ ॥ ਸਰਬਾਸਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਬਿਹੰਡੀਅੰ ॥ ਸਸਤ੍ਰ
ਹੀਨ ਜਬੈ ਨਿਹਾਰਿਯੋ ॥ ਜੈ ਸਬਦ ਦੇਵਨ ਉਚਾਰਿਯੋ ॥੬੦॥੨੧੬॥ ਨਭਿ ਮੱਧਿ ਬਾਜਨ ਬਾਜਹੀਂ ॥ ਅਵਿਲੋਕ ਦੇਵਾ ਗਾਜਹੀਂ ॥ ਲਖਿ
ਦੇਵ ਬਾਰੰ ਬਾਰ ਹੀਂ ॥ ਜੈ ਸਬਦ ਸਭ ਪੁਕਾਰ ਹੀਂ ॥੬੧॥੨੧੭॥ ਰਣ ਕੋਪ ਕਾਲ ਕਰਾਲੀਯੋ ॥ ਖੱਟ ਅੰਗ ਪਾਣ ਉਛਾਲੀਯੋ ॥ ਸਿਰ ਸੁੰਭ ਹੱਥ
ਦੁ ਛੰਡੀਯੋ ॥ ਇਕ ਚੋਟ ਦੁਸ਼ਟ ਬਿਹੰਡੀਯੋ ॥੬੨॥੨੧੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਿਮ ਸੁੰਭਾਸੁਰ ਕੋ ਹਨਾ ਅਧਿਕ ਕੋਪ ਕੈ ਕਾਲ ॥ ਤਯੋਂ ਸਾਧਨ ਕੇ ਸਤ੍ਰ ਸਭ
ਚਾਬਤ ਜਾਂਹ ਕਰਾਲ ॥੬੩॥੨੧੯॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਸੁੰਭ ਬਧਹ ਖਸਟਮੇ ਪਿਆਦਿ ਸੰਪੂਰਣ ਮਸਤ੍ਰ ਸੁਭਮਸਤ੍ਰ ॥ ੬ ॥ ਅਛੰਦੁ ॥

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਧਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ੴ

ਅਥ ਜੈਕਾਰ ਸਬਦ ਕਥਨੰ

ਬੇਲੀ ਬਿੰਦੁਮ ਛੰਦ ॥

ਜੈ ਸਬਦ ਦੇਵ ਪੁਕਾਰ ਹੀਂ ॥ ਸਭ ਫੂਲ ਫੂਲਨ ਡਾਰਹੀਂ ॥ ਘਨਸਾਰ ਕੁੰਕਮ ਲਿਆਇਕੈ ॥
ਟੀਕਾ ਦੀਯੋ ਹਰਖਾਇਕੈ ॥੧॥੨੨੦॥ ਚੋਪਈ ॥ ਉਸਤਤ ਸਭਹੁ ਕਰੀ ਅਪਾਰਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਕਵਚ ਕੇ ਜਾਪ ਉਚਾਰਾ ॥
ਸੰਤ ਸੰਬੂਹ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਭਏ ॥ ਦੁਸ਼ਟ ਅਰਿਸਟ ਨਾਸ ਹੁਐ ਗਏ ॥੨॥੨੨੧॥ ਸਾਧਨ ਕੇ ਸੁਖ ਬਢੇ ਅਨੇਕਾ ॥
ਦਾਨਵ ਦੁਸ਼ਟ ਨ ਬਾਚਾ ਏਕਾ ॥ ਸੰਤ ਸਹਾਇ ਸਦਾ ਜਗ ਮਾਈ ॥ ਜੱਹ ਤੱਹ ਸਾਧਨ ਹੋਹਿ ਸਹਾਈ ॥੩॥੨੨੨॥

ਦੇਵੀ ਜੂ ਕੀ ਉਸਤਤ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜ੍ਵਾਲੰ ਧਰੀਯੰ ਜੁਆਲੰ ॥ ਨਮੋ ਸੁੰਭ ਹੰਤੀ ਨਮੋ ਕ੍ਰੂਰ ਕਾਲੰ ॥ ਨਮੋ ਸ੍ਰੇਣ
ਬੀਰਜਾਰਦਨੀ ਧੂਮ੍ਰ ਹੰਤੀ ॥ ਨਮੋ ਕਾਲਕਾ ਰੂਪ ਜੁਆਲਾ ਜਯੰਤੀ ॥੪॥੨੨੩॥ ਨਮੋ ਅੰਬਕਾ ਜੰਭਹਾ ਜੋਤਿ ਰੂਪਾ ॥ ਨਮੋ ਚੰਡ ਮੁੰਡਾਰਦਨੀ
ਭੂਪਿ ਭੂਪਾ ॥ ਨਮੋ ਚਾਮਰੰ ਚੀਰਣੀ ਚਿੱਤ੍ਰ ਰੂਪੰ ॥ ਨਮੋ ਪਰਮ ਪ੍ਰਗਯਾ ਬਿਰਾਜੈ ਅਨੂਪੰ ॥੫॥੨੨੪॥ ਨਮੋ ਪਰਮ ਰੂਪਾ ਨਮੋ ਕ੍ਰੂਰ ਕਰਮਾ ॥ ਨਮੋ
ਰਾਜਸਾ ਸਾਤਕਾ ਪਰਮ ਬਰਮਾ ॥ ਨਮੋ ਮਹਿਖਦਈਤ ਕੋ ਅੰਤ ਕਰਣੀ ॥ ਨਮੋ ਤੋਖਣੀ ਸੋਖਣੀ ਸਰਬ ਇਰਣੀ ॥੬॥੨੨੫॥ ਬਿੜਾਲਾਛ ਹੰਤੀ
ਕਰੂਰਾਛ ਘਾਯਾ ॥ ਦਿਜਗਿ ਦਯਾਰਦਨੀਅੰ ਨਮੋ ਜੋਗ ਮਾਯਾ ॥ ਨਮੋ ਭਈਰਵੀ ਭਾਰਗਵੀਅੰ ਭਵਾਨੀ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜ੍ਵਾਲੰ ਧਰੀ ਸਰਬ ਮਾਨੀ ॥
੭॥੨੨੬॥ ਅਧੀ ਉਰਧਵੀ ਆਪ ਰੂਪਾ ਅਪਾਰੀ ॥ ਰਮਾ ਰਸਟਰੀ ਕਾਮ ਰੂਪਾ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਭਈ ਭਾਵਨੀ ਭਈਰਵੀ ਭੀਮ ਰੂਪਾ ॥ ਨਮੋ ਹਿੰਗੁਲਾ
ਪਿੰਗੁਲਾਯੰ ਅਨੂਪਾ ॥੮॥੨੨੭॥ ਨਮੋ ਜੁੱਧਨੀ ਕ੍ਰੂਧਨੀ ਕ੍ਰੂਰ ਕਰਮਾ ॥ ਮਹਾਂ ਬੁੱਧਨੀ ਸਿੱਧਨੀ ਸੁੱਧ ਕਰਮਾ ॥ ਪਰੀ ਪਦਮਨੀ ਪਾਰਬਤੀ
ਪਰਮ ਰੂਪਾ ॥ ਸਿਵੀ ਬਾਸਵੀ ਬ੍ਰਾਹਮੀ ਰਿੱਧ ਰੂਪਾ ॥੯॥੨੨੮॥ ਮਿੜਾ ਮਾਰਜਨੀ ਸੂਰਤਨੀ ਮੋਹ ਕਰਤਾ ॥ ਪਰਾ ਪਸਟਣੀ ਪਾਰਬਤੀ
ਦੁਸ਼ਟ ਹਰਤਾ ॥ ਨਮੋ ਹਿੰਗੁਲਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਤੋਤਲਾਯੰ ॥ ਨਮੋ ਕਰਤਿਕਜਾਨੀ ਸਿਵਾ ਸੀਤਲਾਯੰ ॥੧੦॥੨੨੯॥ ਭਵੀ ਭਾਰਗਭੀਯੰ ਨਮੋ ਸਸਤ੍ਰ ਪਾਣੰ ॥

ਨਮੋ ਅਸਤੁ ਧਰਤਾ ਨਮੋ ਤੇਜ ਮਾਣੇ ॥ ਜਯਾ ਆਜਯਾ ਚਰਮਣੀ ਚਾਵੰਡਾਯੰ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾਲਕਾਯੰ ਨਯੰ ਨਿਤਿ ਨਿਆਯੰ ॥੧੧॥੨੩੦॥ ਨਮੋ ਚਾਪਣੀ
 ਚਰਮਣੀ ਖੜਗ ਪਾਣੇ ॥ ਗਦਾ ਪਾਣਿਣੀ ਚੱਕ੍ਰਣੀ ਚਿੱਤ੍ਰ ਮਾਣੇ ॥ ਨਮੋ ਸੂਲਣੀ ਸੈਰਥੀ ਪਾਣਿ ਮਾਤਾ ॥ ਨਮੋ ਗਿਆਨ ਰਿਗਿਆਨ ਕੀ ਗਿਆਨ
 ਗਿਆਤਾ ॥੧੨॥੨੩੧॥ ਨਮੋ ਪੋਖਣੀ ਸੋਖਣੀਅੰ ਮ੍ਰਿਤਾਲੀ ॥ ਨਮੋ ਦੁਸ਼ਟ ਦੇਖਾਰਦਨੀ ਰੂਪ ਕਾਲੀ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜੁਆਲਾ ਨਮੋ ਕਾਰਤਿਕਯਾਨੀ ॥
 ਨਮੋ ਅੰਬਕਾ ਤੋਤਲਾ ਸ੍ਰੀ ਭਵਾਨੀ ॥੧੩॥੨੩੨॥ ਨਮੋ ਦੇਖ ਦਾਹੀ ਨਮੋ ਦੁੱਖਯ ਹਰਤਾ ॥ ਨਮੋ ਸਸਤ੍ਰਣੀ ਅਸਤ੍ਰਣੀ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ॥ ਨਮੋ ਰਿਸ਼ਟਣੀ
 ਪੁਸ਼ਟਣੀ ਪਰਮ ਜੁਆਲਾ ॥ ਨਮੋ ਤਾਰੁਣੀਅੰ ਨਮੋ ਬ੍ਰਿਧ ਬਾਲਾ ॥੧੪॥੨੩੩॥ ਨਮੋ ਸਿੰਘ ਬਾਹੀ ਨਮੋ ਦਾਤ੍ਰ ਗਾਤ੍ਰ ॥ ਨਮੋ ਖੱਗ ਦੱਗ ਝੱਮਾ ਝੱਮ
 ਬਾਤ੍ਰ ॥ ਨਮੋ ਰੂੜ੍ਹ ਗੂੜ੍ਹ ਨਮੋ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ॥ ਨਮੋ ਨਿੱਤ ਨਾਰਾਇਣੀ ਦੁਸ਼ਟ ਖਾਪੀ ॥੧੫॥੨੩੪॥ ਨਮੋ ਰਿੱਧ ਰੂਪ ਨਮੋ ਸਿੱਧ ਕਰਣੀ ॥
 ਨਮੋ ਪੋਖਣੀ ਸੋਖਣੀ ਸਰਬ ਭਰਣੀ ॥ ਨਮੋ ਆਰਜਨੀ ਮਾਰਜਨੀ ਕਾਲ ਰਾਤ੍ਰੀ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗ ਜੁਾਲੰ ਧਰੀ ਸਰਬ ਦਾਤ੍ਰੀ ॥੧੬॥੨੩੫॥
 ਨਮੋ ਪਰਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੀ ਧਰਮ ਕਰਣੀ ॥ ਨਈ ਨਿੱਤ ਨਾਰਾਇਣੀ ਦੁਸ਼ਟ ਦਰਣੀ ॥ ਛੱਲਾ ਅਛੱਲਾ ਈਸ਼ੁਰੀ ਜੋਗ ਜੁਆਲੀ ॥ ਨਮੋ ਬਰਮਣੀ
 ਚਰਮਣੀ ਕੂਰ ਕਾਲੀ ॥੧੭॥੨੩੬॥ ਨਮੋ ਰੇਚਕਾ ਪੂਰਕਾ ਪ੍ਰਾਤ ਸੰਧਿਆ ॥ ਜਿਨੈ ਮੋਹੁ ਕੈ ਚਉਦਹੁ ਲੋਗ ਬੰਧਿਆ ॥ ਨਮੋ ਅੰਜਨੀ
 ਗੰਜਨੀ ਸਰਬ ਅਸਤ੍ਰਾ ॥ ਨਮੋ ਧਾਰਣੀ ਬਾਰਣੀ ਸਰਬ ਸਸਤ੍ਰਾ ॥੧੮॥੨੩੭॥ ਨਮੋ ਅੰਜਨੀ ਗੰਜਨੀ ਦੁਸ਼ਟ ਗਰਬਾ ॥ ਨਮੋ ਤੋਖਣੀ ਪੋਖਣੀ
 ਸੰਤ ਸਰਬਾ ॥ ਨਮੋ ਸਕਤਣੀ ਸੂਲਣੀ ਖੜਗ ਪਾਣੀ ॥ ਨਮੋ ਤਾਰਣੀ ਕਾਰਣੀਅੰ ਕ੍ਰਿਪਾਣੀ ॥੧੯॥੨੩੮॥ ਨਮੋ ਰੂਪ ਕਾਲੀ ਕਪਾਲੀ ਅਨੰਦੀ ॥
 ਨਮੋ ਚੰਦ੍ਰਣੀ ਭਾਨਵੀਅੰ ਗੁਬਿੰਦੀ ॥ ਨਮੋ ਛੈਲ ਰੂਪਾ ਨਮੋ ਦੁਸ਼ਟ ਦਰਣੀ ॥ ਨਮੋ ਕਾਰਣੀ ਤਾਰਣੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਭਰਣੀ ॥੨੦॥੨੩੯॥ ਨਮੋ ਹਰਖਣੀ
 ਬਰਖਣੀ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰਾ ॥ ਨਮੋ ਤਾਰਣੀ ਕਾਰਣੀਅੰ ਅਪਾਰਾ ॥ ਨਮੋ ਜੋਗਣੀ ਭੋਗਣੀ ਪਰਮ ਪ੍ਰਗਯਾ ॥ ਨਮੋ ਦੇਵ ਦਈਤਯਾਇਣੀ ਦੇਵਿ ਦੁਰਗਯਾ ॥
 ੨੧॥੨੪੦॥ ਨਮੋ ਘੋਰ ਰੂਪਾ ਨਮੋ ਚਾਰ ਨੈਣਾ ॥ ਨਮੋ ਸੂਲਣੀ ਸੈਰਥੀ ਬੱਕ੍ਰ ਬੈਣਾ ॥ ਨਮੋ ਬ੍ਰਿਧ ਬੁੱਧ ਕਰੀ ਜੋਗ ਜੁਆਲਾ ॥ ਨਮੋ ਚੰਡ ਮੁੰਡੀ
 ਮ੍ਰਿਤਾ ਕੂਰ ਕਾਲਾ ॥੨੨॥੨੪੧॥ ਨਮੋ ਪੁਸ਼ਟਾਰਦਨੀ ਛੇਮ ਕਰਣੀ ॥ ਨਮੋ ਦਾਤ੍ਰ ਗਾਤ੍ਰ ਧਰੀ ਦੁਖਯ ਹਰਣੀ ॥ ਨਮੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਤਾ
 ਨਮੋ ਸਸਤ੍ਰ ਗਾਮੀ ॥ ਨਮੋ ਜੱਛ ਬਿੰਦਿਆ ਧਰੀ ਪੂਰਣ ਕਾਮੀ ॥੨੩॥੨੪੨॥ ਰਿਪੰ ਤਾਪਣੀ ਜਾਪਣੀ ਸਰਬ ਲੋਗਾ ॥ ਬਪੇ ਬਾਪਣੀ ਖਾਪਣੀ
 ਸਰਬ ਸੋਗਾ ॥ ਨਮੋ ਲੰਕੁਤੇਸੀ ਨਮੋ ਸਕਤਿ ਪਾਣੀ ॥ ਨਮੋ ਕਾਲਕਾ ਖੜਗ ਪਾਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣੀ ॥੨੪॥੨੪੩॥ ਨਮੋ ਲੰਕੁਤੇਸਾ ਨਮੋ ਨਾਗ੍ਰ ਕੋਣੀ ॥
 ਨਮੋ ਕਾਮ ਰੂਪਾ ਕਮਿੱਛਿਆ ਕਰੋਣੀ ॥ ਨਮੋ ਕਾਲ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਪਰਦੀ ਕਲਿਆਣੀ ॥ ਮਹਾਂ ਰਿੱਧਣੀ ਸਿੱਧ ਦਾਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣੀ ॥੨੫॥੨੪੪॥
 ਨਮੋ ਚਤੁਰ ਬਾਹੀ ਨਮੋ ਅਸਟ ਬਾਹਾ ॥ ਨਮੋ ਪੋਖਣੀ ਸਰਬ ਆਲਮ ਪਨਾਹਾ ॥ ਨਮੋ ਅੰਬਕਾ ਜੰਭਹਾ ਕਾਰਤਯਾਨੀ ॥ ਮ੍ਰਿਤਾਲੀ ਕਪਰਦੀ
 ਨਮੋ ਸ੍ਰੀ ਭਵਾਨੀ ॥੨੬॥੨੪੫॥ ਨਮੋ ਦੇਵ ਅਰਦਯਾਰਦਨੀ ਦੁਸ਼ਟ ਹੰਤੀ ॥ ਸਿਤਾ ਅੱਸਿਤਾ ਰਾਜ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਨੰਤੀ ॥ ਸੁਆਲਾ ਜਯੰਤੀ
 ਅਲਾਸੀ ਅਨੰਦੀ ॥ ਨਮੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੀ ਹਰੀ ਸੀ ਮੁਕੰਦੀ ॥੨੭॥੨੪੬॥ ਜਯੰਤੀ ਨਮੋ ਮੰਗਲਾ ਕਾਲਕਾਯੰ ॥ ਕਪਾਲੀ ਨਮੋ ਭਦ੍ਰਕਾਲੀ ਸਿਵਾਯੰ ॥

ਦੁਗਾਯੋ ਛਿਮਾਯੋ ਨਮੋ ਧਾਤੀਏਯੋ ॥ ਸੁਆਹਾ ਸੁਧਾਯੋ ਨਮੋ ਸੀਤਲੇਯੋ ॥ ੨੮ ॥ ੨੪੭ ॥ ਨਮੋ ਚਰਬਣੀ ਸਰਬ ਧਰਮੰ ਪੁਜਾਯੋ ॥ ਨਮੋ ਹਿੰਗੁਲਾ
ਪਿੰਗੁਲਾ ਅੰਬਕਾਯੋ ॥ ਨਮੋ ਦੀਰਘ ਦਾਤਾ ਨਮੋ ਸਿਆਮ ਬਰਣੀ ॥ ਨਮੋ ਅੰਜਨੀ ਗੰਜਨੀ ਦੇਵਤ ਦਰਣੀ ॥ ੨੯ ॥ ੨੪੮ ॥ ਨਮੋ ਅਰਧ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣੀ
ਚੰਦ੍ਰ ਚੁਤੰ ॥ ਨਮੋ ਇੰਦ੍ਰ ਉਰਧਾ ਨਮੋ ਦਾਤ੍ਰ ਗੁਤ੍ਰੰ ॥ ਸਮੰ ਸੇਖਰੀ ਚੰਦ੍ਰ ਭਾਲਾ ਭਵਾਨੀ ॥ ਭਵੀ ਭੋਹਰੀ ਭੂਤਰਾਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨੀ ॥ ੩੦ ॥ ੨੪੯ ॥
ਕਲੀ ਕਾਰਣੀ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਕਮੰਛਯਾ ॥ ਪਰੀ ਪਦਮਨੀ ਪੂਰਣੀ ਸਰਬ ਇੰਛਯਾ ॥ ਜਯਾ ਜੋਗਣੀ ਜੋਗ ਕਰਤਾ ਜਯੋਤੀ ॥ ਸੁਭਾ ਸੁਆਮਣੀ
ਸਿਸਟਜਾ ਸਤ੍ਰ ਹੰਤੀ ॥ ੩੧ ॥ ੨੫੦ ॥ ਪਵਿਤ੍ਰੀ ਪੁਨੀਤਾ ਪੁਰਾਣੀ ਪਰੇਯੋ ॥ ਪ੍ਰਭੀ ਪੂਰਣੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੀ ਅਜੇਯੋ ॥ ਅਰੂਪੰ ਅਨੂਪੰ ਅਨਾਮੰ ਅਠਾਮੰ ॥
ਅਭੀਤੰ ਅਜੀਤੰ ਮਹਾਂ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ੩੨ ॥ ੨੫੧ ॥ ਅਛੇਦੰ ਅਭੇਦੰ ਅਕਰਮੰ ਸੁ ਧਰਮੰ ॥ ਨਮੋ ਬਾਣ ਪਾਣੀ ਧਰੇ ਚਰਮ ਬਰਮੰ ॥ ਅਜੇਯੋ ਅਭੇਯੋ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਤਯੋ ॥ ਨਿਰੂਪੰ ਨਿਰਬਾਣੰ ਨਮਿਤਯੋ ਅਕਿਤਯੋ ॥ ੩੩ ॥ ੨੫੨ ॥ ਗੁਰੀ ਗੁਰਿਰਜਾ ਕਾਮ ਗਾਮੀ ਗੁਪਾਲੀ ॥ ਬਲੀ ਬੀਰਣੀ ਬਾਵਨ
ਜੋਗਜ ਜੁਆਲੀ ॥ ਨਮੋ ਸਤ੍ਰ ਚਰਬਾਇਣੀ ਗਰਬ ਹਰਣੀ ॥ ਨਮੋ ਤੋਖਣੀ ਸੇਖਣੀ ਸਰਬ ਭਰਣੀ ॥ ੩੪ ॥ ੨੫੩ ॥ ਪਿਲੰਗੀ ਪਵੰਗੀ ਨਮੋ
ਚਰਚਿਤੰਗੀ ॥ ਨਮੋ ਭਾਵਨੀ ਭੂਤ ਹੰਤਾ ਭਤਿੰਗੀ ॥ ਨਮੋ ਭੀਮ ਰੂਪਾ ਨਮੋ ਲੋਕ ਮਾਤਾ ॥ ਭਵੀ ਭਾਵਨੀ ਭਵਿੱਖਯਾਤਾ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ੩੫ ॥ ੨੫੪ ॥
ਪ੍ਰਭੀ ਪੂਰਣੀ ਪਰਮ ਰੂਪੰ ਪਵਿੱਤ੍ਰੀ ॥ ਪਰੀ ਪੋਖਣੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੀ ਗਾਇੱਤ੍ਰੀ ॥ ਜਟੀ ਜੁਆਲ ਪਰਚੇਡ ਮੁੰਡੀ ਚਮੁੰਡੀ ॥ ਬਰੰ ਦਾਇਣੀ ਦੁਸਟ ਖੰਡੀ
ਅਖੰਡੀ ॥ ੩੬ ॥ ੨੫੫ ॥ ਸਭੇ ਸੰਤ ਉਬਾਰੀ ਬਰੰ ਬਯੂਹ ਦਾਤਾ ॥ ਨਮੋ ਤਾਰਣੀ ਕਾਰਣੀ ਲੋਕ ਮਾਤਾ ॥ ਨਮਸਤਯੋ ਨਮਸਤਯੋ ਨਮਸਤਯੋ ਭਵਾਨੀ ॥
ਸਦਾ ਰਾਖ ਲੈ ਮੁਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੈ ਕ੍ਰਿਪਾਨੀ ॥ ੩੭ ॥ ੨੫੬ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਦੇਬੀ ਜੂ ਕੀ ਉਸਤਤ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸਪਤਮੇ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥ ੭ ॥ ਅਫਜੂ ॥
ਅਥ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਸਤਤ ਬਰਨਨੰ ॥

ਭੁਜੋਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਭਰੇ ਜੋਗਣੀ ਪੱਤਰ ਚਉਸਠ ਚਾਰੰ ॥ ਚਲੀ ਠਾਮ ਠਾਮੰ ਡਕਾਰੰ ਡਕਾਰੰ ॥ ਭਰੇ ਨੇਹ ਗੇਹੰ ਗਾਏ ਕੰਕ ਬੰਕੰ ॥ ਰੁਲੇ ਸੂਰਬੀਰੰ
ਅਹਾਤੰ ਨ੍ਰਿਸੰਕੰ ॥ ੧ ॥ ੨੫੭ ॥ ਚਲੇ ਨਾਰਦਉ ਹਾਥ ਬੀਨਾ ਸੁਹਾਏ ॥ ਬਨੇ ਬਾਰਦੀ ਡੰਕ ਡਉਰੂ ਬਜਾਏ ॥ ਗਿਰੇ ਬਾਜ ਗਾਜੀ ਗਾਜੀ ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥
ਰੁਲੇ ਤੱਛ ਮੁੱਛੰ ਨਚੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤੰ ॥ ੨ ॥ ੨੫੮ ॥ ਨਚੇ ਬੀਰ ਬੈਤਾਲ ਅੱਧੰ ਕਮੱਧੰ ॥ ਬਧੇ ਬੱਧ ਗੋਪਾ ਗੁਲਿਤ੍ਰਾਣ ਬੱਧੰ ॥ ਭਏ ਸਾਧੁ ਸੰਬੂਹ ਭੀਤੰ
ਅਭੀਤੇ ॥ ਨਮੋ ਲੋਕ ਮਾਤਾ ਭਲੇ ਸਤ੍ਰ ਜੀਤੇ ॥ ੩ ॥ ੨੫੯ ॥ ਪੜ੍ਹੇ ਮੂੜ੍ਹ ਯਾਕੋ ਧਨੰ ਧਾਮ ਬਾਏ ॥ ਸੁਨੇ ਸੂਮ ਸੋਫੀ ਲਹੈ ਜੁੱਧ ਗਾਏ ॥ ਜਗੈ ਰੈਣਿ
ਜੋਗੀ ਜਪੈ ਜਾਪ ਯਾਕੋ ॥ ਧਰੈ ਪਰਮ ਜੋਗ ਲਹੈ ਸਿੱਧਤਾ ਕੋ ॥ ੪ ॥ ੨੬੦ ॥ ਪੜ੍ਹੈ ਯਾਹਿ ਬਿਦਯਾਰਬੀ ਬਿਦਯ ਹੇਤੰ ॥ ਲਹੈ ਸਰਬ ਸਾਸਤ੍ਰਾਨ ਕੋ
ਮੱਦ ਚੇਤੰ ॥ ਜਪੈ ਜੋਗ ਸੰਨਯਾਸ ਬੈਰਾਗ ਕੋਈ ॥ ਤਿਥੈ ਸਰਬ ਪੁੰਨਯਾਨ ਕੋ ਪੁੰਨਿ ਹੋਈ ॥ ੫ ॥ ੨੬੧ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਜੇ ਜੇ ਤੁਮਰੇ ਧਿਆਨ ਕੋ ਨਿਤ ਉਠਿ ਧਿਐ ਹੈ ਸੰਤ ॥ ਅੰਤ ਲਹੈਗੇ ਮੁਕਤ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿਗੇ ਭਗਵੰਤ ॥ ੬ ॥ ੨੬੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਦੇਬੀ ਜੂ ਕੀ ਉਸਤਤ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਅਸਟਮੇ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥ ੮ ॥ ਅਫਜੂ ॥

੫੯

੧੯

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫੜੇ ॥
ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਕੀ ॥

ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੌਤੀ ਸਿਮਰ ਕੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਲਈ ਧਿਆਇ ॥ ਫਿਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸ
ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈ ਸਹਾਇ ॥ ਅਰਜਨ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਨੂ ਸਿਮਰੈ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨ ਧਿਆਈਐ
ਜਿਸੁ ਭਿੱਠੇ ਸਭ ਦੁਖ ਜਾਇ ॥ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰੀਏ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧ ਆਵੈ ਧਾਇ ॥ ਸਭ ਥਾਈਂ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥ ੧ ॥
ਪਉਤੀ ॥ ਖੰਡਾ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਸਾਜਕੈ ਜਿਨ ਸਭ ਸੈਸਾਰੁ ਉਪਾਇਆ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ ਸਾਜਿ ਕੁਦਰਤੀ ਦਾ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇ ਬਣਾਇਆ ॥
ਸਿੰਧ ਪਰਬਤ ਮੇਦਨੀ ਬਿਨੁ ਥੰਮ੍ਹਾ ਗਗਨਿ ਰਹਾਇਆ ॥ ਸਿਰਜੇ ਦਾਨੇ ਦੇਵਤੇ ਤਿਨ ਅੰਦਰਿ ਬਾਦੁ ਰਚਾਇਆ ॥ ਤੇਹੀ ਦੁਰਗਾ ਸਾਜਿ ਕੈ ਦੈਤਾ ਦਾ
ਨਾਸੁ ਕਰਾਇਆ ॥ ਤੈਥੇ ਹੀ ਬਲੁ ਰਾਮ ਲੈ ਨਾਲ ਬਾਣਾ ਦਹਸਿਰੁ ਘਾਇਆ ॥ ਤੈਥੇ ਹੀ ਬਲੁ ਕ੍ਰਿਸਨ ਲੈ ਕੰਸੁ ਕੇਸੀ ਪਕੜਿ ਗਿਰਾਇਆ ॥
ਬਡੇ ਬਡੇ ਮੁਨਿ ਦੇਵਤੇ ਕਈ ਜੁਗ ਤਿਨੀ ਤਨੁ ਤਾਇਆ ॥ ਕਿਨੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ੨ ॥ ਸਾਧੂ ਸਤਿਜੁਗੁ ਬੀਤਿਆ ਅਧਸੀਲੀ ਤੇਤਾ
ਆਇਆ ॥ ਨੱਚੀ ਕਲ ਸਰੋਸਰੀ ਕਲ ਨਾਰਦ ਡਉਰੁ ਵਾਇਆ ॥ ਅਭਮਾਨੁ ਉਤਾਰਨ ਦੇਵਤਿਆ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਸੁੰਡ ਉਪਾਇਆ ॥ ਜੀਤਿ ਲਏ
ਤਿਨ ਦੇਵਤੇ ਤਿਹ ਲੋਕੀ ਰਾਜ ਕਮਾਇਆ ॥ ਵੱਡਾ ਬੀਰੁ ਅਖਾਇਕੈ ਸਿਰ ਉਪਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇਆ ॥ ਦਿੱਤਾ ਇੰਦ੍ਰ ਨਿਕਾਲ ਕੈ ਤਿਨ ਗਿਰ ਕੈਲਾਸੁ
ਤਕਾਇਆ ॥ ਡਰਿ ਕੈ ਹੱਥੇ ਦਾਨਵੀ ਦਿਲ ਅੰਦਰਿ ਤ੍ਰਾਸ ਵਧਾਇਆ ॥ ਪਾਸ ਦੁਰਗਾ ਦੇ ਇੰਦ੍ਰ ਆਇਆ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਇਕ ਦਿਹਾੜੇ ਨਾਵਟ ਆਈ ਦੁਰਗ ਸਾਹ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਬਿਰਥਾ ਸੁਣਾਈ ਅਪਣੇ ਹਾਲ ਦੀ ॥ ਛੀਨ ਲਈ ਠਕੁਰਾਈ ਸਾਤੇ
ਦਾਨਵੀ ॥ ਲੋਕੀ ਤਿਹੀ ਫਿਰਾਈ ਦੇਹੀ ਆਪਣੀ ॥ ਬੈਠੇ ਵਾਇ ਵਧਾਈ ਤੇ ਅਮਰਾਵਤੀ ॥ ਦਿਤੇ ਦੇਵ ਭਜਾਈ ਸਭਨਾ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ਕਿਨੈ ਨ ਜਿੱਤਾ
ਜਾਈ ਮਹਖੇ ਦੈਂਤ ਨੂੰ ॥ ਤੇਰੀ ਸਾਮ ਤਕਾਈ ਦੇਵੀ ਦੁਰਗ ਸਾਹ ॥ ੪ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਰਗਾ ਬੈਠ ਸੁਣੰਦੀ ਹੱਸੀ ਹਤ ਹਤਾਇ ॥ ਓਹੀ ਸੀਹੁ
ਮੰਗਾਇਆ ਰਾਕਸ ਭੱਖਣਾ ॥ ਚਿੰਤਾ ਕਰਹੁ ਨ ਕਾਈ ਦੇਵਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ॥ ਰੋਹੁ ਹੋਈ ਮਹਾਂ ਮਾਈ ਰਾਕਸ ਮਾਰਣੇ ॥ ੫ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਾਕਸਿ ਆਏ ਰੋਹਲੇ ਖੇਤ ਭਿਤਨ ਕੇ ਚਾਇ ॥ ਲਸਕਨ ਤੇਗਾਂ ਬਰਛੀਆਂ ਸੂਰਜੁ ਨਦਰਿ ਨ ਪਾਇ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁਤੇ ਢੋਲ ਸੰਖ ਨਗਾਰੇ ਬੱਜੇ ॥ ਰਾਕਸਿ ਆਏ ਰੋਹਲੇ ਤਰਵਾਰੀ ਬਖਤਰ ਸੱਜੇ ॥ ਜੁੱਟੇ ਸਉਦੇ ਜੁੱਧ
ਨੂੰ ਇਕ ਜਾਤ ਨ ਜਾਣਨ ਭੱਜੇ ॥ ਖੇਤ ਅੰਦਰਿ ਜੋਧੇ ਗੱਜੇ ॥ ੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਜੰਗ ਮੁਸਾਫ਼ਾ ਬੱਜਿਆ ਰਣ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ਚਾਵਲੇ ॥ ਝੂਲਨ ਨੇਜੇ
ਬੈਰਕਾ ਨੀਸਾਣ ਲਸਨਿ ਲਸਾਵਲੇ ॥ ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਪਉਟਦੇ ਉੱਘਣ ਜਾਣ ਜਟਾਵਲੇ ॥ ਦੁਰਗਾ ਦਾਨੇ ਡਹੇ ਰਣ ਨਾਦ ਵੱਜਨ ਖੇਤ ਭੀਹਾਵਲੇ ॥
ਬੀਰ ਪਰੋਤੇ ਬਰਛੀਏਂ ਜਣ ਡਾਲ ਚਮੁੱਟੇ ਆਵਲੇ ॥ ਇਕ ਵੱਢੇ ਤੇਗੀ ਤਤਛੀਅਨ ਮਦ ਪੀਤੇ ਲੋਟਨਿ ਥਾਵਲੇ ॥ ਇਕ ਚੁਣ ਚੁਣ ਝਾਤਉ
ਕਢੀਅਨ ਰੇਤ ਵਿਚੋਂ ਸੋਇਨਾ ਡਾਵਲੇ ॥ ਗਦਾ ਤ੍ਰਿਸੁਲਾਂ ਬਰਛੀਆਂ ਤੀਰ ਵੱਗਨ ਖਰੇ ਉਤਾਵਲੇ ॥ ਜਣ ਡਸੇ ਭੁਜੰਗਮ ਸਾਵਲੇ ॥ ਮਰ ਜਾਵਣ
ਬੀਰ ਰੁਹਾਵਲੇ ॥ ੮ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੇਖਨ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੂੰ ਰਣ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ॥ ਧਾਏ ਰਾਕਸਿ ਰੋਹਲੇ ਚਉਗਿਰਦੇ ਭਾਰੇ ॥ ਹੱਥੀ ਤੇਗਾਂ ਪਕਤਿ
ਕੈ ਰਣ ਭਿੜੇ ਕਰਾਰੇ ॥ ਕਦੇ ਨ ਨੱਠੇ ਜੁੱਧ ਤੇ ਜੋਧੇ ਜੁਝਾਰੇ ॥ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰੋਹ ਬਢਾਇ ਕੈ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ਮਾਰੇ ਚੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੈ ਬੀਰ
ਖੇਤ ਉਤਾਰੇ ॥ ਮਾਰੇ ਜਾਪਨ ਬਿਜੁਲੀ ਸਿਰ ਭਾਰ ਮੁਨਾਰੇ ॥ ੯ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਚੋਟ ਪਈ ਦਮਾਮੇ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਦੇਵੀ ਦਸਤ ਨਚਾਈ
ਸੀਹਣ ਸਾਰਦੀ ॥ ਪੇਟ ਮਲੰਦੇ ਲਾਈ ਮਹਖੇ ਦੈਂਤ ਨੂੰ ॥ ਗੁਰਦੇ ਅੰਦਾਂ ਖਾਈ ਨਾਲੇ ਰੁਕੜੇ ॥ ਜੇਹੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਆਈ ਕਹੀ ਸੁਣਾਇ ਕੈ ॥
ਚੋਟੀ ਜਾਣ ਦਿਖਾਈ ਤਾਰੇ ਧੂਮ ਕੇਤ ॥ ੧੦ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਚੋਟਾਂ ਪਵਨ ਨਗਾਰੇ ਅਣੀਆਂ ਜੁਟੀਆਂ ॥ ਧੂਹ ਲਈਆਂ ਤਰਵਾਰੀ ਦੇਵਾਂ ਦਾਨਵੀ ॥
ਵਾਹਨ ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ਸੂਰੇ ਸੰਘਰੇ ॥ ਵਗੈ ਰੱਤੁ ਝੂਲਾਰੀ ਜਿਉਂ ਗੋਰੂ ਬਾਬੁਤਾ ॥ ਦੇਖਨ ਬੈਠ ਅਟਾਰੀ ਨਾਰੀ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ਪਾਈ ਧੂਮ ਸਵਾਰੀ ਦੁਰਗਾ
ਦਾਨਵੀ ॥ ੧੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਲੱਖ ਨਗਾਰੇ ਵੱਜਨ ਆਮ੍ਹੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ਰਾਕਸ ਰਣੇ ਭੱਜਨ ਰੋਹੇ ਰੋਹਲੇ ॥ ਸੀਹਾਂ ਵਾਂਗੂ ਗੱਜਨ ਸਭੇ ਸੂਰਮੇ ॥
ਤਣਿ ਤਣਿ ਕੈਬਰ ਛੱਡਨ ਦੁਰਗਾ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ੧੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ਦੇਹਰੇ ਰਣ ਸੰਗਲੀਆਲੇ ॥ ਧੂੜਿ ਲਪੇਟੇ ਧੂਹਰੇ ਸਿਰਦਾਰ
ਜਟਾਲੇ ॥ ਉੱਖਲੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਜਿਨਾ ਮੁਹਿ ਜਾਪਨ ਆਲੇ ॥ ਧਾਏ ਦੇਵੀ ਸਾਮਣੇ ਬੀਰ ਮੁਛਲੀਆਲੇ ॥ ਸੁਰਪਤ ਜੇਹੇ ਲੜ ਹਟੇ ਬੀਰ ਟਲੇ ਨ
ਟਾਲੇ ॥ ਗੱਜੇ ਦੁਰਗਾ ਘੇਰਿ ਕੈ ਜਣੁ ਘਣੀਅਰ ਕਾਲੇ ॥ ੧੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਚੋਟ ਪਈ ਖਰਚਾਮੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਘੇਰ ਲਈ ਵਰਿਆਮੀ

ਦੁਰਗਾ ਆਇਕੈ ॥ ਰਾਕਸ ਵਡੇ ਅਲਾਮੀ ਭੱਜ ਨ ਜਾਣਦੇ ॥ ਅੰਤ ਹੋਏ ਸੁਰਗਾਮੀ ਮਾਰੇ ਦੇਵਤਾ ॥ ੧੪ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਅਗਣਤ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ
ਦਲਾਂ ਡਿਡੰਦਿਆਂ ॥ ਪਾਏ ਮਹਬਲ ਭਾਰੇ ਦੇਵਾਂ ਦਾਨਵਾਂ ॥ ਵਾਹਨ ਫੱਟ ਕਰਾਰੇ ਰਾਕਸਿ ਰੋਹਲੇ ॥ ਜਾਪਨ ਤੇਗੀਆਰੇ ਮਿਆਨੇ ਧੂਹੀਆਂ ॥
ਜੋਧੇ ਵਡੇ ਮੁਨਾਰੇ ਜਾਪਨ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ॥ ਦੇਵੀ ਆਪ ਸਵਾਰੇ ਪੱਥਾ ਜਵੇਹਟੇ ॥ ਕਦੇ ਨ ਆਖਨ ਹਾਰੇ ਧਾਵਨ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ਦੁਰਗਾ ਸਭ ਸੰਘਾਰੇ
ਰਾਕਸਿ ਖਤਗ ਲੇ ॥ ੧੫ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਉਮਲ ਲਥੇ ਜੋਧੇ ਮਾਰੂ ਭੱਜਿਆ ॥ ਬੱਦਲ ਜਿਉ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਰਣ ਵਿਚਿ ਗੱਜਿਆ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਜੇਹਾ
ਜੋਧਾ ਮੈਥਉ ਭੱਜਿਆ ॥ ਕਉਣੁ ਵਿਚਾਰੀ ਦੁਰਗਾ ਜਿਨ ਰਣੁ ਸੱਜਿਆ ॥ ੧੬ ॥ ਵੱਜੇ ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਤੀਰ ਫਿਰੇ ਰੈਬਾਰੇ
ਆਮ੍ਹੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ਅਗਣਤ ਬੀਰ ਸੰਘਾਰੇ ਲਗਦੀ ਕੈਬਰੀ ॥ ਡਿੱਗੇ ਜਾਣ ਮੁਨਾਰੇ ਮਾਰੇ ਬਿੱਜੁਦੇ ॥ ਖੁੱਲੀ ਵਾਲੀ ਦੈਂਤ ਅਹਾਤੇ ਸਭੇ ਸੂਰਮੇ ॥
ਸੁੱਤੇ ਜਾਣ ਜਟਾਲੇ ਭੰਗਾਂ ਖਾਇ ਕੈ ॥ ੧੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁਤੇ ਨਾਲ ਧਉਂਸਾ ਭਾਰੀ ॥ ਕਤਕ ਉਠਿਆ ਫਉਜ ਤੇ ਵਡਾ
ਅਹੰਕਾਰੀ ॥ ਲੈ ਕੈ ਚਲਿਆ ਸੂਰਮੇ ਨਾਲਿ ਵਡੇ ਹਜਾਰੀ ॥ ਮਿਆਨੇ ਖੰਡਾ ਧੂਹਿਆ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਭਾਰੀ ॥ ਉਮਲ ਲੱਥੇ ਸੂਰਮੇ ਮਾਰ ਮਚੀ ਕਰਾਰੀ ॥
ਜਾਪੇ ਚੱਲੇ ਰੱਤ ਦੇ ਸਲਲੇ ਜਟਧਾਰੀ ॥ ੧੮ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਧੂਹ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਾਣੀ ਦੁਰਗਾ ਮਿਆਨ ਤੇ ॥
ਚੰਡੀ ਰਾਕਸਿ ਖਾਣੀ ਵਾਹੀ ਦੈਂਤ ਨੂੰ ॥ ਕੇਪਰ ਚੂਰ ਚਵਾਣੀ ਲਬੀ ਕਰਗ ਲੈ ॥ ਪਾਖਰ ਤੁਰਾ ਪਲਾਣੀ ਰਤਕੀ ਧਰਤ ਜਾਇ ॥ ਲੈਂਦੀ ਅਘਾ ਸਿਧਾਣੀ
ਸਿੰਗਾਂ ਧਉਲ ਦਿਆਂ ॥ ਕੂਰਮ ਸਿਰ ਲਹਿਲਾਣੀ ਦੁਸ਼ਮਨ ਮਾਰ ਕੈ ॥ ਵੱਢੇ ਗਨ ਤਿਖਾਣੀ ਮੂਏ ਖੇਤ ਵਿਚ ॥ ਰਣ ਵਿਚ ਘੱਤੀ ਘਾਣੀ ਲੋਹੁ ਮਿਜ
ਦੀ ॥ ਚਾਰੇ ਜੁਗ ਕਹਾਣੀ ਚੱਲਗ ਤੇਗ ਦੀ ॥ ਬਿਧਣ ਖੇਤ ਵਿਹਾਣੀ ਮਹਖੇ ਦੈਂਤ ਨੂੰ ॥ ੧੯ ॥ ਇਤੀ ਮਹਖਾਸੁਰ ਦੈਂਤ ਮਾਰੇ ਦੁਰਗਾ ਆਇਆ ॥
ਚਉਦਹ ਲੋਕਾ ਰਾਣੀ ਸਿੰਘੁ ਨਚਾਇਆ ॥ ਮਾਰੇ ਵੀਰ ਜਟਾਣੀ ਦਲ ਵਿਚਿ ਅਗਲੇ ॥ ਮੰਗਨ ਨਾਹੀ ਪਾਣੀ ਦਲੀਂ ਹਕਾਰ ਕੈ ॥ ਜਣ ਕਰੀ
ਸਮਾਇ ਪਠਾਣੀ ਸੁਣਿ ਕੈ ਰਾਗ ਨੂ ॥ ਰੱਤੁ ਦੇ ਹਤਵਾਣੀ ਚਲੇ ਬੀਰ ਖੇਤ ॥ ਪੀਤਾ ਫੁੱਲੁ ਇਆਣੀ ਘੁਮਨ ਸੂਰਮੇ ॥ ੨੦ ॥ ਹੋਈ ਲੋਪ ਭਵਾਣੀ
ਦੇਵਾਂ ਨੂ ਰਾਜੁ ਦੇ ॥ ਈਸਰ ਦੀ ਬਰਦਾਨੀ ਹੋਈ ਜਿੱਤ ਦਿਨ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਗੁਮਾਨੀ ਜਨਮੇ ਸੂਰਮੇ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਦੀ ਰਜਧਾਨੀ ਤੱਕੀ ਜਿੱਤਣੀ ॥ ੨੧ ॥
ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਤੇ ਧਾਵਣਾ ਵਡ ਜੋਧੀ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ॥ ਸੰਜ ਪਟੇਲਾ ਪਾਖਰਾ ਭੇਤ ਸੰਦਾ ਸਾਜੁ ਬਣਾਇਆ ॥ ਜੰਮੇ ਕਟਕ ਅਛੂਹਣੀ ਅਸਮਾਨੁ
ਗਰਦੀ ਛਾਇਆ ॥ ਰੋਹ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਸਿਧਾਇਆ ॥ ੨੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਅਲਾਇਆ ਵਡ ਜੋਧੀ ਸੰਘਰ ਵਾਏ ॥ ਰੋਹ ਦਿਖਾਲੀ
ਇੱਤੀਆ ਵਰਿਆਮੀ ਤੁਰੇ ਨਚਾਏ ॥ ਘੁਰੇ ਦਮਾਮੇ ਦੋਹਰੇ ਜਮ ਬਾਹਨ ਜਿਉਂ ਅਰਤਾਏ ॥ ਦੇਉ ਦਾਨੇ ਲੁਝਣ ਆਏ ॥ ੨੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦਾਨੇ
ਦੇਉ ਅਨਾਗੀ ਸੰਘਰੁ ਰੱਚਿਆ ॥ ਫੁੱਲ ਖਿੜੇ ਜਣ ਬਾਗੀਂ ਬਾਣੇ ਜੋਧਿਆਂ ॥ ਭੂਤਾਂ ਇੱਲਾਂ ਕਾਗੀ ਗੋਸਤੁ ਭੱਖਿਆ ॥ ਹੁਮਤ ਧੁਮਤ ਜਾਗੀ ਘੱਤੀ
ਸੂਰਿਆ ॥ ੨੪ ॥ ਸੱਟ ਪਈ ਨਗਾਰੇ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਇੱਤੇ ਦੇਉ ਭਜਾਈ ਮਿਲਿ ਕੈ ਰਾਕਸੀ ॥ ਲੋਕੀ ਤਿਹੀ ਫਿਰਾਈ ਦੋਹੀ ਆਪਣੀ ॥

ਦੁਰਗਾ ਦੀ ਸਾਮ ਤਕਾਈ ਦੇਵਾਂ ਡਰਦਿਆਂ ॥ ਆਂਦੀ ਚੰਡ ਚੜ੍ਹਾਈ ਉਤੇ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ੨੫ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਆਈ ਫੇਰ ਭਵਾਨੀ ਖਬਰੀ ਪਾਈਆਂ ॥
ਦੈਤ ਵਡੇ ਅਭਮਾਨੀ ਹੋਏ ਏਕਠੇ ॥ ਲੋਚਨ ਧੂਮ ਗੁਮਾਨੀ ਰਾਇ ਬੁਲਾਇਆ ॥ ਜਗ ਵਿਚ ਵਡਾ ਦਾਨੇ ਆਪ ਕਹਾਇਆ ॥ ਸੱਟ ਪਈ ਖਰਚਾਮੀ
ਦੁਰਗਾ ਠਿਆਵਣੀ ॥ ੨੬ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਕੜਕ ਉਠੀ ਰਣ ਚੰਡੀ ਫਉਜਾਂ ਦੇਖ ਕੈ ॥ ਧੂਹਿ ਮਿਆਨੋ ਖੰਡਾ ਹੋਈ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ਸਭੇ ਬੀਰ ਸੰਘਾਰੇ
ਧੂਮਰ ਨੈਣ ਦੇ ॥ ਜਣ ਲੈ ਕੱਟੇ ਆਰੇ ਦਰਖਤ ਬਾਢੀਆਂ ॥ ੨੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਚੋਬੀ ਧਉਸ ਬਜਾਈ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਰੋਹ ਭਵਾਨੀ ਆਈ
ਉਤੇ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ਖੱਬੇ ਦਸਤ ਨਚਾਈ ਸੀਹਣ ਸਾਰ ਦੀ ॥ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਤਨ ਲਾਈ ਕੀਤੀ ਰੰਗੁਲੀ ॥ ਭਾਈਆਂ ਮਾਰਨ ਭਾਈ ਦੁਰਗਾ ਜਾਣਿ ਕੈ ॥
ਰੋਹ ਹੋਇ ਚਲਾਈ ਰਾਕਸਿ ਰਾਇ ਨੂ ॥ ਜਮ ਪੁਰ ਦੀਆ ਪਠਾਈ ਲੋਚਨ ਧੂਮ ਨੂ ॥ ਜਾਪੇ ਦਿੱਤੀ ਸਾਈ ਮਾਰਨ ਸੁੰਭ ਦੀ ॥ ੨੮ ॥
ਪਉੜੀ ॥ ਭੱਠੇ ਦੈਤ ਪੁਕਾਰੇ ਰਾਜੇ ਸੁੰਭ ਬੈ ॥ ਲੋਚਨ ਧੂਮ ਸੰਘਾਰੇ ਸਣੈ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ॥ ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਜੋਧੇ ਮਾਰੇ ਅੰਦਰ ਖੇਤ ਦੈ ॥ ਜਾਪਨ ਅੰਬਰਿ
ਤਾਰੇ ਡਿੱਗਨਿ ਸੂਰਮੇ ॥ ਗਿਰੇ ਪੱਰਬਤ ਭਾਰੇ ਮਾਰੇ ਬਿੱਜੁ ਦੇ ॥ ਦੈਤਾਂ ਦੇ ਦਲ ਹਾਰੇ ਦਹਸਤ ਖਾਇ ਕੈ ॥ ਬਚੇ ਸੁ ਮਾਰੇ ਮਾਰੇ ਰਹਦੇ ਰਾਇ ਬੈ ॥ ੨੯ ॥
ਪਉੜੀ ॥ ਰੋਹ ਹੋਇ ਬੁਲਾਏ ਰਾਕਸਿ ਰਾਇ ਨੇ ॥ ਬੈਠੇ ਮਤਾ ਪਕਾਈ ਦੁਰਗਾ ਲਿਆਵਣੀ ॥ ਰੰਡ ਅਰੁ ਮੁੰਡ ਪਠਾਏ ਬਹੁਤਾ ਕਟਕੁ ਦੈ ॥ ਜਾਪੇ
ਛੱਪਰ ਛਾਏ ਬਣੀਆ ਕੇ ਜਮਾ ॥ ਜੇਤੇ ਰਾਇ ਬੁਲਾਏ ਚੱਲੇ ਜੁੱਧ ਨੇ ॥ ਜਣ ਜਮ ਪੁਰ ਪਕੜ ਚਲਾਏ ਸਭੇ ਮਾਰਨੇ ॥ ੩੦ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਢੋਲ
ਨਗਾਰੇ ਵਾਏ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਰੋਹ ਰੋਹੇਲੇ ਆਏ ਉਤੇ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ਸਭਨੀ ਤੁਰੇ ਨਚਾਏ ਬਰਛੇ ਪਕੜਿ ਕੈ ॥ ਬਹੁਤੇ ਮਾਰ ਗਿਰਾਏ ਅੰਦਰ ਖੇਤ
ਦੈ ॥ ਤੀਰੀ ਫਹਬਰ ਲਾਈ ਬੁੱਠੀ ਦੇਵਤਾ ॥ ੩੧ ॥ ਭੇਰੀ ਸੰਖ ਵਜਾਏ ਸੰਘਰਿ ਰਚਿਆ ॥ ਤਣਿ ਤਣਿ ਤੀਰ ਚਲਾਏ ਦੁਰਗਾ ਧਨੁਖ ਲੈ ॥ ਜਿਨੀ
ਦਸਤ ਉਠਾਏ ਰਹੇ ਨ ਜੀਵਾਂਦੇ ॥ ਚੰਡ ਅਰੁ ਮੁੰਡ ਖਪਾਏ ਦੋਨੇ ਦੇਵਤਾ ॥ ੩੨ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਰਿਸਾਏ ਮਾਰੇ ਦੈਤ ਸੁਣ ॥ ਜੋਧੇ ਸਭ ਬੁਲਾਏ ਅਪਣੇ
ਮਜਲਸੀ ॥ ਜਿਨੀ ਦੇਉ ਭਜਾਏ ਇੰਦ੍ਰ ਜੇਹਵੇ ॥ ਤੇਈ ਮਾਰ ਗਿਰਾਏ ਪਲ ਵਿਚ ਦੇਵਤਾ ॥ ਓਨੀ ਦਸਤੀ ਦਸਤਿ ਵਜਾਏ ਤਿਨਾ ਚਿੱਤ ਕਰਿ ॥ ਫਿਰ
ਸੁਣਵਤ ਬੀਜ ਚਲਾਏ ਬੀੜੇ ਰਾਇ ਦੇ ॥ ਸੰਜ ਪਟੇਲਾ ਪਾਏ ਚਿਲਕਤ ਟੋਪੀਆਂ ॥ ਲੁਝਣ ਨੇ ਅਰੜਾਏ ਰਾਕਸ ਰੋਹਲੇ ॥ ਕਦੇ ਨ ਕਿਨੈ ਹਟਾਏ
ਜੁੱਧ ਮਚਾਇ ਕੈ ॥ ਮਿਲ ਤੇਈ ਦਾਨੇ ਆਏ ਹੁਣ ਸੰਘਰਿ ਦੇਖਣਾ ॥ ੩੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੈਤੀ ਡੰਡ ਉਭਾਰੀ ਨੇੜੇ ਆਇ ਕੈ ॥ ਸਿੰਘ ਕਰੀ ਅਸਵਾਰੀ
ਦੁਰਗਾ ਸੋਰ ਸੁਣ ॥ ਖੱਬੇ ਦਸਤ ਉਭਾਰੀ ਗਦਾ ਫਿਰਾਇ ਕੈ ॥ ਸੈਨਾ ਸਭ ਸੰਘਾਰੀ ਸੁਣਵਤ ਬੀਜ ਦੀ ॥ ਜਣ ਮਦ ਖਾਇ ਮਦਾਰੀ ਘੂਮਨ ਸੂਰਮੇ ॥
ਅਗਣਤ ਪਾਉ ਪਸਾਰੀ ਰੁਲੇ ਅਹਾੜ ਵਿਚਿ ॥ ਜਾਪੈ ਖੇਡ ਖਿਡਾਰੀ ਸੁੱਤੇ ਫਾਗ ਨੂ ॥ ੩੪ ॥ ਸੁਣਵਤ ਬੀਜ ਹਕਾਰੇ ਰਹਦੇ ਸੂਰਮੇ ॥ ਜੋਧੇ ਜੇਡੁ
ਮੁਨਾਰੇ ਦਿੱਸਨ ਖੇਤ ਵਿਚਿ ॥ ਸਭਨੀ ਦਸਤ ਉਭਾਰੇ ਤੇਗਾਂ ਧੂਹਿ ਕੈ ॥ ਮਾਰੇ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰੇ ਆਏ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ॥ ਸੰਜਾ ਤੇ ਠਣਿਕਾਰੇ ਤੇਗੀ ਉੱਭਰੇ ॥
ਘਾਟ ਘੜਨਿ ਠਠਿਆਰੇ ਜਾਣਿ ਬਣਾਇ ਕੈ ॥ ੩੫ ॥ ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਘੂਮਰ ਬਰਗਸਤਾਣੀ ਦਲ ਵਿਚਿ ਘੱਤੀਓ ॥

ਸਣੇ ਤੁਰਾ ਪਲਾਣੀ ਡਿੱਗਨ ਸੂਰਮੇ ॥ ਉਠਿ ਉਠਿ ਮੰਗਨਿ ਪਾਣੀ ਘਾਇਲ ਘੁਮਦੇ ॥ ਏਵਡੁ ਮਾਰ ਵਿਹਾਣੀ ਉਪਰ ਰਾਕਸਾਂ ॥ ਬਿੱਜਲ ਜਿਉਂ
 ਝਰਲਾਣੀ ਉਠੀ ਦੇਵਤਾ ॥ ੩੬ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਚੋਬੀ ਧਉਸ ਉਭਾਰੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਸੱਭੇ ਸੈਨਾ ਮਾਰੀ ਪਲ ਵਿਚਿ ਦਾਨਵੀ ॥ ਦੁਰਗਾ ਦਾਨੋ
 ਮਾਰੇ ਰੋਹ ਬਢਾਇ ਕੈ ॥ ਸਿਰਿ ਵਿਚਿ ਤੇਗ ਵਗਾਈ ਸੁਣਵਤ ਬੀਜ ਦੇ ॥ ੩੭ ॥ ਅਗਣਤ ਦਾਨੋ ਭਾਰੇ ਹੋਏ ਲੋਹੂਆ ॥ ਜੋਧੇ ਜੇਡੁ ਮੁਨਾਰੇ ਅੰਦਰਿ
 ਖੇਤ ਦੇ ॥ ਦੁਰਗਾ ਨੋ ਲਲਕਾਰੇ ਆਵਨ ਸਾਮਣੇ ॥ ਦੁਰਗਾ ਸਭ ਸੰਘਾਰੇ ਰਾਕਸ ਆਵਦੇ ॥ ਰਤੂ ਦੇ ਪਰਨਾਲੇ ਤਿਨ ਤੇ ਭੁਇ ਪਏ ॥ ਉਠੇ ਕਾਰਣਿਆਰੇ
 ਰਾਕਸ ਹੜ ਹੜਾਇ ॥ ੩੮ ॥ ਧਗਾ ਸੰਗਲੀਆਲੀ ਸੰਘਰ ਵਾਇਆ ॥ ਬਰਛੀ ਬੰਬਲੀਆਲੀ ਸੂਰੇ ਸੰਘਰੇ ॥ ਭੇੜਿ ਮਚਿਆ ਬੀਰਾਲੀ ਦੁਰਗਾ
 ਦਾਨਵੀ ॥ ਮਾਰ ਮਚੀ ਮੁਹਰਾਲੀ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ਦੇ ॥ ਜਣੁ ਨਟ ਲੱਥੇ ਛਾਲੀ ਢੋਲਿ ਬਜਾਇ ਕੈ ॥ ਲੋਹੂ ਫਾਥੀ ਜਾਲੀ ਲੋਥੀ ਜਮਧੜੀ ॥ ਘਣ
 ਵਿਚਿ ਜਿਉ ਛੰਛਾਲੀ ਤੇਗਾਂ ਹੱਸੀਆਂ ॥ ਘੁੱਮਰਆਰਿ ਸਿਆਲੀ ਬਣੀਆ ਕੇਜਮਾਂ ॥ ੩੯ ॥ ਧਗਾਂ ਸੂਲਿ ਬਜਾਈਆਂ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਧੂਹਿ
 ਮਿਆਨੋ ਲਈਆਂ ਜੁਆਨੀ ਸੂਰਮੀ ॥ ਸੁਣਵਤ ਬੀਜ ਬਧਾਈਆਂ ਅਗਿਣਤ ਸੂਰਤਾਂ ॥ ਦੁਰਗਾ ਸਉਹੇ ਆਈਆਂ ਰੋਹ ਬਢਾਇ ਕੈ ॥ ਸਭਨੀ ਆਣਿ
 ਵਗਾਈਆਂ ਤੇਗਾਂ ਧੂਹਿ ਕੈ ॥ ਦੁਰਗਾ ਸਭ ਬਚਾਈਆਂ ਢਾਲ ਸੰਭਾਲ ਕੈ ॥ ਦੇਵੀ ਆਪ ਚਲਾਈਆਂ ਤਕਿ ਤਕਿ ਦਾਨਵੀ ॥ ਲੋਹੂ ਨਾਲਿ ਡੁਬਾਈਆਂ
 ਤੇਗਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ॥ ਸਾਰਸੁਤੀ ਜਣ ਨਾਈਆਂ ਮਿਲ ਕੈ ਦੇਵੀਆਂ ॥ ਸਭੇ ਮਾਰ ਗਿਰਾਈਆਂ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ਦੇ ॥ ਤਿਦੂੰ ਫੇਰਿ ਸਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੂਰਤਾਂ ॥
 ੪੦ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸੂਰੀ ਸੰਘਰਿ ਰਚਿਆ ਢੋਲ ਸੰਖ ਨਗਾਰੇ ਵਾਇ ਕੈ ॥ ਚੰਡ ਚਿਤਾਰੀ ਕਾਲਕਾ ਮਨ ਬਹਲਾ ਰੋਸ ਬਢਾਇ ਕੈ ॥ ਨਿਕਲੀ ਮਥਾ ਫੇੜਿ
 ਕੈ ਜਣ ਫਤੇ ਨੀਸਾਣ ਬਜਾਇ ਕੈ ॥ ਜਾਗ ਸੁ ਜੰਮੀ ਜੁੱਧ ਨੂ ਜਰਵਾਣਾ ਜਣ ਮਰੜਾਇ ਕੈ ॥ ਦਲ ਵਿਚਿ ਘੇਰਾ ਘੱਤਿਆ ਜਣ ਸੀਹ ਤੁਰਿਆ
 ਗਣਿਣਾਇ ਕੈ ॥ ਆਪ ਵਿਸੂਲਾ ਹੋਇਆ ਤਿਹੁ ਲੋਕਾ ਤੇ ਖੁਨਸਾਇ ਕੈ ॥ ਰੋਹ ਸਿਧਾਈਆਂ ਚਕ੍ਰਪਾਨ ਕਰ ਨੰਦਾ ਖੜਗ ਉਠਾਇ ਕੈ ॥ ਅਗੈ
 ਰਾਕਸ ਬੈਠੇ ਰੋਹਲੇ ਤੀਰੀ ਤੇਗੀ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ਕੈ ॥ ਪਕੜ ਪਛਾੜੇ ਰਾਕਸਾਂ ਦਲ ਦੈਤਾਂ ਅੰਦਰਿ ਜਾਇ ਕੈ ॥ ਬਹੁ ਕੇਸੀ ਪਕੜਿ ਪਛਾੜਿਅਨਿ
 ਤਿਨ ਅੰਦਰਿ ਧੂਮ ਰਚਾਇ ਕੈ ॥ ਬਡੇ ਬਡੇ ਚੁਣ ਸੂਰਮੇ ਗਹਿ ਕੋਟੀ ਦਏ ਚਲਾਇ ਕੈ ॥ ਰਣ ਕਾਲੀ ਗੁੱਸਾ ਖਾਇ ਕੈ ॥ ੪੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਹਾ
 ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਅਣੀਆਰਾਂ ਚੋਈਆਂ ॥ ਧੂਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਣਾਂ ਤਿੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਹੂ ਧੋਈਆਂ ॥ ਹੂਰਾਂ ਸੁਣਵਤ ਬੀਜ ਨੂ ਘਤਿ ਘੇਰਿ ਖਲੋਈਆਂ ॥
 ਲਾੜਾ ਦੇਖਨ ਲਾੜੀਆਂ ਚਉਗਿਰਦੈ ਹੋਈਆਂ ॥ ੪੨ ॥ ਚੋਬੀ ਧਉਸਾ ਪਾਈ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ॥ ਦਸਤੀ ਧੂਹ ਨਚਾਈਆਂ ਤੇਗਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ॥
 ਸੂਰਿਆਂ ਦੇ ਤਨ ਲਾਈਆਂ ਗੋਸਤ ਗਿੱਧੀਆਂ ॥ ਬਿੱਧਣ ਰਾਤੀ ਆਈਆਂ ਮਰਦਾਂ ਘੋੜਿਆਂ ॥ ਜੋਗਣੀਆਂ ਮਿਲਿ ਧਾਈਆਂ ਲੋਹੂ ਭੱਖਣਾ ॥ ਫਰਿਜਾਂ
 ਮਾਰ ਹਟਾਈਆਂ ਦੇਵਾ ਦਾਨਵਾ ॥ ਭਜਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈਆਂ ਰਾਜੇ ਸੁੰਭ ਬੈ ॥ ਭੁਈਂ ਨ ਪਉਣੈ ਪਾਈਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਰਕਤ ਦੀਆਂ ॥ ਕਾਲੀ ਖੇਤ
 ਖਪਾਈਆਂ ਸਭੇ ਸੂਰਤਾਂ ॥ ਬਹੁਤੀ ਸਿਰੀ ਬਿਹਾਈਆਂ ਘੜੀਆਂ ਕਾਲ ਕੀਆਂ ॥ ਜਾਣਿ ਨ ਜਾਏ ਮਾਈਆਂ ਝੁਝੇ ਸੂਰਮੇ ॥ ੪੩ ॥ ਸੁੰਭ ਸੁਣੀ ਕਰਹਾਲੀ

ਸ੍ਰਣਵਤ ਬੀਜ ਦੀ ॥ ਰਣ ਵਿਚਿ ਕਿਨੈ ਨ ਝਾਲੀ ਦੁਰਗਾ ਆਵਦੀ ॥ ਬਹੁਤੇ ਬੀਰ ਜਟਾਲੀ ਉਠੇ ਆਖ ਕੈ ॥ ਚੋਟਾ ਪਾਨ ਤਬਾਲੀ ਜਾਸਨ ਜੁੱਧ ਨੂ ॥
 ਬਰਿ ਬਰਿ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਚਾਲੀ ਦਲਾਂ ਚੜ੍ਹਦਿਆ ॥ ਨਾਉ ਜਿਵੇ ਹੈ ਹਾਲੀ ਸਹ ਦਰੀਆਉ ਵਿਚਿ ॥ ਧੂੜਿ ਉਤਾਹਾਂ ਘਾਲੀ ਛੜੀ ਤੁਰੰਗਮਾ ॥ ਜਾਣਿ
 ਪੁਕਾਰੂ ਚਾਲੀ ਧਰਤੀ ਇੰਦ੍ਰ ਬੈ ॥ ੪੪ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਆਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਆਹਰੀਆਂ ਸੈਣ ਸੂਰਿਆਂ ਸਾਜੀ ॥ ਚੱਲੇ ਸਹੁਹੇ ਦੁਰਗ ਸਾਹ ਜਣ
 ਕਾਬੈ ਹਾਜੀ ॥ ਤੀਰੀ ਤੇਰੀ ਜਮਧੜੀ ਰਣ ਵੰਡੀ ਭਾਜੀ ॥ ਇਕ ਘਾਇਲ ਘੁਮਨ ਸੂਰਮੇ ਜਣ ਮਕਤਬ ਕਾਜੀ ॥ ਇਕ ਬੀਰ ਪਰੋਤੇ ਬਰਛੀਏ ਜਿਉ
 ਝੁਕ ਪਉਨ ਨਿਵਾਜੀ ॥ ਇਕ ਦੁਰਗਾ ਸਉਹੇ ਖੁਨਸ ਕੈ ਖੁਨਸਾਇਨ ਤਾਜੀ ॥ ਇਕ ਧਾਵਨ ਦੁਰਗਾ ਸਾਮਣੇ ਜਿਉ ਭੁਖਿਆਏ ਪਾਜੀ ॥ ਕਦੇ ਨ
 ਰੱਜੇ ਜੁਝ ਤੇ ਰਜ ਹੋਏ ਰਾਜੀ ॥ ੪੫ ॥ ਬੱਜੇ ਸੰਗਲੀਆਲੇ ਸੰਘਰ ਡੋਹਰੇ ॥ ਡਹੇ ਜੁ ਖੇਤ ਜੁਟਾਲੇ ਹਾਠਾਂ ਜੋੜਿ ਕੈ ॥ ਨੇਜੇ ਬੰਬਲੀਆਲੇ ਦਿੱਸਨ
 ਓਰੜੇ ॥ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਜਟਾਲੇ ਨਾਵਣ ਗੰਗ ਨੂ ॥ ੪੬ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਰਗਾ ਅਤੇ ਦਾਨਵੀ ਸੂਲ ਹੋਈਆ ਕੰਗਾ ॥ ਵਾਛੜ ਘੱਤੀ ਸੂਰਿਆਂ ਵਿਚ
 ਖੇਤ ਖਤੰਗਾ ॥ ਧੂਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਣਾ ਤਿੱਖੀਆਂ ਬਢ ਲਾਹਨਿ ਅੰਗਾਂ ॥ ਪਹਲਾ ਦਲਾਂ ਮਿਲੰਦਿਆਂ ਭੇੜ ਪਇਆ ਨਿਹੰਗਾਂ ॥ ੪੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਓਰੜ
 ਫਉਜਾ ਆਈਆਂ ਬੀਰ ਚੜ੍ਹੇ ਕੰਧਾਰੀ ॥ ਸੜਕ ਮਿਆਨੇ ਕਢੀਆਂ ਤਿਖੀਆਂ ਤਰਵਾਰੀ ॥ ਕੜਕ ਉਠੇ ਰਣ ਮਚਿਆ ਵਡੇ ਹੰਕਾਰੀ ॥ ਸਿਰ ਧੜ
 ਬਾਹਾਂ ਗੰਨਲੇ ਫੁਲ ਜੇਹੇ ਬਾੜੀ ॥ ਜਾਪੇ ਕਟੇ ਬਾਢੀਆਂ ਰੁਖ ਚੰਦਨਿ ਆਰੀ ॥ ੪੮ ॥ ਦੁਹਾ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਜਾ ਸੱਟ ਪਈ ਖਰਵਾਰ ਕਉ ॥
 ਤਕਿ ਤਕਿ ਕੈਬਰਿ ਦੁਰਗ ਸਾਹ ਤਕਿ ਮਾਰੇ ਭਲੇ ਜੁਝਾਰ ਕਉ ॥ ਪੈਦਲ ਮਾਰੇ ਹਾਥੀਆਂ ਸੰਗ ਰਥ ਗਿਰੇ ਅਸਵਾਰ ਕਉ ॥ ਸੋਹਨ ਸੰਜਾ ਬਾਗੜਾ
 ਜਣੁ ਲੱਗੇ ਫੁੱਲ ਅਨਾਰ ਕਉ ॥ ਗੁੱਸੇ ਆਈ ਕਾਲਕਾ ਹਥਿ ਸੱਜੇ ਲੈ ਤਰਵਾਰ ਕਉ ॥ ਏਦੂ ਪਾਰਉ ਓਤ ਪਾਰ ਹਰਿਨਾਕਸਿ ਕਈ ਹਜਾਰ ਕਉ ॥
 ਜਿਣ ਇੱਕਾ ਰਹੀ ਕੰਧਾਰ ਕਉ ॥ ਸਦ ਰਹਮਤ ਤੇਰੇ ਵਾਰ ਕਉ ॥ ੪੯ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਹਾ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣ ਕਉ ॥
 ਤਦ ਖਿੰਗ ਨਸੁੰਭ ਨਚਾਇਆ ਡਾਲਿ ਉਪਰਿ ਬਰਗਸਤਾਣ ਕਉ ॥ ਫੜੀ ਬਿਲੰਦ ਮੰਗਾਇ ਉਸ ਫੁਰਮਾਇਸ ਕਰਿ ਮੁਲਤਾਨ ਕਉ ॥ ਗੁੱਸੇ ਆਈ
 ਸਾਮੁਣੇ ਰਣ ਅੰਦਰਿ ਘੱਤਨ ਘਾਣ ਕਉ ॥ ਅਗੈ ਤੇਗ ਵਗਾਈ ਦੁਰਗਸਾਹ ਬਢ ਸੁੰਭਨ ਬਹੀ ਪਲਾਣ ਕਉ ॥ ਰੜਕੀ ਜਾਇ ਕੈ ਧਰਤ ਕਉ
 ਬੱਢ ਪਾਖਰ ਬੱਢ ਕਿਕਾਣ ਕਉ ॥ ਬੀਰ ਪਲਾਣੇ ਡਿੱਗਿਆ ਕਰਿ ਸਿਜਦਾ ਸੁੰਭ ਸੁਜਾਣ ਕਉ ॥ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਸਲੋਣੇ ਖਾਨ ਕਉ ॥ ਸਦਾ ਸ਼ਾਬਾਸ਼
 ਤੇਰੇ ਤਾਣ ਕਉ ॥ ਤਾਰੀਫਾਂ ਪਾਨ ਚਬਾਨ ਕਉ ॥ ਸਦ ਰਹਮਤ ਕੈਫਾਂ ਖਾਨ ਕਉ ॥ ਸਦ ਰਹਮਤ ਤੁਰੇ ਨਚਾਣ ਕਉ ॥ ੫੦ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਰਗਾ
 ਅਤੇ ਦਾਨਵੀ ਗਹ ਸੰਘਰਿ ਕੱਥੇ ॥ ਓਰੜ ਉੱਠੇ ਸੂਰਮੇ ਆ ਡਾਹੇ ਮੱਥੇ ॥ ਕੱਟ ਤੁਫੰਗੀ ਕੈਬਰੀ ਦਲ ਗਾਹਿ ਨਿਕੱਥੇ ॥ ਦੇਖਨ ਜੰਗ ਫਰੇਸ਼ਤੇ
 ਅਸਮਾਨੇ ਲੱਥੇ ॥ ੫੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਹਾ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁੜੇ ਦਲ ਘੁਰੇ ਨਗਾਰੇ ॥ ਓਰੜ ਆਏ ਸੂਰਮੇ ਸਿਰਦਾਰ ਰਣਿਆਰੇ ॥ ਲੈ ਕੈ ਤੇਗਾਂ
 ਬਰਛੀਆਂ ਹਥਿਆਰ ਉਭਾਰੇ ॥ ਟੋਪ ਪਟੇਲਾ ਪਾਖਰਾਂ ਗਲਿ ਸੰਜ ਸਵਾਰੇ ॥ ਲੈ ਕੇ ਬਰਛੀ ਦੁਰਗਸਾਹ ਬਹੁ ਦਾਨਵ ਮਾਰੇ ॥ ਚੜ੍ਹੇ ਰਥੀ ਗਜ

ਘੋਤਿਈ ਮਾਰ ਭੁਇ ਤੇ ਭਾਰੇ ॥ ਜਾਣ ਹਲਵਾਈ ਸੀਖ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿ ਵਡੇ ਉਤਾਰੇ ॥ ੫੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾ ਮੁਹਿ ਜੁਤੇ ਨਾਲ ਧਉਸਾ
ਭਾਰੀ ॥ ਲਈ ਭਗਉਤੀ ਦੁਰਗਸਾਹ ਵਰ ਜਾਗਨ ਭਾਰੀ ॥ ਲਾਈ ਰਾਜੇ ਸੁੰਭ ਨੇ ਰਤੁ ਪੀਐ ਪਿਆਰੀ ॥ ਸੁੰਭ ਪਲਾਟੇ ਡਿਗਿਆ ਉਪਮਾ ਬੀਚਾਰੀ ॥
ਭੁਬ ਰਤੁ ਨਾਲਹੁ ਨਿਕਲੀ ਬਰਛੀ ਦੁਧਾਰੀ ॥ ਜਾਣ ਰਜਾਦੀ ਉਤਰੀ ਪੈਨ੍ਹਿ ਸੂਹੀ ਸਾਰੀ ॥ ੫੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਰਗਾ ਅਤੇ ਦਾਨਵੀ ਭੇਤ ਪਇਆ
ਸਬਾਹੀਂ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਪਜੂਤੇ ਦੁਰਗਸਾਹ ਗਹ ਸਭਨੀ ਬਾਹੀਂ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਸੰਘਾਰਿਆ ਵਥ ਜੇਹੇ ਸਾਹੀਂ ॥ ਫਉਜਾਂ ਰਾਕਸਿ ਆਰੀਆਂ ਦੇਖ ਰੇਵਨ
ਧਾਹੀਂ ॥ ਮੁਹਿ ਕੁਤੂਚੇ ਘਾਹ ਦੇ ਛਛ ਘੋੜੇ ਰਾਹੀਂ ॥ ਭਜਦੇ ਹੋਏ ਮਾਰੀਅਨ ਮੁਤ ਭਾਕਨ ਨਾਹੀ ॥ ੫੪ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਪਠਾਇਆ
ਜਮ ਦੇ ਧਾਮ ਨੇ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਸੱਦ ਬੁਲਾਇਆ ਰਾਜ ਅਭਿਖੇਖ ਨੇ ॥ ਸਿਰ ਪਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇਆ ਰਾਜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਦੇ ॥ ਚਉਦਹ ਲੋਕਾਂ ਛਾਇਆ ਜਸੁ
ਜਗਮਾਤ ਦਾ ॥ ਦੁਰਗਾ ਪਾਠ ਬਣਾਇਆ ਸਭੇ ਪਉੜੀਆਂ ॥ ਫੇਰ ਨ ਜੂਨੀ ਆਇਆ ਜਿਨ ਇਹੁ ਗਾਇਆ ॥ ੫੫ ॥

ਅਥ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੋਧ

ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੋਧ

੧੯

ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

ਅਥ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੋਧ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਯਤੇ ॥

ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਮੋ ਨਾਥ ਪੂਰੇ ਸਦਾ ਸਿੱਧ ਕਰਮੰ ॥ ਅਛੇਦੀ ਅਭੇਦੀ ਸਦਾ ਏਕ ਧਰਮੰ ॥
 ਕਲੰਕੰ ਬਿਨਾ ਨਿਹਕਲੰਕੀ ਸਰੂਪੇ ॥ ਅਛੇਦੰ ਅਭੇਦੰ ਅਖੇਦੰ ਅਨੂਪੇ ॥ ੧ ॥ ਨਮੋ ਲੋਕ ਲੋਕੇਸੁਰੰ
 ਲੋਕ ਨਾਥੇ ॥ ਸਦੇਵੰ ਸਦਾ ਸਰਬ ਸਾਥੰ ਅਨਾਥੇ ॥ ਨਮੋ ਏਕ ਰੂਪੰ ਅਨੇਕੰ ਸਰੂਪੇ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬ
 ਸਾਹੰ ਸਦਾ ਸਰਬ ਭੂਪੇ ॥ ੨ ॥ ਅਛੇਦੰ ਅਭੇਦੰ ਅਨਾਮੰ ਅਠਾਮੰ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬ ਦਾ ਸਿੱਧ ਦਾ ਬੁੱਧਿ ਧਾਮੰ ॥
 ਅਜੇਤੰ ਅਮੰਤੰ ਅਕੰਤੰ ਅਭਰਮੰ ॥ ਅਖੇਦੰ ਅਭੇਦੰ ਅਛੇਦੰ ਅਕਰਮੰ ॥ ੩ ॥ ਅਗਾਧੇ ਅਬਾਧੇ ਅਗੰਤੰ ਅਨੰਤੰ ॥
 ਅਲੇਖੰ ਅਭੇਖੰ ਅਭੂਤੰ ਅਗੰਤੰ ॥ ਨ ਰੰਗੰ ਨ ਰੂਪੰ ਨ ਜਾਤੰ ਨ ਪਾਤੰ ॥ ਨ ਸਤੰ ਨ ਮਿਤ੍ਰੰ ਨ ਪੁਤ੍ਰੰ ਨ ਮਾਤੰ ॥ ੪ ॥ ਅਭੂਤੰ ਅਭੰਗੰ ਅਭਿੱਖੰ ਭਵਾਨੰ ॥
 ਪਰੇਯੰ ਪੁਨੀਤੰ ਪਵਿਤ੍ਰੰ ਪ੍ਰਧਾਨੰ ॥ ਅਗੰਜੇ ਅਭੰਜੇ ਅਕਾਮੰ ਅਕਰਮੰ ॥ ਅਨੰਤੇ ਬਿਅੰਤੇ ਅਭੂਮੇ ਅਭਰਮੰ ॥ ੫ ॥ ਨਹੀ ਜਾਨ ਜਾਈ ਕਛੁ ਰੂਪ ਰੇਖੰ ॥
 ਕਹਾ ਬਾਸੁ ਤਾਕੇ ਫਿਰੇ ਕਉਨ ਭੇਖੰ ॥ ਕਹਾ ਨਾਮ ਤਾਕੇ ਕਹਾ ਕੈ ਕਹਾਵੇ ॥ ਕਹਾ ਮੈ ਬਖਾਨੇ ਕਹੈ ਮੈ ਨ ਆਵੇ ॥ ੬ ॥ ਅਜੋਨੀ ਅਜੈ ਪਰਮ ਰੂਪੀ
 ਪ੍ਰਧਾਨੰ ॥ ਅਛੇਦੀ ਅਭੇਦੀ ਅਰੂਪੀ ਮਹਾਨੰ ॥ ਅਸਾਧੇ ਅਗਾਧੇ ਅਗੰਜੁਲ ਗਨੀਮੇ ॥ ਅਰੰਜੁਲ ਅਰਾਧੇ ਰਹਾਕੁਲ ਰਹੀਮੇ ॥ ੭ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬ ਦਾ
 ਸਿੱਧ ਦਾ ਬੁੱਧਿ ਦਾਤਾ ॥ ਨਮੋ ਲੋਕ ਲੋਕੇਸੁਰੰ ਲੋਕ ਗਯਾਤਾ ॥ ਅਛੇਦੀ ਅਭੇ ਆਦਿ ਰੂਪੀ ਅਨੰਤੰ ॥ ਅਛੇਦੀ ਅਛੇ ਆਦਿ ਅਦੈ ਦੁਰੰਤੰ ॥ ੮ ॥

ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਅਨੰਤ ਆਦਿ ਦੇਵ ਹੈ ॥ ਬਿਅੰਤ ਭਰਮ ਭੇਵ ਹੈ ॥ ਅਗਾਧਿ ਬਿਆਧਿ ਨਾਸ ਹੈ ॥ ਸਦੈਵ ਸਰਬ ਪਾਸ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ੯ ॥
 ਬਚਿਤ੍ਰ ਚਿਤ੍ਰ ਚਾਪ ਹੈ ॥ ਅਖੰਡ ਦੁਸ਼ਟ ਖਾਪ ਹੈ ॥ ਅਭੇਦ ਆਦਿ ਕਾਲ ਹੈ ॥ ਸਦੈਵ ਸਰਬ ਪਾਲ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ੧੦ ॥ ਅਖੰਡ ਚੰਡ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਚੰਡ
 ਸਰਬ ਸੂਪ ਹੈ ॥ ਕਾਲ ਹੂੰ ਕੇ ਕਾਲ ਹੈ ॥ ਸਦੈਵ ਰੱਛਪਾਲ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੧੧ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਿਆਲ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ਸਦੈਵ ਸਰਬ ਭੂਪ ਹੈ ॥
 ਅਨੰਤ ਸਰਬ ਆਸ ਹੈ ॥ ਪਰੇਵ ਪਰਮ ਪਾਸ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥ ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਅੰਤ੍ਰ ਧਿਆਨ ਹੈ ॥ ਸਦੈਵ ਸਰਬ ਮਾਨ ਹੈ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕਾਲ
 ਹੀਨ ਹੈ ॥ ਸਦੈਵ ਸਾਧ ਅਧੀਨ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੧੩ ॥ ਭਜਸ ਤੁਯੰ ॥ ਭਜਸ ਤੁਯੰ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਅਗਾਧਿ ਬਿਆਧਿ ਨਾਸਨੰ ॥ ਪਰੇਯੰ ਪਰਮ ਉਪਾਸਨੰ ॥
 ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਲੋਕ ਮਾਨ ਹੈ ॥ ਸਦੈਵ ਪੁਰਖ ਪਰਧਾਨ ਹੈ ॥ ੬ ॥ ੧੪ ॥ ਤਬਸ ਤੁਯੰ ॥ ਤਬਸ ਤੁਯੰ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਿਆਲ ਕਰਮ ਹੈ ॥
 ਅਗੰਜ ਭੰਜ ਭਰਮ ਹੈ ॥ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਲੋਕ ਪਾਲ ਹੈ ॥ ਸਦੈਵ ਸਰਬ ਦਿਆਲ ਹੈ ॥ ੭ ॥ ੧੫ ॥ ਜਪਸ ਤੁਯੰ ॥ ਜਪਸ ਤੁਯੰ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਮਹਾਨ
 ਮੋਨ ਮਾਨ ਹੈ ॥ ਪਰੇਵ ਪਰਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ॥ ਪੁਰਾਨ ਪ੍ਰੇਤ ਨਾਸਨੰ ॥ ਸਦੈਵ ਸਰਬ ਪਾਸਨੰ ॥ ੮ ॥ ੧੬ ॥ ਪ੍ਰਚੰਡ ਅਖੰਡ ਮੰਡਲੀ ॥ ਉਦੰਡ ਰਾਜ
 ਸੁ ਥਲੀ ॥ ਜਗੰਤ ਜੋਤਿ ਜੁਆਲਕਾ ॥ ਜਲੰਤ ਦੀਪ ਮਾਲਕਾ ॥ ੯ ॥ ੧੭ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਿਆਲ ਲੋਚਨੰ ॥ ਮਚੰਕ ਬਾਣ ਮੋਚਨੰ ॥ ਸਿਰੰ ਕਰੀਟ
 ਧਾਰੀਯੰ ॥ ਦਿਨੇਸ ਕ੍ਰਿਤ ਹਾਰੀਯੰ ॥ ੧੦ ॥ ੧੮ ॥ ਬਿਸਾਲ ਲਾਲ ਲੋਚਨੰ ॥ ਮਨੋਜ ਮਾਨ ਮੋਚਨੰ ॥ ਸੁਭੰਤ ਸੀਸ ਸੋ ਪ੍ਰਭਾ ॥ ਚਕ੍ਰਤ ਚਾਰ
 ਚੰਦ੍ਰਕਾ ॥ ੧੧ ॥ ੧੯ ॥ ਜਗੰਤ ਜੋਤਿ ਜੁਆਲਕਾ ॥ ਛਕੰਤ ਰਾਜ ਸੁ ਪ੍ਰਭਾ ॥ ਜਗੰਤ ਜੋਤਿ ਜੈਤ ਸੀ ॥ ਬਦੰਤ ਕ੍ਰਿਤ ਈਸੁਰੀ ॥ ੧੨ ॥ ੨੦ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਅਨਕਾਦ ਸਰੂਪੰ ਅਮਿਤ ਬਿਭੂਤੰ ਅਚਲ ਸਰੂਪੰ ਬਿਸੁ ਕਰਣੰ ॥ ਜਗ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸੰ ਆਦਿ ਅਨਾਸੰ
 ਅਮਿਤ ਅਗਾਸੰ ਸਰਬ ਭਰਣੰ ॥ ਅਨਗੰਜ ਅਕਾਲੰ ਬਿਸੁ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੰ ਦੀਨ ਦਿਆਲੰ ਸੁਭ ਕਰਣੰ ॥ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪੰ ਅਨਹਦਿ ਰੂਪੰ ਅਮਿਤ ਬਿਭੂਤੰ
 ਤਵ ਸਰਣੰ ॥ ੧ ॥ ੨੧ ॥ ਬਿਸ੍ਵੰਭਰ ਭਰਣੰ ਜਗਤ ਪ੍ਰਕਰਣੰ ਅਧਰਣ ਧਰਣੰ ਸ੍ਰਿਸਟ ਕਰੰ ॥ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪੀ ਅਨਹਦ ਰੂਪੀ ਅਮਿਤ ਬਿਭੂਤੀ
 ਤੇਜ ਬਰੰ ॥ ਅਨਖੰਡ ਪ੍ਰਤਾਪੰ ਸਭ ਜਗ ਥਾਪੰ ਅਲਖ ਅਤਾਪੰ ਬਿਸੁ ਕਰੰ ॥ ਅਦ੍ਵੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤੇਜ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ਸਰਬ ਉਦਾਸੀ ਏਕ ਹਰੰ ॥ ੨ ॥ ੨੨ ॥
 ਅਨਖੰਡ ਅਮੰਡੰ ਤੇਜ ਪ੍ਰਚੰਡੰ ਜੋਤਿ ਉਦੰਡੰ ਅਮਿਤ ਮਤੰ ॥ ਅਨਭੈ ਅਨਗਾਧੰ ਅਲਖ ਅਬਾਧੰ ਬਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਧੰ ਅਮਿਤ ਗਤੰ ॥ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪੀ
 ਅਨਹਦ ਰੂਪੀ ਅਚਲ ਬਿਭੂਤੀ ਭਵ ਤਰਣੰ ॥ ਅਨਗਾਧਿ ਅਬਾਧੰ ਜਗਤ ਪ੍ਰਸਾਧੰ ਸਰਬ ਅਰਾਧੰ ਤਵ ਸਰਣੰ ॥ ੩ ॥ ੨੩ ॥ ਅਕਲੰਕ ਅਬਾਧੰ
 ਬਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਧੰ ਜਗਤ ਅਰਾਧੰ ਭਵ ਨਾਸੰ ॥ ਬਿਸ੍ਵੀਅੰਭਰ ਭਰਣੰ ਕਿਲਵਿਖ ਹਰਣੰ ਪਤਤ ਉਧਰਣੰ ਸਭ ਸਾਥੰ ॥ ਅਨਾਥਨ ਨਾਥੇ ਅਕ੍ਰਿਤ ਅਗਾਥੇ
 ਅਮਿਤ ਅਨਾਥੇ ਦੁਖ ਹਰਣੰ ॥ ਅਗੰਜ ਅਬਿਨਾਸੀ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ਜਗਤ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ਤੁਅ ਸਰਣੰ ॥ ੪ ॥ ੨੪ ॥ ਕਲਸ ॥ ਅਮਿਤ ਤੇਜ ਜਗ ਜੋਤਿ
 ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥ ਆਦਿ ਅਛੇਦ ਅਭੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ਪਰਮ ਤੱਤ ਪਰਮਾਰਥ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥ ਆਦਿ ਸਰੂਪ ਅਖੰਡ ਉਦਾਸੀ ॥ ੫ ॥ ੨੫ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਅਖੰਡ ਉਦਾਸੀ ਪਰਮ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ਆਦਿ ਅਨਾਸੀ ਬਿਸ੍ਵ ਕਰੰ ॥ ਜਗਤਾਵਲ ਕਰਤਾ ਜਗਤ ਪ੍ਰਹਰਤਾ ਸਭ ਜਗ
 ਭਰਤਾ ਸਿਧ ਭਰੰ ॥ ਅਛੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤੇਜ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ਰੂਪ ਸੁ ਰਾਸੀ ਸਰਬ ਛਿਤੰ ॥ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪੀ ਅਨਹਦ ਰੂਪੀ ਅਲਖ ਬਿਭੂਤੀ ਅਮਿਤ ਗਤੰ ॥
 ੬ ॥ ੨੬ ॥ ਕਲਸ ॥ ਆਦਿ ਅਭੈ ਅਨਗਾਧਿ ਸਰੂਪੰ ॥ ਰਾਗ ਰੰਗਿ ਜਿਹ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੰ ॥ ਰੰਕ ਭਯੋ ਰਾਵਤ ਕਹੂੰ ਭੂਪੰ ॥ ਕਹੂੰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸਰਤਾ
 ਕਹੂੰ ਕੂਪੰ ॥ ੭ ॥ ੨੭ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਸਰਤਾ ਕਹੂੰ ਕੂਪੰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸਰੂਪੰ ਅਲਖ ਬਿਭੂਤੰ ਅਮਿਤ ਗਤੰ ॥ ਅਦ੍ਵੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਰਮ ਪ੍ਰਕਾਸੀ
 ਤੇਜ ਸੁ ਰਾਸੀ ਅਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤੰ ॥ ਜਿਹ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੰ ਅਲਖ ਅਭੇਖੰ ਅਮਿਤ ਅਦ੍ਵੈਖੀ ਸਰਬ ਮਈ ॥ ਸਭ ਕਿਲਵਿਖ ਹਰਣੰ ਪਤਿਤ ਉਧਰਣੰ ਅਸੱਰਣਿ ਸਰਣੰ
 ਏਕ ਦਈ ॥ ੮ ॥ ੨੮ ॥ ਕਲਸ ॥ ਆਜਾਨ ਬਾਹੁ ਸਾਰੰ ਕਰ ਧਰਣੰ ॥ ਅਮਿਤ ਜੋਤਿ ਜਗ ਜੋਤ ਪ੍ਰਕਰਣੰ ॥ ਖੜਗ ਪਾਣ ਖਲ ਦਲ ਬਲ
 ਹਰਣੰ ॥ ਮਹਾਂ ਬਾਹੁ ਬਿਸ੍ਵੰਭਰ ਭਰਣੰ ॥ ੯ ॥ ੨੯ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਖਲ ਦਲ ਬਲ ਹਰਣੰ ਦੁਸ਼ਟ ਬਿਡਰਣੰ ਅਸ ਰਣ ਸਰਣੰ ਅਮਿਤ
 ਗਤੰ ॥ ਚੰਚਲ ਚਖ ਚਾਰਣ ਮੱਛ ਬਿਡਾਰਣ ਪਾਪ ਪ੍ਰਹਾਰਣ ਅਮਿਤ ਮਤੰ ॥ ਆਜਾਨ ਸੁ ਬਾਹੁ ਸ਼ਾਹਨ ਸ਼ਾਹੁ ਮਹਿਮਾ ਮਾਹੁ ਸਰਬ ਮਈ ॥
 ਜਲ ਬਲ ਬਨ ਰਰਤਾ ਬਨ ਤ੍ਰਿਨਿ ਕਹਿਤਾ ਖਲ ਦਲਿ ਦਹਿਤਾ ਸੁਨ ਰਿਸ ਹੀ ॥ ੧੦ ॥ ੩੦ ॥ ਕਲਸ ॥ ਅਤਿ ਬਲਿਸ਼ਟ ਦਲ ਦੁਸ਼ਟ
 ਨਿਕੰਦਨ ॥ ਅਮਿਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਗਲ ਬੰਦਨ ॥ ਸੋਹਤ ਚਾਰ ਚਿਤ੍ਰ ਕਰ ਚੰਦਨ ॥ ਪਾਪ ਪ੍ਰਹਾਰਣ ਦੁਸ਼ਟ ਦਲ ਦੰਡਨ ॥ ੧੧ ॥ ੩੧ ॥
 ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਬੇਦ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਲਖੈ ਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨਹੀਂ ਬੁੱਝੈ ॥ ਬਿਆਸ ਪਰਾਸੁਰ ਸੁਕ ਸਨਾਦਿ ਸਿਵ ਅੰਤੁ ਨ ਸੁੱਝੈ ॥ ਸਨਤਿ ਕੁਮਾਰ ਸਨਕਾਦਿ
 ਸਰਬ ਜਉ ਸਮਾ ਨ ਪਾਵਹਿ ॥ ਲਖ ਲਖਮੀ ਲਖ ਬਿਸਨ ਕਿਸ਼ਨ ਕਈ ਨੇਤ ਬਤਾਵਹਿ ॥ ਅਸੰਭ ਰੂਪ ਅਨਭੈ ਪ੍ਰਭਾ ਅਤਿ ਬਲਿਸ਼ਟ ਜਲਿ
 ਬਲਿ ਕਰਣ ॥ ਅਚੁਤ ਅਨੰਤ ਅਦ੍ਵੈ ਅਮਿਤ ਨਾਥ ਨਿਰੰਜਨ ਤਵ ਸਰਣ ॥ ੧ ॥ ੩੨ ॥ ਅੱਚੁਤ ਅਭੈ ਅਭੇਦ ਅਮਿਤ ਅਖੰਡ ਅਤੁਲ ਬਲ ॥
 ਅਟਲ ਅਨੰਤ ਅਨਾਦਿ ਅਖੈ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਬਲ ਦਲ ॥ ਅਮਿਤ ਅਮਿਤ ਅਨੰਤੋਲ ਅਭੂ ਅਨਭੇਦ ਅਭੰਜਨ ॥ ਅਨਬਿਕਾਰ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਸੁਰ
 ਨਰ ਮੁਨ ਰੰਜਨ ॥ ਅਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਅਨਭੈ ਸਦਾ ਮੁਨ ਜਨ ਗਨ ਬੰਦਤ ਚਰਨ ॥ ਭਵ ਭਰਨ ਕਰਨ ਦੁਖ ਦੇਖ ਹਰਨ ਅਤਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਭ੍ਰਮ ਭੈ
 ਹਰਨ ॥ ੨ ॥ ੩੩ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਮੁਖ ਮੰਡਲ ਪਰ ਲਸਤ ਜੋਤਿ ਉਦੇਤ ਅਮਿਤ ਗਤ ॥ ਜਟਤ ਜੋਤ ਜਗ ਮਗਤ ਲਜਤ ਲਖ
 ਕੋਟਿ ਨਿਖੱਤਿ ਪਤਿ ॥ ਚੱਕ੍ਰਵਰਤੀ ਚਕ੍ਰਵੈ ਚਕ੍ਰਤ ਚਉ ਚੱਕ੍ਰ ਕਰਿ ਧਰਿ ॥ ਪਦਮ ਨਾਥ ਪਦਮਾਛ ਨਵਲ ਨਾਰਾਇਣ ਨਰਿ ਹਰਿ ॥ ਕਾਲਖ ਬਿਹੰਡਣ
 ਕਿਲਵਿਖ ਹਰਣ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨ ਬੰਦਤ ਚਰਣ ॥ ਖੰਡਣ ਅਖੰਡ ਮੰਡਣ ਅਭੈ ਨਮੋ ਨਾਥ ਭਉ ਭੈ ਹਰਣ ॥ ੩ ॥ ੩੪ ॥
 ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਨਮੋ ਨਾਥ ਨ੍ਰਿਦਾਇਕ ਨਮੋ ਨਿਮ ਰੂਪ ਨਿਰੰਜਨ ॥ ਅਗੰਜਾਣ ਅਗੰਜਣ ਅਭੰਜ ਅਨਭੇਦ ਅਭੰਜਨ ॥ ਅਛੈ ਅਖੈ ਅਬਿਕਾਰ ਅਭੈ
 ਅਨਭੰਜ ਅਭੇਦਨ ॥ ਅਖੇਦਾਨ ਖੇਦਨ ਅਖਿੱਜ ਅਨਛਿੱਦ੍ਰ ਅਛੇਦਨ ॥ ਆਜਾਨ ਬਾਹੁ ਸਾਰੰਗਧਰ ਖੜਗ ਪਾਣ ਦੁਰਜਨ ਦਲਣ ॥

ਨਰ ਵਰ ਨਰੇਸ ਨਾਇਕ ਨ੍ਰਿਪਣਿ ਨਮੋ ਨਵਲ ਜਲ ਥਲ ਰਵਣਿ ॥ ੪ ॥ ੩੫ ॥ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਦੁਖ ਹਰਣ ਦੁਰਮਤ ਹੰਤਾ ਦੁਖ ਖੰਡਣ ॥
 ਮਹਾਂ ਮੋਨ ਮਨ ਹਰਨ ਮਦਨ ਮੂਰਤਿ ਮਹਿ ਮੰਡਨ ॥ ਅਮਿਤ ਤੇਜ ਅਥਿਕਾਰ ਅਖੈ ਆਭੰਜ ਅਮਿਤ ਬਲ ॥ ਨਿਰਭੰਜ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰ
 ਨਿਰਜੁਰ ਨ੍ਰਿਪ ਜਲ ਥਲ ॥ ਅੱਛੈ ਸਰੂਪ ਅੱਛੁ ਅਛਿਤ ਅਛੈ ਅਛਾਨ ਅੱਛਰ ॥ ਅਦਵੈ ਸਰੂਪ ਅਦ੍ਵਿਯ ਅਮਰ ਅਭਿ ਬੰਦਤ ਸੁਰ ਨਰ ਅਸੁਰ ॥
 ੫ ॥ ੩੬ ॥ ਕੁਲ ਕਲੰਕ ਕਰਿ ਹੀਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਗਰ ਕਰੁਣਾਕਰ ॥ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰੱਥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਸੂਰਤ ਕ੍ਰਿਤ ਧਰ ॥ ਕਾਲ ਕਰਮ ਕਰਿ ਹੀਨ
 ਕ੍ਰਿਆ ਜਿਹ ਕੋਇ ਨ ਬੁੱਝੈ ॥ ਕਹਾਂ ਕਹੈ ਕਹਿ ਕਹੈ ਕਹਾਂ ਕਾਲਨ ਕੈ ਸੁੱਝੈ ॥ ਕੰਜਲਕ ਨੈਨ ਕੰਬੂ ਗ੍ਰੀਵਹਿ ਕਟਿ ਕੇਹਰ ਕੁੰਜਰ ਗਵਨ ॥ ਕਦਲੀ
 ਕੁਰੰਕ ਕਰਪੂਰ ਗਤ ਬਿਨ ਅਕਾਲ ਦੁੱਜੋ ਕਵਨ ॥ ੬ ॥ ੩੭ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਅਲਖ ਰੂਪ ਅਲੇਖ ਅਥੈ ਅਨਭੂਤ ਅਭੰਜਨ ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖ
 ਅਥਿਕਾਰ ਅਜੈ ਅਨਗਾਧ ਅਗੰਜਨ ॥ ਨਿਰਥਿਕਾਰ ਨਿਰਜੁਰ ਸਰੂਪ ਨਿਰਦ੍ਵੈ ਨਿਰੰਜਨ ॥ ਅਭੰਜਾਨ ਭੰਜਨ ਅਨਭੇਦ ਅਨਭੂਤ ਅਭੰਜਨ ॥
 ਸ਼ਾਹਾਨ ਸ਼ਾਹ ਸੁੰਦਰ ਸੁਮੱਤ ਬਡ ਸਰੂਪ ਬਡ ਵੈ ਬਖਤ ॥ ਕੋਟਿਕਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਭੂਅ ਭਾਨ ਜਿਮ ਤਪਤ ਤੇਜ ਇਸਥਿਤ ਤਖਤ ॥ ੭ ॥ ੩੮ ॥
 ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਚਕ੍ਰਤ ਚਾਰ ਚਕ੍ਰਵੈ ਚਕ੍ਰਤ ਚਉਕੰਟ ਚਵੰਗਨ ॥ ਕੋਟ ਸੂਰ ਸਮ ਤੇਜ ਤੇਜ ਨਹੀਂ ਦੂਨ ਚਵੰਗਨ ॥ ਕੋਟ ਚੰਦ ਚਕ ਪਰੈ
 ਤੁੱਲ ਨਹੀਂ ਤੇਜ ਬਿਚਾਰਤ ॥ ਬਿਆਸ ਪਰਾਸਰ ਬ੍ਰਹਮ ਭੇਦ ਨਹਿ ਬੇਦ ਉਚਾਰਤ ॥ ਸ਼ਾਹਾਨ ਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਸੁਘਰਿ ਅਤਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੁੰਦਰ ਸੱਬਲ ॥
 ਰਾਜਾਨ ਰਾਜ ਸਾਹਿਬ ਸਬਲ ਅਮਿਤ ਤੇਜ ਅਛੈ ਅਛੱਲ ॥ ੮ ॥ ੩੯ ॥

ਕਬਿਤੁ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਗਹਿਓ ਜੋ ਨ ਜਾਇ ਸੋ ਅਗਾਹ ਕੈ ਕੈ ਗਾਹੀਅਤੁ ਛੇਦਿਓ ਜੋ ਨ ਜਾਇ ਸੋ ਅਛੇਦ ਕੈ ਪਛਾਨੀਐ ॥
 ਗੰਜਿਓ ਜੋ ਨ ਜਾਇ ਸੋ ਅਗੰਜ ਕੈ ਕੈ ਜਾਨੀਅਤੁ ਭੰਜਿਓ ਜੋ ਨ ਜਾਇ ਸੋ ਅਭੰਜ ਕੈ ਕੈ ਮਾਨੀਐ ॥ ਸਾਧਿਓ ਜੋ ਨ ਜਾਇ ਸੋ ਅਸਾਧ ਕੈ ਕੈ
 ਸਾਧ ਕਰ ਛਲਿਓ ਜੋ ਨ ਜਾਇ ਸੋ ਅਛਲ ਕੈ ਪ੍ਰਮਾਨੀਐ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਮੈ ਨ ਆਵੈ ਸੋ ਅਮੰਤ੍ਰ ਕੈ ਕੈ ਮਾਨ ਮਨ ਜੰਤ੍ਰ ਮੈ ਨ ਆਵੈ ਸੋ ਅਜੰਤ੍ਰ ਕੈ ਕੈ
 ਜਾਨੀਐ ॥ ੧ ॥ ੪੦ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਜਾਤ ਮੈ ਨ ਆਵੈ ਸੋ ਅਜਾਤ ਕੈ ਕੈ ਜਾਨੁ ਜੀਅ ਪਾਤ ਮੈ ਨ ਆਵੈ ਸੋ ਅਪਾਤ ਕੈ ਬੁਲਾਈਐ ॥
 ਭੇਦ ਮੈ ਨ ਆਵੈ ਸੋ ਅਭੇਦ ਕੈ ਕੈ ਭਾਖੀਅਤੁ ਛੇਦਯੋ ਜੋ ਨ ਜਾਇ ਸੋ ਅਛੇਦ ਕੈ ਸੁਨਾਈਐ ॥ ਖੰਡਿਓ ਜੋ ਨ ਜਾਇ ਸੋ ਅਖੰਡ ਜੂ ਕੋ ਖਿਆਲੁ ਕੀਜੈ
 ਖਿਆਲ ਮੈ ਨ ਆਵੈ ਗੱਮੁ ਤਾਂਕੋ ਸਦਾ ਖਾਈਐ ॥ ਜੰਤ੍ਰ ਮੈ ਨ ਆਵੈ ਸੋ ਅਜੰਤ੍ਰ ਕੈ ਕੈ ਜਾਪੀਅਤੁ ਧਿਆਨ ਮੈ ਨ ਆਵੈ ਤਾਂਕੋ ਧਿਆਨੁ ਕੀਜੈ
 ਧਿਆਈਐ ॥ ੨ ॥ ੪੧ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਤ੍ਵਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ ਛਤ੍ਰੀਪਤਿ ਛੈਲ ਰੂਪ ਛਿਤਨਾਥ ਛੋਣੀ ਕਰ ਛਾਇਆ ਬਰ ਛਤ੍ਰੀਪਤ ਗਾਈਐ ॥
 ਬਿਸੁਨਾਥ ਬਿਸ੍ਰੰਭਰ ਬੇਦਨਾਥ ਬਾਲਾ ਕਰ ਬਾਜੀਗਰਿ ਬਾਨਧਾਰੀ ਬੰਧਨ ਬਤਾਈਐ ॥ ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਦੁਧਾਧਾਰੀ ਬਿਦਿਆ ਧਰ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ
 ਧਿਆਨ ਕੋ ਲਗਾਵੈ ਨੈਕ ਧਿਆਨ ਹੂੰ ਨ ਪਾਈਐ ॥ ਰਾਜਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ਮਹਾਰਾਜਨ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਐਸੇ ਰਾਜ ਛੋਛਿ

ਅਉਰ ਦੂਜਾ ਕਉਨ ਧਿਆਈਐ ॥ ੩ ॥ ੪੨ ॥

ਕਬਿਤੁ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਜੁੱਧ ਕੇ ਜਿਤਈਆ ਰੰਗ ਭੂਮ ਕੇ ਭਵਈਆ ਭਾਰ ਭੂਮ ਕੇ ਮਿਟਈਆ ਨਾਥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਗਾਈਐ ॥ ਕਾਹੂ ਕੇ ਤਨਈਆ ਹੈ ਨ ਮਈਆ ਜਾਕੇ ਭਈਆ ਕੋਊ ਛਉਨੀ ਹੂ ਕੇ ਛਈਆ ਛੋਡ ਕਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਈਐ ॥ ਸਾਧਨਾ ਸਧਈਆ ਧੂਲ ਧਾਨੀ ਕੇ ਧੁਜਈਆ ਧੋਮ ਧਾਰ ਕੇ ਧਰਈਆ ਧਿਆਨ ਤਾਕੇ ਸਦਾ ਲਾਈਐ ॥ ਆਉ ਕੇ ਬਢਈਆ ਏਕ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਈਆ ਅਉਰ ਕਾਮ ਕੇ ਕਰਈਆ ਛੋਡ ਅਉਰ ਕਉਨ ਧਿਆਈਐ ॥ ੪ ॥ ੪੩ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਕਾਮ ਕੇ ਕੁਨਿੰਦਾ ਖੈਰ ਖੂਬੀ ਕੇ ਦਿਹੰਦਾ ਗਜ ਗਾਜੀ ਕੇ ਗਜਿੰਦਾ ਸੋ ਕੁਨਿੰਦਾ ਕੈ ਬਤਾਈਐ ॥ ਚਾਮ ਕੇ ਚਲਿੰਦਾ ਘਾਉ ਘਾਮ ਤੇ ਬਚਿੰਦਾ ਛਤ੍ਰ ਛੋਨੀ ਕੇ ਛਲਿੰਦਾ ਸੋ ਦਿਹੰਦਾ ਕੈ ਮਨਾਈਐ ॥ ਜਰ ਕੇ ਦਿਹੰਦਾ ਜਾਨ ਮਾਨ ਕੇ ਜਨਿੰਦਾ ਜੋਤ ਜੇਬ ਕੇ ਗਜਿੰਦਾ ਜਾਨ ਮਾਨ ਜਾਨ ਗਾਈਐ ॥ ਦੇਖ ਕੇ ਦਲਿੰਦਾ ਦੀਨ ਦਾਨਸ ਦਿਹੰਦਾ ਦੇਖ ਦੂਜਨ ਦਲਿੰਦਾ ਪਿਆਇ ਦੂਜੇ ਕਉਨ ਧਿਆਈਐ ॥ ੫ ॥ ੪੪ ॥

ਕਬਿਤੁ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਸਾਲਿਸ ਸਿਹਿੰਦਾ ਸਿੱਧਤਾਈ ਕੋ ਸਧਿੰਦਾ ਅੰਗ ਅੰਗ ਮੈ ਅਵਿੰਦਾ ਏਕੁ ਏਕੋ ਨਾਥ ਜਾਨੀਐ ॥ ਕਾਲਖ ਕਟਿੰਦਾ ਖੁਰਾਸਾਨ ਕੋ ਖੁਨਿੰਦਾ ਗ੍ਰੂਬ ਗਾਫਲ ਗਿਲਿੰਦਾ ਗੋਲ ਗੰਜਖ ਬਖਾਨੀਐ ॥ ਗਾਲਬ ਗਿਰੰਦਾ ਜੀਤ ਤੇਜ ਕੇ ਦਿਹੰਦਾ ਚਿਤ੍ਰ ਚਾਪ ਕੇ ਚਲਿੰਦਾ ਛੋਡ ਅਉਰ ਕਉਨ ਆਨੀਐ ॥ ਸੱਤਤਾ ਦਿਹਿੰਦਾ ਸਤਤਾਈ ਕੋ ਸੁਖਿੰਦਾ ਕਰਮ ਕਾਮ ਕੋ ਕੁਨਿੰਦਾ ਛੋਡ ਦੂਜਾ ਕਉਨ ਮਾਨੀਐ ॥ ੬ ॥ ੪੫ ॥

ਕਬਿਤੁ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਜੋਤ ਕੋ ਜਗਿੰਦਾ ਜੰਗ ਜਾਫਰੀ ਦਿਹੰਦਾ ਮਿਤ੍ਰ ਮਾਰੀ ਕੇ ਮਲਿੰਦਾ ਪੈ ਕੁਨਿੰਦਾ ਕੈ ਬਖਾਨੀਐ ॥ ਪਾਲਕ ਪੁਨਿੰਦਾ ਪਰਮ ਪਾਰਸੀ ਪ੍ਰਗਿੰਦਾ ਰੰਗ ਰਾਗ ਕੇ ਸੁਨਿੰਦਾ ਪੈ ਅਨੰਦਾ ਤੇਜ ਮਾਨੀਐ ॥ ਜਾਪ ਕੇ ਜਪਿੰਦਾ ਖੈਰ ਖੂਬੀ ਕੇ ਦਿਹੰਦਾ ਖੂਨ ਮਾਫ ਕੇ ਕੁਨਿੰਦਾ ਹੈ ਅਭਿੱਜ ਰੂਪ ਠਾਨੀਐ ॥ ਆਰਜਾ ਦਿਹਿੰਦਾ ਰੰਗ ਰਾਗ ਕੇ ਬਢਿੰਦਾ ਦੁਸਟ ਦ੍ਰੋਹ ਕੇ ਦਲਿੰਦਾ ਛੋਡ ਦੂਜੇ ਕੋਨ ਮਾਨੀਐ ॥ ੭ ॥ ੪੬ ॥

ਕਬਿਤੁ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਹ ਸਿੱਧਤਾ ਸਰੂਪ ਤਾਹ ਬੁੱਧਤਾ ਬਿਭੂਤ ਜਾਹ ਸਿੱਧਤਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ॥ ਰਾਗ ਭੀ ਨ ਰੰਗ ਤਾਹਿ ਰੂਪ ਭੀ ਨ ਰੇਖ ਜਾਹਿ ਅੰਗ ਭੀ ਸੁਰੰਗ ਤਾਹ ਰੰਗ ਕੇ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ॥ ਚਿਤ੍ਰ ਸੋ ਬਿਚਿਤ੍ਰ ਹੈ ਪਰਮਤਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਸੁ ਮਿਤ੍ਰ ਹੂੰ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਬਿਭੂਤ ਕੋ ਉਪਾਉ ਹੈ ॥ ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੇਵ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਨ ਕੇ ਸਾਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨ ਕੇ ਰਾਜੁ ਹੈ ਕਿ ਰਾਵਨ ਕੇ ਰਾਉ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੪੭ ॥

ਤੋਮਰ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਪੁਨ ਭਏ ਮੁਨੀ ਛਿਤਰਾਇ ॥ ਇਹ ਲੋਕ ਕੇਹਰਿ ਰਾਇ ॥ ਅਰਿ ਜੀਤਿ ਜੀਤਿ ਅਖੰਡ ॥ ਮਹਿ ਕੀਨ ਰਾਜੁ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥੧॥੩੨੦॥ ਅਰਿ ਘਾਇ ਘਾਇ ਅਨੇਕ ॥ ਰਿਪੁ ਛਾਡੀਯੋ ਨਹੀ ਏਕ ॥ ਅਨਖੰਡ ਰਾਜੁ ਕਮਾਇ ॥ ਛਿਤ ਛੀਨ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇ ॥੨॥੩੨੧॥ ਅਨਖੰਡ ਰੂਪ ਅਪਾਰ ॥ ਅਨਮੰਡ ਰਾਜੁ ਜੁਝਾਰ ॥ ਅਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥ ਅਨਖੰਡ ਰਾਜ ਅਮੰਡ ॥੩॥੩੨੨॥ ਬਹੁ ਜੀਤਿ ਜੀਤਿ ਨਿਪਾਲ ॥ ਬਹੁ ਛਾਡਿ ਕੈ ਸਰ ਜਾਲ ॥ ਅਰਿ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਅਨੰਤ ॥ ਛਿਤ ਕੀਨ ਰਾਜ ਦੁਰੰਤ ॥੪॥੩੨੩॥ ਬਹੁ ਰਾਜ ਭਾਗ ਕਮਾਇ ॥ ਇਮ ਬੋਲੀਓ ਨਿਪ ਰਾਇ ॥ ਇਕ ਕੀਜੀਐ ਮਖ ਸਾਲ ॥ ਦਿਜ ਬੋਲਿ ਲੇਹੁ ਉਤਾਲ ॥੫॥੩੨੪॥ ਦਿਜ ਬੋਲਿ ਲੀਨ ਅਨੇਕ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਛਾਡੀਓ ਨਹੀ ਏਕ ॥ ਮਿਲਿ ਮੰਤ੍ਰ ਕੀਨ ਬਿਚਾਰ ॥ ਮਤਿ ਮਿਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਉਚਾਰ ॥੬॥੩੨੫॥ ਤਬ ਬੋਲੀਓ ਨਿਪ ਰਾਇ ॥ ਕਰਿ ਜਗ ਕੇ ਚਿਤ ਚਾਇ ॥ ਕਿਵ ਕੀਜੀਐ ਮਖ ਸਾਲ ॥ ਕਹੁ ਮੰਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਉਤਾਲ ॥੭॥੩੨੬॥ ਤਬ ਮੰਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰਨ ਕੀਨ ॥ ਨਿਪ ਸੰਗ ਯੋਊ ਕਹਿ ਦੀਨ ॥ ਸੁਨਿ ਰਾਜ ਰਾਜ ਉਦਾਰ ॥ ਦਸ ਚਾਰਿ ਚਾਰਿ ਅਪਾਰ ॥੮॥੩੨੭॥ ਸਤਿਜੁਗ ਮੈ ਸੁਨਿ ਰਾਇ ॥ ਮਖ ਕੀਨ ਚੰਡ ਬਨਾਇ ॥ ਅਰਿ ਮਾਰ ਕੈ ਮਹਿਖੇਸ ॥ ਬਹੁ ਤੋਖ ਕੀਨ ਪਸੇਸ ॥੯॥੩੨੮॥ ਮਹਿਖੇਸ ਕਉ ਰਣ ਘਾਇ ॥ ਸਿਰਿ ਇੰਦ੍ਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇ ॥ ਕਰਿ ਤੋਖ ਜੋਗਨਿ ਸਰਬ ॥ ਕਰਿ ਦੂਰ ਦਾਨਵ ਗਰਬ ॥੧੦॥੩੨੯॥ ਮਹਿਖੇਸ ਕਉ ਰਣ ਜੀਤਿ ॥ ਦਿਜ ਦੇਵ ਕੀਨ ਅਭੀਤ ॥ ਤ੍ਰਿਦਸੇਸ ਲੀਨ ਬੁਲਾਇ ॥ ਛਿਤ ਛੀਨ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇ ॥੧੧॥੩੩੦॥ ਮੁਖ ਚਾਰ ਲੀਨ ਬੁਲਾਇ ॥ ਚਿਤ ਚਉਪ ਸਿਉ ਜਗ ਮਾਇ ॥ ਕਰਿ ਜਗ ਕੇ ਆਰੰਭ ॥ ਅਨਖੰਡ ਤੇਜ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥੧੨॥੩੩੧॥ ਤਬ ਬੋਲੀਯੋ ਮੁਖ ਚਾਰ ॥ ਸੁਨ ਚੰਡਿ ਚੰਡਿ ਜੁਹਾਰ ॥ ਜਿਮ ਹੋਇ ਆਇਸ ਮੋਹਿ ॥ ਤਿਮ ਭਾਖਉ ਮਤ ਤੋਹਿ ॥੧੩॥੩੩੨॥ ਜਗ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅਪਾਰ ॥ ਨਿਜ ਲੀਨ ਦੇਵ ਹਕਾਰ ॥ ਅਰਿ ਕਾਟਿ ਕੈ ਪਲ ਖੰਡ ॥ ਪੜਿ ਬੇਦ ਮੰਤ੍ਰ ਉਦੰਡ ॥੧੪॥੩੩੩॥

ਰੂਆਲ ਛੰਦ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਬੋਲਿ ਬਿੱਪਨ ਮੰਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰਨ ਜੱਗ ਕੀਨ ਅਪਾਰ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਅਉਰ ਉਪਿੰਦ੍ਰ ਲੈ ਕੈ ਬੋਲਿ ਕੈ ਮੁਖਚਾਰ ॥ ਕਉਨ ਭਾਂਤਨ ਕੀਜੀਐ ਅਬ ਜਗ ਕੇ ਅਰੰਭ ॥ ਆਜ ਮੋਹਿ ਉਚਾਰੀਐ ਸੁਨਿ ਮਿਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਅਸੰਭ ॥੧॥੩੩੪॥ ਮਾਸ ਕੇ ਪਲ ਕਾਟਿ ਕੈ ਪੜਿ ਬੇਦ ਮੰਤ੍ਰ ਅਪਾਰ ॥ ਅਗਨ ਭੀਤਰ ਹੋਮੀਐ ਸੁਨਿ ਰਾਜ ਰਾਜ ਅਬਿਚਾਰ ॥ ਛੇਦਿ ਚਿੱਛੁਰ ਬਿੜਾਰਾਸੁਰ ਧੂਲਿ ਕਰਣ ਖਪਾਇ ॥ ਮਾਰ ਦਾਨਵ ਕਉ ਕਰਿਓ ਮਖ ਦੈਂਤ ਮੇਧ ਬਨਾਇ ॥੨॥੩੩੫॥ ਤੈਸ ਹੀ ਮਖ ਕੀਜੀਐ ਸੁਨਿ ਰਾਜ ਰਾਜ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥ ਜੀਤਿ ਦਾਨਵ ਦੇਸ ਕੇ ਬਲਵਾਨ ਪੁਰਖ ਅਖੰਡ ॥ ਤੈਸ ਹੀ ਮਖ ਮਾਰ ਕੈ ਸਿਰਿ ਇੰਦ੍ਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇ ॥ ਜੈਸ ਸੁਰ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ਤਿਵ ਸੰਤ ਹੋਹ ਸਹਾਇ ॥੩॥੩੩੬॥

ਚੌਥੀਸ ਅਉਤਾਰ

(੭੨)

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਹਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ੴ

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ॥

ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਅਬ ਚੌਥੀਸ ਅਉਤਾਰ

ਚਉਪਈ ॥ ਅਬ ਚਉਥੀਸ ਉਚਰੇ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧ ਤਿਨ ਕਾ ਲਖਾ ਅਖਾਰਾ ॥

ਸੁਨੀਅਹੁ ਸੰਤ ਸਬੈ ਚਿਤ ਲਾਈ ॥ ਬਰਨਤ ਸਜਾਮ ਜਥਾ ਮਤ ਭਾਈ ॥ ੧ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਜਬ ਜਬ

ਹੋਤ ਅਰਿਸਟਿ ਅਪਾਰਾ ॥ ਤਬ ਤਬ ਦੇਹ ਧਰਤ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਕਾਲ ਸਬਨ ਕੇ ਪੇਖ ਤਮਾਸਾ ॥ ਅੰਤਹ ਕਾਲ

ਕਰਤ ਹੈ ਨਾਸਾ ॥ ੨ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਕਾਲ ਸਬਨ ਕਾ ਕਰਤ ਪਸਾਰਾ ॥ ਅੰਤ ਕਾਲ ਸੋਈ ਖਾਪਨ ਹਾਰਾ ॥

ਆਪਨ ਰੂਪ ਅਨੰਤਨ ਧਰਹੀ ॥ ਆਪਹਿ ਮਧ ਲੀਨ ਪੁਨ ਕਰਹੀ ॥ ੩ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਇਨ ਮਹਿ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸੁ ਦਸ ਅਵਤਾਰਾ ॥

ਜਿਨ ਮਹਿ ਰਮਿਯਾ ਰਾਮ ਹਮਾਰਾ ॥ ਅਨਤ ਚਤੁਰ ਦਸ ਗਨ ਅਵਤਾਰੂ ॥ ਕਹੇ ਜੁ ਤਿਨ ਤਿਨ ਕੀਏ ਅਖਾਰੂ ॥ ੪ ॥

ਚਉਪਈ ॥ ਕਾਲ ਆਪਨੋ ਨਾਮੁ ਛਪਾਈ ॥ ਅਵਰਨ ਕੇ ਸਿਰਿ ਦੈ ਬੁਰਿਆਈ ॥ ਆਪਨ ਰਹਤ ਨਿਰਾਲਮੁ ਜਗ ਤੇ ॥ ਜਾਨ ਲਏ

ਜਾਨਾ ਮੈ ਤਬ ਤੇ ॥ ੫ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਆਪ ਰਚੇ ਆਪੇ ਕਲ ਘਾਏ ॥ ਅਵਰਨ ਕੈ ਦੈ ਮੂੰਡ ਹਤਾਏ ॥ ਆਪ ਨਿਰਾਲਮੁ ਰਹਾ ਨ ਪਾਯਾ ॥

ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮੁ ਬਿਅੰਤ ਕਹਾਯਾ ॥ ੬ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਜੋ ਚਉਥੀਸ ਅਵਤਾਰ ਕਹਾਏ ॥ ਤਿਨ ਭੀ ਤੁਮ ਪ੍ਰਭ ਤਨਕ ਨ ਪਾਏ ॥

ਸਭ ਹੀ ਜਗ ਭਰਮੇ ਭਵਰਾਯੰ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮੁ ਬਿਅੰਤ ਕਹਾਯੰ ॥ ੭ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਸਭ ਹੀ ਛਲਤ ਨ ਆਪ ਛਲਾਯਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਛਲੀਆ

ਆਪ ਕਹਾਯਾ ॥ ਸੰਤਨ ਦੁਖੀ ਨਿਰਖ ਅਕੁਲਾਵੈ ॥ ਦੀਨ ਬੰਧ ਤਾਂ ਤੇ ਕਹਲਾਵੈ ॥ ੮ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਅੰਤ ਕਰਤ ਸਭ ਜਗ ਕੇ ਕਾਲਾ ॥

ਨਾਮੁ ਕਾਲ ਤਾਂ ਤੇ ਜਗ ਡਾਲਾ ॥ ਸਮੇਂ ਅੰਤ ਪਰ ਹੋਤ ਸਹਾਈ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਖਯਾ ਸੰਤ ਸੁਨਾਈ ॥੬॥ ਚਉਪਈ ॥ ਨਿਰਖ ਦੀਨ ਪਰ ਹੋਤ ਦਿਆਰਾ ॥
 ਦੀਨ ਬੰਧ ਹਮ ਤਬੈ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਸੰਤਨ ਪਰ ਕਰੁਣਾ ਰਸ ਢਰਈ ॥ ਕਰੁਣਾ ਨਿਧਿ ਜਗ ਤਬੈ ਉਚਰਈ ॥ ੧੦ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਸੰਕਟ ਹਰਤ
 ਸਾਧਵਨ ਸਦਾ ॥ ਸੰਕਟ ਹਰਨ ਨਾਮੁ ਭਯੋ ਤਦਾ ॥ ਦੁਖ ਦਾਹਤ ਸੰਤਨ ਕੇ ਆਯੋ ॥ ਦੁਖ ਦਾਹਨ ਪ੍ਰਭ ਤਦਿਨ ਕਹਾਯੋ ॥ ੧੧ ॥
 ਚਉਪਈ ॥ ਰਹਾ ਅਨੰਤ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯੋ ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਨਾਮੁ ਬਿਅੰਤ ਕਹਾਯੋ ॥ ਜਗ ਮੇ ਰੂਪ ਸਭਨ ਕੇ ਧਰਤਾ ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਨਾਮੁ ਬਖਾਨੀਅਤ ਕਰਤਾ ॥
 ੧੨ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਕਿਨਹੂੰ ਕਹੂੰ ਨ ਤਾਹਿ ਲਖਾਯੋ ॥ ਇਹ ਕਰਿ ਨਾਮੁ ਅਲਖ ਕਹਾਯੋ ॥ ਜੋਨ ਜਗਤ ਮੈ ਕਬਹੂੰ ਨ ਆਯਾ ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਸਭੋਂ ਅਜੋਨ
 ਬਤਾਯਾ ॥ ੧੩ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਦਕ ਸਭ ਹੀ ਪਚਹਾਰੇ ॥ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ਼੍ਵਰ ਕਉਨ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਚੰਦ ਸੂਰ ਜਿਨਿ ਕਰੇ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ
 ਜਾਨੀਯਤ ਹੈ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ਚਉਪਈ ॥ ਸਦਾ ਅਭੇਖ ਅਭੇਖੀ ਰਹਈ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜਗਤ ਅਭੇਖੀ ਕਹਈ ॥ ਅਲਖ ਰੂਪ ਕਿਨਹੂੰ ਨਹਿ ਜਾਨਾ ॥
 ਤਿਹ ਕਰ ਜਾਤ ਅਲੇਖ ਬਖਾਨਾ ॥ ੧੫ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਅਪਾਰਾ ॥ ਭੇਖ ਅਭੇਖ ਸਭਨ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ॥ ਦਾਇਕ ਸਭੇ ਅਜਾਚੀ
 ਸਭ ਤੇ ॥ ਜਾਨ ਲਯੋ ਕਰਤਾ ਹਮ ਤਬ ਤੇ ॥ ੧੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਲਗਨ ਸਗਨ ਤੇ ਰਹਤ ਨਿਰਾਲਮ ॥ ਹੈ ਯਹ ਕਥਾ ਜਗਤ ਮੈ ਮਾਲਮ ॥
 ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਤੰਤ੍ਰ ਨ ਰਿਝਾਯਾ ॥ ਭੇਖ ਕਰਤ ਕਿਨਹੂੰ ਨਹਿ ਪਾਯਾ ॥ ੧੭ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਗ ਆਪਨ ਆਪਨ ਉਰਝਾਨਾ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾਹੂ ਨ
 ਪਛਾਨਾ ॥ ਇਕ ਮੜੀਅਨ ਕਬਰਨ ਵੈ ਜਾਂਹੀ ॥ ਦੁਹੀਅਨ ਮੈ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਨਾਹੀ ॥ ੧੮ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਏ ਦੋਊ ਮੋਹ ਬਾਦ ਮੋ ਪਚੇ ॥ ਇਨ ਤੇ ਨਾਥ
 ਨਿਰਾਲੇ ਬਚੇ ॥ ਜਾਂ ਤੇ ਛੂਟਿ ਗਯੋ ਭ੍ਰਮ ਉਰ ਕਾ ॥ ਤਿਹ ਆਗੈ ਹਿੰਦੂ ਕਿਆ ਤੁਰਕਾ ॥ ੧੯ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਕ ਤਸਬੀ ਇਕ ਮਾਲਾ ਧਰਹੀ ॥
 ਏਕ ਕੁਰਾਨ ਪੁਰਾਨ ਉਚਰਹੀ ॥ ਕਰਤ ਬਿਰੁੱਧ ਗਏ ਮਰ ਮੂੜਾ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਰੰਗ ਨ ਲਾਗਾ ਗੂੜਾ ॥ ੨੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜੇ ਜੇ ਰੰਗ ਏਕ ਕੇ ਰਾਚੇ ॥
 ਤੇ ਤੇ ਲੋਕ ਲਾਜ ਤਜਿ ਨਾਚੇ ॥ ਆਇ ਪੁਰਖ ਜਿਨ ਏਕ ਪਛਾਨਾ ॥ ਦੁਤੀਆ ਭਾਵ ਨ ਮਨ ਮਹਿ ਆਨਾ ॥ ੨੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜੇ ਜੇ ਭਾਵ
 ਦੁਤਿਯ ਮਹਿ ਰਾਚੇ ॥ ਤੇ ਤੇ ਮੀਤ ਮਿਲਨ ਤੇ ਬਾਚੇ ॥ ਏਕ ਪੁਰਖ ਜਿਨ ਨੈਕ ਪਛਾਨਾ ॥ ਤਿਨ ਹੀ ਪਰਮ ਤਤ ਕੱਹ ਜਾਨਾ ॥ ੨੨ ॥
 ਚੌਪਈ ॥ ਜੋਗੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੈਂ ਜੇਤੇ ॥ ਮੁੰਡੀਆ ਮੁਸਲਮਾਨ ਗਨ ਕੇਤੇ ॥ ਭੇਖ ਧਰੇ ਲੂਟਤ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ਛਪਤ ਸਾਧ ਜਿਹ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥
 ੨੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪੇਟ ਹੋਤ ਨਰ ਡਿੰਭੁ ਦਿਖਾਹੀਂ ॥ ਡਿੰਭੁ ਕਰੇ ਬਿਨੁ ਪਈਯਤ ਨਾਹੀਂ ॥ ਜਿਨ ਨਰ ਏਕ ਪੁਰਖ ਕੱਹ ਧਿਆਯੋ ॥ ਤਿਨ ਕਰ
 ਡਿੰਭ ਨ ਕਿਸੀ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ੨੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਡਿੰਭ ਕਰੇ ਬਿਨੁ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ॥ ਕੋਊ ਨ ਕਾਹੂ ਸੀਸ ਨਿਵਾਵੈ ॥ ਜੇ ਇਹੁ ਪੇਟ ਨ ਕਾਹੂ ਹੋਤਾ ॥
 ਰਾਵ ਰੰਕ ਕਾਹੂ ਕੋ ਕਹਤਾ ॥ ੨੫ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਿਨ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਵਹੈ ਠਹਰਾਯੋ ॥ ਤਿਨ ਕਰਿ ਡਿੰਭ ਨ ਕਿਸੁ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਸੀਸ ਦੀਯੋ ਉਨ ਸਿਰਰ
 ਨ ਦੀਨਾ ॥ ਰੰਚ ਸਮਾਨ ਦੇਹ ਕਰਿ ਚੀਨਾ ॥ ੨੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਾਨ ਛੇਦ ਜੋਗੀ ਕਹਵਾਯੋ ॥ ਅਤਿ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਰ ਬਨਹਿ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਏਕ ਨਾਮੁ ਕੋ

ਤੱਤੁ ਨ ਲਯੋ ॥ ਬਨ ਕੋ ਭਯੋ ਨ ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਭਯੋ ॥ ੨੭ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਕਹਾ ਲਗੈ ਕਬ ਕਬੈ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਰਸਨਾ ਏਕ ਨ ਪਇਯਤ ਪਾਰਾ ॥ ਜਿਹਬਾ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਕੋਊ ਧਰੈ ॥ ਗੁਣ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤ੍ਰ ਪਾਰ ਨ ਪਰੈ ॥ ੨੮ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਾਲ ਸਭ ਜਗ ਕੋ ਤਾਤਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਭਯੋ ਤੇਜ ਬਿਖਯਾਤਾ ॥
ਮੋਈ ਭਵਾਨੀ ਨਾਮੁ ਕਹਾਈ ॥ ਜਿਨ ਸਿਗਰੀ ਯਹ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ॥ ੨੯ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਓਅੰਕਾਰ ਤਿਨ ਕਹਾ ॥ ਸੋ ਧੁਨ ਪੂਰ ਜਗਤ ਮੇ
ਰਹਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜਗਤ ਭਯੋ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਜਬ ਦੁਹੂੰ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੩੦ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਜਗਤ ਭਯੋ ਤਾਂ ਤੇ ਸਭ ਜਨੀਯਤ ॥ ਚਾਰ ਖਾਨ
ਕਰ ਪ੍ਰਗਟ ਬਖਨੀਯਤ ॥ ਸਕਤ ਇਤੀ ਨਹੀ ਬਰਨ ਸੁਨਾਉ ॥ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਨਾਮ ਬਤਾਉ ॥ ੩੧ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਬਲੀ ਅਬਲੀ ਦੋਊ ਉਪਜਾਏ ॥
ਉਚ ਨੀਚ ਕਰ ਭਿੰਨ ਦਿਖਾਏ ॥ ਬਪੁ ਧਰ ਕਾਲ ਬਲੀ ਬਲਵਾਨਾ ॥ ਆਪਹ ਰੂਪ ਧਰਤ ਭਯੋ ਨਾਨਾ ॥ ੩੨ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜਿਮੁ ਦੇਹ
ਧਰਾਏ ॥ ਤਿਮੁ ਤਿਮੁ ਕਰ ਅਵਤਾਰ ਕਹਾਏ ॥ ਪਰਮ ਰੂਪ ਜੇ ਏਕ ਕਹਾਯੋ ॥ ਅੰਤ ਸਭੇ ਤਿਹ ਮੱਧਿ ਮਿਲਾਯੋ ॥ ੩੩ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਜਿਤਿਕ ਜਗਤਿ
ਕੇ ਜੀਵ ਬਖਾਨੇ ॥ ਏਕ ਜੋਤਿ ਸਭ ਹੀ ਮਹਿ ਜਾਨੇ ॥ ਕਾਲ ਰੂਪ ਭਗਵਾਨ ਭਨੈਬੋ ॥ ਤਾਂ ਮਹਿ ਲੀਨ ਸਭ ਜਗਤਿ ਹੁੰਬੋ ॥ ੩੪ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ
ਦਿਸਟ ਅਗੋਚਰ ਆਵਤ ॥ ਤਾਂ ਕਹੁ ਮਨ ਮਾਯਾ ਠਹਰਾਵਤ ॥ ਏਕਹਿ ਆਪ ਸਭਨ ਮੋ ਬਿਆਪਾ ॥ ਸਭ ਕੋਈ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਬਾਪਾ ॥ ੩੫ ॥
ਚੋਪਈ ॥ ਸਭ ਹੀ ਮਹਿ ਰਮ ਰਹਯੋ ਅਲੇਖਾ ॥ ਮਾਂਗਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੇ ਲੇਖਾ ॥ ਜਿਨ ਨਰ ਏਕ ਵਹੈ ਠਹਰਾਯੋ ॥ ਤਿਨ ਹੀ ਪਰਮ ਤੱਤੁ ਕਹ
ਪਾਯੋ ॥ ੩੬ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਏਕਹ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪਾ ॥ ਰੰਕ ਭਯੋ ਰਾਵ ਕਹੂੰ ਭੂਪਾ ॥ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸਭਹਨ ਉਰਝਾਯੋ ॥ ਸਭ ਤੇ ਜੁਦੇ ਨ ਕਿਨਹੂੰ
ਪਾਯੋ ॥ ੩੭ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸਭਹੂੰ ਉਪਜਾਯੋ ॥ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਤਿਨੋ ਖਪਾਯੋ ॥ ਆਪ ਕਿਸੂ ਕੋ ਦੋਸ ਨ ਲੀਨਾ ॥ ਅਉਰਨ ਸਿਰ
ਬੁਰਿਆਈ ਦੀਨਾ ॥ ੩੮ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਸੰਖਾਸੁਰ ਦਾਨਵ ਪੁਨ ਭਯੋ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕੈ ਜਗ ਕੋ ਦੁਖ ਦਯੋ ॥ ਮੱਛ ਅਵਤਾਰ ਆਪ ਪੁਨ ਧਰਾ ॥ ਆਪਨ
ਜਾਪ ਆਪ ਮੋ ਕਰਾ ॥ ੩੯ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਤੁਛ ਮੀਨ ਬਪੁ ਧਰਾ ॥ ਪੈਠ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਝਕ ਝੋਰਨ ਕਰਾ ॥ ਪੁਨਿ ਪੁਨਿ ਕਰਤ ਭਯੋ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥
ਸੰਖਾਸੁਰ ਤਬ ਕੋਪ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੪੦ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਤਬੈ ਕੋਪ ਗਰਜਿਯੋ ਬਲੀ ਸੰਖ ਬੀਰੰ ॥ ਧਰੇ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਸਜੇ ਲੋਹ ਚੀਰੰ ॥ ਚਤੁਰ ਬੇਦ ਪਾਤੰ ਕੀਯੋ ਸਿੱਧ ਮੱਧੰ ॥
ਤ੍ਰਸਯੋ ਅਸਟ ਨੈਣੰ ਕਰਿਯੋ ਜਾਪੁ ਸੁੱਧੰ ॥ ੪੧ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਤਬੈ ਸੰਭਰੇ ਦੀਨ ਹੇਤੰ ਦਿਆਲੰ ॥ ਧਰੇ ਲੋਹ ਕ੍ਰੋਹੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੈ ਕ੍ਰਿਪਾਲੰ ॥
ਮਹਾਂ ਅਸਤ੍ਰ ਪਾਤੰ ਕਰੇ ਸਸਤ੍ਰ ਘਾਤੰ ॥ ਟਰੇ ਦੇਵ ਸਰਬੰ ਗਿਰੇ ਲੋਕ ਸਾਤੰ ॥ ੪੨ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਭਏ ਅਤ੍ਰ ਘਾਤੰ ਗਿਰੇ ਚਉਰ ਚੀਰੰ ॥
ਰੁਲੇ ਤੱਛ ਮੁੱਛ ਉਛੇ ਤਿੱਛ ਤੀਰੰ ॥ ਗਿਰੇ ਸੁੰਡ ਮੁੰਡ ਰਣੰ ਭੀਮ ਰੂਪੰ ॥ ਮਨੇ ਖੇਲ ਪਉਢੇ ਹਠੀ ਫਾਗ ਜੂਪੰ ॥ ੪੩ ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਬਹੇ
ਖੱਗਯੰ ਖੇਤ ਖਿੰਗੀ ਸੁ ਧੀਰੰ ॥ ਸੁਭੈ ਸਸਤ੍ਰ ਸੋ ਸੂਰ ਬੀਰੰ ॥ ਗਿਰੇ ਗਉਰ ਗਾਜੀ ਖੁਲੇ ਹੱਥਿ ਬੱਥੰ ॥ ਨਚਿਯੋ ਰੁਦ੍ਰ ਰੁਦ੍ਰ ਨਚੇ ਮੱਛ ਮੱਥੰ ॥ ੪੪ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਮਹਾ ਬੀਰ ਗੱਜੇ ॥ ਸੁਭੇ ਸਸਤ੍ਰੁ ਸੱਜੇ ॥ ਬੱਧੇ ਗੱਜਗਾਹੰ ॥ ਸੁ ਹੂਰੰ ਉਛਾਹੰ ॥ ੪੫ ॥ ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਢਲਾ ਦੁੱਕ
ਢਾਲੰ ॥ ਝਮੀ ਤੇਗ ਕਾਲੰ ॥ ਕਟਾ ਕਾਟ ਬਾਹੰ ॥ ਉਭੇ ਜੀਤ ਚਾਹੰ ॥ ੪੬ ॥ ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਮੁਖੰ ਮੁੱਛ ਬੰਕੀ ॥ ਤਮੰ ਤੇਗ ਅਤੰਕੀ ॥
ਫਿਰੰ ਗਉਰ ਗਾਜੀ ॥ ਨਚੰ ਤੁੰਦ ਤਾਜੀ ॥ ੪੭ ॥

ਭੁਜੰਗ ਛੰਦ ॥ ਭਰਜੇ ਰੋਸ ਸੰਖਾਸੁਰੰ ਦੇਖ ਸੈਣੰ ॥ ਤਪੇ ਬੀਰ ਬਕਤ੍ਰੁ ਕੀਏ ਰਕਤ ਨੈਣੰ ॥ ਭੁਜਾ ਠੇਕ ਭੂਪੰ ਕਰਜੇ ਨਾਦ ਉੱਚੰ ॥
ਸੁਣੇ ਗਰਭਣੀਆਨ ਕੇ ਗਰਭ ਮੁੱਚੰ ॥ ੪੮ ॥ ਭੁਜੰਗ ॥ ਲਗੇ ਠਾਮ ਠਾਮੰ ਦਮਾਮੰ ਦਮੰਕੇ ॥ ਖੁਲੇ ਖੇਤ ਮੇ ਖੱਗ ਖੂਨੀ ਖਿਮੰਕੇ ॥ ਭਏ ਕੂਰ ਭਾਂਤੰ
ਕਮਾਣੰ ਕਤੱਕੇ ॥ ਨਚੇ ਬੀਰ ਬੈਤਾਲ ਭੂਤੰ ਭਤੱਕੇ ॥ ੪੯ ॥ ਭੁਜੰਗ ॥ ਗਿਰਜੇ ਆਯੁਧੰ ਸਾਯੁਧੰ ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥ ਨਚੇ ਕੰਧ ਹੀਣੰ ਕਮੱਧੰ ਅਚੇਤੰ ॥
ਖੁਲੇ ਖਗ ਖੂਨੀ ਖਿਆਲੰ ਖਤੰਗੰ ॥ ਭਜੇ ਕਾਤਰੰ ਸੂਰ ਬੱਜੇ ਨਿਹੰਗੰ ॥ ੫੦ ॥ ਭੁਜੰਗ ॥ ਕਟੇ ਚਰਮ ਬਰਮੰ ਗਿਰਿਯੇ ਸਤ੍ਰੁ ਸਸਤ੍ਰੁ ॥ ਭਕੇ ਭੇ
ਭਰੇ ਭੂਤ ਭੂਮੰ ਨ੍ਰਿਸਤ੍ਰੁ ॥ ਰਣੰ ਰੰਗ ਰਤੇ ਸਭੀ ਰੰਗ ਭੂਮੰ ॥ ਗਿਰੇ ਜੁਧ ਮੱਧੰ ਬਲੀ ਝੂਮ ਝੂਮੰ ॥ ੫੧ ॥ ਭੁਜੰਗ ॥ ਭਯੇ ਦੁੰਦ ਜੁੱਧੰ ਰਣੰ ਸੰਖ
ਮੱਛੰ ॥ ਮਨੇ ਦੇ ਗਿਰੰ ਜੁੱਧ ਜੁਟੇ ਸਪੱਛੰ ॥ ਕਟੇ ਮਾਸ ਟੁੱਕੰ ਭਖੇ ਗਿੱਧਿ ਬਿੱਧੰ ॥ ਹਸੀ ਜੋਗਣੀ ਚਉਸਠਾ ਸੂਰ ਸੁੱਧੰ ॥ ੫੨ ॥ ਭੁਜੰਗ ॥ ਕੀਯੇ
ਉਧਾਰ ਬੇਦੰ ਹਤੇ ਸੰਖ ਬੀਰੰ ॥ ਤਜਯੇ ਮੱਛ ਰੂਪੰ ਸਜਯੇ ਸੁੰਦ੍ਰ ਚੀਰੰ ॥ ਸਭੈ ਦੇਵ ਬਾਧੇ ਕੀਯੇ ਦੁਸਟ ਨਾਸੰ ॥ ਟਰੇ ਸਰਬ ਦਾਨੇ ਭਰੇ ਜੀਵ ਤ੍ਰਾਸੰ ॥ ੫੩ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਸੰਖਸੁਰ ਮਾਰੇ ਬੇਦ ਉਧਾਰੇ ਸਤ੍ਰੁ ਸੰਘਾਰੇ ਜਸੁ ਲੀਨੇ ॥ ਦੇਵੇਸੁ ਬੁਲਾਯੇ ਰਾਜ ਬਿਠਾਯੇ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਯੇ ਸੁਖ ਦੀਨੇ ॥ ਕੋਟ
ਬਜੇ ਬਾਜੇ ਅਮੁਰੇਸੁਰ ਗਾਜੇ ਸੁੰਭ ਘਰਿ ਸਾਜੇ ਸੋਕ ਹਰੇ ॥ ਦੈ ਕੋਟਕ ਦਛਨਾ ਕ੍ਰੋਰ ਪ੍ਰਦਛਨਾ ਆਨਿ ਸੁ ਮੱਛ ਕੇ ਪਾਇ ਪਰੇ ॥ ੫੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਮੱਛ ਅਵਤਾਰ ਕਥਨੰ ॥ ਸੰਖਾਸੁਰ ਬਧਹ ॥

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪੂਰ

ਧਰਮ ਰੂਪ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ਕਲਸ ॥

ਮੱਚੇ ਸੂਰਬੀਰ ਬਿਕਾਰੰ ॥

ਨੱਚੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਬੈਤਾਰੰ ॥

ਝਮ ਝਮ ਲਸਤ ਕੋਟਿ ਕਰਵਾਰੰ ॥

ਝਲਹਲੰਤ ਉੱਜਲ ਅਸ ਧਾਰੰ ॥ ੫੮੮ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਉੱਜਲ ਅਸ ਧਾਰੰ ਲਸਤ ਅਪਾਰੰ

ਕਰਣ ਲੁਝਾਰੰ ਛਬਿ ਧਾਰੰ ॥ ਸੋਭਿਤ ਜਿਮੁ ਆਰੰ ਅਤਿ ਛਬਿ ਧਾਰੰ

ਸੁਬਿਧ ਸੁਧਾਰੰ ਅਰ ਗਾਰੰ ॥ ਜੈ ਪੱਤ੍ਰ ਦਾਤੀ ਮਦਿਣੰ ਮਾਤੀ ਸ੍ਰੇਣੰ ਰਾਤੀ ਜੈ ਕਰਣੰ ॥

ਦੁੱਜਨ ਦਲ ਹੰਤੀ ਅਛਲ ਜਯੰਤੀ ਕਿਲਵਿਖ ਹੰਤੀ ਭੈ ਹਰਣੰ ॥ ੫੮੯ ॥

ਕਲਸ ॥ ਭਰ ਹਰੰਤ ਭੱਜਤ ਰਣ ਸੂਰੰ ॥ ਬਰਹਰ ਕਰਤ ਲੋਹ ਤਨ ਪੂਰੰ ॥ ਤੜ ਭੜ ਬਜੈ ਤਬਲ ਅਰੁ ਤੂਰੰ ॥

ਘੁੱਮੀ ਪੇਖ ਸੁਭਟ ਰਨ ਹੂਰੰ ॥ ੫੯੦ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਘੁੱਮੀ ਰਣ ਹੂਰੰ ਨਭ ਝੜ ਪੂਰੰ ਲਖ ਲਖ ਸੂਰੰ ਮਨ ਮੋਹੀ ॥

ਆਰੁਣ ਤਨ ਥਾਣੰ ਛਬਿ ਅਪ੍ਰਮਾਣੰ ਅਤਦੁੱਤ ਖਾਣੰ ਤਨ ਸੋਹੀ ॥ ਕਾਛਨੀ ਸੁਰੰਗੰ ਛਬਿ ਅੰਗ ਅੰਗੰ ਲਜਤ ਅਨੰਗੰ ਲਖ ਰੂਪੰ ॥

ਸਾਇਕ ਦ੍ਰਿਗ ਹਰਣੀ ਕੁਮੱਤ ਪ੍ਰਜਰਣੀ ਬਰਬਰ ਬਰਣੀ ਬੁਧ ਕੂਪੰ ॥ ੫੯੧ ॥ ਕਲਸ ॥ ਕਮਲ ਬਦਨ ਸਾਇਕ ਮ੍ਰਿਗ ਨੈਣੀ ॥

ਰੂਪ ਰਾਸ ਸੁੰਦਰ ਪਿਕ ਬੈਣੀ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਪਤਿ ਕਟ ਛਾਜਤ ਗਜ ਗੈਣੀ ॥ ਨੈਨ ਕਟਾਛ ਮਨਹਿ ਹਰਿ ਲੈਣੀ ॥ ੫੯੨ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥

ਸੁੰਦਰ ਮ੍ਰਿਗ ਨੈਣੀ ਸੁਰ ਪਿਕ ਬੈਣੀ ਚਿਤ ਹਰ ਲੈਣੀ ਗਜ ਗੈਣੰ ॥ ਮੁਧੁਰ ਬਿਧਿ ਬਦਨੀ ਸੁਬੁੱਧਿਨ ਸਦਨੀ ਕੁਮਤਿਨ ਕਦਨੀ ਛਬਿ ਮੈਣੰ ॥

ਅੰਗਕਾ ਸੁਰੰਗੀ ਨਟ ਵਰ ਰੰਗੀ ਝਾਝ ਉਤੰਗੀ ਪਗ ਧਾਰੰ ॥ ਬੇਸਰ ਗਜਰਾਰੰ ਪਹੁੱਚ ਅਪਾਰੰ ਕਚਿ ਘੁੱਘਰਾਰੰ ਆਹਾਰੰ ॥ ੫੯੩ ॥ ਕਲਸ ॥

ਚਿਬਕ ਚਾਰ ਸੁੰਦਰ ਛਬਿ ਧਾਰੰ ॥ ਠਉਰ ਠਉਰ ਮੁਕਤਨ ਕੇ ਹਾਰੰ ॥ ਕਰ ਕੰਗਨ ਪਹੁਚੀ ਉਜੀਆਰੰ ॥ ਨਿਰਖ ਮਦਨ ਦੁਤ ਹੋਤ ਸੁ ਮਾਰੰ ॥ ੫੯੪ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਸੋਭਿਤ ਛਬਿ ਧਾਰੰ ਕਚ ਘੁੱਘਰਾਰੰ ਰਸਨ ਰਸਾਰੰ ਉਜੀਆਰੰ ॥ ਪਹੁਚੀ ਗਜਰਾਰੰ ਸੁ ਬਿਧ ਸੁਧਾਰੰ ਮੁਕਤਨਿ ਹਾਰੰ ਉਰ ਧਾਰੰ ॥

ਸੋਹਤ ਚਖ ਚਾਰੰ ਰੰਗ ਰੰਗਾਰੰ ਬਿਬਿਧ ਪ੍ਰਕਾਰੰ ਅਤਿ ਆਜੇ ॥ ਬਿਖ ਧਰ ਮ੍ਰਿਗ ਜੈਸੇ ਜਲਜ ਨ ਵੈਸੇ ਸਸੀਅਰ ਜੈਸੇ ਸਰ ਮਾਜੇ ॥ ੫੯੫ ॥

ਕਲਸ ॥ ਭਯੋ ਮੂੜੁ ਰਾਵਣ ਰਣ ਕ੍ਰੋਧੰ ॥ ਮੱਚਿਓ ਆਨ ਤੁਮਲ ਜਬ ਜੁਧੰ ॥ ਜੂਝੇ ਸਕਲ ਸੂਰਮਾਂ ਸੁਧੰ ॥
ਅਰਿ ਦਲ ਮੱਧਿ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਉੱਧੰ ॥ ੫੯੬ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਧਾਯੋ ਕਰ ਕ੍ਰੋਧੰ ਸੁਭਟ ਬਿਰੁਧੰ ਗਲਿਤ ਸੁਬੁਧੰ ਗਹਿ ਬਾਣੰ ॥
ਕੀਨੋ ਰਣ ਸੁਧੰ ਨਚਤ ਕਬੁਧੰ ਅਤਿ ਧੁਨ ਉੱਧੰ ਧਨੁ ਤਾਣੰ ॥ ਧਾਏ ਰਜਵਾਰੇ ਦੁੱਧਰ ਹਕਾਰੇ ॥ ਸੁ ਬ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ਕਰ ਕੋਪੰ ॥ ਘਾਇਨ ਤਨ ਰੱਜੇ
ਦੁ ਪਗ ਨ ਭੱਜੇ ਜਨ ਹਰ ਗੱਜੇ ਪਗ ਰੋਪੰ ॥ ੫੯੭ ॥ ਕਲਸ ॥ ਅਧਿਕ ਰੋਸ ਸਾਵਤ ਰਨ ਜੂਟੇ ॥ ਬਖਤਰ ਟੋਪ ਜਿਰੈ ਸਭ ਫੂਟੇ ॥
ਨਿਸਰ ਚਲੇ ਸਾਇਕ ਜਨ ਛੂਟੇ ॥ ਜਨਿਕ ਸਿਚਾਨ ਮਾਸ ਲਖ ਟੂਟੇ ॥ ੫੯੮ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਸਾਇਕ ਜਣ ਛੂਟੇ ਤਿਮ ਅਰਿ ਜੂਟੇ ਬਖਤਰ ਛੂਟੇ ਜੇਬ ਜਿਰੇ ॥ ਮਸਹਰ ਭੁਖਿਆਏ ਤਿਮ ਅਰਿ ਧਾਏ ਸਸਤ੍ਰ ਨਚਾਏ ਨ
ਫੇਰਿ ਫਿਰੇ ॥ ਸਨਮੁਖਿ ਰਣ ਗਾਜੈਂ ਕਿਮਹੂੰ ਨ ਭਾਜੈਂ ਲਖਿ ਸੁਰ ਲਾਜੈਂ ਰਣ ਰੰਗੰ ॥ ਜੈ ਜੈ ਧੁਨ ਕਰਹੀ ਪੁਹਪਨ ਡਰਹੀ ਸੁ ਬਿਧਿ ਉਚਰਹੀ
ਜੈ ਜੰਗੰ ॥ ੫੯੯ ॥ ਕਲਸ ॥ ਮੁਖ ਤੰਬੋਰ ਅਰੁ ਰੰਗੁ ਸੁਰੰਗ ॥ ਨਿਡਰ ਭ੍ਰਮੰਤ ਭ੍ਰਮਿ ਉਰ ਜੰਗੰ ॥ ਲਿਪਤ ਮਲੈ ਘਨਸਾਰ ਸੁਰੰਗੰ ॥
ਰੂਪ ਭਾਨ ਗਤਿ ਵਾਨ ਉਤੰਗੰ ॥ ੬੦੦ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਤਨ ਸੁਭਤ ਸੁਰੰਗੰ ਛਬਿ ਅੰਗ ਅੰਗੰ ਲਜਤ ਅਨੰਗੰ ਲਖ ਨੈਣੰ ॥ ਸੋਭਿਤ ਕਚ ਰਾਰੇ ਅਤਿ ਘੁੱਘਰਾਰੇ ਰਸਨ ਰਸਾਰੇ
ਮ੍ਰਿਦ ਬੈਣੰ ॥ ਮੁਖਿ ਛਕਤ ਸੁਬਾਸੰ ਦਿਨਸ ਪ੍ਰਕਾਸੰ ਜਨੁ ਸਸਿ ਭਾਸੰ ਤਸ ਸੋਭੰ ॥ ਰੀਝਤ ਚਖੁ ਚਾਰੰ ਸੁਰਪੁਰ ਪਿਯਾਰੰ ਦੇਵ ਦਿਵਾਰੰ ਲਖਿ ਲੋਭੰ ॥ ੬੦੧ ॥

ਕਲਸਿ ॥ ਚੰਦ੍ਰਹਾਸ ਏਕੰ ਕਰ ਧਾਰੀ ॥ ਦੁਤੀਯ ਧੋਪੁ ਗਹਿ ਤ੍ਰਿਤੀ ਕਟਾਰੀ ॥ ਚਤ੍ਰਥ ਹਾਥ ਸੈਹਥੀ ਉਜਿਆਰੀ ॥ ਗੋਫਨ ਗੁਰਜ ਕਰਤ
ਚਮਕਾਰੀ ॥ ੬੦੨ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਸਤਏ ਅਸ ਭਾਰੀ ਗਦਹਿ ਉਭਾਰੀ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਸੁ ਧਾਰੀ ਛੁਰਕਾਰੀ ॥ ਜੰਬੂਵਾ ਅਰ ਬਾਨੰ ਸੁ ਕਸ
ਕਮਾਨੰ ਚਰਮ ਅਪ੍ਰਮਾਨੰ ਧਰ ਭਾਰੀ ॥ ਪੰਦ੍ਰਏ ਗਲੇਲੰ ਪਾਸ ਅਮੋਲੰ ਪਰਸ ਅਡੋਲੰ ਹਥਿ ਨਾਲੰ ॥ ਬਿਛੂਆ ਪਹਰਾਯੰ ਪਟਾ ਭ੍ਰਮਾਯੰ ਜਿਮ ਜਮ ਧਾਯੰ
ਬਿਕਰਾਲੰ ॥ ੬੦੩ ॥ ਕਲਸਿ ॥ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਿਵ ਮੁਖ ਏਕ ਉਚਾਰੰ ॥ ਦੁਤੀਯ ਪ੍ਰਭਾ ਜਾਨਨੀ ਨਿਹਾਰੰ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਝੁੰਡ ਸਭ ਸੁਭਟ
ਪਚਾਰੰ ॥ ਚਤ੍ਰਥ ਕਰਤ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰੰ ॥ ੬੦੪ ॥ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਪਚਏ ਹਨਵੰਤੰ ਲਖ ਦੁਤ ਮੰਤੰ ਸੁ ਬਲ ਦੁਰੰਤੰ ਤਜਿ ਕਲਿਣੰ ॥
ਛਠਏ ਲਖਿ ਭ੍ਰਾਤੰ ਤਕਤ ਪਪਾਤੰ ਲਗਤ ਨ ਘਾਤੰ ਜੀਅ ਜਲਿਣੰ ॥ ਸਤਏ ਲਖਿ ਰਘੁਪਤਿ ਕਪਿ ਦਲ ਅਧਿਪਤਿ ਸੁਭਟ ਬਿਕਟ ਮਤਿ ਜੁਤ ਭ੍ਰਾਤੰ ॥
ਅਠਿਓ ਸਿਰਿ ਢੋਰੈਂ ਨਵਮਿ ਨਿਹੋਰੈਂ ਦਸਜਨ ਬੋਰੈਂ ਰਿਸ ਰਾਤੰ ॥ ੬੦੫ ॥

ਚਬੋਲਾ ਛੰਦ ॥ ਧਾਏ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਸਾਧੇ ਸਿਤੰ ਤੀਰ ਕਾਛੇ ਰਣੰ ਚੀਰ ਬਾਨਾ ਸੁਹਾਏ ॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਮਕਰਬ ਯਲੇ ਤੇਜ ਇਮ ਸਭ ਚੂੰ ਤੁੰਦ
ਅਜਦ ਹੋ ਓ ਮਿਆ ਜੰਗਾ ਹੇ ॥ ਭਿੜੇ ਆਇ ਈਹਾਂ ਬੁਲੇ ਬੈਣ ਕੀਹਾਂ ਕਰੇਂ ਘਾਇ ਜੀਹਾਂ ਭਿੜੇ ਭੇੜ ਭੱਜੇ ॥ ਪੀਯੋ ਪੋਸਤਾਨੇ ਭਛੋ ਰਾਬੜੀਨੇ ਕਹਾਂ

ਛੇ ਅਣੀ ਰੇ ਧਣੀ ਨੇ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ੬੦੬ ॥ ਗਾਜੇ ਮਹਾਂ ਸੂਰ ਘੁੱਮੀ ਰਣੇ ਹੂਰ ਭਰਮੀ ਨਭੇ ਪੂਰ ਬੇਖ ਅਨੂਪ ॥ ਵਲੇ ਵੱਲ ਸਾਈ ਜੀਵੀ ਜੁਗਾਂ ਤਾਈ
ਤੋਂ ਡੇ ਘੋਲੀ ਜਾਈ ਅਲਾਵੀ ਤ ਐਸੇ ॥ ਲਗੇ ਲਾਰ ਥਾਨੇ ਬਰੇ ਰਾਜ ਮਾਨੇ ਕਹੇ ਅਉਰ ਕਾ ਨੇ ਹਠੀ ਛਾਡ ਬੇਸੇ ॥ ਬਰੇ ਆਨ ਮੋਕੇ ਭਜੇ ਆਨ ਤੋਕੇ
ਚਲੇ ਦੇਵ ਲੋਕੇ ਤਜੇ ਬੇਗ ਲੰਕਾ ॥ ੬੦੭ ॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਅਨੰਤ ਤੁਕਾ ॥ ਰੋਸ ਭਰਜੇ ਤਜ ਹੋਸ ਨਿਸਾਚਰ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਕੇ ਘਾਇ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥
ਜੋਸ ਬਡੇ ਕਰ ਕਉਸਲਿਸੇ ਅਧ ਬੀਚ ਹੀ ਤੇ ਸਰ ਕਾਟ ਉਤਾਰੇ ॥ ਫੇਰ ਬਡੇ ਕਰ ਰੋਸ ਦਿਵਾਰਦਨ ਧਾਇ ਪਰੇ ਕਪਿ ਪੁੰਜ ਸੰਘਾਰੇ ॥
ਪਟਸ ਲੋਹਹਥੀ ਪਰਸੰ ਗਤੀਏ ਜੰਬੂਵੇ ਜਮਦਾਤ ਚਲਾਵੇ ॥ ੬੦੮ ॥ ਚਬੋਲਾ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਸਰਾਸਨ ਲੈ ਰਿਸ ਠਾਨ ਘਨੀ
ਰਨ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਬੀਰਨ ਮਾਰ ਦੁਸਾਰ ਗਏ ਸਰ ਅੰਬਰ ਤੇ ਬਰਸੇ ਜਨ ਓਰੇ ॥ ਬਾਜ ਗਜੀ ਰਥ ਸਾਜ ਗਿਰੇ ਧਰ ਪਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਸੁ ਕਉਨ
ਗਨਾਵੇ ॥ ਫਾਗਨ ਪਉਨ ਪ੍ਰਚੰਡ ਬਹੇ ਬਨ ਪਤ੍ਰਨ ਤੇ ਜਨ ਪਤ੍ਰ ਉਡਾਨੇ ॥ ੬੦੯ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ਛੰਦ ॥ ਰੋਸ ਭਰਜੇ ਰਨ ਮੇ ਰਘੁਨਾਥ ਸੁ ਰਾਵਨ ਕੇ ਬਹੁ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੇਣ ਨ ਨੈਕ ਲਗਜੇ ਤਿਨਕੇ ਤਨ ਫੇਰ ਜਿਰੇ ਤਨ ਪਾਰ
ਪਧਾਰੇ ॥ ਬਾਜ ਗਜੀ ਰਥ ਰਾਜ ਰਥੀ ਰਣ ਭੂਮਿ ਗਿਰੇ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਜਾਨੇ ਬਸੰਤ ਕੇ ਅੰਤ ਸਮੇ ਕਦਲੀ ਦਲ ਪਉਨ ਪ੍ਰਚੰਡ ਉਖਾਰੇ ॥
੬੧੦ ॥ ਧਾਇ ਪਰੇ ਕਰ ਬੇਪ ਬਨੇਚਰ ਹੇ ਤਿਨਕੇ ਜੀਅ ਰੋਸ ਜਗਜੇ ॥ ਕਿਲਕਾਰ ਪੁਕਾਰ ਪਰੇ ਚਹੂੰ ਘਾ ਰਣ ਛਾਡਿ ਹਠੀ ਨਹਿ ਏਕ ਭਗਜੇ ॥
ਗਹਿ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਗਦਾ ਬਰਛੀ ਉਤ ਤੇ ਦਲ ਰਾਵਨ ਕੇ ਉਮਗਜੇ ॥ ਭਟ ਜੂਝ ਅਰੂਝਿ ਗਿਰੇ ਧਰਣੀ ਦਿਜਰਾਜ ਭ੍ਰਮਜੇ ਸਿਵ ਧਯਾਨ
ਡਿਗਜੇ ॥ ੬੧੧ ॥ ਜੂਝਿ ਅਰੂਝਿ ਗਿਰੇ ਭਟ ਵਾ ਤਨ ਘਾਇਨ ਘਾਇ ਘਨੇ ਭਿਭਰਾਨੇ ॥ ਜੰਬੂਕ ਗਿੱਧ ਪਿਸਾਚ ਨਿਸਾਚਰ ਫੂਲ ਫਿਰੇ ਰਨ ਮੇ
ਰਹਸਾਨੇ ॥ ਕਾਂਪ ਉਠੀ ਸੁ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਦਿਗ ਪਾਲਨ ਫੇਰ ਪੂਲੈ ਅਨੁਮਾਨੇ ॥ ਭੂਮਿ ਅਕਾਸ ਉਦਾਸ ਭਏ ਗਨ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਭ੍ਰਮੇ ਭਹਰਾਨੇ ॥
੬੧੨ ॥ ਰਾਵਨ ਰੋਸ ਭਰਜੇ ਰਨ ਮੇ ਰਿਸ ਸੇ ਸਰ ਓਘ ਪ੍ਰਓਘ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਭੂਮਿ ਅਕਾਸ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਸਭ ਓਰ ਰੁਕੇ ਨਹਿ ਜਾਤ ਨਿਹਾਰੇ ॥
ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਸਰਾਸਨ ਲੈ ਛਿਨ ਮੇ ਛੁਡ ਕੇ ਸਰ ਪੁੰਜ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਜਾਨਕ ਭਾਨ ਉਦੈ ਨਿਸ ਕਉ ਲਖਿ ਕੇ ਸਭ ਹੀ ਤਪ ਤੇਜ ਪਧਾਰੇ ॥ ੬੧੩ ॥
ਰੋਸ ਭਰੇ ਰਨ ਮੇ ਰਘੁਨਾਥ ਕਮਾਨ ਲੈ ਬਾਨ ਅਨੇਕ ਚਲਾਏ ॥ ਬਾਜ ਗਜੀ ਗਜਰਾਜ ਘਨੇ ਰਥ ਰਾਜ ਬਨੇ ਕਰਿ ਰੋਸ ਉਡਾਏ ॥ ਜੇ ਦੁਖ ਦੇਹ
ਕਟੇ ਸੀਅ ਕੇ ਹਿਤ ਤੇ ਰਨ ਆਜ ਪ੍ਰਤੱਛ ਦਿਖਾਏ ॥ ਰਾਜੀਵ ਲੋਚਨ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਘਨੇ ਰਨ ਘਾਲ ਘਨੇ ਘਰ ਘਾਏ ॥ ੬੧੪ ॥ ਰਾਵਨ ਰੋਸ ਭਰਿਯੋ
ਗਰਜਯੋ ਰਨ ਮੇ ਲਹਿ ਕੇ ਸਭ ਸੈਨ ਭਜਾਨਯੋ ॥ ਆਪ ਹੀ ਹਾਕ ਹਥਯਾਰ ਹਠੀ ਗਹਿ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਨੰਦਨ ਸੇ ਰਨ ਠਾਨਯੋ ॥ ਚਾਬਕ ਮਾਰ ਕੁਦਾਇ
ਤੁਰੰਗਨ ਜਾਇ ਪਰਯੋ ਕਛੁ ਤ੍ਰਾਸ ਨ ਮਾਨਯੋ ॥ ਬਾਨਨ ਤੇ ਬਿਧੁ ਬਾਹਨ ਤੇ ਮਨ ਮਾਰਤ ਕੇ ਰਥ ਛੋਰ ਸਿਧਾਨਯੋ ॥ ੬੧੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਨੰਦਨ ਕੀ
ਭੁਜ ਤੇ ਜਬ ਛੋਰ ਸੁਰਾਸਨ ਮਾਰ ਉਡਾਨੇ ॥ ਭੂਮਿ ਅਕਾਸ ਪਤਾਰ ਚਹੂੰ ਚਕ ਪੂਰ ਰਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤ ਪਛਾਨੇ ॥ ਤੋਰ ਸਨਾਹ ਸੁਬਾਹਨ ਕੇ ਤਨ
ਆਹ ਕਰੀ ਨਹੀਂ ਪਾਰ ਪਰਾਨੇ ॥ ਛੇਦ ਕਰੇਟਨ ਓਟਨ ਕੋਟ ਅਟਾਨ ਮੇ ਜਾਨਕੀ ਬਾਨ ਪਛਾਨੇ ॥ ੬੧੬ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸੁਰਾਰਦਨ ਕੇ ਕਰਿ ਕੇ ਜਿਨ

ਏਕ ਹੀ ਬਾਨ ਬਿਖੈ ਤਨ ਚਾਖਯੋ ॥ ਭਾਜ ਸਕਯੋ ਨ ਭਿਰਯੋ ਹਠ ਕੈ ਭਟ ਏਕ ਹੀ ਘਾਇ ਧਰਾ ਪਰ ਰਾਖਯੋ ॥ ਛੇਦ ਸਨਾਹ ਸੁਬਾਹਨ ਕੋ ਸਰ
ਓਟਨ ਕੋਟ ਕਰੋਟਨ ਨਾਖਯੋ ॥ ਸੁਆਰ ਜੁਝਾਰ ਅਪਾਰ ਹਠੀ ਰਨ ਹਾਰ ਗਿਰੇ ਧਰ ਹਾਇ ਨ ਭਾਖਯੋ ॥ ੬੧੭ ॥ ਆਨ ਅਰੇ ਸੁ ਮਰੇ ਸਭ ਹੀ
ਭਟ ਜੀਤ ਬਚੇ ਰਨ ਛਾਡਿ ਪਰਾਨੇ ॥ ਦੇਵ ਅਦੇਵਨ ਕੇ ਜਿੱਤਯਾ ਰਨ ਕੋਟ ਹਤੇ ਕਰ ਏਕ ਨ ਜਾਨੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਮ ਕੋ ਲਖ ਤੇਜ ਸੰਬੂਹ
ਸਬੈ ਭਹਰਾਨੇ ॥ ਓਟਨ ਕੂਦ ਕਰੋਟਨ ਫਾਂਧ ਸੁ ਲੰਕਹਿ ਛਾਡਿ ਬਿਲੰਕ ਸਿਧਾਨੇ ॥ ੬੧੮ ॥ ਰਾਵਨ ਰੋਸ ਭਰਯੋ ਰਨ ਮੇ ਗਹਿ ਬੀਸ ਹੂੰ ਬਾਂਹਿ
ਹਬਯਾਰ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਭੂੰਮਿ ਅਕਾਸ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਚਕਿ ਚਾਰ ਰੁੱਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਫੋਕਨ ਤੈ ਫਲ ਤੈ ਮੱਧ ਤੈ ਅਧ ਤੈ ਬਧ ਕੈ ਰਣ ਮੰਡਲ
ਡਾਰੇ ॥ ਛੱਤ੍ਰ ਧੁਜਾ ਬਰ ਬਾਜ ਰਬੀ ਰਬ ਕਾਟਿ ਸਬੈ ਰਘੁਰਾਜ ਉਤਾਰੇ ॥ ੬੧੯ ॥ ਰਾਵਨ ਚਉਪ ਚਲਯੋ ਚਪ ਕੈ ਨਿਜ ਬਾਜ ਬਿਹੀਨ ਜਬੈ ਰਬ
ਜਾਨਯੋ ॥ ਢਾਲ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਗਦ ਬਰਛੀ ਗਹਿ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਨੰਦਨ ਸੋ ਰਨ ਠਾਨਯੋ ॥ ਧਾਇ ਪਰਯੋ ਲਲਕਾਰ ਹਠੀ ਕਪਿ ਪੁੰਜਨ ਕੋ ਕਛੁ ਤ੍ਰਾਸ ਨ ਮਾਨਯੋ ॥
ਅੰਗਦ ਆਇ ਹਨਵੰਤ ਤੇ ਲੈ ਭਟ ਕੋਟ ਹਤੇ ਕਰ ਏਕ ਨ ਜਾਨਯੋ ॥ ੬੨੦ ॥ ਰਾਵਨ ਕੋ ਰਘੁਰਾਜ ਜਬੈ ਰਣ ਮੰਡਲ ਆਵਤ ਮੱਧਿ ਨਿਹਾਰਯੋ ॥
ਬੀਸ ਸਿਲਾ ਸਿਤ ਸਾਇਕ ਲੈ ਕਰਿ ਕੋਪੁ ਬਡੋ ਉਰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਹਾਰਯੋ ॥ ਭੇਦ ਚਲੇ ਮਰਮ ਸੱਥਲ ਕੋ ਸਰ ਸ੍ਰੋਣ ਨਦੀਸਰ ਬੀਚ ਪਖਾਰਯੋ ॥ ਆਗੇ ਹੀ
ਰੋਂਗ ਚਲਯੋ ਹਠਿ ਕੈ ਭਟ ਧਾਮ ਕੋ ਭੂਲ ਨ ਨਾਮ ਉਚਾਰਯੋ ॥ ੬੨੧ ॥ ਰੋਸ ਭਰਯੋ ਰਨ ਮੇ ਰਘੁਨਾਥ ਸੁ ਪਾਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸਰਾਸਨ ਲੈ ਕੈ ॥
ਪਾਂਚਕ ਪਾਇ ਹਟਾਇ ਦਯੋ ਤਿਹ ਬੀਸਹੂੰ ਬਾਂਹਿ ਬਿਨਾ ਓਹ ਕੈ ਕੈ ॥ ਦੈ ਦਸ ਬਾਨ ਬਿਮਾਨ ਦਸੋ ਸਿਰ ਕਾਟ ਦਏ ਸ਼ਿਵਲੋਕ ਪਠੈ ਕੈ ॥
ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਬਰਯੋ ਸੀਅ ਕੋ ਬਹੁਰੋ ਜਨੁ ਜੁੱਧ ਸੁਯੰਬਰ ਜੈ ਕੈ ॥ ੬੨੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਦਸ ਸਿਰ ਬਧਹ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤਮਸਤੁ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਜੋ ਇਹ ਕਥਾ ਸੁਨੈ ਅਰੁ ਗਾਵੈ ॥ ਦੂਖ ਪਾਪ ਤਿਹੋਂ ਨਿਕਟ ਨ ਆਵੈ ॥ ਬਿਸਨ ਭਗਤ ਕੀਏ ਫਲ ਹੋਈ ॥ ਆਧਿ ਬਯਾਧਿ ਛੈ ਸਕੈ ਨ
ਕੋਈ ॥ ੬੪੯ ॥ ਸੰਮਤ ਸੱਤ੍ਰਹ ਸਹਸ ਪਚਾਵਨ ॥ ਹਾੜ ਵਦੀ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸੁਖ ਦਾਵਨ ॥ ਤ੍ਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਧਾਰਾ ॥ ਭੂਲ ਪਰੀ ਲਹੁ ਲੇਹੁ
ਸੁਧਾਰਾ ॥ ੬੫੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਨੇਤ੍ਰ ਤੁੰਗ ਕੇ ਚਰਨ ਤਰ ਸਤਦ੍ਰਵ ਤੀਰ ਤਰੰਗ ॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਪੂਰਨ ਕੀਯੋ ਰਘੁਬਰ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ॥ ੬੫੧ ॥
ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਜਾਨੈ ਨਹੀ ਬਾਦ ਸੁਬਾਦ ਬਿਬਾਦ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਸਗਲ ਪੂਰਣ ਕੀਯੋ ਭਗਵਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਸ੍ਵਯਾ ॥ ਪਾਂਇ ਗਹੇ ਜਬ ਤੇ
ਤੁਮਰੇ ਤਬ ਤੇ ਕੋਉ ਆਖ ਤਰੇ ਨਹੀ ਆਨਯੋ ॥ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਅਨੇਕ ਕਹੈਂ ਮਤ ਏਕ ਨ ਮਾਨਯੋ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸਬੈ
ਬਹੁ ਭੇਦ ਕਹੈ ਹਮ ਏਕ ਨ ਜਾਨਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਪਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਰੀ ਕਰਿ ਮੈ ਨ ਕਹਯੋ ਸਬ ਤੋਹਿ ਬਖਾਨਯੋ ॥ ੬੫੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਗਲ ਦੁਆਰ
ਕਉ ਛਾਡਿ ਕੈ ਗਹਯੋ ਤੁਹਾਰੋ ਦੁਆਰ ॥ ਬਾਂਹਿ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਅਸ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਤੁਹਾਰ ॥ ੬੫੪ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾਇਣ ਸਮਾਪਤਮਸਤੁ ॥

(੮੦)

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪੁਰ

ਧਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

੧੯

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ॥

ਅਥ ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਅਵਤਾਰ
ਇਕੀਸਮੇ ਅਵਤਾਰ ਕਥਨੰ

ਚੌਪਈ ॥ ਅਥ ਬਰਣੇ ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਅਵਤਾਰੂ ॥

ਜੈਸ ਭਾਂਤ ਬਪੁ ਧਰਜੇ ਮੁਰਾਰੂ ॥ ਪਰਮ ਪਾਪ ਤੇ ਭੂਮ ਡਰਾਨੀ ॥

ਡਗਮਗਾਤ ਬਿਧ ਤੀਰ ਸਿਧਾਨੀ ॥ ੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਗਯੋ ਛੀਰ

ਨਿਧ ਜਹਾਂ ॥ ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਇਸ਼ਥਿਤ ਥੇ ਤਹਾਂ ॥ ਕਹਜੇ ਬਿਸਨ ਕਹ ਨਿਕਟ

ਬੁਲਾਈ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਧਰੇ ਤੁਮ ਜਾਈ ॥ ੨ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਬਚਨ ਤੇ ਸੰਤਨ ਹੇਤ ਸਹਾਇ ॥ ਮਥਰਾ ਮੰਡਲ ਕੇ ਬਿਖੇ ਜਨਮੁ ਧਰਜੇ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥ ੩ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜੇ ਜੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦਿਖਾਏ ॥ ਦਸਮ ਬੀਚ ਸਭ ਭਾਖ ਸੁਨਾਏ ॥ ਗਯਾਰਾਂ ਸਹਸ ਬਾਨਵੇਂ ਛੰਦਾ ॥ ਕਹੇ ਦਸਮ ਪੁਰ ਬੈਠ ਅਨੰਦਾ ॥ ੪ ॥

ਅਥ ਦੇਵੀ ਜੂ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕਥਨੰ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਰੀ ਹਮ ਪੈ ਤੁ ਸਭੈ ਸਗਨੰ ਗੁਨ ਹੀ ਧਰਿ ਹੋਂ ॥ ਜੀਅ ਧਾਰ ਬਿਚਾਰ ਤਬੈ ਬਰ ਬੁੱਧਿ

ਮਹਾਂ ਅਗਨੰ ਗੁਨ ਕੇ ਹਰਿ ਹੋਂ ॥ ਬਿਨੁ ਚੰਡ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਰੀ ਕਬਹੂੰ ਮੁਖ ਤੇ ਨਹੀਂ ਅੱਛਰ ਹਉਂ ਕਰਿ ਹੋਂ ॥ ਤੁਮਰੇ ਕਰ ਨਾਮੁ ਕਿਧੇ ਤੁਲਹਾ

ਜਿਮ ਬਾਕ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਬਿਖੇ ਤਰਿ ਹੋਂ ॥ ੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਰੇ ਮਨ ਭਜ ਤੂੰ ਸਾਰਦਾ ਅਨਗਨ ਗੁਨ ਹੈ ਜਾਹਿ ॥ ਰਚੋਂ ਗ੍ਰੰਥ ਇਹ ਭਾਗਵਤ

ਜਉ ਵੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਾਹਿ ॥ ੬ ॥ ਕਥਿਤੁ ॥ ਸੰਕਟ ਹਰਨ ਸਭ ਸਿੱਧਕੀ ਕਰਨ ਚੰਡ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਸਰਨ ਲੋਚਨ ਬਿਸਾਲ ਹੈ ॥
 ਆਦਿ ਜਾਕੈ ਆਹਮ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ਸਰਨ ਉਥਾਰਨ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਹੈ ॥ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰਨ ਅਨਿਕ ਦੁਖ ਜਾਰਨ ਸੇ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ
 ਛਡਾਏ ਜਮ ਜਾਲ ਹੈ ॥ ਦੇਵੀ ਬਰ ਲਾਇਕ ਸਬੰਧਿ ਹੂ ਕੀ ਦਾਇਕ ਸੁ ਦੇਹ ਬਰ ਪਾਇਕ ਬਨਾਵੈ ਗ੍ਰੰਥ ਹਾਲ ਹੈ ॥ ੭ ॥
 ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਅੱਦ੍ਰ ਸੁਤਾ ਹੂੰ ਕੀ ਜੋ ਤਨਯਾ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਕੀ ਮਰਤਾ ਫੁਨਿ ਜੋਉ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਕੋ ਰਾਜਹਿ ਕੀ ਦਵਈਯਾ ਕਰਤਾ ਬਧ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭਹਿ ਦੇਉ ॥
 ਜੋ ਜਪ ਕੈ ਇਹ ਸੇਵ ਕਰੈ ਬਰ ਕੋ ਸੁ ਲਹੈ ਮਨ ਇੱਛਤ ਸੋਉ ॥ ਲੋਕ ਬਿਖੈ ਉਹ ਕੀ ਸਮ ਤੁੱਲ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਨ ਦੂਸਰ ਕੇਉ ॥ ੮ ॥
 ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਜੂ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਸਮਾਪਤ ॥

ਅਥ ਦੇਵੀ ਜੂ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕਥਨੰ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਤੁਹੀ ਅਸਤ੍ਰਣੀ ਸਸਤ੍ਰਣੀ ਆਪ ਰੂਪਾ ॥ ਤੁਹੀ ਅੰਬਕਾ ਜੰਭ ਹੰਤੀ ਅਨੂਪਾ ॥ ਤੁਹੀ ਅੰਬਕਾ ਸੀਤਲਾ ਤੋਤਲਾ ਹੈ ॥
 ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਭੂਮ ਅਕਾਸ ਤੈ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੪੨੧ ॥ ਤੁਹੀ ਮੁੰਡ ਮਰਦੀ ਕਪਰਦੀ ਭਵਾਨੀ ॥ ਤੁਹੀ ਕਾਲਕਾ ਜਾਲਪਾ ਰਾਜਧਾਨੀ ॥ ਮਹਾ ਜੋਗ ਮਾਇਆ
 ਤੁਹੀ ਈਸ਼੍ਵਰੀ ਹੈ ॥ ਤੁਹੀ ਤੇਜ ਆਕਾਸ ਬੰਭੇ ਮਹੀ ਹੈ ॥ ੪੨੨ ॥ ਤੁਹੀ ਰਿਸਟਣੀ ਪੁਸਟਣੀ ਜੋਗ ਮਾਇਆ ॥ ਤੁਹੀ ਮੋਹ ਸੇ ਚਉਦਹੂੰ ਲੋਕ ਛਾਇਆ ॥
 ਤੁਹੀ ਸੁੰਭ ਨੈਸੁੰਭ ਹੰਤੀ ਭਵਾਨੀ ॥ ਤੁਹੀ ਚਉਦਹੂੰ ਲੋਗ ਕੀ ਜੋਤਿ ਜਾਨੀ ॥ ੪੨੩ ॥ ਤੁਹੀ ਰਿਸਟਣੀ ਪੁਸਟਣੀ ਸਸਤ੍ਰਣੀ ਹੈ ॥ ਤੁਹੀ ਕਸਟਣੀ
 ਹਰਤਣੀ ਅਸਤ੍ਰਣੀ ਹੈ ॥ ਤੁਹੀ ਜੋਗ ਮਾਇਆ ਤੁਹੀ ਬਾਕ ਬਾਨੀ ॥ ਤੁਹੀ ਅੰਬਕਾ ਜੰਭਹਾ ਰਾਜਧਾਨੀ ॥ ੪੨੪ ॥ ਮਹਾਂ ਜੋਗ ਮਾਇਆ ਮਹਾਰਾਜ
 ਧਾਨੀ ॥ ਭਵੀ ਭਾਵਨੀ ਭੂਤ ਭਬਿਜੰ ਭਵਾਨੀ ॥ ਚਰੀ ਆਚਰਣੀ ਖੇਚਰਣੀ ਭੂਪਣੀ ਹੈ ॥ ਮਹਾਂ ਬਾਹਣੀ ਆਪਣੀ ਰੂਪਣੀ ਹੈ ॥ ੪੨੫ ॥ ਮਹਾਂ
 ਭੈਰਵੀ ਭੂਤ ਨੇਸੁਰੀ ਭਵਾਨੀ ॥ ਭਵੀ ਭਾਵਨੀ ਭਬਜੰ ਕਾਲੀ ਕ੍ਰਿਪਾਣੀ ॥ ਜਯਾ ਆਜਯਾ ਹਿੰਗੁਲਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਹੈ ॥ ਸਿਵਾ ਸੀਤਲਾ ਮੰਗਲਾ ਤੋਤਲਾ
 ਹੈ ॥ ੪੨੬ ॥ ਤੁਹੀ ਅੱਛਰਾ ਪੱਛਰਾ ਬੁੱਧ ਬਿੱਧਿਆ ॥ ਤੁਹੀ ਭੈਰਵੀ ਭੂਪਣੀ ਸੁੱਧ ਸਿੱਧਿਆ ॥ ਮਹਾਂ ਬਾਹਣੀ ਅਸਤ੍ਰਣੀ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ॥ ਤੁਹੀ
 ਤੀਰ ਤਰਵਾਰ ਕਾਤੀ ਕਟਾਰੀ ॥ ੪੨੭ ॥ ਤੁਹੀ ਰਾਜਸੀ ਸਾਤਕੀ ਤਾਮਸੀ ਹੈ ॥ ਤੁਹੀ ਬਾਲਕਾ ਬ੍ਰਿਧਣੀ ਅਉ ਜੁਆ ਹੈ ॥ ਤੁਹੀ ਦਾਨਵੀ ਦੇਵਣੀ ਜੱਛਣੀ
 ਹੈ ॥ ਤੁਹੀ ਕਿੰਨਣੀ ਮੱਛਣੀ ਕੱਛਣੀ ਹੈ ॥ ੪੨੮ ॥ ਤੁਹੀ ਦੇਵਤੋਸੇਸਣੀ ਦਾਨਵੇਸਾ ॥ ਸਰਹ ਬ੍ਰਿਸਟਣੀ ਹੈ ਤੁਹੀ ਅਸਤ੍ਰ ਭੇਸਾ ॥ ਤੁਹੀ ਰਾਜ ਰਜੇਸੁਰੀ
 ਜੋਗ ਮਾਯਾ ॥ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਸੇ ਚਉਦਹੂੰ ਲੋਕ ਛਾਯਾ ॥ ੪੨੯ ॥ ਤੁਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮੀ ਬੈਸਨਵੀ ਸ੍ਰੀ ਭਵਾਨੀ ॥ ਤੁਹੀ ਬਾਸਵੀ ਈਸ਼੍ਵਰੀ ਕਾਰਤਕਿਆਨੀ ॥
 ਤੁਹੀ ਅੰਬਕਾ ਦੁਸਟ ਹਾ ਮੁੰਡ ਮਾਲੀ ॥ ਤੁਹੀ ਕਸਟ ਹੰਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੈ ਕ੍ਰਿਪਾਲੀ ॥ ੪੩੦ ॥ ਤੁਮੀ ਬ੍ਰਾਹਣੀ ਹੈ ਹਿਰੰਨਾਛ ਮਾਰਜੇ ॥ ਹਰੰਨਾਕਸੰ ਸਿੰਘਣੀ

ਹੈ ਪਛਾਰਜੇ ॥ ਤੁਮੀ ਥਾਵਨੀ ਹੈ ਤਿਨੇ ਲੋਗ ਮਾਪੇ ॥ ਤੁਮੀ ਦੇਵ ਦਾਨੇ ਕੀਏ ਜੱਛ ਥਾਪੇ ॥ ੪੩੧ ॥ ਤੁਮੀ ਰਾਮ ਹੈਕੈ ਦਸਾ ਗ੍ਰੀਵ ਖੰਡੜੇ ॥ ਤੁਮੀ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੈ ਕੰਸ ਕੇਮੀ ਬਿਹੰਡੜੇ ॥ ਤੁਮੀ ਜਾਲਪਾ ਹੈ ਬਿਤਾਲਾਛ ਘਾਯੇ ॥ ਤੁਮੀ ਸੁੰਭ ਨੈਸੁੰਭ ਦਾਨੇ ਪਪਾੜੇ ॥ ੪੩੨ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰਿ ਦਾਸ
ਪਰ ਕੀਜੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਅਪਾਰ ॥ ਆਪ ਹਾਥ ਦੇ ਰਾਖ ਮੁਹਿ ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਬਚਨ ਬਿਚਾਰ ॥ ੪੩੩ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਮੈ ਨ ਗਨੇਸਹਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਨਾਉ ॥
ਕਿਸਨ ਬਿਸਨ ਕਬਹੂੰ ਨਹ ਧਿਆਉ ॥ ਕਾਨ ਸੁਨੇ ਪਹਿਚਾਨ ਨ ਤਿਨ ਸੇ ॥ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਮੇਰੀ ਪਗ ਇਨ ਸੇ ॥ ੪੩੪ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਰਖਵਾਰ
ਹਮਾਰੇ ॥ ਮਹਾਂ ਲੋਹ ਮੈ ਕਿੰਕਰ ਥਾਰੇ ॥ ਅਪਨਾ ਜਾਨ ਕਰੇ ਰਖਵਾਰ ॥ ਬਾਹ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਬਿਚਾਰ ॥ ੪੩੫ ॥ ਅਪਨਾ ਜਾਨ ਮੁਝੇ ਪ੍ਰਤਿਪਰੀਐ ॥
ਚੁਨ ਚੁਨ ਸਤ੍ਰ ਹਮਾਰੇ ਮਰੀਐ ॥ ਦੇਗ ਤੇਗ ਜਗ ਮੈ ਦੇਉ ਚਲੇ ॥ ਰਾਖ ਆਪ ਮੁਹਿ ਅਉਰ ਨ ਦਲੇ ॥ ੪੩੬ ॥ ਤੁਮ ਮਮ ਕਰਹੁ ਸਦਾ
ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ ॥ ਤੁਮ ਸਾਹਿਬ ਮੈ ਦਾਸ ਤਿਹਾਰਾ ॥ ਜਾਨ ਅਪਨਾ ਮੁਝੇ ਨਿਵਾਜ ॥ ਆਪ ਕਰੇ ਹਮਰੇ ਸਭ ਕਾਜ ॥ ੪੩੭ ॥ ਤੁਮ ਹੋ ਸਭ ਰਾਜਨ ਕੇ
ਰਾਜਾ ॥ ਆਪੇ ਆਪੁ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਾ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਮੁਹਿ ॥ ਹਾਰ ਪਰਾ ਮੈ ਆਨ ਦੁਾਰ ਤੁਹਿ ॥ ੪੩੮ ॥ ਅਪਨਾ ਜਾਨ
ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ ॥ ਤੁਮ ਸਾਹਿਬੁ ਮੈ ਕਿੰਕਰ ਥਾਰਾ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨ ਦੇ ਹਾਥ ਉਥਾਰੇ ॥ ਹਮਰੇ ਸਭ ਬੈਰੀਅਨ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ੪੩੯ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਧਰੇ
ਭਗਵਤ ਕੇ ਧਯਾਨਾ ॥ ਬਹੁਰ ਕਰੇ ਕਬਿਤਾ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ ॥ ਕਿਸਨ ਜਥਾ ਮਤ ਚਰਿਤ੍ਰ ਉਚਾਰੇ ॥ ਜੂਕ ਹੋਇ ਕਬਿ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰੇ ॥ ੪੪੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਉਸਤਤਿ ਸਮਾਪਤਿ ॥

★ ★ ★ ★ ★

ਅਬ ਪ੍ਰੇਮ ਕਥਾ ਕਥਨੇ ॥ ਕਬਿਯੋ ਬਾਰ ॥

ਚਉਪਈ ॥ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਕੱਬਢੀ ਸੁਨਾਉ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਲੋਗਨ ਰਿਝਵਾਉ ॥ ਜੇ ਇਹ ਕਥਾ ਤਨਕ ਸੁਨ ਪਾਵੈ ॥
ਤਾਂ ਕੇ ਦੇਖ ਦੂਰ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ॥ ੨੪੮੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੈਸੇ ਤ੍ਰਿਨਾਵ੍ਰਤ ਅਉ ਅਘ ਕੇ ਬਕਾਸੁਰ ਕੇ ਬਧ ਜਾ ਮੁਖ ਫਾਰਿਓ ॥ ਖੰਡ ਕੀਓ ਸਕਟਾਸੁਰ
ਕੇ ਗਹਿ ਕੇਸਨ ਤੇ ਜਿਹ ਕੰਸ ਪਛਾਰਿਓ ॥ ਸਿੰਧ ਜਰਾ ਹੂੰ ਕੇ ਸੈਨ ਮਥਿਓ ਅਰੁ ਸਤ੍ਰਹੁ ਕੇ ਜਿਹ ਮਾਨਹਿ ਟਾਰਿਓ ॥ ਤਿਉ ਬ੍ਰਿਜਨਾਇਕ ਸਾਧਨ
ਕੇ ਪੁਨ ਚਾਹਤ ਹੈ ਸਭ ਪਾਪਨ ਟਾਰਿਓ ॥ ੨੪੮੧ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜੇ ਬ੍ਰਿਜਨਾਇਕ ਕੇ ਰੁਚ ਸੇ ਕਬਿ ਸਯਾਮ ਭਨੇ ਫੁਨ ਗੀਤਨ ਗੈ ਹੈ ॥
ਚਾਤੁਰਤਾ ਸੰਗ ਜੇ ਹਰਿ ਕੇ ਜਸੁ ਬੀਚ ਕਬਿੱਤਨ ਕੇ ਸੁ ਬਨੇ ਹੈ ॥ ਅਉਰਨ ਤੇ ਸੁਨ ਜੇ ਚਰਚਾ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿ ਕੇ ਮਨ ਭੀਤਰ ਦੇ ਹੈ ॥ ਸੇ ਕਬਿ
ਸਯਾਮ ਭਨੇ ਧਰਿ ਕੇ ਤਨ ਯਾ ਭਵ ਭੀਤਰ ਫੇਰ ਨ ਐ ਹੈ ॥ ੨੪੮੨ ॥ ਜੇ ਉਪਮਾ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ ਕੀ ਗਾਇ ਹੈ ਅਉਰ ਕਬਿੱਤਨ ਬੀਚ ਕਰੇਂਗੇ ॥ ਪਾਪਨ
ਕੀ ਤੇਉ ਪਾਵਕ ਮੈ ਕਬਿ ਸਯਾਮ ਭਨੇ ਕਬਹੂੰ ਨ ਜਰੇਂਗੇ ॥ ਚਿੰਤ ਸਭੇ ਮਿਟਹੈ ਜੁ ਰਹੀ ਛਿਨ ਮੈ ਤਿਨ ਕੇ ਅਘ ਬ੍ਰਿੰਦ ਟਰੇਂਗੇ ॥ ਜੇ ਨਰ ਸਯਾਮ ਜੂ ਕੇ

ਪਰਸੇ ਪਗ ਤੇ ਨਰ ਵੇਰ ਨ ਦੇਹ ਧਰੈਂ ਗੇ ॥੨੪੮੩॥ ਸਵੇਯਾ ॥ ਜੋ ਬ੍ਰਿਜਨਾਇਕ ਕੋ ਰੁਚ ਸੇ ਕਥਿ ਸਯਾਮ ਭਨੈ ਫੁਨ ਜਾਪ ਜਪੈ ਹੈ ॥ ਜੋ ਤਿਹ ਕੇ ਹਿਤ ਕੈ ਮਨ ਮੈ ਬਹੁ ਮੰਗਨ ਲੋਗਨ ਕਉ ਧਨੁ ਦੇ ਹੈ ॥ ਜੋ ਤਜਿ ਕਾਜ ਸਭੇ ਘਰ ਕੇ ਤਿਹ ਪਾਇਨ ਕੇ ਚਿਤ ਭੀਤਰ ਦੇ ਹੈ ॥ ਭੀਤਰ ਤੇ ਅਬ ਯਾ ਜਗ ਕੇ ਅਘ ਬ੍ਰਿੰਦਨ ਬੀਰ ਬਿਦਾ ਕਰਿ ਜੈ ਹੈ ॥੨੪੮੪॥ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਓ ਨ ਕੀਓ ਬਹੁਤੇ ਤਪ ਕਸਟ ਸਹਿਓ ਤਨ ਕਉ ਅਤ ਤਾਯੋ ॥ ਕਾਂਸੀ ਮੇ ਜਾਇ ਪਤਿਓ ਅਤਿ ਹੀ ਬਹੁ ਬੇਦਨ ਕੋ ਕਰਿ ਸਾਰ ਨ ਆਯੋ ॥ ਦਾਨ ਦੀਏ ਬਸਿ ਹੂੰ ਗਯੋ ਸਯਾਮ ਸਭੇ ਅਪਨੇ ਤਿਹ ਦਰਬ ਗਵਾਯੋ ॥ ਅੰਤਰਿ ਕੀ ਰੁਚ ਕੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਜਿਹ ਹੇਤ ਕੀਓ ਤਿਨਹੁ ਹਰਿ ਪਾਯੋ ॥੨੪੮੫॥ ਕਾ ਭਯੋ ਜੋ ਬਕ ਲੋਚਨ ਮੂੰਦ ਕੈ ਬੈਠ ਰਹਿਓ ਜਗ ਭੇਖ ਦਿਖਾਏ ॥ ਮੀਨ ਫਿਰਿਓ ਜਲ ਨਾਤ ਸਦਾ ਤੁ ਕਹਾ ਤਿਹ ਕੇ ਕਰਿ ਮੇ ਹਰਿ ਆਏ ॥ ਦਾਦਰ ਜੋ ਦਿਨ ਰੈਨ ਰਟੈ ਸੁ ਬਿਹੰਗ ਉਡੈ ਤਿਨ ਪੰਖ ਲਗਾਏ ॥ ਸਯਾਮ ਭਨੈ ਇਹ ਸੰਤ ਸਬੈ ਬਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹੂੰ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ ਰਿਝਾਏ ॥੨੪੮੬॥ ਲਾਲਚ ਜੋ ਧਨ ਕੇ ਕਿਨਹੁ ਜੁ ਪੈ ਗਾਇ ਭਲੈ ਪ੍ਰਭ ਗੀਤ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਨਾਚ ਨਚਿਓ ਨ ਖਚਿਓ ਤਿਹ ਮੇ ਹਰਿ ਲੋਕ ਅਲੋਕ ਕੋ ਪੈਂਡ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਹਾਸ ਕਰਿਓ ਜਗ ਮੈ ਆਪਨੇ ਸੁਪਨੇ ਹੂੰ ਨ ਗਿਆਨ ਕੋ ਤੱਤ ਜਨਾਯੋ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨਾ ਕਥਿ ਸਯਾਮ ਭਨੈ ਕਰਿ ਕਾਹੂ ਕੇ ਮੈ ਬ੍ਰਿਜਨਾਇਕ ਆਯੋ ॥੨੪੮੭॥ ਹਾਰ ਚਲੇ ਗ੍ਰਹ ਅਪਨੇ ਕਉ ਬਨ ਮੈ ਬਹੁਤੇ ਤਿਨ ਧਿਆਨ ਲਗਾਏ ॥ ਸਿੱਧ ਸਮਾਧ ਅਗਾਧ ਕਥਾ ਮੁਨ ਖੋਜ ਰਹੈ ਹਰਿ ਹਾਥ ਨ ਆਏ ॥ ਸਯਾਮ ਭਨੈ ਸਭ ਬੇਦ ਕਤੇਬਨ ਸੰਤਨ ਕੇ ਮਤ ਯੋ ਠਹਰਾਏ ॥ ਭਾਖਤ ਹੈ ਕਥਿ ਸੰਤ ਸੁਨੋ ਜਿਹ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਏ ਤਿਨ ਸ੍ਰੀ ਪਤਿ ਪਾਏ ॥੨੪੮੮॥ ਸਵੇਯਾ ॥ ਛਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪੂਤ ਹੋ ਬਾਮਨ ਕੋ ਨਹਿ ਕੈ ਤਪੁ ਆਵਤ ਹੈ ਜੁ ਕਰੋ ॥ ਅਰੁ ਅਉਰ ਜੰਜਾਰ ਜਿਤੋ ਗ੍ਰਹ ਕੋ ਤੁਹਿ ਤਿਆਗ ਕਹਾ ਚਿਤ ਤਾ ਮੈ ਧਰੋ ॥ ਅਬ ਰੀਝ ਕੈ ਦੇਹੁ ਵਹੈ ਹਮ ਕਉ ਜੇਉ ਹਉਂ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਜੋਰ ਕਰੋ ॥ ਜਬ ਆਉ ਕੀ ਅਉਧ ਨਿਦਾਨ ਬਨੈ ਅਤਿ ਹੀ ਰਨ ਮੈ ਤਬ ਜੂਝ ਮਰੋ ॥੨੪੮੯॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਤ੍ਰਹ ਸੈ ਪੈਤਾਲ ਮਹਿ ਸਾਵਨ ਸੁੱਧ ਬਿਤਿ ਦੀਪ ॥ ਨਗਰ ਪਾਂਵਟਾ ਸੁਭ ਕਰਨ ਜਮਨਾ ਬਹੈ ਸਮੀਪ ॥੨੪੯੦॥

ਦਸਮ ਕਥਾ ਭਾਗੋਤ ਕੀ ਭਾਖਾ ਕਰੀ ਬਨਾਇ ॥ ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ ਧਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥੨੪੯੧॥

ਸਵੇਯਾ ॥ ਧੰਨ ਜੀਓ ਤਿਹ ਕੋ ਜਗ ਮੈ ਮੁਖ ਤੇ ਹਰਿ ਚਿੱਤ ਮੈ ਜੁੱਧੁ ਬਿਚਾਰੈ ॥ ਦੇਹ ਅਨਿੱਤ ਨ ਨਿੱਤ ਰਹੈ ਜਸੁ ਨਾਵ ਚੜ੍ਹੈ ਭਵ ਸਾਗਰ ਤਾਰੈ ॥ ਧੀਰਜ ਧਾਮ ਬਨਾਇ ਇਹੈ ਤਨ ਬੁੱਧਿ ਸੁ ਦੀਪਕ ਜਿਉਂ ਉਜਿਆਰੈ ॥ ਗਿਆਨਹਿ ਕੀ ਬਢਨੀ ਮਨਹੁ ਹਾਥ ਲੈ ਕਾਤਰਤਾ ਕੁਤਵਾਰ ਬੁਹਾਰੈ ॥੨੪੯੨॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਸਿਕੰਧ ਪੁਰਾਨੇ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਗ੍ਰੰਥੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਵਤਾਰੇ ਧਯਾਯ ਸਮਾਪਤਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥

ਅਵਤਾਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਧਰਮ ਜੁਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

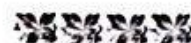
ਸ੍ਰੇਯਾ ਛੰਦ ॥

ਪਾਪ ਸੰਬੁਹ ਬਿਨਾਸਨ ਕਉ ਕਲਿਕੀ ਅਵਤਾਰ
 ਕਹਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਤੁਰ ਕੱਛਿ ਤੁਰੰਗ ਸਪੱਛ ਬਡੇ ਕਹਿ ਕਾਢ ਕ੍ਰਿਪਾਨ
 ਕਪਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਨਿਕਸੇ ਜਿਮ ਕੇਹਰਿ ਪਰਬਤ ਤੇ ਤਸ ਸੋਭ
 ਦਿਵਾਲਯ ਪਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿਮੰਦਰ
 ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੪੧ ॥ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਮਹਾਂ ਲਖ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਲਜਾਂਵਹ ਗੇ ॥

ਅਰਿ ਮਾਰ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ਟਾਰ ਘਟੇ ਬਹੁਰੋ ਕਲਿ ਧਰਮ ਚਲਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਸਭ ਸਾਧ ਉਬਾਰ ਲੇਹੇ
 ਕਰ ਦੇ ਦੁਖ ਆਂਚ ਨ ਲਾਗਨ ਪਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੪੨ ॥

ਦਾਨਵ ਮਾਰ ਅਪਾਰ ਬਡੇ ਰਣਿ ਜੀਤ ਨਿਸਾਨ ਬਜਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਖਲ ਟਾਰ ਹਜਾਰ ਕਰੋਰ ਕਿਤੇ ਕਲਕੀ ਕਲਿ ਕ੍ਰਿਤਿ ਬਢਾਂਵਹ ਗੇ ॥
 ਪ੍ਰਗਟਿ ਹੈ ਜਿਤਹੀ ਤਿਤ ਧਰਮ ਦਿਸਾ ਲਖ ਪਾਪਨ ਪੁੰਜ ਪਰਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੪੩ ॥
 ਛੀਨ ਮਹਾਂ ਦਿਜ ਦੀਨ ਦਸਾ ਲਖ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਰਿਸਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਖਗ ਕਾਢ ਅਭੰਗ ਨਿਸੰਗ ਹਠੀ ਰਣ ਰੰਗ ਤੁਰੰਗ ਨਚਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਰਿਪ ਜੀਤ
 ਅਜੀਤ ਅਭੀਤ ਬਡੇ ਅਵਨੀ ਪੈ ਸਭੇ ਜਸੁ ਗਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੪੪ ॥
 ਸੇਸ ਸੁਰੇਸ ਮਹੇਸ ਗਨੇਸ ਨਿਸੇਸ ਭਲੇ ਜਸੁ ਗਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਗਣ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਪਿਸਾਚ ਪਰੀ ਜਯ ਸੱਦ ਨਨੱਦ ਸੁਨਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਨਰ ਨਾਰਦ ਤੁੰਬਰ ਕਿੰਨਰ
 ਜੱਛ ਸੁ ਬੀਨ ਪ੍ਰਬੀਨ ਬਜਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਵਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੪੫ ॥ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਮੁਚੰਗ ਉਪੰਗ
 ਸੁਰੰਗ ਸੇ ਨਾਦ ਸੁਨਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਡਫ ਬਾਰਤਰੰਗ ਰਬਾਬ ਤੁਰੀ ਰਣ ਸੰਖ ਅਸੰਖ ਬਜਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਗਣ ਦੁੰਦਭ ਢੋਲਨ ਘੋਰ ਘਨੀ ਸੁਨ ਸਤ੍ਰ ਸਭੇ
 ਮੁਰਛਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੪੬ ॥ ਤੀਰ ਤੁਫੰਗ ਕਮਾਨ ਸੁਰੰਗ ਦੁਰੰਗ
 ਨਿਖੰਗ ਸੁਹਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਬਰਛੀ ਅਰੁ ਬੈਰਖ ਬਾਨ ਧੁਜਾ ਪਟ ਬਾਤ ਲਗੇ ਫਹਰਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਗਣ ਜੱਛ ਭੁਜੰਗ ਸੁ ਕਿੰਨਰ ਸਿੱਧ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਭੇ ਜਸੁ
 ਗਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੪੭ ॥ ਕਉਚ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕਟਾਰੀ ਕਮਾਨ

ਸੁਰੰਗ ਨਿਖੰਗ ਛਕਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਬਰਛੀ ਅਰੁ ਢਾਲ ਗਦਾ ਪਰਸੇ ਕਰਸੂਲ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਭ੍ਰਮਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧਤ ਹ੍ਰੇ ਰਣ ਮੂਰਧਨ ਮੇ ਸਰ ਓਘ ਪ੍ਰਓਘ ਚਲਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੪੮ ॥ ਤੇਜ ਪ੍ਰਚੰਡ ਅਖੰਡ ਮਹਾਂ ਛਬ ਦੁੱਜਨ ਦੇਖ ਪਰਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਜਿਮ ਪਉਨ ਪ੍ਰਚੰਡ ਬਹੈ ਪਤ੍ਰਾ ਸਬ ਆਪਨ ਹੀ ਉਡਿ ਜਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਬਢਿ ਹੈ ਜਿਤ ਹੀ ਤਿਤ ਧਰਮ ਦਸਾ ਕਹੂੰ ਪਾਪ ਨ ਦੁੰਢਤ ਪਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੪੯ ॥ ਛੁਟਤ ਬਾਨ ਕਮਾਨਨਿ ਕੇ ਰਣ ਛਾਡਿ ਭਟਵਾ ਭਹਰਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਗਣ ਬੀਰ ਬਿਤਾਲ ਕਰਾਲ ਪ੍ਰਭਾ ਰਣ ਮੂਰਧਨ ਮੱਧਿ ਸੁਹਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਗਣਿ ਸਿੱਧ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮ੍ਰਿਧ ਸਨੈ ਕਰਿ ਉਚਾਇ ਕੈ ਕ੍ਰਿਤ ਸੁਨਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੫੦ ॥ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਮਹਾਂ ਅੰਗ ਦੇਖ ਅਨੰਗ ਲਜਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਵ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ ਸਦਾ ਸਬ ਠਹਿਰ ਸਬੈ ਠਹਰਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਵ ਪਾਰ ਅਪਾਰ ਨਿਵਾਰਨ ਕੋ ਕਲਿਕੀ ਅਵਤਾਰ ਕਹਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੫੧ ॥ ਭੂਮ ਕੇ ਭਾਰ ਉਤਾਰ ਬਡੇ ਬਡ ਆਛ ਬਡੀ ਛਬ ਪਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਖਲ ਟਾਰ ਜੁਝਾਰ ਬਰਿਆਰ ਹਠੀ ਘਨ ਘੋਖਨ ਜਿਉਂ ਘਹਰਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਕਲਿ ਨਾਰਦ ਭੂਤ ਪਿਸਾਚ ਪਰੀ ਜੈ ਪੱਤ੍ਰ ਧਰੱਤ੍ਰ ਸੁਨਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੫੨ ॥ ਝਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਜੁਝਾਰ ਬਡੇ ਰਣ ਮੱਧ ਮਹਾਂ ਛਬ ਪਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਧਰ ਲੁੱਥ ਪਲੁੱਥ ਬਿਥਾਰ ਘਣੀ ਘਨ ਕੀ ਘਟ ਜਿਉਂ ਘਹਰਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਚਤੁਰਾਨਨ ਰੁਦ੍ਰ ਚਰਾਚਰ ਜੇ ਜਯ ਸੱਦ ਨਨੱਦ ਸੁਨਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੫੩ ॥ ਤਾਰ ਪ੍ਰਮਾਨ ਉਚਾਨ ਧੁਜਾ ਲਖ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਤ੍ਰਸਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਕਲਗੀ ਗਜਗਾਹ ਗਦਾ ਬਰਛੀ ਗਹਿ ਪਾਣ ਕ੍ਰਿਪਾਣ ਭ੍ਰਮਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਜਗ ਪਾਪ ਸੰਬੂਹ ਬਿਨਾਸਨ ਕਉ ਕਲਿਕੀ ਕਲਿ ਧਰਮ ਚਲਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੫੪ ॥ ਪਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਅਜਾਨ ਭੁਜਾ ਰਣਿ ਰੂਪ ਮਹਾਨ ਦਿਖਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਪ੍ਰਿਤਮਾਨ ਸੁਜਾਨ ਅਪ੍ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾ ਲਖ ਬਿਓਮ ਬਿਵਾਨ ਲਜਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਗਣਿ ਭੂਤ ਪਿਸਾਚ ਪ੍ਰੇਤ ਪਰੀ ਮਿਲ ਜੀਤ ਕੈ ਗੀਤ ਗਵਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥ ੧੫੫ ॥ ਬਾਜਤ ਡੰਕ ਅਤੰਕ ਸਮੈ ਰਣ ਰੰਗ ਤੁਰੰਗ ਨਚਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਕਸਿ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਗਦਾ ਬਰਛੀ ਕਰਿ ਸੂਲ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਭ੍ਰਮਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਗਣਿ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਪਿਸਾਚ ਪਰੀ ਰਣ ਦੇਖ ਸਭੈ ਰਹਸਾਂਵਹ ਗੇ ॥ ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਇਹ ਸੰਭਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਂਵਹ ਗੇ ॥

ਛਪੇ ਛੰਦ ॥ ਲਏ ਸੰਗ ਨਿਪ ਸਰਬ ਬਜੇ ਬਿਜਈ ਦੁੰਦਭ ਰਣ ॥ ਸੁਭੇ ਸੂਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਨਿਰਖ ਰੀਝਈ ਅਪਛਰ ਗਣ ॥ ਛਕੇ ਦੇਵ ਅਦੇਵ
ਜਕੇ ਗੰਧਰਬ ਜੱਛ ਬਰ ॥ ਚਕੇ ਭੂਤ ਅਰੁ ਪ੍ਰੇਤ ਸਰਬ ਬਿਦਿਆ ਧਰ ਨਰ ਬਰ ॥ ਖੰਕੜੀਯ ਕਾਲ ਕ੍ਰੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਸਤਤਿ ਕਰੀਯ ॥
ਖੰਡਨ ਅਖੰਡ ਚੰਡੀ ਮਹਾਂ ਜਯ ਜਯ ਜਯ ਸਬਦੇਚਰੀਯ ॥ ੫੪੨ ॥ ਭਿੜੀਯ ਭੇੜ ਲੜ ਖੜੀਯ "ਮੇਰੁ ਝੜਪੜੀ ਪਤੁ ਬਣ ॥ ਡੁਲੀਯ ਇੰਦ੍ਰ
ਤਤ ਫੜ ਫਨਿੰਦ੍ਰ ਸੰਕੁੜੀਯ ਦ੍ਰਵਣ ਗਣ ॥ ਚਕਿਓ ਗਇੰਦ੍ਰ ਧਧਕਯ ਚੰਦ ਭੰ ਭਜਿਗ ਦਿਵਾਕਰ ॥ ਡੁਲਗ ਸੁਮੇਰ ਡੰਗਗ ਕੁਮੇਰ ਸਭ ਸੱਕਗ
ਸਾਇਰ ॥ ਤੰ ਤਜਗ ਧਿਆਨ ਤਬ ਪੂਰ ਜਟੀ ਸਹਿ ਨ ਭਾਰ ਸੱਕਗ ਬਿਰਾ ॥ ਉੱਛਲਗ ਨੀਰ ਪੱਛਲਗ ਪਵਨ ਸੁ ਡਗ ਡਗ ਡਗ ਕੰਪਗ
ਧਰਾ ॥ ੫੪੩ ॥ ਚੱਲਗ ਬਾਣ ਰੁਕੱਗ ਦਿਸਾਣ ਪੱਥਯ ਪਿਸਾਨ ਹੁਅ ॥ ਡਿਗਘ ਬਿੰਦ ਉੱਛਲਘ ਸਿੰਧ ਕੰਪਕ ਸੁਨ ਮੁਨਿ ਧੂਅ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਦ
ਤਜ ਭਜਗ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣਿ ਤੱਜਗ ॥ ਜਦਿਨ ਕ੍ਰੂਰ ਕਲਕੀਵਤਾਰ ਕ੍ਰੋਧਤ ਰਣ ਗੱਜਗ ॥ ਉਛਰੰਤ ਪੂਰ ਬਾਜਨ ਖੁਰੀਯ ਸਭ ਅਕਾਸ ਮਗ ਛਾਇ
ਲੀਅ ॥ ਜਣ ਰਚੀਯ ਲੋਕ ਕਰ ਕੋਪ ਹਰਿ "ਅਸਟਕਾਸ ਖਟੁ ਧਰਣ ਕੀਅ ॥ ੫੪੪ ॥ ਚਕਤ ਚਾਰ ਚਕ੍ਰਵੈ ਚਕ੍ਰਤ ਸਿਰ ਸਹੰਸ ਸੇਸ
ਫਣ ॥ ਧਕਤ ਮੱਛ ਮਾਵਾਸ ਛੇਡ ਰਣ ਭਜਗ ਦ੍ਰਵਣ ਗਣ ॥ ਭ੍ਰਮਤ ਕਾਕ ਕੁੰਡਲੀਅ ਗਿੱਧ ਉਧ ਹੂ ਲੇ ਉਡੀਯ ॥ ਬਮਤ ਜਾਲਖੰ ਕਾਲ ਲੁੱਖ
ਹੱਥੇ ਨਹੀ ਛੁਟੀਯ ॥ ਟੁਟੰਤ ਟੋਪ ਫੁਟੰਤ ਜਿਰਹ ਦਸਤਰਾਗ ਪਖਰ ਤੁਰੀਯ ॥ ਭੱਜੰਤ ਭੀਰ ਰਿੱਝੰਤ ਮਨ ਨਿਰਖ ਸੂਰ ਹੂਰੈ ਫਿਰੀਯ ॥ ੫੪੫ ॥

ਮਾਧੇ ਛੰਦ ॥ ਜਬ ਕੋਪਾ ਕਲਕੀ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਬਾਜਤ ਤੂਰ ਹੋਤ ਝਨਕਾਰਾ ॥ ਹਾ ਹਾ ਮਾਧੇ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸੰਭਾਰੇ ॥ ਪੈਠੇ ਸੂਭਟ
ਹਥਯਾਰ ਉਘਾਰੇ ॥ ੫੪੬ ॥ ਲੀਨ ਮਚੀਨ ਦੇਸ ਕਾ ਰਾਜਾ ॥ ਤਾਂ ਦਿਨ ਬਜੇ ਝੁਝਾਊ ਬਾਜਾ ॥ ਹਾਹਾ ਮਾਧੇ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ ਛਤ੍ਰ ਛਿਨਾਏ ॥ ਦੇਸ
ਬਦੇਸ ਤੁਰੰਗ ਫਿਰਾਏ ॥ ੫੪੭ ॥ ਚੀਨ ਮਚੀਨ ਛੀਨ ਜਬ ਲੀਨਾ ॥ ਉਤਰ ਦੇਸ ਪਯਾਨਾ ਕੀਨਾ ॥ ਹਾਹਾ ਮਾਧੇ ਕਰ ਲੋ ਗਨੋ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ॥
ਸਭ ਸਿਰ ਡੰਕ ਜੀਤ ਕਾ ਬਾਜਾ ॥ ੫੪੮ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਜੀਤ ਜੀਤ ਕੈ ਰਾਜਾ ॥ ਸਭ ਸਿਰ ਨਾਦ ਬਿਜੈ ਕਾ ਬਾਜਾ ॥ ਹਾਹਾ ਮਾਧੇ ਜਹ ਤੱਹ ਛਾਡ
ਦੇਸ ਭਜ ਚਲੇ ॥ ਜਿਤ ਤਿਤ ਦੀਹ ਦਨੁਜ ਦਲ ਮਲੇ ॥ ੫੪੯ ॥ ਕੀਨੇ ਜੱਗ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ ਜੀਤ ਨਿਪਾਰਾ ॥ ਹਾਹਾ ਮਾਧੇ
ਦੇਸ ਬਦੇਸ ਭੇਟ ਲੈ ਆਏ ॥ ਸੰਤ ਉਬਾਰ ਅਸੰਤ ਖਪਾਏ ॥ ੫੫੦ ॥ ਜਹ ਤਹ ਚਲੀ ਧਰਮ ਕੀ ਬਾਤਾ ॥ ਪਾਪਹਿ ਜਾਤ ਭਈ ਸੁਧ ਸਾਤਾ ॥
ਹਾਹਾ ਮਾਧੇ ਕਲਿ ਅਵਤਾਰ ਜੀਤ ਘਰ ਆਏ ॥ ਜਹ ਤਹ ਹੋਵਨ ਲਾਗ ਬਧਾਏ ॥ ੫੫੧ ॥ ਤਬ ਲੋ ਕਲਿਜੁਗਾਂਤ ਨੀਯਰਾਯੋ ॥ ਜਹ ਤਹ ਭੇਦ
ਸਬਨ ਸੁਨ ਪਾਯੋ ॥ ਹਾਹਾ ਮਾਧੇ ਕਲਿਕੀ ਬਾਤ ਤਬੈ ਪਹਚਾਨੀ ॥ ਸਤਿਜੁਗ ਕੀ ਆਗਮਤਾ ਜਾਨੀ ॥ ੫੫੨ ॥

ਅਨਹਦ ਛੰਦ ॥ ਸਤਿਜੁਗ ਆਯੋ ॥ ਸਭ ਸੁਨ ਪਾਯੋ ॥ ਮੁਨ ਮਨ ਭਾਯੋ ॥ ਗੁਨ ਗਨ ਗਾਯੋ ॥੫੫੩॥ ਸਬ ਜਗ ਜਾਨੀ ॥ ਅਕਥ ਕਹਾਨੀ
ਮੁਨਿ ਗਨਿ ਮਾਨੀ ॥ ਕਿਨਹੁ ਨ ਜਾਨੀ ॥੫੫੪॥ ਸਭ ਜਗ ਦੇਖਾ ॥ ਅਨ ਅਨ ਭੇਖਾ ॥ ਸੁ ਛਬਿ ਬਿਸੇਖਾ ॥ ਸਹਿਤ ਭਿਖੇਖਾ ॥੫੫੫॥
ਮੁਨ ਮਨ ਮੋਹੇ ॥ ਫੁਲ ਗੁਲ ਸੋਹੇ ॥ ਸਮ ਛਬ ਕੋ ਹੈ ॥ ਐਸ ਬਨਿਓ ਹੈ ॥੫੫੬॥

ਤਿਲੋਕੀ ਛੰਦ ॥ ਸਤਿਜੁਗ ਆਦਿ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਤਹ ॥ ਜਹ ਤਹ ਆਨੰਦ ਸੰਤ ਮਹੰਤਹ ॥ ਜਹ ਤਹ ਗਾਵਤ ਬਜਾਵਤ ਤਾਲੀ ॥
ਨਾਚਤ ਸ਼ਿਵਜੀ ਹਸਤ ਜਾਲੀ ॥੫੫੭॥ ਬਾਜਤ ਡਉਰੂ ਰਾਜਤ ਤੰਤ੍ਰੀ ॥ ਰੀਝਤ ਰਾਜੰ ਸੀਝਤ ਅਤ੍ਰੀ ॥ ਬਾਜਤ ਤੂਰੰ ਗਾਵਤ ਗੀਤਾ ॥
ਜਹ ਤਹ ਕਲਿਕੀ ਜੁੱਧਨ ਜੀਤਾ ॥੫੫੮॥

ਮੋਹਨ ਛੰਦ ॥ ਅਰਿ ਮਾਰਿ ਕੈ ਰਿਪ ਟਾਰ ਕੈ ਨ੍ਰਿਪ ਮੰਡਲੀ ਸੰਗ ਕੈ ਲੀਓ ॥ ਜਤ੍ਰ ਤਤ੍ਰ ਜਿਤੇ ਤਿਤੇ ਅਤਿ
ਦਾਨ ਮਾਨ ਸਬੈ ਦੀਓ ॥ ਸੁਰ ਰਾਜ ਜਜੋਂ ਨ੍ਰਿਪ ਰਾਜ ਹੁਐ ਗਿਰ ਰਾਜ ਸੇ ਭਟ ਮਾਰ ਕੈ ॥ ਸੁਖ ਪਾਇ ਹਰਖ ਬਢਾਇ ਕੈ ਗ੍ਰਹ ਆਇਯੋ ਜਸੁ
ਸੰਗ ਲੈ ॥੫੫੯॥ ਅਰ ਜੀਤ ਜੀਤ ਅਭੀਤ ਹੁੈ ਜਗ ਹੋਮ ਜੱਗ ਘਨੇ ਕਰੇ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਅਸੇਸ ਭਿੱਛਕ ਰੋਗ ਸੋਗ ਸਬੈ ਹਰੇ ॥ ਕੁਰਰਾਜ ਜਿਉਂ
ਦਿਜਰਾਜ ਕੇ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ਦਾਰਦ ਮਾਰ ਕੈ ॥ ਜਗੁ ਜੀਤ ਸੰਭਰ ਕੋ ਜਲਜੋ ਜਯ ਜਿੱਤ ਕਿੱਤ ਬਿਥਾਰ ਕੈ ॥੫੬੦॥ ਜਗ ਜੀਤ ਬੇਦ ਬਿਥਾਰ ਕੇ ਜਗ
ਸੁ ਅਰਥ ਅਰਥ ਚਿਤਾਰਅੰ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸ ਮੈ ਨਰ ਭੇਜ ਭੇਜ ਹਕਾਰੀਅੰ ॥ ਧਰ ਦਾੜ ਜਿਉਂ ਰਣ ਗਾੜ ਹੁਇ ਤਿਰਲੋਕ ਜੀਤ ਸਬੈ ਲੀਏ ॥
ਬਹੁ ਦਾਨ ਦੈ ਸਨਮਾਨ ਸੇਵਕ ਭੇਜ ਭੇਜ ਤਹਾ ਦੀਏ ॥੫੬੧॥ ਖਲ ਖੰਡ ਖੰਡ ਬਿਹੰਡ ਕੈ ਅਰਿ ਦੰਡ ਦੰਡ ਬਡੋ ਦੀਯੋ ॥ ਅਰਥ ਖਰਬ
ਅਦਰਬ ਦਿਰਬ ਸੁ ਜੀਤ ਕੈ ਅਪਨੋ ਕੀਯੋ ॥ ਰਣ ਜੀਤ ਜੀਤ ਅਜੀਤ ਜੋਧਨ ਛਤ੍ਰ ਅਤ੍ਰ ਛਿਨਾਈਅੰ ॥ ਸਰਦਾਰ ਬਿੰਸਤਿ
ਚਾਰ ਕਲਿ ਅਵਤਾਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਈਅੰ ॥੫੬੨॥

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ - ਨਾਹਿ ਪੁਰ

ਧਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥

ਬਿਭੈ ਬਰਖ ਦੇ ਅਸਟ ਮਾਸੰ ਪ੍ਰਮਾਨੰ ॥

ਭਯੋ ਸੁ ਪ੍ਰਭੰ ਸਰਬ ਬਿਦਯਾ ਨਿਧਾਨੰ ॥

ਜਪੈ ਹਿੰਗਲਾ ਠਿੰਗਲਾ ਪਾਣ ਦੇਵੀ ॥ ਅਨਾਸਾ ਛੁਧਾ ਅਤ੍ਰਧਾਰੀ

ਅਭੇਵੀ ॥ ੨੧ ॥ ਜਯੋ ਤੋਤਲਾ ਸੀਤਲਾ ਖੱਗ ਪਾਣੀ ॥ ਭ੍ਰਮਾ ਭੈਰਵੀ

ਭੀਮ ਰੂਪਾ ਭਵਾਣੀ ॥ ਚਲਾ ਚਲ ਸਿੰਘੰ ਝਮਾ ਝੰਮ ਅੱਤ੍ਰੰ ॥ ਹਹਾ ਹੂਹਿ ਹਾਸੰ

ਝਲਾ ਝਲ ਛੱਤ੍ਰੰ ॥ ੨੨ ॥ ਅਟਾ ਅੱਟਿ ਹਾਸੰ ਛਟਾ ਛੱਟ ਕੇਸੰ ॥ ਅਸੰ ਓਧ ਪਾਣੰ

ਨਮੋ ਕ੍ਰੂਰ ਭੇਸੰ ॥ ਸਿਰੰ ਮਾਲ ਸ੍ਰੁੱਛੰ ਲਸੈ ਦੰਤ ਪੰਤੰ ॥ ਭਜੈ ਸਤ੍ਰ ਗੂੜੰ ਪ੍ਰਵੁਲੰਤ ਸੰਤੰ ॥ ੨੩ ॥ ਅਲਿੰ ਪਾਤ ਅਰਧੀ

ਮਹਾਂ ਰੂਪ ਰਾਜੈ ॥ ਮਹਾਂ ਜੋਤ ਜ਼ਾਲੰ ਕਰਾਲੰ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਤ੍ਰਸੈ ਦੁਸਟ ਪੁਸਟੰ ਹਸੈ ਸੁਧ ਸਾਧੰ ॥ ਭਜੈ ਪਾਨ ਦੁਰਗਾ ਅਰੂਪੀ ਅਗਾਧੰ ॥ ੨੪ ॥

ਸੁਨੇ ਉਸਤਤੀ ਭੀ ਭਵਾਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲੰ ॥ ਅਧੰ ਉਰਧਵੀ ਆਪ ਰੂਪੀ ਰਸਾਲੰ ॥ ਦਏ ਇਖ੍ਧੀ ਦੇ ਅਭੰਗੰ ਖਤੰਗੰ ॥ ਪਰੰਸਯੰ ਧਰੰ ਜਾਨ ਲੋਹੰ

ਸੁਰੰਗੰ ॥ ੨੫ ॥ ਜਥੈ ਸਸਤ੍ਰ ਸਾਧੀ ਸਭੈ ਸਸਤ੍ਰ ਪਾਏ ॥ ਉਘਾਰੇ ਚੁਮੇ ਕੰਠ ਸੀਸੰ ਛੁਹਾਏ ॥ ਲਖਯੋ ਸਰਬ ਰਾਵੰ ਪ੍ਰਭਾਵੰ ਅਪਾਰੰ ॥ ਅਜੋਨੀ ਅਜੈ

ਬੇਦ ਬਿੱਦਿਆ ਬਿਚਾਰੰ ॥ ੨੬ ॥ ਗ੍ਰਿਹੀ ਤੁਆ ਜਥੈ ਸੱਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਅਪਾਰੰ ॥ ਪੜ੍ਹੇ ਅਨਭਵੰ ਬੇਦ ਬਿੱਦਿਆ ਬਿਚਾਰੰ ॥ ਪੜ੍ਹੇ ਸਰਬ ਬਿੱਦਿਆ

ਹੁਤੀ ਸਰਬ ਦੇਸੰ ॥ ਜਿਤੇ ਸਰਬ ਦੇਸੀ ਸੁ ਅਸਤ੍ਰ ਨਰੇਸੰ ॥ ੨੭ ॥

ਮੋਹਣੀ ਛੰਦ ॥ ਜੈ ਦੇਵ ਭੇਵੀ ਭਾਵਾਣੀ ॥ ਭਉ ਖੰਡੀ ਦੁਰਗਾ ਸਰਬਾਣੀ ॥ ਕੇਸਰੀਆ ਬਾਹੀ ਕਉਮਾਰੀ ॥ ਭੈ ਖੰਡੀ ਭੈਰਵੀ

ਉੱਧਾਰੀ ॥ ੪੫ ॥ ਅਕਲੰਕਾ ਅੱਤ੍ਰੀ ਛਤ੍ਰਾਣੀ ॥ ਮੋਹਣੀਅੰ ਸਰਬੰ ਲੋਕਾਣੀ ॥ ਰਕਤਾਗੀ ਸਾਗੀ ਸਾਵਿਤ੍ਰੀ ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵੀ ਪਰਮਾ ਪਾਵਿਤ੍ਰੀ ॥ ੪੬ ॥

ਤੋਤਲੀਆ ਜਿਹਬਾ ਕਉਮਾਰੀ ॥ ਭਵ ਭਰਣੀ ਹਰਣੀ ਉੱਧਾਰੀ ॥ ਮ੍ਰਿਦ ਰੂਪਾ ਭੂਪਾ ਬੁੱਧਾਣੀ ॥ ਜੈ ਜੰਪੈ ਸੁਧੰ ਸਿੱਧਾਣੀ ॥ ੪੭ ॥ ਜਗ ਧਾਰੀ

ਭਾਰੀ ਭਗਤਾਯੰ ॥ ਕਰਿ ਧਾਰੀ ਭਾਰੀ ਮੁਕਤਾਯੰ ॥ ਸੁੰਦਰ ਗੋਫਣੀਆ ਗੁਰਜਾਣੀ ॥ ਤੇ ਬਰਣੀ ਹਰਣੀ ਭਾਮਾਣੀ ॥ ੪੮ ॥ ਭਿੰਭਰੀਆ ਜੱਛੰ ਸਰਬਾਣੀ ॥

ਗੰਧਰਬੀ ਸਿੱਧੰ ਚਾਰਾਣੀ ॥ ਅਕਲੰਕ ਸਰੂਪੰ ਨਿਰਮਲੀਅੰ ॥ ਘਣ ਮੱਧੇ ਮਾਨੋ ਚੰਚਲੀਅੰ ॥ ੪੯ ॥ ਅਸਪਾਣੰ ਮਾਣੰ ਲੋਕਾਯੰ ॥ ਸੁਖ ਕਰਣੀ ਹਰਣੀ

ਸੋਕਾਯੰ ॥ ਦੁਸਟ ਹੰਤੀ ਸੰਤੰ ਉੱਧਾਰੀ ॥ ਅਨਛੇਦਾ ਭੇਦਾ ਕਉਮਾਰੀ ॥ ੫੦ ॥ ਆਨੰਦੀ ਗਿਰਜਾ ਕਉਮਾਰੀ ॥ ਅਨਛੇਦਾ ਭੇਦਾ ਉੱਧਾਰੀ ॥
 ਅਨਗੰਜ ਅਭੰਜਾ ਖੰ ਕਾਲੀ ॥ ਮ੍ਰਿਗਨੈਣੀ ਰੂਪੰ ਉੱਜਾਲੀ ॥ ੫੧ ॥ ਰਕਤਾਂਗੀ ਰੁਦ੍ਰਾ ਪਿੰਗਾਛੀ ॥ ਕਟਿ ਕਛੀ ਸ੍ਰਛੀ ਹੁਲਾਸੀ ॥ ਰਕਤਾਲੀ ਰਾਮਾ
 ਧਉ ਲਾਲੀ ॥ ਮੋਹਣੀਆ ਮਾਈ ਖੰ ਕਾਲੀ ॥ ੫੨ ॥ ਜਗਦਾਨੀ ਮਾਨੀ ਭਾਵਾਣੀ ॥ ਭਵਖੰਡੀ ਦੁਰਗਾ ਦੇਵਾਣੀ ॥ ਰੁਦ੍ਰਾਗੀ ਰੁਦ੍ਰਾ ਰਕਤਾਂਗੀ ॥
 ਪਰਮੇਸਰੀ ਮਾਈ ਧਰਮਾਗੀ ॥ ੫੩ ॥ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਦਰਣੀ ਮਹਿ ਪਾਲੀ ॥ ਚਿਛੁਰਾਸੁਰ ਹੰਤੀ ਖੰ ਕਾਲੀ ॥ ਅਸਿ ਪਾਣੀ ਮਾਣੀ ਦੇਵਾਣੀ ॥
 ਜੈ ਦਾਤੀ ਦੁਰਗਾ ਭਾਵਾਣੀ ॥ ੫੪ ॥ ਪਿੰਗਾਛੀ ਪਰਮਾ ਪਾਵਿਤ੍ਰੀ ॥ ਸਾਵਿਤ੍ਰੀ ਸੰਧਿਆ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ॥ ਭੈ ਹਰਣੀ ਭੀਮਾ ਭਾਮਾਣੀ ॥ ਜੈ ਦੇਵੀ
 ਦੁਰਗਾ ਦੇਵਾਣੀ ॥ ੫੫ ॥ ਦੁਰਗਾ ਦਲ ਗਾਹੀ ਦੇਵਾਣੀ ॥ ਭੈ ਖੰਡੀ ਸਰਬੰ ਭੂਤਾਣੀ ॥ ਜੈ ਚੰਡੀ ਮੁੰਡੀ ਸਤ੍ਰ ਹੰਤੀ ॥ ਜੈ ਦਾਤਾ ਮਾਤਾ ਜੈ ਅੰਤੀ ॥ ੫੬ ॥
 ਸੰਸਰਣੀ ਤਰਣੀ ਲੋਕਾਣੀ ॥ ਭਿੰਭਰਣੀ ਦਰਣੀ ਦਈਤਾਣੀ ॥ ਕੇ ਕਰਣੀ ਕਾਰਣ ਲੋਕਾਣੀ ॥ ਦੁਖ ਹਰਣੀ ਦੇਵੰ ਇੰਦ੍ਰਾਣੀ ॥ ੫੭ ॥ ਸੁੰਭ ਹੰਤੀ
 ਜੰਤੀ ਖੰਕਾਲੀ ॥ ਕੰਕੜੀਆ ਰੂਪਾ ਰਕਤਾਲੀ ॥ ਤੋਤਲੀਆ ਜਿਹਵਾ ਸਿੰਧੁਲੀਆ ॥ ਹਿੰਗੁਲੀਆ ਮਾਤਾ ਪਿੰਗੁਲੀਆ ॥ ੫੮ ॥ ਚੰਚਾਲੀ ਚਿਤ੍ਰਾ
 ਚਿਤ੍ਰਾਂਗੀ ॥ ਭਿੰਭਰੀਆ ਭੀਮਾ ਸਰਬਾਂਗੀ ॥ ਬੁਧ ਭੂਪਾ ਕੂਪਾ ਜੁ ਜਾਲੀ ॥ ਅਕਲੰਕਾ ਮਾਈ ਨਿਮਾਲੀ ॥ ੫੯ ॥ ਉਛਲੇ ਲੰਕੜੀਆ ਛਤ੍ਰਾਲਾ ॥
 ਭਿੰਭਰੀਆ ਭੈਰੋ ਭਉਹਾਲਾ ॥ ਜੈ ਦਾਤਾ ਮਾਤਾ ਜੈਦਾਣੀ ॥ ਲੋਕੇਸੀ ਦੁਰਗਾ ਭਾਵਾਣੀ ॥ ੬੦ ॥ ਸੰਮੋਹੀ ਸਰਬੰ ਜਗਤਾਯੰ ॥ ਨਿੰਦਾ ਛੁਧਾ ਪਿਪਾਸਾਯੰ ॥
 ਜੈ ਕਾਲੰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸਕ੍ਰਾਣੀ ॥ ਉਧਾਰੀ ਭਾਰੀ ਭਗਤਾਣੀ ॥ ੬੧ ॥ ਜੈ ਮਾਈ ਗਾਈ ਬੇਦਾਣੀ ॥ ਅਨਛਿੱਜ ਅਭਿੱਦਾ ਅਖਿਦਾਣੀ ॥
 ਭੈ ਹਰਣੀ ਸਰਬੰ ਸੰਤਾਣੀ ॥ ਜੈ ਦਾਤਾ ਮਾਤਾ ਕ੍ਰਿਪਾਣੀ ॥ ੬੨ ॥

ਅੱਚਕੜਾ ਛੰਦ ॥ ਅੰਬਕਾ ਤੋਤਲਾ ਸੀਤਲਾ ਸਾਕਣੀ ॥ ਸਿੰਧੁਰੀ ਸੁ ਪ੍ਰਭਾ ਸੁ ਭ੍ਰਮਾ ਡਾਕਣੀ ॥ ਸਾਵਜਾ ਸੰਭਿਰੀ ਸਿੰਧਲਾ ਦੁਖ ਹਰੀ ॥
 ਸੁੰਮਿਲਾ ਸੰਭਿਲਾ ਸੁ ਪ੍ਰਭਾ ਦੁਧਰੀ ॥ ੬੩ ॥ ਭਾਵਨੀ ਭੈ ਹਰੀ ਭੂਤਿਲੀ ਭੈ ਹਰਾ ॥ ਟਾਕਣੀ ਝਾਕਣੀ ਸਾਕਣੀ ਸਿੰਧੁਲਾ ॥ ਦੁਧਰਾ ਦ੍ਰੁਮੁਖਾ ਦ੍ਰੁਕਟਾ
 ਦੁਧਰੀ ॥ ਕੰਪਿਲਾ ਜੰਪਿਲਾ ਹਿੰਗੁਲਾ ਭੈ ਹਰੀ ॥ ੬੪ ॥ ਚਿਤ੍ਰਣੀ ਚਾਪਣੀ ਚਾਰਣੀ ਚੱਛਣੀ ॥ ਹਿੰਗੁਲਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਗੰਧੂਬਾ ਜੱਛਣੀ ॥ ਬਰਮਣੀ
 ਚਰਮਣੀ ਪਰਘਣੀ ਪ੍ਰਾਸਣੀ ॥ ਖੜਗਣੀ ਗੜਗਣੀ ਸੈਬਣੀ ਸਾਪਣੀ ॥ ੬੫ ॥ ਭੀਮੜਾ ਸਮਦੜਾ ਹਿੰਗਲਾ ਕਾਰਤ ਕੀ ॥ ਸੁ ਪ੍ਰਭਾ ਅੱਛਿਦਾ
 ਅੱਧਰਾ ਮਾਰਤ ਕੀ ॥ ਗਿੰਗਲੀ ਹਿੰਗਲੀ ਠਿੰਗਲੀ ਪਿੰਗਲਾ ॥ ਚਿੱਕਣੀ ਚਰਕਟਾ ਚਰਪਟਾ ਚਾਂਵਡਾ ॥ ੬੬ ॥

ਅਚਕੜਾ ॥ ਤ੍ਰੁਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਅਛਿਦਾ ਅਭਿਦਾ ਅਸਿਤਾ ਅੱਧਰੀ ॥ ਅਕਿਟਾ ਅਖਡਾ ਅਛਟਾ ਦੁੱਧਰੀ ॥ ਅੰਜਨੀ ਅੰਬਕਾ ਅਸਤ੍ਰਣੀ ਧਾਰਣੀ ॥
 ਅੱਭਰੰ ਅਧਰਾ ਜਗਤਿ ਉਧਾਰਣੀ ॥ ੬੭ ॥ ਅੰਜਨੀ ਗੰਜਨੀ ਸਾਕੜੀ ਸੀਤਲਾ ॥ ਸਿਧਰੀ ਸੁ ਪ੍ਰਭਾ ਸਾਮਲਾ ਤੋਤਲਾ ॥ ਸੰਭਰੀ ਗੰਭਰੀ ਅੰਭਰੀ
 ਅਕਟਾ ॥ ਦੁਸਲਾ ਦੁੱਭਿਖਾ ਦ੍ਰੁਕਟਾ ਅਮਿਟਾ ॥ ੬੮ ॥ ਭੈਰਵੀ ਭੈ ਹਰੀ ਭੂਚਰਾ ਭਾਵਨੀ ॥ ਤ੍ਰਿਕੁਟਾ ਚਰਪਟਾ ਚਾਂਵਡਾ ਮਾਨਵੀ ॥ ਜੋਬਨਾ ਜੈ ਕਰੀ

ਜੰਡ ਹਰੀ ਜਾਲਪਾ ॥ ਤੋਤਲਾ ਤੁੰਦਲਾ ਦੰਤਲੀ ਕਾਲਕਾ ॥ ੬੯ ॥ ਭਰਮਣਾ ਨਿਭ੍ਰਮਾ ਭਾਵਨਾ ਭੈ ਹਰੀ ॥ ਬਰ ਬੁਧਾਂ ਦਾਤੁਣੀ ਸੱਤੁਣੀ ਛੈ ਕਰੀ ॥
 ਦੁਕਟਾ ਦੁਭਿਦਾ ਦੁਧਰਾ ਦੁਮਦੀ ॥ ਅਤ੍ਰੁਤਾ ਅਛਟਾ ਅਜਟਾ ਅਭਿਦੀ ॥ ੭੦ ॥ ਤੰਤਲਾ ਅੰਤਲਾ ਸੰਤਲਾ ਸਾਵਜਾ ॥ ਭੀਮਤਾ ਭੈ ਹਰੀ ਭੂਤਲਾ ਭਾਵਜਾ ॥
 ਭਾਕਣੀ ਸਾਕਣੀ ਝਾਕਣੀ ਕਾਕਤਾ ॥ ਕਿੰਕੜੀ ਕਾਲਕਾ ਜਾਲਪਾ ਜੈ ਮ੍ਰਿਤਾ ॥ ੭੧ ॥ ਨਿੰਗੁਲਾ ਹਿੰਗੁਲਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਪ੍ਰਸਾਣੀ ॥ ਸੱਸਤੁਣੀ
 ਅਸਤੁਣੀ ਸੂਲਣੀ ਸਾਸਣੀ ॥ ਕੰਨਿਕਾ ਅੰਨਿਕਾ ਧੰਨਿਕਾ ਧਉਲਰੀ ॥ ਰਕਤਿਕਾ ਸਕਤਿਕਾ ਭਤਤਕਾ ਜੈ ਕਰੀ ॥ ੭੨ ॥ ਝਿੰਗੜਾ ਪਿੰਗੜਾ ਜਿੰਗੜਾ
 ਜਾਲਪਾ ॥ ਜੋਗਣੀ ਭੋਗਣੀ ਰੋਗ ਹਰੀ ਕਾਲਕਾ ॥ ਚੰਚਲਾ ਚਾਂਵਡਾ ਚਾਚਰਾ ਚਿਤ੍ਰਤਾ ॥ ਤੰਤਰੀ ਭਿੰਭਰੀ ਛੱਤੁਣੀ ਛਿੰਛਲਾ ॥ ੭੩ ॥ ਦੰਤੁਲਾ
 ਦਾਮਣੀ ਦੁੱਕਟਾ ਦੁਭ੍ਰਮਾ ॥ ਛੁੱਧਿਤਾ ਨਿਦੁਕਾ ਨਿਭਿਖਾ ਨਿਗਮਾ ॥ ਕਦੁਕਾ ਚੂੜਕਾ ਚਾਰਕਾ ਚਾਪਣੀ ॥ ਚਿਚੁੜੀ ਚਾਵੜਾ ਚਿੰਪਿਲਾ ਜਾਪਣੀ ॥ ੭੪ ॥
 ਬਿਸਨ ਪਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਥਤਾ ॥ ਪਰਜ ॥ ਕੈਸੇ ਕੈ ਪਾਇਨ ਪ੍ਰਭਾ ਉਚਾਰੇ ॥ ਜਾਨੁਕ ਨਿਪਟ ਅਘਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮ ਸੰਪਟ ਸੁਭਟ
 ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਮਨ ਮਧੁ ਕਰਹਿ ਚਰਣ ਕਮਲਨ ਪਰ ਹੁਐ ਮਨ ਮੱਤ ਗੁੰਜਾਰੇ ॥ ਮਾਤ੍ਰਿਕ ਸਪਤ ਸਪਿਤ ਪਿਤਰਨ ਕੁਲ ਚੋਦਹੂੰ ਕੁਲੀ ਉਧਾਰੇ ॥ ੧ ॥ ੭੫ ॥
 ਬਿਸਨ ਪਦ ॥ ਕਾਛੀ ॥ ਤਾਂ ਦਿਨ ਦੇਹ ਸਫਲ ਕਰ ਜਾਨੇ ॥ ਜਾਂ ਦਿਨ ਜਗਤ ਮਾਤ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂੰ ਦੇਹਿ ਬਿਜੈ ਬਰ ਦਾਨੇ ॥
 ਤਾਂ ਦਿਨ ਸੱਸਤ੍ਰੁ ਅੱਸਤ੍ਰੁ ਕਟ ਬਾਂਧੋਂ ਚੰਦਨ ਚਿਤ੍ਰ ਲਗਾਉਂ ॥ ਜਾਂਕਹੁ ਨੇਤ ਨਿਗਮ ਕਹਿ ਬੋਲਤ ਤਾਸ ਸੁ ਬਰ ਜਬ ਪਾਉਂ ॥ ੨ ॥ ੭੬ ॥
 ਸੋਰਠ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਥਤਾ ॥ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਅਭਯ ਭਵਾਨੀ ॥ ਅਤਿ ਹੀ ਨਿਰਖ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਰਸ ਕੇ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਖਾ ਪਛਾਨੀ ॥ ਆਪਨ ਭਗਤ
 ਜਾਨ ਭਵ ਖੰਡਨ ਅਭਯ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਚੱਕ੍ਰਤ ਰਹੇ ਪੇਖ ਮੁਨ ਜਨ ਸੁਰ ਅਜਰ ਅਮਰ ਪਦ ਪਾਯੋ ॥ ੩ ॥ ੭੭ ॥ ਸੋਭਤ ਬਾਮਹਿ ਪਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਣੀ ॥
 ਜਾਂ ਤਰ ਜੱਛ ਕਿੰਨਰ ਅਸਰਨ ਕੀ ਸਬ ਕੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਹਿਰਾਨੀ ॥ ਜਾਂ ਤਨ ਮਧੁਕੀਟਭ ਕਹੁ ਖੰਡਯੋ ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਸੋਈ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨਿਦਾਨ
 ਲਗੇ ਜਗ ਦਾਹਨ ਰਹੇ ਹਮਾਰੇ ॥ ੪ ॥ ੭੮ ॥ ਜਾਂ ਤਨ ਬਿੜਾਲਾਛ ਚਿਛ੍ਰਾਦਿਕ ਖੰਡਨ ਖੰਡ ਉਡਾਏ ॥ ਪੂਲੀਕਰਨ ਧੂਮ੍ਰਲੋਚਨ ਕੇ ਮਾਸਨ ਗਿੱਧ ਰਜਾਏ ॥
 ਰਾਮ ਰਸੂਲ ਕਿਸਨ ਬਿਸਨਾਦਿਕ ਕਾਲ ਕ੍ਰਵਾਲਹਿ ਕੂਟੇ ॥ ਕੋਟ ਉਪਾਇ ਧਾਇ ਸਭ ਥਾਕੇ ਬਿਨ ਤਿਹ ਭਜਨ ਨ ਛੂਟੇ ॥ ੫ ॥ ੭੯ ॥
 ਸੂਹੀ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਥਤਾ ॥ ਸੋਭਤ ਪਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਉਜਾਰੀ ॥ ਜਾਂ ਤਨ ਇੰਦ੍ਰ ਕੋਟ ਕਈ ਖੰਡੇ ਬਿਸਨ ਕ੍ਰੋਰ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾਰੀ ॥
 ਜਾਂ ਕਹੁ ਰਾਮ ਉਚਰ ਮੁਨ ਜਨ ਸਬ ਸੇਵਤ ਧਿਆਨ ਲਗਾਏ ॥ ਤਸ ਤੁਮ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਈ ਕੋਟਿਕ ਬਾਰ ਉਪਾਇ ਮਿਟਾਏ ॥ ੬ ॥ ੮੦ ॥
 ਅਨਭਵ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਅਗੰਜਨ ਕਹੇ ਕਵਨ ਬਿੱਧ ਗੱਈਯੈ ॥ ਜਿਹਬਾ ਸਹੰਸ੍ਰ ਰਟਤ ਗੁਨ ਥਾਕੀ ਕਬਿ ਜਿਹਵੇਕ ਬਤੱਈਯੈ ॥ ਭੂਮ ਅਕਾਸ ਪਤਾਰ
 ਜਵਨ ਕਰ ਚਉਦਹ ਖੰਡ ਬਿਹੰਡੇ ॥ ਜਗਮਗ ਜੋਤ ਹੋਤ ਭੂ ਤਲਿ ਮੈ ਖੰਡਨ ਅਉ ਬ੍ਰਹਮੰਡੇ ॥ ੭ ॥ ੮੧ ॥
 ਸੋਰਠ ॥ ਬਿਸਨ ਪਦ ॥ ਜੈ ਜੈ ਰੂਪ ਅਰੇਖ ਅਪਾਰ ॥ ਜਾਸਿ ਪਾਇ ਭ੍ਰਮਾਇ ਜੱਹ ਤੱਹ ਭੀਖ ਕੋ ਸਿਵ ਦੁਆਰ ॥ ਜਾਸਿ ਪਾਇ ਲਗਯੋ

ਨਿਸੇਸਹਿ ਕਾਰਮਾ ਤਨ ਏਕ ॥ ਦੇਵਤੇਸ ਸਹੰਸ੍ਰ ਭੇ ਭਗ ਜਾਸਿ ਪਾਇ ਅਨੇਕ ॥੮੧॥੮੨॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਰਾਮ ਭਏ ਕਿਤੇ ਪੁਨ ਕਾਲ ਪਾਇ ਬਿਹਾਨ ॥
ਕਾਲ ਕੇ ਅਨ ਕਾਲ ਕੈ ਅਕਲੰਕ ਮੂਰਤ ਮਾਨ ॥ ਜਾਸਿ ਪਾਇ ਭਯੋ ਸਬੈ ਜਗ ਜਾਸਿ ਪਾਇ ਬਿਲਾਨ ॥ ਤਾਹਿ ਤੈ ਅਬਿਚਾਰ ਜੜ੍ਹ ਕਰਤਾਰ ਕਾਹਿ
ਨ ਜਾਨ ॥ ੯ ॥ ੮੩ ॥ ਨਰ ਹਰਿ ਜਾਨ ਕਾਹਿ ਨ ਲੇਤ ॥ ਤੈ ਭਰੋਸ ਪਰਯੋ ਪਸੂ ਜਿਹ ਮੋਹਿ ਬੱਧਿ ਅਚੇਤ ॥ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਰਸੂਲ ਕੋ ਉਠਿ ਲੇਤ
ਨਿਤਪ੍ਰਤ ਨਾਉ ॥ ਕਹਾ ਵੈ ਅਬ ਜੀਅਤ ਜਗ ਮੈ ਕਹਾਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗਾਉ ॥ ੧੦ ॥ ੮੪ ॥

ਸੋਰਠ ॥ ਤਾਸ ਕਿਉਂ ਨ ਪਛਾਨਹੀ ਜੋ ਹੋਹਿ ਹੈ ਅਬ ਹੈ ॥ ਨਿਹਵਲ ਕਾਹੇ ਭਜਤ ਪਾਹਨ ਤੋਹਿ ਕਛੁ ਫਲਿ ਦੇ ॥
ਤਾਸ ਸੇਵਹੁ ਜਾਸ ਸੇਵਤਿ ਹੋਹਿ ਪੂਰਣ ਕਾਮ ॥ ਹੋਹਿ ਮਨਸਾ ਸਕਲ ਪੂਰਣ ਲੇਤ ਜਾਂ ਕੋ ਨਾਮ ॥ ੧੧ ॥ ੮੫ ॥

ਬਿਸਨ ਪਦ ॥ ਰਾਮਕਲੀ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੀਨੀ ਜਬੈ ਬਡਾਈ ॥ ਰੀਝੈ ਦੇਵ ਦਿਆਲ ਤਿਹ ਉਪਰ ਪੂਰਣ ਪੁਰਖ ਸਦਾ ਈ ॥
ਆਪਨਿ ਮਿਲੇ ਦੇਵ ਦਰਸਨਿ ਭਯੋ ਸਿੰਘ ਕਰੀ ਅਸਵਾਰੀ ॥ ਲੀਨੇ ਛੱਤ੍ਰ ਲੰਕਰਾ ਕੂਦਤ ਨਾਚਣ ਜਣ ਦੇ ਤਾਰੀ ॥ ੧੨ ॥ ੮੬ ॥

ਰਾਮਕਲੀ ॥ ਝਮਕਤ ਅਸਤ੍ਰ ਛਟਾ ਸੱਸਤ੍ਰਿਨਿ ਕੀ ਬਾਜਤ ਡਉਰ ਅਪਾਰ ॥ ਨਿਰਤਤ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਨਾਨਾ ਬਿਧ ਡਹਕਤ ਫਿਰਤ ਬੈਤਾਰ ॥
ਕੁਹਕਤਿ ਫਿਰਤਿ ਕਾਕਣੀ ਕੁਹਰਤ ਡਹਰਤ ਕਠਨ ਮਸਾਨ ॥ ਘਹਰਤਿ ਗਗਨਿ ਸਘਨ ਰਿਖ ਦਹਲਤ ਬਿਡਰਤ ਬਯੋਮ ਬਿਵਾਨ ॥ ੧੩ ॥ ੮੭ ॥

ਦੇਵੀ ਬਾਚ ॥ ਸਾਰੰਗ ਬਿਸਨ ਪਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਛੁ ਬਰ ਮਾਂਗਹੁ ਪੂਤ ਸਯਾਨੇ ॥ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਨਹੀਂ ਤੁਮਰੀ ਸਰ ਸਾਧ ਚਰਿਤ ਹਮ ਜਾਨੇ ॥

ਜੋ ਬਰ ਦਾਨ ਚਹੇ ਸੋ ਮਾਂਗੋ ਸਬ ਹਮ ਤੁਮੈ ਦਿਵਾਰ ॥ ਕੰਚਨ ਰਤਨ ਬੱਜ੍ਰ ਮੁਕਤਾ ਫਲ ਲੀਜਹਿ ਸਕਲ ਸੁਧਾਰ ॥ ੧੪ ॥ ੮੮ ॥

ਪਾਰਸ ਨਾਥ ਬਾਚ ॥ ਸਾਰੰਗ ॥ ਬਿਸਨ ਪਦ ॥

ਸਬ ਹੀ ਪੜ੍ਹੋ ਬੇਦ ਬਿਦਿਆ ਬਿਧਿ ਸਭ ਹੀ ਸਸਤ੍ਰ ਚਲਾਉਂ ॥

ਸਭ ਹੀ ਦੇਸ ਜੇਰ ਕਰਿ ਆਪਨ ਆਪੇ ਮਤਾ ਮਤਾਉਂ ॥

ਕਹਿ ਤਥਾਸਤ੍ਰ ਭਈ ਲੋਪ ਚੰਡਕਾ ਤਾਸ ਮਹਾਂ ਬਰ ਦੇ ਕੈ ॥

ਅੰਤ੍ਰ ਧਯਾਨ ਹੁਐ ਗਈ ਆਪਨ ਪਰ ਸਿੰਘ ਅਰੂੜਤ ਹੁਐ ਕੈ ॥ ੧੫ ॥ ੮੯ ॥

ਸਥਾਵਰ ਹਜ਼ਾਰੇ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥

(੯੨)

★★

★★

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਧਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ੴ

ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੇ ਕਰਿ ਸੰਨਿਆਸਾ ॥

ਬਨ ਸੇ ਸਦਨ ਸਭੈ ਕਰਿ ਸਮਝਹੁ ਮਨ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਤ ਕੀ ਜਟਾ ਜੋਗ ਕੇ ਮੱਜਨੁ ਨੇਮ ਕੇ ਨਖਨ ਬਢਾਓ ॥ ਗਿਆਨ ਗੁਰੂ ਆਤਮ

ਉਪਦੇਸਹੁ ਨਾਮ ਬਿਭੂਤ ਲਗਾਓ ॥ ੧ ॥ ਅਲਪ ਅਹਾਰ ਸੁਲਪ ਸੀ ਨਿੰਦ੍ਰ

ਦਯਾ ਛਿਮਾ ਤਨ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖ ਸਦਾ ਨਿਰਬਾਹਿਬੋ ਹੁੰਬੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਅਤੀਤ ॥ ੨ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਲੋਭ ਹਠ ਮੋਹ ਨ ਮਨ ਸੇ ਲਯਾਵੈ ॥ ਤਬ ਹੀ ਆਤਮ ਤਤ ਕੇ ਦਰਸੇ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਕਹਿ ਪਾਵੈ ॥ ੩ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥ ਰੇ ਮਨ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜੋਗੁ ਕਮਾਓ ॥ ਸਿੰਝੀ ਸਾਚ ਅਕਪਟ ਕੰਠਲਾ ਧਿਆਨ ਬਿਭੂਤ ਚੜ੍ਹਾਓ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਤੀ ਗਹੁ ਆਤਮ ਬਸ ਕਰ ਕੀ ਭਿੱਛਾ ਨਾਮ ਅਧਾਰੰ ॥ ਬਾਜੇ ਪਰਮ ਤਾਰ ਤਤੁ ਹਰਿ ਕੇ ਉਪਜੈ ਰਾਗ ਰਸਾਰੰ ॥ ੧ ॥ ਉਘਟੈ ਤਾਨ ਤਰੰਗ ਰੰਗਿ

ਅਤਿ ਗਿਆਨ ਗੀਤ ਬੰਧਾਨੰ ॥ ਚਕਿ ਚਕਿ ਰਹੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨ ਛਕਿ ਛਕਿ ਬਯੋਮ ਬਿਵਾਨੰ ॥ ੨ ॥ ਆਤਮ ਉਪਦੇਸ ਭੇਸੁ ਸੰਜਮ ਕੇ

ਜਾਪ ਸੁ ਅਜੱਪਾ ਜਾਪੈ ॥ ਸਦਾ ਰਹੈ ਕੰਚਨ ਸੀ ਕਾਯਾ ਕਾਲ ਨ ਕਬਹੂੰ ਬਿਆਪੈ ॥ ੩ ॥ ੨ ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥ ਪ੍ਰਾਨੀ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪਗ ਲਾਗੋ ॥ ਸੇਵਤ ਕਹਾ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਕਬਹੂੰ ਸੁਚਿਤ ਹੁੰ ਜਾਗੋ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਰਨ ਕਹਾ ਉਪਦੇਸਤ ਹੈ ਪਸੁ ਤੋਹਿ ਪਰਬੋਧ ਨ ਲਾਗੋ ॥ ਸਿੰਚਤ ਕਹਾ ਪਰੇ ਬਿਖਿਯਨ ਕਹ ਕਬਹੂੰ ਬਿਖੈ ਰਸ ਤਯਾਗੋ ॥ ੧ ॥ ਕੇਵਲ ਕਰਮ

ਭਰਮ ਸੇ ਚੀਨਹੁ ਧਰਮ ਕਰਮ ਅਨੁਰਾਗੋ ॥ ਸੰਗ੍ਰਹੁ ਕਰੋ ਸਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਪਰਮ ਪਾਪ ਤਜਿ ਭਾਗੋ ॥ ੨ ॥ ਜਾ ਤੇ ਦੂਖ ਪਾਪ ਨਹਿ ਭੋਟੈ

ਕਾਲ ਜਾਲ ਤੇ ਤਾਗੋ ॥ ਜੈ ਸੁਖ ਚਾਹੋ ਸਦਾ ਸਭਨ ਕੋ ਤੋ ਹਰਿ ਕੇ ਰਸ ਪਾਗੋ ॥ ੩ ॥ ੩ ॥

ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥ ਪ੍ਰਭ ਜੂ ਤੋ ਕਹ ਲਾਜ ਹਮਾਰੀ ॥ ਨੀਲ ਕੰਠ ਨਰ ਹਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ਨੀਲ ਬਸਨ ਬਨਵਾਰੀ ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥
ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸਰ ਸੁਆਮੀ ਪਾਵਨ ਪਉਨ ਅਹਾਰੀ ॥ ਮਾਧਵ ਮਹਾ ਜੋਤਿ ਮਧ ਮਰਦਨ ਮਾਨ ਮੁਕੰਦ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ੧ ॥ ਨਿਰਬਿਕਾਰ ਨਿਰਜੁਰ
ਨਿੰਦਾ ਬਿਨੁ ਨਿਰਬਿਖ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੀ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧ ਕਾਲ ਤ੍ਰੈ ਦਰਸੀ ਕੁਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਨਾਸਨ ਕਾਰੀ ॥ ੨ ॥ ਧਨਰਪਾਨ ਧ੍ਰਿਤ ਮਾਨ ਧਰਾਧਰ
ਅਨਿ ਬਿਕਾਰ ਅਸਿਧਾਰੀ ॥ ਹੋ ਮਤਿ ਮੰਦ ਚਰਨ ਸਰਨਾਗਤਿ ਕਰ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥ ੩ ॥ ੧ ॥

ਰਾਗੁ ਕਲਿਆਣ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥ ਬਿਨ ਕਰਤਾਰ ਨ ਕਿਰਤਮ ਮਾਨੋ ॥ ਆਦਿ ਅਜੋਨਿ ਅਜੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤਿਹ ਪਰਮੇਸਰ ਜਾਨੋ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਕਹਾ ਭਯੋ ਜੋ ਆਨਿ ਜਗਤ ਮੈ ਦਸਕ ਅਸੁਰ ਹਰਿ ਘਾਏ ॥ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਦਿਖਾਇ ਸਭਨ ਕਹੋ ਆਪਹਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕਹਾਏ ॥ ੧ ॥ ਭੰਜਨ ਗੜਨ
ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਸੋ ਕਿਮ ਜਾਤਿ ਗਿਨਾਯੋ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸਰਬ ਕਾਲ ਕੇ ਅਸਿ ਕੋ ਘਾਇ ਬਚਾਇ ਨ ਆਯੋ ॥ ੨ ॥ ਕੈਸੇ ਤੋਹਿ ਤਾਰਿ ਹੈ ਸੁਨਿ ਜੜ
ਆਪ ਭੁਬਯੋ ਭਵ ਸਾਗਰ ॥ ਛੁਟਹੋ ਕਾਲ ਫਾਸ ਤੇ ਤਬ ਹੀ ਗਹੋ ਸਰਨਿ ਜਗਤਾਗਰ ॥ ੩ ॥ ੧ ॥

ਖਿਆਲ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਹਾਲੁ ਮੁਰੀਦਾਂ ਦਾ ਕਹਣਾ ॥ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਰੋਗੁ ਰਜਾਈਯਾਂ ਦਾ ਓਢਣ ਨਾਗ ਨਿਵਾਸਾਂ
ਦੇ ਰਹਣਾ ॥ ਸੂਲ ਸੁਰਾਹੀ ਖੰਜਰੁ ਪਿਯਾਲਾ ਬਿੰਗ ਕਸਾਈਯਾਂ ਦਾ ਸਹਣਾ ॥ਯਾਰੜੇ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਬਰੁ ਚੰਗਾ ਭੱਠ ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਰਹਣਾ ॥ ੧ ॥ ੧॥

ਤਿਲੰਗ ਕਾਫੀ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥ ਕੇਵਲ ਕਾਲ ਈ ਕਰਤਾਰ ॥ ਆਦਿ ਅੰਤ ਅਨੰਤਿ ਮੂਰਤ ਗੜਨ ਭੰਜਨ ਹਾਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਨਿੰਦ ਉਸਤਤ ਜਉਨ ਕੇ ਸਮ ਸਤ੍ਰੁ ਮਿਤ੍ਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਕਉਨ ਬਾਟ ਪਰੀ ਤਿਸੈ ਪਥ ਸਾਰਥੀ ਰਥ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਨ ਜਾਤ ਜਾਂ ਕਰ
ਪੁਤ੍ਰ ਪੌਤ੍ਰ ਮੁਕੰਦ ॥ ਕਉਨ ਕਾਜ ਕਹਾਂਹਿਗੇ ਤੇ ਆਨ ਦੇਵਕਿ ਨੰਦ ॥ ੨ ॥ ਦੇਵ ਦੈਂਤ ਦਿਸਾ ਵਿਸਾ ਜਿਹ ਕੀਨ ਸਰਬ ਪਸਾਰ ॥
ਕਉਨ ਉਪਮਾ ਤੋਨ ਕੋ ਮੁਖ ਲੇਤ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰ ॥ ੩ ॥ ੧ ॥

ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥ ਸੋ ਕਿਮ ਮਾਨਸ ਰੂਪ ਕਹਾਏ ॥ ਸਿਧ ਸਮਾਧ ਸਾਧ ਕਰ ਹਾਰੇ ਕਯੋਹੂ ਨ ਦੇਖਨ ਪਾਏ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਨਾਰਦ ਬਿਆਸ ਪਰਾਸਰ ਧ੍ਰੁਅ ਸੇ ਧਿਆਵਤ ਧਿਆਨ ਲਗਾਏ ॥ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਹਾਰ ਹਠ ਛਾਡਿਓ ਤਦਪਿ ਧਿਆਨ ਨ ਆਏ ॥ ੨ ॥
ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਪਿਸਾਚ ਪ੍ਰੇਤ ਤੇ ਨੇਤਹ ਨੇਤ ਕਹਾਏ ॥ ਸੂਛਮ ਤੇ ਸੂਛਮ ਕਰ ਚੀਨੇ ਬ੍ਰਿਧਨ ਬ੍ਰਿਧ ਬਤਾਏ ॥ ੨ ॥ ਭੂਮ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਸਭੈ ਸਜਿ
ਏਕ ਅਨੇਕ ਸਦਾਏ ॥ ਸੋ ਨਰ ਕਾਲ ਫਾਸ ਤੇ ਬਾਚੇ ਜੋ ਹਰਿ ਸਰਣ ਸਿਧਾਏ ॥ ੩ ॥ ੧ ॥ ੮ ॥ ੩੨ ॥

ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥ ਇਕ ਬਿਨ ਦੂਸਰ ਸੇ ਨ ਚਿਨਾਰ ॥ ਭੰਜਨ ਘਤਨ ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਜਾਨਤ ਹੈ ਕਰਤਾਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਕਹਾ ਭਇਓ ਜੇ ਅਤਿ ਹਿਤ ਚਿਤ ਕਰ ਬਹੁ ਬਿਧ ਸਿਲਾ ਪੁਜਾਈ ॥ ਪਾਨ ਬਕਿਓ ਪਾਹਿਨ ਕਹ ਪਰਸਤ ਕਛ ਕਰ ਸਿੱਧ ਨ ਆਈ ॥ ੧ ॥
 ਅੱਛਤ ਧੂਪ ਦੀਪ ਅਰਪਤ ਹੈ ਪਾਹਨ ਕਛੁ ਨ ਖੇ ਹੈ ॥ ਤਾ ਮੈ ਕਹਾ ਸਿਧ ਹੈ ਰੇ ਜਤੁ ਤੇਹਿ ਕਛੁ ਬਰ ਦੇ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਜੇ ਜੀਯ ਹੋਤ ਤੈ ਦੇਤ ਕਛੁ
 ਤੁਹਿ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਬਿਚਾਰ ॥ ਕੇਵਲ ਦੇਕ ਸਰਣ ਸੁਆਮੀ ਬਿਨ ਯੋ ਨਹਿ ਕਤਹਿ ਉਧਾਰ ॥ ੩ ॥ ੧ ॥ ੯ ॥ ੩੩ ॥
 ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦ ॥ ਬਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਬਾਚਨ ਪੈ ਹੈ ॥ ਚੇਦਹ ਲੋਕ ਜਾਹਿ ਬਸ ਕੀਨੇ ਤਾ ਤੇ ਕਹਾ ਪਲੈ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਉਬਾਰ ਨ ਸਕ ਹੈ ਜਾ ਕਰ ਨਾਮ ਰਟੈ ਹੈ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਰੁਦ੍ਰ ਸੂਰਜ ਸਸਿ ਤੇ ਬਸਿ ਕਾਲ ਸਭੈ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ
 ਸਬੈ ਮਤ ਜਾ ਕਹ ਨੇਤ ਕਹੈ ਹੈ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਫਨਿੰਦ੍ਰ ਮੁਨਿੰਦ੍ਰ ਕਲਪ ਬਹੁ ਧਿਆਵਤ ਧਿਆਨ ਨ ਐ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਜਾ ਕਰ ਰੂਪ ਰੰਗ ਨਹਿ ਜਨਿਯਤ
 ਸੋ ਕਿਮ ਸਨਾਮ ਕਹੈ ਹੈ ॥ ਛੁਟਹੇ ਕਾਲ ਜਾਲ ਤੇ ਤਬ ਹੀ ਤਾਹਿ ਚਰਨ ਲਪਟੈ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੧੦ ॥ ੩੪ ॥

ੴ
ੴ

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਧਰਮ ਜੁਧ ਕੇ ਚਾਟਿ ॥

੧੯

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ਹੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥

॥ ਸਵੈਯਾ ॥

ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਜਪੇ ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਏਕ ਬਿਨਾ ਮਨ ਨੈਕ ਨ ਆਨੇ ॥

ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਤੀਤ ਸਜੇ ਬ੍ਰਤ ਗੋਰ ਮਝੀ ਮਟ ਭੂਲ ਨ ਮਾਨੇ ॥ ਤੀਰਥ ਦਾਨ ਦਇਆ ਤਪ

ਸੰਜਮ ਏਕ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਏਕ ਪਛਾਨੇ ॥ ਪੂਰਨ ਜੋਤ ਜਗੇ ਘਟ ਮੇ ਤਬ ਖਾਲਸ ਤਾਹਿ ਨਖਾਲਸ ਜਾਨੇ ॥੧॥

ਸੱਤਿ ਸਦੈਵ ਸਰੂਪ ਸਤੱਬ੍ਰਤ ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਅਗਾਧ ਅਜੇ ਹੈ ॥ ਦਾਨ ਦਯਾ ਦਮ ਸੰਜਮ ਨੇਮ ਜਤੱਬ੍ਰਤ

ਸੀਲ ਸੁ ਬ੍ਰਿਤ ਅਬੈ ਹੈ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲ ਅਨਾਦ ਅਨਾਹਦ ਆਪਿ ਅਦ੍ਰੇਖ ਅਭੇਖ ਅਭੈ ਹੈ ॥ ਰੂਪ ਅਰੂਪ ਅਰੇਖ ਜਰਾਰਦਨ
ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਆਦਿ ਅਦ੍ਰੇਖ ਅਭੇਖ ਮਹਾ ਪ੍ਰਭ ਸੱਤਿ ਸਰੂਪ ਸੁ ਜੋਤ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥ ਪੂਰ ਰਹਜੇ ਸਭ ਹੀ ਘਟ ਕੈ

ਪਟ ਤੱਤ ਸਮਾਧਿ ਸੁਭਾਸ ਪ੍ਰਨਾਸੀ ॥ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜਗਾਦਿ ਤੁਹੀ ਪ੍ਰਭ ਫੇਲ ਰਹਜੇ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਬਾਸੀ ॥ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ
ਆਦਿ ਅਜੋਨ ਅਜੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ੩ ॥ ਆਦਿ ਅਭੇਖ ਅਛੇਦ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਬੇਦ ਕਤੇਬਨਿ ਭੇਦ ਨ ਪਾਯੇ ॥ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧ

ਸੱਤਿ ਸਦੈਵ ਸਭੈ ਘਟ ਛਾਯੇ ॥ ਸੇਸ ਸੁਰੇਸ ਗਣੇਸ ਮਹੇਸੁਰ ਗਾਹਿ ਫਿਰੈ ਸੁਤਿ ਬਾਹ ਨ ਆਯੇ ॥ ਰੇ ਮਨ ਮੂੜਿ ਅਗੂੜ ਇਸੇ ਪ੍ਰਭ
ਤੈ ਕਿਹਿ ਕਾਜਿ ਕਹੇ ਬਿਸਰਾਯੇ ॥ ੪ ॥

ਅਚੁੱਤ ਆਦਿ ਅਨੀਲ ਅਨਾਹਦ ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਸਦੈਵ ਬਖਾਨੇ ॥ ਆਦਿ ਅਜੋਨਿ ਅਜਾਦਿ ਜਰਾ ਬਿਨੁ ਪਰਮ ਪੁਨੀਤ ਪਰੰਪਰ ਮਾਨੇ ॥
ਸਿੱਧ ਸ੍ਰਯੰਭੂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਭੈ ਜਗ ਏਕ ਹੀ ਠੌਰ ਅਨੇਕ ਬਖਾਨੇ ॥ ਰੇ ਮਨ ਰੰਕ ਕਲੰਕ ਬਿਨਾ ਹਰਿ ਤੈ ਕਿਹਿ ਕਾਰਣ ਤੇ ਨ ਪਹਿਚਾਨੇ ॥ ੫ ॥

ਅੱਛਰ ਆਦਿ ਅਨੀਠ ਅਨਾਹਦ ਸੱਤ ਸਦੈਵ ਤੁਹੀ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਜੀਵ ਜਿਤੇ ਜਲ ਮੈ ਥਲ ਮੈ ਸਭ ਕੈ ਸਦ ਪੇਟ ਕੋ ਪੋਖਨ ਹਾਰਾ ॥
 ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਦੁਹੁ ਮਿਠ ਭਾਂਤਿ ਅਨੇਕ ਬਿਚਾਰ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਔਰ ਜਹਾਨ ਨਿਦਾਨ ਕਛੂ ਨਹਿ ਏ ਸੁਬਹਾਨ ਤੁਹੀ ਸਿਰਦਾਰਾ ॥ ੬ ॥
 ਆਦਿ ਅਗਾਧਿ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਅਲੇਖ ਅਜੇਅ ਅਨਾਹਦ ਜਾਨਾ ॥ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ ਤੁਹੀ ਸਬਹੂੰ ਠੋਰਨ ਮੈ ਅਨੁਮਾਨਾ ॥
 ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਮਣੀ ਧਰ ਨਾਰਦ ਸਾਰਦ ਸੱਤਿ ਸਦੈਵ ਪਛਾਨਾ ॥ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧ ਕੇ ਕਛੂ ਭੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਨ ਜਾਨਾ ॥ ੭ ॥
 ਸੱਤਿ ਸਦੈਵ ਸਰੂਪ ਸਤੱਬਿਤ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਤੁਹੀ ਉਪਜਾਯੋ ॥ ਦੇਵ ਅਦੇਵਨ ਦੇਵ ਮਹੀਧਰ ਭੂਤ ਭਵਾਨ ਵਹੀ ਠਹਰਾਯੋ ॥
 ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਨੀਠ ਅਨਾਹਦ ਲੋਕ ਅਲੋਕ ਬਿਲੋਕ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਰੇ ਮਨ ਮੂੜੁ ਅਗੂੜ ਇਸੇ ਪ੍ਰਭ ਤੋਹਿ ਕਹੋ ਕਿਹਿ ਆਨ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ੮ ॥
 ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਮਹੀ ਧਰ ਨਾਗਨ ਸਿੱਧ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਡੇ ਤਪੁ ਕੀਨੋ ॥ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਸਬੈ ਗੁਨ ਗਾਇ ਥਕੇ ਪੈ ਤੇ ਜਾਇ ਨ ਚੀਨੋ ॥
 ਭੂਮ ਅਕਾਸ ਪਤਾਰ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਜਿਹਿ ਸੇ ਸਬ ਕੇ ਚਿਤ ਚੀਨੋ ॥ ਪੂਰ ਰਹੀ ਮਹਿ ਮੈ ਮਹਿਮਾ ਮਨ ਮੈ ਤਿਹਿ ਆਨ ਮੂਝੈ ਕਹਿ ਦੀਨੋ ॥ ੯ ॥
 ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਨ ਭੇਦ ਲਹਜੇ ਤਿਹਿ ਸਿਧ ਸਮਾਧਿ ਸਬੈ ਕਰਿ ਹਾਰੇ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸਬੈਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਪੁਰਾਨ ਬੀਚਾਰ ਬੀਚਾਰੇ ॥
 ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਅਗਾਧਿ ਕਥਾ ਧ੍ਰੁਅ ਸੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਅਜਾਮਲ ਤਾਰੇ ॥ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰ ਤਰੀ ਗਨਿਕਾ ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰ ਬੀਚਾਰ ਹਮਾਰੇ ॥ ੧੦ ॥
 ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਅਗਾਧਿ ਸੈਦਾ ਪ੍ਰਭ ਸਿੱਧ ਸਰੂਪ ਸਬੈ ਪਹਿਚਾਨਯੋ ॥ ਗੰਧ੍ਰਬ ਜੱਛ ਮਹੀਧਰ ਨਾਗਨ ਭੂਮ ਅਕਾਸ ਚਹੂੰ ਚਕ ਜਾਨਯੋ ॥
 ਲੋਕ ਅਲੋਕ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਅਰੁ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਦੁਹੂੰ ਪ੍ਰਭ ਮਾਨਯੋ ॥ ਚਿੱਤ ਅਗਯਾਨ ਸੁ ਜਾਨ ਸੁਯੰਭਵ ਕੋਨ ਕੀ ਕਾਨਿ ਨਿਦਾਨ ਭੁਲਾਨਯੋ ॥ ੧੧ ॥
 ਕਾਹੂ ਲੈ ਠੋਕ ਬਧੇ ਉਰ ਠਾਕੁਰ ਕਾਹੂ ਮਹੇਸ ਕੋ ਏਸ ਬਖਾਨਯੋ ॥ ਕਾਹੂ ਕਹਿਯੋ ਹਰਿਮੰਦਰ ਮੈ ਹਰਿ ਕਾਹੂ ਮਸੀਤ ਕੈ ਬੀਚ ਪ੍ਰਮਾਨਯੋ ॥
 ਕਾਹੂ ਨੇ ਰਾਮ ਕਹਯੋ ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਕਹੂ ਕਾਹੂ ਮਨੈ ਅਵਤਾਰਨ ਮਾਨਯੋ ॥ ਫੋਕਟ ਧਰਮ ਬਿਸਾਰ ਸਬੈ ਕਰਤਾਰ ਹੀ ਕੋ ਕਰਤਾ ਜੀ ਜਾਨਯੋ ॥ ੧੨ ॥
 ਜੋ ਕਹੋ ਰਾਮ ਅਜੋਨਿ ਅਜੈ ਅਤਿ ਕਾਹੇ ਕੋ ਕੋਸਲ ਕੁੱਖ ਜਯੋ ਜੂ ॥ ਕਾਲਹੂ ਕਾਨ੍ਹ ਕਹੈ ਜਿਹਿ ਕੋ ਕਿਹਿ ਕਾਰਣ ਕਾਲ ਤੇ ਦੀਨ ਭਯੋ ਜੂ ॥
 ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਬਿਬੈਰ ਕਹਾਇ ਸੁ ਕਜੋਂ ਪਥ ਕੋ ਰਥ ਹਾਂਕ ਧਯੋ ਜੂ ॥ ਤਾਂਹੀ ਕੋ ਮਾਨਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਿ ਕੈ ਜਿਹ ਕੋ ਕੋਊ ਭੇਦ ਨ ਲੇਨ ਲਯੋ ਜੂ ॥ ੧੩ ॥
 ਕਯੋਂ ਕਹੂ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧ ਹੈ ਕਿਹ ਕਾਜ ਤੇ ਬੱਧਕ ਬਾਣ ਲਗਾਯੋ ॥ ਅਉਰ ਕੁਲੀਨ ਉਧਾਰਤ ਜੋ ਕਿਹ ਤੇ ਕੁਲ ਅਪਨੋ ਨਾਸ ਕਰਾਯੋ ॥
 ਆਦਿ ਅਜੋਨਿ ਕਹਾਏ ਕਹੋ ਕਿਮ ਦੇਵਕਿ ਕੇ ਜਠਰੰਤਰ ਆਯੋ ॥ ਤਾਤ ਨ ਮਾਤ ਕਹੈ ਜਿਹ ਕੋ ਤਿਹ ਕਜੋਂ ਬਸੁ ਦੇਵਹਿ ਬਾਪ ਕਹਾਯੋ ॥ ੧੪ ॥
 ਕਾਹੇ ਕੋ ਏਸ ਮਹੇਸਹਿ ਭਾਖਤ ਕਾਹਿ ਦਿਜੇਸ ਕੋ ਏਸ ਬਖਾਨਯੋ ॥ ਹੈ ਨ ਰਘੁੇਸ ਜਦ੍ਰੇਸ ਰਮਾਪਤਿ ਤੈ ਜਿਨ ਕੋ ਬਿਸਨਾਥ ਪਛਾਨਯੋ ॥
 ਏਕ ਕੋ ਛਾਡਿ ਅਨੇਕ ਭਜੈ ਸੁਕਦੇਵ ਪਰਾਸਰ ਬਯਾਸ ਝੁਠਾਨਯੋ ॥ ਫੋਕਟ ਧਰਮ ਸਜੇ ਸਬ ਹੀ ਹਮ ਏਕ ਹੀ ਕੋ ਬਿਧ ਨੇਕ ਪ੍ਰਮਾਨਯੋ ॥ ੧੫ ॥
 ਕੋਊ ਦਿਜੇਸ ਕੋ ਮਾਨਤ ਹੈ ਅਰੁ ਕੋਊ ਮਹੇਸ ਕੋ ਏਸ ਬਡੈ ਹੈ ॥ ਕੋਊ ਕਹੈ ਬਿਸਨੇ ਬਿਸਨਾਇਕ ਜਾਹਿ ਭਜੇ ਅਘ ਓਘ ਕਟੈ ਹੈ ॥

ਬਾਰ ਹਜਾਰ ਬਿਚਾਰ ਅਰੇ ਜੜ ਅੰਤ ਸਮੈ ਸਬ ਹੀ ਤਜਿ ਜੈ ਹੈ ॥ ਤਾਂਹੀ ਕੋ ਧਯਾਨ ਪ੍ਰਮਾਨਿ ਹੀਏ ਜੋਊ ਬੇ ਅਬ ਹੈ ਅਰੁ ਆਗੈ ਊ ਹੈ ॥ ੧੬ ॥
 ਕੋਟਕ ਇੰਦ੍ਰ ਕਰੇ ਜਿਹ ਕੇ ਕਈ ਕੋਟਿ ਉਪਿੰਦ੍ਰ ਬਨਾਇ ਖਪਾਯੋ ॥ ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਫਨਿੰਦ੍ਰ ਧਰਾਧਰ ਪੱਛ ਪਸੂ ਨਹਿ ਜਾਤ ਗਿਨਾਯੋ ॥
 ਆਜ ਲਗੇ ਤਪੁ ਸਾਧਤ ਹੈ ਸਿਵਊ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਿਛੁ ਪਾਰ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਨ ਭੇਦ ਲਖਯੋ ਜਿਹ ਸੋਊ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਮੋਹਿ ਬਤਾਯੋ ॥ ੧੭ ॥
 ਧਯਾਨ ਲਗਾਇ ਠਗਿਓ ਸਬ ਲੋਗਨ ਸੀਸ ਜਟਾ ਨਖ ਹਾਥ ਬਢਾਏ ॥ ਲਾਇ ਬਿਭੂਤ ਫਿਰਯੋ ਮੁਖ ਉਪਰਿ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਸਬੈ ਡਹਕਾਏ ॥
 ਲੋਭ ਕੇ ਲਾਗੈ ਫਿਰਯੋ ਘਰ ਹੀ ਘਰ ਜੋਗ ਕੇ ਨਯਾਸ ਸਭੈ ਬਿਸਰਾਏ ॥ ਲਾਜ ਗਈ ਕਛੁ ਕਾਜੁ ਸਰਯੋ ਨਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭ ਪਾਨ ਨ ਆਏ ॥ ੧੮ ॥
 ਕਾਹੇ ਕਉ ਡਿੰਭ ਕਰੈ ਮਨ ਮੂਰਖ ਡਿੰਭ ਕਰੈ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੈ ਹੈ ॥ ਕਾਹੇ ਕਉ ਲੋਗ ਠਗੇ ਠਗ ਲੋਗਨਿ ਲੋਗ ਗਯੋ ਪਰ ਲੋਗ ਗਵੈ ਹੈ ॥
 ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕੀ ਠੌਰ ਜਹਾਂ ਤਿਹਿ ਠੌਰ ਬਿਖੈ ਤੁਹਿ ਠੌਰ ਨ ਐਹੈ ॥ ਚੇਤ ਰੇ ਚੇਤ ਅਚੇਤ ਮਹਾਂ ਜੜ ਭੇਖ ਕੇ ਕੀਨੇ ਅਲੇਖ ਨ ਪੈ ਹੈ ॥ ੧੯ ॥
 ਕਾਹੇ ਕਉ ਪੂਜਤ ਪਾਹਨ ਕਉ ਕਛੁ ਪਾਹਨ ਮੈ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਹੀ ॥ ਤਾਂਹੀ ਕੋ ਪੂਜ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਿ ਕੈ ਜਿਹ ਪੂਜਤ ਹੀ ਅਘ ਓਘ ਮਿਟਾਹੀ ॥
 ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਕੇ ਬੰਧਨ ਜੇਤਕ ਨਾਮ ਕੇ ਲੇਤ ਸਭੈ ਛੁਟਿ ਜਾਹੀ ॥ ਤਾਂਹੀ ਕੋ ਧਯਾਨੁ ਪ੍ਰਮਾਨੁ ਸਦਾ ਇਨ ਫੋਕਟ ਧਰਮ ਕਰੇ ਫਲੁ ਨਾਹੀ ॥ ੨੦ ॥
 ਫੋਕਟ ਧਰਮ ਭਯੋ ਫਲ ਹੀਨ ਜੁ ਪੂਜ ਸਿਲਾ ਜੁਗਿ ਕੋਟ ਗਵਾਈ ॥ ਸਿੱਧ ਕਹਾਂ ਸਿਲ ਕੇ ਪਰਸੇ ਬਲ ਬ੍ਰਿੱਧ ਘਟੀ ਨਵਨਿੱਧ ਨ ਪਾਈ ॥
 ਆਜੁ ਹੀ ਆਜੁ ਸਮੇ ਜੁ ਬਿਤਯੋ ਨਹਿ ਕਾਜਿ ਸਰਯੋ ਕਛੁ ਲਾਜਿ ਨ ਆਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਭਜਯੋ ਨ ਅਰੇ ਜੜ ਐਸੇ ਹੀ ਐਸ ਸੁ ਬੈਸ ਗਵਾਈ ॥ ੨੧ ॥
 ਜੋ ਜੁਗ ਤੈ ਕਰ ਹੈ ਤਪਸਾ ਕਛੁ ਤੋਹਿ ਪ੍ਰਸੰਨੁ ਨ ਪਾਹਨ ਕੈ ਹੈ ॥ ਹਾਥਿ ਉਠਾਇ ਭਲੀ ਬਿਧ ਸੋ ਜੜਿ ਤੋਰਿ ਕਛੁ ਬਰਦਾਨੁ ਨ ਦੈ ਹੈ ॥
 ਕਉਨ ਭਰੋਸ ਭਯਾ ਇਹ ਕੋ ਕਹੁ ਭੀਰ ਪਰੀ ਨਹਿ ਆਨਿ ਬਚੈ ਹੈ ॥ ਜਾਨੁ ਰੇ ਜਾਨੁ ਅਜਾਨੁ ਹਠੀ ਇਹ ਫੋਕਟ ਧਰਮ ਸੁ ਭਰਮ ਗਵੈ ਹੈ ॥ ੨੨ ॥
 ਜਾਲ ਬਧੇ ਸਭ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਕੋਊ ਰਾਮ ਰਸੂਲ ਨ ਬਾਚਨ ਪਾਏ ॥ ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਫਨਿੰਦ੍ਰ ਧਰਾਧਰ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਉਪਾਇ ਮਿਟਾਏ ॥
 ਅੰਤ ਮਰੈ ਪਛੁਤਾਇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਰਿ ਜੇ ਜਗ ਮੈ ਅਵਤਾਰ ਕਹਾਏ ॥ ਰੇ ਮਨ ਲੈਲ ਅਕੇਲ ਹੀ ਕਾਲ ਕੇ ਲਾਗਤ ਕਾਹਿ ਨ ਪਾਇਨ ਧਾਏ ॥ ੨੩ ॥
 ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਇਓ ਬ੍ਰਹਮਾ ਗਹਿ ਦੰਡ ਕਮੰਡਲ ਭੂਮ ਭ੍ਰਮਾਨਯੋ ॥ ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਸਦਾ ਸਿਵ ਜੂ ਸਭ ਦੇਸ ਬਦੇਸ ਭਇਆ ਹਮ ਜਾਨਯੋ ॥
 ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਯੋ ਮਿਟ ਗਯੋ ਜਗ ਯਾਂਹੀ ਤੇ ਤਾਹਿ ਸਬੈ ਪਹਿਚਾਨਯੋ ॥ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਕੇ ਭੇਦ ਸਬੈ ਤਜਿ ਕੇਵਲ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧ ਮਾਨਯੋ ॥ ੨੪ ॥
 ਕਾਲ ਗਯੋ ਇਨ ਕਾਮਨ ਸਿਉ ਜੜ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੀਐ ਨ ਚਿਤਾਰਯੋ ॥ ਲਾਜ ਕੇ ਛਾਡਿ ਨਿਲਾਜ ਅਰੇ ਤਜਿ ਕਾਜਿ ਅਕਾਜ ਕੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਯੋ ॥
 ਬਾਜ ਬਨੇ ਗਜਰਾਜ ਬਡੇ ਖਰ ਕੋ ਚੜਿਬੋ ਚਿਤ ਬੀਚ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਭਜਯੋ ਨ ਅਰੇ ਜੜ ਲਾਜ ਹੀ ਲਾਜ ਤੈ ਕਾਜੁ ਬਿਗਾਰਯੋ ॥ ੨੫ ॥
 ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਪੜੇ ਬਹੁਤੇ ਇਨ ਭੇਦ ਕਛੁ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹਿ ਪਾਯੋ ॥ ਪੂਜਤ ਠੌਰ ਅਨੇਕ ਫਿਰਯੋ ਪਰ ਏਕ ਕਬੈ ਹੀਯ ਮੈ ਨ ਬਸਾਯੋ ॥
 ਪਾਹਨ ਕੋ ਅਸਥਾਲਯ ਕੋ ਸਿਰ ਨਯਾਇ ਫਿਰਯੋ ਕਛੁ ਹਾਥ ਨ ਆਯੋ ॥ ਰੇ ਮਨ ਮੂੜ ਅਗੂੜ ਪ੍ਰਭੂ ਤਜਿ ਆਪਨ ਹੂੜ ਕਹਾਂ ਉਰਝਾਯੋ ॥ ੨੬ ॥

ਜੇ ਜੁਗਿਯਾਨ ਕੇ ਜਾਇ ਉਠਿ ਆਸ੍ਰਮ ਗੋਰਖ ਕੇ ਤਿਹਿ ਜਾਪ ਜਪਾਵੈ ॥ ਜਾਇ ਸੰਨਯਾਸਨ ਕੇ ਤਿਹ ਕੋ ਕਹ ਦੱਤ ਹੀ ਸੱਤ ਹੀ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ॥
ਜੇ ਕੋਊ ਜਾਇ ਤੁਰੱਕਨ ਮੈ ਮਹਿਦੀਨ ਕੇ ਦੀਨ ਤਿਸੇ ਗਹਿ ਲਜਾਵੈ ॥ ਆਪਹਿ ਬੀਚ ਗਨੇ ਕਰਤਾ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਭੇਦ ਨ ਕੋਊ ਬਤਾਵੈ ॥ ੨੭ ॥
ਜੇ ਜੁਗੀਆਨ ਕੇ ਜਾਇ ਕਹੈ ਸਬ ਜੋਗਨ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮਾਲ ਉਠੈ ਦੇ ॥ ਜੇ ਪਰੇ ਭਾਜਿ ਸੰਨਯਾਸਨ ਦੇ ਕਹੈ ਦੱਤ ਕੇ ਨਾਮ ਪੈ ਧਾਮ ਲੁਟੈ ਦੇ ॥
ਜੇ ਕਰਿ ਕੋਊ ਮਸੰਦਨ ਸੋ ਕਹੈ ਸਰਬ ਦਰਬ ਲੈ ਮੋਹਿ ਅਬੈ ਦੇ ॥ ਲੇਉਂ ਹੀ ਲੇਉਂ ਕਹੈ ਸਬ ਕੇ ਨਰ ਕੋਊ ਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬਤਾਇ ਹਮੈ ਦੇ ॥ ੨੮ ॥
ਜੇ ਕਰਿ ਸੇਵ ਮਸੰਦਨ ਕੀ ਕਹੈ ਆਨਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਬੈ ਮੋਹਿ ਦੀਜੈ ॥ ਜੇ ਕਛੁ ਮਾਲ ਤਵਾਲਯ ਸੋ ਅਬ ਹੀ ਉਠਿ ਭੇਟ ਹਮਾਰੀ ਹੀ ਕੀਜੈ ॥
ਮੇਰੇ ਈ ਧਯਾਨ ਧਰੇ ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਭੂਲ ਕੇ ਅਉਰ ਕੇ ਨਾਮੁ ਨ ਲੀਜੈ ॥ ਦੀਨੇ ਕੇ ਨਾਮੁ ਸੁਨੇ ਭਾਜਿ ਰਾਤਹਿ ਲੀਨੇ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਨੈਕੁ ਪ੍ਰਸੀਜੈ ॥ ੨੯ ॥
ਆਖਨ ਭੀਤਰ ਤੇਲ ਕੋ ਡਾਰ ਸੁ ਲੋਗਨ ਨੀਰੁ ਬਹਾਇ ਦਿਖਾਵੈ ॥ ਜੇ ਧਨਵਾਨੁ ਲਖੇ ਨਿਜ ਸੇਵਕ ਤਾਹੀ ਪਰੇਸਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਿਮਾਵੈ ॥
ਜੇ ਧਨ ਹੀਨ ਲਖੇ ਤਿਹ ਦੇਤ ਨ ਮਾਂਗਨ ਜਾਤ ਮੁਖੇ ਨ ਦਿਖਾਵੈ ॥ ਲੁਟਤ ਹੈ ਪਸੁ ਲੋਗਨ ਕੋ ਕਬਹੂੰ ਨ ਪ੍ਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥ ੩੦ ॥
ਆਖਨ ਮੀਚ ਰਹੈ ਬਕ ਕੀ ਜਿਮ ਲੋਗਨ ਏਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਨਿਆਤ ਫਿਰਜੇ ਸਿਰ ਬੱਧਕ ਜਜੋਂ ਅਸ ਧਯਾਨ ਬਿਲੋਕ ਬਿੜਾਲ ਲਜਾਯੋ ॥
ਲਾਗਿ ਫਿਰਜੇ ਧਨ ਆਸ ਜਿਤੈ ਤਿਤ ਲੋਗ ਗਯੋ ਪਰਲੋਗ ਗਵਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਭਜਯੋ ਨ ਅਰੇ ਜੜ ਧਾਮ ਕੇ ਕਾਮ ਕਹਾਂ ਉਰਝਾਯੋ ॥ ੩੧ ॥
ਫੋਕਟ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਤ ਕਹਾਂ ਇਨ ਲੋਗਨ ਕੋ ਕੋਈ ਕਾਮ ਨ ਐ ਹੈ ॥ ਭਾਜਤ ਕਾ ਧਨ ਹੇਤ ਅਰੇ ਜਮ ਕਿੰਕਰ ਤੇ ਨਹ ਭਾਜਨ ਪੈ ਹੈ ॥
ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਲਿਤ੍ਰ ਨ ਮਿਤ੍ਰ ਸਬੈ ਉਹਾਂ ਸਿਖ ਸਖਾ ਕੋਊ ਸਾਖ ਨ ਦੇ ਹੈ ॥ ਚੇਤ ਰੇ ਚੇਤ ਅਚੇਤ ਮਹਾਂ ਪਸੁ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਅਕੇਲੋ ਈ ਜੈ ਹੈ ॥ ੩੨ ॥
ਤੋ ਤਨ ਤਯਾਗਤ ਹੀ ਸੁਨ ਰੇ ਜੜ ਪ੍ਰੇਤ ਬਖਾਨ ਤ੍ਰਿਆ ਭਾਜਿ ਜੈ ਹੈ ॥ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਲਿਤ੍ਰ ਸੁ ਮਿਤ੍ਰ ਸਖਾ ਇਹ ਬੇਗ ਨਿਕਾਰਹੁ ਆਇਸੁ ਦੇ ਹੈ ॥
ਭਉਨ ਭੰਡਾਰ ਧਰਾਗੜ ਜੇਤਕ ਛਾਡਤ ਪ੍ਰਾਨ ਬਿਗਾਨ ਕਹੈ ਹੈ ॥ ਚੇਤ ਰੇ ਚੇਤ ਅਚੇਤ ਮਹਾਂ ਪਸੁ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਅਕੇਲੋ ਈ ਜੈ ਹੈ ॥ ੩੩ ॥

੧੯ ਸ੍ਰੋਯਾ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਓ ਬਿਧਨਾ ਸੋਈ ਪਾਯਤੁ ਮਿਸ੍ਰ ਜੂ ਸੋਕ ਨਿਵਾਰੋ ॥ ਮੇਰੇ ਕਛੁ ਅਪਰਾਧੁ ਨਹੀ ਗਯੋ ਯਾਦ ਤੇ
ਭੂਲ ਨਹ ਕੋਪੁ ਚਿਤਾਰੋ ॥ ਬਾਗੋ ਨਿਹਾਲੀ ਪਠੈ ਦੇਹੋ ਆਜੁ ਭਲੇ ਤੁਮ ਕੋ ਨਿਹਚੈ ਜੀਅ ਧਾਰੋ ॥ ਛਤ੍ਰੀ ਸਬੈ ਕ੍ਰਿਤ ਬਿਪਨ ਕੇ ਇਨਹੂ ਪੈ ਕਟਾਛ ਕ੍ਰਿਪਾ
ਕੋ ਨਿਹਾਰੋ ॥ ੧ ॥ ਸ੍ਰੋਯਾ ॥ ਜੁੱਧ ਜਿਤੇ ਇਨਹੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਇਨਹੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁ ਦਾਨ ਕਰੇ ॥ ਅਘ ਅਉਘ ਟਰੇ ਇਨਹੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਇਨਹੀ
ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਫੁਨ ਧਾਮ ਭਰੇ ॥ ਇਨਹੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁ ਬਿਦਿਆ ਲਈ ਇਨਹੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਭ ਸਤ੍ਰ ਮਰੇ ॥ ਇਨਹੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਸਜੇ ਹਮ ਹੈਂ
ਨਹੀਂ ਮੈ ਸੇ ਗਰੀਬ ਕਰੋਰ ਪਰੇ ॥ ੨ ॥ ਸ੍ਰੋਯਾ ॥ ਸੇਵ ਕਰੀ ਇਨਹੀ ਕੀ ਭਾਵਤ ਅਉਰ ਕੀ ਸੇਵ ਸੁਹਾਤ ਨ ਜੀ ਕੋ ॥ ਦਾਨ ਦਯੋ ਇਨਹੀ ਕੋ ਭਲੇ
ਅਰੁ ਆਨ ਕੋ ਦਾਨ ਨ ਲਾਗਤ ਨੀਕੋ ॥ ਆਗੈ ਫਲੈ ਇਨਹੀ ਕੋ ਦਯੋ ਜਗ ਮੈ ਜਸ ਅਉਰ ਦਯੋ ਸਭ ਫੀਕੋ ॥ ਮੈ ਗ੍ਰਹ ਮੈ ਤਨ ਤੇ ਮਨ ਤੇ ਸਿਰ ਲਉ
ਧਨ ਹੈ ਸਬਹੀ ਇਨਹੀ ਕੋ ॥ ੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਚਟਪਟਾਇ ਚਿਤ ਮੈ ਜਰਜੋ ਤ੍ਰਿਣ ਜਜੋਂ ਕ੍ਰੋਧਤ ਹੋਇ ॥ ਖੋਜ ਰੋਜ ਕੇ ਹੇਤ ਲਗ ਦਯੋ ਮਿਸ੍ਰ ਜੂ ਰੋਇ॥੪॥

੯੯
(ੳ)

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪੂਰ

ਧਰਮ ਜੁਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

੧ੳ

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ਹੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਨਾਮ ਮਾਲਾ

ਪੁਰਾਣ ਲਿਖਯਤੇ ॥

ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਦੇਹਰਾ ॥

ਸਾਂਗ ਸਰੋਹੀ ਸੈਫ ਅਸ ਤੀਰ ਤੁਪਕ ਤਰਵਾਰ ॥

ਸੱਤ੍ਰਾਂਤਕ ਕਵਚਾਂਤਿ ਕਰ ਕਰੀਐ ਰੱਛ ਹਮਾਰ ॥ ੧ ॥

ਅਸ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਧਾਰਾਧਰੀ ਸੈਫ ਸੂਲ ਜਮਦਾਢ ॥ ਕਵਚਾਂਤਕ ਸਤ੍ਰਾਂਤ ਕਰ

ਤੇਗ ਤੀਰ ਧਰਬਾਢ ॥ ੨ ॥ ਅਸ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਖੰਡੇ ਖੜਗ ਤੁਪਕ ਤਬਰ ਅਰੁ ਤੀਰ ॥

ਸੈਫ ਸਰੋਹੀ ਸੈਹਥੀ ਯਹੇ ਹਮਾਰੇ ਪੀਰ ॥ ੩ ॥ ਤੀਰ ਤੁਹੀਂ ਸੈਹਥੀ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤਬਰ ਤਰਵਾਰ ॥

ਨਾਮ ਤਿਹਾਰੇ ਜੋ ਜਪੈ ਭਏ ਸਿੰਧ ਭਵ ਪਾਰ ॥ ੪ ॥ ਕਾਲ ਤੁਹੀਂ ਕਾਲੀ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤੇਗ ਅਰੁ ਤੀਰ ॥

ਤੁਹੀਂ ਨਿਸਾਨੀ ਜੀਤ ਕੀ ਆਜੁ ਤੁਹੀਂ ਜਗਥੀਰ ॥ ੫ ॥

ਤੁਹੀਂ ਸੁਲ ਸੈਥੀ ਤਬਰ ਤੂੰ ਨਿਖੰਗ ਅਰੁ ਬਾਨ ॥ ਤੁਹੀਂ ਕਟਾਰੀ ਸੇਲ ਸਭ ਤੁਮਹੀ ਕਰਦ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ॥ ੬ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਤੁਮਹੀ ਸਿਪਰ
ਤੁਮਹੀ ਕਵਚ ਨਿਖੰਗ ॥ ਕਵਚਾਂਤਕ ਤੁਮਹੀ ਬਨੇ ਤੁਮ ਬਯਾਪਕ ਸਰਬੰਗ ॥ ੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾਰਨ ਤੁਹੀਂ ਤੂੰ ਬਿੱਦਯਾ ਕੇ ਸਾਰ ॥ ਤੁਮ ਸਭ ਕੇ
ਉਪਰਾਜਹੀ ਤੁਮ ਹੀ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰ ॥ ੮ ॥ ਤੁਮ ਹੀ ਦਿਨੁ ਰਜਨੀ ਤੁਹੀ ਤੁਮ ਹੀ ਜੀਅਨ ਉਪਾਇ ॥ ਕਉਤਕ ਹੇਰਨ ਕੇ ਨਮਿਤ ਤਿਨ ਮੇਂ ਬਾਦ
ਬਦਾਇ ॥ ੯ ॥ ਅਸ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਖੰਡੇ ਖੜਗ ਸੈਫ ਤੇਗ ਤਰਵਾਰ ॥ ਰੱਛ ਕਰੇ ਹਮਰੀ ਸਦਾ ਕਵਚਾਂਤਕ ਕਰਵਾਰ ॥ ੧੦ ॥ ਤੁਹੀਂ ਕਟਾਰੀ ਦਾਤ੍ਰ ਜਮ
ਤੂੰ ਬਿਛੂਓ ਅਰੁ ਬਾਨ ॥ ਤੇ ਪਤ ਪਦ ਜੇ ਲੀਜੀਐ ਰੱਛ ਦਾਸ ਮੁਹਿ ਜਾਨੁ ॥ ੧੧ ॥ ਬਾਂਕ ਬਜ੍ਰ ਬਿਛੂਓ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਤਬਰ ਤਰਵਾਰ ॥ ਤੁਹੀਂ ਕਟਾਰੀ
ਸੈਹਬੀ ਕਰੀਐ ਰੱਛ ਹਮਾਰ ॥ ੧੨ ॥ ਤੁਮੀ ਗੁਰਜ ਤੁਮਹੀਂ ਗਦਾ ਤੁਮਹੀਂ ਤੀਰ ਤੁਫੰਗ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨ ਮੋਰੀ ਸਦਾ ਰੱਛ ਕਰੇ ਸਰਬੰਗ ॥ ੧੩ ॥
ਫੁਰੀ ਕਲਮ ਰਿਪ ਕਰਦ ਭਨਿ ਖੰਜਰ ਬੁਗਦਾ ਨਾਇ ॥ ਅਰਧ ਰਿਜਕ ਸਭ ਜਗਤ ਕੇ ਮੁਹਿ ਤੁਮ ਲੇਹੁ ਬਚਾਇ ॥ ੧੪ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਉਪਾਵਹੁ ਜਗਤ
ਤੁਮ ਤੁਮਹੀਂ ਪੰਥ ਬਨਾਇ ॥ ਆਪ ਤੁਹੀ ਝਗਰਾ ਕਰੇ ਤੁਮਹੀ ਕਰੇ ਸਹਾਇ ॥ ੧੫ ॥ ਮੱਛ ਕੱਛ ਬਾਰਾਹ ਤੁਮ ਤੁਮ ਬਾਵਨ ਅਵਤਾਰ ॥ ਨਾਰ ਸਿੰਘ
ਬਉਧਾ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਜਗਤ ਕੇ ਸਾਰ ॥ ੧੬ ॥ ਤੁਹੀਂ ਰਾਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੁਮ ਤੁਹੀਂ ਬਿਸਨ ਕੇ ਰੂਪ ॥ ਤੁਹੀਂ ਪ੍ਰਜਾ ਸਭ ਜਗਤ ਕੀ ਤੁਹੀਂ ਆਪ ਹੀ
ਭੂਪ ॥ ੧੭ ॥ ਤੁਹੀਂ ਬਿਪ੍ਰ ਛਤ੍ਰੀ ਤੁਹੀਂ ਤੁਹੀਂ ਰੰਕ ਅਰੁ ਰਾਉ ॥ ਸਾਮ ਦਾਮ ਅਰੁ ਡੰਡ ਤੂੰ ਤੁਮਹੀ ਭੇਦ ਉਪਾਉ ॥ ੧੮ ॥ ਸੀਸ ਤੁਹੀਂ ਕਾਯਾਂ ਤੁਹੀਂ
ਤੈ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥ ਤੈਂ ਬਿਦਯਾ ਜਗ ਬਕਤ੍ਰ ਹੁਇ ਕਰੇ ਬੇਦ ਬਖਯਾਨ ॥ ੧੯ ॥ ਬਿਸਿਖ ਬਾਨ ਧਨੁਖਾਗ੍ਰ ਭਨ ਸਰ ਕੈਬਰ ਜਿਹੋ ਨਾਮ ॥
ਤੀਰ ਖਤੰਗ ਤਤਾਰਚੇ ਸਦਾ ਕਰੇ ਮਮ ਕਾਮ ॥ ੨੦ ॥ ਤੈ ਟੀਰਾਲੈ ਸਤ੍ਰ ਅਰਿ ਮ੍ਰਿਗ ਅੰਤਕ ਸਸ ਬਾਨ ॥ ਤੁਮ ਬੈਰਣ ਪ੍ਰਥਮੈ ਹਨੇ ਬਹੁਰੇ ਬਜੈ
ਕ੍ਰਿਪਾਨ ॥ ੨੧ ॥ ਤੁਮ ਪਾਟਸ ਪਾਸੀ ਪਰਸ ਪਰਮ ਸਿੰਧ ਕੀ ਖਾਨ ॥ ਤੇ ਜਗ ਕੇ ਰਾਜਾ ਭਏ ਦੀਅ ਤਵ ਜਿਹੋ ਬਰਦਾਨ ॥ ੨੨ ॥ ਸੀਸ ਸਤ੍ਰ ਅਰਿ
ਆਰ ਅਸਿ ਖੰਡੇ ਖੜਗ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ॥ ਸਕ੍ਰ ਸੁਰੇਸਰ ਤੁਮ ਕੀਯੋ ਭਗਤ ਆਪੁਨੇ ਜਾਨ ॥ ੨੩ ॥ ਜਮਧਰ ਜਮਦਾਤ੍ਰਾ ਜਬਰ ਜੋਧਾਂਤਕ ਜਿਹੋ ਨਾਇ ॥
ਲੂਟ ਕੂਟ ਲੀਜਤ ਤਿਨੈ ਜੇ ਬਿਨ ਬਾਂਧੇ ਜਾਇ ॥ ੨੪ ॥ ਬਾਂਕ ਬਜ੍ਰ ਬਿਛੂਓ ਬਿਸਿਖਿ ਬਿਰਹਬਾਨ ਸਭ ਰੂਪ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਤੁਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ
ਭਏ ਜਗਤ ਕੇ ਭੂਪ ॥ ੨੫ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਸੇਰ ਸਮਰਾਂਤ ਕਰਿ ਸਿੱਪਾਰਰ ਸਮਸੇਰ ॥ ਮੁਕਤਜਾਲ ਜਮ ਕੇ ਭਏ ਜਿਨੈ ਕਹਯੋ ਇਕ ਬੇਰ ॥ ੨੬ ॥
ਸੈਫ ਸਰੋਹੀ ਸਤ੍ਰ ਅਰਿ ਸਾਰੰਗਾਰਿ ਜਿਹ ਨਾਮ ॥ ਸਦਾ ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਬਸੇ ਸਦਾ ਕਰੇ ਮਮ ਕਾਮ ॥ ੨੭ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਮਾਲਾ ਪੁਰਾਣੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਉਸਤਤ ਪ੍ਰਥਮ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥

(੧੦੧)
★★ (ੳ) ★★

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਧਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ੴ

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ਹੈ ॥
ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਏ ਨਮਹ ॥

ਅਥ ਪਖਾਨਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਲਿਖਯਤੇ

ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੁਹੀਂ ਖੜਗਧਾਰਾ ਤੁਹੀਂ ਬਾਢਵਾਰੀ ॥ ਤੁਹੀਂ ਤੀਰ ਤਰਵਾਰ ਕਾਤੀ ਕਟਾਰੀ ॥

ਹਲੱਥੀ ਜੁਨੱਥੀ ਮਗਰਬੀ ਤੁਹੀਂ ਹੈ ॥ ਨਿਹਾਰੋ ਜਹਾਂ ਆਪੁ ਠਾਵੀਂ ਵਹੀਂ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਤੁਹੀਂ ਜੋਗ ਮਾਯਾ ਤੁਹੀਂ ਬਾਕਬਾਨੀ ॥ ਤੁਹੀਂ ਆਪੁ ਰੂਪਾ ਤੁਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਭਵਾਨੀ ॥ ਤੁਹੀਂ ਬਿਸੁਨ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮ

ਤੂੰ ਰੁਦ੍ਰ ਰਾਜੈ ॥ ਤੁਹੀਂ ਬਿਸ੍ਵ ਮਾਤਾ ਸਦਾ ਜੈ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ੨ ॥ ਤੁਹੀਂ ਦੇਵ ਤੂੰ ਦੇਵਤ ਤੈਂ ਜੱਛੁ ਉਪਾਏ ॥ ਤੁਹੀਂ ਤੁਰਕ ਹਿੰਦੂ

ਜਗਤ ਮੈ ਬਨਾਏ ॥ ਤੁਹੀਂ ਪੰਥ ਹੂੰ ਅਵਤਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਮਾਂਹੀ ॥ ਤੁਹੀਂ ਬਕਤ੍ਰ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬਾਦੋ ਬਕਾਰੀ ॥ ੩ ॥ ਤੁਹੀਂ ਬਿਕ੍ਰਤ ਰੂਪਾ

ਤੁਹੀਂ ਚਾਰੁ ਨੈਨਾਂ ॥ ਤੁਹੀਂ ਰੂਪ ਬਾਲਾ ਤੁਹੀਂ ਬੱਕ੍ਰ ਬੈਨਾਂ ॥ ਤੁਮੀਂ ਬੱਕ੍ਰ ਤੇ ਬੇਦ ਚਾਰੋਂ ਉਚਾਰੇ ॥ ਤੁਮੀਂ ਸੰਭ ਨੈਸੰਭ ਦਾਨੋ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ੪ ॥

ਜਗੈ ਜੋਗ ਤੋਸੋ ਭਜੈ ਭੂਪ ਭਾਰੀ ॥ ਬਧੇ ਛਾਡਿ ਬਾਨਾ ਕਵੀ ਬਾਢਵਾਰੀ ॥ ਤੂੰ ਨਰਸਿੰਘ ਹੂੰ ਕੈ ਹਿਰਾਨਾਛ ਮਾਰਜੋ ॥ ਤੁਮੀਂ ਦਾੜ੍ਹ ਪੈ ਭੂਮਿ ਕੇ ਭਾਰ

ਧਾਰਜੋ ॥ ੫ ॥ ਤੁਮੀਂ ਰਾਮ ਹੂੰ ਕੈ ਹਠੀ ਦੇਂਤ ਘਾਯੋ ॥ ਤੁਮੀਂ ਕ੍ਰਿਸਨ ਹੂੰ ਕੰਸ ਕੇਸੀ ਖਪਾਯੋ ॥ ਤੁਹੀਂ ਜਾਲਪਾ ਕਾਲਕਾ ਕੈ ਬਖਾਨੀ ॥ ਤੁਹੀਂ ਚੋਦਹੂੰ

ਲੋਕ ਕੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ॥ ੬ ॥ ਤੁਹੀਂ ਕਾਲ ਕੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਹੂੰ ਕੈ ਬਿਹਾਰੈ ॥ ਤੁਹੀਂ ਆਦਿ ਉਪਾਵੈਂ ਤੁਹੀਂ ਅੰਤ ਮਾਰੈਂ ॥ ਤੁਹੀਂ ਰਾਜੇਸ਼੍ਵਰੀ ਕੈ ਬਖਾਨੀ ॥

ਤੁਹੀਂ ਚੋਦਹੀ ਲੋਕ ਕੀ ਆਪੁ ਰਾਨੀ ॥ ੭ ॥ ਤੁਮੈਂ ਲੋਗ ਉਗ੍ਰਾ ਅਤਿ ਉਗ੍ਰਾ ਬਖਾਨੇ ॥ ਤੁਮੈਂ ਆਦ੍ਰਜਾ ਬਯਾਸ ਬਾਨੀ ਪਛਾਨੇ ॥ ਤੁਮੀਂ ਸੋਸ ਕੀ ਆਪੁ ਮੇਜਯਾ ਬਨਾਈ ॥ ਤੁਹੀਂ ਕੇਸਰੀ ਬਾਹਨੀ ਕੈ ਕਹਾਈ ॥ ੮ ॥ ਤੁ ਤੇਸਾਰ ਕੂਟਾਨ ਕਰਿ ਕੈ ਸੁਹਾਯੇ ॥ ਤੁਹੀਂ ਚੰਡ ਔ ਮੁੰਡ ਦਾਨੇ ਖਪਾਯੇ ॥ ਤੁਹੀਂ ਰਕਤ ਬੀਜਾਰ ਸੋ ਜੁਧ ਕੀਨੇ ॥ ਤੁਮੀਂ ਹਾਥ ਦੇ ਰਾਖਿ ਦੇਵੇਸੁ ਲੀਨੇ ॥ ੯ ॥ ਤੁਹੀਂ ਮਹਿਖ ਦਾਨੇ ਬਡੇ ਕੋਪਿ ਘਾਯੇ ॥ ਤੂੰ ਧੂਮ੍ਰਾਛ ਜਾਲਾਛ ਕੀ ਮੋ ਜਰਾਯੇ ॥ ਤੁਮੀਂ ਕੋਚ ਬਕਤਾਪਨੇ ਤੇ ਉਚਾਰਯੇ ॥ ਬਿਡਾਲਾਛ ਔ ਚਿਛਰਾਛਸ ਬਿਡਾਰਯੇ ॥ ੧੦ ॥ ਤੁਮੀਂ ਡਹ ਡਹਕੇ ਡਵਰ ਕੇ ਬਜਾਯੇ ॥ ਤੁਹੀਂ ਕਹ ਕਹਕੇ ਹਸੀ ਜੁਧ ਪਾਯੇ ॥ ਤੁਹੀਂ ਅਸਟ ਅਸਟਹਾਥ ਮੈਂ ਅਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ॥ ਅਜੈ ਜੈ ਕਿਤੇ ਕੇਸ ਹੂੰ ਤੇ ਪਛਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਜਯੰਤੀ ਤੁਹੀਂ ਮੰਗਲਾ ਰੂਪ ਕਾਲੀ ॥ ਕਪਾਲਨਿ ਤੁਹੀਂ ਹੈਂ ਤੁਹੀਂ ਭੱਦ੍ਰਕਾਲੀ ॥ ਦ੍ਰੁਗਾ ਤੂੰ ਛਿਮਾ ਤੂੰ ਸਿਵਾ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ॥ ਤੁ ਧਾਤ੍ਰੀ ਸ੍ਰਾਹਾ ਨਮਸਕਾਰ ਮੇਰੇ ॥ ੧੨ ॥ ਤੁਹੀਂ ਪ੍ਰਾਤ ਸੰਧਯਾ ਅਰੁਨ ਬਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ॥ ਤੁਮੰ ਧਯਾਨ ਮੈਂ ਸੁਕਲ ਅੰਬਰ ਸੁਧਾਰੇ ॥ ਤੁਹੀਂ ਪੀਤ ਬਾਨਾ ਸਯੋਕਾਲ ਧਾਰਯੇ ॥ ਸਭੈ ਸਾਧੂਅਨ ਕੇ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਟਾਰਯੇ ॥ ੧੩ ॥ ਤੁਹੀਂ ਆਪ ਕੋ ਰਕਤ ਦੰਤਾ ਕਹੈ ਹੈਂ ॥ ਤੁਹੀਂ ਬਿਪ੍ਰ ਚਿੰਤਾਨ ਹੂੰ ਕੇ ਚਬੈ ਹੈਂ ॥ ਤੁਹੀਂ ਨੰਦ ਕੇ ਧਾਮ ਮੇਂ ਔਤਰੈ ਗੀ ॥ ਤੁ ਸਾਕੰਭਰੀ ਸਾਕ ਸੇ ਤਨ ਭਰੇਗੀ ॥ ੧੪ ॥ ਤੁ ਬੋਧਾ ਤੁਹੀਂ ਮੱਛ ਕੇ ਰੂਪ ਕੈ ਹੈ ॥ ਤੁਹੀਂ ਕੱਛ ਹੂੰ ਕੈ ਸਮੁੰਦ੍ਰਹਿ ਮਥੈ ਹੈ ॥ ਤੁਹੀਂ ਆਪ ਦਿਜ ਰਾਮ ਕੇ ਰੂਪ ਧਰਿ ਹੈ ॥ ਨਿਛਤ੍ਰਾ ਪ੍ਰਿਥੀ ਬਾਰ ਇੱਕੀਸ ਕਰਿ ਹੈ ॥ ੧੫ ॥ ਤੁਹੀਂ ਆਪ ਕੇ ਨਿਹਕਲੰਕੀ ਬਨੈ ਹੈ ॥ ਸਭੈ ਹੀ ਮਲੇਛਾਨ ਕੇ ਨਾਸ ਕੈ ਹੈ ॥ ਮਈਯਾ ਜਾਨ ਚੇਰੇ ਮਯਾ ਮੋਹਿ ਕੀਜੈ ॥ ਚਹੋਂ ਚਿੱਤ ਮੈਂ ਜੋ ਵਹੈ ਮੋਹਿ ਦੀਜੈ ॥ ੧੬ ॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਮੁੰਡ ਕੀ ਮਾਲ ਦਿਸਾਨ ਕੇ ਅੰਬਰ ਬਾਮ ਕਰਯੇ ਗਲ ਮੈਂ ਅਸ ਭਾਰੇ ॥ ਲੋਰਨ ਲਾਲ ਕਰਾਲ ਦਿਪੈ ਦੇਹੂੰ ਭਾਲ ਬਿਰਾਜਤ ਹੈ ਅਨਿਯਾਰੇ ॥ ਛੁਟੇ ਹੈਂ ਬਾਲ ਮਹਾਂ ਬਿਕਰਾਲ ਬਿਸਾਲ ਲਸੈ ਰਦ ਪੰਤਿ ਉਜਯਾਰੇ ॥ ਛਾਡਤ ਜਾਲ ਲਏ ਕਰ ਬਜਾਲ ਸੁ ਕਾਲ ਸਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਤਿਹਾਰੇ ॥ ੧੭ ॥ ਭਾਨ ਸੇ ਤੇਜ ਭਯਾਨਕ ਭੂਤਜ ਭੂਧਰ ਸੇ ਜਿਨ ਕੇ ਤਨ ਭਾਰੇ ॥ ਭਾਰੀ ਗੁਮਾਨ ਭਰੇ ਮਨ ਭੀਤਰ ਭਾਰ ਪਰੇ ਨਹਿ ਸੀ ਪਗ ਧਾਰੇ ॥ ਭਾਲਕ ਜਯੋਂ ਭਭਕੈ ਬਿਨੁ ਭੈ ਰਨ ਭੇਰਵ ਭੇਰਿ ਬਜਾਇ ਨਗਾਰੇ ॥ ਤੇ ਭਟ ਝੂਮਿ ਗਿਰੇ ਰਨ ਭੂਮਿ ਭਵਾਨੀ ਜੂ ਕੇ ਭਲ ਕਾਨ ਕੇ ਮਾਰੇ ॥ ੧੮ ॥ ਓਟ ਕਰੀ ਨਹਿ ਕੋਟਿ ਭੁਜਾਨ ਕੀ ਚੋਟ ਪਰੇ ਰਨ ਕੋਟਿ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਕੋਟਨ ਸੇ ਜਿਨ ਕੇ ਤਨ ਰਾਜਿਤ ਬਾਸਵ ਸੋ ਕਬਹੂੰ ਨਹਿ ਹਾਰੇ ॥ ਰੋਸ ਭਰੇ ਨ ਫਿਰੇ ਰਨ ਤੇ ਤਨ ਬੋਟਿਨ ਲੈ ਨਭ ਗੀਧ ਪਧਾਰੇ ॥ ਤੇ ਨ੍ਰਿਪ ਘੂਮਿ ਗਿਰੇ ਰਨ ਭੂਮਿ ਸੁ ਕਾਲੀ ਕੇ ਕੋਪ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕੇ ਮਾਰੇ ॥ ੧੯ ॥ ਅੰਜਨ ਸੇ ਤਨ ਉੱਗ੍ਰ ਉਦਾ ਯੁਧ ਧੂਮਰੀ ਧੂਰਿ ਭਰੇ ਗਰਬੀਲੇ ॥ ਚੋਪਿ ਚੜ੍ਹੇ ਕਹੂੰ ਓਰਨ ਤੇ ਚਿਤ ਭੀਤਰਿ ਚੋਪਿ ਚਿਰੇ ਚਟਕੀਲੇ ॥ ਧਾਵਤ ਤੇ ਧੁਰਵਾ ਸੇ ਦਸੇ ਦਿਸਿ ਤੇ ਝਟ ਦੈ ਪਟਕੇ ਬਿਕਟੀਲੇ ॥ ਰੋਰ ਪਰੇ ਰਨ ਰਾਜਿਵ ਲੋਚਨ ਰੋਸ ਭਰੇ ਰਨ ਸਿੰਘ ਰਜੀਲੇ ॥ ੨੦ ॥ ਕੋਟਿਨ ਕੋਟ ਸੋ ਚੋਟ ਪਰੀ ਨਹਿ ਓਟ ਕਰੀ ਭਏ ਅੰਗ ਨ ਢੀਲੇ ॥ ਜੇ ਨਿਪਟੇ ਅਕਟੇ ਭਟ ਤੇ ਚਟ ਦੈ ਛਿਤ ਪੈ ਪਟਕੇ ਗਰਬੀਲੇ ॥

ਜੇ ਨੇ ਹਟੇ ਬਿਕਟੇ ਭਟ ਕਾਹੂ ਸੋ ਤੇ ਚਟ ਦੇ ਚਟਕੇ ਚਟਕੀਲੇ ॥ ਰੋਰ ਪਰੇ ਰਨ ਰਾਜਿਵ ਲੋਚਨ ਰੋਸ ਭਰੇ ਰਨ ਸਿੰਘ ਰਜੀਲੇ ॥ ੨੧ ॥
 ਧੂਮਰੀ ਧੂਰਿ ਭਰੇ ਧੂਮਰੇ ਤਨ ਧਾਏ ਨਿਸਾਚਰ ਲੋਹ ਕਟੀਲੇ ॥ ਮੇਚਕ ਪਬਨ ਸੇ ਜਿਨਕੇ ਤਨ ਕੋਚ ਸਜੇ ਮਦ ਮੱਤ ਜਟੀਲੇ ॥
 ਰਾਮ ਭਨੈ ਅਤਿ ਹੀ ਰਿਸਿ ਸੋ ਜਗ ਨਾਇਕ ਸੋ ਰਨ ਠਾਟ ਠਟੀਲੇ ॥ ਤੇ ਝਟ ਦੇ ਪਟਕੇ ਛਿਤ ਪੈ ਰਨ ਰੋਰ ਪਰੇ ਰਨ ਸਿੰਘ ਰਜੀਲੇ ॥ ੨੨ ॥
 ਬਾਜਤ ਡੰਕ ਅਤੰਕ ਸਮੈ ਲਖਿ ਦਾਨਵ ਬੰਕ ਬਡੇ ਗਰਬੀਲੇ ॥ ਛੂਟਤ ਬਾਨ ਕਮਾਨਨ ਕੇ ਤਨਕੈ ਨ ਭਏ ਤਿਨ ਕੇ ਤਨ ਢੀਲੇ ॥
 ਤੇ ਜਗ ਮਾਤ ਚਿਤੈ ਚਪਿ ਕੈ ਚਟਿ ਦੇ ਛਿਤ ਪੈ ਚਟਕੇ ਚਟਕੀਲੇ ॥ ਰੋਰ ਪਰੇ ਰਨ ਰਾਜਿਵ ਲੋਚਨ ਰੋਸ ਭਰੇ ਰਨ ਸਿੰਘ ਰਜੀਲੇ ॥ ੨੩ ॥
 ਜੰਗ ਜਗੇ ਰਨ ਰੰਗ ਸਮੈ ਅਰਿਧੰਗ ਕਰੇ ਭਟ ਕੋਟਿ ਦੁਸੀਲੇ ॥ ਰੁੰਡਨ ਮੁੰਡ ਬਿਬਾਰ ਘਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਪਹਿਰਾਵਤ ਹਾਰ ਛਬੀਲੇ ॥
 ਧਾਵਤ ਹੈਂ ਜਿਤ ਹੀ ਤਿਤ ਹੀ ਅਰਿ ਭਾਜਿ ਚਲੇ ਕਿਤ ਹੀ ਕਰਿ ਹੀਲੇ ॥ ਰੋਰ ਪਰੇ ਰਨ ਰਾਜਿਵ ਲੋਚਨ ਰੋਸ ਭਰੇ ਰਨ ਸਿੰਘ ਰਜੀਲੇ ॥ ੨੪ ॥
 ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਤੇਂ ਆਦਿਕ ਸੂਰ ਸਭੇ ਉਮਡੇ ਕਰਿ ਕੋਪ ਅਖੰਡਾ ॥ ਕੋਚ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕਮਾਨਨ ਬਾਨ ਕਸੇ ਕਰ ਧੋਪ ਫਰੀ ਅਰੁ ਖੰਡਾ ॥
 ਖੰਡ ਭਏ ਜੁ ਅਖੰਡਲ ਤੇ ਨਹਿ ਜੀਤ ਫਿਰੇ ਬਸੁਧਾ ਨਵਖੰਡਾ ॥ ਤੇ ਜੁਤ ਕੋਪ ਗਿਰੇ ਬਿਨ ਓਪ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕੇ ਕੀਨੇ ਕਟਿ ਖੰਡਾ ॥ ੨੫ ॥
 ਤੋਟਕ ਛੰਦ ॥ ਜਬ ਹੀ ਕਰ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਗਹੀ ॥ ਨਹਿ ਮੋ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾ ਤਿਹ ਜਾਤ ਕਹੀ ॥ ਤਿਹ ਤੇਜੁ ਲਖੇ ਭਟ ਯੋ ਭਟਕੇ ॥
 ਮਨੋ ਸੂਰ ਚੜਯੋ ਉਡ ਸੇ ਸਟਕੇ ॥ ੨੬ ॥ ਕੁਪਿ ਕਾਲਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕਰੇ ਗਹਿ ਕੈ ॥ ਦਲ ਦੇਤਨ ਬੀਚ ਪਰੀ ਕਹਿ ਕੈ ॥
 ਘਟਿਕਾ ਇਕ ਬੀਚ ਸਭੇ ਹਨਿ ਹੋ ॥ ਤੁਮ ਤੇ ਨਹਿ ਏਕ ਬਲੀ ਗਨਿ ਹੋ ॥ ੨੭ ॥

ਸਵੈਯਾ ॥ ਮੰਦਲ ਤੂਰ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਮੁਚੰਗਨ ਕੀ ਧੁਨਿ ਕੈ ਲਲਕਾਰਿ ਪਰੇ ॥ ਅਰੁ ਮਾਨ ਭਰੇ ਮਿਲਿ ਆਨਿ ਅਰੇ ਨ ਗੁਮਾਨ ਕੋ ਛਾਡਿ ਕੈ ਪੈਗੁ
 ਟਰੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਜਮ ਜੋਦਿਪ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰੇ ਨ ਮੁਰੇ ਤਬ ਲੋ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਅਰੇ ॥ ਜਸ ਕੋਂ ਕਰਿ ਕੈ ਨ ਚਲੇ ਡਰਿ ਕੈ ਲਰਿ ਕੈ ਮਰਿ ਕੈ ਭਵ ਸਿੰਧ
 ਤਰੇ ॥ ੨੮ ॥ ਜੇ ਨ ਮਿਟੇ ਬਿਕਟੇ ਭਟ ਕਾਹੂ ਸੋ ਬਾਸਵ ਮੋ ਕਬਹੂੰ ਨ ਪਛੇਲੇ ॥ ਤੇ ਗਰਜੇ ਜਬ ਹੀ ਰਨ ਮੈਂ ਗਨ ਭਾਜਿ ਚਲੇ ਬਿਨੁ ਆਪੁ ਅਕੇਲੇ ॥
 ਤੇ ਕੁਪਿ ਕਾਲ ਕਟੇ ਝਟ ਦੇ ਕਦਲੀ ਬਨ ਜਯੋਂ ਧਰਨੀ ਪਰ ਮੇਲੇ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਰੰਗੀਨ ਭਏ ਭਟ ਮਾਨਹੁ ਫਾਗੁ ਸਮੈ ਸਭ ਚਾਚਰਿ ਖੇਲੇ ॥ ੨੯ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਚੜ੍ਹੀ ਚੰਡਚਾ ਚੰਡ ਹੈ ਤਪਤ ਤਾਂਬੂ ਸੇ ਨੈਨ ॥ ਮੱਤ ਭਈ ਮਦਰਾ ਭਏ ਬਕਤ ਅਟਪਟੇ ਬੈਨ ॥ ੩੦ ॥

ਸਵੈਯਾ ॥ ਸਭ ਸਤ੍ਰਨ ਕੇ ਹਨਿ ਹੋਂ ਛਿਨ ਮੈ ਸੁ ਕਹਿਯੋ ਬਚ ਕੋਪ ਕੀਯੋ ਮਨ ਮੈ ॥ ਤਰਵਾਰਿ ਸੰਭਾਰਿ ਮਹਾਂ ਬਲ ਧਾਰਿ ਧਵਾਇ ਕੈ ਸਿੰਘ ਧਸੀ
 ਰਨ ਮੈ ॥ ਜਗ ਮਾਤ ਕੇ ਆਯੁਧੁ ਹਾਥਨ ਮੈ ਚਮਕੈ ਐਸੇ ਦੈਤਨ ਕੇ ਗਨ ਮੈ ॥ ਲਪਕੈ ਝਪਕੈ ਬੜਵਾਨਲ ਕੀ ਦਮਕੈ ਬਨੇ ਬਾਰਿਧ ਕੇ ਬਨ ਮੈ ॥ ੩੧ ॥
 ਕੋਪ ਅਖੰਡ ਕੈ ਚੰਡਿ ਪ੍ਰਚੰਡ ਮਿਆਨ ਤੇ ਕਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਗਹੀ ॥ ਦਲ ਦੇਵ ਐ ਦੈਤਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਨਾ ਲਖਿ ਤੋਗ ਛਟਾ ਛਬ ਰੀਝ ਰਹੀ ॥

ਸਿਰ ਚਿੱਛਰ ਕੇ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਪਰੀ ਨਹਿ ਮੇਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾ ਤਿਹ ਜਾਤ ਕਹੀ ॥ ਰਿਪੁ ਮਾਰ ਕੈ ਫਾਰਿ ਪਹਾਰ ਸੇ ਬੈਰੀ ਪਤਾਰ ਲਗੇ ਤਰਵਾਰਿ ਬਹੀ ॥੩੨॥
 ਦੇਹਰਾ ॥ ਤੁਪਕ ਤਬਰ ਬਰਛੀ ਬਿਸਿਖ ਅਸਿ ਝਮਕਾਹਿ ॥ ਧੁਜਾ ਪਤਾਕਾ ਫਰਹਰੈ ਭਾਨ ਨ ਹੇਰੇ ਜਾਹਿ ॥੩੩॥
 ਰਨ ਮਾਰੂ ਬਾਜੈ ਘਨੇ ਗਗਨ ਗੀਧ ਮੰਡਰਾਹਿ ॥ ਚਟਪਟ ਦੇ ਜੋਧਾ ਬਿਕਟ ਝਟ ਪਟ ਕਟਿ ਕਟਿ ਜਾਹਿ ॥੩੪॥
 ਅਨਿਕ ਤੂਰ ਭੇਰੀ ਪ੍ਰਣਵ ਗੋ ਮੁਖ ਅਨਿਕ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ॥ ਸੰਖ ਬੇਨੁ ਬੀਨਾ ਬਜੀ ਮੁਰਲੀ ਮੁਰਜ ਮੁਚੰਗ ॥੩੫॥
 ਨਾਦ ਨਫੀਰੀ ਕਾਨਰੇ ਦੁੰਦਭ ਬਜੇ ਅਨੇਕ ॥ ਸੁਨਿ ਮਾਰੂ ਕਾਤਰ ਭਿਰੇ ਰਨ ਤਜਿ ਫਿਰਜੇ ਨ ਏਕ ॥੩੬॥
 ਕਿਚਪਚਾਇ ਜੋਧਾ ਮੰਡਹਿ ਲਰਹਿ ਸਨੰਮੁਖ ਆਨ ॥ ਧੁਕਿ ਧੁਕਿ ਪਰੈ ਕਬੰਧ ਭੂਅ ਸੁਰ ਪੁਰ ਕਰੈ ਪਯਾਨ ॥੩੭॥
 ਰਨ ਫਿਕਰਤਾ ਜੰਬੁਕ ਫਿਰਹਿ ਆਮਿਖ ਅਚਵਤ ਪ੍ਰੇਤ ॥ ਗੀਧ ਮਾਸ ਲੈ ਲੈ ਉਡਹਿ ਸੁਭਟ ਨ ਛਾਡਹਿ ਖੇਤ ॥੩੮॥
 ਸਵੈਯਾ ॥ ਨਿੱਸ ਨਿਨਾਦ ਡਹ ਡਹ ਡਾਮਰ ਦੇ ਦੇ ਦਮਾਮਨ ਕੋ ਨਿਜ ਕਾਨੇ ॥ ਭੂਰ ਦਈਤਨ ਕੋ ਦਲ ਦਾਰੁਨ ਦੀਹ ਹੁਤੇ ਕਰਿ ਏਕ ਨ ਜਾਨੇ ॥
 ਜੀਤਿ ਫਿਰੈ ਨਵਖੰਡਨ ਕੋ ਨਹਿ ਬਾਸਵ ਸੋਂ ਕਬਹੂੰ ਡਰ ਪਾਨੇ ॥ ਤੇ ਤੁਮ ਸੋ ਲਰਿ ਕੈ ਮਰਿ ਕੈ ਭਟ ਅੰਤ ਕੋ ਅੰਤ ਕੇ ਧਾਮ ਸਿਧਾਨੇ ॥੩੯॥
 ਦੇਹਰਾ ॥ ਰਨ ਡਾਕਿਨਿ ਡਹਕਤ ਫਿਰਤ ਕਹਕਤ ਫਿਰਤ ਮਸਾਨ ॥ ਬਿਨੁ ਸੀਸਨ ਡੋਲਤ ਸੁਭਟ ਗਹਿ ਗਹਿ ਕਰਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ॥੪੦॥
 ਅਸਿ ਅਨੇਕ ਕਾਢੇ ਕਰਨ ਲਰਹਿ ਸੁਭਟ ਸਮੁਹਾਇ ॥ ਲਰਿ ਗਿਰਿ ਮਰਿ ਭੂ ਪਰ ਗਿਰੇ ਬਰੈ ਬਰੰਗਨ ਜਾਇ ॥੪੧॥
 ਅਨ ਤਰਿਯਾ ਜਜੋਂ ਸਿੰਧ ਕੇ ਚਹਤ ਤਰਨ ਕਰਿ ਜਾਉਂ ॥ ਬਿਨੁ ਨੌਕਾ ਕੈਸੇ ਤਰੈ ਲਏ ਤਿਹਾਰੇ ਨਾਉਂ ॥੪੨॥
 ਮੂਕ ਉਚਰੈ ਸਾਸਤ੍ਰ ਖਟ ਪਿੰਗ ਗਿਰਨ ਚੜ੍ਹ ਜਾਇ ॥ ਅੰਧ ਲਖੇ ਬਧਰੇ ਸੁਨੈ ਜੋ ਤੁਮ ਕਰੋ ਸਹਾਇ ॥੪੩॥
 ਅਰਘ ਗਰਭ ਨਿਪ ਤ੍ਰਿਯਨ ਕੋ ਭੇਦ ਨ ਪਾਯੋ ਜਾਇ ॥ ਤਉ ਤਿਹਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਕਛੁ ਕਛੁ ਕਹੋ ਬਨਾਇ ॥੪੪॥
 ਪ੍ਰਥਮ ਮਾਨਿ ਤੁਮ ਕੋ ਕਹੋ ਜਥਾ ਬੁੱਧਿ ਬਲੁ ਹੋਇ ॥ ਘਟਿ ਕਬਿਤਾ ਲਖਿ ਕੈ ਕਬਹਿ ਹਾਸ ਨ ਕਰਿਯਹੁ ਕੋਇ ॥੪੫॥
 ਪ੍ਰਥਮ ਧਯਾਇ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤੀ ਬਰਨੋ ਤ੍ਰਿਯਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ॥ ਮੇ ਘਟ ਮੇ ਤੁਮ ਹੋ ਨਦੀ ਉਪਜਹੁ ਬਾਕ ਤਰੰਗ ॥੪੬॥
 ਸਵੈਯਾ ॥ ਮੇਰ ਕਿਯੋ ਤ੍ਰਿਣ ਤੇ ਮੁਹਿ ਜਾਹਿ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਨ ਦੂਸਰ ਤੇ ਸੋ ॥ ਭੂਲ ਛਿਮੇਂ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੁ ਨ ਭੂਲਨ ਹਾਰ ਕਹੂੰ
 ਕੋਉ ਮੇ ਸੋ ॥ ਸੇਵ ਕਰੈ ਤੁਮਰੀ ਤਿਨ ਕੇ ਛਿਨ ਮੈ ਧਨ ਲਾਗਤ ਧਾਮ ਭਰੇ ਸੋ ॥ ਯਾ ਕਲਿ ਮੇ ਸਭ ਕਾਲਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕੀ ਭਾਰੀ ਭੁਜਾਨ ਕੋ ਭਾਰੀ ਭਰੇ ਸੋ ॥੪੭॥
 ਖੰਡਿ ਅਖੰਡਨ ਖੰਡ ਕੈ ਚੰਡਿ ਸੁ ਮੁੰਡ ਰਹੇ ਛਿਤ ਮੰਡਲ ਮਾਂਹੀ ॥ ਦੰਡਿ ਅਦੰਡਨ ਕੋ ਭੁਜਦੰਡਨ ਭਾਰੀ ਘਮੰਡ ਕਿਯੋ ਬਲ ਬਾਹੀ ॥ ਬਾਪਿ ਅਖੰਡਲ
 ਕੋ ਸੁਰ ਮੰਡਲ ਨਾਦ ਸੁਨਯੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮਹਾਂ ਹੀ ॥ ਕ੍ਰੂਰ ਕੁਵੰਡਲ ਕੋ ਰਨ ਮੰਡਲ ਤੇ ਸਮ ਸੂਰ ਕੋਉ ਕਹੂੰ ਨਾਹੀ ॥੪੮॥ ੧ ॥
 ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖਾਨੇ "ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਪ੍ਰਥਮ ਧਯਾਇ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥ ੧ ॥ ਅਛਜੁ ॥

(੧੦੫)
★★ (ੴ) ★★

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਧਰਮ ਜੁਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥

ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੀ ਜੇ ਸਰਨਿ ਪਰੇ
ਸੁ ਲਏ ਬਚਾਇ ॥ ਔਰ ਨ ਉਪਜਾ ਦੂਸ੍ਰ
ਜਗ ਭੱਛਯੋ ਸਭੈ ਬਨਾਇ ॥ ੩੬੬ ॥ ਜੇ ਪੂਜਾ
ਅਸਿਕੇਤੁ ਕੀ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਕਰੇ ਬਨਾਇ ॥ ਤਿਨ ਪਰ
ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਦੇ ਅਸਿਧੁਜ ਲੇਤ ਬਚਾਇ ॥ ੩੬੭ ॥
ਚੋਪਈ ॥ ਦੁਸਟ ਦੋਤ ਕਛੁ ਬਾਤ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਤਨ ਪੁਨਿ ਰਿਸਿ ਠਾਨੀ ॥

ਬਲ ਅਪਬਲ ਅਪਨੇ ਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਗਰਬ ਠਾਨਿ ਜਿਯ ਬਹੁਰਿ ਹੰਕਾਰਾ ॥ ੩੬੮ ॥ ਰੇ ਰੇ ਕਾਲ
ਫੂਲਿ ਜਿਨਿ ਜਾਹੁ ॥ ਬਹੁਰਿ ਆਨਿ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮਚਾਹੁ ॥ ਏਕ ਨਿਦਾਨ ਕਰੇ ਰਨ ਮਾਹੀ ॥ ਕੈ ਅਸਿਧੁਜਿ
ਕੈ ਦਾਨਵ ਨਾਹੀ ॥ ੩੬੯ ॥ ਏਕ ਪਾਵ ਤਜਿ ਜੁਧ ਨ ਭਾਜਾ ॥ ਮਹਾਰਾਜ ਦੋਤਨ ਕਾ ਰਾਜਾ ॥ ਆਤੋ ਗੀਧ ਗਗਨ ਲੈ ਗਏ ॥
ਬਾਹਤ ਬਿਸਿਖ ਤਉ ਹਠਿ ਭਏ ॥ ੩੭੦ ॥ ਅਸੁਰ ਅਮਿਤ ਰਨ ਬਾਨ ਚਲਾਏ ॥ ਨਿਰਖਿ ਖੜਗ ਧੁਜ ਕਾਟਿ ਗਿਰਾਏ ॥ ਬੀਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਅਸੁਰ
ਪਰ ਬਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਛਾਡੇ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ ॥ ੩੭੧ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਪੁਨਿ ਜੀਯ ਮੈਂ ਕੋਪਾ ॥ ਧਨੁਖ ਟੰਕੋਰਿ ਬਹੁਰਿ ਰਨ ਰੋਪਾ ॥ ਏਕ ਬਾਨ
ਤੇਂ ਧੁਜਹਿ ਗਿਰਾਯੋ ॥ ਦੁਤਿਯ ਸੱਤ੍ਰ ਕੇ ਸੀਸ ਉਡਾਯੋ ॥ ੩੭੨ ॥ ਦੁਹੂੰ ਬਿਸਿਖ ਕਰਿ ਦ੍ਰੈ ਰਥ ਚੱਕ੍ਰ ॥ ਕਾਟਿ ਦਏ ਛਿਨ ਮੈਂ ਇਕ ਬੱਕ੍ਰ ॥
ਚਾਰਹਿ ਬਾਨ ਚਾਰਹੂੰ ਬਾਜਾ ॥ ਮਾਰ ਦਏ ਸਭ ਜਗ ਕੇ ਰਾਜਾ ॥ ੩੭੩ ॥ ਬਹੁਰਿ ਅਸੁਰ ਕਾ ਕਾਟਿਸਿ ਮਾਥਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਕੇਤਿ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥਾ ॥
ਦੁਤਿਯ ਬਾਨ ਸੋ ਦੋਊ ਅਰਿ ਕਰ ॥ ਕਾਟਿ ਦਯੋ ਅਸਿਧੁਜ ਨਰ ਨਾਹਰ ॥ ੩੭੪ ॥ ਪੁਨ ਰਾਛਸ ਕਾ ਕਾਟਾ ਸੀਸਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਕੇਤ ਜਗਤ ਕੇ
ਈਸਾ ॥ ਪੁਹਪਨ ਬਿਸਟਿ ਗਗਨ ਤੋਂ ਭਈ ॥ ਸਭਹਿਨ ਆਨਿ ਬਧਾਈ ਦਈ ॥ ੩੭੫ ॥ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਲੋਗਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ॥ ਦੁਸਟਨ
ਦਾਹ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਾ ॥ ਅਖਲ ਭਵਨ ਕੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰੇ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨਿ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥ ੩੭੬ ॥

ਕਬਜੋ ਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ॥

ਚੋਪਈ ॥ ਹਮਰੀ ਕਰੋ ਹਾਥ ਦੇ ਰੱਛਾ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਚਿੱਤ ਕੀ ਇੱਛਾ ॥ ਤਵ ਚਰਨਨ ਮਨ ਰਹੈ ਹਮਾਰਾ ॥ ਅਪਨਾ ਜਾਨ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ ॥੩੭੭॥
 ਹਮਰੇ ਦੁਸਟ ਸਭੈ ਤੁਮ ਘਾਵਹੁ ॥ ਆਪੁ ਹਾਥ ਦੇ ਮੋਹਿ ਬਚਾਵਹੁ ॥ ਸੁਖੀ ਬਸੈ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾ ॥ ਸੇਵਕ ਸਿੱਖਯ ਸਭੈ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ੩੭੮ ॥
 ਮੇ ਰੱਛਾ ਨਿਜੁ ਕਰ ਦੇ ਕਰਿਯੈ ॥ ਸਭ ਬੈਰਨ ਕੇ ਆਜ ਸੰਘਰਿਯੈ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਹਮਾਰੀ ਆਸਾ ॥ ਤੋਰਿ ਭਜਨ ਕੀ ਰਹੈ ਪਯਾਸਾ ॥ ੩੭੯ ॥
 ਤੁਮਹਿ ਛਾਡਿ ਕੋਈ ਅਵਰ ਨ ਧਯਾਉ ॥ ਜੇ ਬਰ ਚਾਹੈਂ ਸੁ ਤੁਮ ਤੇ ਪਾਉ ॥ ਸੇਵਕ ਸਿੱਖਯ ਹਮਾਰੇ ਤਾਰਿਯਹਿ ॥ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਸੱਤ੍ਰ ਹਮਾਰੇ
 ਮਾਰਿਯਹਿ ॥ ੩੮੦ ॥ ਆਪੁ ਹਾਥ ਦੇ ਮੁਝੈ ਉਬਰਿਯੈ ॥ ਮਰਨ ਕਾਲ ਕਾ ਤ੍ਰਾਸ ਨਿਵਰਿਯੈ ॥ ਹੂਜੇ ਸਦਾ ਹਮਾਰੇ ਪੱਛਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜੂ ਕਰਿਯਹੁ
 ਰੱਛਾ ॥ ੩੮੧ ॥ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਮੋਹਿ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ ਸਹਾਇ ਪਯਾਰੇ ॥ ਦੀਨ ਬੰਧ ਦੁਸਟਨ ਕੇ ਹੰਤਾ ॥ ਤੁਮ ਹੋ ਪੂਰੀ ਚਤੁਰ ਦਸ ਕੰਤਾ ॥
 ੩੮੨ ॥ ਕਾਲ ਪਾਇ ਬ੍ਰਹਮ ਬਪੁ ਧਰਾ ॥ ਕਾਲ ਪਾਇ ਸਿਵ ਜੂ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਕਾਲ ਪਾਇ ਕਰਿ ਬਿਸਨ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਸਕਲ ਕਾਲ ਕਾ ਕਿਯਾ ਤਮਾਸਾ ॥
 ੩੮੩ ॥ ਜਵਨ ਕਾਲ ਜੋਗੀ ਸਿਵ ਕੀਯੋ ॥ ਬੇਦ ਰਾਜ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੂ ਥੀਯੋ ॥ ਜਵਨ ਕਾਲ ਸਭ ਲੋਕ ਸਵਾਰਾ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਤਾਹਿ ਹਮਾਰਾ ॥੩੮੪॥
 ਜਵਨ ਕਾਲ ਸਭ ਜਗਤ ਬਨਾਯੋ ॥ ਦੇਵ ਦੈਂਤ ਜੱਛਨ ਉਪਜਾਯੋ ॥ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਏਕੈ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਸਮਝਿਯਹੁ ਹਮਾਰਾ ॥ ੩੮੫ ॥
 ਨਮਸਕਾਰ ਤਿਸਹੀ ਕੋ ਹਮਾਰੀ ॥ ਸਕਲ ਪ੍ਰਜਾ ਜਿਨ ਆਪ ਸਵਾਰੀ ॥ ਸਿਵਕਨ ਕੋ ਸਿਵਗੁਨ ਸੁਖ ਦੀਯੋ ॥ ਸੱਤ੍ਰਨ ਕੋ ਪਲ ਮੇਂ ਬਧ ਕੀਯੋ ॥੩੮੬॥
 ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਤ ॥ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕੀ ਪੀਰ ਪਛਾਨਤ ॥ ਚੀਟੀ ਤੇ ਕੁੰਚਰ ਅਸਥੂਲਾ ॥ ਸਭ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰ ਫੂਲਾ ॥੩੮੭॥
 ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਪਾਏ ਤੇ ਦੁਖੀ ॥ ਸੁਖ ਪਾਏ ਸਾਧਨ ਕੇ ਸੁਖੀ ॥ ਏਕ ਏਕ ਕੀ ਪੀਰ ਪਛਾਨੈ ॥ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਪਟ ਪਟ ਕੀ ਜਾਨੈ ॥ ੩੮੮ ॥
 ਜਬ ਉਦਕਰਖ ਕਰਾ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਪ੍ਰਜਾ ਧਰਤ ਤਬ ਦੇਹ ਅਪਾਰਾ ॥ ਜਬ ਆਕਰਖ ਕਰਤ ਹੋ ਕਬਹੂੰ ॥ ਤੁਮ ਮੈਂ ਮਿਲਤ ਦੇਹ ਧਰ ਸਭਹੂੰ ॥੩੮੯॥
 ਜੇਤੇ ਬਦਨ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਧਾਰੈ ॥ ਆਪੁ ਆਪਨੀ ਬੁਝਿ ਉਚਾਰੈ ॥ ਤੁਮ ਸਭ ਹੀ ਤੇ ਰਹਤ ਨਿਰਾਲਮ ॥ ਜਾਨਤ ਬੇਦ ਭੇਦ ਅਰੁ ਆਲਮ ॥੩੯੦॥
 ਨਿਰੰਕਾਰ ਨ੍ਰਿਬਿਕਾਰ ਨ੍ਰਿਲੰਭ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲ ਅਨਾਦਿ ਅਸੰਭ ॥ ਤਾਂ ਕਾ ਮੂੜੁ ਉਚਾਰਤ ਭੇਦਾ ॥ ਜਾਂ ਕੋ ਭੇਵ ਨ ਜਾਨਤ ਬੇਦਾ ॥ ੩੯੧ ॥
 ਤਾਂ ਕੋ ਕਰਿ ਪਾਹਨ ਅਨੁਮਾਨਤ ॥ ਮਹਾਂ ਮੂੜੁ ਕਛੁ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਤ ॥ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕੋ ਕਹਤ ਸਦਾ ਸਿਵ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਚੀਨਤ ਨਹਿ ਭਿਵ ॥੩੯੨॥

ਆਪੁ ਆਪੁਨੀ ਬੁਧਿ ਹੈ ਜੇਤੀ ॥ ਬਰਨਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੁਹਿ ਤੇਤੀ ॥ ਤੁਮਰਾ ਲਖਾ ਨ ਜਾਇ ਪਸਾਰਾ ॥ ਕਿਹੁ ਬਿਧਿ ਸਜਾ ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ੩੯੩ ॥
 ਏਕੇ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪਾ ॥ ਰੇਕ ਭਯੋ ਰਾਵ ਕਹੀਂ ਭੂਪਾ ॥ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਕੀਨੀ ॥ ਉਤਭੁਜ ਖਾਨਿ ਬਹੁਰਿ ਰਚ ਦੀਨੀ ॥ ੩੯੪ ॥
 ਕਹੂੰ ਫੁਲਿ ਰਾਜਾ ਹੂੰ ਬੈਠਾ ॥ ਕਹੂੰ ਸਿਮਿਟ ਭਯੋ ਸੰਕਰ ਇਕੈਠਾ ॥ ਸਿਗਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦਿਖਾਇ ਅਚੰਭਵਾ ॥ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਰੂਪ ਸੁਯੰਭਵਾ ॥ ੩੯੫ ॥
 ਅੱਥ ਰੱਛਾ ਮੋਰੀ ਤੁਮ ਕਰੋ ॥ ਸਿੱਖਜ ਉਬਾਰਿ ਅਸਿੱਖਜ ਸੰਘਰੋ ॥ ਦੁਸਟ ਜਿਤੇ ਉਠਵਤ ਉਤਪਾਤਾ ॥ ਸਕਲ ਮਲੇਛ ਕਰੋ ਰਣ ਘਾਤਾ ॥ ੩੯੬ ॥
 ਜੇ ਅਸਿਧੁਜ ਤਵ ਸਰਨੀ ਪਰੇ ॥ ਤਿਨਕੇ ਦੁਸਟ ਦੁਖਿਤ ਹੂੰ ਮਰੇ ॥ ਪੁਰਖ ਜਵਨ ਪਗ ਪਰੇ ਤਿਹਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਤੁਮ ਸੰਕਟ ਸਭ ਟਾਰੇ ॥ ੩੯੭ ॥
 ਜੇ ਕਲਿ ਕੋ ਇਕ ਬਾਰ ਧਿਐ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਕੇ ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਨਹਿ ਐ ਹੈ ॥ ਰੱਛਾ ਹੋਇ ਤਾਂਹਿ ਸਭ ਕਾਲਾ ॥ ਦੁਸਟ ਅਰਿਸਟ ਟਰੇ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ੩੯੮ ॥
 ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤਨ ਜਾਹਿ ਨਿਹਰਿ ਹੋ ॥ ਤਾਂ ਕੇ ਤਾਪ ਤਨਕ ਮਹਿ ਹਰਿ ਹੋ ॥ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧਿ ਘਰ ਮੇਂ ਸਭ ਕੋਈ ॥ ਦੁਸਟ ਛਾਹ ਛੈ ਸਕੈ ਨ ਕੋਈ ॥
 ੩੯੯ ॥ ਏਕ ਬਾਰ ਜਿਨ ਤੁਮੈਂ ਸੰਭਾਰਾ ॥ ਕਾਲ ਫਾਂਸ ਤੇ ਤਾਂਹਿ ਉਬਾਰਾ ॥ ਜਿਨ ਨਰ ਨਾਮ ਤਿਹਾਰੇ ਕਹਾ ॥ ਦਾਰਿਦ ਦੁਸਟ ਦੇਖ ਤੇ ਰਹਾ ॥ ੪੦੦ ॥
 ਖੜਗਕੇਤ ਮੈਂ ਸਰਨਿ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਆਪੁ ਹਾਥ ਦੇ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥ ਸਰਬ ਠੋਰ ਮੇਂ ਹੋਹੁ ਸਹਾਈ ॥ ਦੁਸਟ ਦੇਖ ਤੇ ਲੇਹੁ ਬਚਾਈ ॥ ੪੦੧ ॥
 ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹਮ ਪਰ ਜਗ ਮਾਤਾ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਕਰਾ ਪੂਰਨ ਸੁਭ ਰਾਤਾ ॥ ਕਿਲਬਿਖ ਸਕਲ ਦੇਹ ਕੋ ਹਰਤਾ ॥ ਦੁਸਟ ਦੇਖਿਯਨ ਕੋ ਛੈ ਕਰਤਾ ॥ ੪੦੨ ॥
 ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜਬ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ॥ ਪੂਰਨ ਕਰਾ ਗ੍ਰੰਥ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਵੈ ਸੋਈ ॥ ਦੂਖ ਨ ਤਿਸੈ ਬਿਆਪਤ ਕੋਈ ॥ ੪੦੩ ॥
 ਅਤਿਲ ॥ ਸੁਨੈ ਗੁੰਗ ਜੋ ਯਾਂਹਿ ਸੁ ਰਸਨਾ ਪਾਵਈ ॥ ਸੁਨੈ ਮੂੜੁ ਚਿਤ ਲਾਇ ਚਤੁਰਤਾ ਆਵਈ ॥ ਦੂਖ ਦਰਦ ਭੋ ਨਿਕਟ ਨ
 ਤਿਨ ਨਰ ਕੇ ਰਹੈ ॥ ਹੋ ਜੋ ਯਾਂਕੀ ਇਕ ਬਾਰ ਚੋਪਈ ਕੋ ਕਹੈ ॥ ੪੦੪ ॥
 ਚੋਪਈ ॥ ਸੰਬਤ ਸੱਤ੍ਰਹ ਸਹਸ ਭਣਿੱਜੈ ॥ ਅਰਧ ਸਹਸ ਫੁਨਿ ਤੀਨਿ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਭਾਦਵ ਸੁਦੀ ਅਸਟਮੀ ਰਵਿਵਾਰਾ ॥
 ਤੀਰ ਸੱਤ੍ਰਦ੍ਵ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਧਾਰਾ ॥ ੪੦੫ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਾਖਾਣੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਚਾਰ ਸੌ ਪਾਂਚ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥ ੪੦੫ ॥ ੭੫੫੫ ॥ ਅਛੰਜੈ ॥

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਹਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ੴ

ਹੁਕਮ ਸੱਤਿ

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਜ਼ਫਰ ਨਾਮਹ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥

ਕਮਾਲੇ ਕਰਾਮਾਤ ਕਾਯਮ ਕਰੀਮ ॥ ਰਜਾ ਬਖਸ਼ੁ ਰਾਜਕ ਰਹਾ ਕੇ ਰਹੀਮ ॥ ੧ ॥ ਅਮਾਂ ਬਖਸ਼ੁ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਓ ਦਸਤਗੀਰ ॥

ਰਜਾ ਬਖਸ਼ੁ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੋ ਦਿਲ ਪਜ਼ੀਰ ॥ ੨ ॥ ਸਹਿਨਸ਼ਾਹ ਖੁਬੀ ਦਿਹੋ ਰਹਨਮੁ ॥ ਕਿ ਬੇ ਗੁੰਨ ਬੇ ਚੁੰਨ ਚੁੰ ਬੇਨਮੁ ॥ ੩ ॥

ਨ ਸਾਢੇ ਨ ਬਾਢੇ ਨ ਫਉਜੇ ਨ ਫਰਸ ॥ ਖੁਦਾਵੰਦਿ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਓ ਐਸੁ ਅਰਸ ॥ ੪ ॥ ਜਹਾਂ ਪਾਕ ਜਬਰ ਅਸਤੁ ਜਾਹਰ ਜਹੂਰ ॥

ਅਤਾਮੇ ਦਿਹਦ ਹਮ ਚੁ ਹਾਜ਼ਰ ਹਜੂਰ ॥ ੫ ॥ ਅਤਾ ਬਖਸ਼ਦੇ ਪਾਕ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ ॥ ਰਹੀਮ ਅਸਤੁ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੋ ਹਰ ਦਿਯਾਰ ॥ ੬ ॥

ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਦਿਯਾਰ ਅਸਤੁ ਆਜ਼ਮ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨੁਲ ਜਮਾਲ ਅਸਤੁ ਰਾਜਕ ਰਹੀਮ ॥ ੭ ॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਊਰ ਅਸਤੁ ਆਜਿਜ਼ ਨਿਵਾਜ਼ ॥

ਗਰੀਬੁਲ ਪਰਸਤੇ ਗ਼ਨੀਮੁਲ ਗੁਦਾਜ਼ ॥ ੮ ॥ ਸ਼ਰੀਅਤ ਪਰਸਤੇ ਫਜ਼ੀਲਤ ਮੁਆਬ ॥ ਹਕੀਕਤ ਸ਼ਨਾਸੇ ਨਬੀਉਲ ਕਿਤਾਬ ॥ ੯ ॥

ਕਿ ਦਾਨਸ਼ ਪਯੋਹ ਅਸਤੁ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਊਰ ॥ ਹਕੀਕਤ ਸ਼ਨਾਸ ਅਸਤੁ ਜਾਹਰ ਜਹੂਰ ॥ ੧੦ ॥ ਸ਼ਨਾਸਿੰਦ ਏ ਇਲਮ ਆਲਮ ਖੁਦਾਇ ॥

ਕੁਸ਼ਾਇੰਦ ਏ ਕਾਰਿ ਆਲਮ ਕੁਸ਼ਾਇ ॥ ੧੧ ॥ ਗੁਜ਼ਾਰਿੰਦ ਏ ਕਾਰਿ ਆਲਮ ਕਬੀਰ ॥ ਸ਼ਨਾਸਿੰਦ ਹੇ ਇਲਮ ਆਲਮ ਅਮੀਰ ॥ ੧੨ ॥

ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਰੰਗ ॥ ਕਿ ਮਾਰਾ ਬਕਾਰ ਅਸਤੁ ਦਰ ਵਕਤ ਜੰਗ ॥ ੧੩ ॥

ਬ ਮਨ ਦਿਹ ਕਿ ਬਖ਼ਤ ਆਜ਼ਮਾਈ ਕੁਨਮ ॥ ਜਿ ਤੇਗੇ ਖੁਦਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੁਨਮ ॥ ੧੪ ॥ ੨ ॥

ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਰੰਗ ॥ ਕਿ ਮਾਰਾ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਦਰ ਵਕਤ ਜੰਗ ॥ ੫੬ ॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਨੈਨ ਪਾਨ ॥ ਕੁਨਦ ਪੀਰ ਸਦ ਸਾਲਹ ਰਾ ਨਉ ਜਵਾਨ ॥੫੭॥੩॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਜਾਮ ਫੇਰੇਬਹ ਫ਼ਾਮ ॥ ਕਿ ਮਾਰਾ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਰੋਚੇ ਤਮਾਮ ॥ ੧੩੮ ॥
 ਤੂ ਮਾਰਾ ਬਿਦਿਹ ਤਾਂ ਸਵਮ ਤਾਜਹ ਦਿਲ ॥ ਕਿ ਗੋਹਰ ਬਿਆਰੇਮ ਆਲੂਦਹ ਗਿਲ ॥੧੩੯॥੪॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਪਜਾਲਹ ਫੇਰੇਬ ਫ਼ਾਮ ॥ ਕਿ ਮਾਰਾ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਦਰ ਵਕਤ ਤੁਆਮ ॥ ੫੦ ॥
 ਬ ਮਨ ਦਿਹ ਕਿ ਖੁਸ਼ਤਰ ਦਿਮਾਗੇ ਕੁਨਮ ॥ ਕਿ ਰੋਸ਼ਨ ਤਬੈ ਚੁੰ ਚਰਾਗੇ ਕੁਨਮ ॥੫੧॥੫॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਪਾਨ ॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਸੁਊਰ ਅਸਤ ਜ਼ਾਹਰ ਜਹਾਨ ॥ ੪੨ ॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਜਾਮ ਫੀਰੇਬਹ ਰੰਗ ॥ ਕਿ ਦਰ ਵਕਤ ਸਬ ਚੁੰ ਖੁਸ਼ੇ ਰੋਚੇ ਜੰਗ ॥੪੩॥੬॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸੁਰਖ ਫ਼ਾਮ ॥ ਕਿ ਮਾਰਾ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਵਕਤੇ ਮੁਦਾਮ ॥ ੪੮ ॥
 ਬਿਦਿਹ ਪਿਯਾਲਹ ਫੇਰੇਬ ਰੰਗੀਨ ਰੰਗ ॥ ਕਿ ਮਾਰਾ ਖੁਸ਼ ਆਮਦ ਬਸੇ ਵਕਤ ਜੰਗ ॥੪੯॥੭॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸੁਰਖ ਰੰਗੇ ਫ਼ਿਰੰਗ ॥ ਖੁਸ਼ ਆਮਦ ਮਰਾ ਵਕਤ ਜ਼ਦ ਤੇਗ ਜੰਗ ॥ ੪੬ ॥
 ਬ ਮਨ ਦਿਹ ਕਿ ਖੁਦ ਰਾ ਪਯੋਹਸ ਕੁਨਮ ॥ ਬ ਤੇਗ ਆਂਚਮਾਈਸ ਕੋਹਸ ਕੁਨਮ ॥੪੭॥੮॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਜਾਮ ਸਬਜ਼ੇ ਮਰਾ ॥ ਕਿ ਸਰ ਬਸਤਹ ਮਨ ਗੰਜ ਬਖਸ਼ਮ ਤੁਰਾ ॥ ੪੩ ॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਫ਼ਾਮ ॥ ਕਿ ਖਸਮ ਅਫ਼ਕਨੇ ਵਕਤ ਹਸਤਸ ਬ ਕਾਮ ॥੪੪॥੯॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਆਬ ॥ ਕਿ ਬੇਰੂੰ ਬਿਅਫ਼ਤਾਦ ਪਰਦਹ ਨਕਾਬ ॥ ੧੭੮ ॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਬਜ਼ ਰੰਗੇ ਫ਼ਿਰੰਗ ॥ ਕਿ ਵਕਤੇ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਅਜ਼ ਰੋਚੇ ਜੰਗ ॥੧੭੯॥੧੦॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਕੋਕਨਾਰ ॥ ਦਰੇ ਵਕਤ ਜੰਗਸ ਬਿਯਾਮਦ ਬਕਾਰ ॥ ੫੯ ॥
 ਕਿ ਖੁਬਸਤ ਦਰ ਵਕਤ ਖਸਮ ਅਫ਼ਕਨੀ ॥ ਕਿ ਯਕ ਕੁਰਤਯਸ ਫ਼ੀਲ ਰਾ ਪੈ ਕੁਨੀ ॥੬੦॥੧੧॥
 ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਗੂੰ ॥ ਕਿ ਮਾਰਾ ਬਕਾਰਸਤ ਜੰਗ ਅੰਦਰੂੰ ॥ ੨੦ ॥
 ਲਬਾ ਲਬ ਬਿਕੁਨ ਦਮ ਬ ਦੱਮ ਨੇਸ ਕੁਨ ॥ ਗਮੇ ਹਰ ਦੁ ਆਲਮ ਫਰਾਮੇਸ ਕੁਨ ॥੨੧॥੧੨॥

()

ਸਮਾਪਤਮਸਤੁ

ੴ

ਅਥ ਬੀਸਵਾਂ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਕਥਨੰ

ਅਵਰ ਬਾਸਨਾ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਭ

ਧਰਮ ਜੁੱਧ ਕੇ ਚਾਇ ॥

ੴ

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਅਬ ਬੀਸਵਾਂ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਕਥਨੰ

॥ ਚੌਪਈ ॥

ਅਬ ਮੈ ਕਹੋ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਜੈਸ ਜਗਤ ਮੇ ਕਰਾ ਪਸਾਰਾ ॥ ਬਹੁਤੁ ਕਾਲ ਬੀਤਤ ਭਯੋ ਜਬੈ ॥

ਅਸੁਰਨ ਬੰਸ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯੋ ਤਬੈ ॥ ੧ ॥ ਅਸੁਰ ਲਗੇ ਬਹੁ ਕਰੈ ਬਿਖਾਧਾ ॥ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਤਿਨੈ ਤਨਕ ਮੈ ਸਾਧਾ ॥

ਸਕਲ ਦੇਵ ਇਕਠੇ ਤਬ ਭਏ ॥ ਛੀਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜਹ ਥੋ ਤਿਹ ਗਏ ॥ ੨ ॥ ਬਹੁ ਚਿਰ ਬਸਤ ਭਏ ਤਿਹ ਠਾਮਾ ॥

ਬਿਸਨ ਸਹਿਤ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜਿਹੋ ਨਾਮਾ ॥ ਬਾਰ ਬਾਰ ਹੀ ਦੁਖਤ ਪੁਕਾਰਤ ॥ ਕਾਨ ਪਰੀ ਕਲ ਕੇ ਧੁਨਿ ਆਰਤ ॥ ੩ ॥

ਤੋਟਕ ਛੰਦ ॥ ਬਿਸਨਾਦਕ ਦੇਵ ਲਖੇ ਬਿਮਨੰ ॥ ਮ੍ਰਿਦਹਾਸ ਕਰੀ ਕਰ ਕਾਲ ਧੁਨੰ ॥ ਅਵਤਾਰ ਧਰੇ ਰਘੁਨਾਥ ਹਰੰ ॥ ਚਿਰ ਰਾਜ ਕਰੇ

ਸੁਖ ਸੇ ਅਵਧੰ ॥ ੪ ॥ ਬਿਸਨੇਸ ਧੁਣੰ ਸੁਣ ਬ੍ਰਹਮ ਮੁਖੰ ॥ ਅਬ ਸੁੱਧ ਚਲੀ ਰਘੁਬੰਸ ਕਬੰ ॥ ਜੁ ਪੈ ਛੋਰ ਕਥਾ ਕਵਿ ਯਾਹ ਰਢੈ ॥ ਇਨ ਬਾਤਨ

ਕੋ ਇਕ ਗ੍ਰੰਥ ਬਢੈ ॥ ੫ ॥ ਤਿਹੋਂ ਤੇ ਕਹੀ ਬੋਰੀਐ ਬੀਨ ਕਥਾ ॥ ਬਲਿ ਤ੍ਵੈ ਉਪਜੀ ਬੁਧ ਮੱਧਿ ਜਥਾ ॥ ਜਹ ਭੂਲ ਪਈ ਹਮ ਤੇ ਲਹੀਯੋ ॥

ਸੁ ਕਬੇ ਤਹੋਂ ਅਛੁ ਬਨਾ ਕਹੀਯੋ ॥ ੬ ॥ ਰਘੁਰਾਜ ਭਯੋ ਰਘੁਬੰਸ ਮਣੰ ॥ ਜਿਹ ਰਾਜ ਕਰਯੋ ਪੁਰ ਅਉਧ ਘਣੰ ॥ ਸੇਊ ਕਾਲ ਜਿਣਯੋ ਨ੍ਰਿਪਰਾਜ

ਜਬੰ ॥ ਭੂਅ ਰਾਜ ਕਰਯੋ ਅਜਰਾਜ ਤਬੰ ॥ ੭ ॥ ਅਜਰਾਜ ਹਣਯੋ ਜਬ ਕਾਲ ਬਲੀ ॥ ਸੁ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕਥਾ ਦਸਰਥ ਚਲੀ ॥ ਚਿਰ ਰਾਜ ਕਰੇ ਸੁਖ ਸੇ

ਅਵਧੰ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਮਾਰ ਬਿਹਾਰ ਬਣੰ ਸੁ ਪ੍ਰਭੰ ॥ ੮ ॥ ਜਗ ਧਰਮ ਕਥਾ ਪ੍ਰਚੁਰੀ ਤਬ ਤੇ ॥ ਸੁ ਮਿਤ੍ਰੇਸ ਮਹੀਪ ਭਯੋ ਜਬ ਤੇ ॥ ਦਿਨ ਰੈਣ ਬਨੈਸਨ ਬੀਚ

ਫਿਰੈ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਰਾਜ ਕਰੀ ਮ੍ਰਿਗ ਨੇਤ ਹਰੈ ॥ ੯ ॥ ਇਹੋਂ ਭਾਂਤਿ ਕਥਾ ਉਹ ਠੋਰ ਭਈ ॥ ਅਬ ਰਾਮ ਜਯਾ ਪਰ ਬਾਤ ਗਈ ॥ ਕੁਹੜਾਮ ਜਹਾਂ ਸੁਣੀਐ

ਸਹਰੰ ॥ ਤਹ ਕੋਸਲ ਰਾਜ ਨਿਪੇਸ ਬਰੰ ॥ ੧੦ ॥ ਉਪਜੀ ਤਹ ਧਾਮ ਸੁਤਾ ਕੁਸਲੰ ॥ ਜਿਹ ਜੀਤ ਲਈ ਸਸ ਅੰਸ ਕਲੰ ॥ ਜਬ ਹੀ ਸੁਧ
 ਪਾਇ ਸੁਯੰਬੁ ਕਰਿਓ ॥ ਅਵਧੇਸ ਨਰੇਸਹ ਚੀਨ ਬਰਿਓ ॥ ੧੧ ॥ ਪੁਨਿ ਸੈਨ ਸਮਿਤ੍ਰ ਨਰੇਸ ਬਰੰ ॥ ਜਿਹ ਜੁਧ ਲੀਏ ਮੱਦੁ ਦੇਸ ਹਰੰ ॥
 ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਤਿਹ ਧਾਮ ਭਈ ਦੁਹਿਤਾ ॥ ਜਿਹ ਜੀਤ ਲਈ ਸਸ ਸੂਰ ਪ੍ਰਭਾ ॥ ੧੨ ॥ ਸੋਊ ਬਾਰਿ ਸਬੁਧ ਭਈ ਜਬ ਹੀ ॥ ਅਵਧੇਸਹ ਚੀਨ
 ਬਰਿਓ ਤਬ ਹੀ ॥ ਗਨ ਯਾਹ ਭਣੇ ਕਸਟੁਆਰ ਨਿਪੰ ॥ ਜਿਹ ਕੇਕਈ ਧਾਮ ਸੁਤਾ ਸੁ ਪ੍ਰਭੰ ॥ ੧੩ ॥ ਇਨ ਤੇ ਗ੍ਰਹ ਮੇ ਸੁਤ ਜਉ ਨ ਬੀਓ ॥
 ਤਬ ਬੈਠ ਨਰੇਸ ਬਿਚਾਰ ਕੀਓ ॥ ਤਬ ਕੇਕਈ ਨਾਰ ਬਿਚਾਰ ਕਰੀ ॥ ਜਿਹ ਤੇ ਸਸ ਸੂਰਜ ਸੋਭ ਧਰੀ ॥ ੧੪ ॥ ਤਿਹ ਬਿਯਾਹਤ ਮਾਂਗ ਲਏ ਦੁ ਬਰੰ ॥
 ਜਿਹ ਤੇ ਅਵਧੇਸ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਹਰੰ ॥ ਸਮਝੀ ਨ ਨਰੇਸਰ ਬਾਤ ਹੀਏ ॥ ਤਬ ਹੀ ਤਹ ਕੋ ਬਰ ਦੋਇ ਦੀਏ ॥ ੧੫ ॥ ਪੁਨ ਦੇਵ ਅਦੇਵਨ ਜੁੱਧ ਪਰੇ ॥
 ਜਹ ਜੁੱਧ ਘਣੇ ਨਿਪ ਆਪ ਕਰੇ ॥ ਹਤ ਸਾਰਬੀ ਸਿਯੰਦਨ ਨਾਰ ਹਕਿਯੇ ॥ ਯਹ ਕੋਤਕ ਦੇਖ ਨਰੇਸ ਚਕਿਯੇ ॥ ੧੬ ॥ ਪੁਨ ਰੀਝ ਦਏ ਦੋਊ ਤੀਅ ਬਰੰ ॥
 ਚਿਤ ਮੇ ਸੁ ਬਿਚਾਰ ਕਛੂ ਨ ਕਰੰ ॥ ਕਹੀ ਨਾਟਕ ਮੱਧ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕਥਾ ॥ ਜੱਯ ਦੀਨ ਸੁਰੇਸ ਨਰੇਸ ਜਬਾ ॥ ੧੭ ॥ ਅਰਿ ਜੀਤਿਅ ਏਕ ਅਨੇਕ ਬਿਧੰ ॥
 ਸਭ ਕਾਜ ਨਰੇਸੁਰ ਕੀਨ ਸਿਧੰ ॥ ਦਿਨ ਰੈਣ ਬਿਹਾਰਤ ਮਧਿ ਬਣੰ ॥ ਜਲ ਲੈਨ ਦਿਜਾਇ ਤਹਾਂ ਸ੍ਵਣੰ ॥ ੧੮ ॥ ਪਿਤ ਮਾਤ ਤਜੇ ਦੋਊ ਅੰਧ ਭੁਯੰ ॥
 ਗਹਿ ਪਾਤ੍ਰ ਚਲਿਯੇ ਜਲੁ ਲੈਨ ਸੁਯੰ ॥ ਮੁਨਿ ਨੋਦਿਤ ਕਾਲ ਸਿਧਾਰ ਤਹਾਂ ॥ ਨਿਪ ਬੈਠ ਪਤਉਵਨ ਬਾਂਧ ਜਹਾਂ ॥ ੧੯ ॥ ਭਭਕੰਤ ਘਟੰ
 ਅਤਿ ਨਾਦਿ ਹੂਅੰ ॥ ਪੁਨਿ ਕਾਨ ਪਰੀ ਅਜ ਰਾਜ ਸੁਅੰ ॥ ਗਹਿ ਪਾਣ ਸੁ ਬਾਣਹਿ ਤਾਨ ਧਨੰ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਜਾਣ ਦਿਜੰ ਸਰ ਸੁਧ ਹਨੰ ॥ ੨੦ ॥
 ਗਿਰ ਗਇਯੋ ਸੁ ਲਗੇ ਸਰ ਸੁਧ ਮੁਨੰ ॥ ਨਿਸਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਹਹਕਾਰ ਧੁਨੰ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਨਾਤ ਕਹਾ ਨਿਪ ਜਾਇ ਲਹੈ ॥ ਦਿਜ ਦੇਖ ਦੋਊ ਕਰ ਦਾਂਤ ਗਹੈ ॥ ੨੧ ॥
 ਸਰਵਣ ਬਾਰਿ ॥ ਕਛੂ ਪ੍ਰਾਨ ਰਹੇ ਤਿਹ ਮਧ ਤਨੰ ॥ ਨਿਕਰੰਤ ਕਹਾ ਜੀਅ ਬਿਪ ਨਿਪੰ ॥ ਮੁਰ ਤਾਤ ਰੁ ਮਾਤ ਨਿਚੱਛ ਪਰੇ ॥ ਤਿਹ ਪਾਣ
 ਪਿਆਇ ਨਿਪਾਧ ਮਰੇ ॥ ੨੨ ॥ ਪਾਧੜੀ ਛੰਦ ॥ ਬਿਨ ਚਛ ਭੂਪ ਦੋਊ ਤਾਤ ਮਾਤ ॥ ਤਿਨ ਦੇਹ ਪਾਨ ਤੁਹ ਕਹੋ ਬਾਤ ॥ ਮਮ ਕਥਾ
 ਨ ਤਿਨ ਕਹੀਯੋ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਸੁਨਿ ਮਰਯੋ ਪੁਤ੍ਰ ਤੇਊ ਹੋਹਿ ਛੀਨ ॥ ੨੩ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤ ਜਬੈ ਤਿਨ ਕਹੋ ਬੈਨ ॥ ਜਲ ਸੁਨਤ ਭੂਪ ਚੁਐ ਚਲੇ ਨੈਨ ॥
 ਧ੍ਰਿਗ ਮੋਹ ਜਿਨ ਸੁ ਕੀਨੋ ਕੁਕਰਮ ॥ ਹਤਿ ਭਯੋ ਰਾਜ ਅਰੁ ਗਯੋ ਧਰਮ ॥ ੨੪ ॥ ਜਬ ਲਯੋ ਭੂਪ ਤਿਹ ਸਰ ਨਿਕਾਰ ॥ ਤਬ ਤਜੇ ਪ੍ਰਾਣ
 ਮੁਨ ਬਰ ਉਦਾਰ ॥ ਪੁਨ ਭਯੋ ਰਾਵ ਮਨ ਮੈ ਉਦਾਸ ॥ ਗ੍ਰਹ ਪਲਟ ਜਾਨ ਕੀ ਤਜੀ ਆਸ ॥ ੨੫ ॥ ਜੀਅ ਠਟੀ ਕਿ ਧਾਰੋਂ ਜੋਗ ਭੇਸ ॥
 ਕਹੂੰ ਬਸੋ ਜਾਇ ਬਨ ਤਿਆਗਿ ਦੇਸ ॥ ਕਿਹ ਕਾਜ ਮੋਰ ਯਹ ਰਾਜ ਸਾਜ ॥ ਦਿਜ ਮਾਰਿ ਕੀਯੋ ਜਿਨ ਅਸ ਕੁਕਾਜ ॥ ੨੬ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤ ਕਹੀ
 ਪੁਨਿ ਨਿਪ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਸਭ ਜਗਤ ਕਾਲ ਕਰ ਮੈ ਅਧੀਨ ॥ ਅਬ ਕਰੋ ਕਛੂ ਐਸੇ ਉਪਾਇ ॥ ਜਾਤੇ ਸੁ ਬਚੈ ਤਿਹ ਤਾਤ ਮਾਇ ॥ ੨੭ ॥ ਭਰਿ
 ਲਯੋ ਕੁੰਭ ਸਿਰ ਪੈ ਉਠਾਇ ॥ ਤਹ ਗਯੋ ਜਹਾਂ ਦਿਜ ਤਾਤ ਮਾਇ ॥ ਜਬ ਗਯੋ ਨਿਕਟ ਤਿਨਕੇ ਸੁ ਧਾਰ ॥ ਤਬ ਲਖੀ ਦੁਹੂੰ ਤਿਹ ਪਾਵ ਚਾਰ ॥ ੨੮ ॥

ਦਿਜ ਬਾਚ ਰਾਜਾ ਸੇ ॥ ਕੱਹ ਕਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਲਾਗੀ ਅਵਾਰ ॥ ਸੁਨਿ ਰਹਿਓ ਮੇਨ ਭੂਪਤ ਉਦਾਰ ॥ ਫਿਰਿ ਕਹਯੋ ਕਾਹਿ ਬੋਲਤ ਨ ਪੁਤ ॥
ਚੁਪ ਰਹੇ ਰਾਜ ਲਹਿ ਕੈ ਕਸੂਤ ॥ ੨੯ ॥ ਨਿਪ ਦੀਓ ਪਾਨ ਤਿਹੋ ਪਾਨ ਜਾਇ ॥ ਚਕਿ ਰਹੇ ਅੰਧ ਤਿਹੋ ਕਰ ਛੁਹਾਇ ॥ ਕਰ ਕੋਪ ਕਹਿਯੋ
ਤੂ ਆਹਿ ਕੋਇ ॥ ਇਮ ਸੁਨਤ ਸਬਦ ਨਿਪ ਦਯੋ ਜਾਇ ॥ ੩੦ ॥

ਰਾਜਾ ਬਾਚ ਦਿਜ ਸੇ ॥ ਹੋਉ ਪੁਤ੍ਰ ਘਾਤ ਤਵ ਬ੍ਰਹਮਣੇਸ ॥ ਜਿਹੋ ਹਨਿਯੋ ਸ੍ਵਣ ਤਵ ਸੁਤ ਸੁਦੇਸ ॥ ਮੈ ਪਰਯੋ ਸਰਣ ਦਸਰਥ ਰਾਇ ॥
ਚਾਹੇ ਸੁ ਕਰੇ ਮੇਹਿ ਬਿਪ ਆਇ ॥ ੩੧ ॥ ਰਾਖੇ ਤੁ ਰਾਖ ਮਾਰੇ ਤੁ ਮਾਰ ॥ ਮੈ ਪਰੇ ਸਰਣ ਤੁਮਰੇ ਦੁਆਰ ॥ ਤਬ ਕਹੀ ਤਿਨੇ ਦਸਰਥ ਰਾਇ ॥
ਬਹੁ ਕਾਸਟ ਅਗਨ ਦੇ ਦੇਇ ਮੰਗਾਇ ॥ ੩੨ ॥ ਤਬ ਲੀਯੋ ਅਧਿਕ ਕਾਸਟ ਮੰਗਾਇ ॥ ਚੜ ਬੈਠੇ ਤਹਾ ਸਲ੍ਹ ਕਉ ਬਨਾਇ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਦਈ
ਜੁਆਲਾ ਜਗਾਇ ॥ ਦਿਜ ਜਾਨ ਗਈ ਪਾਵਕ ਸਿਰਾਇ ॥ ੩੩ ॥ ਤਬ ਜੋਗ ਅਗਨਿ ਤਨ ਤੇ ਉਪਰਾਜ ॥ ਦੁਹੂੰ ਮਰਨ ਜਰਨ ਕੇ ਸਜਿਯੋ ਸਾਜ ॥
ਤੇ ਭਸਮ ਭਏ ਤਿਹ ਬੀਚ ਆਪ ॥ ਤਿਹ ਕੋਪ ਦੁਹੂੰ ਨਿਪ ਦੀਯੋ ਸ੍ਰਾਪ ॥ ੩੪ ॥

ਦਿਜ ਬਾਚ ਰਾਜਾ ਸੇ ॥ ਜਿਮ ਤਜੇ ਪ੍ਰਾਣ ਹਮ ਸੁਤਿ ਬਿਛੋਹ ॥ ਤਿਮ ਲਗੋ ਸ੍ਰਾਪ ਸੁਨ ਭੂਪ ਤੋਹ ॥ ਇਨ ਭਾਖ ਜਰਯੋ ਦਿਜ ਸਹਤ ਨਾਰਿ ॥
ਤਜ ਦੇਹ ਕੀਯੋ ਸੁਰ ਪੁਰ ਬਿਹਾਰ ॥ ੩੫ ॥

ਰਾਜਾ ਬਾਚ ॥ ਤਬ ਚਹੀ ਭੂਪ ਹਉ ਜਰੇ ਆਜ ॥ ਕੈ ਅਤਿਬ ਹੋਉ ਤਜ ਰਾਜ ਸਾਜ ॥ ਕੈ ਗ੍ਰਹ ਜੈ ਕੈ ਕਰਹੋ ਉਚਾਰ ॥
ਮੈ ਦਿਜ ਆਯੋ ਨਿਜ ਕਰ ਸੰਘਾਰ ॥ ੩੬ ॥

ਦੇਵਬਾਨੀ ਬਾਚ ॥ ਤਬ ਭਈ ਦੇਵ ਬਾਨੀ ਬਨਾਇ ॥ ਜਿਮ ਕਰੇ ਦੁਖ ਦਸਰਥ ਰਾਇ ॥ ਤਵ ਧਾਮ ਹੋਹਿਗੇ ਪੁਤ੍ਰ ਬਿਸਨ ॥ ਸਭ ਕਾਜ ਆਜ
ਸਿਧ ਭਏ ਜਿਸਨ ॥ ੩੭ ॥ ਹੂੰ ਹੈ ਸੁ ਨਾਮ ਰਾਮਾ ਅਵਤਾਰ ॥ ਕਰ ਹੈ ਸੁ ਸਕਲ ਜਗ ਕੇ ਉਧਾਰ ॥ ਕਰ ਹੈ ਸੁ ਤਨਕ ਮੈ ਦੁਸਟ ਨਾਸ ॥
ਇਹ ਭਾਂਤ ਕੀਰਤ ਕਰ ਹੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੩੮ ॥ ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਨਚਿੰਤ ਭੂਪ ਚਿੰਤ ਧਾਮ ਰਾਮ ਰਾਇ ਆਇ ਹੈ ॥ ਦੁਰੰਤ ਦੁਸਟ ਜੀਤ ਕੈ
ਸੁ ਜੈਤ ਪੱਤ੍ਰ ਪਾਇ ਹੈ ॥ ਅਖਰਬ ਗਰਬ ਜੇ ਭਰੇ ਸੁ ਸਰਬ ਗਰਬ ਘਾਲ ਹੈ ॥ ਫਿਰਾਇ ਛੱਤ੍ਰ ਸੀਸ ਪੈ ਛਤੀਸ ਛੋਣ ਪਾਲ ਹੈ ॥ ੩੯ ॥
ਅਖੰਡ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕੈ ਅਡੰਡ ਡੰਡ ਦੰਡ ਹੈ ॥ ਅਜੀਤ ਜੀਤ ਜੀਤ ਕੈ ਬਿਸੇਖ ਰਾਜ ਮੰਡ ਹੈ ॥ ਕਲੰਕ ਦੂਰ ਕੈ ਸਬੈ ਨਿਸੰਕ ਲੰਕ ਘਾਇ ਹੈ ॥
ਸੁ ਜੀਤ ਬਾਂਹ ਬੀਸ ਗਰਬ ਈਸ ਕੇ ਮਿਟਾਇ ਹੈ ॥ ੪੦ ॥ ਸਿਧਾਰ ਭੂਪ ਧਾਮ ਕੇ ਇਤੇ ਨ ਸੋਕ ਕੇ ਧਰੇ ॥ ਬੁਲਾਇ ਬਿੱਪ ਛੋਣ ਕੇ
ਅਰੰਭ ਜਗ ਕੇ ਕਰੇ ॥ ਸੁਣੰਤ ਬੈਣ ਰਾਵ ਰਾਜਧਾਨੀਐ ਸਿਧਾਰੀਅੰ ॥ ਬੁਲਾਇ ਕੈ ਬਸਿਸਟ ਰਾਜਸੂਇ ਕੇ ਸੁਧਾਰੀਅੰ ॥ ੪੧ ॥ ਅਨੇਕ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ
ਨਰੇਸ ਬੋਲ ਕੈ ਲਏ ॥ ਦਿਜੇਸ ਬੇਸ ਬੇਸ ਕੇ ਛਿਤੇਸ ਧਾਮ ਆ ਗਏ ॥ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਮਾਨ ਕੈ ਦਿਵਾਨ ਬੋਲ ਕੈ ਲਏ ॥ ਸੁ ਜੱਗ ਰਾਜਸੂਇ ਕੇ

ਅਰੰਭ ਤਾ ਦਿਨਾ ਭਏ ॥ ੪੨ ॥ ਸੁ ਪਾਇ ਅਰਘ ਆਸਨ ਅਨੇਕ ਧੂਪ ਦੀਪ ਕੈ ॥ ਪਖਾਰ ਪਾਇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਪ੍ਰਦੱਛਣਾ ਬਿਸੇਖ ਦੇ ॥
 ਕਰੋਰ ਕੋਰ ਦੱਛਣਾ ਦਿਜੇਕ ਏਕ ਕਉ ਦਈ ॥ ਸੁ ਜੱਗ ਰਾਜਸੂਇ ਕੀ ਅਰੰਭ ਤਾ ਦਿਨਾ ਭਈ ॥ ੪੩ ॥ ਨਟੇਸ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ ਅਨੇਕ ਗੀਤ ਗਾਵਹੀ ॥
 ਅਨੰਤ ਦਾਨ ਮਾਨ ਲੈ ਬਿਸੇਖ ਸੋਭ ਪਾਵਹੀ ॥ ਪ੍ਰਸੰਨਿ ਲੋਗ ਜੇ ਭਏ ਸੁ ਜਾਤ ਕਉਨ ਤੇ ਕਹੇ ॥ ਬਿਮਾਨ ਆਸਮਾਨ ਕੇ ਪਛਾਨ
 ਮੇ ਨ ਹੁਐ ਰਹੇ ॥ ੪੪ ॥ ਹੁਤੀ ਜਿਤੀ ਅਪੱਛਰਾ ਚਲੀ ਸੁਵਰਗ ਛੋਰ ਕੈ ॥ ਬਿਸੇਖ ਹਾਇ ਭਾਇ ਕੈ ਨਚੰਤ ਅੰਗ ਮੋਰ ਕੈ ॥ ਬਿਅੰਤ ਭੂਪ ਰੀਝਹੀ
 ਅਨੰਤ ਦਾਨ ਪਾਵਹੀ ॥ ਬਿਲੋਕ ਅੱਛਰਾਨ ਕੋ ਅਪੱਛਰਾ ਲਜਾਵਹੀ ॥ ੪੫ ॥ ਅਨੰਤ ਦਾਨ ਮਾਨ ਦੇ ਬੁਲਾਇ ਸੂਰਮਾ ਲਏ ॥ ਦੁਰੰਤ ਸੈਨ ਸੰਗ
 ਦੇ ਦਸੇ ਦਿਸਾ ਪਠੇ ਦਏ ॥ ਨਰੇਸ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ ਨਿਪੇਸ ਪਾਇ ਪਾਰੀਅੰ ॥ ਮਹੇਸ ਜੀਤ ਕੈ ਸਬੈ ਸੁ ਛਤ੍ਰਪਤ੍ਰ ਢਾਰੀਅੰ ॥ ੪੬ ॥

ਰੂਆਮਲ ਛੰਦ ॥ ਜੀਤ ਜੀਤ ਨਿਪ ਨਰੇਸੁਰ ਸਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਬੁਲਾਇ ॥ ਬਿਪੁ ਆਇ ਬਿਸਿਸਟ ਤੇ ਲੈ ਕੈ ਸਬੈ ਰਿਖ ਰਾਇ ॥
 ਕ੍ਰੋਧ ਜੁਧ ਕਰੇ ਘਨੇ ਅਵਗਾਹਿ ਗਾਹਿ ਸੁ ਦੇਸ ॥ ਆਨ ਆਨ ਅਵਧੇਸ ਕੇ ਪਗ ਲਾਗੀਅੰ ਅਵਨੇਸ ॥ ੪੭ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿਨ ਦੇ ਲਏ ਸਨਮਾਨ
 ਆਨ ਨਿਪਾਲ ॥ ਅਰਬ ਖਰਬਨ ਦਰਬ ਦੇ ਗਜ ਰਾਜ ਬਾਜ ਬਿਸਾਲ ॥ ਹੀਰ ਚੀਰ ਨ ਕੋ ਸਕੈ ਗਨ ਜਟਤ ਜੀਨ ਜਰਾਇ ॥
 ਭਾਉ ਭੂਖਨ ਕੋ ਕਹੇ ਬਿਧ ਤੇ ਨ ਜਾਤ ਬਤਾਇ ॥ ੪੮ ॥ ਪਸ਼ਮ ਬਸਤ੍ਰ ਪਟੇਬਰਾਦਿਕ ਦੀਏ ਭੂਪਨ ਭੂਪ ॥ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਸੋਭਿਤ
 ਕਉਨ ਇੰਦ੍ਰ ਕੁਰੂਪ ॥ ਦੁਸਟ ਪੁਸਟ ਤ੍ਰਸੈ ਸਭੈ ਬਰਹਰਜੇ ਸੁਨਿ ਗਿਰਰਾਇ ॥ ਕਾਟਿ ਕਾਟਿ ਨ ਦੇ ਮੁਝੈ ਨਿਪ ਬਾਂਟਿ ਬਾਂਟਿ ਲੁਟਾਇ ॥ ੪੯ ॥
 ਬੇਦ ਧੁਨ ਕਰਿ ਕੈ ਸਭੈ ਦਿਜ ਕੀਅਸ ਜਗ ਅਰੰਭ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਬੁਲਾਇ ਹੋਮਤ ਰਿੱਤਜਾਨ ਅਸੰਭ ॥ ਅਧਿਕ ਮੁਨਿ ਬਰ ਜਉ ਕੀਯੋ ਬਿਧ
 ਪੂਰਬ ਹੋਮ ਬਨਾਇ ॥ ਜਗ ਕੁੰਡਹੁ ਤੇ ਉਠੇ ਤਬ ਜੱਗ ਪੁਰਖ ਅਕੁਲਾਇ ॥ ੫੦ ॥ ਖੀਰ ਪਾਤ੍ਰ ਕਵਾਇ ਲੈ ਕਰਿ ਦੀਨ ਨਿਪ ਕੇ ਆਨ ॥
 ਭੂਪ ਪਾਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਯੋ ਜਿਮੁ ਦਾਰਦੀ ਲੈ ਦਾਨ ॥ ਚਤ੍ਰ ਭਾਗ ਕਰਜੇ ਤਿਸੈ ਨਿਜ ਪਾਨ ਲੈ ਨਿਪਰਾਇ ॥ ਏਕ ਏਕ ਦਯੋ ਦੁਹੁ ਤੀਅ ਏਕ
 ਕੋ ਦੁਇ ਭਾਇ ॥ ੫੧ ॥ ਗਰਭਵੰਤ ਭਈ ਤ੍ਰਿਯੋ ਤ੍ਰਿਯ ਛੀਰ ਕੋ ਕਰਿ ਪਾਨ ॥ ਤਾਹਿ ਰਾਖਤ ਭੀ ਭਲੇ ਦਸ ਦੋਇ ਮਾਸ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥ ਮਾਸ ਤ੍ਰਿਉਦਸਮੇ
 ਚਢ੍ਯੋ ਤਬ ਮੰਤਨ ਹੇਤ ਉਧਾਰ ॥ ਰਾਵਣਾਰਿ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਜਗ ਆਨ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ॥ ੫੨ ॥ ਭਰਬ ਲਛਮਨ ਸਤ੍ਰਘਨ ਪੁਨ ਭਏ ਤੀਨ ਕੁਮਾਰ ॥
 ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿਨ ਬਾਜੀਯੋ ਨਿਪ ਰਾਜ ਬਾਜਨ ਦੁਆਰ ॥ ਪਾਇ ਲਾਗਿ ਬੁਲਾਇ ਬਿੱਪਨ ਦੀਨ ਦਾਨ ਦੁਰੰਤਿ ॥ ਸਤ੍ਰ ਨਾਸਤ ਹੋਹਿੰਗੇ ਸੁਖ ਪਾਇ ਹੈਂ
 ਸਬ ਸੰਤ ॥ ੫੩ ॥ ਲਾਲ ਜਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸਟ ਰਿਖ ਬਰ ਬਾਜ ਰਾਜ ਸਮਾਜ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿਨ ਦੇਤ ਭਯੋ ਦਿਜ ਪਤਨ ਕੋ ਨਿਪ ਰਾਜ ॥ ਦੇਸ ਅਉਰ
 ਬਿਦੇਸ ਭੀਤਰਿ ਠਉਰ ਠਉਰ ਮਹੰਤ ॥ ਨਾਚ ਨਾਚ ਉਠੇ ਸਬੈ ਜਨੁ ਆਜ ਲਾਗ ਬਸੰਤ ॥ ੫੪ ॥ ਕਿੰਕਣੀਨ ਕੇ ਜਾਲ ਭੂਖਿਤ ਬਾਜ ਅਉ
 ਗਜ ਰਾਜ ॥ ਸਾਜ ਸਾਜ ਦਏ ਦਿਜੇਸਨ ਆਜ ਕਉਸਲ ਰਾਜ ॥ ਰੰਕ ਰਾਜ ਭਏ ਘਨੇ ਤਹ ਰੰਕ ਰਾਜਨ ਜੈਸ ॥ ਰਾਮ ਜਨਮਤ ਭਯੋ ਉਤਸਵ

ਅਉਧ ਪੁਰ ਮੇ ਐਸ ॥ ੫੫ ॥ ਦੁੰਦਭ ਅਉਰ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਤੂਰ ਤੁਰੰਗ ਤਾਨ ਅਨੇਕ ॥ ਬੀਨ ਬੀਨ ਬਜੰਤ ਛੀਨ ਪ੍ਰਬੀਨ ਬੀਨ ਬਿਸੇਖ ॥
 ਥਾਥ ਬਾਰ ਤਰੰਗ ਤੁਰਹੀ ਭੇਰ ਨਾਇ ਨਿਯਾਨ ॥ ਮੇਹਿ ਮੇਹਿ ਗਿਰੇ ਧਰਾ ਪਰ ਸਰਬ ਬਜੇਮ ਬਿਵਾਨ ॥ ੫੬ ॥ ਜੱਤ੍ਰ ਤੱਤ੍ਰ ਬਿਦੇਸ ਦੇਸਨ ਹੋਤ
 ਮੰਗਲਚਾਰ ॥ ਬੈਠ ਬੈਠ ਕਰੇ ਲਗੇ ਸਭ ਬਿਪ੍ਰ ਬੇਦ ਬਿਚਾਰ ॥ ਧੂਪ ਦੀਪ ਮਹੀਪ ਗ੍ਰੇਹ ਸਨੇਹ ਦੇਤ ਬਨਾਇ ॥ ਫੁਲ ਫੁਲ ਫਿਰੇ ਸਭੇ ਗਣ ਦੇਵ
 ਦੇਵਨ ਰਾਇ ॥ ੫੭ ॥ ਆਜ ਕਾਜ ਭਏ ਸਬੈ ਇਹ ਭਾਤਿ ਬੋਲਤ ਬੈਨ ॥ ਭੁੰਮ ਭੂਰ ਉਠੀ ਜਯਤ ਧੁਨ ਬਾਜ ਬਾਜਤ ਗੋਨ ॥ ਐਨ ਐਨ ਧੁਜਾ
 ਬਧੀ ਸਬ ਬਾਟ ਬੰਦਨਵਾਰ ॥ ਲੀਪ ਲੀਪ ਧਰੇ ਮੱਲਯਾਗਰ ਹਾਟ ਪਾਟ ਬਜਾਰ ॥ ੫੮ ॥ ਸਾਜ ਸਾਜ ਤੁਰੰਗ ਕੰਚਨ ਦੇਤ ਦੀਨਨ ਦਾਨ ॥
 ਮਸਤ ਹਸਤ ਦੇਏ ਅਨੇਕਨ ਇੰਦ੍ਰ ਦੁਰਦ ਸਮਾਨ ॥ ਕਿੰਕਣੀ ਕੇ ਜਾਲ ਭੂਖਤ ਦੇਏ ਸਯੰਦਨ ਸੁੱਧ ॥ ਗਾਇਨਨ ਕੇ ਪੁਰ ਮਨੋ ਇਹ ਭਾਤਿ
 ਆਵਤ ਬੁੱਧ ॥ ੫੯ ॥ ਬਾਜ ਸਾਜ ਦੇਏ ਇਤੇ ਜਿੱਹ ਪਾਈਐ ਨਹੀ ਪਾਰ ॥ ਦਯੋਸ ਦਯੋਸ ਬਢੇ ਲਗਯੋ ਰਨ ਧੀਰ ਰਾਮਵਤਾਰ ॥ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਾਸਤ੍ਰਨ
 ਕੀ ਸਬੈ ਬਿਧ ਦੀਨ ਤਾਹਿ ਸੁਧਾਰ ॥ ਅਸਟ ਦਯੋਸਨ ਮੇ ਗਏ ਲੈ ਸਰਬ ਰਾਮਕੁਮਾਰ ॥ ੬੦ ॥ ਬਾਨ ਪਾਨ ਕਮਾਨ ਲੈ ਬਿਹਰੰਤ ਸਰਜੂ ਤੀਰ ॥
 ਪੀਤ ਪੀਤ ਪਿਛੋਰਕਾ ਰਨਧੀਰ ਚਾਰਹੁ ਬੀਰ ॥ ਬੇਖ ਬੇਖ ਨਿਪਾਨ ਕੇ ਬਿਹਰੰਤ ਬਾਲਕ ਸੰਗ ॥ ਭਾਤਿ ਭਾਤਨ ਕੇ ਧਰੇ ਤਨ ਚੀਰ
 ਰੰਗ ਤਰੰਗ ॥ ੬੧ ॥ ਐਸ ਬਾਤ ਭਈ ਇਤੇ ਉਹ ਓਰ ਬਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ ॥ ਜਗ ਕੇ ਸੁ ਕਰਯੋ ਅਰੰਭਨ ਤੋਖਨਾਰਥ ਪਿਤ੍ਰ ॥ ਹੋਮ ਕੀ ਲੈ ਬਾਸਨਾ ਉਠ
 ਧਾਤ ਦੇਤ ਦੁਰੰਤ ॥ ਲੂਟ ਖਾਤ ਸਬੈ ਸਮਗਰੀ ਮਾਰ ਕੂਟ ਮਹੰਤ ॥ ੬੨ ॥ ਲੂਟ ਖਾਤਹ ਵਿਖਯ ਜੇ ਤਿਨ ਪੈ ਕਛੂ ਨ ਬਸਾਇ ॥ ਤਾਕ ਅਉਧਹ
 ਆਇਯੋ ਤਬ ਰੋਸ ਕੈ ਮੁਨਰਾਇ ॥ ਆਇ ਭੂਪਤ ਕਉ ਕਹਾ ਸੁਤ ਦੇਹੁ ਮੋਕਉ ਰਾਮ ॥ ਨਾਤ੍ਰ ਤੇ ਕਉ ਭਸਮ ਕਰਿ ਹਉ ਆਜ ਹੀ
 ਇਹ ਠਾਮ ॥ ੬੩ ॥ ਕੋਪ ਦੇਖ ਮੁਨੀਸ ਕਉ ਨਿਪ ਪੁਤ ਤਾ ਸੰਗ ਦੀਨ ॥ ਜੱਗ ਮੰਡਲ ਕਉ ਚਲਯੋ ਲੈ ਤਾਹਿ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਏਕ ਮਾਰਗ
 ਦੂਰ ਹੈ ਇਕ ਨੀਅਰ ਹੈ ਸੁਨਿ ਰਾਮ ॥ ਰਾਹ ਮਾਰਤ ਰਾਛਸੀ ਜਿਹ ਤਾਰਕਾ ਗਨਿ ਨਾਮ ॥ ੬੪ ॥ ਜਉਨ ਮਾਰਗ ਤੀਰ ਹੈ ਤਿਹ ਰਾਹ
 ਚਾਲਹੁ ਆਜ ॥ ਚਿੱਤ ਚਿੰਤ ਨ ਕੀਜੀਐ ਦਿਜ ਦੇਵ ਕੇ ਹੈ ਕਾਜ ॥ ਬਾਟਿ ਚਾਪੇ ਜਾਤ ਹੈ ਤਬ ਲਉ ਨਿਸਾਚਰ ਆਨ ॥ ਜਾਹੁਗੇ ਕਤ ਰਾਮ ਕਹਿ
 ਮਗਿ ਰੋਕਿਯੋ ਤਜਿ ਕਾਨ ॥ ੬੫ ॥ ਦੇਖ ਰਾਮ ਨਿਸਾਚਰੀ ਗਹਿ ਲੀਨ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ॥ ਭਾਲ ਮਧ ਪ੍ਰਹਾਰਿਯੋ ਸਰ ਤਾਨਿ ਕਾਨ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥
 ਬਾਨ ਲਾਗਤ ਹੀ ਗਿਰੀ ਬਿਸੰਭਰੁ ਦੇਹ ਬਿਸਾਲ ॥ ਹਾਥਿ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਨਾਥ ਕੇ ਭਯੋ ਪਾਪਨੀ ਕੋ ਕਾਲ ॥ ੬੬ ॥ ਐਸ ਤਾਹਿ ਸੰਘਾਰ ਕੈ ਕਰ ਜੱਗ
 ਮੰਡਲ ਮੰਡ ॥ ਆਇਗੇ ਤਬ ਲਉ ਨਿਸਾਚਰ ਦੀਹ ਦੇਇ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥ ਭਾਜ ਭਾਜ ਚਲੇ ਸਬੈ ਰਿਖ ਠਾਢ ਭੇ ਹਠਿ ਰਾਮ ॥ ਜੁੱਧ ਕ੍ਰੁੱਧ ਕਰਯੋ ਤਿਹੁ
 ਤਿਹ ਠਉਰ ਸੋਰਹ ਜਾਮ ॥ ੬੭ ॥ ਮਾਰ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰ ਦਾਨਵ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਸੰਭਾਰ ॥ ਬਾਨ ਪਾਨ ਕਮਾਨ ਕਉ ਧਰ ਤਬਰ ਤਿੱਛ ਕੁਠਾਰ ॥
 ਘੇਰਿ ਘੇਰਿ ਦਸੇ ਦਿਸਾਨਹਿ ਸੂਰਬੀਰ ਪ੍ਰਮਾਥ ॥ ਆਇਕੋ ਜੂਝੈ ਸਬੈ ਰਣ ਰਾਮ ਏਕਲ ਸਾਥ ॥ ੬੮ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਰਣੇ ਪੇਖ ਰਾਮੰ ॥ ਧੁਜੰ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਦੂਕੇ ॥ ਮੁਖੰ ਮਾਰ ਕੂਕੇ ॥ ੬੯ ॥ ਬਜੇ ਘੋਰ ਬਾਜੇ ॥
 ਧੁਣੰ ਮੇਘ ਲਾਜੇ ॥ ਝੰਡਾ ਗੱਡ ਗਾਡੇ ॥ ਮੰਡੇ ਬੈਰ ਬਾਡੇ ॥ ੭੦ ॥ ਕਤੱਕੇ ਕਮਾਣੰ ॥ ਝਤੱਕੇ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥ ਢੱਲਾ ਢੁੱਕ ਢਾਲੇ ॥ ਚਲੀ ਪੀਤ ਪਾਲੇ ॥ ੭੧ ॥
 ਰਣੰ ਰੰਗ ਰੱਤੇ ॥ ਮਨੇ ਮੱਲ ਮੱਤੇ ॥ ਸਰੰ ਧਾਰ ਬਰਖੇ ॥ ਮਹਿਖੁਆਸ ਕਰਖੇ ॥ ੭੨ ॥ ਕਰੀ ਬਾਨ ਬਰਖਾ ॥ ਸੁਣੇ ਜੀਤ ਕਰਖਾ ॥ ਸੁਬਾਹੰ
 ਮਰੀਚੰ ॥ ਚਲੇ ਬਾਛ ਮੀਚੰ ॥ ੭੩ ॥ ਇਕੇ ਬਾਰ ਟੂਟੇ ॥ ਮਨੇ ਬਾਜ ਛੂਟੇ ॥ ਲਯੇ ਘੇਰਿ ਰਾਮੰ ॥ ਸਸੰ ਜੇਮ ਕਾਮੰ ॥ ੭੪ ॥ ਘਿਰਜੇ ਦੌਤ ਸੈਣੰ ॥
 ਜਿਮੰ ਰੁਦ੍ਰ ਮੈਣੰ ॥ ਰੁਕੇ ਰਾਮ ਜੰਗੰ ॥ ਮਨੇ ਸਿੱਧ ਗੰਗੰ ॥ ੭੫ ॥ ਰਣੰ ਰਾਮ ਬੱਜੇ ॥ ਧੁਣੰ ਮੇਘ ਲੱਜੇ ॥ ਰੁਲੇ ਤੱਛ ਮੁੱਛੰ ॥ ਗਿਰੇ ਸੂਰ ਸ੍ਰੱਛੰ ॥ ੭੬ ॥
 ਚਲੇ ਐਂਠ ਮੁੱਛੰ ॥ ਕਹਾਂ ਰਾਮ ਪੁੱਛੰ ॥ ਅਬੈ ਹਾਥ ਲਾਗੇ ॥ ਕਹਾਂ ਜਾਹੁ ਭਾਗੇ ॥ ੭੭ ॥ ਰਿਪੰ ਪੇਖ ਰਾਮੰ ॥ ਹਠਜੇ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ਕਰੈ ਨੈਣ ਰਾਤੰ ॥
 ਧੁਨਰ ਬੇਦ ਗਜਾਤੰ ॥ ੭੮ ॥ ਧਨੰ ਉਗ੍ਰ ਕਰਖਜੇ ॥ ਸਰੰ ਧਾਰ ਬਰਖਜੇ ॥ ਹਣੀ ਸੱਤ੍ਰ ਸੈਣੰ ॥ ਹਸੇ ਦੇਵ ਗੈਣੰ ॥ ੭੯ ॥ ਭਜੀ ਸਰਬ ਸੈਣੰ ॥ ਲਖੀ
 ਮ੍ਰੀਚ ਨੈਣੰ ॥ ਫਿਰਿਯੋ ਰੋਸ ਪ੍ਰੇਰਜੇ ॥ ਮਨੇ ਸਾਂਪ ਛੇੜਜੇ ॥ ੮੦ ॥ ਹਣਜੇ ਰਾਮ ਬਾਣੰ ॥ ਕਰਜੇ ਸਿੰਧ ਪਿਆਣੰ ॥ ਤਜਜੇ ਰਾਜ ਦੇਸੰ ॥ ਲਯੇ ਜੇਗ ਭੇਸੰ ॥
 ੮੧ ॥ ਸੁ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰੇ ॥ ਭਗਵੇ ਬਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ॥ ਬਸਜੇ ਲੰਕ ਬਾਗੰ ॥ ਪੁਨਰ ਦ੍ਰੋਹ ਤਿਆਗੰ ॥ ੮੨ ॥ ਸਰੋਸੰ ਸੁਬਾਹੰ ॥ ਚੜ੍ਹਜੇ ਲੈ ਸਿਪਾਹੰ ॥
 ਠਟ੍ਰੇ ਆਣ ਜੁੱਧੰ ॥ ਭਯੇ ਨਾਦ ਉੱਧੰ ॥ ੮੩ ॥ ਸੁਭੰ ਸੈਣ ਸਾਜੀ ॥ ਤੁਰੇ ਤੁੰਦ ਤਾਜੀ ॥ ਗਜਾ ਜੂਹ ਗੱਜੇ ॥ ਧੁਣੰ ਮੇਘ ਲੱਜੇ ॥ ੮੪ ॥ ਢਕਾ
 ਢੁੱਕ ਢਾਲੰ ॥ ਸੁਭੀ ਪੀਤ ਲਾਲੰ ॥ ਗਹੇ ਸੱਸਤ੍ਰ ਉਠੇ ॥ ਸਰੰਧਾਰ ਬੁਠੇ ॥ ੮੫ ॥ ਬਹੈ ਅਗਨ ਅਸਤ੍ਰੰ ॥ ਛੂਟੇ ਸਰਬ ਸੱਸਤ੍ਰੰ ॥ ਰੰਗੇ ਸ੍ਰੋਣ ਐਸੇ ॥
 ਚੜ੍ਹੇ ਬਜਾਹ ਜੈਸੇ ॥ ੮੬ ॥ ਘਣੇ ਘਾਇ ਘੁਮੇ ॥ ਮਦੀ ਜੈਸ ਝੁਮੇ ॥ ਗਹੇ ਬੀਰ ਐਸੇ ॥ ਫੁਲੇ ਫੂਲ ਜੈਸੇ ॥ ੮੭ ॥ ਹਠਯੋ ਦਾਨ ਵੇਸੰ ॥ ਭਯੇ ਆਪ
 ਭੇਸੰ ॥ ਬਜੇ ਘੋਰ ਬਾਜੇ ॥ ਧੁਣੰ ਅੱਭੁ ਲਾਜੇ ॥ ੮੮ ॥ ਰਬੀ ਨਾਗ ਕੂਟੇ ॥ ਫਿਰੈਂ ਬਾਜ ਛੂਟੇ ॥ ਭਯੇ ਜੁੱਧ ਭਾਰੀ ॥ ਛੂਟੀ ਰੁਦ੍ਰ ਤਾਰੀ ॥ ੮੯ ॥
 ਬਜੇ ਘੰਟ ਭੇਰੀ ॥ ਡਹੇ ਡਾਮ ਡੇਰੀ ॥ ਰਣਕੇ ਨਿਸਾਨੰ ॥ ਕਣੰਛੇ ਕਿਕਾਣੰ ॥ ੯੦ ॥ ਧਹਾ ਧੂਹ ਧੋਪੰ ॥ ਟਕਾ ਟੂਕ ਟੋਪੰ ॥ ਕਟੇ ਚਰਮ ਬਰਮੰ ॥
 ਪਲਿਯੋ ਛੱਤ੍ਰ ਧਰਮੰ ॥ ੯੧ ॥ ਭਯੇ ਦੁੰਦ ਜੁੱਧੰ ॥ ਭਰਜੇ ਰਾਮ ਰੁੱਧੰ ॥ ਕਟੀ ਦੁਸਟ ਬਾਹੰ ॥ ਸੰਘਾਰਜੇ ਸੁਬਾਹੰ ॥ ੯੨ ॥ ਤ੍ਰਸੇ ਦੌਤ ਭਾਜੇ ॥ ਰਣੰ
 ਰਾਮ ਗਾਜੇ ॥ ਭੁਅੰ ਭਾਰ ਉਤਾਰਜੇ ॥ ਰਿਖੀਸੰ ਉਬਾਰਜੇ ॥ ੯੩ ॥ ਸਬੈ ਸਾਧ ਹਰਖੇ ॥ ਭਏ ਜੀਤ ਕਰਖੇ ॥ ਕਰੈ ਦੇਵ ਅਰਚਾ ॥ ਰਰੈਂ ਬੇਦ
 ਚਰਚਾ ॥ ੯੪ ॥ ਭਯੇ ਜੱਗ ਪੂਰੰ ॥ ਗਏ ਪਾਪ ਦੂਰੰ ॥ ਸੁਰੰ ਸਰਬ ਹਰਖੇ ॥ ਧਨੰਧਾਰ ਬਰਖੇ ॥ ੯੫ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਗ੍ਰੰਥੇ ਰਾਮਾਵਤਾਰੇ ਕਥਾ ਸੁਬਾਹ ਮਰੀਚ ਬਧਹ ਜਗ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨੰ ਸਮਾਪਤਹਿ ॥

ਅਥ ਸੀਤਾ ਸੁਯੰਬਰ ਕਥਨੰ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਰਚਯੋ ਸੁਯੰਬਰ ਸੀਤਾ ॥ ਮਹਾ ਸੁੱਧ ਗੀਤਾ ॥ ਬਿਧੰ ਚਾਰ ਬੈਣੀ ॥ ਮ੍ਰਿਗੀ ਰਾਜ ਨੈਣੀ ॥ ੯੬ ॥ ਸੁਣਯੋ ਮੋਨਨੇਸੰ ॥
ਚਤੁਰ ਚਾਰ ਦੇਸੰ ॥ ਲਯੋ ਸੰਗ ਰਾਮੰ ॥ ਚਲਯੋ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ੯੭ ॥ ਸੁਨੋ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥ ਚਲੋ ਸਾਥ ਹਮਾਰੇ ॥ ਸੀਆ ਸੁਯੰਬਰ ਕੀਨੋ ॥
ਨਿਪੰ ਬੋਲ ਲੀਨੋ ॥ ੯੮ ॥ ਤਹਾਂ ਪ੍ਰਾਤ ਜੱਈਐ ॥ ਸੀਆ ਜੀਤ ਲੱਈਐ ॥ ਕਹੀ ਮਾਨ ਮੇਰੀ ॥ ਬਨੀ ਬਾਤ ਤੇਰੀ ॥ ੯੯ ॥ ਬਲੀ ਪਾਨ ਬਾਂਕੇ ॥
ਨਿਪਾਤੋ ਪਿਨਾਕੇ ॥ ਸੀਆ ਜੀਤ ਆਨੋ ॥ ਹਨੋ ਸਰਬ ਦਾਨੋ ॥ ੧੦੦ ॥ ਚਲੋ ਰਾਮ ਸੰਗੰ ॥ ਸੁਹਾਏ ਨਿਖੰਗੰ ॥ ਭਏ ਜਾਇ ਠਾਵੇ ॥
ਮਹਾਂ ਮੇਦ ਬਾਵੇ ॥ ੧੦੧ ॥ ਪੁਰੰ ਨਾਰ ਦੇਖੋ ॥ ਸਹੀ ਕਾਮ ਲੇਖੋ ॥ ਰਿਪੰ ਸਤ੍ਰ ਜਾਨੋ ॥ ਸਿਧੰ ਸਾਧ ਮਾਨੋ ॥ ੧੦੨ ॥ ਸਿਸੰ ਬਾਲ ਰੂਪੰ ॥
ਲਹਯੋ ਭੂਪ ਭੂਪੰ ॥ ਤਪਯੋ ਪਉਨ ਹਾਰੀ ॥ ਭਟੇ ਸੱਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ॥ ੧੦੩ ॥ ਨਿਸਾ ਚੰਦ ਜਾਨਯੋ ॥ ਦਿਨੰ ਭਾਨ ਮਾਨਯੋ ॥ ਗਣੰ ਰੁਦ੍ਰ ਰੇਖਯੋ ॥
ਸੁਰੰ ਇੰਦ੍ਰ ਦੇਖਯੋ ॥ ੧੦੪ ॥ ਸ੍ਰੁਤੰ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨਯੋ ॥ ਦਿਜੰ ਬਿਯਾਸ ਮਾਨਯੋ ॥ ਹਰੀ ਬਿਸਨ ਲੇਖੋ ॥ ਸੀਆ ਰਾਮ ਦੇਖੋ ॥ ੧੦੫ ॥ ਸੀਆ
ਪੇਖ ਰਾਮੰ ॥ ਬਿਧੀ ਬਾਣ ਕਾਮੰ ॥ ਗਿਰੀ ਝੂਮਿ ਭੂਮੰ ॥ ਮਦੀ ਜਾਣੁ ਘੂਮੰ ॥ ੧੦੬ ॥ ਉਠੀ ਚੇਤ ਐਸੇ ॥ ਮਹਾਂਬੀਰ ਜੈਸੇ ॥ ਰਹੀ ਨੈਨ ਜੋਰੀ ॥
ਸਸੰ ਜਿਉ ਚਕੋਰੀ ॥ ੧੦੭ ॥ ਰਹੇ ਮੋਹ ਦੋਨੋ ॥ ਟਰੇ ਨਾਹਿ ਕੋਨੋ ॥ ਰਹੇ ਠਾਂਢ ਐਸੇ ॥ ਰਣੰ ਬੀਰ ਜੈਸੇ ॥ ੧੦੮ ॥ ਪਠੇ ਕੋਟ ਦੂਤੰ ॥ ਚਲੇ
ਪਉਨ ਪੂਤੰ ॥ ਕੁਵੰਡਾਨ ਡਾਰੇ ॥ ਨਰੇਸੋ ਦਿਖਾਰੇ ॥ ੧੦੯ ॥ ਲਯੋ ਰਾਮ ਪਾਨੰ ॥ ਭਰਯੋ ਬੀਰ ਮਾਨੰ ॥ ਹਜਯੋ ਐਂਚ ਲੀਨੋ ॥ ਉਭੈ ਟੂਕ
ਕੀਨੋ ॥ ੧੧੦ ॥ ਸਭੈ ਦੇਵ ਹਰਖੇ ॥ ਘਨੰ ਪੁਹਪ ਬਰਖੇ ॥ ਲਜਾਨੇ ਨਰੇਸੰ ॥ ਚਲੇ ਆਪ ਦੇਸੰ ॥ ੧੧੧ ॥ ਤਬੈ ਰਾਜ ਕੰਨਿਆ ॥ ਤਿਹੂੰ ਲੋਕ
ਧੰਨਿਆ ॥ ਧਰੇ ਫੂਲ ਮਾਲਾ ॥ ਬਰਯੋ ਰਾਮ ਬਾਲਾ ॥ ੧੧੨ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਕਿਧੋ ਦੇਵ ਕੰਨਿਆ ਕਿਧੋ ਬਾਸਵੀ ਹੈ ॥ ਕਿਧੋ ਜੱਛਨੀ ਕਿੰਨ੍ਹਨੀ ਨਾਗਨੀ ਛੇ ॥ ਕਿਧੋ ਗੰਧ੍ਰਬੀ ਦੈਂਤ ਜਾਂ
ਦੇਵਤਾ ਸੀ ॥ ਕਿਧੋ ਸੂਰਜਾ ਸੁਧ ਸੋਧੀ ਸੁਧਾ ਸੀ ॥ ੧੧੩ ॥ ਕਿਧੋ ਜੱਛ ਬਿੱਧਿਆਧਤੀ ਗੰਧ੍ਰਬੀ ਹੈ ॥ ਕਿਧੋ ਰਾਗਨੀ ਭਾਗ ਪੂਰੇ ਰਚੀ ਹੈ ॥
ਕਿਧੋ ਸੁਵਰਨ ਕੀ ਚਿਤ੍ਰ ਕੀ ਪੁੱਤ੍ਰਕਾ ਹੈ ॥ ਕਿਧੋ ਕਾਮ ਕੀ ਕਾਮਨੀ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾ ਹੈ ॥ ੧੧੪ ॥ ਕਿਧੋ ਚਿਤ੍ਰ ਕੀ ਪੁੱਤ੍ਰਕਾ ਸੀ ਬਨੀ ਹੈ ॥ ਕਿਧੋ ਸੰਖਨੀ
ਚਿਤ੍ਰਨੀ ਪਦਮਨੀ ਹੈ ॥ ਕਿਧੋ ਰਾਗ ਪੂਰੇ ਭਰੀ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ॥ ਬਰੀ ਰਾਮ ਤੈਸੀ ਸੀਆ ਆਜ ਬਾਲਾ ॥ ੧੧੫ ॥ ਛਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੋਨੋ ਲਗੈ ਨੈਨ ਐਸੇ ॥
ਮਨੋ ਫਾਂਧਿ ਫਾਂਧੇ ਮ੍ਰਿਗੀ ਰਾਜ ਜੈਸੇ ॥ ਬਿਧੁ ਬਾਕ ਬੈਣੀ ਕਟੇ ਦੇਸ ਛੀਣੰ ॥ ਰੰਗੇ ਰੰਗ ਰਾਮੰ ਸੁ ਨੈਣੰ ਪ੍ਰਬੀਣੰ ॥ ੧੧੬ ॥ ਜਿਣੀ ਰਾਮ ਸੀਤਾ ਸੁਣੀ
ਸੁਉਣ ਰਾਮੰ ॥ ਗਹੇ ਸੱਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਰਿਸਯੋ ਤਉਨ ਜਾਮੰ ॥ ਕਹਾਂ ਜਾਤ ਭਾਖਯੋ ਰਹੇ ਰਾਮ ਠਾਵੇ ॥ ਲਾਖੇ ਆਜ ਕੈਸੇ ਭਏ ਬੀਰ ਗਾਵੇ ॥ ੧੧੭ ॥
ਭਾਖਾ ਪਿੰਗਲ ਕੀ ॥ ਸੁੰਦਰੀ ਛੰਦ ॥ ਭਟ ਹੁੰਕੇ ਧੁੰਕੇ ਬੰਕਾਰੇ ॥ ਰਣ ਬੱਜੇ ਗੱਜੇ ਨੱਗਾਰੇ ॥ ਰਣ ਹੁੱਲ ਕਲੋਲੰ ਹੁੱਲਾਲੰ ॥

ਦਲ ਹੱਲੇ ਦੱਲੇ ਉੱਛਾਲੇ ॥ ੧੧੮ ॥ ਰਣ ਉੱਠੇ ਕੁੱਠੇ ਮੁੱਛਾਲੇ ॥ ਸਰ ਛੁੱਟੇ ਜੁੱਟੇ ਭੀਹਾਲੇ ॥ ਰਤੁ ਡਿੱਗੇ ਭਿੱਗੇ ਜੋਧਾਣੇ ॥ ਕਣ ਟੰਛੇ ਕੱਛੇ
ਕਿਕਾਣੇ ॥ ੧੧੯ ॥ ਭੀਖਣੀਯੇ ਭੇਰੀ ਭੁੰਡਾਰੇ ॥ ਝਲਲੱਕੇ ਖੰਡੇ ਦੁੱਧਾਰੇ ॥ ਜੁੱਧੇ ਜੁੱਧਾਰੇ ਬੁਥਾੜੇ ॥ ਰੁੱਲੀਏ ਪਖਰੀਏ ਅਹਾੜੇ ॥ ੧੨੦ ॥
ਬੱਕੇ ਬੱਥਾੜੇ ਬੰਕਾਰੇ ॥ ਨੱਚੇ ਪੱਖਰੀਏ ਜੁਝਾਰੇ ॥ ਬੱਜੇ ਸੰਗਲੀਏ ਭੀਹਾਲੇ ॥ ਰਣ ਰੱਤੇ ਮੱਤੇ ਮੁੱਛਾਲੇ ॥ ੧੨੧ ॥ ਉਛਲੀਏ ਕੱਛੀ ਕੱਛਾਲੇ ॥
ਉੱਡੇ ਜਣੁ ਪੱਥੇ ਪੱਛਾਲੇ ॥ ਜੁੱਟੇ ਭਟ ਛੁੱਟੇ ਮੁੱਛਾਲੇ ॥ ਰੁਲੀਏ ਆਹਾੜੇ ਪਖਰਾਲੇ ॥ ੧੨੨ ॥ ਬੱਜੇ ਸੰਧੂਰੇ ਨੱਗਾਰੇ ॥ ਕੱਛੇ ਕੱਛੀਲੇ ਲੁੱਝਾਰੇ ॥
ਗਣ ਹੂਰੇ ਪੂਰੇ ਗੈਣਾਯੇ ॥ ਅੰਜਨਯੇ ਅੰਜੇ ਨੈਣਾਯੇ ॥ ੧੨੩ ॥ ਰਣ ਟੱਕੇ ਨਾਦੇ ਨਾਫੀਰੇ ॥ ਬੱਥਾੜੇ ਬੀਰੇ ਹਾ ਬੀਰੇ ॥ ਉੱਘੇ ਜਣ ਨੇਜੇ ਜੱਟਾਲੇ ॥
ਛੁੱਟੇ ਸਿਲ ਸਿਤਿਯੇ ਮੁੱਛਾਲੇ ॥ ੧੨੪ ॥ ਭਟ ਡਿੱਗੇ ਘਾਯੇ ਅੱਘਾਯੇ ॥ ਤਨ ਸੁੱਭੇ ਅੱਧੇ ਅੱਧਾਯੇ ॥ ਦਲ ਗੱਜੇ ਬੱਜੇ ਨੀਸਾਣੇ ॥ ਚੰਚਲੀਏ ਤਾਜੀ
ਚੀਹਾਣੇ ॥ ੧੨੫ ॥ ਚਵ ਦਿਸਯੇ ਚਿੰਕੀ ਚਾਵੰਡੇ ॥ ਖੰਡੇ ਖੰਡਿ ਕੈ ਆਖੰਡੇ ॥ ਰੜੜਕੇ ਗਿੱਧੇ ਉੱਧਾਣੇ ॥ ਜੈ ਜੰਪੈ ਸਿੱਧੇ ਸੁੱਧਾਣੇ ॥ ੧੨੬ ॥ ਫੁੱਲੇ
ਜਣ ਕਿੱਸੁਕ ਬਾਸੰਤੰ ॥ ਰਣ ਰੱਤੇ ਸੂਰਾ ਸਾਮੰਤੰ ॥ ਡਿੱਗੇ ਰਣ ਸੁੰਡੀ ਸੁੰਡਾਣੇ ॥ ਧਰ ਭੂਰੇ ਪੂਰੇ ਮੁੰਡਾਣੇ ॥ ੧੨੭ ॥

ਮਧੁਰ ਧੁਨ ਛੰਦ ॥ ਤਰ ਭਰ ਰਾਮੰ ॥ ਪਰਹਰ ਕਾਮੰ ॥ ਧਰ ਬਰ ਧੀਰੰ ॥ ਪਰਹਰਿ ਤੀਰੰ ॥ ੧੨੮ ॥ ਦਰ ਬਰ ਗਜਾਨੰ ॥ ਪਰਹਰਿ
ਧਜਾਨੰ ॥ ਬਰਹਰਿ ਕੰਪੈ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜੰਪੈ ॥ ੧੨੯ ॥ ਕ੍ਰੋਧੰ ਗਲਿਤੰ ॥ ਬੋਧੰ ਦਲਿਤੰ ॥ ਕਰਿ ਸਰ ਸਰਤਾ ॥ ਧਰਮਰ ਹਰਤਾ ॥ ੧੩੦ ॥ ਸਰ ਬਰ
ਪਾਣੰ ॥ ਧਰ ਕਰ ਮਾਣੰ ॥ ਅਰਿ ਉਰ ਸਾਲੀ ॥ ਧਰ ਉਰ ਮਾਲੀ ॥ ੧੩੧ ॥ ਕਰ ਬਰ ਕੋਪੰ ॥ ਬਰਹਰ ਧੋਪੰ ॥ ਗਰ ਬਰ ਕਰਣੰ ॥ ਘਰ ਬਰ
ਹਰਣੰ ॥ ੧੩੨ ॥ ਛਰ ਹਰ ਅੰਗੰ ॥ ਚਰਖਰ ਸੰਗੰ ॥ ਜਰ ਬਰ ਜਾਮੰ ॥ ਝਰਹਰ ਰਾਮੰ ॥ ੧੩੩ ॥ ਟਰ ਧਰ ਜਾਯੰ ॥ ਠਰ ਹਰਿ ਪਾਯੰ ॥
ਦਰ ਹਰ ਢਾਲੰ ॥ ਬਰ ਹਰ ਕਾਲੰ ॥ ੧੩੪ ॥ ਅਰ ਬਰ ਦਰਣੰ ॥ ਨਰ ਬਰ ਹਰਣੰ ॥ ਧਰ ਬਰ ਧੀਰੰ ॥ ਫਰਹਰ ਤੀਰੰ ॥ ੧੩੫ ॥ ਬਰ ਨਰ
ਦਰਣੰ ॥ ਭਰ ਹਰ ਕਰਣੰ ॥ ਹਰ ਹਰ ਰੜਤਾ ॥ ਬਰ ਹਰ ਗੜਤਾ ॥ ੧੩੬ ॥ ਸਰ ਬਰ ਹਰਤਾ ॥ ਚਰਮਰ ਧਰਤਾ ॥ ਬਰ ਮਰ ਪਾਣੰ ॥
ਕਰ ਬਰ ਜਾਣੰ ॥ ੧੩੭ ॥ ਹਰ ਬਰ ਹਾਰੰ ॥ ਕਰ ਬਰ ਬਾਰੰ ॥ ਗਡ ਬਡ ਰਾਮੰ ॥ ਗੜ ਬੜ ਧਾਮੰ ॥ ੧੩੮ ॥

ਚਰਪਟ ਛੀਗਾ ਕੇ ਆਦ ਕ੍ਰਿਤ ਛੰਦ ॥ ਖੱਗ ਖਜਾਤਾ ॥ ਗਜਾਨ ਗਜਾਤਾ ॥ ਚਿੱਤ੍ਰ ਬਰਮਾ ॥ ਚਾਰ ਚਰਮਾ ॥ ੧੩੯ ॥ ਸਾਸਤ੍ਰੰ ਗਿਆਤਾ ॥
ਸਸਤ੍ਰੰ ਖਜਾਤਾ ॥ ਚਿੱਤ੍ਰ ਜੋਧੀ ॥ ਜੁੱਧੰ ਕ੍ਰੋਧੀ ॥ ੧੪੦ ॥ ਬੀਰੰ ਬਰਣੰ ॥ ਭੀਰੰ ਭਰਣੰ ॥ ਸਤ੍ਰੰ ਹਰਤਾ ॥ ਅਤ੍ਰੰ ਧਰਤਾ ॥ ੧੪੧ ॥ ਬਰਮੰ ਬੋਧੀ ॥
ਚਰਮੰ ਛੇਦੀ ॥ ਛਤ੍ਰੰ ਹੰਤਾ ॥ ਅਤ੍ਰੰ ਗੀਤਾ ॥ ੧੪੨ ॥ ਜੁੱਧੰ ਧਾਮੀ ॥ ਬੁਧੰ ਗਾਮੀ ॥ ਸਸਤ੍ਰੰ ਖਜਾਤਾ ॥ ਅਸਤ੍ਰੰ ਗਜਾਤਾ ॥ ੧੪੩ ॥ ਜੁੱਧਾ ਮਾਲੀ ॥
ਕੀਰਤ ਸਾਲੀ ॥ ਧਰਮੰ ਧਾਮੰ ॥ ਰੂਪੰ ਰਾਮੰ ॥ ੧੪੪ ॥ ਧੀਰੰ ਧਰਤਾ ॥ ਬੀਰੰ ਹਰਤਾ ॥ ਜੁੱਧੰ ਜੇਤਾ ॥ ਸਸਤ੍ਰੰ ਨੇਤਾ ॥ ੧੪੫ ॥ ਦੁਰਦੰ ਗਾਮੀ ॥
ਧਰਮੰ ਧਾਮੀ ॥ ਜੋਗੰ ਜੁਵਾਲੀ ॥ ਜੋਤੰ ਮਾਲੀ ॥ ੧੪੬ ॥

ਪਰਸ ਰਾਮ ਬਾਚ ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਤੂਣਿ ਕਸੇ ਕਟ ਚਾਂਪ ਧਰੇ ਕਰਿ ਕੋਪ ਕਹੀ ਦਿਜ ਰਾਮ ਅਹੋ ॥ ਗ੍ਰਹ ਤੋਰ ਸਰਾਸਨ ਸੰਕਰ ਕੇ ਸੀਅ ਜਾਤ ਹਰੇ ਤੁਮ ਕਉਨ ਕਹੋ ॥ ਬਿਨ ਸਾਚ ਕਹੇ ਨਹੀ ਪ੍ਰਾਨ ਬਚੇ ਜਿਨ ਕੰਠ ਕੁਠਾਰ ਕੀ ਧਾਰ ਸਹੋ ॥ ਘਰ ਜਾਹੁ ਚਲੇ ਤਜ ਰਾਮ ਰਣੇ ਜਿਨ ਬੁਝ ਮਰੇ ਪਲ ਠਾਵ ਰਹੋ ॥ ੧੪੭ ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਜਾਨਤ ਹੋ ਅਵਲੋਕ ਮੁਖੇ ਹਠਿ ਏਕ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਠਾਵ ਰਹੈਗੇ ॥ ਤਾਤਿ ਗਹਜੇ ਜਿਨਕੇ ਤ੍ਰਿਣ ਦਾਂਤਨ ਤੇਨ ਕਹਾਂ ਰਣ ਆਜ ਗਹੈਗੇ ॥ ਬੰਬ ਬਜੇ ਰਣ ਖੰਡ ਗਡੇ ਗਹਿ ਹਾਥ ਹਥਿਆਰ ਕਹੂੰ ਉਮਹੈਗੇ ॥ ਭੂਮ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਦੁਰੈਬੇ ਕਉ ਰਾਮ ਕਹੋ ਕਹਾਂ ਠਾਮ ਲਹੈਗੇ ॥ ੧੪੮ ॥ ਕਬਿ ਬਾਚ ॥ ਯੋ ਜਬ ਬੈਨ ਸੁਨੇ ਅਰ ਕੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਬਲੀ ਬਲਕਾਨੇ ॥ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰਨ ਲੋ ਗਰਵੇ ਗਿਰ ਭੂਮ ਅਕਾਸ ਦੇਉ ਬਹਰਾਨੇ ॥ ਜੱਛ ਭੁਜੰਗ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾਨ ਕੇ ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਦੁਹੂੰ ਡਰ ਮਾਨੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਨਾਥ ਕਮਾਨ ਲੇ ਹਾਥ ਕਹੋ ਰਿਸਕੈ ਕਿੱਹ ਪੈ ਸਰ ਤਾਨੇ ॥ ੧੪੯ ॥ ਪਰਸ ਰਾਮ ਬਾਚ ਰਾਮ ਸੋ ॥ ਜੇਤਕ ਬੈਨ ਕਹੇ ਸੁ ਕਹੇ ਜੁ ਪੈ ਫੇਰਿ ਕਹੇ ਤੁ ਪੈ ਜੀਤ ਨ ਜੇਹੋ ॥ ਹਾਥਿ ਹਥਿਆਰ ਗਹੇ ਸੁ ਗਹੇ ਜੁ ਪੈ ਫੇਰਿ ਗਹੇ ਤੁ ਪੈ ਫੇਰਿ ਨ ਲੈਹੋ ॥ ਰਾਮ ਰਿਸੈ ਰਣ ਮੈ ਰਘੁਬੀਰ ਕਹੋ ਭਜਿ ਕੈ ਕਤਿ ਪ੍ਰਾਨ ਬਚੈਹੋ ॥ ਤੋਰ ਸਰਾਸਨ ਸੰਕਰ ਕੇ ਹਰਿ ਸੀਅ ਚਲੇ ਘਰਿ ਜਾਨ ਨ ਪੈਹੋ ॥ ੧੫੦ ॥

ਰਾਮ ਬਾਚ ਪਰਸ ਰਾਮ ਸੋ ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਬੋਲ ਕਹੇ ਸੁ ਸਹੇ ਦਿਜ ਜੁ ਜੁ ਪੈ ਫੇਰਿ ਕਹੇ ਤੁ ਪੈ ਪ੍ਰਾਨ ਖੇਹੋ ॥ ਬੋਲਤ ਐਂਟ ਕਹਾ ਸਠ ਜਿਉ ਸਭ ਦਾਂਤ ਤੁਰਾਇ ਅਬੈ ਘਰ ਜੇਹੋ ॥ ਧੀਰ ਤਬੈ ਲਹਿ ਹੈ ਤੁਮ ਕੱਉ ਜਦ ਭੀਰ ਪਰੀ ਇਕ ਤੀਰ ਚਲੇ ਹੋ ॥ ਬਾਤ ਸੰਭਾਰ ਕਹੋ ਮੁਖਿ ਤੇ ਇਨ ਬਾਤਨ ਕੇ ਅਬ ਹੀ ਫਲਿ ਪੈਹੋ ॥ ੧੫੧ ॥ ਪਰਸ ਰਾਮ ਬਾਚ ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਤਉ ਤੁਮ ਸਾਚ ਲਖੇ ਮਨ ਮੈ ਪ੍ਰਭ ਜਉ ਤੁਮ ਰਾਮਵਤਾਰ ਕਹਾਓ ॥ ਰੁਦ੍ਰ ਕੁਵੰਡ ਬਿਹੰਡੀਯ ਜਿਉ ਕਰ ਤਿਉ ਅਪਨੇ ਬਲ ਮੋਹਿ ਦਿਖਾਓ ॥ ਤਉ ਹੀ ਗਦਾ ਕਰ ਸਾਰੰਗ ਚਕ੍ਰ ਲਤਾ ਭ੍ਰਿਗੁ ਕੀ ਉਰ ਮੱਧ ਸਹਾਓ ॥ ਮੇਰੇ ਉਤਾਰ ਕੁਵੰਡ ਮਹਾਂ ਬਲ ਮੋਹੂ ਕੱਉ ਆਜ ਚੜਾਇ ਦਿਖਾਓ ॥ ੧੫੨ ॥

ਕਬਿ ਬਾਚ ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਸਿਰੋਮਨ ਸੂਰ ਕੁਵੰਡ ਲਯੋ ਕਰ ਮੈ ਹਸਿ ਕੈ ॥ ਲੀਅ ਚਾਂਪ ਚਟਾਕ ਚੜਾਇ ਬਲੀ ਖਟ ਟੂਕ ਕਰਯੋ ਛਿਨ ਮੈ ਕਸਿ ਕੈ ॥ ਨਭ ਕੀ ਗਤਿ ਤਾਹਿ ਹਤੀ ਸਰ ਸੋਂ ਅਧਿ ਬੀਚ ਹੀ ਬਾਤ ਰਹੀ ਬਸਿ ਕੈ ॥ ਨ ਬਸਾਤ ਕਛੂ ਨਟ ਕੇ ਬਟ ਜਜੋਂ ਭਵ ਪਾਸ ਨਿਸੰਗਿ ਰਹੈ ਫਸਿ ਕੈ ॥ ੧੫੩ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੁੱਧ ਜਯਤ ॥ ੨ ॥

ਅਥ ਅਉਧ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਥਨੰ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਭੇਟ ਭੁਜਾ ਭਰ ਅੰਕ ਭਲੇ ਭਰਿ ਨੈਨ ਦੇਉ ਨਿਰਖੇ ਰਘੁਰਾਈ ॥ ਗੁੰਜਤ ਭ੍ਰਿੰਗ ਕਪੋਲਨ ਉਪਰ ਨਾਗ ਲਵੰਗ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ ਕੰਜ ਕੁਰੰਗ ਕਲਾਨਿਧ ਕੇਹਰਿ ਕੋਕਲ ਹੋਰ ਹੀਏ ਹਹਰਾਈ ॥ ਬਾਲ ਲਖੈਂ ਛਬ ਖਾਟ ਪਰੈਂ ਨਹਿ ਬਾਟ ਚਲੈਂ ਨਿਰਖੇ ਅਧਿਕਾਈ ॥ ੧੫੪ ॥

ਸੀਅ ਰਹੀ ਮੁਰਛਾਇ ਮਨੈ ਮਨ ਰਾਮ ਕਹਾ ਮਨ ਬਾਤ ਧਰੈਗੇ ॥ ਤੋਰ ਸਰਾਸਨਿ ਬੰਕਰ ਕੇ ਜਿਮ ਮੋਹਿ ਬਰਿਓ ਤਿਮ ਅਉਰ ਬਰੈਗੇ ॥
 ਦੂਸਰ ਬਜਾਹ ਬਹੁ ਅਬ ਹੀ ਮਨ ਤੇ ਮੁਹਿ ਨਾਬ ਬਿਸਾਰ ਡਰੈਗੇ ॥ ਦੇਖਤ ਹੋ ਨਿਜ ਭਾਗ ਭਲੇ ਬਿਧ ਆਜ ਕਹਾ ਇਹ ਠੋਰ ਕਰੈਗੇ ॥ ੧੫੫ ॥
 ਤਉ ਹੀ ਲਉ ਰਾਮ ਜਿਤੇ ਦਿਜ ਕਉ ਅਪਨੇ ਦਲ ਆਇ ਬਜਾਇ ਬਧਾਈ ॥ ਭੱਗੁਲ ਲੋਕ ਫਿਰੈ ਸਭ ਹੀ ਰਣ ਮੇ ਲਖ ਰਾਘਵ ਕੀ ਅਧਿਕਾਈ ॥
 ਸੀਅ ਰਹੀ ਰਨ ਜਿਤੇ ਅਵਧੇਸਰ ਬਾਤ ਜਬੈ ਸੁਨਿ ਪਾਈ ॥ ਫੁਲਿ ਗਯੋ ਅਤਿ ਹੀ ਮਨ ਮੈ ਧਨ ਕੇ ਘਨ ਕੀ ਬਰਖਾ ਬਰਖਾਈ ॥ ੧੫੬ ॥
 ਬੰਧਨਵਾਰ ਬਧੀ ਸਭ ਹੀ ਦਰ ਚੰਦਨ ਸੋ ਫਿਰਕੇ ਗ੍ਰਹ ਸਾਰੇ ॥ ਕੇਸਰ ਡਾਰ ਬਰਾਤਨ ਪੈ ਸਭ ਹੀ ਜਨ ਹੁਇ ਪੁਰਹੂਤ ਪਧਾਰੇ ॥
 ਬਾਜਤ ਤਾਲ ਮੁਚੰਗ ਪਖਾਵਜ ਨਾਚਤ ਕੋਟਨਿ ਕੋਟਿ ਅਖਾਰੇ ॥ ਆਨਿ ਮਿਲੇ ਸਭ ਹੀ ਅਗੂਆ ਸੁਤ ਕਉ ਪਿਤ ਲੈ ਪੁਰ ਅਉਧ ਸਿਧਾਰੇ ॥ ੧੫੭ ॥
 ਚੋਪਈ ॥ ਸਭਹੁ ਮਿਲਿ ਗਿਲ ਕੀਯੋ ਉਛਾਹਾ ॥ ਪੂਤ ਤਿਹੁ ਕਉ ਰਚਯੋ ਬਿਜਾਹਾ ॥ ਰਾਮ ਸੀਆ ਬਰ ਕੈ ਘਰਿ ਆਏ ॥ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸਨ
 ਹੋਤ ਬਧਾਏ ॥ ੧੫੮ ॥ ਜਹੋ ਤਹੋ ਹੋਤ ਉਛਾਹ ਅਪਾਰੂ ॥ ਤਿਹੁ ਸੁਤਨ ਕੋ ਬਿਜਾਹ ਬਿਚਾਰੂ ॥ ਬਾਜਤ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਅਪਾਰੰ ॥ ਨਾਚਤ ਕੋਟਨ
 ਕੋਟ ਅਖਾਰੰ ॥ ੧੫੯ ॥ ਬਨ ਬਨ ਬੀਰ ਪਖਰੀਆ ਚਲੇ ॥ ਜੋਬਨਵੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਭਲੇ ॥ ਭਏ ਜਾਇ ਇਸਬਿਤ ਨਿਪ ਦਰ ਪਰ ॥ ਮਹਾ ਰਬੀ
 ਅਰੁ ਮਹਾ ਧਨਰਧਰ ॥ ੧੬੦ ॥ ਬਾਜਤ ਜੰਗ ਮੁਚੰਗ ਅਪਾਰੰ ॥ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਸੁਰੰਗ ਸੁਧਾਰੰ ॥ ਗਾਵਤ ਗੀਤ ਚੰਚਲਾ ਨਾਰੀ ॥ ਨੈਨ ਨਚਾਇ
 ਬਜਾਵਤ ਤਾਰੀ ॥ ੧੬੧ ॥ ਭਿੱਛਕਨ ਹਉਸ ਨ ਧਨ ਕੀ ਰਹੀ ॥ ਦਾਨ ਸੁਰਨ ਸਰਤਾ ਹੁਇ ਬਹੀ ॥ ਏਕ ਬਾਤ ਮਾਂਗਨ ਕਉ ਆਵੈ ॥
 ਬੀਸਕ ਬਾਤ ਘਰੇ ਲੈ ਜਾਵੈ ॥ ੧੬੨ ॥ ਬਨ ਬਨ ਚਲਤ ਭਏ ਰਘੁਨੰਦਨ ॥ ਫੁਲੇ ਪੁਹਪ ਬਸੰਤ ਜਾਨੁ ਬਨ ॥ ਸੋਭਤ ਕੇਸਰ ਅੰਗ ਡਰਾਯੋ ॥
 ਆਨੰਦ ਹੀਏ ਉਛਰ ਜਨ ਆਯੋ ॥ ੧੬੩ ॥ ਸਾਜਤ ਭਏ ਅਮਿਤ ਚਤੁਰੰਗਾ ॥ ਉਮਡ ਚਲਤ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਗੰਗਾ ॥ ਭਲ ਭਲ ਕੁਅਰ
 ਚੜੇ ਸਜ ਸੈਨਾ ॥ ਕੋਟਿਕ ਚੜੇ ਸੂਰ ਜਨੁ ਗੈਨਾ ॥ ੧੬੪ ॥ ਭਰਬ ਸਹਿਤ ਸੋਭਤ ਸਭ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥ ਕਹਿ ਨ ਪਰਤ ਮੁਖ ਤੇ ਕਛੁ ਬਾਤਾ ॥
 ਮਾਤਨ ਮਨ ਮੁੰਦਰ ਸੁਤ ਮੋਹੈ ॥ ਜਨੁ ਦਿਤ ਗ੍ਰਹ ਰਵਿ ਸਸ ਦੇਉ ਸੋਹੈ ॥ ੧੬੫ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੈ ਸਜ ਸੁਧ ਬਰਾਤਾ ॥ ਕਛੁ ਨ ਪਰਤ ਕਹਿ
 ਤਿਨਕੀ ਬਾਤਾ ॥ ਬਾਵਤ ਕਹਤ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਤਨ ਕਰ ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਨ ਸਿਸ ਚਲੇ ਤਾਤ ਘਰ ॥ ੧੬੬ ॥ ਆਇ ਪਿਤਾ ਕਹੁ ਕੀਨ ਪ੍ਰਨਾਮਾ ॥
 ਜੋਰ ਪਾਨ ਠਾਢੇ ਬਲ ਧਾਮਾ ॥ ਨਿਰਖ ਪੁਤ੍ਰ ਆਨੰਦ ਮਨ ਭਰੇ ॥ ਦਾਨ ਬਹੁਤ ਬਿੱਪਨ ਕਹੁ ਕਰੇ ॥ ੧੬੭ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਲੈ ਕੰਠਿ ਲਗਾਏ ॥
 ਜਨੁ ਦੁਇ ਰਤਨ ਨਿਰਧਨੀ ਪਾਏ ॥ ਬਿਦਾ ਮਾਂਗ ਜਬ ਗਏ ਰਾਮ ਘਰ ॥ ਸੀਸ ਰਹੇ ਧਰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਰ ॥ ੧੬੮ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਮ ਬਿਦਾ ਕਰੇ ਸਿਰ ਚੂਮਯੋ ਪਾਨ ਪੀਠ ਧਰੇ ਆਨੰਦ ਸੇ ਭਰੇ ਲੈ ਤੰਬੋਰ ਆਗੇ ਧਰੇ ਹੈ ॥ ਦੁੰਦਭੀ ਬਜਾਇ ਤੀਨੋ ਭਾਈ
 ਯੋ ਚਲਤ ਭਏ ਮਾਨੋ ਸੂਰ ਚੰਦ ਕੋਟਿ ਆਨ ਅਵਤਰੇ ਹੈ ॥ ਕੇਸਰ ਸੋ ਭੀਜੇ ਪਟ ਸੋਭਾ ਦੇਤ ਐਸੀ ਭਾਂਤਿ ਮਾਨੋ ਰੂਪ ਰਾਗ ਕੇ ਸੁਹਾਗ ਭਾਗ

ਭਰੇ ਹੋਂ ॥ ਰਾਜਾ ਅਵਧੇਸ ਕੇ ਕੁਮਾਰ ਐਸੇ ਸੋਭਾ ਦੇਤ ਕਾਮ ਜੂ ਨੇ ਕੋਰਿਕ ਕਲਿਯੋਰਾ ਕੈਧੋ ਕਰੇ ਹੋਂ ॥ ੧੬੯ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਅਉਧ ਸੇ ਨਿਸਰ ਚਲੇ ਲੀਨੇ ਸੰਗ ਸੂਰ ਭਲੇ ਰਨ ਤੇ ਨ ਟਲ ਪਲੇ ਸੋਭਾ ਹੂ ਕੇ ਧਾਮ ਕੇ ॥ ਸੁੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਹਾਰ ਸੋਭੀਅਤ
ਅਪਾਰ ਤੀਨੋ ਲੋਗ ਮਧ ਕੀ ਮੁਹੱਯਾ ਸਬ ਬਾਮ ਕੇ ॥ ਦੁਰਜਨ ਦਲੱਯਾ ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਕੇ ਜਿਤੱਯਾ ਤੀਨੋ ਰਾਮ ਜੂ ਕੇ ਭਯਾ ਹੈਂ ਚਹੱਯਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ॥
ਬੁੱਧ ਕੇ ਉਦਾਰ ਹੈਂ ਸਿੰਗਾਰ ਅਵਤਾਰ ਦਾਨ ਸੀਲ ਕੇ ਪਹਾਰ ਕੇ ਕੁਮਾਰ ਬਨੇ ਕਾਮ ਕੇ ॥ ੧੭੦ ॥

ਅਸੂ ਬਰਨਨੰ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਗਰਾ ਕੇ ਨੈਨ ਹੈਂ ਕਿ ਚਾਤਰਾ ਕੇ ਬੈਨ ਹੈਂ ਬਘੂਲਾ ਮਾਨੋ ਗੈਨ ਕੈਸੇ ਤੈਸੇ ਬਰਹਤ ਹੈਂ ॥ ਨ੍ਰਿਤਕਾ ਕੇ ਪਾਉ
ਹੈਂ ਕਿ ਜੂਪ ਕੈਸੇ ਦਾਉ ਹੈਂ ਕਿ ਛਲ ਕੇ ਦਿਖਾਉ ਕੋਊ ਤੈਸੇ ਬਿਹਰਤ ਹੈਂ ॥ ਹਾਕੇ ਬਾਜ ਬੀਰ ਹੈਂ ਤੁਫੰਗ ਕੈਸੇ ਤੀਰ ਹੈਂ ਕਿ ਅੰਜਨੀ ਕੇ ਧੀਰ ਹੈਂ ਕਿ
ਧੁਜਾ ਸੇ ਫਹਰਤ ਹੈਂ ॥ ਲਹਰੈਂ ਅਨੰਗ ਕੀ ਤਰੰਗ ਜੈਸੇ ਗੰਗ ਕੀ ਅਨੰਗ ਕੈਸੇ ਜਯੋਂ ਨ ਕਹੂੰ ਠਹਰਤ ਹੈਂ ॥ ੧੭੧ ॥ ਨਿਸਾ ਨਿਸ ਨਾਥ ਜਾਨੈ
ਦਿਨ ਦਿਨਪਤਿ ਮਾਨੈ ਭਿੱਛਕਨ ਦਾਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਨੇ ਮਹਾਂ ਦਾਨ ਹੈਂ ॥ ਅਉਖਧੀ ਕੇ ਰੋਗਨ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਜੋਗਨ ਸਮੀਪ ਕੇ ਬਿਯੋਗਨ ਮਹੇਸ ਮਹਾਂ
ਮਾਨ ਹੈਂ ॥ ਸੱਤ੍ਰੇ ਖੰਗ ਗਯਾਤਾ ਸਿਸ ਰੂਪਨ ਕੇ ਮਾਤਾ ਮਹਾਂ ਗਯਾਨੀ ਗਯਾਨ ਗਯਾਤਾ ਕੇ ਬਿਧਾਤਾ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੈਂ ॥ ਗਨਨ ਗਨੇਸ ਮਾਨੇ
ਸੁਰਨ ਸੁਰੇਸ ਜਾਨੇ ਜੈਸੇ ਪੇਖੇ ਤੈਸੇ ਈ ਲਖੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈਂ ॥ ੧੭੨ ॥ ਸੁਧਾ ਸੋ ਸੁਧਾਰੇ ਰੂਪ ਸੋਭਤ ਉਜਿਯਾਰੇ ਕਿਧੋ ਸਾਂਚੇ ਬੀਚ ਢਾਰੇ ਮਹਾਂ
ਸੋਭਾ ਕੇ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ॥ ਕਿਧੋ ਮਹਾਂ ਮੋਹਨੀ ਕੇ ਮੋਹਬੇ ਨਮਿੱਤ ਬੀਰ ਬਿਧਨਾ ਬਨਾਏ ਮਹਾਂ ਬਿਧ ਸੇ ਬਿਚਾਰ ਕੇ ॥ ਕਿਧੋ ਦੇਵ ਦੇਤਨ ਬਿਬਾਦ ਛਾਡ
ਬਡੇ ਚਿਰ ਮੱਥ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਛੀਰ ਲੀਨੇ ਹੈਂ ਨਿਕਾਰ ਕੇ ॥ ਕਿਧੋ ਬਿਸਨਾਥ ਜੂ ਬਨਾਏ ਨਿਜ ਪੇਖਬੇ ਕਉ ਅਉਰ ਨ ਸਕਤ ਐਸੀ ਸੂਰਤੈਂ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ॥
੧੭੩ ॥ ਸੀਮ ਤਜ ਆਪਨੀ ਬਿਰਾਨੇ ਦੇਸ ਲਾਂਘ ਲਾਂਘ ਰਾਜਾ ਮਿਥਲੇਸ ਕੇ ਪਹੁਚੇ ਦੇਸ ਆਨ ਕੇ ॥ ਤੁਰਹੀ ਅਨੰਤ ਬਾਜੈ ਦੁੰਦਭੀ ਅਪਾਰ ਗਾਜੈ
ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਬਾਜਨ ਬਜਾਏ ਜੋਰ ਜਾਨ ਕੇ ॥ ਆਗੈ ਆਨ ਤੀਨੋ ਨ੍ਰਿਪ ਕੰਠ ਲਾਇ ਲੀਨੇ ਰੀਤ ਰੂੜ ਸਭੈ ਕੀਨੇ ਬੈਠੇ ਬੇਦ ਕੇ ਬਿਧਾਨ ਕੇ ॥
ਬਰਖਿਯੋ ਧੱਨ ਕੀ ਧਾਰ ਪਾਇਯਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ਭਿੱਛਕ ਭਏ ਨ੍ਰਿਪਾਰ ਐਸੇ ਪਾਏ ਦਾਨ ਕੇ ॥ ੧੭੪ ॥ ਬਾਨੇ ਫਹਰਾਨੇ ਘਹਰਾਨੇ ਦੁੰਦਭ ਅਰਰਾਨੇ
ਜਨਕ ਪੁਰੀ ਕੋ ਨੀਅਰਾਨੇ ਬੀਰ ਜਾਇ ਕੇ ॥ ਕਹੂੰ ਚਉਰ ਝਾਰੇ ਕਹੂੰ ਚਾਰਣ ਉਚਾਰੇ ਕਹੂੰ ਭਾਟ ਜੂ ਪੁਕਾਰੇ ਛੰਦ ਸੁੰਦਰ ਬਨਾਇ ਕੇ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਨ
ਬਾਜੈ ਕੋਊ ਬਾਂਸੁਰੀ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਸਾਜੈ ਦੇਖੇ ਕਾਮ ਲਾਜੈ ਰਹੇ ਭਿੱਛਕ ਅਘਾਇ ਕੇ ॥ ਰੰਕ ਤੇ ਸੁ ਰਾਜਾ ਭਏ ਆਸਿਖ ਅਸੇਖ ਦਏ ਮਾਂਗਤ ਨ ਫੇਰ ਭਏ
ਐਸੇ ਦਾਨ ਪਾਇ ਕੇ ॥ ੧੭੫ ॥ ਆਨ ਕੇ ਜਨਕ ਲੀਨੋ ਕੰਠ ਸੋ ਲਗਾਇ ਤਿਹੂੰ ਆਦਰ ਦੁਰੰਤ ਕੇ ਅਨੰਤ ਭਾਂਤ ਲਏ ਹੈਂ ॥ ਬੇਦ ਕੇ ਬਿਧਾਨ ਕੇ ਕੇ
ਬਯਾਸ ਤੇ ਬਧਾਈ ਬੇਦ ਏਕ ਏਕ ਬਿਪ੍ਰ ਕਉ ਬਿਸੇਖ ਸੁਰਨ ਦਏ ਹੈਂ ॥ ਰਾਜ ਕੁਆਰ ਸਬੈ ਪਹਿਰਾਏ ਸਿਰਪਾਇਨ ਤੇ ਮੋਤੀ ਮਾਨਕਨ ਕੇ ਬਰਖ
ਮੇਘ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ਦੰਤ ਸ੍ਰੇਤ ਦੀਨੇ ਕੇਤੇ ਸਿੰਧਲੀ ਤੁਰੇ ਨਵੀਨੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਕੁਮਾਰ ਤੀਨੋ ਬਯਾਹ ਕੇ ਪਠਏ ਹੈਂ ॥ ੧੭੬ ॥

ਦੇਧਕ ਛੰਦ ॥ ਬਿਯਾਹ ਸੁਤਾ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀ ਨਿਤਬਾਲੰ ॥ ਮਾਂਗ ਬਿਦਾ ਮੁਖਿ ਲੀਨ ਉਤਾਲੰ ॥ ਸਾਜਨ ਬਾਜ ਚਲੇ ਗਜ ਸੰਜੁਤ ॥ ਦੇਸਨ ਦੇਸ ਨਰੇਸਨ ਕੇ ਜੁਤ ॥ ੧੭੭ ॥ ਦਾਜ ਸੁਮਾਰ ਸਕੈ ਕਰ ਕਉਨੈ ॥ ਬੀਨ ਸਕੈ ਬਿਧਨਾ ਨਹੀ ਤਉਨੈ ॥ ਬੇਸਨ ਬੇਸਨ ਬਾਜ ਮਹਾਂ ਮਤ ॥ ਭੇਸਨ ਭੇਸ ਚਲੇ ਗਜ ਗੱਜਤ ॥ ੧੭੮ ॥ ਬਾਜਤ ਨਾਦ ਨਫੀਰਨ ਕੇ ਗਨ ॥ ਗਾਜਤ ਸੂਰ ਪ੍ਰਮਾਥ ਮਹਾ ਮਨ ॥ ਅਉਧ ਪੁਰੀ ਨੀਅਰਾਨ ਰਹੀ ਜਬ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਰਘੁਨੰਦ ਤਹੀਂ ਤਬ ॥ ੧੭੯ ॥ ਮਾਤਨ ਵਾਰ ਪੀਯੋ ਜਲ ਪਾਨੰ ॥ ਦੇਖਿ ਨਰੇਸ ਰਹੇ ਛਬਿ ਮਾਨੰ ॥ ਭੂਪ ਬਿਲੋਕਤ ਲਾਇ ਲਏ ਉਰ ॥ ਨਾਚਤ ਗਾਵਤ ਗੀਤ ਭਏ ਪੁਰ ॥ ੧੮੦ ॥ ਭੂਪਜ ਬਯਾਹ ਜਬੈ ਗ੍ਰਹ ਆਏ ॥ ਬਾਜਤ ਭਾਂਤਿ ਅਨੇਕ ਬਧਾਏ ॥ ਤਾਤ ਬਸਿਸਟਿ ਸੁਮਿਤ੍ਰ ਬੁਲਾਏ ॥ ਅਉਰ ਅਨੇਕ ਤਹਾਂ ਰਿਖ ਆਏ ॥ ੧੮੧ ॥ ਘੋਰ ਉਠੀ ਘਹਰਾਇ ਘਟਾ ਤਬ ॥ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸ ਦਿਗ ਦਾਹ ਲਖਯੋ ਸਬ ॥ ਮੰਤ੍ਰੀ ਮੰਤ੍ਰ ਸਬੈ ਅਕੁਲਾਨੇ ॥ ਭੂਪਤ ਸੋ ਇਹ ਭਾਂਤ ਬਖਾਨੇ ॥ ੧੮੨ ॥ ਹੋਤ ਉਤਪਾਤ ਬਡੇ ਸੁਣ ਰਾਜਨ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰੋ ਰਿਖ ਜੋਰ ਸਮਾਜਨ ॥ ਬੋਲਹੁ ਬਿੱਪ ਬਿਲੰਬ ਨ ਕੀਜੈ ॥ ਹੈ ਕ੍ਰਿਤ ਜੱਗ ਅਰੰਭਨ ਕੀਜੈ ॥ ੧੮੩ ॥ ਆਇਸ ਰਾਜ ਦਯੋ ਤਤਕਾਲਹ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਮਿੱਤ੍ਰਹ ਬੁੱਧ ਬਿਸਾਲਹ ॥ ਹੈ ਕ੍ਰਿਤ ਜੱਗ ਅਰੰਭਨ ਕੀਜੈ ॥ ਆਇਸ ਬੇਗ ਨਰੇਸ ਕਰੀਜੈ ॥ ੧੮੪ ॥ ਬੋਲ ਬਡੇ ਰਿਖ ਲੀਨ ਮਹਾਂ ਦਿਜ ॥ ਹੈ ਤਿਨ ਬੋਲ ਲਯੋ ਜੁਤ ਰਿਤਜਜ ॥ ਪਾਵਕ ਕੁੰਡ ਖੁਦਯੋ ਤਿਹ ਅਉਸਰ ॥ ਗਾਡੀਯ ਖੰਭ ਤਹਾਂ ਧਰਮ ਧਰ ॥ ੧੮੫ ॥ ਛੋਰਿ ਲਯੋ ਹਯ ਸਾਰਹ ਤੇ ਹਯ ॥ ਅਸਿਤ ਕਰਨ ਪ੍ਰਭਾਸਤ ਕੇਕਯ ॥ ਦੇਸਨ ਦੇਸ ਨਰੇਸ ਦਏ ਮੰਗਿ ॥ ਸੁੰਦਰ ਸੂਰ ਸੁਰੰਗ ਸੁਭੈ ਅੰਗ ॥ ੧੮੬ ॥

ਸਮਾਨਕਾ ਛੰਦ ॥ ਨਰੇਸ ਸੰਗ ਕੈ ਦਏ ॥ ਪ੍ਰਬੀਨ ਬੀਨ ਕੈ ਲਏ ॥ ਸਨੱਧ ਬੱਧ ਹੁਇ ਚਲੇ ॥ ਸੁ ਬੀਰ ਬੀਰ ਹਾ ਭਲੇ ॥ ੧੮੭ ॥ ਬਿਦੇਸ ਦੇਸ ਗਾਹ ਕੈ ॥ ਅਦਾਹ ਠਉਰ ਦਾਹ ਕੈ ॥ ਫਿਰਾਇ ਬਾਜ ਰਾਜ ਕੱਉ ॥ ਸੁਧਾਰ ਰਾਜ ਕਾਜ ਕੱਉ ॥ ੧੮੮ ॥ ਨਰੇਸ ਪਾਇ ਲਾਗੀਯੰ ॥ ਦੁਰੰਤ ਦੇਖ ਭਾਗੀਯੰ ॥ ਸੁ ਪੂਰ ਜੱਗ ਕੋ ਕਰਯੋ ॥ ਨਰੇਸ ਤ੍ਰਾਸ ਕਉ ਹਰਯੋ ॥ ੧੮੯ ॥ ਅਨੰਤ ਦਾਨ ਪਾਇ ਕੈ ॥ ਚਲੇ ਦਿਜੰ ਅਘਾਇ ਕੈ ॥ ਦੁਰੰਤ ਆਸਿਖੈਂ ਰੜੈਂ ॥ ਰਿਚਾ ਸੁ ਬੇਦ ਕੀ ਪੜੈਂ ॥ ੧੯੦ ॥ ਨਰੇਸ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੈ ॥ ਸੁਭੰਤ ਬੇਸ ਬੇਸ ਕੈ ॥ ਬਿਸੇਖ ਸੂਰ ਸੋਭਹੀਂ ॥ ਸੁਸ਼ੀਲ ਨਾਰਿ ਲੋਭਹੀਂ ॥ ੧੯੧ ॥ ਬਜੰਤ ਕੋਟ ਬਾਜਹੀਂ ॥ ਸਨਾਇ ਭੇਰ ਸਾਜਹੀਂ ॥ ਬਨਾਇ ਦੇਵਤਾ ਧਰੈਂ ॥ ਸਮਾਨ ਜਾਇ ਪਾ ਪਰੈਂ ॥ ੧੯੨ ॥ ਕਰੈ ਡੰਡਉਤ ਪਾ ਪਰੈਂ ॥ ਬਿਸੇਖ ਭਾਵਨਾ ਧਰੈਂ ॥ ਸੁ ਮੰਤ੍ਰ ਜੰਤ੍ਰ ਜਾਪੀਐ ॥ ਦੁਰੰਤ ਬਾਪ ਬਾਪੀਐ ॥ ੧੯੩ ॥ ਨਚਾਤ ਚਾਰ ਮੰਗਨਾ ॥ ਸੁਜਾਨ ਦੇਵ ਅੰਗਨਾ ॥ ਕਮੀ ਨ ਕਉਨ ਕਾਜ ਕੀ ॥ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰਾਮ ਰਾਜ ਕੀ ॥ ੧੯੪ ॥

ਸਾਰਸੁਤੀ ਛੰਦ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਆ ਸਿਖਵੰਤ ਹੈਂ ਦਿਜ ਏਕ ॥ ਬਾਨ ਅਉਰ ਕਮਾਨ ਕੀ ਬਿਧ ਦੇਤ ਆਨ ਅਨੇਕ ॥ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤਨ ਸੋਂ ਪੜ੍ਹਾਵਤ ਬਾਰ ਨਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ॥ ਕੋਕ ਕਾਬਯ ਪੜ੍ਹੈ ਕਹੂੰ ਬਯਾਕਰਨ ਬੇਦ ਬਿਚਾਰ ॥ ੧੯੫ ॥ ਰਾਮ ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ

ਰਾਘਬੰਸ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ॥ ਦੁਸ਼ਟ ਦੈਂਤਨ ਕੇ ਸੰਘਾਰਕ ਸੰਤ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ॥ ਦੇਸਿ ਦੇਸਿ ਨਰੇਸ ਜੀਤ ਅਸੇਸ ਕੀਨ ਗੁਲਾਮ ॥ ਜੱਤ੍ਰ ਤੱਤ੍ਰ ਧੁਜਾ ਬਧੀ
ਜੈ ਪੱਤ੍ਰ ਕੀ ਸਭ ਧਾਮ ॥ ੧੯੬ ॥ ਬਾਟ ਤੀਨ ਦਿਸਾ ਤਿਹੂੰ ਸੁਤ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰਾਮ ॥ ਬੋਲ ਰਾਜ ਬਿਸਿਸਟ ਕੀਨ ਬਿਚਾਰ ਕੇਤਕ ਜਾਮ ॥ ਸਾਜ
ਰਾਘਵ ਰਾਜ ਕੇ ਘਟ ਪੂਰ ਰਾਖਸਿ ਏਕ ॥ ਆਂਬ੍ਰ ਮਉਲ ਨਦੀ ਸੁ ਉਦਕੰ ਅਉਰ ਪੁਹਪ ਅਨੇਕ ॥ ੧੯੭ ॥ ਬਾਰ ਚਾਰ ਅਪਾਰ ਕੁੰਕਮ
ਚੰਦਨਾਦਿ ਅਨੰਤ ॥ ਰਾਜ ਸਾਜ ਧਰੇ ਸਬੈ ਤਹ ਆਨ ਆਨ ਦੁਰੰਤ ॥ ਮੰਥਰਾ ਇਕ ਗਾਂਧੂਬੀ ਬ੍ਰਹਮ ਪਠੀ ਤਿਹੂੰ ਕਾਲ ॥ ਬਾਜ ਸਾਜ ਸਣੈ ਚੜ੍ਹੀ
ਸਭ ਸੁਭ੍ਰ ਧਉਲ ਉਤਾਲ ॥ ੧੯੮ ॥ ਬੇਣ ਬੀਣ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਬਾਦ ਸੁਣੇ ਰਹੀ ਚੱਕ ਬਾਲ ॥ ਰਾਮ ਰਾਜ ਉਠੀ ਜਯੰਤ ਧੁਨਿ ਭੂਮਿ ਭੂਰ ਬਿਸਾਲ ॥
ਜਾਤ ਹੀ ਸੰਗਿ ਕੇਕਈ ਇਹੋ ਭਾਂਤ ਬੋਲੀ ਬਾਤਿ ॥ ਹਾਥ ਬਾਤ ਛੁਟੀ ਚਲੀ ਬਰ ਮਾਂਗ ਹੈ ਕਿਹੋ ਰਾਤਿ ॥ ੧੯੯ ॥ ਕੇਕਈ ਇਮ ਜਉ ਸੁਨੀ ਭਈ
ਦੁੱਖਤਾ ਸਰਬੰਗ ॥ ਭੂਮ ਭੂਮ ਗਿਰੀ ਮ੍ਰਿਗੀ ਜਿਮ ਲਾਗ ਬਾਣ ਸੁਰੰਗ ॥ ਜਾਤ ਹੀ ਅਵਧੇਸ ਕੱਉ ਇਹ ਭਾਂਤ ਬੋਲੀ ਬੈਨ ॥ ਦੀਜੀਏ ਬਰ ਭੂਪ
ਮੋਕਉ ਜੋ ਕਹੇ ਦੇਇ ਦੈਨ ॥ ੨੦੦ ॥ ਰਾਮ ਕੋ ਬਨ ਦੀਜੀਐ ਮਮ ਪੂਤ ਕਉ ਨਿਜ ਰਾਜ ॥ ਰਾਜ ਸਾਜ ਸੁ ਸੰਪਦਾ ਦੇਉ ਚਉਰ ਛੱਤ੍ਰ ਸਮਾਜ ॥
ਦੇਸ ਅਉਰਿ ਬਿਦੇਸਿ ਕੀ ਠਕੁਰਾਇ ਦੇ ਸਭ ਮੋਹਿ ॥ ਸੱਤ ਸੀਲ ਸਤੀ ਜਤ ਬ੍ਰੱਤ ਤੋਉ ਪਛਾਨੇ ਤੋਹਿ ॥ ੨੦੧ ॥ ਪਾਪਨੀ ਬਨ ਰਾਮ ਕੋ ਪੈਰੇ
ਕਹਾਂ ਜਸ ਕਾਢ ॥ ਭਸਮ ਆਨਨ ਤੇ ਗਈ ਕਹਿ ਕੈਸ ਕੇ ਅਸਿ ਬਾਢ ॥ ਕੋਪ ਭੂਪ ਕੁਅੰਡ ਲੈ ਤੁਹਿ ਕਾਟੀਐ ਇਹ ਕਾਲ ॥ ਨਾਸ ਤੋਰ ਨ ਕੀਜੀਐ
ਤਕ ਛਾਡੀਐ ਤੁਹਿ ਬਾਲ ॥ ੨੦੨ ॥

ਨਗ ਸਰੂਪੀ ਛੰਦ ॥ ਨਰ ਦੇਵ ਦੇਵ ਰਾਮ ਹੈ ॥ ਅਭੇਵ ਧਰਮ ਧਾਮ ਹੈ ॥ ਅਬੁੱਧ ਨਾਰ ਤੈ ਮਨੈ ॥ ਬਿਸੁੱਧ ਬਾਤ ਕੋ ਭਨੈ ॥ ੨੦੩ ॥
ਅਗਾਧਿ ਦੇਵ ਅਨੰਤ ਹੈ ॥ ਅਭੂਤ ਸੋਭਵੰਤ ਹੈ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕਰਮ ਕਾਰਣ ॥ ਬਿਹਾਲ ਦਿਆਲ ਤਾਰਣ ॥ ੨੦੪ ॥ ਅਨੇਕ ਸੰਤ ਤਾਰਣ ॥
ਅਦੇਵ ਦੇਵ ਕਾਰਣ ॥ ਸੁਰੇਸ ਭਾਇ ਰੂਪਣ ॥ ਸਮਿੱਧੁ ਸਿੱਧ ਰੂਪਣ ॥ ੨੦੫ ॥ ਬਰੰ ਨਰੇਸ ਦੀਜੀਐ ॥ ਕਹੇ ਸੁ ਪੂਰ ਕੀਜੀਐ ॥ ਨ ਸੰਕ
ਰਾਜ ਧਾਰੀਐ ॥ ਨ ਬੋਲ ਬੋਲ ਹਾਰੀਐ ॥ ੨੦੬ ॥

ਨਗ ਸਰੂਪੀ ਅੱਧਾ ਛੰਦ ॥ ਨ ਲਾਜੀਐ ॥ ਨ ਭਾਜੀਐ ॥ ਰਾਘੁਦੇਸ ਕੋ ॥ ਬਨੇਸ ਕੋ ॥ ੨੦੭ ॥ ਬਿਦਾ ਕਰੇ ॥ ਧਰਾ ਹਰੇ ॥
ਨ ਭਾਜੀਐ ॥ ਬਿਰਾਜੀਐ ॥ ੨੦੮ ॥ ਬਿਸਿਸਟ ਕੋ ॥ ਦਿਜਿਸਟ ਕੋ ॥ ਬੁਲਾਈਐ ॥ ਪਠਾਈਐ ॥ ੨੦੯ ॥ ਨਰੇਸ ਜੀ ॥ ਉਸੇਸ ਲੀ ॥
ਘੁਮੇ ਘਿਰੇ ॥ ਧਰਾ ਗਿਰੇ ॥ ੨੧੦ ॥ ਸੁਚੇਤ ਭੇ ॥ ਅਚੇਤ ਤੇ ॥ ਉਸਾਸ ਲੈ ॥ ਉਦਾਸ ਹੈ ॥ ੨੧੧ ॥

ਉਗਾਧ ਛੰਦ ॥ ਸਥਾਰ ਨੈਣ ॥ ਉਦਾਸ ਬੈਣ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕੁਨਾਰੀ ॥ ਕੁਥਿੱਤ ਕਾਰੀ ॥ ੨੧੨ ॥ ਕਲੰਕ ਰੂਪਾ ॥ ਕੁਵਿਰਤ ਰੂਪਾ ॥
ਨਿਲੱਜ ਨੈਣੀ ॥ ਕੁਬਾਕ ਬੈਣੀ ॥ ੨੧੩ ॥ ਕਲੰਕ ਕਰਣੀ ॥ ਸਮਿੱਧ ਹਰਣੀ ॥ ਅਕਿੱਤ ਕਰਮਾ ॥ ਨਿਲੱਜ ਧਰਮਾ ॥ ੨੧੪ ॥ ਅਲੱਜ ਧਾਮ ॥

ਨਿਲੱਜ ਬਾਮੰ ॥ ਅਸੇਭ ਕਰਣੀ ॥ ਸਸੇਭ ਹਰਣੀ ॥ ੨੧੫ ॥ ਨਿਲੱਜ ਨਾਰੀ ॥ ਕੁਕਰਮ ਕਾਰੀ ॥ ਅਧਰਮ ਰੂਪਾ ॥ ਅਕੱਜ ਕੂਪਾ ॥ ੨੧੬ ॥
ਪਹ ਪਿਟਆਰੀ ॥ ਕੁਕਰਮ ਕਾਰੀ ॥ ਮਰੈ ਨ ਮਰਣੀ ॥ ਅਕਾਜ ਕਰਣੀ ॥ ੨੧੭ ॥

ਕੇਕਈ ਬਾਚ ॥ ਨਰੇਸ ਮਾਨੇ ॥ ਕਹਯੋ ਪਛਾਨੇ ॥ ਬਦਯੋ ਸੁ ਦੇਹੂ ॥ ਬਰੰ ਦੁ ਮੋਹੂ ॥ ੨੧੮ ॥ ਚਿਤਾਰ ਲੀਜੈ ॥ ਕਹਯੋ ਸੁ ਦੀਜੈ ॥
ਨ ਧਰਮ ਹਾਰੇ ॥ ਨ ਭਰਮ ਟਾਰੇ ॥ ੨੧੯ ॥ ਬੁਲੈ ਬਸਿਸਟੈ ॥ ਅਪੂਰਬ ਇਸਟੈ ॥ ਕਹੀ ਸੀ ਏਸੈ ॥ ਨਿਕਾਰ ਦੇਸੈ ॥ ੨੨੦ ॥ ਬਿਲਮ ਨ ਕੀਜੈ ॥
ਸੁ ਮਾਨ ਲੀਜੈ ॥ ਰਿਖੇਸ ਰਾਮੰ ॥ ਨਿਕਾਰ ਧਾਮੰ ॥ ੨੨੧ ॥ ਰਹੇ ਨ ਇਆਨੀ ॥ ਭਈ ਦੀਵਾਨੀ ॥ ਚੁਪੈ ਨ ਬਉਰੀ ॥ ਬਕੈ ਤ ਡਉਰੀ ॥ ੨੨੨ ॥
ਧ੍ਰਿਗੰ ਸਰੂਪਾ ॥ ਨਿਖੇਧ ਕੂਪਾ ॥ ਦੁਬਾਕ ਬੈਣੀ ॥ ਨਰੇਸ ਛੈਣੀ ॥ ੨੨੩ ॥ ਨਿਕਾਰ ਰਾਮੰ ॥ ਅਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ਹਤਯੋ ਨਿਜੇਸੰ ॥ ਕੁਕਰਮ ਭੇਸੰ ॥ ੨੨੪ ॥
ਉਗਾਥਾ ਛੇਦ ॥ ਅਜਿੱਤ ਜਿੱਤੇ ਅਬਾਹ ਬਾਹੇ ॥ ਅਖੰਡ ਖੰਡੇ ਅਦਾਹ ਦਾਹੇ ॥ ਅਭੰਡ ਭੰਡੇ ਅਭੰਗ ਭੰਗੇ ॥ ਅਮੁੰਨ ਮੁੰਨੇ ਅਭੰਗ ਭੰਗੇ ॥ ੨੨੫ ॥
ਅਕਰਮ ਕਰਮੰ ਅਲੱਖ ਲੱਖੇ ॥ ਅਭੰਡ ਭੰਡੇ ਅਭੱਖ ਭੱਖੇ ॥ ਅਬਾਹ ਬਾਹੇ ਅਦਾਹ ਦਾਹੇ ॥ ਅਭੰਗ ਭੰਗੇ ਅਬਾਹ ਬਾਹੇ ॥ ੨੨੬ ॥
ਅਭਿੱਜ ਭਿੱਜੇ ਅਜਾਲ ਜਾਲੇ ॥ ਅਖਾਪ ਖਾਪੇ ਅਚਾਲ ਚਾਲੇ ॥ ਅਭਿੰਨ ਭਿੰਨੇ ਅਭੰਡ ਭੰਡੇ ॥ ਅਕਿੱਤ ਕਿੱਤੇ ਅਮੁੰਡ ਮਾੰਡੇ ॥ ੨੨੭ ॥
ਅਭਿੱਦ ਭਿੱਦੇ ਅਦੱਗ ਦਾਗੇ ॥ ਅਚੇਰ ਚੇਰੇ ਅਠੱਗ ਠਾਗੇ ॥ ਅਭਿੱਦ ਭਿੱਦੇ ਅਫੇੜ ਫੇੜੇ ॥ ਅਕੱਜ ਕੱਜੇ ਅਜੇੜ ਜੇੜੇ ॥ ੨੨੮ ॥ ਅਦੱਗ ਦੱਗੇ ॥
ਅਮੋੜ ਮੋੜੇ ॥ ਅਖਿੱਚ ਖਿੱਚੇ ਅਜੇੜ ਜੇੜੇ ॥ ਅਕੱਢ ਕੱਢੇ ਅਸਾਧ ਸਾਧੇ ॥ ਅਛੱਟ ਛੱਟੇ ਅਛਾਧ ਛਾਧੇ ॥ ੨੨੯ ॥ ਅਧੰਧ ਧੰਧੇ ਅਕੱਜ ਕੱਜੇ ॥
ਅਭਿੰਨ ਭਿੰਨੇ ਅਭੱਜ ਭੱਜੇ ॥ ਅਛੇੜ ਛੇੜੇ ਅਲੱਧ ਲੱਧੇ ॥ ਅਜਿੱਤ ਜਿੱਤੇ ਅਬੱਧ ਬੱਧੇ ॥ ੨੩੦ ॥ ਅਚੀਰ ਚੀਰੇ ਅਤੇੜ ਤਾੜੇ ॥ ਅਠੱਟ ਠੱਟੇ
ਅਪਾੜ ਪਾੜੇ ॥ ਅਧੱਕ ਧੱਕੇ ਅਪੰਗ ਪੰਗੇ ॥ ਅਜੁੱਧ ਜੁੱਧੇ ਅਜੰਗ ਜੰਗੇ ॥ ੨੩੧ ॥ ਅਕੁੱਟ ਕੁੱਟੇ ਅਘੁੱਟ ਘਾਏ ॥ ਅਚੂਰ ਚੂਰੇ ਅਦਾਵ ਦਾਏ ॥
ਅਭੀਰ ਭੀਰੇ ਅਭੰਗ ਭੰਗੇ ॥ ਅਟੁੱਕ ਟੁੱਕੇ ਅਕੰਗ ਕੰਗੇ ॥ ੨੩੨ ॥ ਅਖਿੱਦ ਖੇਦੇ ਅਛਾਹ ਛਾਹੇ ॥ ਅਗੰਜ ਗੰਜੇ ਅਬਾਹ ਬਾਹੇ ॥ ਅਮੁੰਨ ਮੁੰਨੇ
ਅਹੇਹ ਹੇਹੇ ॥ ਵਿਰਚੰਨ ਨਾਰੀ ਤ ਸੁੱਖ ਕੇਹੇ ॥ ੨੩੩ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੇਕਈ ਹਠ ਗਹਯੋ ਬਰ ਮਾਂਗਨ ਨ੍ਰਿਪ ਤੀਰ ॥ ਅਤਿ ਆਤਰ ਕਿਆ ਕਹਿ ਸਕੈ ਬਧਯੋ ਕਾਮ ਕੈ ਤੀਰ ॥ ੨੩੪ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਪਰ ਪਾਇਨ ਰਹੇ ਮੋਰੇ ਬਚਨ ਅਨੇਕ ॥ ਗਹਿ ਅਉ ਹਠਿ ਅਬਲਾ ਰਹੀ ਮਾਨਯੋ ਬਚਨ ਨ ਏਕ ॥ ੨੩੫ ॥
ਬਰ ਦਯੋ ਮੈਂ ਛੋਰੋਂ ਨਹੀਂ ਤੈਂ ਕਰਿ ਕੋਟਿ ਉਪਾਇ ॥ ਘਰ ਮੋ ਸੁਤ ਕੋ ਦੀਜੀਐ ਬਨਬਾਸੈ ਰਘੁਰਾਇ ॥ ੨੩੬ ॥
ਭੂਪ ਧਰਨ ਬਿਨ ਬੁੱਧਿ ਗਿਰਯੋ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਤ੍ਰਿਯ ਕਾਨ ॥ ਜਿਮ ਮ੍ਰਿਗੇਸ ਬਨ ਕੇ ਬਿਖੈ ਬਧਯੋ ਬਧਿਕ ਕਰਿ ਬਾਨ ॥ ੨੩੭ ॥
ਤਰਫਰਾਤ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਰਯੋ ਸੁਨਿ ਬਨ ਰਾਮ ਉਚਾਰ ॥ ਪਲਕ ਪ੍ਰਾਨ ਤਯਾਗੇ ਤਜਤ ਮੱਧਿ ਸਫਰੀ ਸਰ ਬਾਰ ॥ ੨੩੮ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸ੍ਵਨਨ ਸੁਣਯੋ ਉਠਿ ਥਿਰ ਭਯੋ ਸੁਚੇਤ ॥ ਜਨੁ ਰਣ ਸੁਭਟ ਗਿਰਯੋ ਉਠਯੋ ਗਹਿ ਅਸ ਨਿਡਰ ਸੁਚੇਤ ॥੨੩੯॥
 ਪ੍ਰਾਨ ਪਤਨ ਨਿਪਬਰ ਸਹੋ ਧਰਮ ਨ ਛੋਰਾ ਜਾਇ ॥ ਦੈਨ ਕਹੇ ਜੋ ਬਰ ਹੁਤੇ ਤਨ ਜੁਤ ਦਏ ਉਠਾਇ ॥ ੨੪੦ ॥
 ਕੇਕਈ ਬਾਚ ਨ੍ਰਿਪੋ ਬਾਚ ॥ ਬਸਿਸਟ ਸੋ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਾਮ ਪਯਾਨੋ ਬਨ ਕਰੈ ਭਰਥ ਕਰੈ ਠਕੁਰਾਇ ॥ ਬਰਖ ਚਤੁਰ ਦਸ ਕੇ ਬਿਤੇ ਫਿਰ
 ਰਾਜਾ ਰਘੁਰਾਇ ॥੨੪੧॥ ਕਹੀ ਬਸਿਸਟ ਸੁਧਾਰ ਕਰਿ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬਰ ਸੋ ਜਾਇ ॥ ਬਰਖ ਚਤੁਰ ਦਸ ਭਰਥ ਨ੍ਰਿਪ ਪੁਨਿ ਨ੍ਰਿਪ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਇ ॥੨੪੨॥
 ਸੁਨਿ ਬਸਿਸਟ ਕੋ ਬਚ ਸ੍ਵਣ ਰਘੁਪਤਿ ਫਿਰੇ ਸਸੋਗ ॥ ਉਤ ਦਸਰਥ ਤਨ ਕੋ ਤਜਯੋ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਬਿਯੋਗ ॥ ੨੪੩ ॥
 ਸੋਰਠਾ ॥ ਗ੍ਰਹਿ ਆਵਤ ਰਘੁਰਾਇ ਸਭੁ ਧਨ ਦੀਯੋ ਲੁਟਾਇਕੈ ॥ ਕਟਿ ਤਰਕਸੀ ਸੁਹਾਇ ਬੋਲਤ ਭੇ ਸੀਅ ਸੋ ਬਚਨ ॥ ੨੪੪ ॥
 ਸੋਰਠਾ ॥ ਸੁਨਿ ਸੀਅ ਸੁਜਸ ਸੁਜਾਨ ਰਹੋ ਕੋਸਲਿਆ ਤੀਰ ਤੁਮ ॥ ਰਾਜ ਕਰਉ ਫਿਰਿ ਆਨ ਤੋਹਿ ਸਹਿਤ ਬਨਬਾਸ ਬਸ ॥ ੨੪੫ ॥
 ਸੀਤਾ ਬਾਚ ਰਾਮ ਸੋ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਮੈ ਨ ਤਜੋ ਪੀਅ ਸੰਗ ਕੈਸੋ ਈ ਦੁਖ ਜੀਅ ਪੈ ਪਰੇ ॥ ਤਨਕ ਨ ਮੋਰਉ ਅੰਗਿ ਅੰਗਿ ਤੇ ਹੋਇ ਅਨੰਗ ਕਿਨ ॥੨੪੬॥
 ਰਾਮ ਬਾਚ ਸੀਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ॥ ਮਨੋਹਰ ਛੰਦ ॥ ਜਉ ਨ ਰਹਉ ਸਸੁਰਾਰ ਕ੍ਰਿਸੇਦਰ ਜਾਹਿ ਪਿਤਾ ਗ੍ਰਿਹ ਤੋਹਿ ਪਠੈ ਦਿਉ ॥ ਨੇਕ ਸੁਭਾਨਨ ਤੇ ਹਮ ਕਉ
 ਜੋਈ ਠਾਟ ਕਹੇ ਸੋਈ ਗਾਠ ਗਿਠੈ ਦਿਉ ॥ ਜੇ ਕਛੁ ਚਾਹ ਕਰੋ ਧਨ ਕੀ ਟੁਕ ਮੋਹ ਕਹੇ ਸਭ ਤੋਹ ਉਠੈ ਦਿਉ ॥ ਕੇਤਕ ਅਉਧ ਕੋ ਰਾਜ ਸਲੋਚਨ ਰੰਕ ਕੋ
 ਲੰਕ ਨਿਸੰਕ ਲੁਟੈ ਦਿਉ ॥ ੨੪੭ ॥ ਘੋਰ ਸੀਆ ਬਨ ਤੂੰ ਸੁ ਕੁਮਾਰ ਕਹੇ ਹਮ ਸੋਂ ਕਸ ਤੈ ਨਿਬਹੈ ਹੈ ॥ ਗੁੰਜਤ ਸਿੰਘ ਡਕਾਰਤ ਕੋਲ ਭਯਾਨਕ
 ਭੀਲ ਲਖੇ ਭ੍ਰਮ ਐਹੈ ॥ ਸੁੰਕਤ ਸਾਂਪ ਬਕਾਰਤ ਬਾਘ ਭਕਾਰਤ ਭੂਤ ਮਹਾ ਦੁਖ ਪੈਹੈ ॥ ਤੂੰ ਸੁ ਕੁਮਾਰ ਰਚੀ ਕਰਤਾਰ ਬਿਚਾਰ ਚਲੇ
 ਤੁਹਿ ਕਿਉਂ ਬਨਿ ਐਹੈ ॥ ੨੪੮ ॥

ਸੀਤਾ ਵਾਚ ਰਾਮ ਸੋਂ ॥ ਮਨੋਹਰ ਛੰਦ ॥ ਸੂਲ ਸਹੋਂ ਤਨ ਸੂਕ ਰਹੋਂ ਪਰ ਸੀ ਨ ਕਹੋਂ ਸਿਰ ਸੂਲ ਸਹੋਂਗੀ ॥ ਬਾਘ ਬੁਕਾਰ
 ਫਨੀਨ ਫੁਕਾਰ ਸੁ ਸੀਸ ਗਿਰੋ ਪਰ ਸੀ ਨ ਕਹੋਂਗੀ ॥ ਬਾਸ ਕਹਾ ਬਨਬਾਸ ਭਲੇ ਨਹੀਂ ਪਾਸ ਤਜੋ ਪੀਯ ਪਾਇ ਗਹੋਂਗੀ ॥
 ਹਾਸ ਕਹਾ ਇਹ ਉਦਾਸ ਸਮੈਂ ਗ੍ਰਿਹ ਆਸ ਰਹੋ ਪਰ ਮੈ ਨ ਰਹੋਂਗੀ ॥ ੨੪੯ ॥

ਰਾਮ ਵਾਚ ਸੀਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ॥ ਰਾਸ ਕਹੇ ਤੁਹਿ ਬਾਸ ਕਰੋ ਗ੍ਰਿਹ ਸਾਸ ਕੀ ਸੇਵ ਭਲੀ ਬਿਧਿ ਕੀਜੈ ॥ ਕਾਲ ਹੀ ਬਾਸ ਬਨੈ ਮ੍ਰਿਗ ਲੋਚਨਿ
 ਰਾਜ ਕਰੋਂ ਤੁਮ ਸੋ ਸੁਨ ਲੀਜੈ ॥ ਜੋ ਨ ਲਗੈ ਜੀਯ ਅਉਧ ਸੁਭਾਨਨਿ ਜਾਇ ਪਿਤਾ ਗ੍ਰਿਹ ਸਾਚ ਭਨੀਜੈ ॥ ਤਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਗਡੀ
 ਜੀਯ ਜਾਤ ਸਿਧਾਤ ਬਨੈ ਮੋਹਿ ਆਇਸ ਦੀਜੈ ॥ ੨੫੦ ॥

ਲਛਮਣ ਵਾਚ ॥ ਬਾਤ ਇਹੈ ਇਹ ਭਾਂਤ ਭਈ ਸੁਨ ਆਇਗੋ ਭ੍ਰਾਤ ਸਰਾਸਨ ਲੀਨੇ ॥ ਕਉਨ ਕਪੂਤ ਭਯੋ ਕੁਲ ਮੈਂ

ਜਿਨ ਰਾਮਹਿ ਬਾਸ ਬਨੈ ਕਹੁ ਦੀਨੇ ॥ ਕਾਮ ਕੇ ਬਾਣ ਬਧਿਯੋ ਬਸ ਕਾਮਨਿ ਕੂਰ ਕੁਚਾਲ ਮਹਾਂ ਮਤਿ ਹੀਨੇ ॥ ਰਾਂਡ ਕੁਭਾਂਡ ਕੇ ਹਾਥ ਬਿਕਿਯੋ
 ਕਪਿ ਨਾਚਤ ਨਾਚ ਛਰੀ ਜਿਮ ਚੀਨੇ ॥ ੨੫੧ ॥ ਕਾਮ ਕੇ ਡੰਡ ਲੀਏ ਕਰ ਕੇਕਈ ਬਾਨਰ ਜਿਉ ਨਿਪ ਨਾਚ ਨਚਾਵੈ ॥ ਐਂਠਨ ਐਂਠ ਅਮੈਠ ਲੀਏ
 ਢਿਗ ਬੈਠ ਸੂਆ ਜਿਮ ਪਾਠ ਪੜਾਵੈ ॥ ਸਉਤਨ ਸੀਸ ਹੁੰ ਈਸ ਕੇ ਈਸ ਪ੍ਰਿਥੀਸ ਜਿਉ ਚਾਮਕੇ ਦਾਮ ਚਲਾਵੈ ॥ ਕੂਰ ਕੁਜਾਤ ਕੁਪੰਥਿ ਦੁਰਾਨਨ
 ਲੋਗ ਗਯੋ ਪਰਲੋਕ ਗਵਾਵੈ ॥ ੨੫੨ ॥ ਲੋਕ ਕੁਟੇਵ ਲਗੇ ਉਨ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਪਾਵ ਤਜੇ ਮੁਹਿ ਕਿਯੋ ਬਨ ਐਹੇ ॥ ਜਉ ਹਟ ਬੈਠ ਰਹੇ ਘਰਿ ਮੇਂ ਜਸ
 ਕਿਯੋ ਚਲਿਹੈ ਰਘੁਬੰਸ ਲਜੈ ਹੈ ॥ ਕਾਲ ਹੀ ਕਾਲ ਉਚਾਰਤ ਕਾਲ ਗਯੋ ਇਹ ਕਾਲ ਸਭੇ ਛਲ ਜੈਹੇ ॥ ਧਾਮ ਰਹੇ ਨਹੀ ਸਾਚ ਕਹੋ
 ਇਹ ਘਾਤ ਗਈ ਫਿਰ ਹਾਥ ਨ ਐਹੇ ॥ ੨੫੩ ॥ ਚਾਪ ਧਰੇ ਕਰ ਚਾਰ ਕਤੀਰ ਤੁਨੀਰ ਕਸੇ ਦੋਉ ਬੀਰ ਸੁਹਾਏ ॥ ਆਵਧ ਰਾਜ ਤ੍ਰੀਯਾ ਜਿਹੋ
 ਸੇਭਤ ਹੋਨ ਬਿਦਾ ਤਿਹੋ ਤੀਰ ਸਿਧਾਏ ॥ ਪਾਇ ਪਰੇ ਭਰ ਨੈਨ ਰਹੇ ਭਰ ਮਾਤ ਭਲੀ ਬਿਧ ਕੰਠ ਲਗਾਏ ॥ ਬੇਲੇ ਤੇ ਪੂਤ ਨਾ ਆਵਤ
 ਧਾਮ ਬੁਲਾਇ ਲਿਉ ਆਪਨ ਤੇ ਕਿਮੁ ਆਇ ॥ ੨੫੪ ॥

ਰਾਮ ਬਾਚ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ॥ ਤਾਤ ਦਯੋ ਬਨਬਾਸ ਹਮੈ ਤੁਮ ਦੇਹ ਰਜਾਇ ਅਬੈ ਤਹੋ ਜਾਉ ॥ ਕੰਟਕ ਕਾਨਨ ਬਹੇੜ ਗਾਹਿ
 ਤ੍ਰਿਯੋਦਸ ਬਰਖ ਬਿਤੇ ਫਿਰ ਆਉ ॥ ਜੀਤ ਰਹੇ ਤੁ ਮਿਲੇ ਫਿਰਿ ਮਾਤ ਮਰੇ ਗਏ ਭੂਲਿ ਪਰੀ ਬਖਸਾਉ ॥ ਭੂਪਹ ਕੈ ਅਰਿਣੀ
 ਬਰ ਤੇ ਬਸ ਕੇ ਬਨ ਮੇਂ ਫਿਰਿ ਰਾਜ ਕਮਾਉ ॥ ੨੫੫ ॥

ਮਾਤਾ ਬਾਚ ਰਾਮ ਸੋ ॥ ਮਨੋਹਰ ਛੰਦ ॥ ਮਾਤਾ ਸੁਨੀ ਇਹ ਬਾਤ ਜਬੈ ਤਬ ਰੋਵਤ ਹੀ ਸੁਤ ਕੇ ਉਰ ਲਾਗੀ ॥ ਹਾ ਰਘੁਬੀਰ ਸਿਰੋਮਣਿ
 ਰਾਮ ਚਲੇ ਬਨ ਕਉ ਮੋਹਿ ਕਉ ਕਤ ਤਿਆਗੀ ॥ ਨੀਰ ਬਿਨਾ ਜਿਮ ਮੀਨ ਦਸਾ ਤਿਮ ਭੂਖ ਪਿਆਸ ਗਈ ਸਭ ਭਾਗੀ ॥ ਝੂਮ ਝਰਾਕ ਝਰੀ ਝਟ
 ਬਾਲ ਬਿਸਾਲ ਦਵਾ ਉਨ ਕੀ ਉਰ ਲਾਗੀ ॥ ੨੫੬ ॥ ਜੀਵਤ ਪੂਤ ਤਵਾਨਨ ਪੇਖ ਸੀਆ ਤੁਮਰੀ ਦੁਤ ਦੇਖ ਅਘਾਤੀ ॥ ਚੀਨ ਸੁਮਿਤ੍ਰਜ ਕੀ ਛਬ
 ਕੋ ਸਭ ਸੋਕ ਬਿਸਾਰ ਹੀਏ ਹਰਖਾਤੀ ॥ ਕੇਕਈ ਆਦਿਕ ਸਉਤਨ ਕਉ ਲਖਿ ਭਉਹ ਚੜ੍ਹਾਇ ਸਦਾ ਗਰਬਾਤੀ ॥ ਤਾ ਕਹੁ ਤਾਤ ਅਨਾਥ ਜਿਉ
 ਆਜ ਚਲੇ ਬਨ ਕੋ ਤਜਿ ਕੈ ਬਿਲਲਾਤੀ ॥ ੨੫੭ ॥ ਹੋਰ ਰਹੇ ਜਨ ਕੋਰ ਕਈ ਮਿਲਿ ਜੋਰ ਰਹੇ ਕਰ ਏਕ ਨ ਮਾਨੀ ॥ ਲੱਛਨ ਮਾਤ ਕੇ ਧਾਮ ਬਿਦਾ
 ਕਹੁ ਜਾਤ ਭਏ ਜੀਅ ਮੇਂ ਇਹ ਠਾਨੀ ॥ ਸੋ ਸੁਨ ਬਾਤ ਪਪਾਤ ਧਰਾ ਪਰ ਘਾਤ ਭਲੀ ਇਹ ਬਾਤ ਬਖਾਨੀ ॥ ਜਾਨੁਕ ਸੇਲ ਸੁਮਾਰ ਲਗੇ ਛਿਤ
 ਸੇਵਤ ਸੂਰ ਬਡੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥ ੨੫੮ ॥ ਕਉਨ ਕੁਜਾਤ ਕੁਕਾਜ ਕੀਯੋ ਜਿਨ ਰਾਘਵ ਕੋ ਇਹ ਭਾਤ ਬਖਾਨਯੋ ॥ ਲੋਕ ਅਲੋਕ ਗੁਵਾਇ ਦੁਰਾਨਨ
 ਭੂਪ ਸੰਘਾਰ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਮਾਨਯੋ ॥ ਭਰਮ ਗਯੋ ਉਡ ਕਰਮ ਕਰਯੋ ਘਟ ਧਰਮ ਕੋ ਤਿਆਗਿ ਅਧਰਮ ਪ੍ਰਮਾਨਯੋ ॥ ਨਾਕ ਕਟੀ
 ਨਿਰਲਾਜ ਨਿਸਾਚਰਿ ਨਾਹ ਨਿਪਾਤਤ ਨੇਹੁ ਨ ਮਾਨਯੋ ॥ ੨੫੯ ॥

ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਬਾਚ ਲਛਮਣ ਸੋ ॥ ਦਾਸ ਕੋ ਭਾਵ ਧਰੇ ਰਹੀਯੋ ਸੁਤ ਮਾਤ ਸਰੂਪ ਸੀਆ ਪਹਿਚਾਨੋ ॥ ਤਾਤ ਕੀ ਤੁੱਲਿ ਸੀਆਪਤਿ ਕੱਉ
ਕਰਿ ਕੈ ਇਹ ਬਾਤ ਸਹੀ ਕਰਿ ਮਾਨੋ ॥ ਜੇਤਕ ਕਾਨਨ ਕੇ ਦੁਖ ਹੋ ਸਭ ਸੇ ਸੁਖ ਕੈ ਤਨ ਪੈ ਅਨੁਮਾਨੋ ॥ ਰਾਮ ਕੇ ਪਾਇ ਗਹੇ ਰਹੀਯੋ ਬਨ ਕੈ ਘਰ
ਕੋ ਘਰ ਕੈ ਬਨੁਜਾਨੋ ॥ ੨੬੦ ॥ ਰਾਜੀਵ ਲੋਚਨ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਚਲੇ ਬਨ ਕੱਉ ਸੰਗਿ ਭ੍ਰਾਤਿ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਨਿਛੱਤ੍ਰ ਸਚੀ ਪਤਿ ਚੱਉਕ
ਚਕੇ ਮਨ ਮੇਦ ਬਢਾਯੋ ॥ ਆਨਨ ਬਿੰਬ ਪਰਯੋ ਬਸੁਧਾ ਪਰਿ ਫੈਲਿ ਰਹੀਯੋ ਫਿਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਯੋ ॥ ਬੀਚ ਅਕਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕੀਯੋ
ਤਿਨ ਤਾਹੀ ਤੇ ਨਾਮ ਮਯੋਕ ਕਹਾਯੋ ॥ ੨੬੧ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਪਿਤ ਆਗਿਆ ਤੇ ਬਨ ਚਲੇ ਤਜਿ ਗ੍ਰਹਿ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ॥ ਸੰਗ ਸੀਆ ਮ੍ਰਿਗ ਲੋਚਨੀ ਜਾਂਕੀ ਪ੍ਰਭਾ ਅਪਾਰ ॥ ੨੬੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਬਨਬਾਸ ਦੀਥੇ ॥ ੩ ॥

ਅਥ ਬਨਬਾਸ ਕਥਨੰ ॥

ਸੀਤਾ ਅਨੁਮਾਨ ਬਾਚ ॥ ਬਿਜੈ ਛੰਦ ॥ ਚੰਦ ਕੀ ਅੰਸ ਚਕੋਰਨ ਕੈ ਕਰਿ ਮੋਰਨ ਬਿੰਦੁਲਤਾ ਅਨੁਮਾਨੀ ॥ ਮੱਤ ਗਇੰਦਨ ਇੰਦ੍ਰ ਬਧੂ
ਭੁਨਸਾਰ ਛਟਾ ਰਵਿ ਕੀ ਜੀਅ ਜਾਨੀ ॥ ਦੇਵਨ ਦੇਖਨ ਕੀ ਹਰਤਾ ਅਰ ਦੇਵਨ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰ ਮਾਨੀ ॥ ਦੇਸਨ ਸਿੰਧ ਦਿਸੇਂਸਨ
ਬਿੰਦੁ ਜੋਗੇਸਨ ਗੰਗ ਕੈ ਰੰਗ ਪਛਾਨੀ ॥ ੨੬੩ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਉਤ ਰਘੁਬਰ ਬਨ ਕੋ ਚਲੇ ਸੀਅ ਸਹਿਤ ਤਜਿ ਗ੍ਰਹ ॥ ਇਤੈ ਦਸਾ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਭਈ ਸਕਲ ਸਾਧ ਸੁਨਿ ਲੇਹ ॥ ੨੬੪ ॥

ਮਾਤ ਬਾਚ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਭੈ ਸੁਖ ਲੈ ਕੈ ਗਏ ਗਾੜੋ ਦੁਖ ਦੇਤ ਭਏ ਰਾਜਾ ਦਸਰਥ ਜੂ ਕੱਉ ਕੈ ਕੈ ਆਜ ਪਾਤ ਹੋ ॥
ਆਜ ਹੂੰ ਨ ਛੀਜੈ ਬਾਤ ਮਾਨ ਲੀਜੈ ਰਾਜ ਕੀਜੈ ਕਹੇ ਕਾਜ ਕਉਨ ਕੋ ਹਮਾਰੇ ਸ੍ਰੇਣ ਨੁਤ ਹੋ ॥ ਰਾਜਸੀ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਾਜ ਸਾਧਨ ਕੈ ਕੀਜੈ ਕਾਜ
ਕਹੇ ਰਘੁਰਾਜ ਆਜ ਕਾਹੇ ਕੱਉ ਸਿਧਾਤ ਹੋ ॥ ਤਾਪਸੀ ਕੇ ਭੇਸ ਕੀਨੇ ਜਾਨਕੀ ਕੋ ਸੰਗ ਲੀਨੇ ਮੇਰੇ ਬਨਬਾਸੀ ਮੋਹ ਉਦਾਸੀ ਦੀਏ ਜਾਤ ਹੋ ॥ ੨੬੫ ॥
ਕਾਏ ਕਾਰੇ ਕਰਿ ਬੇਸ ਰਾਜਾ ਜੂ ਕੋ ਛੋਰਿ ਦੇਸ ਤਾਪਸੀ ਕੋ ਕੈ ਕੈ ਭੇਸ ਸਾਥਿ ਹੀ ਸਿਧਾਰਿ ਹੋ ॥ ਕੁਲ ਹੂੰ ਕੀ ਕਾਨ ਛੋਰੇ ਰਾਜਸੀ ਕੇ ਸਾਜ ਤੋਰੇ
ਸੰਗਿ ਤੇ ਨ ਮੋਰੇ ਮੁਖ ਐਸੇ ਕੈ ਬਿਚਾਰਿ ਹੋ ॥ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਕਾਨ ਧਾਰੇ ਸਾਰੇ ਮੁਖ ਪੈ ਬਿਭੂਤਿ ਡਾਰੇ ਹਠਿ ਕੋ ਨ ਹਾਰੇ ਪੂਤ ਰਾਜ ਸਾਜ ਜਾਰਿ ਹੋ ॥
ਜੁਗੀਆ ਕੋ ਕੀਨੇ ਬੇਸ ਕਉਸਲ ਕੋ ਛੋਰ ਕ੍ਰੇਸ ਰਾਜਾ ਰਾਮਚੰਦ ਜੂ ਕੋ ਸੰਗਿ ਹੀ ਸਿਧਾਰਿ ਹੋ ॥ ੨੬੬ ॥

ਅਪੂਰਬ ਛੰਦ ॥ ਕਾਨਨੇ ਗੇ ਰਾਮ ॥ ਧਰਮ ਕਰਮ ਧਾਮ ॥ ਲੱਛਨੇ ਲੈ ਸੰਗਿ ॥ ਜਾਨਕੀ ਸੁਭੰਗਿ ॥ ੨੬੭ ॥ ਤਾਤ ਤਿਆਗੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥ ਉਤਰੇ ਬਯੋਮਾਨ ॥ ਬਿੱਚਰੇ ਬਿਚਾਰ ॥ ਮੰਤ੍ਰੀਯੰ ਅਪਾਰ ॥ ੨੬੮ ॥ ਬੈਠਯੋ ਬਸਿਸਟਿ ॥ ਸਰਬ ਬਿੱਪ ਇਸਟਿ ॥ ਮੁਕੱਲਿਯੋ ਕਾਗਦ ॥ ਪੱਠਯੋ ਮਾਗਧ ॥ ੨੬੯ ॥ ਸੰਕੜੇ ਸਾਵੰਤ ॥ ਮੱਤਯੋ ਮੱਤੰਤ ॥ ਮੁੱਕਲੇ ਕੇ ਦੂਤ ॥ ਪਉਨ ਕੇ ਸੇ ਪੂਤ ॥ ੨੭੦ ॥ ਅਸਟ ਨਦਿਯੰ ਲਾਖ ॥ ਦੂਤ ਗੇ ਚਰ ਬਾਖ ॥ ਭਰਤ ਆਗੇ ਜਹਾਂ ॥ ਜਾਤ ਭੇ ਤੇ ਤਹਾਂ ॥ ੨੭੧ ॥ ਉੱਚਰੇ ਸੰਦੇਸ ॥ ਊਰਧ ਗੇ ਅਉਧੇਸ ॥ ਪੱਤ੍ਰ ਬਾਚੇ ਭਲੇ ॥ ਲਾਗ ਸੰਗੰ ਚਲੇ ॥ ੨੭੨ ॥ ਕੋਪ ਜੀਯੰ ਜਗਯੋ ॥ ਧਰਮ ਭਰਮੰ ਭਗਯੋ ॥ ਕਾਸਮੀਰੰ ਤਜਯੋ ॥ ਰਾਮ ਰਾਮੰ ਭਜਯੋ ॥ ੨੭੩ ॥ ਪੁੱਜਯੋ ਅਵੱਧ ॥ ਸੂਰਮਾ ਸਾਨੱਧ ॥ ਹੋਰਿਓ ਅਉਧੇਸ ॥ ਮ੍ਰਿਤਕੰ ਕੇ ਭੇਸ ॥ ੨੭੪ ॥

ਭਰਥ ਬਾਚ ਕੇਕਈ ਸੋ ॥ ਲਖਯੋ ਕਸੂਤ ॥ ਬੁੱਲਯੋ ਸਪੂਤ ॥ ਧ੍ਰਿਗ ਮਈਯਾ ਤੋਹਿ ॥ ਲਜਿ ਲਾਈਯਾ ਮੋਹਿ ॥ ੨੭੫ ॥ ਕਾ ਕਰਯੋ ਕੁਕਾਜ ॥ ਕਯੋ ਜੀਐ ਨਿਲਾਜ ॥ ਮੋਹ ਜੈਬੇ ਤੱਹੀ ॥ ਰਾਮ ਹੈਗੇ ਜੱਹੀ ॥ ੨੭੬ ॥

ਕੁਸਮ ਬਚਿਤ੍ਰ ਛੰਦ ॥ ਤਿਨ ਬਨਬਾਸੀ ਰਘੁਬਰ ਜਾਨੈ ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮ ਕਰਿ ਸੁਖ ਦੁਖ ਮਾਨੈ ॥ ਬਲਕਰ ਧਰ ਕਰਿ ਅਬ ਬਨ ਜੈਹੈ ॥ ਰਘੁਪਤਿ ਸੰਗ ਹਮ ਬਨ ਫਲ ਖੈ ਹੈ ॥ ੨੭੭ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਬਚਨਾ ਘਰ ਬਰ ਛੋਰੇ ॥ ਬਲਕਲ ਧਰ ਤਨ ਭੂਖਨ ਤੋਰੇ ॥ ਅਵਧਿਸ ਜਾਰੇ ਅਵਧਿਹ ਛਾਡਯੋ ॥ ਰਘੁਪਤਿ ਪਗ ਤਰ ਕਰ ਘਰ ਮਾਂਡਯੋ ॥ ੨੭੮ ॥ ਲਖ ਜਲ ਬਲ ਕਹੱ ਤਜ ਕੁਲ ਧਾਏ ॥ ਮੁਨ ਮਨ ਸੰਗਿ ਲੈ ਤਿਹੱ ਠਾਂ ਆਏ ॥ ਲਖ ਬਲ ਰਾਮੰ ਖਲ ਦਲ ਭੀਰੰ ॥ ਗਹਿ ਧਨ ਪਾਣੰ ਸਿਤ ਧਰ ਤੀਰੰ ॥ ੨੭੯ ॥ ਗਹਿ ਧਨੁ ਰਾਮੰ ਸਰ ਬਰ ਪੂਰੰ ॥ ਅਰਬਰ ਬਹਰੇ ਖਲ ਦਲ ਸੂਰੰ ॥ ਨਰ ਬਰ ਹਰਖੇ ਘਰ ਘਰ ਅਮਰੰ ॥ ਅਮਰਰਿ ਧਰ ਕੇ ਲਹ ਕਰ ਸਮਰੰ ॥ ੨੮੦ ॥ ਤਬ ਚਿਤ ਅਪਨੇ ਭਰਬਰ ਜਾਨੀ ॥ ਰਨ ਰੰਗ ਰਾਤੇ ਰਘੁਬਰ ਮਾਨੀ ॥ ਦਲ ਬਲ ਤਜਿ ਕਰਿ ਇਕਲੇ ਨਿਸਰੇ ॥ ਰਘੁਬਰ ਨਿਰਖੇ ਸਭ ਦੁਖ ਬਿਸਰੇ ॥ ੨੮੧ ॥ ਦ੍ਰਿਗ ਜਬ ਨਿਰਖੇ ਭਟ ਮਣਿਰਾਮੰ ॥ ਸਿਰ ਧਰ ਟੇਕਯੋ ਤਜਿ ਕਰਿ ਕਾਮੰ ॥ ਇਮ ਗਤਿ ਲਖਿ ਕਰਿ ਰਘੁਪਤਿ ਜਾਨੀ ॥ ਭਰਬਰ ਆਏ ਤਜਿ ਰਜਧਾਨੀ ॥ ੨੮੨ ॥ ਰਿਪਹਾ ਨਿਰਖੇ ਭਰਬਰ ਜਾਨੇ ॥ ਅਵਧਿਸ ਮੂਏ ਤਿਨ ਮਨ ਮਾਨੇ ॥ ਰਘੁਬਰ ਲਛਮਨ ਪਰਹਰ ਬਾਨੰ ॥ ਗਿਰ ਤਰ ਆਏ ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੰ ॥ ੨੮੩ ॥ ਦਲ ਬਲ ਤਜਿ ਕਰਿ ਮਿਲਿ ਗਲ ਰੋਏ ॥ ਦੁਖ ਕਸਿ ਬਿਧਿ ਦੀਆ ਸੁਖ ਸਭ ਖੋਏ ॥ ਅਬ ਘਰ ਚਲੀਏ ਰਘੁਬਰ ਮੇਰੇ ॥ ਤਜਿ ਹਠਿ ਲਾਗੇ ਸਭ ਪਗ ਤੇਰੇ ॥ ੨੮੪ ॥

ਰਾਮ ਬਾਚ ਭਰਥ ਸੋ ॥ ਕੰਠ ਅਭੂਖਨ ਛੰਦ ॥ ਭਰਥ ਕੁਮਾਰ ਨ ਅਉਹਠ ਕੀਜੈ ॥ ਜਾਹੁ ਘਰੈ ਨ ਹਮੈ ਦੁਖ ਦੀਜੈ ॥ ਕਾਜ ਕਹਯੋ ਜੁ ਹਮੈ ਹਮ ਮਾਨੀ ॥ ਤ੍ਰਿਯੋਦਸ ਬਰਖ ਬਸੈ ਬਨ ਧਾਨੀ ॥ ੨੮੫ ॥ ਤ੍ਰਿਯੋਦਸ ਬਰਖ ਬਿਤੈ ਫਿਰਿ ਐਹੈ ॥ ਰਾਜ ਸਿੰਘਾਸਨ ਛੱਤ੍ਰ ਸੁਹੈ ਹੈ ॥ ਜਾਹੁ ਘਰੈ ਸਿਖ ਮਾਨ ਹਮਾਰੀ ॥ ਰੋਵਤ ਤੋਰ ਉਤੈ ਮਹਤਾਰੀ ॥ ੨੮੬ ॥

ਭਰਥ ਬਾਰ ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਿ ॥ ਕੰਠ ਅਭੂਖਨ ਛੰਦ ॥ ਜਾਉਂ ਕਹਾਂ ਪਗ ਭੇਟ ਕਹਉਂ ਤੁਹਿ ॥ ਲਾਜ ਨ ਲਾਗਤ ਰਾਮ ਕਹੋ ਮੁਹਿ ॥
ਮੈਂ ਅਤ ਦੀਨ ਮਲੀਨ ਬਿਨਾ ਗਤਿ ॥ ਰਾਖ ਲੈ ਰਾਜ ਬਿਖੈ ਚਰਨਾਮਤਿ ॥ ੨੮੭ ॥ ਚੱਛ ਬਿਹੀਨ ਸੁਪੱਛ ਜਿਮੰ ਕਰ ॥ ਤਿਉ ਪ੍ਰਭ ਤੀਰ ਗਿਰਜੇ
ਪਗ ਭਰਥਰ ॥ ਅੰਕ ਰਹੇ ਗਹਿ ਰਾਮ ਤਿਸੈ ਤਬ ॥ ਰੋਇ ਮਿਲੈ ਲਛਨਾਦ ਭਯਾ ਸਬ ॥ ੨੮੮ ॥ ਪਾਨ ਪੀਆਇ ਜਗਾਇ ਸੁ ਬੀਰਹ ॥ ਫੇਰਿ
ਕਹਯੋ ਹਸ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰਹ ॥ ਤ੍ਰਿਯੋਦਸ ਬਰਖ ਗਏ ਫਿਰਿ ਐ ਹੈ ॥ ਜਾਹੁ ਹਮੈ ਕਛ ਕਾਜ ਕਿਵੈ ਹੈ ॥ ੨੮੯ ॥ ਚੀਨ ਗਏ ਚਤਰਾ ਚਿਤ ਮੇ ਸਬ ॥
ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਕਹੀ ਅਸ ਕੈ ਜਬ ॥ ਮਾਤ ਸਮੇਧ ਸੁ ਪਾਵਰ ਲੀਨੀ ॥ ਅਉਰ ਬਸੇ ਪੁਰ ਅਉਧ ਨ ਚੀਨੀ ॥ ੨੯੦ ॥ ਸੀਸ ਜਟਾਨ ਕੇ ਜੂਟ ਧਰੇ
ਬਰ ॥ ਰਾਜ ਸਮਾਜ ਦੀਯੋ ਪਉਵਾ ਪਰ ॥ ਰਾਜ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਹੋਤ ਉਜਿਆਰੈ ॥ ਰੈਨਿ ਭਏ ਰਘੁਰਾਜ ਸੰਭਾਰੈ ॥ ੨੯੧ ॥ ਜੱਜਰ ਭਰੇ ਝੁਰ ਝੰਝਰ
ਜਿਉ ਤਨ ॥ ਰਾਖਤ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਬਿਖੈ ਮਨ ॥ ਬੈਰਨ ਕੇ ਰਨ ਬਿੰਦ ਨਿਕੰਦਤ ॥ ਭਾਸਨ ਕੰਠਿ ਅਭੂਖਨ ਛੰਦਤ ॥ ੨੯੨ ॥

ਝੂਲਾ ਛੰਦ ॥ ਇਤੈ ਰਾਮ ਰਾਜੈ ॥ ਕਰੈ ਦੇਵ ਕਾਜੈ ॥ ਧਰੇ ਬਾਨ ਪਾਨੈ ॥ ਭਰੈ ਬੀਰ ਮਾਨੈ ॥ ੨੯੩ ॥ ਜਹਾਂ ਸਾਲ ਭਾਰੇ ॥
ਦੁਮੰ ਤਾਲ ਨਜਾਰੇ ॥ ਛੁਏ ਸੁਰਗ ਲੋਕੈ ॥ ਹਰੈ ਜਾਤ ਸੋਕੈ ॥ ੨੯੪ ॥ ਤਹਾਂ ਰਾਮ ਪੈਠੇ ॥ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਐਠੇ ॥ ਲੀਏ ਸੰਗਿ ਸੀਤਾ ॥
ਮੋਹਾਂ ਸੁਭ ਗੀਤਾ ॥ ੨੯੫ ॥ ਬਿਧੁ ਬਾਕ ਬੈਣੀ ॥ ਮ੍ਰਿਗੀ ਰਾਜ ਨੈਣੀ ॥ ਕਟੈ ਛੀਨ ਦੇਸੀ ॥ ਪਰੀ ਪਦਮਨੀ ਸੀ ॥ ੨੯੬ ॥

ਝੂਲਨਾ ਛੰਦ ॥ ਚੜੇ ਪਾਨ ਬਾਨੀ ਧਰੇ ਸਾਨ ਮਾਨੈ ਚਛਾ ਬਾਨ ਸੋਹੈ ਦੇਉ ਰਾਮ ਰਾਨੀ ॥ ਫਿਰੈ ਖਿਆਲ ਸੋ ਏਕ ਹਵਾਲ ਸੇਤੀ
ਛੁਟੇ ਇੰਦ੍ਰ ਸੇਤੀ ਮਨੋ ਇੰਦ੍ਰਾਨੀ ॥ ਮਨੋ ਨਾਗ ਬਾਂਕੇ ਲਜੀ ਆਬ ਫਾਂਕੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗ ਸੁਹਾਬ ਸੋ ਰਾਸ ਬਾਰੇ ॥ ਮ੍ਰਿਗਾ ਦੇਖ ਮੋਹੇ ਲਖੇ ਮੀਨ ਰੋਹੇ
ਜਿਨੇ ਨੈਕ ਚੀਨੇ ਤਿਨੇ ਪ੍ਰਾਨ ਵਾਰੇ ॥ ੨੯੭ ॥ ਸੁਨੇ ਕੂਕ ਕੇ ਕੋਕਲਾ ਕੋਪ ਕੀਨੇ ਮੁਖ ਦੇਖ ਕੈ ਚੰਦ ਦਾਰੇਰ ਖਾਈ ॥ ਲਖੇ ਨੈਨ ਬਾਂਕੇ ਮਨੇ ਮੀਨ
ਮੋਹੇ ਲਖੇ ਜਾਤ ਕੇ ਸੂਰ ਕੀ ਜੋਤਿ ਛਾਈ ॥ ਮਨੇ ਫੂਲ ਫੂਲੇ ਲਗੇ ਨੈਨ ਝੂਲੇ ਲਖੇ ਲੋਗ ਭੂਲੇ ਬਨੇ ਜੋਰ ਐਸੇ ॥ ਲਖੇ ਨੈਨ ਬਾਰੇ ਬਿਧੇ ਰਾਮ
ਪਿਆਰੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗ ਸ਼ਾਰਾਬ ਸੁਹਾਬ ਜੈਸੇ ॥ ੨੯੮ ॥ ਰੰਗੇ ਰੰਗ ਰਾਤੇ ਮਯੰ ਮੱਤ ਮਾਤੇ ਮਕਬੂਲਿ ਗੁੱਲਾਬ ਕੇ ਫੂਲ ਸੋਹੈ ॥ ਨਰਾਗਸ ਨੇ ਦੇਖ ਕੈ
ਨਾਕ ਐਂਠਾ ਮ੍ਰਿਗੀ ਰਾਜ ਕੇ ਦੇਖ ਤੈਂ ਮਨ ਮੋਹੈ ॥ ਸਬੋ ਰੋਜ ਸ਼ਾਰਾਬ ਨੇ ਸੋਰ ਲਾਇਆ ਪ੍ਰਜਾ ਆਮ ਜਾਹਾਨ ਕੇ ਪੇਖ ਵਾਰੇ ॥ ਭੱਵਾਂ ਤਾਨ ਕਮਾਨ
ਕੀ ਭਾਂਤ ਪਿਆਰੀ ਨਿਕਮਾਨ ਹੀ ਨੈਨ ਕੇ ਬਾਨ ਮਾਰੇ ॥ ੨੯੯ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਉਚੇ ਦੁਮ ਸਾਲ ਜਹਾਂ ਲਾਂਬੇ ਬਟ ਤਾਲ ਤਹਾਂ ਐਸੀ ਠਉਰ ਤਪ ਕੱਉ ਪਧਾਰੈ ਐਸੇ ਕਉਨ ਹੈ ॥ ਜਾਂਕੀ ਛਬਿ ਦੇਖ ਦੁਤ
ਖਾਂਡਵ ਕੀ ਫੀਕੀ ਲਾਗੈ ਆਭਾ ਤਾਕੀ ਨੰਦਨ ਬਿਲੋਕ ਭਜੈ ਮੋਨ ਹੈ ॥ ਤਾਰਨ ਕੀ ਕਹਾਂ ਨੈਕ ਨਭ ਨ ਨਿਹਾਰਜੇ ਜਾਇ ਸੂਰਜ ਕੀ ਜੋਤਿ ਤਹਾਂ ਚੰਦ੍ਰ
ਕੀ ਨ ਜੋਨ ਹੈ ॥ ਦੇਵ ਨਾ ਨਿਹਾਰਜੇ ਕੋਉ ਦੈਂਤ ਨ ਬਿਹਾਰਜੇ ਤਹਾਂ ਪੰਛੀ ਕੀ ਨ ਗੰਮ ਜਹਾਂ ਚੀਟੀ ਕੋ ਨ ਗਉਨ ਹੈ ॥ ੩੦੦ ॥

ਅਪੂਰਬ ਛੰਦ ॥ ਲਖੀਏ ਅਲੱਖ ॥ ਤਕੀਏ ਸੁਭੱਛ ॥ ਧਾਯੋ ਬਿਰਾਧ ॥ ਬੰਕੜਯੋ ਬਿਬਾਦ ॥ ੩੦੧ ॥ ਲਖੀਅੰ ਅਬੱਧ ॥ ਸੰਬਹਯੋ
ਸਾਨੱਧ ॥ ਸਮਲੇ ਹਥਿਆਰ ॥ ਉਰੜੇ ਲੁਝਾਰ ॥ ੩੦੨ ॥ ਚਿਕੜੀ ਚਾਵੰਡ ॥ ਸਮੁਹੇ ਸਾਵੰਤ ॥ ਸੱਜੀਏ ਸੁੱਬਾਹ ॥ ਅੱਛਰੇ ਉਛਾਹ ॥ ੩੦੩ ॥
ਪੱਖਰੇ ਪਾਵੰਗ ॥ ਮੋਹ ਲੇ ਮਾਤੰਗ ॥ ਚਾਵਡੀ ਚਿੰਕਾਰ ॥ ਉਝਰੇ ਲੁਝਾਰ ॥ ੩੦੪ ॥ ਸਿੰਧਰੇ ਸੰਧੂਰ ॥ ਬੱਜਏ ਤੰਦੂਰ ॥ ਸੱਜੀਏ ਸੁੱਬਾਹ ॥ ਅੱਛਰੇ
ਉਛਾਹ ॥ ੩੦੫ ॥ ਬਿੱਝੜੇ ਉਝਾੜ ॥ ਸੰਮਲੇ ਸੁਮਾਰ ॥ ਹਾਹਲੇ ਹੰਕਾਰ ॥ ਅੰਕੜੇ ਅੰਗਾਰ ॥ ੩੦੬ ॥ ਸੰਮਲੇ ਲੁੱਝਾਰ ॥ ਛੁੱਟਕੇ ਬਿਸਿਯਾਰ ॥
ਹਾਹਲੇਹੰ ਬੀਰ ॥ ਸੰਘਰੇ ਸੁੱਬੀਰ ॥ ੩੦੭ ॥

ਅਨੂਪ ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਗਜੇ ਗਜੇ ਹਯੋ ਹਲੇ ਹਲਾ ਹਲੀ ਹਲੇ ਹਲੰ ॥ ਬਬੱਜ ਸਿੰਧਰੇ ਸੁਰੰ ਛੁਟੰਤ ਬਾਣ ਕੇਵਲੰ ॥ ਪਪੱਕ ਪੱਖਰੇ
ਤੁਰੇ ਭਭੱਖ ਘਾਇ ਨਿਰਮਲੰ ॥ ਪਲੁੱਥ ਲੁੱਥ ਬਿੱਥਰੀ ਅਮੱਥ ਜੁੱਥ ਉੱਥਲੰ ॥ ੩੦੮ ॥ ਅਜੁੱਥ ਲੁੱਥ ਬਿੱਥਰੀ ਮਿਲੰਤ ਹੱਥ ਬੱਖਯੰ ॥ ਅਘੁੱਮ ਘਾਇ
ਘੁੱਮਏ ਬਬੱਕ ਬੀਰ ਦੁੱਧਰੰ ॥ ਕਿਲੰ ਕਰੰਤ ਖੱਪਰੀ ਪਿਪੰਤ ਸ੍ਰੋਣ ਪਾਣਯੰ ॥ ਹਹੱਕ ਭੈਰਵੰ ਸ੍ਰੁਤੰ ਉਠੰਤ ਜੁੱਧ ਜਾਲਯੰ ॥ ੩੦੯ ॥ ਫਿਕੰਤ ਫਿੰਕਰੀ
ਫਿਰੰ ਰੜੰਤ ਗਿੱਧ ਬਿੱਧਣੰ ॥ ਡਹੱਕ ਡਾਮਰੀ ਉਠੰ ਬਕਾਰ ਬੀਰ ਬੈਤਲੰ ॥ ਖਹੱਤ ਖੱਗ ਖੱਤ੍ਰੀਯੰ ਖਿਮੰਤ ਧਾਰ ਉੱਜਲੰ ॥ ਘਣੱਕ ਜਾਣ ਸਾਵਣੰ
ਲਸੰਤ ਬੇਗ ਬਿੱਜੁਲੰ ॥ ੩੧੦ ॥ ਪਿਪੰਤ ਸ੍ਰੋਣ ਖੱਪਰੀ ਭਖੰਤ ਮਾਸ ਚਾਵਡੰ ॥ ਹਕਾਰ ਵੀਰ ਸੰਭਿੜੇ ਲੁਝਾਰ ਧਾਰ ਦੁੱਧਰੰ ॥ ਪੁਕਾਰ ਮਾਰ ਕੈ ਪਰੇ
ਸਹੰਤ ਅੰਗ ਭਾਰਯੰ ॥ ਬਿਹਾਰ ਦੇਵ ਮੰਡਲੰ ਕਟੰਤ ਖੱਗ ਧਾਰਯੰ ॥ ੩੧੧ ॥ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਾਰ ਪੈਜਕੈ ਖੁਮਾਰ ਘਾਇ ਘੁਮਹੀ ॥ ਤਪੀ ਮਨੇ ਅਧੇ ਮੁਖੰ
ਸਧੂਮ ਆਗ ਧੂਮ ਹੀ ॥ ਤੁਟੰਤ ਅੰਗ ਭੰਗਯੰ ਬਹੰਤ ਅਸੱਤ੍ਰ ਧਾਰਯੰ ॥ ਉਠੰਤ ਛਿੱਛ ਇੱਛਯੰ ਪਿਪੰਤ ਮਾਸ ਹਾਰਯੰ ॥ ੩੧੨ ॥ ਅਘੋਰ ਘਾਇ ਅੱਘਏ
ਕਟੇ ਪਰੇ ਸੁ ਪ੍ਰਾਸਨੰ ॥ ਘੁਮੰਤ ਜਾਣ ਰਾਵਲੰ ਲਗੇ ਸੁ ਸਿੱਧ ਆਸਣੰ ॥ ਪਰੰਤ ਅੰਗ ਭੰਗ ਹੁਇ ਬਕੰਤ ਮਾਰ ਮਾਰਯੰ ॥ ਬਦੰਤ ਜਾਣ ਬੰਦੀਯੰ
ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਅਪਾਰਯੰ ॥ ੩੧੩ ॥ ਬਜੰਤ ਤਾਲ ਤੰਬੁਰੰ ਬਿਸੇਖ ਬੀਨ ਬੇਣਯੰ ॥ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਝਾਲ ਨਾਫਿਰੰ ਸਨਾਇ ਭੇਰ ਭੈਕਰੰ ॥ ਉਠੰਤ ਨਾਦ
ਨਿਰਮਲੰ ਤੁਟੰਤ ਤਾਲ ਤੱਥਿਯੰ ॥ ਬਦੰਤ ਕਿੱਤ ਬੰਦੀਅੰ ਕਬਿੰਦ੍ਰ ਕਾਬਯ ਕੱਥਿਅੰ ॥ ੩੧੪ ॥ ਢਲੰਤ ਢਾਲ ਮਾਲਯੰ ਖਹੰਤ ਖੱਗ ਖੇਤਯੰ ॥
ਚਲੰਤ ਬਾਣ ਤੀਛਣੰ ਅਨੰਤ ਅੰਗ ਕੰਕਯੰ ॥ ਸਿਮੱਟਿ ਸਾਂਗ ਸੁੰਕੜੰ ਸਟੱਕ ਸੂਲ ਸੇਲਯੰ ॥ ਰੁਲੰਤ ਰੁੰਡ ਮੁੰਡਯੰ ਝਲੰਤ ਝਾਲ ਅੱਝਲੰ ॥ ੩੧੫ ॥
ਬਚਿੱਤ੍ਰ ਚਿੱਤ੍ਰਤੰ ਸਰੰ ਬਹੰਤ ਦਾਰੁਣੰ ਰਣੰ ॥ ਢਲੰਤ ਢਾਲ ਅੱਢਲੰ ਢੁਲੰਤ ਚਾਰ ਚਾਮਰੰ ॥ ਦਲੰਤ ਨਿਰਦਲੇ ਦਲੰ ਪਪਾਤ ਭੂਤਲੰ ਦਿਤੰ ॥ ਉਠੰਤ
ਗੱਦਿ ਸੱਦਯੰ ਨਿਨੱਦਿ ਨੱਦਿ ਦੁੱਭਰੰ ॥ ੩੧੬ ॥ ਭਰੰਤ ਪੱਤ੍ਰ ਚਉਸਠੀ ਕਿਲੰਕ ਖੇਚਰੀ ਕਰੰ ॥ ਫਿਰੰਤ ਹੂਰ ਪੂਰਯੰ ਬਰੰਤ ਦੁੱਧਰੰ ਨਰੰ ॥ ਸਨੱਧ
ਬੱਧ ਗੋਦਯੰ ਸਸੇਭ ਅੰਗੁਲੰ ਤ੍ਰਿਣੰ ॥ ਡਕੰਤ ਡਾਕਣੀ ਭੁਮੰ ਭਖੰਤ ਆਮਿਖੰ ਰਣੰ ॥ ੩੧੭ ॥ ਕਿਲੰਕ ਦੇਵੀਯੰ ਕਰੰ ਡਹੱਕ ਡਾਮਰੂ ਸੁਰੰ ॥ ਕੜੱਕ
ਕੱਤੀਯੰ ਉਠੰ ਪਰੰਤ ਧੂਰ ਪੱਖਰੰ ॥ ਬਬੱਜਿ ਸਿੰਧਰੇ ਸੁਰੰ ਨ੍ਰਿਘਾਤ ਸੂਲ ਸੈਹਬੀਯੰ ॥ ਭਭੱਜਿ ਕਾਤਰੇ ਰਣੰ ਨਿਲੱਜ ਭੱਜ ਭੂ ਭੂਰੰ ॥ ੩੧੮ ॥

ਸੁ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਸੰਨਿਧੰ ਜੁਝੰਤ ਜੋਧਣੇ ਜੁਧੰ ॥ ਅਰੁੱਝ ਪੰਕ ਲੱਜਣੰ ਕਰੰਤ ਦੇਹੁ ਕੇਵਲੰ ॥ ਪਰੰਤ ਅੰਗ ਭੰਗ ਹੁਐ ਉਠੰਤ ਮਾਸ ਕਰਦਮੰ ॥
 ਖਿਲੰਤ ਜਾਣੁ ਕਦਵੰ ਸੁ ਮੱਝ ਕਾਨ੍ਹ ਗੋਪਿਕੰ ॥ ੩੧੯ ॥ ਡਹੱਕ ਡਉਰ ਡਾਕਣੰ ਝਲੰਤ ਝਾਲਰੇ ਸੁਰੰ ॥ ਨਿਨੱਦ ਨਦਿ ਨਾਫਿਰੰ ਬਜੰਤ ਫੇਰ ਭੀਖਣੰ
 ਘੁਰੰਤ ਘੋਰ ਦੁੰਦਭੀ ਕਰੰਤ ਕਾਨ੍ਹਰੇ ਸੁਰੰ ॥ ਕਰੰਤ ਝਾਝਰੇ ਝੜੰ ਬਜੰਤ ਬਾਂਸੁਰੀ ਬਰੰ ॥ ੩੨੦ ॥ ਨਚੰਤ ਬਾਜ ਤੀਛਣੰ ਚਲੰਤ ਚਾਚਰੀ ਕ੍ਰਿਤੰ ॥
 ਲਿਖੰਤ ਲੀਕ ਉਰਬੀਅੰ ਸੁਭੰਤ ਕੁੰਡਲੀ ਕਰੰ ॥ ਉਡੰਤ ਧੂਰ ਭੂਰਿਯੰ ਖੁਰੀਨ ਨਿਰਦਲੀ ਨਭੰ ॥ ਪਰੰਤ ਭੂਰ ਭਉਰਣੰ ਸੁ ਭਉਰ ਠਉਰ ਜਿਉ
 ਜਲੰ ॥ ੩੨੧ ॥ ਭਜੰਤ ਧੀਰ ਬੀਰਣੰ ਚਲੰਤ ਮਾਨ ਪ੍ਰਾਣ ਲੈ ॥ ਦਲੰਤ ਪੰਤ ਦੰਤੀਯੰ ਭਜੰਤ ਹਾਰ ਮਾਨ ਕੈ ॥ ਮਿਲੰਤ ਦਾਂਤ ਘਾਸ ਲੈ ਰਰੱਛ ਸਬਦ
 ਉਚਰੰ ॥ ਬਿਰਾਧ ਦਾਨਵੰ ਜੁਝਯੋ ਸੁਹੱਥਿ ਰਾਮ ਨਿਰਮਲੰ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮਵਤਾਰ ਕਥਾ ਬਿਰਾਧ ਦਾਨਵ ਬਧਹ ॥

ਅਥ ਬਨ ਮੇ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਥਨੰ ॥

ਦੇਹਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਮਾਰ ਬਿਰਾਧ ਕਉ ਬਨ ਮੇ ਧਸੇ ਨਿਸੰਗਿ ॥ ਸੁ ਕਥਿ ਸਜਾਮ ਇਹੋ ਬਿਧਿ ਕਹਿਯੋ ਰਘੁਬਰ ਜੁਧ ਪ੍ਰਸੰਗਿ ॥ ੩੨੩ ॥
 ਸੁਖਦਾ ਛੰਦ ॥ ਰਿਖ ਅਗਸਤ ਧਾਮ ॥ ਗਏ ਰਾਜ ਰਾਮ ॥ ਧੁਜ ਧਰਮ ਧਾਮ ॥ ਸੀਆ ਸਹਿਤ ਬਾਮ ॥ ੩੨੪ ॥ ਲਖ ਰਾਮ ਬੀਰ ॥
 ਰਿਖ ਦੀਨ ਤੀਰ ॥ ਰਿਪ ਸਰਬ ਚੀਰ ॥ ਹਰਿ ਸਰਬ ਪੀਰ ॥ ੩੨੫ ॥ ਰਿਖ ਬਿਦਾ ਕੀਨ ॥ ਆਸਿਖਾ ਦੀਨ ॥ ਦੁੱਤ ਰਾਮ ਚੀਨ ॥ ਮੁਨ ਮਨ
 ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ੩੨੬ ॥ ਪ੍ਰਭ ਭ੍ਰਾਤ ਸੰਗਿ ॥ ਸੀਆ ਸੰਗ ਸੁਰੰਗ ॥ ਤਜਿ ਚਿੰਤ ਅੰਗ ॥ ਧਸ ਬਨ ਨਿਸੰਗ ॥ ੩੨੭ ॥ ਧਰ ਬਾਨ ਪਾਨ ॥ ਕਟਿ ਕਸਿ
 ਕ੍ਰਿਪਾਨ ॥ ਭੁਜ ਬਰ ਅਜਾਨ ॥ ਚਲ ਤੀਰਥ ਨਾਨ ॥ ੩੨੮ ॥ ਗੋਦਾਵਰ ਤੀਰ ॥ ਗਏ ਸਹਿਤ ਬੀਰ ॥ ਤਜ ਰਾਮ ਚੀਰ ॥ ਕੀਅ ਸੁਚ
 ਸਰੀਰ ॥ ੩੨੯ ॥ ਲਖ ਰਾਮ ਰੂਪ ॥ ਅਤਭੁਤ ਅਨੂਪ ॥ ਜੱਹ ਹੁਤੀ ਸੂਪ ॥ ਤੱਹ ਗਏ ਭੂਪ ॥ ੩੩੦ ॥ ਕਹੀ ਤਾਹਿ ਧਾਤਿ ॥
 ਸੁਨਿ ਸੂਪ ਬਾਤਿ ॥ ਦੁਐ ਅਥਿਤ ਨਾਤ ॥ ਲਹੇ ਅਨੂਪ ਗਾਤ ॥ ੩੩੧ ॥

ਸੁੰਦਰੀ ਛੰਦ ॥ ਸੂਪਨਖਾ ਇਹ ਭਾਂਤ ਸੁਨੀ ਜਬ ॥ ਧਾਇ ਚਲੀ ਅਬਿਲੰਬ ਤ੍ਰਿਯਾ ਤਬ ॥ ਕਾਮ ਸਰੂਪ ਕਲੇਵਰ ਜਾਨੈ ॥
 ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਤਿਹੁ ਪੁਰ ਮਾਨੈ ॥ ੩੩੨ ॥ ਧਾਇ ਕਹਯੋ ਰਘੁਰਾਇ ਭਏ ਤਿਹੋ ॥ ਜੈਸ ਨਿਲਾਜ ਕਹੈ ਨ ਕੋਊ ਕਿਹੋ ॥ ਹਉ ਅਟਕੀ ਤੁਮਰੀ
 ਛਬਿ ਕੇ ਬਰ ॥ ਰੰਗ ਰੰਗੀ ਰੰਗ ਏ ਦ੍ਰਿਗ ਦੂਪਰ ॥ ੩੩੩ ॥

ਰਾਮ ਬਾਚ ॥ ਸੁੰਦਰੀ ਛੰਦ ॥ ਜਾਹੁ ਤਹਾਂ ਜਹ ਭ੍ਰਾਤ ਹਮਾਰੇ ॥ ਵੈ ਰਿਝ ਹੈ ਲਖ ਨੈਨ ਤਿਹਾਰੇ ॥ ਸੰਗ ਸੀਆ ਅਵਿਲੋਕ
ਕ੍ਰਿਸ਼ੋਦਰ ॥ ਕੈਸੇ ਕੈ ਰਾਖ ਸਕੇ ਤੁਮ ਕੱਉ ਘਰਿ ॥ ੩੩੪ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕਹ ਮੋਹਿ ਤਜਯੋ ਮਨ ॥ ਸੰਗ ਫਿਰੀ ਹਮਰੇ ਬਨ ਹੀ ਬਨ ॥
ਤਾਹਿ ਤਜੋ ਕਸ ਕੈ ਸੁਨਿ ਸੁੰਦਰ ॥ ਜਾਹੁ ਤਹਾਂ ਜਹਾਂ ਭ੍ਰਾਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ੋਦਰ ॥ ੩੩੫ ॥ ਜਾਤ ਭਈ ਸੁਨ ਬੈਨ ਤ੍ਰਿਯਾ ਤੱਹ ॥ ਬੈਨ ਹੁਤੇ ਰਣਧੀਰ ਜਤੀ
ਜੱਹ ॥ ਸੇ ਨ ਬਰੈ ਅਤਿ ਰੋਸ ਭਰੀ ਤਬ ॥ ਨਾਕ ਕਟਾਇ ਗਈ ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਸਬ ॥ ੩੩੬ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਕਥਾ ਸੂਪਨਖਾ ਕੋ ਨਾਕ ਕਾਟਬੇ ਧਯਾਇ ਸਮਾਪਤਮਸਤੁ ਸੁਭਮਸਤੁ ॥ ੫ ॥

ਅਬ ਖਰ ਦੂਖਨ ਦਈਤ ਜੁੱਧ ਕਥਨੰ ॥

ਸੁੰਦਰੀ ਛੰਦ ॥ ਰਾਵਨ ਤੀਰ ਰੁਰੋਤ ਭਈ ਜਬ ॥ ਰੋਸ ਭਰੇ ਦਨੁ ਬੰਸ ਬਲੀ ਸਬ ॥ ਲੰਕਸਿ ਧੀਰ ਬਜੀਰ ਬੁਲਾਏ ॥ ਦੂਖਨ ਔ
ਖਰ ਦਈਤ ਪਠਾਏ ॥ ੩੩੭ ॥ ਸਾਜ ਸਨਾਹ ਸੁਬਾਹ ਦੁਰਗੰਤ ॥ ਬਾਜਤ ਬਾਜ ਚਲੇ ਗਜ ਗੱਜਤ ॥ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਦਸੇ ਦਿਸ ਕੂਕੇ ॥ ਸਾਵਨ
ਕੀ ਘਟ ਜਯੋਂ ਘੁਰ ਢੂਕੇ ॥ ੩੩੮ ॥ ਗੱਜਤ ਹੈ ਰਣਬੀਰ ਮਹਾਂ ਮਨ ॥ ਤੱਜਤ ਹੈ ਨਹੀਂ ਭੂਮਿ ਅਯੋਧਨ ॥ ਛਾਜਤ ਹੈ ਚਖ ਸ੍ਰੇਣਤ ਸੇਂ ਸਰ ॥
ਨਾਦਿ ਕਰੈਂ ਕਿਲਕਾਰ ਭਯੰਕਰ ॥ ੩੩੯ ॥

ਤਾਰਿਕਾ ਛੰਦ ॥ ਰਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਿਰੱਚਹਿਗੇ ॥ ਸਰ ਸੇਲ ਸਰਾਸਨ ਨੱਚਹਿਗੇ ॥ ਸੁ ਬਿਰੁੱਧ ਅਵੱਧਿ ਸੁ ਗਾਜਹਿਗੇ ॥
ਰਣ ਰੰਗਹਿ ਰਾਮ ਬਿਰਾਜਹਿਗੇ ॥ ੩੪੦ ॥ ਸਰ ਓਘ ਪ੍ਰਓਘ ਪ੍ਰਹਾਰੈਂਗੇ ॥ ਰਣ ਰੰਗ ਅਭੀਤ ਬਿਹਾਰੈਂਗੇ ॥ ਸਰ ਸੂਲ ਸਨਾਹਰਿ ਛੁੱਟਹਿਗੇ ॥
ਦਿਤ ਪੁੱਤ੍ਰ ਧਰਾ ਪਰ ਲੁਟਹਿਗੇ ॥ ੩੪੧ ॥ ਸਰ ਸੰਕ ਅਸੰਕਤ ਬਾਹਹਿਗੇ ॥ ਬਿਨੁ ਭੀਤ ਭਯਾ ਦਲ ਦਾਹਹਿਗੇ ॥ ਛਿਤ ਲੁੱਥ ਬਿਲੁੱਥ
ਬਿਥਾਰਹਿਗੇ ॥ ਤਰੁ ਸਣੈ ਸਮੂਲ ਉਪਾਰਹਿਗੇ ॥ ੩੪੨ ॥ ਨਵ ਨਾਦ ਨਵੀਰਨ ਬਾਜਤ ਭੇ ॥ ਗਲ ਗੱਜਿ ਹਠੀ ਰਣ ਰੰਗ ਫਿਰੇ ॥ ਲਗ ਬਾਨ
ਸਨਾਹ ਦੁਸਾਰ ਕਢੇ ॥ ਸੂਅ ਤੱਛਕ ਕੇ ਜਨ ਰੂਪ ਮਢੇ ॥ ੩੪੩ ॥ ਬਿਨੁ ਸੰਕ ਸਨਾਹਰਿ ਝਾਰਤ ਹੈ ॥ ਰਣ ਬੀਰਨ ਵੀਰ ਪ੍ਰਚਾਰਤ ਹੈ ॥ ਸਰ
ਸੁਧ ਸਿਲਾ ਸਿਤ ਛੋਰਤ ਹੈ ॥ ਜੀਅ ਰੋਸ ਹਲਾਹਲ ਘੋਰਤ ਹੈ ॥ ੩੪੪ ॥ ਰਣਧੀਰ ਅਯੋਧਨੁ ਲੁੱਝਤ ਹੈ ॥ ਰਦ ਪੀਸ ਭਲੇ ਕਰ ਜੁੱਝਤ ਹੈ ॥
ਰਣ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਨਿਹਾਰਤ ਹੈ ॥ ਜੱਯ ਸੱਦ ਨਿਨੱਦਿ ਪੁਕਾਰਤ ਹੈ ॥ ੩੪੫ ॥ ਗਣ ਗਿੰਧਨ ਬਿੱਧ ਰੜੱਤ ਨਭੰ ॥ ਕਿਲਕੰਤ ਸੁ ਡਾਕਣ ਉੱਚ
ਸੁਰੰ ॥ ਭ੍ਰਮ ਛਾਡ ਭਕਾਰਤ ਭੂਤ ਭੂਅੰ ॥ ਰਣ ਰੰਗ ਬਿਹਾਰਤ ਭ੍ਰਾਤ ਦੂਅੰ ॥ ੩੪੬ ॥ ਖਰਦੂਖਣ ਮਾਰਿ ਬਿਹਾਇ ਦਏ ॥
ਜਯ ਸੱਦ ਨਿਨੱਦ ਬਿਹੱਦ ਭਏ ॥ ਸੁਰ ਫੂਲਨ ਕੀ ਬਰਖਾ ਬਰਖੇ ॥ ਰਣ ਧੀਰ ਅਧੀਰ ਦੋਉ ਪਰਖੇ ॥ ੩੪੭ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਕਥਾ ਖਰਦੂਖਣ ਦਈਤ ਬਧਹ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤਮਸਤ ॥ ੬ ॥

ਅਥ ਸੀਤਾ ਹਰਨ ਕਥਨ ॥

ਮਨੋਹਰ ਛੰਦ ॥ ਰਾਵਨ ਨੀਚ ਮਰੀਚ ਹੂੰ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਬੀਚ ਗਏ ਬੱਧ ਬੀਰ ਸੁਨੈ ਹੈ ॥ ਬੀਸਹੂੰ ਬਾਂਹਿ ਹਥਿਆਰ ਗਹੇ
ਰਿਸ ਮਾਰ ਮਨੈ ਦਸ ਸੀਸ ਧੁਨੈ ਹੈ ॥ ਨਾਕ ਕਟਯੋ ਜਿਨ ਸੂਪਨਖਾ ਕੱਹ ਤਉ ਤਿਹੱ ਕੇ ਦੁਖ ਦੋਖ ਲਗੈ ਹੋ ॥ ਰਾਵਲ ਕੋ ਬਨੁ ਕੈ ਪਲ ਮੇ
ਛਲ ਛੈ ਤਿਹੱ ਕੀ ਘਰਨੀ ਧਰਿ ਲਯੈ ਹੋ ॥ ੩੪੮ ॥

ਮਰੀਚ ਬਾਚ ॥ ਮਨੋਹਰ ਛੰਦ ॥ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਸਨਾਥ ਕੀਯੋ ਕਰਿ ਕੈ ਅਤਿ ਮੋਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਹ ਆਏ ॥ ਭਉਨ ਭੰਡਾਰ ਅਟੀ ਬਿਕਟੀ
ਪ੍ਰਭ ਆਜ ਸਬੈ ਘਰ ਬਾਰ ਸੁਹਾਏ ॥ ਦੁਐ ਕਰਿ ਜੋਰ ਕਰੱਉ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨਿ ਕੈ ਨ੍ਰਿਪਨਾਥ ਬੁਰੇ ਮਤ ਮਾਨੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਘੁਬੀਰ ਸਹੀ ਅਵਤਾਰ
ਤਿਨੈ ਤੁਮ ਮਾਨਸ ਕੈ ਨ ਪਛਾਨੋ ॥ ੩੪੯ ॥ ਰੋਸ ਭਰਯੋ ਸਭ ਅੰਗ ਜਰਯੋ ਮੁਖ ਰੱਤ ਕਰਯੋ ਜੁਗ ਨੈਨ ਤਚਾਏ ॥ ਤੈਨ ਲਗੈ ਹਮਰੇ ਸਠ ਬੋਲਨ
ਮਾਨਸ ਦੁਐ ਅਵਤਾਰ ਗਨਾਏ ॥ ਮਾਤ ਕੀ ਏਕ ਹੀ ਬਾਤ ਕਹੇ ਤਜ ਤਾਤ ਘ੍ਰਿਣਾ ਬਨਬਾਸ ਨਿਕਾਰੇ ॥ ਤੇ ਦੇਉ ਦੀਨ ਅਧੀਨ ਜੁਗੀਯਾ
ਕਸ ਕੈ ਭਿਰ ਹੈਂ ਸੰਗ ਆਨ ਹਮਾਰੇ ॥ ੩੫੦ ॥ ਜਉ ਨਹੀਂ ਜਾਤ ਤਹਾਂ ਕਹ ਤੈ ਸਠਿ ਤੋਰ ਜਟਾਨ ਕੋ ਜੂਟ ਪਟੈ ਹੋਂ ॥ ਕੰਚਨ ਕੋਟ ਕੇ ਉਪਰ ਤੇ
ਡਰਿ ਤੋਹਿ ਨਦੀਸਰ ਬੀਚ ਡੁਬੈ ਹੋਂ ॥ ਚਿਤ ਚਿਰਾਤ ਬਸਾਤ ਕਛੂ ਨ ਰਿਸਾਤ ਚਲਯੋ ਮੁਨ ਘਾਤ ਪਛਾਨੀ ॥ ਰਾਵਨ ਨੀਚ ਕੀ ਮੀਚ ਅਧੋਗਤ
ਰਾਘਵ ਪਾਨ ਪੁਰੀ ਸੁਰਿ ਮਾਨੀ ॥ ੩੫੧ ॥ ਕੰਚਨ ਕੋ ਹਰਨਾ ਬਨ ਕੈ ਰਾਘੁਬੀਰ ਬਲੀ ਜੱਹ ਬੇ ਤੱਹ ਆਯੋ ॥ ਰਾਵਨ ਹੂੰ ਉਤੇ ਤੇ ਜੁਗੀਯਾ
ਸੀਅ ਲੈਨ ਚਲਯੋ ਜਨੁ ਮੀਚ ਚਲਾਯੋ ॥ ਸੀਅ ਬਿਲੋਕ ਕੁਰੰਕ ਪ੍ਰਭਾ ਕੱਹ ਮੋਹਿ ਰਹੀ ਪ੍ਰਭ ਤੀਰ ਉਚਾਰੀ ॥ ਆਨਿ ਦਿਜੈ ਹਮ ਕੱਉ ਮ੍ਰਿਗਵਾ
ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਵਧੇਸ ਮੁਕੰਦ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ੩੫੨ ॥

ਰਾਮ ਬਾਚ ॥ ਸੀਅ ਮ੍ਰਿਗਾ ਕਹੂੰ ਕੰਚਨ ਕੋ ਨਹਿ ਕਾਨ ਸੁਨਯੋ ਬਿਧਿਨੈ ਨ ਬਚਾਯੋ ॥ ਬੀਸ ਬਿਸਵੇ ਛਲ ਦਾਨਵ ਕੋ ਬਨ ਮੈ ਜਿਹ
ਆਨ ਤੁਮੈ ਡਹਕਾਯੋ ॥ ਪਿਆਰੀ ਕੋ ਆਇਸ ਮੇਟ ਸਕੈ ਨ ਬਿਲੋਕ ਸੀਆ ਕਹੁ ਆਤੁਰ ਭਾਰੀ ॥ ਬਾਂਧ ਨਿਖੰਗ ਚਲੇ ਕਟਿ ਸੋਂ ਕਹਿ ਭ੍ਰਾਤ ਈਹਾਂ
ਕਰਿਜੈ ਰਖਵਾਰੀ ॥ ੩੫੩ ॥ ਓਟ ਬਕਯੋ ਕਰਿ ਕੋਟਿ ਨਿਸਾਚਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਘੁਬੀਰ ਨਿਦਾਨ ਸੰਘਾਰਯੋ ॥ ਹੇ ਲਹੁ ਬੀਰ ਉਬਾਰ ਲੈ ਮੇ ਕਹ ਯੋ ਕਹਿਕੈ
ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਪੁਕਾਰਯੋ ॥ ਜਾਨਕੀ ਬੋਲ ਕਬੋਲ ਸੁਨਯੋ ਤਬ ਹੀ ਤਿਹ ਓਰ ਸੁਮਿੱਤ੍ਰ ਪਠਾਯੋ ॥ ਰੇਖ ਕਮਾਨ ਕੀ ਕਾਢ ਮਹਾਂ ਬਲ ਜਾਤ ਭਏ ਇਤ
ਰਾਵਨ ਆਯੋ ॥ ੩੫੪ ॥ ਭੇਖ ਅਲੇਖ ਉਚਾਰ ਕੈ ਰਾਵਣ ਜਾਤ ਭਏ ਸੀਅ ਕੇ ਢਿਗ ਯੋਂ ॥ ਅਵਿਲੋਕ ਧਨੀ ਧਨਵਾਨ ਬਡੇ ਤਿਹ ਜਾਇ ਮਿਲੈ
ਮਗ ਮੇ ਠਗ ਜਯੋਂ ॥ ਕਛੂ ਦੇਹੁ ਭਿਛਾ ਮ੍ਰਿਗ ਨੈਨ ਹਮੈ ਇਹ ਰੇਖ ਮਿਟਾਏ ਹਮੈ ਅਬਹੀ ॥ ਬਿਨੁ ਰੇਖ ਭਈ ਅਵਿਲੋਕ ਲਈ ਹਰਿ ਸੀਅ
ਉਡਯੋ ਨਭਿ ਕਉ ਤਬਹੀ ॥ ੩੫੫ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਕਥਾ ਸੀਤਾ ਹਰਨ ਸੀਤਾ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ ॥

ਅਥ ਸੀਤਾ ਖੋਜਥੇ ਕਥਨੰ ॥

ਤੇਟਕ ਛੰਦ ॥ ਰਘੁਨਾਥ ਹਰੀ ਸੀਅ ਹੋਰ ਮਨੰ ॥ ਗਹਿ ਬਾਨ ਸਿਲਾ ਸਿੱਤ ਸੱਜਿ ਧਨੰ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਸਿਧਾਰ ਨਿਹਾਰ ਫਿਰੇ ॥
ਛਿਤ ਉਪਰ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਗਿਰੇ ॥੩੫੬॥ ਲਘੁ ਬੀਰ ਉਠਾਇ ਸੁ ਅੰਕ ਭਰੇ ॥ ਮੁਖ ਪੋਛ ਤਬੈ ਬਚਨਾ ਉਚਰੇ ॥ ਕਸ ਅਧੀਰ ਪਰੇ ਪ੍ਰਭ ਧੀਰ ਧਰੇ ॥
ਸੀਅ ਜਾਇ ਕਹਾਂ ਤਿਹੋਂ ਸੋਧ ਕਰੇ ॥੩੫੭॥ ਉਠਿ ਠਾਵਿ ਭਏ ਫਿਰਿ ਭੂਮ ਗਿਰੇ ॥ ਪਹਰੇਕਕ ਲਉ ਫਿਰ ਪ੍ਰਾਨ ਫਿਰੇ ॥ ਤਨ ਚੇਤ ਅਚੇਤ
ਉਠੇ ਹਰਿ ਯੋਂ ॥ ਰਣ ਮੰਡਲ ਮੱਧਿ ਗਿਰਯੋ ਭਟ ਜਯੋਂ ॥੩੫੮॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਕਾਰ ਬਕੇ ॥ ਲਘੁ ਭ੍ਰਾਤ ਭਏ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ਝਥੇ ॥ ਉਠ ਕੈ ਪੁਨ
ਪ੍ਰਾਤ ਇਸਨਾਨ ਗਏ ॥ ਜਲ ਜੰਤ ਸਭੈ ਜਰਿ ਛਾਰਿ ਭਏ ॥੩੫੯॥ ਬਿਰਹੀ ਜਿਹੋਂ ਓਰ ਸੁ ਦਿਸਟ ਧਰੇ ॥ ਫਲ ਫੂਲ ਪਲਾਸ ਅਕਾਸ ਜਰੈ ॥ ਕਰ ਸੋ
ਧਰ ਜਉਨ ਛੁਅੰਤ ਭਈ ॥ ਕਚ ਬਾਸਨ ਜਯੋਂ ਪਕ ਫੂਟ ਗਈ ੩੬੦॥ ਜਿਹੋਂ ਭੂਮ ਬਲੀ ਪਰ ਰਾਮ ਫਿਰੇ ॥ ਦਵ ਜਯੋਂ ਜਲ ਪਾਤ ਪਲਾਸ ਗਿਰੇ ॥
ਟੁਟ ਆਂਸੂ ਆਰਣ ਨੈਨ ਝਰੀ ॥ ਮਨੇ ਤਾਤ ਤਵਾ ਪਰ ਬੂੰਦ ਪਰੀ ॥੩੬੧॥ ਤਨ ਰਾਘਵ ਭੇਟ ਸਮੀਰ ਜਰੀ ॥ ਤਜ ਧੀਰ ਸਰੋਵਰ ਮਾਂਝ ਦੁਰੀ ॥
ਨਹਿ ਤਤ੍ਰ ਬਲੀ ਸਤਪਤ੍ਰ ਰਹੇ ॥ ਜਲ ਜੰਤ ਪਰਤ੍ਰਣ ਪਤ੍ਰ ਦਹੇ ॥੩੬੨॥ ਇਤ ਢੂੰਢ ਬਨੈ ਰਘੁਨਾਥ ਫਿਰੇ ॥ ਉਤ ਰਾਵਨ ਆਨ ਜਟਾਯੂ ਘਿਰੇ ॥
ਰਣ ਛੋਰ ਹਠੀ ਪਗ ਦੁਐ ਨ ਭਜਯੋ ॥ ਉਡ ਪੱਛ ਗਏ ਪੈ ਨ ਪੱਛ ਤਜਯੋ ॥੩੬੩॥

ਗੀਤਾ ਮਾਲਤੀ ਛੰਦ ॥ ਪਛਰਾਜ ਰਾਵਨ ਮਾਰਿ ਕੈ ਰਘੁਰਾਜ ਸੀਤਹਿ ਲੈ ਗਯੋ ॥ ਨਭਿ ਓਰ ਖੋਰ ਨਿਹਾਰਕੈ ਸੁ ਜਟਾਉ ਸੀਅ
ਸੰਦੇਸ ਦਯੋ ॥ ਤਬ ਜਾਨ ਰਾਮ ਗਏ ਬਲੀ ਸੀਅ ਸੱਤ ਰਾਵਨ ਹੀ ਹਰੀ ॥ ਹਨਵੰਤ ਮਾਰਗ ਮੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਤਾਸੋਂ ਕਰੀ ॥੩੬੪॥
ਤਿਨ ਆਨਿ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਕੈ ਕਪਿਰਾਜ ਪਾਇਨ ਡਾਰਯੋ ॥ ਤਿਨ ਬੈਠ ਗੈਠ ਇਕੈਠ ਹੂੰ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਕਪਿ ਬੀਰ
ਧੀਰ ਸਧੀਰ ਕੈ ਭਟ ਮੰਤ੍ਰ ਬੀਰ ਬਿਚਾਰਕੈ ॥ ਅਪਨਾਇ ਸੁਗ੍ਰਿਵ ਕੋ ਚਲੇ ਕਪਿਰਾਜ ਬਾਲ ਸੰਘਾਰ ਕੈ ॥੩੬੫॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਗ੍ਰੰਥੇ ਬਾਲ ਬਧਹ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ ॥ ੮ ॥

ਅਥ ਹਨੁਮਾਨ ਸੋਧ ਕੋ ਪਠੈਥੇ ॥

ਗੀਤਾ ਮਾਲਤੀ ਛੰਦ ॥ ਦਲ ਬਾਂਟ ਚਾਰ ਦਿਸਾ ਪਠਯੋ ਹਨਵੰਤ ਲੰਕ ਪਠੈ ਦਏ ॥ ਲੈ ਮੁੱਦ੍ਰਕਾ ਲਖ ਬਾਰਿਧੈ ਜੱਹ ਸੀ ਹੁਤੀ ਤੱਹ
ਜਾਤ ਭੇ ॥ ਪੁਰ ਜਾਰਿ ਅੱਛ ਕੁਮਾਰ ਛੈ ਬਨ ਟਾਰਿ ਕੈ ਫਿਰਿ ਆਇਯੋ ॥ ਕ੍ਰਿਤ ਚਾਰ ਜੋ ਅਮਰਾਰਿ ਕੋ ਸਬ ਰਾਮ ਤੀਰ ਜਤਾਇਯੋ ॥੩੬੬॥

ਦਲ ਜੋਰ ਕੋਰ ਕਰੋਰ ਲੈ ਬਡ ਘੋਰ ਤੋਰ ਸਭੈ ਚਲੇ ॥ ਰਾਮਚੰਦ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਲਛਮਨ ਅਉਰ ਸੂਰ ਭਲੇ ਭਲੇ ॥ ਜਾਮਵੰਤ ਸੁਖੈਨ ਨੀਲ ਹਨਵੰਤ ਅੰਗਦ
ਕੇਸਰੀ ॥ ਕਪਿ ਪੂਤ ਜੂਥਪ ਜੂਥ ਲੈ ਉਮਡੇ ਚਹੂੰ ਦਿਸ ਕੈ ਝਰੀ ॥ ੩੬੭ ॥ ਪਾਟਿ ਬਾਰਿਧ ਰਾਜ ਕਉ ਕਰਿ ਬਾਟਿ ਲਾਂਘ ਗਏ ਜਥੈ ॥ ਦੂਤ ਦਈਤਨ ਕੇ
ਹੁਤੇ ਤਬ ਦਉਰ ਰਾਵਨ ਪੈ ਗਏ ॥ ਰਨ ਸਾਜ ਬਾਜ ਸਭੈ ਕਰੋ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਮਮ ਮਾਨੀਐ ॥ ਗੜ ਲੰਕ ਬੰਕ ਸੰਭਾਰੀਐ ਰਘੁਬੀਰ ਆਗਮ
ਜਾਨੀਐ ॥ ੩੬੮ ॥ ਧੂਮ੍ਰ ਅੱਛ ਸੁ ਜਾਂਬਮਾਲ ਬੁਲਾਇ ਵੀਰ ਪਠੈ ਦਏ ॥ ਸੈਰ ਕੋਰ ਕ੍ਰੋਰ ਕੈ ਜਹਾਂ ਰਾਮ ਥੇ ਤਹਾਂ ਜਾਤ ਭੇ ॥ ਰੋਸ ਕੈ ਹਨਵੰਤ ਥਾ ਪਰ
ਰੋਪ ਪਾਭ ਪ੍ਰਹਾਰੀਯੋ ॥ ਜੂਝ ਭੂਮਿ ਗਿਰਜੇ ਬਲੀ ਸੁਰਲੋਕ ਮਾਂਝ ਬਿਹਾਰੀਯੋ ॥ ੩੬੯ ॥ ਜਾਂਬਮਾਲ ਭਿਰੇ ਕਛੂ ਪੁਨ ਮਾਰਿ ਐਸੇਈ ਕੈ ਲਏ ॥ ਭਾਜ
ਕੀਨ ਪ੍ਰਵੇਸ ਲੰਕ ਸੰਦੇਸ ਰਾਵਨ ਕੇ ਦਏ ॥ ਧੂਮਰਾਛ ਜਾਂਬਮਾਲ ਦੁਹੰਨ ਰਾਘਵ ਜੂ ਹਰਿਓ ॥ ਹੈ ਕਛੂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੀਏ ਸੁਭ ਮੰਤ੍ਰ ਆਵਤ ਸੇ ਕਰੋ ॥
੩੭੦ ॥ ਪੇਖ ਤੀਰ ਅਕੰਪਨੈ ਦਲ ਸੰਗਿ ਦੇ ਸੁ ਪਠੈ ਦਯੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਬਜੇ ਬਜੰਤ੍ਰ ਨਿਨੰਦ ਸਦ ਪੁਰੀ ਭਯੋ ॥ ਸੁਰ ਰਾਇ ਆਦ ਪ੍ਰਹਸਤ ਤੇ ਇਹ
ਭਾਂਤਿ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰਿਯੋ ॥ ਸੀਅ ਦੇ ਮਿਲੇ ਰਘੁਰਾਜ ਕੋ ਕਸ ਰੋਸ ਰਾਵ ਸੰਭਾਰਿਯੋ ॥ ੩੭੧ ॥

ਛਪਯ ਛੰਦ ॥ ਝਲ ਹਲੰਤ ਤਰਵਾਰ ਬਜਤ ਬਾਜੰਤ੍ਰ ਮਹਾ ਧੁਨਿ ॥ ਖੜ ਹੜੰਤ ਖਹ ਖੋਲ ਧਯਾਨ ਤਜਿ ਪਰਤ ਚਵਧ ਮੁਨਿ ॥
ਇੱਕ ਇੱਕ ਲੈ ਚਲੈ ਇੱਕ ਤਨ ਇਕ ਅਰੁੰਝੈ ॥ ਅੰਧ ਧੁੰਧ ਪਰ ਗਈ ਹੱਥਿ ਅਰ ਮੁੱਖ ਨ ਸੁੱਝੈ ॥ ਸੁਮੁਹੇ ਸੂਰ ਸਾਵੰਤ ਸਬ ਫਉਜ
ਰਾਜ ਅੰਗਦ ਸਮਰ ॥ ਜੈ ਸੱਦ ਨਿਨੰਦ ਬਿਹੰਦ ਹੂਅ ਧਨੁ ਜੰਪਤ ਸੁਰ ਪੁਰ ਅਮਰ ॥ ੩੭੨ ॥ ਇਤ ਅੰਗਦ ਜੁਵਰਾਜ ਦੁਤੀਅ ਦਿਸ ਬੀਰ
ਅਕੰਪਨ ॥ ਕਰਤ ਬ੍ਰਿਸਟ ਕਰ ਧਾਰ ਤਜਤ ਨਹੀਂ ਨੈਕ ਅਯੋਧਨ ॥ ਹੱਥ ਬੱਥ ਮਿਲ ਗਈ ਲੁੱਥ ਬਿੱਥਰੀ ਅਹਾੜੀ ॥ ਘੁੱਮੇ ਘਾਇ
ਅਘਾਇ ਬੀਰ ਬੰਕੜੇ ਬਬਾੜੀ ॥ ਪਿੱਖਤ ਬੈਠ ਬਿਬਾਨ ਬਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਜੰਪਤ ਅਮਰ ॥ ਭਵ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖਯ ਭਵਾਨ ਮੇ ਅਬ ਲਗ ਲਖਯੋ ਨ ਅਸ
ਸਮਰ ॥ ੩੭੩ ॥ ਕਹੂੰ ਮੁੰਡ ਪਿਖੀਅਹਿ ਕਹੂੰ ਭਕ ਰੰਡ ਪਰੇ ਧਰ ॥ ਕਿਤਹੀ ਜਾਂਘ ਤਰਵੰਤ ਕਹੂੰ ਉਛਰੰਤ ਸੁ ਛਬ ਕਰ ॥ ਭਰਤ ਪੱਤ੍ਰ ਖੇਚਰੀ
ਕਹੂੰ ਚਾਵੰਡ ਚਿਕਾਰੈ ॥ ਕਿਲਕਤ ਕਤਹ ਮਸਾਨ ਕਹੂੰ ਭੈਰਵ ਭਭਕਾਰੈ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਿਜੈ ਕਪਿ ਕੀ ਭਈ ਹਣਯੋ ਅਸੁਰ ਰਾਵਣ ਤਣਾ ॥ ਭੈ
ਦੱਗ ਅਦੱਗ ਭੱਗੋ ਹਠੀ ਗਹਿ ਗਹਿ ਦਾਂਤਨ ਤ੍ਰਿਣਾ ॥ ੩੭੪ ॥ ਉਤੈ ਦੂਤ ਰਾਵਣੈ ਜਾਇ ਹਤ ਬੀਰ ਸੁਣਾਯੋ ॥ ਇਤ ਕਪਿਪਤਿ ਅਰੁ ਰਾਮ
ਦੂਤ ਅੰਗਦਹਿ ਪਠਾਯੋ ॥ ਕਹੀ ਕੱਥ ਤਿਹ ਸੱਥ ਗੱਥ ਕਰਿ ਤੱਥ ਸੁਣਾਯੋ ॥ ਮਿਲਹੁ ਦੇਹੁ ਜਾਨਕੀ ਨਾਤਰੁ ਤੁਹਿ ਆਯੋ ॥ ਪਗ ਭੇਟ ਚਲਤ ਭਯੋ
ਬਾਲਿ ਸੁਤ ਪ੍ਰਿਸਟ ਪਾਨ ਰਘੁਬਰ ਧਰੇ ॥ ਭਰ ਅੰਕ ਪੁਲਕ ਤਨ ਪਸਜਿਯੋ ਭਾਂਤ ਅਨਿਕ ਆਸਿਖ ਕਰੇ ॥ ੩੭੫ ॥

ਪ੍ਰਤਿ ਉੱਤਰ ਸੰਬਾਦ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਦੇਹ ਸੀਆ ਦਸਕੰਧ ਛਾਹਿ ਨਹੀਂ ਦੇਖਨ ਪੈਹੋ ॥ ਲੰਕ ਛੀਨ ਲੀਜੀਐ ਲੰਕ ਲਖਿ ਜੀਤ ਨ ਜੈਹੋ ॥
ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਖੈ ਜਿਨ ਘੋਰੁ ਪਿੱਖ ਕਸ ਜੁੱਧ ਮਚੈਹੋ ॥ ਰਾਮ ਸਹਿਤ ਕਪਿ ਕਟਕ ਆਜ ਮ੍ਰਿਗ ਸਯਾਰ ਖਵੈਹੋ ॥ ਜਿਨ ਕਰ ਸੁ ਗਰਬੁ ਸੁਣ ਮੂੜੁ ਸਤ

ਗਰਬ ਗਵਾਇ ਘਨੇਰ ਘਰ ॥ ਬਸ ਕਰੇ ਸਰਬ ਘਰ ਗਰਬ ਹਮ ਏ ਕਿਨ ਮਹਿ ਦ੍ਰੈ ਦੀਨ ਨਰ ॥ ੩੭੬ ॥

ਰਾਵਨ ਬਾਚ ਅੰਗਦ ਸੋ ॥ ਛਪੈ ॥ ਅਗਨਿ ਪਾਕ ਕਹੁ ਕਰੈ ਪਵਨ ਮੁਰ ਬਾਰ ਬੁਹਾਰੈ ॥ ਚਵਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਧਰੈ ਸੂਰ ਛੱਤ੍ਰਹਿ ਸਿਰ ਢਾਰੈ ॥ ਮਦ ਲੱਛਮੀ ਪਿਆਵੰਤ ਬੇਦ ਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮ ਉਚਾਰਤ ॥ ਬਰਨ ਬਾਰ ਨਿਤ ਭਰੇ ਔਰ ਕੁਲੁ ਦੇਵ ਜੁਹਾਰਤ ॥ ਨਿਜ ਕਹਤਿ ਸੁ ਬਲ ਦਾਨਵ ਪ੍ਰਬਲ ਦੇਤ ਧਨੁਦਿ ਜਛ ਮੋਹਿ ਕਰ ॥ ਵੈ ਜੁੱਧ ਜੀਤ ਤੇ ਜਾਂਹਿਗੇ ਕਹਾਂ ਦੇਇ ਤੇ ਦੀਨ ਨਰ ॥ ੩੭੭ ॥ ਕਹਿ ਹਾਰਜੋ ਕਪਿ ਕੋਟ ਦਈਤ ਪਤਿ ਇਕ ਨ ਮਾਨੀ ॥ ਉਠਤ ਪਾਵ ਰੁਪਿਯੋ ਸਭਾ ਮੱਧਿ ਸੋ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥ ਬਕੇ ਸਕਲ ਅਮੁਰਾਰਿ ਪਾਵ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਉਚੱਕਯੋ ॥ ਗਿਰੇ ਧਰਨ ਮੁਰਛਾਇ ਬਿਮਨ ਦਾਨਵ ਦਲ ਬੱਕਯੋ ॥ ਲੈ ਚਲਯੋ ਬਭੀਛਨ ਭ੍ਰਾਤ ਤਿਹ ਬਾਲਿ ਪੁੱਤ੍ਰ ਧੂਸਰ ਬਰਨ ॥ ਭਟ ਹਟਕ ਬਿਕਟ ਤਿਹ ਨਾਸ ਕੇ ਚਲ ਆਯੋ ਜਿਤ ਰਾਮ ਰਨ ॥ ੩੭੮ ॥ ਕਹਿ ਬੁਲਯੋ ਲੰਕੇਸ ਤਾਹਿ ਪ੍ਰਭ ਰਾਜੀਵ ਲੋਚਨ ॥ ਕੁਟਲ ਅਲਕ ਮੁਖ ਛਕੇ ਸਕਲ ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਮੋਚਨ ॥ ਕੁਪੇ ਸਰਬ ਕਪਿਰਾਜ ਬਿਜੈ ਪਹਲੀ ਰਣ ਚੱਖੀ ॥ ਫਿਰੇ ਲੰਕ ਗੜਿ ਘੇਰਿ ਦਿਸਾ ਦੱਛਣੀ ਪਰੱਖੀ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਰੈ ਬਭੀਛਨ ਲੰਕਪਤਿ ਸੁਣੀ ਬਾਤਿ ਰਾਵਣ ਘਰਣਿ ॥ ਸੁੱਧਿ ਸੱਤ ਤੱਥਿ ਬਿਸਰਤ ਭਰੀ ਗਿਰੀ ਧਰਣਿ ਘਰ ਹੁਐ ਬਿਮਣ ॥ ੩੭੯ ॥

ਮਦੋਦਰੀ ਬਾਚ ॥ ਅਟੰਛਣ ਛੰਦ ॥ ਸੂਰ ਬੀਰਾ ਸਜੇ ਘੋਰ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਭਾਜ ਕੰਤਾ ਸੁਣੇ ਰਾਮ ਆਏ ॥ ਬਾਲ ਮਾਰਜੋ ਬਲੀ ਸਿੰਧ ਪਾਟਯੋ ਜਿਨੈ ਤਾਹਿ ਸੋ ਬੈਰਿ ਕੈਸੇ ਰਚਾਏ ॥ ਬਯਾਧ ਜੀਤਯੋ ਜਿਨੈ ਜੰਭ ਮਾਰਯੋ ਉਨੈ ਰਾਮ ਅਉਤਾਰ ਸੋਈ ਸੁਹਾਏ ॥ ਦੇ ਮਿਲੇ ਜਾਨਕੀ ਬਾਤ ਹੈ ਸਿਆਨ ਕੀ ਚਾਮ ਕੇ ਦਾਮ ਕਾਹੇ ਚਲਾਏ ॥ ੩੮੦ ॥

ਰਾਵਣ ਬਾਚ ॥ ਬਯੂਹ ਸੈਨਾ ਸਜੇ ਘੋਰ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਕੋਟ ਜੋਧਾ ਗਜੇ ਆਨ ਨੇਰੇ ॥ ਸਾਜ ਸੰਜੋਹ ਸੰਬੂਹ ਸੈਨਾ ਸਭੇ ਆਜ ਮਾਰੇ ਤਰੈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤੇਰੇ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਜੀਤੋ ਕਰੋ ਜੱਛ ਰੀਤੋ ਧਨੰ ਨਾਰਿ ਸੀਤਾ ਬਰੰ ਜੀਤ ਜੁੱਧੈ ॥ ਸੁਰਗ ਪਾਤਾਲ ਆਕਾਸ ਜੁਆਲਾ ਜਰੈ ਬਾਚਿ ਹੈ ਰਾਮ ਕਾ ਮੋਰ ਕੁੱਧੈ ॥ ੩੮੧ ॥

ਮਦੋਦਰੀ ਬਾਚ ॥ ਤਾਰਕਾ ਜਾਤ ਹੀ ਘਾਤ ਕੀਨੀ ਜਿਨੈ ਅਉਰ ਸੁਬਾਹ ਮਾਰੀਚ ਮਾਰੇ ॥ ਬਯਾਧ ਬੱਧਯੋ ਖਰੰ ਦੂਖਣੰ ਖੇਤ ਬੈ ਏਕ ਹੀ ਬਾਣ ਸੋ ਬਾਲਿ ਮਾਰੇ ॥ ਧੂਮ੍ਰ ਅੱਛਾਦ ਅਉ ਜਾਂਬੁ ਮਾਲੀ ਬਲੀ ਪ੍ਰਾਣ ਹੀਣੰ ਕਰਯੋ ਜੁੱਧ ਜੈਕੈ ॥ ਮਾਰਿ ਹੈ ਤੋਹਿ ਯੋ ਸਯਾਰ ਕੇ ਸਿੰਘ ਜਯੋਂ ਲੇਹਿਗੇ ਲੰਕ ਕੋ ਡੰਕ ਦੈਕੈ ॥ ੩੮੨ ॥

ਰਾਵਨ ਬਾਚ ॥ ਚਉਰ ਚੰਦ੍ਰ ਕਰੰ ਛੱਤ੍ਰ ਸੂਰੰ ਧਰੰ ਬੇਦ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰਰੰ ਦੁਆਰ ਮੇਰੇ ॥ ਪਾਕ ਪਾਵਕ ਕਰੰ ਨੀਰ ਬਰਣ ਭਰੰ ਜੱਛ ਬਿੱਦਿਆ ਧਰੰ ਕੀਨ ਚੇਰੇ ॥ ਅਰਬ ਖਰਬੰ ਪੁਰੰ ਚਰਬ ਸਰਬੰ ਕਰੇ ਦੇਖੁ ਕੈਸੇ ਕਰੋ ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥ ਚਿੰਕ ਹੈ ਚਾਵਡਾ ਫਿੰਕ ਹੈ

ਫਿੱਕਰੀ ਨਾਚ ਹੈ ਬੀਰ ਬੈਤਾਲ ਪ੍ਰੇਤ ॥ ੩੮੩ ॥

ਮਦੇਦਰੀ ਬਾਚ ॥ ਤਾਸ ਨੇਜੇ ਦੁਲੈ ਘੋਰ ਬਾਜੇ ਬਜੈ ਰਾਮ ਲੀਨੇ ਦਲੈ ਆਨ ਦੂਕੇ ॥ ਬਾਨਰੀ ਪੂਤ ਚਿੰਕਾਰ ਅਪਾਰੇ ਕਰੇ ਮਾਰ ਮਾਰੇ
ਚਹੂੰ ਓਰ ਕੂਕੇ ॥ ਭੀਮ ਭੇਰੀ ਬਜੈ ਜੰਗ ਜੋਧਾ ਗਜੈ ਬਾਨ ਚਾਪੈ ਚਲੈ ਨਾਹਿ ਜਉ ਲੋ ॥ ਬਾਤ ਕੇ ਮਾਨੀਐ ਘਾਤੁ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ਰਾਵਰੀ ਦੇਹ ਕੀ
ਸਾਂਤ ਤਉ ਲੋ ॥ ੩੮੪ ॥ ਘਾਟ ਘਾਟੈ ਰੁਕੋ ਬਾਟ ਬਾਟੈ ਤੁਪੇ ਐਂਠ ਬੈਠੇ ਕਹਾ ਰਾਮ ਆਏ ॥ ਖੋਰ ਹਰਾਮ ਹਰੀਫ ਕੀ ਆਖ ਤੈ ਚਾਮ ਕੇ ਦਾਮ
ਕੈਸੇ ਚਲਾਏ ॥ ਹੋਇਗੋ ਖੁਆਰ ਬਿਸੀਆਰ ਖਾਨਾ ਤੁਰਾ ਬਾਨਰੀ ਪੂਤ ਜਉ ਲੋ ਨ ਗਜਿ ਹੈ ॥ ਲੰਕ ਕੇ ਛਾਡਿ ਕੈ ਕੋਟਿ ਕੈ
ਫਾਧ ਕੈ ਆਸੁਰੀ ਪੂਤ ਲੈ ਘਾਸਿ ਭਜਿ ਹੈ ॥ ੩੮੫ ॥

ਰਾਵਣ ਬਾਚ ॥ ਬਾਵਰੀ ਰਾਂਡ ਕਿਆ ਭਾਂਡ ਬਾਤੈਂ ਬਕੈ ਰੰਕ ਸੇ ਰਾਮ ਕਾ ਛੋਡ ਰਾਸਾ ॥ ਕਾਢ ਹੋ ਬਾਂਸਿ ਦੇ ਬਾਨ ਬਾਜੀਗਰੀ
ਦੇਖਿ ਹੋ ਆਜ ਤਾਕੇ ਤਮਾਸਾ ॥ ਬੀਸ ਬਾਹੁ ਧਰੇ ਸੀਸ ਦਸਯੋ ਸਿਰੈ ਸੈਣ ਸੰਬੂਹ ਹੈ ਸੰਗ ਮੇਰੇ ॥ ਭਾਜ ਜੈਹੈ ਕਹਾਂ ਬਾਟ ਪੈ ਹੈਂ ਉਹਾਂ ਮਾਰਿ ਹੋਂ
ਬਾਜ ਜੈਸੇ ਬਟੇਰੇ ॥ ੩੮੬ ॥ ਏਕ ਏਕ ਹਿਰੈ ਝੂਮ ਝੂਮ ਮਰੈਂ ਆਪਿ ਆਪਿ ਗਿਰੈਂ ਹਾਕੁ ਮਾਰੇ ॥ ਲਾਗ ਜੈ ਹੋਉ ਤਹਾਂ ਭਾਜ ਜੈ ਹੈ ਜਹਾਂ ਫੂਲ ਜੈਹੈ
ਕਹਾਂ ਤੈ ਉਬਾਰੇ ॥ ਸਾਜ ਬਾਜੈ ਸਬੈ ਆਜ ਲੈ ਹੋਉਂ ਤਿਨੈ ਰਾਜ ਕੈਸੇ ਕਰੈ ਕਾਜ ਮੇ ਸੋ ॥ ਬਾਨਰੈ ਛੈ ਕਰੋਂ ਰਾਮ ਲੱਛੈ ਹਰੇ ਜੀਤ ਹੋਂ ਹੋਡ ਤਉ ਆਨ
ਤੇਸੇ ॥ ੩੮੭ ॥ ਕੋਟਿ ਬਾਤੈਂ ਗੁਨੀ ਏਕ ਕੈ ਨ ਸੁਨੀ ਕੋਪਿ ਮੁੰਡੀ ਧੁਨੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਪੱਠੈ ॥ ਏਕ ਨਾਰਾਂਤ ਦੇਵਾਂਤ ਦੂਜੇ ਬਲੀ ਭੂਮ ਕੰਪੀ ਰਣ ਬੀਰ ਉੱਠੈ ॥
ਸਾਰ ਭਾਰੰ ਪਰੇ ਧਾਰ ਧਾਰੰ ਬਜੀ ਕ੍ਰੋਹ ਕੈ ਲੋਹ ਕੀ ਛਿੱਟ ਛੁੱਟੈਂ ॥ ਰੰਡ ਧੁਕ ਧੁਕ ਪਰੈ ਘਾਇ ਭਕ ਭਕ ਕਰੈ ਬਿੱਥਰੀ ਜੁੱਥ ਸੇ ਲੁੱਥ ਲੁੱਟੈਂ ॥ ੩੮੮ ॥
ਪੱਤ੍ਰ ਜੁੱਗਣ ਭਰੈ ਸੱਦ ਦੇਵੀ ਕਰੈ ਨੱਦ ਭੈਰੋਂ ਰਰੈ ਗੀਤ ਗਾਵੈ ॥ ਭੂਤ ਐ ਪ੍ਰੇਤ ਬੈਤਾਲ ਬੀਰ ਬਲੀ ਮਾਸ ਅਹਾਰ ਤਾਰੀ ਬਜਾਵੈ ॥
ਜੱਛ ਗੰਧੂਬ ਅਉ ਸਰਬ ਬਿੱਦਿਆ ਧਰੈ ਮੱਧਿ ਆਕਾਸ ਭਯੋ ਸੱਦ ਦੇਵੰ ॥ ਲੁੱਥ ਬਿੱਥਰੀ ਹੂਹ ਕੂਹ ਭਰੀ ਮੱਚੀਯੋ ਜੁੱਧ ਅਨੂਪ ਅਤੇਵੰ ॥ ੩੮੯ ॥

ਸੰਗੀਤ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਕਾਗੜ ਦੀ ਕੁੱਪਯੋ ਕਪਿ ਕਟਕ ਬਾਗੜ ਦੀ ਬਾਜਨ ਰਣ ਬੱਜੀਯ ॥ ਤਾਗੜ ਦੀ ਤੇਗ ਝਲਹਲੀ ਗਾਗੜ ਦੀ
ਜੋਧਾ ਗਲ ਗੱਜੀਯ ॥ ਸਾਗੜ ਦੀ ਸੂਰ ਸੰਮੁਹੇ ਨਾਗੜ ਦੀ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਨੱਚਯੋ ॥ ਬਾਗੜ ਦੀ ਬੀਰ ਬੈਤਾਲ ਆਗੜ ਦੀ ਆਰਣ ਰੰਗ
ਰੱਚਯੋ ॥ ਸੰ ਸਾਗੜ ਦੀ ਸੁਭਟ ਨੱਚੇ ਸਮਰ ਫਾਗੜ ਦੀ ਫੁੰਕ ਫਣੀਅਰ ਕਰੈਂ ॥ ਸੰ ਸਾਗੜ ਦੀ ਸਮਟੈ ਸੁੰਕੜੈ ਫਣਪਤਿ ਫਣਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਧਰੈਂ ॥
੩੯੦ ॥ ਫਾਗੜ ਦੀ ਫੁੰਕ ਫਿੱਕਰੀ ਰਾਗੜ ਦੀ ਰਣ ਗਿੱਧ ਰੜੱਕੈ ॥ ਲਾਗੜ ਦੀ ਲੁੱਥ ਬਿੱਥਰੀ ਭਾਗੜ ਦੀ ਭਟ ਘਾਇ ਭਭੱਕੈ ॥ ਬਾਜੜ ਦੀ
ਬਰੱਖਤ ਬਾਣ ਝਾਗੜ ਦੀ ਝਲਮਲਤ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥ ਗਾਗੜ ਦੀ ਗੱਜ ਸੰਜਰੈ ਕਾਗੜ ਦੀ ਕੱਛੈ ਕਿੱਕਾਣੰ ॥ ਬੰ ਬਾਗੜ ਦੀ ਬਹਤ ਬੀਰਨ ਸਿਰਨ
ਤਾਗੜ ਦੀ ਤਮਕਿ ਤੇਗੀ ਕੜੀਅ ॥ ਝੰ ਝਾਗੜ ਦੀ ਝੜਕ ਦੇ ਝੜ ਸਮੈ ਝਲਮਲ ਝੁਕਿ ਬਿੱਜੁਲ ਝੜੀਅ ॥ ੩੯੧ ॥ ਨਾਗੜ ਦੀ ਨਾਰਾਂਤਕ ਗਿਰਤ

ਦਾਗੜ ਦੀ ਦੇਵਾਂਤਕ ਧਾਯੋ ॥ ਜਾਗੜ ਦੀ ਜੁੱਧ ਕਰਿ ਤੁਮਲ ਸਾਗੜ ਦੀ ਸੁਰ ਲੋਕ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਦਾਗੜ ਦੀ ਦੇਵ ਰਹਸੰਤ ਆਗੜ ਦੀ ਆਸੁਰਣ
ਰਣ ਸੋਗੀ ॥ ਸਾਗੜ ਦੀ ਸਿੱਧ ਸਰਸੰਤ ਨਾਗੜ ਦੀ ਨਾਚਤ ਤਜਿ ਜੋਗੀ ॥ ਖੰ ਖਾਗੜ ਦੀ ਖਜਾਹ ਭਏ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਖਲ ਪਾਗੜ ਦੀ ਪੁਹਪ ਡਾਰਤ
ਅਮਰ ॥ ਜੰ ਜਾਗੜ ਦੀ ਸਕਲ ਜੈ ਜੈ ਜਪੈਂ ਸਾਗੜ ਦੀ ਸੁਰ ਪੁਰਹਿ ਨਾਰ ਨਰ ॥ ੩੯੨ ॥ ਰਾਗੜ ਦੀ ਰਾਵਣਹਿ ਸੁਨਯੋ ਸਾਗੜ ਦੀ ਦੇਉ
ਸੁਤ ਰਣ ਜੁੱਝੇ ॥ ਬਾਗੜ ਦੀ ਬੀਰ ਬਹੁ ਗਿਰੇ ਆਗੜ ਦੀ ਆਹਵਹਿ ਅਰੁੱਝੇ ॥ ਲਾਗੜ ਦੀ ਲੁੱਥ ਬਿੱਥੁਰੀ ਚਾਗੜ ਦੀ ਚਾਂਵੰਡ ਚਿੰਕਾਰੰ ॥
ਨਾਗੜ ਦੀ ਨਦ ਭਏ ਗੱਦ ਕਾਗੜ ਦੀ ਕਾਲੀ ਕਿਲਕਾਰੰ ॥ ਭੰ ਭਾਗੜ ਦੀ ਭਯੰਕਰ ਜੁਧ ਭਯੋ ਜਾਗੜ ਦੀ ਜੂਹ ਜੁੱਗਣ ਜੁਰੀਅ ॥
ਕੰ ਕਾਗੜ ਦੀ ਕਿਲਕੱਤ ਕੁਹਰ ਕਰ ਪਾਗੜ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰ ਸ੍ਰੇਣਤ ਭਰੀ ॥ ੩੯੩ ॥

ਇਤਿ ਦੇਵਾਂਤਕ ਨਰਾਂਤਕ ਬਧਹਿ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤਮਸਤ ॥ ੯ ॥

ਅਥ ਪ੍ਰਹਸਤ ਜੁਧ ਕਥਨੰ ॥

ਸੰਗੀਤ ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਪਾਗੜ ਦੀ ਪ੍ਰਹਸਤ ਪਠਿਯੋ ਦਾਗੜਦੀ ਦੇ ਕੈ ਅਨਗਨ ॥ ਕਾਗੜਦੀ ਕੰਪ ਭੂਅ ਉਠੀ ਬਾਗੜਦੀ
ਬਾਜੀਯ ਖੁਰੀ ਅਨਤਨ ॥ ਨਾਗੜਦੀ ਨੀਲ ਤਿਹ ਝਿਣਯੋ ਭਾਗੜਦੀ ਗਹਿ ਭੂਮ ਪਛਾੜੀਅ ॥ ਸਾਗੜਦੀ ਸਮਰ ਹਹ ਕਾਰ ਦਾਗੜਦੀ ਦਾਨਵ
ਦਲ ਭਾਰੀਅ ॥ ਘੰ ਘਾਗੜ ਦੀ ਘਾਇ ਭਕ ਭਕ ਕਰਤ ਰਾਗੜਦੀ ਰੋਹਿਰ ਰਣ ਰੰਗ ਬਹਿ ॥ ਜੰ ਜਾਗੜ ਦੀ ਜੁਯਹ ਜੁੱਗਣ ਜਪੈ ਕਾਗੜ ਦੀ ਕਾਕ
ਕਰ ਕਹਕ ਕਹ ॥ ੩੯੪ ॥ ਪਾਗੜ ਦੀ ਪ੍ਰਹਸਤ ਜੁਝੰਤ ਲਾਗੜ ਦੀ ਲੈ ਚਲਯੋ ਅੱਪ ਦਲ ॥ ਭਾਗੜ ਦੀ ਭੂਮ ਭੜਹੜੀ ਕਾਗੜ ਦੀ ਕੰਪੀ ਦੇਈ
ਜਲ ਬਲ ॥ ਨਾਗੜ ਦੀ ਨਾਦ ਨਿੱਹਨੱਦ ਭਾਗੜ ਦੀ ਰਣ ਭੇਰ ਭਯੰਕਰ ॥ ਸਾਗੜ ਦੀ ਸਾਂਗ ਝਲਹਲਤ ਚਾਗੜ ਦੀ ਚਮਕੰਤ ਚਲਤ ਸਰ ॥
ਖੰ ਖਾਗੜ ਦੀ ਖਤ ਖੜਗ ਖਿਮਕਤ ਖਹਤ ਚਾਗੜਦੀ ਚਟਕ ਚਿਨਗੈਂ ਕਢੈ ॥ ਠੰ ਠਾਗੜ ਦੀ ਠਾਟ ਠੱਟ ਕਰ ਮਨੇ ਠਾਗੜਦੀ ਠਣਕ ਠਠਿਅਰ
ਗਢੈ ॥ ੩੯੫ ॥ ਢਾਗੜ ਦੀ ਢਾਲ ਉਛਲਹਿ ਬਾਗੜ ਦੀ ਰਣ ਬੀਰ ਬਥੱਕਹਿ ॥ ਆਗੜਦੀ ਇੱਕ ਲੈ ਚਲੈਂ ਇਕ ਕਹੁ ਇਕ ਉਚੱਕਹਿ ॥ ਤਾਗੜ ਦੀ
ਤਾਲ ਤੰਬੂਰ ਬਾਗੜ ਦੀ ਰਣ ਬੀਨ ਸੁ ਬੱਜੈ ॥ ਸਾਗੜਦੀ ਸੰਖ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਗੜ ਦੀ ਗੈਵਰ ਗਲ ਗੱਜੈ ॥ ਧੰ ਧਾਗੜ ਦੀ ਧਰਣਿ ਧੜ ਧੁਕਿ ਪਰਤ
ਚਾਗੜਦੀ ਚਕਤ ਚਿਤ ਮਹਿ ਅਮਰ ॥ ਪੰ ਪਾਗੜ ਦੀ ਪੁਹਪ ਬਰਖਾ ਕਰਤ ਜਾਗੜ ਦੀ ਜੱਛ ਗੰਧੂਬ ਬਰ ॥ ੩੯੬ ॥ ਝਾਗੜ ਦੀ ਝੁੱਝ ਭਟ
ਗਿਰੈਂ ਮਾਗੜ ਦੀ ਮੁਖ ਮਾਰ ਉਚਾਰੈ ॥ ਸਾਗੜ ਦੀ ਸੰਜ ਪੰਜਰੇ ਘਾਘੜ ਦੀ ਘਣੀਅਰ ਜਣੁ ਕਾਰੈ ॥ ਤਾਗੜ ਦੀ ਤੀਰ ਬਰਖੰਤ ਗਾਗੜ ਦੀ ਗਹਿ

ਗਦ ਗ੍ਰਿਸਟੰ ॥ ਮਾਗੜ ਦੀ ਮੰਤ੍ਰ ਮੁਖ ਜਪੈਂ ਆਗੜ ਦੀ ਅਛਰ ਬਰ ਇਸਟੰ॥ ਸੰ ਸਾਗੜ ਦੀ ਸਦਾ ਸ਼ਿਵ ਸਿਮਰ ਕਰ ਜਾਗੜ ਦੀ ਜੂਝ ਜੋਧਾ ਮਰਤ॥
ਸੰ ਸਾਗੜ ਦੀ ਸੁਭਟ ਸਨਮੁਖ ਗਿਰਤ ਆਗੜ ਦੀ ਅਪਛਰਨ ਕੱਹ ਬਰਤ ॥ ੩੯੭ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਇਤੈ ਉੱਚਰੇ ਰਾਮ ਲੰਕੇਸ ਬੈਣੰ ॥ ਉਤੈ ਦੇਵ ਦੇਖੈ ਚੜੈ ਰਥ ਗੈਣੰ ॥ ਕਹੋ ਏਕ ਏਕੰ ਅਨੇਕੰ
ਪ੍ਰਕਾਰੰ ॥ ਮਿਲੇ ਜੁੱਧ ਜੇਤੇ ਸਮੰਤੰ ਲੁਝਾਰੰ ॥ ੩੯੮ ॥

ਬਭੀਛਣ ਬਾਚ ਰਾਮ ਸੋਂ ਧੁਨੰ ਮੰਡਲਾਕਾਰ ਜਾਕੇ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਸਿਰੰ ਜੈਤ ਪੱਤ੍ਰੰ ਸਿਤੰ ਛੱਤ੍ਰ ਛਾਜੈ ॥ ਰਬੰ ਬੇਸਟਤੰ ਬਯਾਘ੍ਰ ਚਰਮੰ
ਅਭੀਤੰ ॥ ਤਿਸੈ ਨਾਥ ਜਾਨੇ ਹਠੀ ਇੰਦ੍ਰ ਜੀਤੰ ॥ ੩੯੯ ॥ ਨਹੈ ਪਿੰਗ ਬਾਜੀ ਰਬੰ ਜੇਨ ਸੋਭੈਂ ॥ ਮਹਾਂਕਾਇ ਪੇਖੈ ਸਬੈ ਦੇਵ ਛੋਭੈਂ ॥ ਹਰੇ ਸਰਬ
ਗਰਬੰ ਧਨੰ ਪਾਲ ਦੇਵੰ ॥ ਮਹਾਂਕਾਇ ਨਾਮਾ ਮਹਾਂਬੀਰ ਜੇਵੰ ॥ ੪੦੦ ॥ ਲਗੇ ਮਜੂਰ ਬਰਣੰ ਰਬੰ ਜੇਮ ਬਾਜੀ ॥ ਬਕੈ ਮਾਰ ਮਾਰੰ ਤਜੈ ਬਾਣ
ਰਾਜੀ ॥ ਮਹਾਂ ਜੁੱਧ ਕੇ ਕਰ ਮਹੇਦਰ ਬਖਾਨੇ ॥ ਤਿਸੈ ਜੁੱਧ ਕਰਤਾ ਬਡੇ ਰਾਮ ਜਾਨੇ ॥ ੪੦੧ ॥ ਲਗੇ ਮੁਖਕੰ ਬਰਣ ਬਾਜੀ ਰਬੇਸੰ ॥ ਹਸੈ ਪਉਨ
ਕੇ ਗਉਨ ਕੇ ਚਾਰ ਦੇਸੰ ॥ ਧਰੇ ਬਾਣ ਪਾਣੰ ਕਿਧੇ ਕਾਲ ਰੂਪੰ ॥ ਤਿਸੈ ਰਾਮ ਜਾਨੇ ਸਹੀ ਦਈਤ ਭੂਪੰ ॥ ੪੦੨ ॥ ਫਿਰੈ ਮੋਰ ਪੁੱਛੰ ਦੁਰੈ
ਚਉਰ ਚਾਰੰ ॥ ਰੜੈ ਕਿੱਤਬੰਦੀ ਅਨੰਤੰ ਅਪਾਰੰ ॥ ਰਬੰ ਸੁਵਰਣ ਕੀ ਕਿੰਕਣੀ ਚਾਰ ਸੋਹੈ ॥ ਲਖੇ ਦੇਵ ਕੰਨਿਆ ਮਹਾਂ ਤੇਜ ਮੋਹੈ ॥ ੪੦੩ ॥
ਛਕੈ ਮੱਧ ਜਾਕੀ ਧੁਜਾ ਸਾਰਦੂਲੰ ॥ ਇਹੈ ਦਈਤ ਰਾਜੰ ਦੁਰੰ ਦ੍ਰੋਹ ਮੂਲੰ ॥ ਲਸੈ ਕ੍ਰੀਟ ਸੀਸੰ ਕਸੈ ਚੰਦ੍ਰ ਭਾਕੋ ॥ ਰਮਾ ਨਾਥ ਚੀਨੋ ਦਸੰ ਗ੍ਰੀਵ
ਤਾਕੋ ॥ ੪੦੪ ॥ ਦੁਹੂੰ ਓਰ ਬੱਜੇ ਬਜੰਤ੍ਰ ਅਪਾਰੰ ॥ ਮਚੈ ਸੂਰਬੀਰੰ ਮਹਾਂ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰੰ ॥ ਕਰੈ ਅੱਤ੍ਰ ਪਾਤੰ ਨਿਪਾਤੰਤ ਸੂਰੰ ॥ ਉਠੇ ਮੱਧ ਜੁੱਧੰ
ਕਮੱਧੰ ਕਰੂਰੰ ॥ ੪੦੫ ॥ ਗਿਰੈ ਹੁੰਡ ਮੁੰਡੰ ਭਸੁੰਡੰ ਅਪਾਰੰ ॥ ਰੁਲੇ ਅੰਗ ਭੰਗੰ ਸਮੰਤੰ ਲੁਝਾਰੰ ॥ ਪਰੀ ਕੂਹ ਜੂਹੰ ਉਠੇ ਗੱਦ ਸੱਦੰ ॥ ਜਕੇ ਸੂਰਬੀਰੰ
ਛਕੇ ਜਾਣ ਮੱਦੰ ॥ ੪੦੬ ॥ ਗਿਰੇ ਝੂਮ ਭੂਮੰ ਅਘ੍ਰਮੇਤਿ ਘਾਯੰ ॥ ਉਠੇ ਗੱਦ ਸੱਦੰ ਚੜੇ ਚਉਪ ਚਾਯੰ ॥ ਜੁਝੇ ਬੀਰ ਏਕੰ ਅਨੇਕੰ ਪ੍ਰਕਾਰੰ ॥
ਕਟੇ ਅੰਗ ਜੰਗੰ ਰਟੈਂ ਮਾਰ ਮਾਰੰ ॥ ੪੦੭ ॥ ਛੂਟੈ ਬਾਣ ਪਾਣੰ ਉਠੈਂ ਗੱਦ ਸੱਦੰ ॥ ਰੁਲੇ ਝੂਮ ਭੂਮੰ ਸੁ ਬੀਰੰ ਬਿਹੱਦੰ ॥ ਨਚੇ ਜੰਗ ਰੰਗੰ ਤਤਥਈ
ਤਤੱਥਿਯੰ ॥ ਛੂਟੈ ਬਾਣ ਰਾਜੀ ਫਿਰੈ ਛੂਛ ਹੱਥਿਯੰ ॥ ੪੦੮ ॥ ਗਿਰੇ ਅੰਕੁਸੰ ਬਾਰਣੰ ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥ ਨਚੇ ਕੰਧ ਹੀਣੰ ਕਬੰਧੰ ਅਚੇਤੰ ॥ ਭਰੈਂ
ਖੇਚਰੀ ਪੱਤ੍ਰ ਚਉਸਠ ਚਾਰੀ ॥ ਚਲੇ ਸਰਬ ਆਨੰਦਿ ਹੁਐ ਮਾਸ ਹਾਰੀ ॥ ੪੦੯ ॥ ਗਿਰੇ ਬੰਕੁੜੇ ਬੀਰ ਬਾਜੀ ਸੁ ਦੇਸੰ ॥ ਪਰੇ ਪੀਲਵਾਨੰ
ਛੂਟੇ ਚਾਰ ਕੇਸੰ ॥ ਕਰੈ ਪੈਜਵਾਰੰ ਪ੍ਰਚਾਰੰਤ ਬੀਰੰ ॥ ਉਠੈਂ ਸ਼੍ਰੋਣ ਧਾਰੰ ਅਪਾਰੰ ਹਮੀਰੰ ॥ ੮੧੦ ॥ ਛੂਟੈਂ ਚਾਰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਬਚਿਤ੍ਰੰਤ ਬਾਣੰ ॥ ਚਲੇ
ਬੈਠ ਕੈ ਸੂਰਬੀਰੰ ਬਿਮਾਣੰ ॥ ਗਿਰੇ ਬਾਰੁਣੰ ਬਿੱਥਰੀ ਲੁੱਥ ਜੁੱਥੰ ॥ ਖੁਲੇ ਸੁਰਗ ਦੁਆਰੰ ਗਏ ਵੀਰ ਅਛੁਬੰ ॥ ੪੧੧ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਹਤ ਸੈਨਾ ਭਈ ਰਾਵਣ ਰਾਮ ਬਿਰੁੱਧ ॥ ਲੰਕ ਬੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯੋ ਦਸ ਸਿਰ ਮਹਾਂ ਸਕ੍ਰੁੱਧ ॥ ੪੧੨ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਤਬੈ ਮੁੱਕਲੇ ਦੂਤ ਲੰਕੇਸ ਅੱਪੰ ॥ ਮਨੰ ਬਚ ਕਰਮੰ ਸਿਵੰ ਜਾਪ ਜੱਪੰ ॥ ਸਬੈ ਮੰਤ੍ਰ ਹੀਣੰ ਸਮੈ ਅੰਤ ਕਾਲੰ ॥
 ਭਜੇ ਏਕ ਚਿੱਤੰ ਸੁ ਕਾਲੰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੰ ॥ ੪੧੩ ॥ ਰਬੀ ਪਾਇਕੰ ਦੰਤ ਪੰਤੀ ਅਨੰਤੰ ॥ ਚਲੇ ਪੱਖਰੇ ਬਾਜ ਰਾਜੰ ਸੁਭੰਤੰ ॥ ਧਸੇ ਨਾਸਕਾ ਸ੍ਰੇਣ
 ਮੱਤੰ ਸੁ ਬੀਰੰ ॥ ਬੱਜੇ ਕਾਨ੍ਹਰੇ ਡੰਕ ਡਉਰੂ ਨਵੀਰੰ ॥ ੪੧੪ ॥ ਬਜੈ ਲਾਗ ਬਾਦੰ ਨਿਨਾਦੰਤਿ ਵੀਰੰ ॥ ਉਠੇ ਗੱਦ ਸੱਦੰ ਨਿਨੱਦੰ ਨਵੀਰੰ ॥
 ਭਏ ਆਕੁਲੰ ਬਿਆਕਲੰ ਛੋਰਿ ਭਾਗਿਅੰ ॥ ਬਲੀ ਕੁੰਭਕਾਨੰ ਤਉ ਨਾਹਿ ਜਾਗਿਅੰ ॥ ੪੧੫ ॥ ਚਲੇ ਛਾਡਿਕੈ ਆਸ ਪਾਸੰ ਨਿਰਾਸੰ ॥ ਭਏ ਭ੍ਰਾਤ ਕੇ
 ਜਾਗਥੇ ਤੇ ਉਦਾਸੰ ॥ ਤਬੈ ਦੇਵ ਕੰਨਿਆ ਕਰਜੇ ਗੀਤ ਗਾਨੰ ॥ ਉਠਜੇ ਦੇਵ ਦੋਖੀ ਗਦਾ ਲੀਸ ਪਾਨੰ ॥ ੪੧੬ ॥ ਕਰੇ ਲੰਕ ਦੇਸੰ ਪ੍ਰਵੇਸੰਤਿ
 ਸੂਰੰ ॥ ਬਲੀ ਬੀਸ ਬਾਹੰ ਮਹਾਂ ਸਸਤ੍ਰ ਪੂਰੰ ॥ ਕਰੈ ਲਾਗ ਮੰਤ੍ਰ ਕੁਮੰਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰੰ ॥ ਇਤੈ ਉਚਰੇ ਬੈਣ ਭ੍ਰਾਤੰ ਲੁਝਾਰੰ ॥ ੪੧੭ ॥ ਜਲੰ ਗਾਗਰੀ
 ਸਪਤ ਸਾਹੱਸ੍ਰ ਪੂਰੰ ॥ ਮੁਖੰ ਪੁੱਛ ਲਜੇ ਕੁੰਭਕਾਨੰ ਕਰੂਰੰ ॥ ਕੀਯੇ ਮਾਸ ਹਾਰੰ ਮਹਾ ਮੱਦਯ ਪਾਨੰ ॥ ਉਠਜੇ ਲੈ ਗਦਾ ਕੇ ਭਰਜੇ ਵੀਰ ਮਾਨੰ ॥ ੪੧੮ ॥
 ਭਜੀ ਬਾਨਰੀ ਪੇਖ ਸੈਨਾ ਅਪਾਰੰ ॥ ਤ੍ਰਸੇ ਜੂਥ ਪੈ ਜੂਥ ਜੋਧਾ ਜੁਝਾਰੰ ॥ ਉਠੇ ਗੱਦ ਸੱਦੰ ਨਿਨੱਦੰਤਿ ਵੀਰੰ ॥ ਫਿਰੈ ਰੁੰਡ ਮੁੰਡੇ ਤਨੰ ਤੱਛ ਤੀਰੰ ॥ ੪੧੯ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਗਿਰੈਂ ਮੁੰਡ ਤੁੰਡ ਭਸੁੰਡ ਗਜਾਨੰ ॥ ਫਿਰੈਂ ਰੁੰਡ ਮੁੰਡੇ ਸੁ ਝੁੰਡੇ ਨਿਸਾਨੰ ॥ ਰੜੇ ਕੰਕ ਬੰਕ ਸੱਸੰਕੰਤ ਜੋਧੰ ॥
 ਉਠੀ ਕੂਹ ਜੂਹੰ ਮਿਲੇ ਸੈਣ ਕ੍ਰੋਧੰ ॥ ੪੨੦ ॥ ਝਿਮੀ ਤੇਗ ਤੇਜੰ ਸਰੋਸੰ ਪ੍ਰਹਾਰੰ ॥ ਖਿਮੀ ਦਾਮਨੀ ਜਾਣ ਭਾਦੋਂ ਮਝਾਰੰ ॥ ਹਸੇ ਕੰਕ ਬੰਕ
 ਕਸੇ ਸੂਰ ਵੀਰੰ ॥ ਢਲੀ ਢਾਲ ਮਾਲੰ ਸੁਭੇ ਤੱਛ ਤੀਰੰ ॥ ੪੨੧ ॥

ਬਿਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਹੱਕ ਦੇਬੀ ਕਰੰ ॥ ਸੱਦ ਭੈਰੋਂ ਰਰੰ ॥ ਚਾਵਡੀ ਚਿੰਕਰੰ ॥ ਡਾਕਣੀ ਡਿੰਕਰੰ ॥ ੪੨੨ ॥ ਪੱਤ੍ਰ ਜੁੱਗਣ ਭਰੰ ॥
 ਲੁੱਥ ਬਿੱਥੁਥਰੰ ॥ ਸੱਮੁਹੇ ਸੰਘਰੰ ॥ ਹੂਹ ਕੂਹੰ ਭਰੰ ॥ ੪੨੩ ॥ ਅੱਛਰੀ ਉਛਰੰ ॥ ਸਿੰਧੁਰੇ ਸਿੰਧੁਰੰ ॥ ਮਾਰ ਮਾਰੁਚੁਰੰ ॥ ਬੱਜ ਗੱਜੇ ਸਰੰ ॥ ੪੨੪ ॥

ਬਿਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਉੱਝਰੇ ਲੁੱਝਰੰ ॥ ਝੁੱਮਰੇ ਜੁੱਝਰੰ ॥ ਬੱਜੀਯੰ ਡੰਮਰੰ ॥ ਤਾਲਣੇ ਤੁੰਬਰੰ ॥ ੪੨੫ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਪਰੀ ਮਾਰ ਮਾਰੰ ॥ ਮੰਡੇ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰੰ ॥ ਰਟੇ ਮਾਰ ਮਾਰੰ ॥ ਤੁਟੇ ਖੱਗ ਧਾਰੰ ॥ ੪੨੬ ॥ ਉਠੈ ਛਿੱਛ ਅਪਾਰੰ ॥
 ਬਹੈ ਸ੍ਰੇਣ ਧਾਰੰ ॥ ਹਸੈ ਸਾਸ ਹਾਰੰ ॥ ਪੀਐ ਸ੍ਰੇਣ ਸਜਾਰੰ ॥ ੪੨੭ ॥ ਗਿਰੈ ਚਉਰ ਚਾਰੰ ॥ ਭਜੇ ਏਕ ਹਾਰੰ ॥ ਰਟੇ ਏਕ ਮਾਰੰ ॥ ਗਿਰੇ
 ਸੂਰ ਸੁਆਰੰ ॥ ੪੨੮ ॥ ਚਲੇ ਏਕੁ ਸੁਆਰੰ ॥ ਪਰੇ ਏਕ ਬਾਰੰ ॥ ਬਡੇ ਜੁੱਧ ਪਾਰੰ ॥ ਨਿਕਾਰੇ ਹਥਯਾਰੰ ॥ ੪੨੯ ॥ ਕਰੇ ਏਕ ਵਾਰੰ ॥ ਲਸੈ ਖੱਗ
 ਧਾਰੰ ॥ ਉਠੈ ਅੰਗਿਆਰੰ ॥ ਲਥੈ ਬਜੇਮਚਾਰੰ ॥ ੪੩੦ ॥ ਸੁ ਪੈਜੰ ਪਚਾਰੰ ॥ ਮੰਡੇ ਅਸਤ੍ਰ ਧਾਰੰ ॥ ਕਰੈਂ ਮਾਰ ਮਾਰੰ ॥ ਇਕੇਕੰ ਪਚਾਰੰ ॥ ੪੩੧ ॥
 ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਜੁੱਟੈਂ ॥ ਸਰੰ ਸੰਜ ਫੁੱਟੈਂ ॥ ਤੜਕਾਰ ਫੁੱਟੈਂ ॥ ਝੜਕਾਰ ਉੱਠੈਂ ॥ ੪੩੨ ॥ ਸਰੰਧਾਰ ਬੁੱਠੈਂ ॥ ਜੁੱਗੰ ਜੁੱਧ ਜੁੱਠੈਂ ॥ ਰਣੰ ਰੋਸ ਰੁੱਠੈਂ ॥
 ਇਕੰ ਏਕ ਕੁੱਠੈਂ ॥ ੪੩੩ ॥ ਢਲੀ ਢਾਲ ਉੱਠੈਂ ॥ ਅਰੰ ਫਉਜ ਫੁੱਟੈਂ ॥ ਕਿ ਨੇਜੇ ਪਲੱਟੈਂ ॥ ਚਮਤਕਾਰ ਉੱਠੈਂ ॥ ੪੩੪ ॥ ਕਿਤੇ ਭੂਮਿ ਲੁੱਠੈਂ ॥

ਗਿਰੇ ਏਕ ਉੱਠੈ ॥ ਰਣੇ ਫੇਰਿ ਜੁੱਟੈ ॥ ਬਹੇ ਤੇਗ ਤੁੱਟੈ ॥ ੪੩੫ ॥ ਮਚੇ ਵੀਰ ਵੀਰੰ ॥ ਧਰੇ ਵੀਰ ਚੀਰੰ ॥ ਕਰੈ ਸਸਤ੍ਰ ਪਾਤੰ ॥ ਉਠੈ ਅਸਤ੍ਰ
ਘਾਤੰ ॥ ੪੩੬ ॥ ਇਤੈਂ ਬਾਨ ਰਾਜੰ ॥ ਉਤੈਂ ਕੁੰਭ ਕਾਜੰ ॥ ਕਰਜੇ ਸਾਲ ਪਾਤੰ ॥ ਗਿਰਜੇ ਵੀਰ ਭ੍ਰਾਤੰ ॥ ੪੩੭ ॥ ਦੇਉ ਜਾਘ ਫੂਟੀ ॥ ਰਤੰ ਧਾਰ
ਫੂਟੀ ॥ ਗਿਰੇ ਰਾਮ ਦੇਖੇ ॥ ਬਡੇ ਦੁਸਟ ਲੇਖੇ ॥ ੪੩੮ ॥ ਕਰੀ ਬਾਣ ਬਰਖੰ ॥ ਭਰਜੇ ਸੈਨ ਹਰਖੰ ॥ ਹਣੇ ਬਾਣ ਤਾਣੰ ॥ ਝਿਣਜੇ
ਕੁੰਭਕਾਣੰ ॥ ੪੩੯ ॥ ਭਏ ਦੇਵ ਹਰਖੰ ॥ ਕਰੀ ਪੁਹਪ ਬਰਖੰ ॥ ਸੁਣਜੇ ਲੰਕ ਨਾਥੰ ॥ ਹਣੇ ਭੂਮ ਮਾਥੰ ॥ ੪੪੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਰਾਮਵਤਾਰ ਕੁੰਭ ਕਰਨ ਬਧਹ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤ ॥

ਅਥ ਤ੍ਰਿਮੁੰਡ ਜੁਧ ਕਥਨੰ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਪਠਜੇ ਤੀਨ ਮੁੰਡੰ ॥ ਚਲਜੇ ਸੈਨ ਝੁੰਡੰ ॥ ਕ੍ਰਿਤੀ ਚਿਤ੍ਰ ਜੋਧੀ ॥ ਮੰਡੇ ਪਰਮ ਕ੍ਰੋਧੀ ॥ ੪੪੧ ॥ ਬਕੈਂ ਮਾਰ ਮਾਰੰ ॥
ਤਜੇ ਬਾਣ ਧਾਰੰ ॥ ਹਨੂਮੰਤ ਕੋਪੇ ॥ ਰਣੰ ਪਾਇ ਰੋਪੇ ॥ ੪੪੨ ॥ ਅਸੰ ਛੀਨ ਲੀਨੇ ॥ ਤਿਸੀ ਕੰਠਿ ਦੀਨੇ ॥ ਹਨਜੇ ਖਸਟ
ਨੈਣੰ ॥ ਹਸੇ ਦੇਵ ਗੈਣੰ ॥ ੪੪੩ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਰਾਮ ਵਤਾਰ ਤ੍ਰਿਮੁੰਡ ਬਧਹ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤ

ਅਥ ਮਹੇਦਰ ਮੰਤ੍ਰੀ ਜੁਧ ਕਥਨੰ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਸੁਣਜੇ ਲੰਕ ਨਾਥੰ ॥ ਧੁਣੇ ਸਰਬ ਮਾਥੰ ॥ ਕਰਜੇ ਮੱਦ ਪਾਣੰ ॥ ਭਰੇ ਬੀਰ ਮਾਣੰ ॥ ੪੪੪ ॥
ਮਹਿਖੁਆਸ ਕਰਖੈਂ ॥ ਸਰੰ ਧਾਰ ਬਰਖੈਂ ॥ ਮਹੇਦ੍ਰਾਦ ਵੀਰੰ ॥ ਹਠੇ ਖੱਗ ਧੀਰੰ ॥ ੪੪੫ ॥

ਮੋਹਣੀ ਛੰਦ ॥ ਵਲਹੱਲ ਸੁ ਵੱਲੀ ਵੋਲਾਣੰ ॥ ਰਣ ਰੰਗ ਅਭੰਗ ਕਲੋਲਾਣੰ ॥ ਭਣਣੰਕ ਸੁ ਨੱਦੰ ਨਾਫੀਰੰ ॥ ਬਰਣੰਕ ਸੁ ਬੱਜੇ
ਮੱਜੀਰੰ ॥ ੪੪੬ ॥ ਭਰਣੰਕ ਸੁ ਭੇਰੀ ਘੋਰਾਣੰ ॥ ਜਣ ਸਾਵਣ ਭਾਦੋਂ ਮੋਰਾਣੰ ॥ ਉੱਛਲੀਏ ਪੱਖਰੇ ਪਾਵੰਗੰ ॥ ਮੱਚੇ ਜੁੱਝਾਰੇ ਜੋਧੰਗੰ ॥ ੪੪੭ ॥
ਸਿੰਧੂਰੀਏ ਸੁੰਡੀ ਦੰਤਾਲੇ ॥ ਨੱਚੇ ਪੱਖਰੀਏ ਮੁੱਛਾਲੇ ॥ ਉਰੜੀਏ ਸਰਬੰ ਸੈਣਾਯੰ ॥ ਦੇਖੰਤ ਸੁ ਦੇਵੰ ਗੈਣਾਯੰ ॥ ੪੪੮ ॥ ਝੱਲੇ ਅਵਝੜੀਯੰ ਉਝਾੜੰ ॥
ਰਣ ਉਠੈ ਬੈਹੈਂ ਬੱਥਾੜੰ ॥ ਘੈ ਘੁੱਮੇ ਘਾਯੰ ਅੱਘਾਯੰ ॥ ਭੂਅ ਡਿੱਗੇ ਅੱਧੇ ਅੱਧਾਯੰ ॥ ੪੪੯ ॥ ਰਿਸ ਮੰਡੈ ਛੰਡੈ ਅਉ ਛੰਡੈ ॥ ਹਠਿ ਹੱਸੈ ਕੱਸੈ

ਕੋਅੰਡੈ ॥ ਰਿਸ ਬਾਹੈਂ ਗਾਹੈਂ ਜੋਧਾਣੈ ॥ ਰਣ ਰੋਹੈਂ ਜੋਹੈਂ ਕ੍ਰੋਧਾਣੈ ॥ ੪੫੦ ॥ ਰਣ ਗੱਜੈ ਸੱਜੈ ਸਸਤ੍ਰਾਣੈ ॥ ਧਨੁ ਕਰਖੈਂ ਬਰਖੈਂ ਅਸਤ੍ਰਾਣੈ ॥
 ਦਲ ਗਾਹੈ ਬਾਹੈ ਹਥਿਆਰੈ ॥ ਰਣ ਰੁੱਝੈ ਲੁੱਝੈ ਲੁੱਝਾਰੈ ॥ ੪੫੧ ॥ ਭਟ ਭੇਦੇ ਛੇਦੇ ਬਰਯਾਮੰ ॥ ਭੂਅ ਡਿੱਗੇ ਚਉਰੰ ਚਰਮਾਯੰ ॥ ਉੱਘੇ ਜਣ
 ਨੇਜੇ ਮਤਵਾਲੇ ॥ ਚੱਲੇ ਜਯੋਂ ਰਾਵਲ ਜੱਟਾਲੇ ॥ ੪੫੨ ॥ ਹੱਠੇ ਤਰਵਰੀਏ ਹੰਕਾਰੰ ॥ ਮੱਚੇ ਪੱਖਰੀਏ ਸੂਰਾਰੰ ॥ ਅੱਕੁੜਿਯੰ ਵੀਰੰ ਐਠਾਲੇ ॥
 ਤਨ ਸੋਹੇ ਪੱਤ੍ਰੀ ਪੱਤ੍ਰਾਲੇ ॥ ੪੫੩ ॥

ਨਵ ਨਾਮਕ ਛੰਦ ॥ ਤਰ ਭਰ ਪਰ ਸਰ ॥ ਨਿਰਖਤ ਸੁਰ ਨਰ ॥ ਹਰ ਪੁਰ ਪੁਰ ਸਰ ॥ ॥ ਨਿਰਖਤ ਬਰ ਨਰ ॥ ੪੫੪ ॥
 ਬਰਖਤ ਸਰ ਬਰ ॥ ਕਰਖਤ ਧਨ ਕਰ ॥ ਪਰ ਹਰ ਪੁਰ ਕਰ ॥ ਨਿਰਖਤ ਬਰ ਨਰ ॥ ੪੫੫ ॥ ਸਰ ਬਰ ਧਰ ਕਰ ॥ ਪਰ ਹਰ ਪੁਰ ਸਰ ॥ ਪਰਖਤ
 ਉਰ ਨਰ ॥ ਨਿਸਰਤ ਉਹਧਰ ॥ ੪੫੬ ॥ ਉਝਰਤ ਜੁੱਝ ਕਰ ॥ ਬਿਝਰਤ ਜੁੱਝ ਨਰ ॥ ਹਰਖਤ ਮਸਹਰ ॥ ਬਰਖਤ ਸਿਤ ਸਰ ॥ ੪੫੭ ॥
 ਝੁਰ ਝੁਰ ਕਰ ਕਰ ॥ ਡਰ ਡਰ ਧਰ ਹਰ ॥ ਹਰ ਬਰ ਧਰ ਕਰ ॥ ਬਿਹਰਤ ਉਠ ਨਰ ॥ ੪੫੮ ॥ ਉਚਰਤ ਜਸ ਨਰ ॥ ਬਿਚਰਤ ਧਸਿ
 ਨਰ ॥ ਬਰਕਤ ਨਰ ਹਰ ॥ ਬਰਖਤ ਭੂਅ ਪਰ ॥ ੪੫੯ ॥

ਤਿਲਕੜੀਆ ਛੰਦ ॥ ਚਟਾਕ ਚੋਟੈ ॥ ਅਟਾਕ ਓਟੈ ॥ ਝੜਾਕ ਝਾੜੈ ॥ ਤੜਾਕ ਤਾੜੈ ॥ ੪੬੦ ॥ ਫਿਰੰਤ ਹੂਰੰ ॥ ਬਰੰਤ ਸੂਰੰ ॥
 ਰਣੰਕ ਜੋਹੰ ॥ ਉਠੰਤ ਕ੍ਰੋਹੰ ॥ ੪੬੧ ॥ ਭਰੰਤ ਪੱਤ੍ਰੰ ॥ ਤੁਟੰਤ ਅੱਤ੍ਰੰ ॥ ਝੜੰਤ ਅਗਨੰ ॥ ਜਲੰਤ ਜਗਨੰ ॥ ੪੬੨ ॥ ਤੁਟੰਤ ਖੋਲੰ ॥
 ਜੁਟੰਤ ਟੋਲੰ ॥ ਖਿਮੰਤ ਖੱਗੰ ॥ ਉਠੰਤ ਅੱਗੰ ॥ ੪੬੩ ॥ ਚਲੰਤ ਬਾਣੰ ॥ ਰੁਕੰ ਦਿਸਾਣੰ ॥ ਪਪਾਤ ਸਸਤ੍ਰੰ ॥ ਅਘਾਤ ਅਸਤ੍ਰੰ ॥ ੪੬੪ ॥
 ਖਹੰਤ ਖੱਤ੍ਰੀ ॥ ਭਿਰੰਤ ਅੱਤ੍ਰੀ ॥ ਬੁਠੰਤ ਬਾਣੰ ॥ ਖਿਵੈ ਕ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥ ੪੬੫ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਲੁੱਥ ਜੁੱਥ ਬਿੱਥੁਰ ਰਹੀ ਰਾਵਣ ਰਾਮ ਬਿਰੁੱਧ ॥ ਹਤਯੋ ਮਹੇਦਰ ਦੇਖ ਕਰ ਹਰਅਰਿ ਫਿਰਯੋ ਸੁ ਕ੍ਰੁੱਧ ॥ ੪੬੬ ॥
 ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮ ਵਤਾਰ ਮਹੇਦਰ ਮੰਤ੍ਰੀ ਬਧਹਿ ਧਯਾਇ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ

ਅਬ ਇੰਦ੍ਰਜੀਤ ਜੁੱਧ ਕਥਨੰ ॥

ਸਿਰਖੰਡੀ ਛੰਦ ॥ ਜੁੱਟੇ ਵੀਰ ਜੁੱਝਾਰੇ ਧੱਗਾਂ ਵੱਜੀਆਂ ॥ ਬੱਜੇ ਨਾਦ ਕਰਾਰੇ ਦਲਾਂ ਮੁਸਾਹਦਾ ॥ ਲੁੱਝੇ ਕਾਰਣਯਾਰੇ ਸੰਘਰ ਸੂਰਮੇ ॥
 ਵੁੱਠੇ ਜਾਣੁ ਡਰਾਰੇ ਘਣੀਅਰ ਕੈਬਰੀ ॥ ੪੬੭ ॥ ਵੱਜੇ ਸੰਗਲੀਆਲੇ ਹਾਠਾਂ ਜੁੱਟੀਆਂ ॥ ਖੇਤ ਬਹੇ ਮੁੱਛਾਲੇ ਕਹਰ ਤਤਾਰਚੇ ॥ ਡਿੱਗੇ ਵੀਰ
 ਜੁੱਝਾਰੇ ਹੂੰਗਾਂ ਵੁੱਟੀਆਂ ॥ ਬੱਕੇ ਜਾਣ ਮਤਵਾਲੇ ਭੰਗਾਂ ਖਾਇ ਕੈ ॥ ੪੬੮ ॥ ਉਰੜਏ ਹੰਕਾਰੀ ਧੱਗਾਂ ਵਾਇਕੈ ॥ ਵਾਹਿ ਫਿਰੇ ਤਰਵਾਰੀ
 ਸੂਰੇ ਸੂਰਿਆਂ ॥ ਵੱਗੈ ਰਤੁ ਝੁਲਾਰੀ ਝਾੜੀ ਕੈਬਰੀ ॥ ਪਾਈ ਧੂਮ ਲੁਝਾਰੀ ਰਾਵਣ ਰਾਮ ਦੀ ॥ ੪੬੯ ॥ ਚੋਥੀ ਧਉਸ ਵਜਾਈ ਸੰਘਰੁ ਮੱਚਿਆ ॥

ਬਾਹਿ ਫਿਰੇ ਵੇਰਾਈ ਤੁਰੇ ਤਤਾਰਚੇ ॥ ਹੂਰਾ ਚਿੱਤ ਵਧਾਈ ਅੰਬਰ ਪੂਰਿਆ ॥ ਜੋਧਿਯਾ ਦੇਖਣ ਤਾਈਂ ਹੁਲੇ ਹੋਈਆਂ ॥ ੪੭੦ ॥

ਪਾਧਤੀ ਛੰਦ ॥ ਇੰਦ੍ਰਾ ਵੀਰ ਕੁਪਯੋ ਕਰਾਲ ॥ ਮੁਕਤੰਤ ਬਾਣ ਗਹਿ ਧਨੁ ਬਿਸਾਲ ॥ ਬਰਕੰਤ ਲੁੱਥ ਫਰਕੰਤ ਬਾਹ ॥ ਜੁਝੰਤ ਸੂਰ
ਅੱਛਰੇ ਉਛਾਹ ॥ ੪੭੧ ॥ ਚਮਕੰਤ ਚਕ੍ਰ ਸਰਖੰਤ ਸੇਲ ॥ ਜੁੱਮੇ ਜਟਾਲ ਜਣ ਗੰਗ ਮੇਲ ॥ ਸੰਘਰੇ ਸੂਰ ਅਘਾਇ ਘਾਇ ॥ ਬਰਖੰਤ ਬਾਣ ਚੜ੍ਹ
ਚਉਪ ਚਾਇ ॥ ੪੭੨ ॥ ਸੱਮਲੇ ਸੂਰ ਆਹੁਰੇ ਜੰਗ ॥ ਬਰਖੰਤ ਬਾਣ ਬਿਖਧਰ ਸੁਰੰਗ ॥ ਨਭਿ ਹੁੰ ਅਲੋਪ ਸਰ ਬਰਖ ਧਾਰ ॥ ਸਭ ਉਚ ਨੀਚ
ਕਿੰਨੇ ਸੁਮਾਰ ॥ ੪੭੩ ॥ ਸਬ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਬਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਸਰ ਧਾਰ ਬਰਖ ਸਰਦਾਰ ਚੀਨ ॥ ਰਘੁਰਾਜ ਆਦਿ ਮੋਹੇ ਸੁ ਬੀਰ ॥
ਦਲ ਸਹਿਤ ਭੂਮ ਡਿੱਗੇ ਅਧੀਰ ॥ ੪੭੪ ॥ ਤਬ ਕਹੀ ਦੂਤ ਰਾਵਣਹਿ ਜਾਇ ॥ ਕਪਿ ਕਟਕ ਆਜੁ ਜੀਤਯੋ ਬਨਾਇ ॥ ਸੀਅ ਭਜਹੁ ਆਜੁ
ਹੁਐ ਕੇ ਨਿਚੀਤ ॥ ਸੰਘਰੇ ਰਾਮ ਰਣ ਇੰਦ੍ਰਜੀਤ ॥ ੪੭੫ ॥ ਤਬ ਕਹੈ ਬੈਣ ਤ੍ਰਿਜਟੀ ਬੁਲਾਇ ॥ ਰਣ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਮ ਸੀਤਹਿ ਦਿਖਾਇ ॥
ਲੇ ਗਈ ਨਾਥ ਜਹ ਗਿਰੇ ਖੇਤ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਮਾਰ ਸਿੰਘ ਜਯੋਂ ਸੁਪਤ ਅਚੇਤ ॥ ੪੭੬ ॥ ਸੀਅ ਨਿਰਖ ਨਾਥ ਮਨ ਮਹਿ ਰਿਸਾਨ ॥ ਦਸ ਅਉਰ
ਚਾਰ ਬਿੱਦਿਆ ਨਿਧਾਨ ॥ ਪਤ੍ਰਿ ਨਾਗ ਮੰਤ੍ਰ ਸੰਘਰੀ ਪਾਸ ॥ ਪਤਿ ਭ੍ਰਾਤ ਜਿਯਾਇ ਚਿਤ ਭਯੋ ਹੁਲਾਸ ॥ ੪੭੭ ॥ ਸੀਅ ਗਈ ਜਗੇ ਅੰਗਰਾਇ
ਰਾਮ ॥ ਦਲ ਸਹਿਤ ਭ੍ਰਾਤ ਜੁਤ ਧਰਮ ਧਾਮ ॥ ਬੱਜੇ ਸੁ ਨਾਦ ਗੱਜੇ ਸੁ ਬੀਰ ॥ ਸੱਜੇ ਹਥਿਯਾਰ ਭੱਜੇ ਅਧੀਰ ॥ ੪੭੮ ॥ ਸੁੰਮਲੇ ਸੂਰ ਸਰ ਬਰਖ
ਜੁੱਧ ॥ ਹਨ ਸਾਲ ਤਾਲ ਬਿਕ੍ਰਾਲ ਕੁੱਧ ॥ ਤਜਿ ਜੁੱਧ ਸੁੱਧ ਸੂਰ ਮੇਘ ਧਰਣ ॥ ਬਲ ਗਯੋ ਨਕੁੰਡਲਾ ਹੋਮ ਕਰਣ ॥ ੪੭੯ ॥ ਲਘੁ ਬੀਰ ਤੀਰ ਲੰਕੇਸ
ਆਨ ॥ ਇਮ ਕਹੈ ਬੈਣ ਤਜ ਭ੍ਰਾਤ ਕਾਨ ॥ ਆਇ ਹੈ ਸਤ੍ਰ ਇਹ ਘਾਤ ਹਾਥ ॥ ਇੰਦ੍ਰਾ ਬੀਰ ਅਰ ਬਰ ਪ੍ਰਮਾਥ ॥ ੪੮੦ ॥ ਨਿਜ ਮਾਸ ਕਾਟ
ਕਰ ਕਰਤ ਹੋਮ ॥ ਬਰਹਰਤ ਭੂਮਿ ਅਰ ਚਕਤ ਬਜੋਮ ॥ ਤਹ ਗਯੋ ਰਾਮ ਭ੍ਰਾਤਾ ਨਿਸੰਗ ॥ ਕਰ ਧਰੇ ਧਨਖ ਕਟਿ ਕਸਿ ਨਿਖੰਗ ॥ ੪੮੧ ॥
ਚਿੰਤੀ ਸੁ ਚਿਤ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥ ਅਰਿ ਹਣਯੋ ਬਾਣ ਕੀਨੋ ਦੁਖੰਡ ॥ ਰਿਪ ਫਿਰੇ ਮਾਰ ਦੁੰਦਭ ਬਜਾਇ ॥ ਉਤ ਭਯੋ ਦਈਤ ਦਲਪਤਿ ਜੁਝਾਇ ॥ ੪੮੨ ॥

ਇਤਿ ਇੰਦ੍ਰਜੀਤ ਬਧਹਿ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ॥

ਅਥ ਅਤਕਾਇ ਦਈਤ ਜੁਧ ਕਥਨੰ ॥

ਸੰਗੀਤ ਪਧਿਸਟਕਾ ਛੰਦ ॥ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕੋਪ ਕੈ ਦਈਤ ਰਾਜ ॥ ਜਾਗੜਦੰਗ ਜੁੱਧ ਕੋ ਸਜਯੋ ਸਾਜ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬੀਰ
ਬੁੱਲੇ ਅਨੰਤ ॥ ਰਾਗੜਦੰਗ ਰੋਸ ਰੋਹੇ ਦੁਰੰਤ ॥ ੪੮੩ ॥ ਪਾਗੜਦੰਗ ਪਰਮ ਬਾਜੀ ਬੁਲੰਤ ॥ ਚਾਗੜਦੰਗ ਚੱਤ੍ਰ ਨਟ ਜਯੋਂ ਕੁਦੰਤ ॥ ਕਾਗੜਦੰਗ

ਕ੍ਰੂਰ ਕੱਢੇ ਹਥਿਆਰ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਆਨ ਥੱਜੇ ਜੁਝਾਰ ॥ ੪੮੪ ॥ ਰਾਗੜਦੰਗ ਰਾਮ ਸੈਨਾ ਸੁਕ੍ਰੋਧ ॥ ਜਾਗੜਦੰਗ ਜਾਨ ਜੁਝੰਤ ਜੁੱਧ ॥
 "ਨਾਗੜਦੰਗ ਨਿਸਾਣ ਨਵ ਮੈਨ ਸਾਜ ॥ ਮਾਗੜਦੰਗ ਮੂੜ ਮਕਰਾਛ ਗਾਜ ॥ ੪੮੫ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਏਕ ਅਤਕਾਇ ਵੀਰ ॥ ਰਾਗੜਦੰਗ
 ਰੋਸ ਦੀਨੇ ਗਹੀਰ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਏਕ ਰੁੱਕੇ ਅਨੇਕ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸਿੰਧ ਬੇਲਾ ਬਿਬੇਕ ॥ ੪੮੬ ॥ ਤਾਗੜਦੰਗ ਤੀਰ ਛੁੱਟੇ ਅਪਾਰ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ
 ਬੁੰਦ ਬਨ ਦਲ ਅਨੂਆਰ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਅਰਬ ਟੀਡੀ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥ ਚਾਗੜਦੰਗ ਚਾਰ ਚੀਟੀ ਸਮਾਨ ॥ ੪੮੭ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬੀਰ ਬਹੁਤੇ ਨੇਖ ॥
 ਜਾਗੜਦੰਗ ਜੁੱਧ ਅਤਕਾਇ ਦੇਖ ॥ ਦਾਗੜਦੰਗ ਦੇਵ ਜੈ ਜੈ ਕਹੰਤ ॥ ਭਾਗੜਦੰਗ ਭੂਪ ਧਨ ਧਨ ਭਨੰਤ ॥ ੪੮੮ ॥ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕਹਕ ਕਾਲੀ
 ਕਰਾਲ ॥ ਜਾਗੜਦੰਗ ਜੂਹ ਜੁੱਗਣ ਬਿਸਾਲ ॥ ਭਾਗੜਦੰਗ ਭੂਤ ਭੈਰੋਂ ਅਨੰਤ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸ੍ਰੋਣ ਪਾਣ ਕਰੰਤ ॥ ੪੮੯ ॥ ਭਾਗੜਦੰਗ
 ਭਾਉਰ ਭਾਕਣ ਭਹੱਕ ॥ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕ੍ਰੂਰ ਕਾਕੇ ਕਹੱਕ ॥ ਚਾਗੜਦੰਗ ਚਤ੍ਰ ਚਾਵਡੀ ਚਿਕਾਰ ॥ ਭਾਗੜਦੰਗ ਭੂਤ ਭਾਰਤ ਧਮਾਰ ॥ ੪੯੦ ॥

ਹੋਹਾ ਛੰਦ ॥ ਟੁਟੇ ਪਰੇ ॥ "ਨ ਵੇ ਮੁਰੇ ॥ ਅਸੇ ਧਰੇ ॥ ਰਿਸੇ ਭਰੇ ॥ ੪੯੧ ॥ ਛੁਟੇ ਸਰੇ ॥ ਚਕਿਯੇ ਹਰੇ ॥ ਰੁਕੀ ਦਿਸੇ ॥ ਚਪੇ ਕਿਸੇ ॥
 ੪੯੨ ॥ ਛੁਟੇ ਸਰੇ ॥ ਰਿਸੇ ਭਰੇ ॥ ਗਿਰੇ ਭਟੇ ॥ ਜਿਮੇ ਅੱਟੇ ॥ ੪੯੩ ॥ ਘੁਮੇ ਘੁਯੇ ॥ ਭਰੇ ਭਯੇ ॥ ਚਪੇ ਚਲੇ ॥ ਭਟੇ ਭਲੇ ॥ ੪੯੪ ॥ ਰਟੇ ਹਰੇ ॥
 ਰਿਸੇ ਜਰੇ ॥ ਰੁਪੇ ਰਣੇ ॥ ਘੁਮੇ ਬੁਣੇ ॥ ੪੯੫ ॥ ਗਿਰੇ ਧਰੇ ॥ ਹੁਲੇ ਨਰੇ ॥ ਸਰੇ ਤਛੇ ॥ ਕਛੇ ਕਛੇ ॥ ੪੯੬ ॥ ਘੁਮੇ ਬੁਣੇ ॥ ਭੁਮੇ ਰਣੇ ॥ ਲਜੇ ਫਸੇ ॥
 ਕਟੇ ਕਸੇ ॥ ੪੯੭ ॥ ਧੁਕੇ ਧਕੇ ॥ ਟੁਕੇ ਟਕੇ ॥ ਛੁਟੇ ਸਰੇ ॥ ਰੁਕੇ ਦਿਸੇ ॥ ੪੯੮ ॥

ਛਪੈ ਛੰਦ ॥ ਇੱਕ ਇੱਕ ਆਰੁਹੇ ਇੱਕ ਇੱਕਨ ਕਹੱ ਤੱਕੈ ॥ ਇੱਕ ਇੱਕ ਲੈ ਚੱਲੈ ਇੱਕ ਕਹ ਇੱਕ ਉਚੱਕੈ ॥ ਇੱਕ ਇੱਕ ਸਰ ਬਰਖ
 ਇੱਕ ਧਨ ਕਰਖ ਰੋਸ ਭਰ ॥ ਇੱਕ ਇੱਕ ਤਰਫੰਤ ਇੱਕ ਭਵ ਸਿੰਧ ਗਏ ਤਰਿ ॥ ਰਣਿ ਇੱਕ ਇੱਕ ਸਾਵੰਤ ਭਿੜੇ ॥ ਇੱਕ ਇੱਕ ਹੁਐ ਬਿਝੜੇ ॥
 ਨਰ ਇੱਕ ਅਨਿਕ ਸਸਤ੍ਰਨ ਭਿੜੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਅਵਝੜ ਝੜੇ ॥ ੪੯੯ ॥ ਇੱਕ ਜੂਝ ਭਟ ਗਿਰੇ ॥ ਇੱਕ ਬਬਕੰਤ ਮੱਧ ਰਣ ॥ ਇੱਕ ਦੇਵ ਪੁਰ ਬਸੈ
 ਇੱਕ ਭਜ ਚਲਤ ਖਾਇ ਬ੍ਰਣ ॥ ਇੱਕ ਜੁੱਝ ਉਝੜੇ ਇੱਕ ਵਿਝੜੇ ਝਾੜ ਅਸਿ ॥ ਇੱਕ ਅਨਿਕ ਬ੍ਰਣ ਝਲੈ ॥ ਇੱਕ ਮੁਕਤੰਤ ਬਾਣ ਕਸਿ ॥ ਰਣ ਭੂਮ
 ਘੁਮ ਸਾਵੰਤ ਮੰਡੇ ਦੀਰਘੁ ਕਾਇ ਲਛਮਣ ਪ੍ਰਬਲ ॥ ਬਿਰ ਰਹੇ ਬ੍ਰਿਛ ਉਪਬਨ ਕਿਧੋ ਜਣ ਉੱਤਰ ਦਿਸ ਦੁਐ ਅਚਲ ॥ ੫੦੦ ॥

ਅਜਬਾ ਛੰਦ ॥ ਜੁੱਟੇ ਬੀਰੇ ॥ ਛੁੱਟੇ ਤੀਰੇ ॥ ਢੁੱਕੀ ਢਾਲੇ ॥ ਕ੍ਰੋਹੇ ਕਾਲੇ ॥ ੫੦੧ ॥ ਢੁੱਕੇ ਢੋਲੇ ॥ ਬੰਕੇ ਬੋਲੇ ॥ ਕੱਛੇ ਸਸਤ੍ਰ ॥
 ਅੱਛੇ ਅਸਤ੍ਰ ॥ ੫੦੨ ॥ ਕ੍ਰੋਧੇ ਗਲਿਤੰ ॥ ਬੋਧੇ ਦਲਤੰ ॥ ਗੱਜੇ ਵੀਰੇ ॥ ਤੱਜੇ ਤੀਰੇ ॥ ੫੦੩ ॥ ਰੱਤੇ ਨੈਣੇ ॥ ਮੱਤੇ ਬੈਣੇ ॥ ਲੁੱਝੇ ਸੂਰੇ ॥ ਸੁੱਝੇ
 ਹੂਰੇ ॥ ੫੦੪ ॥ ਲੱਗੇ ਤੀਰੇ ॥ ਭੱਗੇ ਵੀਰੇ ॥ ਰੋਸੇ ਰੁੱਝੇ ॥ ਅਸਤ੍ਰ ਜੁੱਝੇ ॥ ੫੦੫ ॥ ਝੁੱਮੇ ਸੂਰੇ ॥ ਘੁੱਮੇ ਹੂਰੇ ॥ ਚੱਕੇ ਚਾਰੇ ॥ ਬੱਕੇ ਮਾਰੇ ॥ ੫੦੬ ॥
 ਭਿੱਢੇ ਬਰਮੇ ॥ ਛਿੱਢੇ ਚਰਮੇ ॥ ਤੁੱਟੇ ਖੱਗੇ ॥ ਉੱਠੇ ਅੱਗੇ ॥ ੫੦੭ ॥ ਨੱਚੇ ਤਾਜੀ ॥ ਗੱਜੇ ਗਾਜੀ ॥ ਡਿੱਗੇ ਵੀਰੇ ॥ ਤੱਜੇ ਤੀਰੇ ॥ ੫੦੮ ॥

ਅਥ ਮਾਤਾ ਮਿਲਣੇ ॥ ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥

ਸੁਨੇ ਰਾਮ ਆਏ ॥ ਸਬੈ ਲੋਗ ਧਾਏ ॥ ਲਗੇ ਆਨ ਪਾਯੰ ॥ ਮਿਲੇ ਰਾਮ ਰਾਯੰ ॥ ੬੬੯ ॥ ਕੋਊ ਚਉਰ ਢਾਰੈ ॥ ਕੋਊ ਪਾਨ ਖੁਆਰੈ ॥
ਪਰੇ ਮਾਤ ਪਾਯੰ ॥ ਲਏ ਕੰਠ ਲਾਯੰ ॥ ੬੭੦ ॥ ਮਿਲੈ ਕੰਠ ਰੋਵੈ ॥ ਮਨੇ ਸੋਕ ਧੋਵੈ ॥ ਕਰੈ ਬੀਰ ਬਾਤੈ ॥ ਸੁਨੇ ਸਰਬ ਮਾਤੈ ॥ ੬੭੧ ॥
ਮਿਲੇ ਲੱਛ ਭਾਤੰ ॥ ਪਰੇ ਪਾਇ ਭ੍ਰਾਤੰ ॥ ਕਰਿਯੋ ਦਾਨ ਏਤੇ ॥ ਗਨੈ ਕਉਨ ਕੋਤੇ ॥ ੬੭੨ ॥ ਮਿਲੇ ਭਰਥ ਮਾਤੰ ॥ ਕਹੀ ਸਰਬ ਬਾਤੰ ॥
ਧਨ ਮਾਤ ਤੇ ਕੇ ॥ ਅਰਿਣੀ ਕੀਨ ਮੋਕੇ ॥ ੬੭੩ ॥ ਕਹਾਂ ਦੇਸ ਤੇਰੈ ॥ ਲਿਖੀ ਲੇਖ ਮੇਰੈ ॥ ਹੁਨੀ ਹੋ ਸੁ ਹੋਈ ॥ ਕਹੈ ਕਉਨ ਕੋਈ ॥ ੬੭੪ ॥
ਕਰੇ ਬੋਧ ਮਾਤੰ ॥ ਮਿਲਜੇ ਫੇਰਿ ਭ੍ਰਾਤੰ ॥ ਸੁਨਜੇ ਭਰਥ ਧਾਏ ॥ ਪਗੀ ਸੀਸ ਲਾਏ ॥ ੬੭੫ ॥ ਭਰੇ ਰਾਮ ਅੰਕੰ ॥ ਮਿਟੀ ਸਰਬ ਸੰਕੰ ॥
ਮਿਲਜੇ ਸੱਤ੍ਰ ਹੰਤਾ ॥ ਸਰੰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਗੰਤਾ ॥ ੬੭੬ ॥ ਜਟੇ ਧੂਰ ਝਾਰੀ ॥ ਪਗੀ ਰਾਮ ਰਾਰੀ ॥ ਕਰੀ ਰਾਜ ਅਰਚਾ ॥ ਦਿਜੈ ਬੈਦ ਚਰਚਾ ॥ ੬੭੭ ॥
ਕਰੈ ਗੀਤ ਗਾਨੰ ॥ ਭਰੇ ਵੀਰ ਮਾਨੰ ॥ ਦੀਯੋ ਰਾਮ ਰਾਜੰ ॥ ਸਰੇ ਸਰਬ ਕਾਜੰ ॥ ੬੭੮ ॥ ਬੁਲੈ ਬਿੱਪ ਲੀਨੇ ॥ ਸੱਤ੍ਰੇ ਚਾਰ ਕੀਨੇ ॥
ਭਏ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ॥ ਬਜੇ ਜੀਤ ਬਾਜਾ ॥ ੬੭੯ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਚਹੂੰ ਚੱਕ ਕੇ ਛੱਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਬੁਲਾਏ ॥ ਧਰੇ ਅੱਤ੍ਰ ਨੀਕੇ ਪੁਰੀ ਅਉਧ ਆਏ ॥ ਗਹੇ ਰਾਮ ਪਾਯੰ ਪਰਮ ਪ੍ਰੀਤ ਕੇ ਕੇ ॥
ਮਿਲੇ ਚੱਤ੍ਰ ਦੇਸੀ ਬਡੀ ਭੇਟ ਦੇ ਕੇ ॥ ੬੮੦ ॥ ਦਏ ਚੀਨ ਮਾਚੀਨ ਚੀਨੰਤ ਦੇਸੰ ॥ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰੀ ਚੇਰਕਾ ਚਾਰ ਕੇਸੰ ॥ ਮਨੰ ਮਾਨਕੰ ਹੀਰ ਚੀਰੰ
ਅਨੇਕੰ ॥ ਕੀਏ ਖੋਜ ਪੱਈਯੈ ਕਹੂੰ ਏਕ ਏਕੰ ॥ ੬੮੧ ॥ ਮਨੰ ਮੁੱਤੀਯੰ ਮਾਨਕੰ ਬਾਜਰਾਜੰ ॥ ਦਏ ਦੰਤ ਪੰਤੀ ਸਜੇ ਸਰਬ ਸਾਜੰ ॥ ਰਬੰ ਬੇਸਟੰ ਹੀਰ
ਚੀਰੰ ਅਨੰਤੰ ॥ ਮਨੰ ਮਾਨਕੰ ਬੱਧ ਰੱਧੰ ਦੁਰੰਤੰ ॥ ੬੮੨ ॥ ਕਿਤੇ ਸ੍ਰੇਤ ਐਰਾਵਤੰ ਤੁੱਲਿ ਦੰਤੀ ॥ ਦਏ ਮੁੱਤੀਯੰ ਸਾਜ ਸੱਜੇ ਸੁ ਪੰਤੀ ॥ ਕਿਤੇ ਬਾਜ ਰਾਜੰ
ਜਰੀ ਜੀਨ ਸੰਗੰ ॥ ਨਚੈ ਨਟ ਮਾਨੋ ਮਚੇ ਜੰਗ ਰੰਗੰ ॥ ੬੮੩ ॥ ਕਿਤੇ ਪੱਖਰੇ ਪੀਲ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਮਾਣੰ ॥ ਦਏ ਬਾਜਰਾਜੀ ਸਿਰਾਜੀ ਨ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥
ਦਈ ਰਕਤ ਨੀਲੰ ਮਣੀ ਰੰਗ ਰੰਗੰ ॥ ਲਖਜੇ ਰਾਮ ਕੇ ਅੱਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਅਭੰਗੰ ॥ ੬੮੪ ॥ ਕਿਤੇ ਪਸ਼ਮ ਪਾਟੰਬਰੰ ਸ੍ਰਰਣ ਬਰਣੰ ॥ ਮਿਲੇ ਭੇਟ ਲੈ
ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤੰ ਅਭਰਣੰ ॥ ਕਿਤੇ ਪਰਮ ਪਾਟੰਬਰੰ ਭਾਨ ਤੇਜੰ ॥ ਦਏ ਸੀਅ ਧਾਮੰ ਸਬੈ ਭੇਜ ਭੇਜੰ ॥ ੬੮੫ ॥ ਕਿਤੇ ਭੂਖਣੰ ਭਾਨ ਤੇਜੰ ਅਨੰਤੰ ॥
ਪਠੇ ਜਾਨਕੀ ਭੇਟ ਦੇ ਦੇ ਦੁਰੰਤੰ ॥ ਘਨੇ ਰਾਮ ਮਾਤਾਨ ਕੀ ਭੇਟ ਭੇਜੇ ॥ ਹਰੇ ਚਿਤ ਕੇ ਜਾਹਿ ਹੋਰੇ ਕਲੇਜੇ ॥ ੬੮੬ ॥ ਘਮੰ ਚੱਕ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰੰ ਫਿਰੀ ਰਾਮ ਦੇਹੀ ॥
ਮਨੇ ਬਯੋਤ ਬਾਗੋ ਤਿਮੰ ਸੀਅ ਸੋਹੀ ॥ ਪਠੈ ਛਤ੍ਰ ਦੇ ਦੇ ਛਿਤੰ ਛੋਣ ਧਾਰੀ ॥ ਹਰੇ ਸਰਬ ਗਰਬੰ ਕਰੇ ਪੁਰਬ ਭਾਰੀ ॥ ੬੮੭ ॥ ਕਟਜੇ ਕਾਲ ਏਵੰ
ਭਏ ਰਾਮ ਰਾਜੰ ॥ ਫਿਰੀ ਆਨ ਰਾਮੰ ਸਿਰੰ ਸਰਬ ਰਾਜੰ ॥ ਫਿਰਿਯੋ ਜੈਤ ਪਤ੍ਰੰ ਸਿਰੰ ਸੇਤ ਛਤ੍ਰੰ ॥ ਕਰੇ ਰਾਜ ਆਗਿਆ ਧਰੈ ਬੀਰ ਅਤ੍ਰੰ ॥ ੬੮੮ ॥
ਦਯੋ ਏਕ ਏਕੰ ਅਨੇਕੰ ਪ੍ਰਕਾਰੰ ॥ ਲਖੇ ਸਰਬ ਲੋਕੰ ਸਹੀ ਰਾਵਣਾਰੰ ॥ ਸਹੀ ਬਿਸਨ ਦੇਵਾਰਦਨ ਦ੍ਰੋਹ ਹਰਤਾ ॥ ਚਹੂੰ ਚੱਕ ਜਾਨਜੇ

ਘੇਰੀ ਲੰਕੇ ॥ ਬੀਰੇ ਬੰਕੇ ॥ ਭੱਜੀ ਸੈਣੇ ॥ ਲੱਜੀ ਨੈਣੇ ॥ ੫੨੫ ॥ ਭਿੱਗੇ ਸੂਰੇ ॥ ਭਿੱਗੇ ਨੂਰੇ ॥ ਬਜਾਹੇ ਹੂਰੇ ॥ ਕਾਮ ਪੂਰੇ ॥ ੫੨੬ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮਵਤਾਰ ਮਕਰਾਛ ਕੁੰਭ ਅਨਕੁੰਭ ਬਧਹਿ ਧਯਾਇ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ॥

ਅਥ ਰਾਵਨ ਜੁੱਧ ਕਥਨੰ ॥

ਹੋਹਾ ਛੰਦ ॥ ਸੁਣਯੋ ਇਸੰ ॥ ਜਿਣਯੋ ਕਿਸੰ ॥ ਚੱਪਯੋ ਚਿਤੰ ॥ ਬੁੱਲਯੋ ਬਿਤੰ ॥ ੫੨੭ ॥ ਘਿਰਿਯੋ ਗਤੰ ॥ ਰਿਸੰ ਬਤੰ ॥ ਭਜੀ ਤ੍ਰਿਯੰ ॥
 ਭ੍ਰਮੀ ਭਯੰ ॥ ੫੨੮ ॥ ਭ੍ਰਮੀ ਤਬੈ ॥ ਭਜੀ ਸਬੈ ॥ ਤ੍ਰਿਯੰ ਇਸੰ ॥ ਗਹਯੋ ਕਿਸੰ ॥ ੫੨੯ ॥ ਕਰੈਂ ਹਹੰ ॥ ਅਹੋ ਦਯੰ ॥ ਕਰੋ ਗਈ ॥
 ਛਮੋ ਭਈ ੫੩੦ ॥ ਸੁਣੀ ਸੁੱਤੰ ॥ ਧੁਣੰ ਉਤੰ ॥ ਉਠਯੋ ਹਠੀ ॥ ਜਿਮੰ ਭਠੀ ॥ ੫੩੧ ॥ ਕਛਯੋ ਨਰੰ ॥ ਤਜੇ ਸਰੰ ॥ ਹਣੇ ਕਿਸੰ ॥ ਰੁਕੀ ਦਿਸੰ ॥ ੫੩੨ ॥
 ਤ੍ਰਿਣਣਿਣ ਛੰਦ ॥ ਤ੍ਰਿਣਣਣ ਤੀਰੰ ॥ ਬ੍ਰਿਣਣਿਣ ਬੀਰੰ ॥ ਦ੍ਰੁਣਣਣ ਢਾਲੰ ॥ ਜ੍ਰੁਣਣਣ ਜ਼ਾਲੰ ॥ ੫੩੩ ॥ ਖ੍ਰੁਣਣਣ ਖੋਲੰ ॥
 ਬ੍ਰੁਣਣਣ ਬੋਲੰ ॥ ਕ੍ਰੁਣਣਣ ਰੋਸੰ ॥ ਜ੍ਰੁਣਣਣ ਜੋਸੰ ॥ ੫੩੪ ॥ ਬ੍ਰੁਣਣਣ ਬਾਜੀ ॥ ਤ੍ਰਿਣਣਣ ਤਾਜੀ ॥ ਜ੍ਰੁਣਣਣ ਜੂਝੈ ॥ ਲ੍ਰੁਣਣਣ ਲੂਝੈ ॥ ੫੩੫ ॥
 ਹਰਣਣ ਹਾਥੀ ॥ ਸਰਣਣ ਸਾਥੀ ॥ ਭਰਣਣ ਭਾਜੇ ॥ ਲਰਣਣ ਲਾਜੇ ॥ ੫੩੬ ॥ ਚਰਣਣ ਚਰਮੰ ॥ ਬਰਣਣ ਬਰਮੰ ॥ ਕਰਣਣ ਕਾਟੇ ॥
 ਬਰਣਣ ਬਾਟੇ ॥ ੫੩੭ ॥ ਮਰਣਣ ਮਾਰੇ ॥ ਤਰਣਣ ਤਾਰੇ ॥ ਜਰਣਣ ਜੀਤਾ ॥ ਸਰਣਣ ਸੀਤਾ ॥ ੫੩੮ ॥ ਗਰਣਣ ਗੈਣੰ ॥ ਅਰਣਣ ਐਣੰ ॥
 ਹਰਣਣ ਹੂਰੰ ॥ ਪਰਣਣ ਪੂਰੰ ॥ ੫੩੯ ॥ ਬਰਣਣ ਬਾਜੇ ॥ ਗਰਣਣ ਗਾਜੇ ॥ ਸਰਣਣ ਸੁੱਝੇ ॥ ਜਰਣਣ ਜੁੱਝੇ ॥ ੫੪੦ ॥

ਤ੍ਰਿਗਤਾ ਛੰਦ ॥ ਤੱਤ ਤੀਰੰ ॥ ਬੱਬ ਬੀਰੰ ॥ ਢੱਢ ਢਾਲੰ ॥ ਜੱਜ ਜੁਆਲੰ ॥ ੫੪੧ ॥ ਤੱਤ ਤਾਜੀ ॥ ਗੱਗ ਗਾਜੀ ॥ ਮੱਮ ਮਾਰੇ ॥
 ਤੱਤ ਤਾਰੇ ॥ ੫੪੨ ॥ ਜੱਜ ਜੀਤੇ ॥ ਲੱਲ ਲੀਤੇ ॥ ਤੱਤ ਤੋਰੇ ॥ ਛੱਛ ਛੋਰੇ ॥ ੫੪੩ ॥ ਰੱਰ ਰਾਜੇ ॥ ਗੱਗ ਗਾਜੇ ॥ ਧੱਧ ਧਾਯੇ ॥ ਚੱਚ ਚਾਯੇ ॥ ੫੪੪ ॥
 ਭੱਭ ਭਿੱਗੇ ॥ ਭੱਭ ਭਿੱਗੇ ॥ ਸੱਸ ਸੁੱਣੰ ॥ ਤੱਤ ਤੋਣੰ ॥ ੫੪੫ ॥ ਸੱਸ ਸਾਧੈਂ ॥ ਬੱਬ ਬਾਧੈਂ ॥ ਅੱਅ ਅੰਗੀ ॥ ਜੱਜ ਜੰਗੀ ॥ ੫੪੬ ॥ ਕੱਕ ਕ੍ਰੋਧੰ ॥ ਜੱਜ
 ਜੋਧੰ ॥ ਘੱਘ ਘਾਏ ॥ ਧੱਧ ਧਾਏ ॥ ੫੪੭ ॥ ਹੱਹ ਹੂਰੰ ॥ ਪੱਪ ਪੂਰੰ ॥ ਗੱਗ ਗੈਣੰ ॥ ਅੱਅ ਐਣੰ ॥ ੫੪੮ ॥ ਬੱਬ ਬਾਣੰ ॥ ਤੱਤ ਤਾਣੰ ॥
 ਛੱਛ ਛੋਰੈਂ ॥ ਜੱਜ ਜੋਰੈਂ ॥ ੫੪੯ ॥ ਬੱਬ ਬਾਜੇ ॥ ਗੱਗ ਗਾਜੇ ॥ ਭੱਭ ਭੂਮੰ ॥ ਝੱਝ ਝੂਮੰ ॥ ੫੫੦ ॥

ਅਨਾਦ ਛੰਦ ॥ ਚੱਲੇ ਬਾਣ ਰੁਕੇ ਗੈਣ ॥ ਮੱਤੇ ਸੂਰ ਰੱਤੇ ਨੈਣ ॥ ਢੱਕੇ ਢੋਲ ਢੁੱਕੀ ਢਾਲ ॥ ਛੁਟੈ ਬਾਣ ਉੱਠੈ ਜ਼ਾਲ ॥ ੫੫੧ ॥
 ਭਿੱਗੇ ਸੁਣ ਭਿੱਗੇ ਸੂਰ ॥ ਝੁੱਮੇ ਭੂਮ ਘੁੱਮੀ ਹੂਰ ॥ ਬੱਜੇ ਸੰਖ ਸੱਦੇ ਗੱਦ ॥ ਤਾਲੰ ਸੰਖ ਭੇਰੀ ਨੱਦ ॥ ੫੫੨ ॥ ਤੁੱਟੇ ਤ੍ਰਾਣ ਢੁੱਟੇ ਅੰਗ ॥ ਜੁੱਝੇ ਵੀਰ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਬੁਲਯੋ ਚੱਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤੰ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਕੁਮਾਰੰ ॥ ਕਰਯੋ ਮਾਥੁਰੇਸੰ ਤਿਸੇ ਰਾਵਣਾਰੰ ॥ ਤਹਾਂ ਏਕ ਦਈਤੰ ਲਵੰ ਉਗ੍ਰ
ਤੇਜੰ ॥ ਦਯੋ ਤਾਂਹਿ ਅੱਪੰ ਸਿਵੰ ਸੂਲ ਭੇਜੰ ॥੭੦੮॥ ਪਠਯੋ ਤੀਰ ਮੰਤ੍ਰੰ ਦੀਯੋ ਏਕ ਰਾਮੰ ॥ ਮਹਾਂ ਜੁੱਧ ਮਾਲੀ ਮਹਾਂ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ਸਿਵੰ ਸੂਲ ਹੀਣੰ
ਜਥੈ ਸਤ੍ਰ ਜਾਨਯੋ ॥ ਤਥੈ ਸੰਗ ਤਾਂ ਕੈ ਮਹਾਂ ਜੁੱਧ ਠਾਨਯੋ ॥੭੦੯॥ ਲਯੋ ਮੰਤ੍ਰ ਤੀਰੰ ਚਲਯੋ ਨਿਆਇ ਸੀਸੰ ॥ ਤ੍ਰਿਪੁਰ ਜੁੱਧ ਜੇਤਾ ਚਲਯੋ ਜਾਣ
ਈਸੰ ॥ ਲਖਯੋ ਸੂਲ ਹੀਣੰ ਰਿਪੰ ਜਉਣ ਕਾਲੰ ॥ ਤਥੈ ਕੋਪ ਮੰਡਯੋ ਰਣੰ ਬਿਕਰਾਲੰ ॥੭੧੦॥ ਭਜੈ ਘਾਇ ਖਾਯੰ ਅਘਾਯੰਤ ਸੂਰੰ ॥ ਹਸੇ
ਕੰਕ ਬੰਕੰ ਘੁਮੀ ਗੈਣ ਹੂਰੰ ॥ ਉਠੇ ਟੋਪ ਟੁੱਕੰ ਕਮਾਣੰ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਰਣੰ ਰੋਸ ਗੱਜੇ ਮਹਾਂ ਛੱਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ॥੭੧੧॥ ਫਿਰਯੋ ਆਪ ਦਈਤੰ ਮਹਾਂ
ਰੋਸ ਕੈ ਕੈ ॥ ਹਣੇ ਰਾਮ ਭ੍ਰਾਤੰ ਵਹੈ ਬਾਣ ਲੈ ਕੈ ॥ ਰਿਪੰ ਨਾਸ ਹੇਤੰ ਦੀਯੋ ਰਾਮ ਅੱਪੰ ॥ ਹਣਿਯੋ ਤਾਂਹਿ ਸੀਸੰ ਦੁਗਾ ਜਾਪ ਜੱਪੰ ॥੭੧੨॥
ਗਿਰਯੋ ਝੂਮ ਭੂਮੰ ਅਘ੍ਰਮਯੋ ਅਰਿ ਘਾਯੰ ॥ ਹਣਯੋ ਸਤ੍ਰਹੰਤਾ ਤਿਸੇ ਚਉਪ ਚਾਯੰ ॥ ਗਣੰ ਦੇਵ ਹਰਖੇ ਪ੍ਰਬਰਖੰਤ ਫੂਲੰ ॥ ਹਤਯੋ ਦੈਂਤ ਦ੍ਰੋਹੀ
ਮਿਟਯੋ ਸਰਬ ਸੂਲੰ ॥੭੧੩॥ ਲਵੰ ਨਾਸੁਰੇਯੰ ਲਵੰ ਕੀਨ ਨਾਸੰ ॥ ਸਥੈ ਸੰਤ ਹਰਖੇ ਰਿਪੰ ਭੇ ਉਦਾਸੰ ॥ ਭਜੈ ਪ੍ਰਾਨ ਲੈ ਲੈ ਤਜਯੋ ਨਗਰ ਬਾਸੰ ॥
ਕਰਯੋ ਮਾਥੁਰੇਸੰ ਪੁਰੀ ਵਾਨ ਵਾਸੰ ॥੭੧੪॥ ਭਯੋ ਮਾਥੁਰੇਸੰ ਲਵੰ ਨਾਸੁਰੰਤਾ ॥ ਸਥੈ ਸਸਤ੍ਰ ਗਾਮੀ ਸੁਭੰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਗੰਤਾ ॥ ਭਏ ਦੁਸਟ ਦੂਰੰ
ਕਰੂਰੰ ਸੁ ਠਾਮੰ ॥ ਕਰਯੋ ਰਾਜ ਤੇਸੇ ਜਿਮੰ ਅਉਧ ਰਾਮੰ ॥੭੧੫॥ ਕਰਿਯੋ ਦੁਸਟ ਨਾਸੰ ਪਪਾਤੰਤ ਸੂਰੰ ॥ ਉਠੀ ਜੈ ਧੁਨੰ ਪੁਰ ਰਹੀ ਲੋਗ ਪੂਰੰ ॥
ਗਈ ਪਾਰ ਸਿੰਧੰ ਸੁਬਿੰਧੰ ਪਹਾਰੰ ॥ ਸੁਨਿਯੋ ਚੱਕ੍ਰ ਚਾਰੰ ਲਵੰ ਲਾਵਣਾਰੰ ॥੭੧੬॥

ਅਥ ਸੀਤਾ ਕੋ ਬਨਲਾਸ ਦੀਥੋ ॥

ਭਈ ਏਮ ਤਉਨੈ ਇਤੇ ਰਾਵਣਾਰੰ ॥ ਕਹੀ ਜਾਨਕੀ ਸੋ ਸੁ ਕੱਥੰ ਸੁਧਾਰੰ ॥ ਰਚੋ ਏਕ ਬਾਗੰ ਅਭਿਰਾਮੰ ਸਸੇਭੰ ॥ ਲਖੇ ਨੰਦਨੰ ਜਉਨ ਕੀ ਕ੍ਰਾਂਤ
ਛੇਭੰ ॥੭੧੭॥ ਸੁਨੀ ਏਮ ਬਾਨੀ ਸੀਆ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ਰਚਿਯੋ ਏਕ ਬਾਗੰ ਮਹਾਂ ਅਭਿਰਾਮੰ ॥ ਮਣੀ ਭੂਖਿਤੰ ਹੀਰ ਚੀਰੰ ਅਨੰਤੰ ॥ ਲਖੈ ਇੰਦ੍ਰ ਪੱਥੰ
ਲਜੇ ਸ੍ਰੋਭਵੰਤੰ ॥੭੧੮॥ ਮਣੀ ਮਾਲ ਬਜ੍ਜੰ ਸਸੇਭਾਇਮਾਨੰ ॥ ਸਥੈ ਦੇਵਿ ਦੇਵੰ ਦੁਤੀ ਸੁਰਗ ਜਾਨੰ ॥ ਗਏ ਰਾਮ ਤਾਮੋ ਸੀਆ ਸੰਗ ਲੀਨੇ ॥
ਕਿਤੀ ਕੋਟ ਸੁੰਦਰੀ ਸਥੈ ਸੰਗਿ ਕੀਨੇ ॥੭੧੯॥ ਰਚਯੋ ਏਕ ਮੰਦ੍ਰੰ ਮਹਾਂ ਸੁਭੰ ਠਾਮੰ ॥ ਕਰਯੋ ਰਾਮ ਸੈਨੰ ਤਹਾਂ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ਕਰੀ ਕੇਲ ਖੇਲੰ
ਸੁ ਬੇਲੰ ਸੁਭੇਗੰ ॥ ਹੁਤੋ ਜਉਨ ਕਾਲੰ ਸਮੈਂ ਜੈਸ ਜੋਗੰ ॥੭੨੦॥ ਰਹਯੋ ਸੀਅ ਗਰਭੰ ਸੁਨਯੋ ਸਰਬ ਬਾਮੰ ॥ ਕਹੋ ਏਮ ਸੀਤਾ ਪੁਨਰ ਬੈਨ ਰਾਮੰ ॥
ਫਿਰਯੋ ਬਾਗ ਬਾਗੰ ਬਿਦਾ ਨਾਥ ਦੀਜੈ ॥ ਸੁਨੋ ਪ੍ਰਾਨ ਪਿਆਰੇ ਇਹੈ ਕਾਜ ਕੀਜੈ ॥੭੨੧॥ ਦੀਯੋ ਰਾਮ ਸੰਗੰ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਕੁਮਾਰੰ ॥ ਦਈ ਜਾਨਕੀ ਸੰਗ
ਤਾਂ ਕੈ ਸੁਧਾਰੰ ॥ ਜਹਾਂ ਘੋਰ ਸਾਲੰ ਤਮਾਲੰ ਬਿਕ੍ਰਾਲੰ ॥ ਤਹਾਂ ਸੀਅ ਕੋ ਛੋਰ ਆਇਯੋ ਉਤਾਲੰ ॥੭੨੨॥ ਬਨੰ ਨਿਰਜਨੰ ਦੇਖ ਕੈ ਕੈ ਅਪਾਰੰ ॥
ਬਨੰ ਬਾਸ ਜਾਨਯੋ ਦਯੋ ਰਾਵਣਾਰੰ ॥ ਰੁਰੋਦੰਸੁਰ ਉੱਚੰ ਪਪਾਤੰਤ ਪ੍ਰਾਨੰ ॥ ਰਣੰ ਜੇਮ ਵੀਰੰ ਲਗੇ ਮਰਮ ਬਾਨੰ ॥੭੨੩॥ ਸੁਨੀ ਬਾਲਮੀਕੰ

ਬਚਿਤ੍ਰ ਚਿਤ੍ਰਤੇ ਸਰੰ ॥ ਤਜੰਤ ਤੀਖਣੇ ਨਰੰ ॥ ਪਰੰਤ ਜੂਝਤੰ ਭਟੰ ॥ ਜਣੇਕਿ ਸਾਵਣੇ ਘਟੰ ॥੫੬੬॥ ਘੁਮੰਤ ਅੱਘ ਓਘਯੰ ॥ ਬਦੰਤ ਬਕਤ੍ਰ ਤੇ ਜਯੰ ॥
ਚਲੰਤ ਤਯਾਗ ਤੇ ਤਨੰ ॥ ਭਣੰਤ ਦੇਵਤਾ ਧਨੰ ॥੫੬੭॥ ਛੁਟੰਤ ਤੀਰ ਤੀਖਣੰ ॥ ਬਜੰਤ ਭੇਰ ਭੀਖਣੰ ॥ ਉਠੰਤ ਗੱਦ ਸੱਦਣੰ ॥ ਮਮੰਤ ਜਾਣ ਮੱਦਣੰ ॥
੫੬੮॥ ਕਰੰਤ ਚਾਚਰੇ ਚਰੰ ॥ ਨਚੰਤ ਨਿਰਤਣੇ ਹਰੰ ॥ ਪੁਅੰਤ ਪਾਰਬਤੀ ਸਿਰੰ ॥ ਹਸੰਤ ਪ੍ਰੇਤਣੀ ਫਿਰੰ ॥ ੫੬੯ ॥

ਅਨੂਪ ਨਿਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ਡਕੰਤ ਡਾਕਣੀ ਡੁਲੰ ॥ ਭ੍ਰਮੰਤ ਬਾਜ ਕੁੰਡਲੰ ॥ ਰੜੰਤ ਬੰਦਿਣੇ ਕ੍ਰਿਤੰ ॥ ਬਦੰਤ ਮਾਗਧੇ ਜਯੰ ॥ ੫੭੦ ॥
ਢਲੰਤ ਢਾਲ ਉੱਢਲੰ ॥ ਖਿਮੰਤ ਤੇਗ ਨਿਰਮਲੰ ॥ ਚਲੰਤ ਰਾਜ ਵੰਸਰੰ ॥ ਪਪਾਤ ਉਰਵੀਅੰ ਨਰੰ ॥ ੫੭੧ ॥ ਭਜੰਤ ਆਸੁਰੀ ਸੁਤੰ ॥
ਕਿਲੰਕ ਬਾਨਰੀ ਪੁਤੰ ॥ ਬਜੰਤ ਤੀਰ ਤੁੱਪਕੰ ॥ ਉਠੰਤ ਦਾਰੁਣੇ ਸੁਰੰ ॥੫੭੨॥ ਭਭੱਕ ਭੂਤ ਭੈਕਰੰ ॥ ਚਚੱਕ ਚਉਦਣੇ ਚਕੰ ॥ ਤਤੱਖ ਪੱਖਰੰ ਤੁਰੇ ॥
ਬਜੇ ਨਿਨੱਦ ਸਿੰਧੁਰੇ ॥ ੫੭੩ ॥ ਉਠੰਤ ਭੈਕਰੀ ਸੁਰੰ ॥ ਮਚੰਤ ਜੋਧਣੇ ਜੁਧੰ ॥ ਖਿਮੰਤ ਉੱਜਲੀ ਅਸੰ ॥ ਬਬੱਰਖ ਤੀਖਣੇ ਸਰੰ ॥ ੫੭੪ ॥

ਸੰਗੀਤ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਜਾਗੜਦੰਗ ਜੁੱਝਯੋ ਭਾਗੜਦੰਗ ਭ੍ਰਾਤੰ ॥ ਰਾਗੜਦੰਗ ਰਾਮੰ ਤਾਗੜਦੰਗ ਤਾਤੰ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬਾਣੰ
ਛਾਗੜਦੰਗ ਛੇਰੇ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਆਕਾਸ ਤੇ ਜਾਨ ਓਰੇ ॥ ੫੭੫ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬਾਜੀ ਰਬੀ ਬਾਣ ਕਾਟੇ ॥ ਗਾਗੜਦੰਗ ਗਾਜੀ ਗਜੀ
ਵੀਰ ਡਾਟੇ ॥ ਮਾਗੜਦੰਗ ਮਾਰੇ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੂਰੰ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬਜਾਹੈਂ ਹਾਗੜਦੰਗ ਹੂਰੰ ॥ ੫੭੬ ॥ ਜਾਗੜਦੰਗ ਜੀਤਾ ਖਾਗੜਦੰਗ ਖੇਤੰ ॥
ਭਾਗੜਦੰਗ ਭਾਗੇ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕੇਤੰ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੂਰਾਨੁਜੰ ਆਨ ਪੇਖਾ ॥ ਪਾਗੜਦੰਗ ਪ੍ਰਾਨਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਲੇਖਾ ॥ ੫੭੭ ॥ ਚਾਗੜਦੰਗ ਚਿੰਤੰ
ਪਾਗੜਦੰਗ ਪ੍ਰਾਜੀ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੈਣਾ ਲਾਗੜਦੰਗ ਲਾਜੀ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਤੇ ਆਦਿ ਲੈ ਕੈ ॥ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕੋਪੇ ਤਾਗੜਦੰਗ ਤੈ ਕੈ ॥
੫੭੮ ॥ ਹਾਗੜਦੰਗ ਹਨੂ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕੋਪਾ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬੀਰਾਨ ਮੋ ਪਾਵ ਰੋਪਾ ॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੂਰੰ ਹਾਗੜਦੰਗ ਹਾਰੇ ॥ ਤਾਗੜਦੰਗ ਤੈ ਕੈ
ਹਨੂ ਤਉ ਪੁਕਾਰੇ ॥੫੭੯॥ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੁਨਹੋ ਰਾਗੜਦੰਗ ਰਾਮੰ ॥ ਦਾਗੜਦੰਗ ਦੀਜੇ ਪਾਗੜਦੰਗ ਪਾਨੰ ॥ ਪਾਗੜਦੰਗ ਪੀਠੰ ਠਾਗੜਦੰਗ ਠੋਕੇ ॥
ਹਰੇ ਆਜ ਪਾਨੰ ਸੁਰੰ ਮੋਹ ਲੋਕੇ ॥ ੫੮੦ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਐਸੇ ਕਹਯੋ ਅਉ ਉਡਾਨੇ ॥ ਗਾਗੜਦੰਗ ਗੈਨੰ ਮਿਲਯੋ ਮੱਧ ਮਾਨੇ ॥ ਰਾਗੜਦੰਗ ਰਾਮੰ
ਆਗੜਦੰਗ ਆਸੰ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬੈਠੇ ਨਾਗੜਦੰਗ ਨਿਰਾਸੰ ॥ ੫੮੧ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਆਗੇ ਕਾਗੜਦੰਗ ਕੋਊ ॥ ਮਾਗੜਦੰਗ ਮਾਰੇ ਸਾਗੜਦੰਗ
ਸੋਊ ॥ ਨਾਗੜਦੰਗ ਨਾਕੀ ਤਾਗੜਦੰਗ ਤਾਲੰ ॥ ਮਾਗੜਦੰਗ ਮਾਰੇ ਤਾਗੜਦੰਗ ਬਿਸਾਲੰ ॥ ੫੮੨ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਏਕੰ ਦਾਗੜਦੰਗ ਦਾਨੇ ॥
ਚਾਗੜਦੰਗ ਚੀਰਾ ਦਾਗੜਦੰਗ ਦੁਰਾਨੇ ॥ ਦਾਗੜਦੰਗ ਦੇਖੀ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬੂਟੀ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਹੈ ਏਕ ਤੇ ਏਕ ਜੂਟੀ ॥ ੫੮੩ ॥
ਚਾਗੜਦੰਗ ਚਉਕਾ ਹਾਗੜਦੰਗ ਹਨਵੰਤਾ ॥ ਜਾਗੜਦੰਗ ਜੋਧਾ ਮਹਾਂ ਤੇਜ ਮੰਤਾ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਉਖਾਰਾ ਪਾਗੜਦੰਗ ਪਹਾਰੰ ॥ ਆਗੜਦੰਗ
ਲੈ ਅਉਖਧੀ ਕੋ ਸਿਧਾਰੰ ॥ ੫੮੪ ॥ ਆਗੜਦੰਗ ਆਏ ਜਹਾਂ ਰਾਮ ਖੇਤੰ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬੀਰੰ ਜਹਾਂ ਤੇ ਅਚੇਤੰ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬਿੱਸਲਯਾ

ਮਾਗੜਦੰਗ ਮੁਖੰ ॥ ਡਾਗੜਦੰਗ ਡਾਰੀ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੁਖੰ ॥੫੮੫॥ ਜਾਗੜਦੰਗ ਜਾਗੇ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੂਰੰ ॥ ਘਾਗੜਦੰਗ ਘੁੱਮੰ ਹਾਗੜਦੰਗ ਹੂਰੰ ॥
ਛਾਗੜਦੰਗ ਛੂਟੇ ਨਾਗੜਦੰਗ ਨਾਦੰ ॥ ਬਾਗੜਦੰਗ ਬਾਜੇ ਨਾਗੜਦੰਗ ਨਿਨਾਦੰ ॥੫੮੬॥ ਤਾਗੜਦੰਗ ਤੀਰੰ ਛਾਗੜਦੰਗ ਛੂਟੇ ॥
ਗਾਗੜਦੰਗ ਗਾਜੀ ਜਾਗੜਦੰਗ ਜੂਟੇ ॥ ਖਾਗੜਦੰਗ ਖੇਤੰ ਸਾਗੜਦੰਗ ਸੋਏ ॥ ਪਾਗੜਦੰਗ ਤੇ ਪਾਕ ਸਾਹੀਦ ਹੋਏ ॥੫੮੭॥

ਕਲਸ ॥ ਮੱਚੇ ਸੂਰਬੀਰ ਬਿਕ੍ਰਾਰੰ॥ਨੱਚੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਬੈਤਾਰੰ ॥ ਝਮ ਝਮ ਲਸਤ ਕੋਟਿ ਕਰਵਾਰੰ ॥ ਝਲ ਹਲੰਤ ਉੱਜਲ ਅਸ ਧਾਰੰ ॥੫੮੮॥
ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਉੱਜਲ ਅਸ ਧਾਰੰ ਲਸਤ ਅਪਾਰੰ ਕਰਣ ਲੁਝਾਰੰ ਛਬਿ ਧਾਰੰ ॥ ਸੋਭਿਤ ਜਿਮੁ ਆਰੰ ਅਤਿ ਛਬਿ ਧਾਰੰ ਸੁਬਿਧ
ਸੁਧਾਰੰ ਅਰਿ ਗਾਰੰ ॥ ਜੈਪੱਤ੍ਰੰ ਦਾਤੀ ਮਦਿਣੰ ਮਾਤੀ ਸ੍ਰੇਣੰ ਰਾਤੀ ਜੈ ਕਰਣੰ ॥ ਦੁੱਜਨ ਦਲ ਹੰਤੀ ਅਛਲ ਜਯੰਤੀ ਕਿਲਵਿਖ ਹੰਤੀ ਭੈ ਹਰਣੰ ॥੫੮੯॥

ਕਲਸ ॥ ਭਰਹਰੰਤ ਭੱਜਤ ਰਣ ਸੂਰੰ ॥ ਬਰਹਰ ਕਰਤ ਲੋਹ ਤਨ ਪੂਰੰ ॥ ਤੜਭੜ ਬਜੈਂ ਤਬਲ ਅਰੁ ਤੂਰੰ ॥
ਘੁੱਮੀ ਪੇਖਿ ਸੁਭਟ ਰਨ ਹੂਰੰ ॥੫੯੦॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਘੁੱਮੀ ਰਣ ਹੂਰੰ ਨਭ ਝੜ ਪੂਰੰ ਲਖ ਲਖ ਸੂਰੰ ਮਨ ਮੋਹੀ ॥ ਆਰੁਣ ਤਨ ਬਾਣੇ ਛਬ
ਅਪ੍ਰਮਾਣੇ ਅਤਦੁੱਤ ਖਾਣੇ ਤਨ ਸੋਹੀ ॥ ਕਾਛਨੀ ਸੁਰੰਗੀ ਛਬਿ ਅੰਗ ਅੰਗੀ ਲਜਤ ਅਨੰਗੀ ਲਖ ਰੂਪੰ ॥ ਸਾਇਕ ਦ੍ਰਿਗ ਹਰਣੀ
ਕੁਮਤ ਪ੍ਰਜਰਣੀ ਬਰ ਬਰ ਬਰਣੀ ਬੁਧ ਕੂਪੰ ॥੫੯੧॥

ਕਲਸ ॥ ਕਮਲ ਬਦਨ ਸਾਇਕ ਮ੍ਰਿਗ ਨੈਣੀ ॥ ਰੂਪ ਰਾਸ ਸੁੰਦਰ ਪਿਕ ਬੈਣੀ ॥ ਮ੍ਰਿਗਪਤਿ ਕਟ ਛਾਜਤ ਗਜ ਗੈਣੀ ॥
ਨੈਨ ਕਟਾਛ ਮਨਹਿ ਹਰ ਲੈਣੀ ॥੫੯੨॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਸੁੰਦਰ ਮ੍ਰਿਗ ਨੈਣੀ ਸੁਰ ਪਿਕ ਬੈਣੀ ਚਿਤ ਹਰ ਲੈਣੀ ਗਜ ਗੈਣੰ ॥ ਮਾਧੁਰ ਬਿਧਿ ਬਦਨੀ
ਸੁਬੱਧਿਨ ਸਦਨੀ ਕੁਮਤਿ ਨਕਦਨੀ ਛਬਿ ਮੈਣੰ ॥ ਅੰਗਕਾ ਸੁਰੰਗੀ ਨਟ ਵਰ ਰੰਗੀ ਝਾਝ ਉਤੰਗੀ ਪਗ ਧਾਰੰ ॥ ਬੇਸਰ
ਗਜਰਾਰੰ ਪਹੁੱਚ ਅਪਾਰੰ ਕਚਿ ਘੁੱਘਰਾਰੰ ਆਹਾਰੰ ॥੫੯੩॥

ਕਲਸ ॥ ਚਿਬਕ ਚਾਰ ਸੁੰਦਰ ਛਬਿ ਧਾਰੰ ॥ ਠਉਰ ਠਉਰ ਮੁਕਤਨ ਕੇ ਹਾਰੰ ॥ ਕਰ ਕੰਗਨ ਪਹੁਚੀ ਉਜਿਆਰੰ
ਨਿਰਖ ਮਦਨ ਦੁਤ ਹੋਤ ਸੁਮਾਰੰ ॥੫੯੪॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਸੋਭਿਤ ਛਬਿ ਧਾਰੰ ਕਚਿ ਘੁੱਘਰਾਰੰ ਰਸਨ ਰਸਾਰੰ ਉਜਿਆਰੰ ॥ ਪਹੁਚੀ ਗਜਰਾਰੰ ਸੁਬਿਧ ਸੁਧਾਰੰ ਮੁਕਤਨਿ ਹਾਰੰ ਉਰਧਾਰੰ ॥
ਸੋਹਤ ਚਖੁ ਚਾਰੰ ਰੰਗ ਰੰਗਾਰੰ ਬਿਬਿਧਿ ਪ੍ਰਕਾਰੰ ਅਤਿ ਆਜੇ ॥ ਬਿਖ ਧਰ ਮ੍ਰਿਗ ਜੈਸੇ ਜਲਜ ਨ ਵੈਸੇ ਸੱਸੀਅਰ ਜੈਸੇ ਸਰ ਮਾਂਜੇ ॥੫੯੫॥

ਕਲਸ ॥ ਭਯੋ ਮੂੜ੍ਹ ਰਾਵਣ ਰਣ ਕ੍ਰੋਧੰ ॥ ਮੱਚਿਓ ਆਨ ਤੁੱਮਲ ਜਬ ਜੁੱਧੰ ॥ ਜੂਝੇ ਸਕਲ ਸੂਰਮਾਂ ਸੁੱਧੰ ॥ ਅਰਿਦਲ
ਮੱਧਿ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਉੱਧੰ ॥ ੫੯੬ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਧਾਯੋ ਕਰ ਕ੍ਰੋਧੰ ਸੁਭਟ ਬਿਰੁੱਧੰ ਗਲਿਤ ਸਬੁੱਧੰ ਗਹਿ ਬਾਣੰ ॥ ਕੀਨੋ ਰਣ ਸੁੱਧੰ ਨਚਤ ਕਬੱਧੰ ਅਤਿ ਧੁਨਿ ਉੱਧੰ ਧਨੁ
ਤਾਣੰ ॥ ਧਾਏ ਰਜਵਾਰੇ ਦੁੱਧਰ ਹਕਾਰੇ ਸੁ ਬ੍ਰੱਣ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ਕਰ ਕੋਪੰ ॥ ਘਾਇਨ ਤਨ ਰੱਜੇ ਦੁ ਪਗ ਨ ਭੱਜੇ ਜਨੁ ਹਰ ਗੱਜੇ ਪਗ ਰੋਪੰ ॥ ੫੯੭ ॥

ਕਲਸ ॥ ਅਧਿਕ ਰੋਸ ਸਾਵਤ ਰਨ ਜੂਟੇ ॥ ਬਖਤਰ ਟੋਪ ਜਿਰੈ ਸਬ ਫੂਟੇ ॥ ਨਿਸਰ ਚਲੇ ਸਾਇਕ ਜਨ ਫੂਟੇ ॥
ਜਨਕ ਸਿਚਾਨ ਮਾਸ ਲਖ ਟੂਟੇ ॥ ੫੯੮ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਸਾਇਕ ਜਣੁ ਫੂਟੇ ਤਿਮ ਅਰਿ ਜੂਟੇ ਬਖਤਰ ਫੂਟੇ ਜੇਬ ਜਿਰੇ ॥ ਮਸਹਰ ਭੁਖਿਆਏ ਤਿਮ ਅਰਿ ਧਾਏ
ਸ਼ੱਸਤ੍ਰ ਨਚਾਇ ਨ ਫੇਰਿ ਫਿਰੇ ॥ ਸਨਮੁਖਿ ਰਣ ਗਾਜੈਂ ਕਿਮਹੂੰ ਨ ਭਾਜੈਂ ਲਖਿ ਸੁਰ ਲਾਜੈਂ ਰਣ ਰੰਗੰ ॥ ਜੈ ਜੈ ਧੁਨ ਕਰਹੀ
ਪੁਹਪਨ ਡਰਹੀ ਸੁਬਿਧਿ ਉਚਰਹੀ ਜੈ ਜੰਗੰ ॥ ੫੯੯ ॥

ਕਲਸ ॥ ਮੁਖ ਤੰਬੋਰ ਅਰੁ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗੰ ॥ ਨਿਡਰ ਭੁੱਖਤ ਭੁੱਖ ਉਰਿ ਜੰਗੰ ॥ ਲਿਪਤ ਮਲੈ ਘਨਸਾਰ ਸੁਰੰਗੰ ॥ ਰੂਪ ਭਾਨ ਗਤਿਵਾਨ ਉਤੰਗੰ ॥ ੬੦੦ ॥
ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਤਨ ਸੁਭਤ ਸੁਰੰਗੰ ਛਬਿ ਅੰਗ ਅੰਗੰ ਲਜਤ ਅਨੰਗੰ ਲਖ ਨੈਣੰ ॥ ਸੋਭਿਤ ਕਚ ਕਾਰੇ ਅਤ ਘੁੱਘਰਾਰੇ ਰਸਨ ਰਸਾਰੇ ਮ੍ਰਿਦ ਬੈਣੰ ॥
ਮੁਖਿ ਛਕਤ ਸੁਬਾਸੰ ਦਿਨਸ ਪ੍ਰਕਾਸੰ ਜਨੁ ਸਸਿ ਭਾਸੰ ਤਸ ਸੋਭੰ ॥ ਰੀਝਤ ਚਖ ਚਾਰੰ ਸੁਰ ਪੁਰ ਪਿਯਾਰੰ ਦੇਵ ਦਿਵਾਰੰ ਲਖਿ ਲੋਭੰ ॥ ੬੦੧ ॥

ਕਲਸਿ ॥ ਚੰਦ੍ਰਾਸ ਏਕੰ ਕਰ ਧਾਰੀ ॥ ਦੁਤੀਅ ਧੋਪੁ ਗਹਿ ਤ੍ਰਿਤੀ ਕਟਾਰੀ ॥ ਚਤ੍ਰਥ ਹਾਥ ਸੈਹਬੀ ਉਜਿਆਰੀ ॥
ਗੋਫਨ ਗੁਰਜ ਕਰਤ ਚਮਕਾਰੀ ॥ ੬੦੨ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਸਤਏ ਅਸ ਭਾਰੀ ਗਦਾ ਉਭਾਰੀ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਸੁ ਧਾਰੀ ਫੁਰਕਾਰੀ ॥ ਜੰਬੂਵਾ ਅਰਿ ਬਾਨੰ ਸੁ ਕਸਿ ਕਮਾਨੰ ਚਰਮ ਅਪ੍ਰਮਾਨੰ ਧਰ
ਭਾਰੀ ॥ ਪੰਦ੍ਰਏ ਗਲੇਲੰ ਪਾਸ ਅਮੋਲੰ ਪਰਸ ਅਡੋਲੰ ਹਥਿ ਨਾਲੰ ॥ ਬਿਛੂਆ ਪਹਰਾਯੰ ਪਟਾ ਭੁਮਾਯੰ ਜਿਮ ਜਮ ਧਾਯੰ ਬਿਕਰਾਲੰ ॥ ੬੦੩ ॥

ਕਲਸਿ ॥ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਿਵ ਮੁਖ ਏਕ ਉਚਾਰੰ ॥ ਦੁਤੀਅ ਪ੍ਰਭਾ ਜਾਨਕੀ ਨਿਹਾਰੰ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀਅ ਝੁੰਡ ਸਭ ਸੁਭਟ ਪਚਾਰੰ ॥
ਚਤ੍ਰਥ ਕਰਤ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰੰ ॥ ੬੦੪ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਪਚਏ ਹਨਵੰਤੰ ਲਖ ਦੁਤ ਮੰਤੰ ਸੁ ਬਲ ਦੁਰੰਤੰ ਤਜਿ ਕਲਿਣੰ ॥ ਛਠਏ ਲਖ ਭ੍ਰਾਤੰ ਤਕਤ ਪਪਾਤੰ ਲਗਤ ਨ ਘਾਤੰ ਜੀਅ ਜਲਿਣੰ ॥ ਸਤਏ
ਲਖਿ ਰਘੁਪਤਿ ਕਪਿ ਦਲ ਅਧਿਪਤਿ ਸੁਭਟ ਬਿਕਟ ਮਤਿ ਜੁਤ ਭ੍ਰਾਤੰ ॥ ਅਠਿਓ ਸਿਰਿ ਢੋਰੈਂ ਨਵਮਿ ਨਿਹੋਰੈਂ ਦਸਯਨ ਬੋਰੈਂ ਰਿਸ ਰਾਤੰ ॥ ੬੦੫ ॥

ਚਬੋਲਾ ਛੰਦ ॥ ਧਾਏ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਸਾਧੇ ਸਿਤੰ ਤੀਰ ਕਾਛੇ ਰਣੰ ਚੀਰ ਬਾਨਾ ਸੁਹਾਏ ॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਮਰਕਬ ਯਲੋ ਤੇਜ ਟਿਮ
ਸਬ ਚੂ ਤੁੰਦ ਆਜਦ ਹੋ ਓ ਮਿਆ ਜੰਗਾ ਹੇ ॥ ਭਿਤੇ ਆਇ ਈਹਾਂ ਬੁਲੇ ਬੈਣ ਕੀਹਾਂ ਕਰੇਂ ਘਾਇ ਜੀਹਾਂ ਭਿਤੇ ਭੇਤ ਭੱਜੇ ॥ ਪੀਯੋ ਪੋਸਤਾਨੇ ਭਛੇ
ਰਾਬੜੀਨੇ ਕਹਾਂ ਛੈ ਅਣੀਰੋ ਧਣੀ ਨੇ ਨਿਹਾਰੈਂ ॥ ੬੦੬ ॥ ਗਾਜੇ ਮਹਾਂ ਸੂਰ ਘੁਮੀ ਰਣੰ ਹੂਰ ਭਰਮੀ ਨਭੰ ਪੂਰ ਬੇਖੰ ਅਨੂਪੰ ॥ ਵਲੇ ਵੱਲ ਸਾਈਂ
ਜੀਵੀ ਜੁਗਾਂ ਤਾਈਂ ਤੈਂਡੇ ਘੋਲੀ ਜਾਈ ਅਲਾਵੀਂ ਤ ਐਸੇ ॥ ਲਗੇ ਲਾਰ ਬਾਨੇ ਬਰੇ ਰਾਜ ਮਾਨੇ ਕਹੋ ਅਉਰ ਕਾ ਨੇ ਹਠੀ ਛਾਡ ਬੇਸੇ ॥ ਬਰੇ ਆਨ
ਮੋਕੋ ਭਜੇ ਆਨ ਤੋਕੋ ਚਲੋ ਦੇਵ ਲੋਕੋ ਤਜੇ ਬੇਗ ਲੰਕਾ ॥ ੬੦੭ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਅਨੰਤ ਤੁਕਾ ॥ ਰੋਸ ਭਰਜੇ ਤਜ ਹੋਸ ਨਿਸਾਚਰ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਕੋ ਘਾਇ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਜੋਸ ਬਡੋ ਕਰ ਕਉਸਲਿਸੇਂ
ਅਧ ਬੀਚ ਹੀ ਤੇ ਸਰ ਕਾਟ ਉਤਾਰੇ ॥ ਫੇਰ ਬਡੋ ਕਰ ਰੋਸ ਦਿਵਾਰਦਨ ਧਾਇ ਪਰੈਂ ਕਪਿ ਪੁੰਜ ਸੰਘਾਰੈਂ ॥ ਪਟਸ ਲੋਹਹਥੀ ਪਰਸੰ ਗਤੀਏ
ਜੰਬੂਵੇ ਜਮਦਾਤ ਚਲਾਵੈ ॥ ੬੦੮ ॥

ਚਬੋਲਾ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਸਰਾਸਨ ਲੈ ਰਿਸ ਠਾਨ ਘਨੀ ਰਨ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਬੀਰਨ ਮਾਰ ਦੁਸਾਰ ਗਏ ਸਰ ਅੰਬਰ ਤੇ ਬਰਸੇ ਜਨ
ਓਰੇ ॥ ਬਾਜ ਗਜੀ ਰਥ ਸਾਜ ਗਿਰੇ ਧਰ ਪਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਸੁ ਕਉਨ ਗਨਾਵੈ ॥ ਫਾਗਨ ਪਉਨ ਪ੍ਰਚੰਡ ਬਹੇ ਬਨ ਪਤ੍ਰਨ ਤੇ ਜਨ ਪਤ੍ਰ ਉਡਾਨੇ ॥ ੬੦੯ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਰੋਸ ਭਰਜੇ ਰਨ ਮੋ ਰਘੁਨਾਥ ਸੁ ਰਾਵਨ ਕੋ ਬਹੁ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੇਣ ਨ ਨੈਕ ਲਗਜੇ ਤਿਨਕੇ ਤਨ ਫੇਰ ਜਿਰੇ
ਤਨ ਪਾਰ ਪਧਾਰੇ ॥ ਬਾਜ ਗਜੀ ਰਥ ਰਾਜ ਰਬੀ ਰਣ ਭੂਮਿ ਗਿਰੇ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਜਾਨੇ ਬਸੰਤ ਕੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਕਦਲੀ ਦਲ ਪਉਨ
ਪ੍ਰਚੰਡ ਉਖਾਰੇ ॥ ੬੧੦ ॥ ਧਾਇ ਪਰੇ ਕਰ ਕੋਪ ਬਨੇਚਰ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਜੀਅ ਰੋਸ ਜਗਜੇ ॥ ਕਿਲਕਾਰ ਪੁਕਾਰ ਪਰੇ ਚਹੂੰ ਘਾ ਰਣ ਛਾਡਿ ਹਠੀ
ਨਹਿ ਏਕ ਭਗਜੇ ॥ ਗਹਿ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਗਦਾ ਬਰਛੀ ਉਤ ਤੇ ਦਲ ਰਾਵਨ ਕੋ ਉਮਗਜੇ ॥ ਭਟ ਜੂਝਿ ਅਰੂਝਿ ਗਿਰੇ ਧਰਣੀ ਦਿਜਰਾਜ ਭ੍ਰਮਜੇ
ਸਿਵ ਧਯਾਨ ਡਿਗਯੋ ॥ ੬੧੧ ॥ ਜੂਝਿ ਅਰੂਝਿ ਗਿਰੇ ਭਟ ਵਾ ਤਨ ਘਾਇਨ ਘਾਇ ਘਨੇ ਭਿਭਰਾਨੇ ॥ ਜੰਬੂਕ ਗਿੱਧ ਪਿਸਾਚ ਨਿਸਾਚਰ ਫੂਲ
ਫਿਰੇ ਰਨ ਮੋ ਰਹਸਾਨੇ ॥ ਕਾਂਪ ਉਠੀ ਸੁ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਦਿਗ ਪਾਲਨ ਫੇਰ ਪੁਲੈ ਅਨੁਮਾਨੇ ॥ ਭੂਮਿ ਅਕਾਸ ਉਦਾਸ ਭਏ ਗਨ ਦੇਵ ਅਦੇਵ
ਭ੍ਰਮੇ ਭਹਰਾਨੇ ॥ ੬੧੨ ॥ ਰਾਵਨ ਰੋਸ ਭਰਜੇ ਰਨ ਮੋ ਰਿਸ ਸੋ ਸਰ ਓਘ ਪ੍ਰਓਘ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਭੂਮਿ ਅਕਾਸ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਸਬ ਓਰ ਰੁਕੇ
ਨਹਿ ਜਾਤ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਸਰਾਸਨ ਲੈ ਛਿਨ ਮੋ ਛੁਤ ਕੈ ਸਰ ਪੁੰਜ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਜਾਨਕ ਭਾਨ ਉਦੈ ਨਿਸ ਕਉ ਲਖਿ ਕੈ ਸਬ ਹੀ ਤਪ
ਤੇਜ ਪਧਾਰੇ ॥ ੬੧੩ ॥ ਰੋਸ ਭਰੇ ਰਨ ਮੋ ਰਘੁਨਾਥ ਕਮਾਨ ਲੈ ਬਾਨ ਅਨੇਕ ਚਲਾਏ ॥ ਬਾਜ ਗਜੀ ਗਜਰਾਜ ਘਨੇ ਰਥ ਰਾਜ ਬਨੇ ਕਰਿ
ਰੋਸ ਉਡਾਏ ॥ ਜੇ ਦੁਖ ਦੇਹ ਕਟੇ ਸੀਅ ਕੇ ਹਿਤ ਤੇ ਰਨ ਆਜ ਪ੍ਰਤੱਛ ਦਿਖਾਏ ॥ ਰਾਜੀਵ ਲੋਚਨ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਘਨੇ ਰਨ ਘਾਲ ਘਨੇ

ਘਰ ਆਏ ॥ ੬੧੪ ॥ ਰਾਵਨ ਰੋਸ ਭਰਿਯੋ ਗਰਜਯੋ ਰਨ ਮੇ ਲਹਿ ਕੈ ਸਭ ਸੈਨ ਭਜਾਨਯੋ ॥ ਆਪ ਹੀ ਹਾਕ ਹਥਯਾਰ ਹਠੀ ਗਹਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਨੰਦਨ
ਸੋ ਰਨ ਠਾਨਯੋ ॥ ਚਾਬਕ ਮਾਰ ਕੁਦਾਇ ਤੁਰੰਗਨ ਜਾਇ ਪਰਯੋ ਕਛੁ ਤ੍ਰਾਸ ਨ ਮਾਨਯੋ ॥ ਬਾਨਨ ਤੇ ਬਿਧੁ ਬਾਹਨ ਤੇ ਮਨ ਮਾਰਤ ਕੋ ਰਥ
ਛੇਰਿ ਸਿਧਾਨਯੋ ॥ ੬੧੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਨੰਦਨ ਕੀ ਭੁਜ ਤੇ ਜਬ ਛੇਰ ਸਰਾਸਨ ਬਾਨ ਉਡਾਨੇ ॥ ਭ੍ਰਮ ਅਕਾਸ ਪਤਾਰ ਚਹੂੰ ਚੱਕ ਪੂਰ ਰਹੇ ਨਹੀ
ਜਾਤ ਪਛਾਨੇ ॥ ਤੇਰ ਸਨਾਹ ਸੁਬਾਹਨ ਕੈ ਤਨ ਆਹ ਕਰੀ ਨਹੀ ਪਾਰ ਪਰਾਨੇ ॥ ਛੇਦ ਕਰੇਟਨ ਓਟਨ ਕੋਟਿ ਅਟਾਨ ਮੇ ਜਾਨਕੀ
ਬਾਨ ਪਛਾਨੇ ॥ ੬੧੬ ॥ ਸੀਅ ਸੁਰਾਰਦਨ ਕੇ ਕਰ ਕੋ ਜਿਨ ਏਕ ਹੀ ਬਾਨ ਬਿਖੇ ਤਨ ਚਾਖਯੋ ॥ ਭਾਜ ਸਕਯੋ ਨ ਭਿਰਯੋ ਹਠ ਕੈ ਭਟ ਏਕ
ਹੀ ਘਾਇ ਧਰਾ ਪਰ ਰਾਖਯੋ ॥ ਛੇਦ ਸਨਾਹ ਸੁਬਾਹਨ ਕੇ ਸਰ ਓਟਨ ਕੋਟ ਕਰੇਟਨ ਨਾਖਯੋ ॥ ਸੁਆਰ ਜੁਝਾਰ ਅਪਾਰ ਹਠੀ ਰਨ ਹਾਰ ਗਿਰੇ
ਧਰ ਹਾਇ ਨ ਭਾਖਯੋ ॥ ੬੧੭ ॥ ਆਨ ਅਰੇ ਸੁ ਮਰੇ ਸਭ ਹੀ ਭਟ ਜੀਤ ਬਚੇ ਰਨ ਛਾਡਿ ਪਰਾਨੇ ॥ ਦੇਵ ਅਦੇਵਨ ਕੇ ਜਿੱਤਯਾ ਰਨ ਕੋਟ ਹਤੇ ਕਰਿ
ਏਕ ਨ ਜਾਨੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਰਾਜ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਮ ਕੋ ਲਖ ਤੇਜ ਸੰਬੂਹ ਸਬੈ ਭਹਰਾਨੇ ॥ ਓਟਨ ਕੂਦ ਕਰੇਟਨ ਫਾਂਧ ਸੁ ਲੰਕਹਿ ਛਾਡਿ ਬਿਲੰਕ ਸਿਧਾਨੇ ॥ ੬੧੮ ॥
ਰਾਵਨ ਰੋਸ ਭਰਯੋ ਰਨ ਮੇ ਗਹਿ ਬੀਸ ਹੂੰ ਬਾਂਹਿ ਹਥਯਾਰ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਭ੍ਰਮਿ ਅਕਾਸ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਚਕਿ ਚਾਰ ਰੁਕੇ ਨਹੀ ਜਾਤ ਨਿਹਾਰੇ ॥
ਫੇਕਨ ਤੇ ਫਲ ਤੇ ਮੱਧ ਤੇ ਅਧ ਤੇ ਬਧ ਕੈ ਰਣ ਮੰਡਲ ਡਾਰੇ ॥ ਛੱਤ੍ਰ ਧੁਜਾ ਬਰ ਬਾਜ ਰਬੀ ਰਥ ਕਾਟਿ ਸਬੈ ਰਾਮਰਾਜ ਉਤਾਰੇ ॥ ੬੧੯ ॥
ਰਾਵਨ ਰਉਪ ਚਲਯੋ ਚਪ ਕੈ ਨਿਜ ਬਾਜ ਬਿਹੀਨ ਜਬੈ ਰਥ ਜਾਨਯੋ ॥ ਢਾਲ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਗਦਾ ਬਰਛੀ ਗਹਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਨੰਦਨ ਸੋ ਰਨ ਠਾਨਯੋ ॥
ਧਾਇ ਪਰਯੋ ਲਲਕਾਰ ਹਠੀ ਕਪਿ ਪੁੰਜਨ ਕੋ ਕਛੁ ਤ੍ਰਾਸ ਨ ਮਾਨਯੋ ॥ ਅੰਗਦ ਆਇ ਹਨਵੰਤ ਤੇ ਲੈ ਭਟ ਕੋਟ ਹਤੇ ਕਰ ਏਕ ਨ ਜਾਨਯੋ ॥ ੬੨੦ ॥
ਰਾਵਨ ਕੋ ਰਾਮਰਾਜ ਜਬੈ ਰਣ ਮੰਡਲ ਆਵਤ ਮੱਧਿ ਨਿਹਾਰਯੋ ॥ ਬੀਸ ਸਿਲਾ ਸਿਤ ਸਾਇਕ ਲੈ ਕਰਿ ਕੋਪ ਬਡੇ ਉਰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਹਾਰਯੋ ॥
ਭੇਦ ਚਲੇ ਮਰਮ ਸੱਬਲ ਕੋ ਸਰ ਸ੍ਰੇਣ ਨਦੀ ਸਰ ਬੀਚ ਪਖਾਰਯੋ ॥ ਆਗੇ ਹੀ ਰੋਗ ਚਲਯੋ ਹਠਿ ਕੈ ਭਟ ਧਾਮ ਕੋ ਭੂਲ ਨ ਨਾਮ ਉਚਾਰਯੋ ॥ ੬੨੧ ॥

ਰੋਸ ਭਰਯੋ ਰਨ ਮੇ ਰਾਮਨਾਥ ਸੁ ਪਾਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸਰਾਸਨ ਲੈ ਕੈ ॥

ਪਾਚਕ ਪਾਇ ਹਟਾਇ ਦਯੋ ਤਿਹ ਬੀਸ ਹੂੰ ਬਾਂਹਿ ਬਿਨਾ ਓਹ ਕੈ ਕੈ

ਦੈ ਦਸ ਬਾਨ ਬਿਮਾਨ ਦਸੋ ਸਿਰ ਕਾਟ ਦਏ ਸਿਵ ਲੋਕ ਪਠੈ ਕੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਰਾਜ ਬਰਯੋ ਸੀਅ ਕੋ ਬਹੁਰੇ ਜਨੁ ਜੁੱਧ ਸੁਯੰਬਰ ਜੈ ਕੈ ॥ ੬੨੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮਵਤਾਰ ਦਸ ਸਿਰ ਬਧਹਿ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ॥

ਅਥ ਮਦੋਦਰੀ ਸਮੇਧ ਬਭੀਛਨ ਕੇ ਲੰਕ ਰਾਜ ਦੀਥੇ ॥ ਸੀਤਾ ਮਿਲਬੋ ਕਥਨੰ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ ਛੰਦ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਡਰਾਕੁਲ ਥੇ ਜਿਹੋ ਕੇ ਡਰ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰ ਹੁਤੇ ਭਯ ਭੀਤੇ ॥ ਲੂਟ ਲਯੋ ਧਨ ਜਉਨ ਧਨੇਸ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੁਤੇ ਚਿਤ ਮੇ ਨ ਨਿਚੀਤੇ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਸੇ ਭੂਪ ਅਨੇਕ ਲਰੇ ਇਨ ਸੋ ਫਿਰਿ ਕੈ ਗ੍ਰਹ ਜਾਤ ਨ ਜੀਤੇ ॥ ਸੋ ਰਨ ਆਜ ਭਲੈ ਰਘੁਰਾਜ ਸੁ ਜੁੱਧ ਸੁਯੰਬਰ ਕੈ ਸੀਯ ਜੀਤੇ ॥ ੬੨੩ ॥

ਅਲਕਾ ਛੰਦ ॥ ਚਟ ਪਟ ਸੈਣ ਖਟ ਪਟ ਭਾਜੇ ॥ ਝਟ ਪਟ ਜੁੱਝਯੋ ਲਖ ਰਣ ਰਾਜੇ ॥ ਸਟ ਪਟ ਭਾਜੇ ਅਟ ਪਟ ਸੂਰੰ ॥ ਝਟ ਪਟ ਬਿਸਰੀ ਘਟ ਪਟ ਹੂਰੰ ॥ ੬੨੪ ॥ ਚਟ ਪਟ ਪੈਠੇ ਖਟ ਪਟ ਲੰਕੇ ॥ ਰਣ ਤਜਿ ਸੂਰੰ ਸਰ ਧਰ ਬੰਕੰ ॥ ਝਲ ਹਲ ਬਾਰੰ ਨਰ ਬਰ ਨੈਣੰ ॥ ਧਕਿ ਧਕਿ ਉਚਰੇ ਭਕਿ ਭਕਿ ਬੈਣੰ ॥ ੬੨੫ ॥ ਨਰ ਬਰ ਰਾਮੰ ਬਰ ਨਰ ਮਾਰੇ ॥ ਝਟ ਪਟ ਬਾਹੰ ਕਟਿ ਕਟਿ ਡਾਰੇ ॥ ਤਬ ਸਬ ਭਾਜੇ ਰਖ ਰਖ ਪ੍ਰਾਣੰ ॥ ਖਟ ਪਟ ਮਾਰੇ ਝਟ ਪਟ ਬਾਣੰ ॥ ੬੨੬ ॥ ਚਟ ਪਟ ਰਾਨੀ ਸਟ ਪਟ ਧਾਈ ॥ ਰਟ ਪਟ ਰੋਵਤ ਅਟ ਪਟ ਆਈ ॥ ਚਟ ਪਟ ਲਾਗੀ ਅਟ ਪਟ ਪਾਯੰ ॥ ਨਰ ਬਰ ਨਿਰਖੇ ਰਘੁਬਰ ਰਾਯੰ ॥ ੬੨੭ ॥ ਚਟ ਪਟ ਲੋਟੈਂ ਅਟ ਪਟ ਧਰਣੀ ॥ ਕਸਿ ਕਸਿ ਰੋਵੈਂ ਬਰ ਨਰ ਬਰਣੀ ॥ ਪਟ ਪਟ ਡਾਰੈਂ ਅਟ ਪਟ ਕੇਸੰ ॥ ਬਟ ਹਰਿ ਕੂਕੈਂ ਨਟਵਰ ਭੇਸੰ ॥ ੬੨੮ ॥ ਚਟ ਪਟ ਚੀਰੰ ਅਟ ਪਟ ਪਾਰੈਂ ॥ ਧਰ ਕਰ ਧੂਰੰ ਸਰ ਬਰ ਡਾਰੈਂ ॥ ਸਟ ਪਟ ਲੋਟੈਂ ਖਟ ਪਟ ਭੂਮੰ ॥ ਝਟ ਪਟ ਝੂਰੈਂ ਘਰ ਹਰ ਘੂਮੰ ॥ ੬੨੯ ॥

ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਜਬੈ ਰਾਮ ਦੇਖੈ ॥ ਮਹਾਂ ਰੂਪ ਲੇਖੈ ॥ ਰਹੀ ਨਜਾਇ ਸੀਸੰ ॥ ਸਬੈਂ ਨਾਰ ਈਸੰ ॥ ੬੩੦ ॥ ਲਖੈਂ ਰੂਪ ਮੋਹੀ ॥ ਫਿਰੈ ਰਾਮ ਦੇਹੀ ॥ ਦਈ ਤਾਂਹਿ ਲੰਕਾ ॥ ਜਿਮੰ ਰਾਜ ਟੰਕਾ ॥ ੬੩੧ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਭੀਨੇ ॥ ਤਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਕੀਨੇ ॥ ਝਰੈਂ ਬਾਰ ਐਸੇ ॥ ਮਹਾਂ ਮੇਘ ਜੈਸੇ ॥ ੬੩੨ ॥ ਛਕੀ ਪੇਖ ਨਾਰੀ ॥ ਸਰੰ ਕਾਮਿ ਮਾਰੀ ॥ ਬਿਧੀ ਰੂਪ ਰਾਮੰ ॥ ਮਹਾਂ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ੬੩੩ ॥ ਤਜੀ ਨਾਥ ਪ੍ਰੀਤੰ ॥ ਚੁਭੇ ਰਾਮ ਚੀਤੰ ॥ ਰਹੀ ਜੋਰ ਨੈਣੰ ॥ ਕਹੈਂ ਮੱਧ ਬੈਣੰ ॥ ੬੩੪ ॥ ਸੀਆ ਨਾਥ ਨੀਕੇ ॥ ਹਰੈਂ ਹਾਰ ਜੀ ਕੇ ॥ ਲਏ ਜਾਤ ਚਿੱਤੰ ॥ ਮਨੋ ਚੋਰ ਬਿੱਤੰ ॥ ੬੩੫ ॥ ਸਬੈ ਪਾਇ ਲਾਗੋ ॥ ਪਤੰ ਦੋਹ ਤਜਾਗੋ ॥ ਲਗੀ ਧਾਇ ਪਾਯੰ ॥ ਸਬੈ ਨਾਰ ਆਯੰ ॥ ੬੩੬ ॥ ਮਹਾਂ ਰੂਪ ਜਾਨੇ ॥ ਚਿਤੰ ਚੋਰ ਮਾਨੇ ॥ ਚੁਭੇ ਚਿੱਤ ਐਸੇ ॥ ਸਿਤੰ ਸਾਇਕੈਸੇ ॥ ੬੩੭ ॥ ਲਗੋ ਹੇਮ ਰੂਪੰ ॥ ਸਬੈ ਭੂਪ ਭੂਪੰ ॥ ਰੰਗੋ ਰੰਗ ਨੈਣੰ ॥ ਛਕੇ ਦੇਵ ਗੈਣੰ ॥ ੬੩੮ ॥ ਜਿਨੈ ਏਕ ਬਾਰੰ ॥ ਲਖੇ ਰਾਵਣਾਰੰ ॥ ਰਹੀ ਮੋਹਤ ਹੂੰ ਕੈ ॥ ਲੁਭੀ ਦੇਖ ਕੈ ਕੈ ॥ ੬੩੯ ॥ ਛਕੀ ਰੂਪ ਰਾਮੰ ॥ ਗਏ ਭੂਲ ਧਾਮੰ ॥ ਕਰਜੇ ਰਾਮ ਬੋਧੰ ॥ ਮਹਾਂ ਜੁੱਧ ਜੋਧੰ ॥ ੬੪੦ ॥

ਰਾਮ ਬਾਚ ਮਦੋਦਰੀ ਪ੍ਰੀਤੰ ॥ ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਸੁਨੋ ਰਾਜ ਨਾਰੀ ॥ ਕਹਾਂ ਭੂਲ ਹਮਾਰੀ ॥ ਚਿੱਤੰ ਚਿਤ ਕੀਜੈ ॥ ਪੁਨਰ ਦੋਸ ਦੀਜੈ ॥ ੬੪੧ ॥ ਮਿਠੈ ਮੋਹਿ ਸੀਤਾ ॥ ਚਲੈ ਧਰਮ ਗੀਤਾ ॥ ਪਠਜੇ ਪਉਨ ਪੂਤੰ ॥ ਹੁਤੇ ਅੱਗ ਦੂਤੰ ॥ ੬੪੨ ॥ ਚਲਯੋ ਧਾਇ ਕੈ ਕੈ ॥ ਸੀਆ ਸੋਧ ਠੈ ਕੈ ॥ ਹੁਤੀ ਬਾਗ ਮਾਹੀ ॥ ਤਰੇ ਬ੍ਰਿਛ ਛਾਹੀ ॥ ੬੪੩ ॥ ਪਰਜੇ ਜਾਇ ਪਾਯੰ ॥ ਸੁਨੋ ਸੀਅ ਮਾਯੰ ॥ ਰਿਪੰ ਰਾਮ ਮਾਰੇ ॥ ਖਰੇ ਤੋਹਿ ਦੁਆਰੇ ॥ ੧੪੪ ॥

ਚਲੇ ਬੇਗ ਸੀਤਾ ॥ ਜਹਾਂ ਰਾਮ ਜੀਤਾ ॥ ਸਬੈ ਸ਼ੱਤ੍ਰੁ ਮਾਰੇ ॥ ਭੂਅੰ ਭਾਰ ਉਤਾਰੇ ॥ ੬੪੫॥ ਚਲੀ ਮੋਦ ਕੈ ਕੈ ॥ ਹਨੂ ਸੰਗ ਲੈ ਕੈ ॥ ਸੀਆ ਰਾਮ ਦੇਖੇ ॥
ਉਹੀ ਰੂਪ ਲੇਖੇ ॥ ੬੪੬॥ ਲਗੀ ਆਨ ਪਾਯੰ ॥ ਲੇਖੀ ਰਾਮ ਰਾਯੰ ॥ ਕਹਜੇ ਕਉਲ ਨੈਨੀ ॥ ਬਿਧੁ ਬਾਕ ਬੈਨੀ ॥ ੬੪੭॥ ਧਸੇ ਆਗ ਮੱਧੇ ॥
ਤਬੈ ਹੋਇ ਸੁੱਧੇ ॥ ਲਈ ਮਾਨ ਨੀਸੰ ॥ ਰਚਜੇ ਪਾਵਕੀਸੰ ॥ ੬੪੮॥ ਗਈ ਪੈਠ ਐਸੇ ॥ ਘਨ ਬਿੱਜ ਜੈਸੇ ॥ ਸੁਤੰ ਜੇਮ ਗੀਤਾ ॥ ਮਿਲੀ ਤੇਮ ਸੀਤਾ ॥
੬੪੯॥ ਧਸੀ ਜਾਇ ਕੈ ਕੈ ॥ ਕਢੀ ਕੁੰਦਨ ਹੁੰ ਕੈ ॥ ਗਰੇ ਰਾਮ ਲਾਈ ॥ ਕਬੰ ਕ੍ਰਿਤ ਗਾਈ ॥ ੬੫੦॥ ਸੋਬੇ ਸਾਧ ਮਾਨੀ ॥ ਤਿਹੂ ਲੋਕ ਜਾਨੀ ॥
ਬਜੇ ਜੀਤ ਬਾਜੇ ॥ ਤਬੈ ਰਾਮ ਗਾਜੇ ॥ ੬੫੧॥ ਲਈ ਜੀਤ ਸੀਤਾ ॥ ਮਹਾਂ ਸੁਭੁ ਗੀਤਾ ॥ ਸਬੈ ਦੇਵ ਹਰਖੇ ॥ ਨਭੰ ਪੁਹਪ ਬਰਖੇ ॥ ੬੫੨॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮਵਤਾਰ ਬਭੀਛਨ ਕੋ ਲੰਕਾ ਕਾ ਰਾਜ ਦੀਬੇ ਮਦੇਦਰੀ ਸਮੇਧ ਕੀਬੇ ਸੀਤਾ ਮਿਲਬੇ ਧਯਾਇ ਸਮਾਪਤੰ ॥੧੮॥
ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥ ਤਬੈ ਪੁਹਪੁ ਪੈ ਕੈ ॥ ਚੜੇ ਜੁੱਧ ਜੈ ਕੈ ॥ ਸਬੈ ਸੂਰ ਗਾਜੇ ॥ ਜਯੰ ਗੀਤ ਬਾਜੇ ॥ ੬੫੩॥ ਚਲੇ ਮੋਦ ਹੁੰ ਕੈ ॥
ਕਪੀ ਬਾਹਨਿ ਲੈ ਕੈ ॥ ਪੁਰੀ ਅਉਧ ਪੇਖੀ ॥ ਸੁਤੰ ਸੁਰਗ ਲੇਖੀ ॥ ੬੫੪॥

ਮਕਰਾ ਛੰਦ ॥ ਸੀਅ ਲੈ ਸੀਏਸ ਆਏ ॥ ਮੰਗਲ ਸੁ ਚਾਰ ਗਾਏ ॥ ਆਨੰਦ ਹੀਏ ਬਢਾਏ ॥ ਸਹਰੇ ਅਵਧ ਜਹਾਂ ਰੇ ॥ ੬੫੫॥
ਧਾਈ ਲੁਗਾਈ ਆਵੈ ॥ ਭੀਰੋ ਨ ਬਾਰ ਪਾਵੈ ॥ ਆਕਲ ਖਰੇ ਉਗਾਵੈ ॥ ਭਾਖੈ ਦੋਲਨ ਕਹਾਂ ਰੇ ॥ ੬੫੬॥ ਜੁਲਛੈ ਅਨੂਖ ਜਾਂ ਕੀ ॥
ਨਾਗਨ ਕਿ ਸਿਆਹ ਬਾਂਕੀ ॥ ਅਦਭੁਤ ਅਦਾਇ ਤਾਂ ਕੀ ॥ ਐਸੇ ਦੋਲਨ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੬੫੭॥ ਸਰਵੇ ਸਹੀ ਚਮਨ ਰਾ ॥ ਪਰ ਚੁਸਤ ਜਾਂ ਵ ਤਨ ਰਾ ॥
ਜਿਨ ਦਿਲ ਹਰਾ ਹਮਾਰਾ ॥ ਵਹ ਮਨ ਹਰਨ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੬੫੮॥ ਚਿੱਤ ਕੋ ਚੁਰਾਇ ਲੀਨਾ ॥ ਜ਼ਾਲਮ ਫਿਰਾਕ ਦੀਨਾ ॥ ਜਿਨ ਦਿਲ ਹਰਾ ਹਮਾਰਾ ॥
ਵਹ ਗੁਲ ਚਿਹਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੬੫੯॥ ਕੋਊ ਬਤਾਇ ਦੇ ਰੇ ॥ ਚਾਹੇ ਸੁ ਆਨ ਲੈ ਰੇ ॥ ਜਿਨ ਦਿਲ ਹਰਾ ਹਮਾਰਾ ॥ ਵਹ ਮਨ ਹਰਨ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥
੬੬੦॥ ਮਾਤੇ ਮਨੋ ਅਮਲ ਕੇ ॥ ਹਰੀਆ ਕਿ ਜਾਂ ਵ ਤਨ ਕੇ ॥ ਆਲਮ ਕੁਸ਼ਾਇ ਖੂਬੀ ॥ ਵਹ ਗੁਲ ਚਿਹਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੬੬੧॥ ਜ਼ਾਲਮ
ਅਦਾਇ ਲੀਏ ॥ ਖੰਜਨ ਖਿਸਾਨ ਕੀਏ ॥ ਜਿਨ ਦਿਲ ਹਰਾ ਹਮਾਰਾ ॥ ਵਹ ਮਨ ਬਦਨ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੬੬੨॥ ਜ਼ਾਲਮ ਅਦਾਇ ਲੀਨੇ ॥
ਜਾਨੁਕ ਸਰਾਬ ਪੀਨੇ ॥ ਰੁਖਸਰ ਜਹਾਨ ਤਾਬਾਂ ॥ ਵਹ ਗੁਲ ਬਦਨ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੬੬੩॥ ਜ਼ਾਲਮ ਜਮਾਲ ਖੂਬੀ ॥ ਰੋਸਨੁ ਦਿਮਾਗ ਅਖਸਰ ॥
ਪੁਰ ਚਸਤ ਜਾਂ ਜਿਗਰ ਰਾ ॥ ਵਹ ਗੁਲ ਚਿਹਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੬੬੪॥ ਬਾਲਮ ਬਿਦੇਸ ਆਏ ॥ ਜੀਤੇ ਜੁਆਨ ਜ਼ਾਲਮ ॥ ਕਾਮਲ ਕਮਾਲ ਸੂਰਤ ॥
ਵਹ ਗੁਲ ਚਿਹਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੬੬੫॥ ਰੋਸਨ ਜਹਾਨ ਖੂਬੀ ॥ ਜ਼ਾਹਰ ਕਲੀਮ ਹਫ਼ਤਬ ॥ ਆਲਮ ਕੁਸ਼ਾਇ ਜ਼ਿਲਵਾ ॥ ਵਹ ਗੁਲ ਚਿਹਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥
੬੬੬॥ ਜੀਤੇ ਬ ਜੰਗ ਜ਼ਾਲਮ ॥ ਕੀਨੇ ਖਤੰਗ ਪਰਰਾਂ ॥ ਪੁਹਪਕ ਬਿਬਾਨ ਬੈਠੇ ॥ ਸੀਤਾ ਰਵਨ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੬੬੭॥ ਮਾਦਰ ਖੁਸ਼ਾਲ ਖਾਤਰ ॥
ਕੀਨੇ ਹਜ਼ਾਰ ਛਾਵਰ ॥ ਮਾਤੁਰ ਸ਼ਿਤਾਬ ਧਾਈ ॥ ਵਹ ਗੁਲ ਚਿਹਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੬੬੮॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਸੀਤਾ ਅਜੁੱਧਿਆ ਆਗਮ ਨਾਮ ਧਿਆਉ ਸਮਾਪਤੰ ॥

ਅਥ ਮਾਤਾ ਮਿਲਣੇ ॥ ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ ॥

ਸੁਨੇ ਰਾਮ ਆਏ ॥ ਸਬੈ ਲੋਗ ਧਾਏ ॥ ਲਗੇ ਆਨ ਪਾਯੰ ॥ ਮਿਲੇ ਰਾਮ ਰਾਯੰ ॥ ੬੬੬ ॥ ਕੋਊ ਚਉਰ ਢਾਰੈ ॥ ਕੋਊ ਪਾਨ ਖੁਆਰੈ ॥
ਪਰੇ ਮਾਤ ਪਾਯੰ ॥ ਲਏ ਕੰਠ ਲਾਯੰ ॥ ੬੭੦ ॥ ਮਿਲੈ ਕੰਠ ਰੋਵੈ ॥ ਮਨੋ ਸੋਕ ਧੋਵੈ ॥ ਕਰੈ ਬੀਰ ਬਾਤੈ ॥ ਸੁਨੇ ਸਰਬ ਮਾਤੈ ॥ ੬੭੧ ॥
ਮਿਲੇ ਲੱਛ ਭਾਤੰ ॥ ਪਰੇ ਪਾਇ ਭ੍ਰਾਤੰ ॥ ਕਰਿਯੋ ਦਾਨ ਏਤੋ ॥ ਗਨੈ ਕਉਨ ਕੇਤੋ ॥ ੬੭੨ ॥ ਮਿਲੇ ਭਰਬ ਮਾਤੰ ॥ ਕਹੀ ਸਰਬ ਬਾਤੰ ॥
ਧਨੰ ਮਾਤ ਤੋ ਕੇ ॥ ਅਰਿਣੀ ਕੀਨ ਮੋਕੇ ॥ ੬੭੩ ॥ ਕਹਾਂ ਦੇਸ ਤੇਰੈ ॥ ਲਿਖੀ ਲੇਖ ਮੇਰੈ ॥ ਹੁਨੀ ਹੋ ਸੁ ਹੋਈ ॥ ਕਹੈ ਕਉਨ ਕੋਈ ॥ ੬੭੪ ॥
ਕਰੇ ਬੋਧ ਮਾਤੰ ॥ ਮਿਲਜੋ ਫੇਰਿ ਭ੍ਰਾਤੰ ॥ ਸੁਨਜੋ ਭਰਬ ਧਾਏ ॥ ਪਗੰ ਸੀਸ ਲਾਏ ॥ ੬੭੫ ॥ ਭਰੇ ਰਾਮ ਅੰਕੰ ॥ ਮਿਟੀ ਸਰਬ ਸੰਕੰ ॥
ਮਿਲਜੋ ਸੱਤ੍ਰ ਹੰਤਾ ॥ ਸਰੰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਗੰਤਾ ॥ ੬੭੬ ॥ ਜਟੰ ਧੂਰ ਝਾਰੀ ॥ ਪਗੰ ਰਾਮ ਰਾਰੀ ॥ ਕਰੀ ਰਾਜ ਅਰਚਾ ॥ ਦਿਜੰ ਬੈਦ ਚਰਚਾ ॥ ੬੭੭ ॥
ਕਰੈ ਗੀਤ ਗਾਨੰ ॥ ਭਰੇ ਵੀਰ ਮਾਨੰ ॥ ਦੀਯੋ ਰਾਮ ਰਾਜੰ ॥ ਸਰੇ ਸਰਬ ਕਾਜੰ ॥ ੬੭੮ ॥ ਬੁਲੈ ਬਿੱਪ ਲੀਨੇ ॥ ਸੱਤ੍ਰੇ ਚਾਰ ਕੀਨੇ ॥
ਭਏ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ॥ ਬਜੇ ਜੀਤ ਬਾਜਾ ॥ ੬੭੯ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਚਹੂੰ ਚੱਕ ਕੇ ਛੱਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਬੁਲਾਏ ॥ ਧਰੇ ਅੱਤ੍ਰ ਨੀਕੇ ਪੁਰੀ ਅਉਧ ਆਏ ॥ ਗਹੇ ਰਾਮ ਪਾਯੰ ਪਰਮ ਪ੍ਰੀਤ ਕੈ ਕੈ ॥
ਮਿਲੇ ਚੱਤ੍ਰ ਦੇਸੀ ਬਡੀ ਭੇਟ ਦੇ ਕੈ ॥ ੬੮੦ ॥ ਦਏ ਚੀਨ ਮਾਚੀਨ ਚੀਨੰਤ ਦੇਸੰ ॥ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰੀ ਚੇਰਕਾ ਚਾਰ ਕੇਸੰ ॥ ਮਨੰ ਮਾਨਕੰ ਹੀਰ ਚੀਰੰ
ਅਨੇਕੰ ॥ ਕੀਏ ਖੋਜ ਪੱਈਯੈ ਕਹੂੰ ਏਕ ਏਕੰ ॥ ੬੮੧ ॥ ਮਨੰ ਮੁੱਤੀਯੰ ਮਾਨਕੰ ਬਾਜਰਾਜੰ ॥ ਦਏ ਦੰਤ ਪੰਤੀ ਸਜੇ ਸਰਬ ਸਾਜੰ ॥ ਰਬੰ ਬੇਸਟੰ ਹੀਰ
ਚੀਰੰ ਅਨੰਤੰ ॥ ਮਨੰ ਮਾਨਕੰ ਬੱਧ ਰੱਧੰ ਦੁਰੰਤੰ ॥ ੬੮੨ ॥ ਕਿਤੇ ਸ੍ਰੇਤ ਐਰਾਵਤੰ ਤੁੱਲਿ ਦੰਤੀ ॥ ਦਏ ਮੁੱਤੀਯੰ ਸਾਜ ਸੱਜੇ ਸੁ ਪੰਤੀ ॥ ਕਿਤੇ ਬਾਜ ਰਾਜੰ
ਜਰੀ ਜੀਨ ਸੰਗੰ ॥ ਨਚੈ ਨਟ ਮਾਨੋ ਮਚੇ ਜੰਗ ਰੰਗੰ ॥ ੬੮੩ ॥ ਕਿਤੇ ਪੱਖਰੇ ਪੀਲ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਮਾਣੰ ॥ ਦਏ ਬਾਜਰਾਜੀ ਸਿਰਾਜੀ ਨ੍ਰਿਪਾਣੰ ॥
ਦਈ ਰਕਤ ਨੀਲੰ ਮਣੀ ਰੰਗ ਰੰਗੰ ॥ ਲਖਜੋ ਰਾਮ ਕੋ ਅੱਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਅਭੰਗੰ ॥ ੬੮੪ ॥ ਕਿਤੇ ਪਸ਼ਮ ਪਾਟੰਬਰੰ ਸ੍ਰਰਣ ਬਰਣੰ ॥ ਮਿਲੇ ਭੇਟ ਲੈ
ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤੰ ਅਭਰਣੰ ॥ ਕਿਤੇ ਪਰਮ ਪਾਟੰਬਰੰ ਭਾਨ ਤੇਜੰ ॥ ਦਏ ਸੀਅ ਧਾਮੰ ਸਬੋ ਭੇਜ ਭੇਜੰ ॥ ੬੮੫ ॥ ਕਿਤੇ ਭੂਖਣੰ ਭਾਨ ਤੇਜੰ ਅਨੰਤੰ ॥
ਪਠੇ ਜਾਨਕੀ ਭੇਟ ਦੇ ਦੈ ਦੁਰੰਤੰ ॥ ਘਨੇ ਰਾਮ ਮਾਤਾਨ ਕੀ ਭੇਟ ਭੇਜੇ ॥ ਹਰੇ ਚਿਤ ਕੇ ਜਾਹਿ ਹੋਰੇ ਕਲੇਜੇ ॥ ੬੮੬ ॥ ਘਮੰ ਚੱਕ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰੰ ਫਿਰੀ ਰਾਮ ਦੋਹੀ ॥
ਮਨੋ ਬਯੋਤ ਬਾਗੋ ਤਿਮੰ ਸੀਅ ਸੋਹੀ ॥ ਪਠੈ ਛਤ੍ਰ ਦੇ ਦੈ ਛਿਤੰ ਛੋਣ ਧਾਰੀ ॥ ਹਰੇ ਸਰਬ ਗਰਬੰ ਕਰੇ ਪੁਰਬ ਭਾਰੀ ॥ ੬੮੭ ॥ ਕਟਜੋ ਕਾਲ ਏਵੰ
ਭਏ ਰਾਮ ਰਾਜੰ ॥ ਫਿਰੀ ਆਨ ਰਾਮੰ ਸਿਰੰ ਸਰਬ ਰਾਜੰ ॥ ਫਿਰਿਯੋ ਜੈਤ ਪਤ੍ਰੰ ਸਿਰੰ ਸੇਤ ਛਤ੍ਰੰ ॥ ਕਰੇ ਰਾਜ ਆਗਿਆ ਧਰੈ ਬੀਰ ਅਤ੍ਰੰ ॥ ੬੮੮ ॥
ਦਯੋ ਏਕ ਏਕੰ ਅਨੇਕੰ ਪ੍ਰਕਾਰੰ ॥ ਲਖੇ ਸਰਬ ਲੋਕੰ ਸਹੀ ਰਾਵਣਾਰੰ ॥ ਸਹੀ ਬਿਸਨ ਦੇਵਾਰਦਨ ਦ੍ਰੋਹ ਹਰਤਾ ॥ ਚਹੂੰ ਚੱਕ ਜਾਨਜੋ

ਸੀਆ ਨਾਥ ਭਰਤਾ ॥ ੬੮੯ ॥ ਸਹੀ ਬਿਸਨ ਅਉਤਾਰ ਕੇ ਤਾਹਿ ਜਾਨਯੋ ॥ ਸਥੇ ਲੋਕ ਖਜਾਤ ਬਿਧਾਤਾ ਪਛਾਨਯੋ ॥ ਫਿਰੀ ਚਾਰ ਚੱਕ੍ਰ ਚਤੁਰ ਚੱਕ੍ਰ ਧਾਰੋ ॥
ਭਯੋ ਚੱਕ੍ਰਵਰਤੀ ਭੂਅੰ ਰਾਵਣਾਰੋ ॥ ੬੯੦ ॥ ਲਖਯੋ ਪਰਮ ਜੋਗਿੰਦ੍ਰਣੇ ਜੋਗ ਰੂਪੰ ॥ ਮਹਾਂਦੇਵ ਦੇਵ ਲਖਯੋ ਭੂਪ ਭੂਪੰ ॥ ਮਹਾਂ ਸੱਤ੍ਰ ਸੱਤ੍ਰ ਮਹਾਂ ਸਾਧ
ਸਾਧੰ ॥ ਮਹਾਂ ਰੂਪ ਰੂਪੰ ਲਖਯੋ ਬਯਾਧ ਬਾਧੰ ॥ ੬੯੧ ॥ ਤ੍ਰੀਯੰ ਦੇਵ ਤੁੱਲੰ ਨਰੰ ਨਾਰ ਨਾਰੰ ॥ ਮਹਾਂ ਜੇਧ ਜੇਧੰ ਮਹਾਂ ਬਾਹ ਬਾਹੰ ॥ ਸੁਤੰ ਬੇਦ ਕਰਤਾ
ਗਣੰ ਰੁਦ੍ਰ ਰੂਪੰ ॥ ਮਹਾਂ ਜੋਗ ਜੋਗੰ ਮਹਾਂ ਭੂਪ ਭੂਪੰ ॥ ੬੯੨ ॥ ਪਰੰ ਪਾਰਗੰਤਾ ਸਿਵੰ ਸਿਧ ਰੂਪੰ ॥ ਬੁਧੰ ਬੁਧੰ ਦਾਤਾ ਰਿਧੰ ਰਿਧ ਰੂਪੰ ॥ ਜਹਾਂ ਭਾਵ ਕੇ
ਜੇਣ ਜੇਸੇ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਤਿਸੀ ਰੂਪ ਸੇ ਤਉਨ ਤੇਸੇ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ੬੯੩ ॥ ਸਥੇ ਸਸਤ੍ਰਧਾਰੀ ਲਹੇ ਸਸਤ੍ਰ ਗੰਤਾ ॥ ਦੁਰੰ ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਲਖੇ ਪ੍ਰਾਣ ਹੰਤਾ ॥
ਜਿਸੀ ਭਾਵ ਸੇ ਜਉਨ ਜੇਸੇ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਤਿਸੀ ਰੰਗ ਕੇ ਕਾਛ ਕਾਛੇ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ੬੯੪ ॥

ਅਨੰਤ ਤੁਕਾ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਕਿਤੇ ਕਾਲ ਬੀਤਿਓ ਭਯੋ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥ ਸਥੇ ਸੱਤ੍ਰ ਜੀਤੇ ਮਹਾਂ ਜੁੱਧ ਮਾਲੀ ॥ ਫਿਰਯੋ ਚੱਕ੍ਰ ਚਾਰੋ
ਦਿਸਾ ਮੱਧ ਰਾਮੰ ॥ ਭਯੋ ਨਾਮ ਤਾਂ ਤੇ ਮਹਾਂ ਚੱਕ੍ਰਵਰਤੀ ॥ ੬੯੫ ॥ ਸਥੇ ਬਿੱਪ ਆਗਸਤ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕੇ ॥ ਭ੍ਰਿਗੁ ਅੰਗੁਰਾ ਬਿਆਸ ਤੇ ਲੇ ਬਸਿਸਟੇ ॥
ਬਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ ਅਉ ਬਾਲਮੀਕੰ ਸੁ ਅੱਤ੍ਰੰ ॥ ਦੁਰਥਾਸਾ ਸਥੇ ਕਸਪ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕੇ ॥ ੬੯੬ ॥ ਜਥੇ ਰਾਮ ਦੇਖੇ ਸਥੇ ਬਿੱਪ ਆਏ ॥ ਪਰਯੋ ਧਾਇ ਪਾਯੋ
ਸੀਆ ਨਾਥ ਜਗਤੰ ॥ ਦਯੋ ਆਸਨੰ ਅਰਘ ਪਾ ਦਰਘ ਤੇਣੰ ॥ ਦਈ ਆਸਿਖੰ ਮੋਨ ਨੇਸੰ ਪ੍ਰਸਿੰਨਯੰ ॥ ੬੯੭ ॥ ਭਈ ਰਿਖ ਰਾਮੰ ਬਡੀ ਗਿਆਨ
ਚਰਚਾ ॥ ਕਹੋ ਸਰਬ ਜੋ ਪੈ ਬਢੇ ਏਕ ਗ੍ਰੰਥਾ ॥ ਬਿਦਾ ਬਿੱਪ ਕੀਨੇ ਘਨੀ ਦੱਛਨਾ ਦੇ ॥ ਚਲੇ ਦੇਸ ਦੇਸੰ ਮਹਾਂ ਚਿੱਤ ਹਰਖੰ ॥ ੬੯੮ ॥
ਦਿਹੀ ਬੀਚ ਆਯੋ ਮ੍ਰਿਤੰ ਸੂਨ ਬਿੱਪੰ ॥ ਜੀਐ ਬਾਲ ਆਜੇ ਨਹੀਂ ਤੋਹਿ ਸ੍ਵਾਪੰ ॥ ਸਥੇ ਰਾਮ ਜਾਨੀ ਚਿਤੰ ਤਾਹਿ ਬਾਤਾ ॥ ਦਿਸੇ ਬਾਰਣੀ ਤੇ ਬਿਬਾਣੰ
ਹਕਾਰਯੋ ॥ ੬੯੯ ॥ ਹੁਤੇ ਏਕ ਸੂਦ੍ਰ ਦਿਸਾ ਉਤ੍ਰ ਮੱਧੰ ॥ ਬੁਲੇ ਕੂਪ ਮੱਧੰ ਪਰਯੋ ਔਧ ਮੁਖੰ ॥ ਮਹਾਂ ਉਗ੍ਰ ਤੇ ਜਾਂ ਤਪਸਯਾਤ ਉਗ੍ਰੰ ॥ ਹਨਯੋ
ਤਾਹਿ ਰਾਮੰ ਅਸੰ ਆਪ ਹੱਥੰ ॥ ੭੦੦ ॥ ਜੀਯੋ ਬ੍ਰਹਮ ਪੁਤ੍ਰੰ ਹਰਯੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਗੰ ॥ ਬਢੀ ਕੀਰਤ ਰਾਮੰ ਚਤੁਰ ਕੁੰਟ ਮੱਧੰ ॥ ਕਰਯੋ ਦਸ ਸਹਸ੍ਰ
ਲਉ ਰਾਜ ਅਉਧੰ ॥ ਫਿਰੀ ਚੱਕ੍ਰ ਚਾਰੋ ਬਿਖੇ ਰਾਮ ਦੇਹੀ ॥ ੭੦੧ ॥ ਜਿਣੇ ਦੇਸ ਦੇਸੰ ਨਰੇਸੰ ਤ ਰਾਮੰ ॥ ਮਹਾਂ ਜੁੱਧ ਜੇਤਾ ਤਿਹੂੰ ਲੋਕ ਜਾਨਯੋ ॥
ਦਯੋ ਮੰਤ੍ਰੀ ਅੱਤ੍ਰੰ ਮਹਾਂ ਭ੍ਰਾਤ ਭਰਥੰ ॥ ਕੀਯੋ ਸੈਨ ਨਾਥੰ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਕੁਮਾਰੰ ॥ ੭੦੨ ॥

ਮ੍ਰਿਤਗਤ ਛੰਦ ॥ ਸੁਮਤਿ ਮਹਾਂ ਰਿਖ ਰਘਬਰ ॥ ਦੁੰਦਭ ਬਾਜਤ ਦਰ ਦਰ ॥ ਜਗ ਕੀਅਸ ਧੁਨ ਘਰ ਘਰ ॥ ਪੂਰ ਰਹੀ ਧੁਨ
ਸੁਰ ਪੂਰ ॥ ੭੦੩ ॥ ਸੁਵਰ ਮਹਾਂ ਰਘੁਨੰਦਨ ॥ ਜਗ ਪਤ ਮੁਨਿ ਗਨ ਬੰਦਨ ॥ ਧਰ ਧਰ ਲੋ ਨਰ ਚੀਨੇ ॥ ਸੁਖ ਦੇ ਦੁਖ ਬਿਨ ਕੀਨੇ ॥ ੭੦੪ ॥
ਅਰਿ ਹਰ ਨਰ ਕਰਿ ਜਾਨੇ ॥ ਦੁਖ ਹਰਿ ਸੁਖ ਕਰ ਮਾਨੇ ॥ ਪੂਰ ਧਰ ਨਰ ਬਰ ਸੇ ਹੈ ॥ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਅਭੇ ਹੈ ॥ ੭੦੫ ॥

ਅਨਕਾ ਛੰਦ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ॥ ਅਜੂ ਹੈ ॥ ਅਜੇ ਹੈ ॥ ਅਭੇ ਹੈ ॥ ੭੦੬ ॥ ਅਜਾ ਹੈ ॥ ਅਤਾ ਹੈ ॥ ਅਲੇ ਹੈ ॥ ਅਜੇ ਹੈ ॥ ੭੦੭ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਬੁਲਯੋ ਚੱਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤੰ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਕੁਮਾਰੰ ॥ ਕਰਯੋ ਮਾਥੁਰੇਸੰ ਤਿਸੇ ਰਾਵਣਾਰੰ ॥ ਤਹਾਂ ਏਕ ਦਈਤੰ ਲਵੰ ਉਗ੍ਰ
ਤੇਜੰ ॥ ਦਯੋ ਤਾਂਹਿ ਅੱਪੰ ਸਿਵੰ ਸੂਲ ਭੇਜੰ ॥੭੦੮॥ ਪਠਯੋ ਤੀਰ ਮੰਤ੍ਰੰ ਦੀਯੋ ਏਕ ਰਾਮੰ ॥ ਮਹਾਂ ਜੁੱਧ ਮਾਲੀ ਮਹਾਂ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ਸਿਵੰ ਸੂਲ ਹੀਣੰ
ਜਥੈ ਸਤ੍ਰ ਜਾਨਯੋ ॥ ਤਥੈ ਸੰਗ ਤਾਂ ਕੈ ਮਹਾਂ ਜੁੱਧ ਠਾਨਯੋ ॥ ੭੦੯ ॥ ਲਯੋ ਮੰਤ੍ਰ ਤੀਰੰ ਚਲਯੋ ਨਿਆਇ ਸੀਸੰ ॥ ਤ੍ਰਿਪੁਰ ਜੁੱਧ ਜੇਤਾ ਚਲਯੋ ਜਾਣ
ਈਸੰ ॥ ਲਖਯੋ ਸੂਲ ਹੀਣੰ ਰਿਪੰ ਜਉਣ ਕਾਲੰ ॥ ਤਥੈ ਕੋਪ ਮੰਡਯੋ ਰਣੰ ਬਿਕਰਾਲੰ ॥ ੭੧੦ ॥ ਭਜੈ ਘਾਇ ਖਾਯੰ ਅਘਾਯੰਤ ਸੂਰੰ ॥ ਹਸੇ
ਕੰਕ ਬੰਕ ਘੁਮੀ ਗੈਣ ਹੂਰੰ ॥ ਉਠੇ ਟੋਪ ਟੁੱਕੰ ਕਮਾਣੰ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਰਣੰ ਰੋਸ ਗੱਜੇ ਮਹਾਂ ਛੱਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ॥ ੭੧੧ ॥ ਫਿਰਯੋ ਆਪ ਦਈਤੰ ਮਹਾਂ
ਰੋਸ ਕੈ ਕੈ ॥ ਹਣੇ ਰਾਮ ਭ੍ਰਾਤੰ ਵਹੈ ਬਾਣ ਲੈ ਕੈ ॥ ਰਿਪੰ ਨਾਸ ਹੇਤੰ ਦੀਯੋ ਰਾਮ ਅੱਪੰ ॥ ਹਣਿਯੋ ਤਾਂਹਿ ਸੀਸੰ ਦੁਗਾ ਜਾਪ ਜੱਪੰ ॥ ੭੧੨ ॥
ਗਿਰਯੋ ਝੂਮ ਭੂਮੰ ਅਘੁਮਯੋ ਅਰਿ ਘਾਯੰ ॥ ਹਣਯੋ ਸਤ੍ਰਹੰਤਾ ਤਿਸੈ ਚਉਪ ਚਾਯੰ ॥ ਗਣੰ ਦੇਵ ਹਰਖੇ ਪ੍ਰਬਰਖੰਤ ਫੂਲੰ ॥ ਹਤਯੋ ਦੈਤ ਦ੍ਰੋਹੀ
ਮਿਟਯੋ ਸਰਬ ਸੂਲੰ ॥ ੭੧੩ ॥ ਲਵੰ ਨਾਸੁਰੇਯੰ ਲਵੰ ਕੀਨ ਨਾਸੰ ॥ ਸਥੈ ਸੰਤ ਹਰਖੇ ਰਿਪੰ ਭੇ ਉਦਾਸੰ ॥ ਭਜੈ ਪ੍ਰਾਨ ਲੈ ਲੈ ਤਜਯੋ ਨਗਰ ਬਾਸੰ ॥
ਕਰਯੋ ਮਾਥੁਰੇਸੰ ਪੁਰੀ ਵਾਨ ਵਾਸੰ ॥ ੭੧੪ ॥ ਭਯੋ ਮਾਥੁਰੇਸੰ ਲਵੰ ਨਾਸੁਰੰਤਾ ॥ ਸਥੈ ਸਸਤ੍ਰ ਗਾਮੀ ਸੁਭੰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਗੰਤਾ ॥ ਭਏ ਦੁਸਟ ਦੂਰੰ
ਕਰੂਰੰ ਸੁ ਠਾਮੰ ॥ ਕਰਯੋ ਰਾਜ ਤੇਸੇ ਜਿਮੰ ਅਉਧ ਰਾਮੰ ॥ ੭੧੫ ॥ ਕਰਿਯੋ ਦੁਸਟ ਨਾਸੰ ਪਪਾਤੰਤ ਸੂਰੰ ॥ ਉਠੀ ਜੈ ਧੁਨੰ ਪੁਰ ਰਹੀ ਲੋਗ ਪੂਰੰ ॥
ਗਈ ਪਾਰ ਸਿੰਧੰ ਸੁਬਿੰਧੰ ਪਹਾਰੰ ॥ ਸੁਨਿਯੋ ਚੱਕ੍ਰ ਚਾਰੰ ਲਵੰ ਲਾਵਣਾਰੰ ॥ ੭੧੬ ॥

ਅਥ ਸੀਤਾ ਕੋ ਬਨਲਾਸ ਦੀਥੋ ॥

ਭਈ ਏਮ ਤਉਨੈ ਇਤੇ ਰਾਵਣਾਰੰ ॥ ਕਹੀ ਜਾਨਕੀ ਸੋ ਸੁ ਕੱਥੰ ਸੁਧਾਰੰ ॥ ਰਚੋ ਏਕ ਬਾਗੰ ਅਭਿਰਾਮੰ ਸਸੇਭੰ ॥ ਲਖੇ ਨੰਦਨੰ ਜਉਨ ਕੀ ਕ੍ਰਾਂਤ
ਛੇਭੰ ॥੭੧੭॥ ਸੁਨੀ ਏਮ ਬਾਨੀ ਸੀਆ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ਰਚਿਯੋ ਏਕ ਬਾਗੰ ਮਹਾਂ ਅਭਿਰਾਮੰ ॥ ਮਣੀ ਭੂਖਿਤੰ ਹੀਰ ਚੀਰੰ ਅਨੰਤੰ ॥ ਲਖੇ ਇੰਦ੍ਰ ਪੱਥੰ
ਲਜੇ ਸ੍ਰੋਭਵੰਤੰ ॥ ੭੧੮ ॥ ਮਣੀ ਮਾਲ ਬਜ੍ਜੰ ਸਸੇਭਾਇਮਾਨੰ ॥ ਸਥੈ ਦੇਵਿ ਦੇਵੰ ਦੁਤੀ ਸੁਰਗ ਜਾਨੰ ॥ ਗਏ ਰਾਮ ਤਾਮੋ ਸੀਆ ਸੰਗ ਲੀਨੇ ॥
ਕਿਤੀ ਕੋਟ ਸੁੰਦਰੀ ਸਥੈ ਸੰਗਿ ਕੀਨੇ ॥ ੭੧੯ ॥ ਰਚਯੋ ਏਕ ਮੰਦ੍ਰੰ ਮਹਾਂ ਸੁਭੰ ਠਾਮੰ ॥ ਕਰਯੋ ਰਾਮ ਸੈਨੰ ਤਹਾਂ ਧਰਮ ਧਾਮੰ ॥ ਕਰੀ ਕੇਲ ਖੇਲੰ
ਸੁ ਖੇਲੰ ਸੁਭੇਗੰ ॥ ਹੁਤੋ ਜਉਨ ਕਾਲੰ ਸਮੈਂ ਜੈਸ ਜੋਗੰ ॥ ੭੨੦ ॥ ਰਹਯੋ ਸੀਅ ਗਰਭੰ ਸੁਨਯੋ ਸਰਬ ਬਾਮੰ ॥ ਕਹੋ ਏਮ ਸੀਤਾ ਪੁਨਰ ਬੈਨ ਰਾਮੰ ॥
ਫਿਰਯੋ ਬਾਗ ਬਾਗੰ ਬਿਦਾ ਨਾਥ ਦੀਜੈ ॥ ਸੁਨੋ ਪ੍ਰਾਨ ਪਿਆਰੇ ਇਹੈ ਕਾਜ ਕੀਜੈ ॥੭੨੧॥ ਦੀਯੋ ਰਾਮ ਸੰਗੰ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਕੁਮਾਰੰ ॥ ਦਈ ਜਾਨਕੀ ਸੰਗ
ਤਾਂ ਕੈ ਸੁਧਾਰੰ ॥ ਜਹਾਂ ਘੋਰ ਸਾਲੰ ਤਮਾਲੰ ਬਿਕ੍ਰਾਲੰ ॥ ਤਹਾਂ ਸੀਅ ਕੋ ਛੋਰ ਆਇਯੋ ਉਤਾਲੰ ॥ ੭੨੨ ॥ ਬਨੰ ਨਿਰਜਨੰ ਦੇਖ ਕੈ ਕੈ ਅਪਾਰੰ ॥
ਬਨੰ ਬਾਸ ਜਾਨਯੋ ਦਯੋ ਰਾਵਣਾਰੰ ॥ ਰੁਰੋਦੰਸੁਰ ਉੱਚੰ ਪਪਾਤੰਤ ਪ੍ਰਾਨੰ ॥ ਰਣੰ ਜੇਮ ਵੀਰੰ ਲਗੇ ਮਰਮ ਬਾਨੰ ॥ ੭੨੩ ॥ ਸੁਨੀ ਬਾਲਮੀਕੰ

ਸ੍ਰੁਤੰ ਦੀਨ ਬਾਨੀ ॥ ਚਲਯੋ ਚਉਕ ਚਿਤੰ ਤਜੀ ਮੋਨ ਧਾਨੀ ॥ ਸੀਆ ਸੰਗਿ ਲੀਨੇ ਗਯੋ ਧਾਮ ਆਪੰ ॥ ਮਨੰ ਬੱਚ ਕਰਮੰ ਦੁਰਗਾ ਜਾਪ ਜਾਪੰ ॥੭੨੪॥
 ਭਯੋ ਏਕ ਪੁੱਤ੍ਰੰ ਤਹਾਂ ਜਾਨਕੀ ਤੇ ॥ ਮਨੋ ਰਾਮ ਕੀਨੋ ਦੁਤੀ ਰਾਮ ਤੇ ਲੈ ॥ ਵਹੈ ਚਾਰ ਚਿਹਨੰ ਵਹੈ ਉਗ੍ਰ ਤੇਜੰ ॥ ਮਨੋ ਅੱਪ ਅੰਸੰ ਦੁਤੀ ਕਾਢ ਭੇਜੰ ॥
 ੭੨੫ ॥ ਦੀਯੋ ਏਕ ਪਾਲੰ ਸੁ ਬਾਲੰ ਰਿਖੀਸੰ ॥ ਲਸੈ ਚੰਦ੍ਰ ਰੂਪੰ ਕਿਧੋ ਦਯੋਸ ਈਸੰ ॥ ਗਯੋ ਏਕ ਦਿਵਸੰ ਰਿਖੀਸੰ ਧਿਯਾਨੰ ॥ ਲਯੋ ਬਾਲ ਸੰਗੰ
 ਗਈ ਸੀਅ ਨਾਨੁੰ ॥ ੭੨੬ ॥ ਰਹੀ ਜਾਤ ਸੀਤਾ ਮਹਾਂ ਮੋਨ ਜਾਗੇ ॥ ਬਿਨਾ ਬਾਲ ਪਾਲੰ ਲਖਯੋ ਸੋਕੁ ਪਾਗੇ ॥ ਕੁਸਾ ਹਾਥ ਲੈ ਕੈ ਰਚਯੋ ਏਕ ਬਾਲੰ ॥
 ਤਿਸੀ ਰੂਪ ਰੰਗੰ ਅਨੂਪੰ ਉਤਾਲੰ ॥ ੭੨੭ ॥ ਫਿਰੀ ਨਾਇ ਸੀਤਾ ਕਹਾ ਆਨ ਦੇਖਯੋ ॥ ਉਹੀ ਰੂਪ ਬਾਲੰ ਸੁਪਾਲੰ ਬਸੇਖਯੋ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮੋਨ ਰਾਜੰ
 ਘਨੀ ਜਾਨ ਕੀਨੋ ॥ ਦੁਤੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤਾਂ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਾਨ ਦੀਨੋ ॥ ੭੨੮ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮਵਤਾਰ ਦੁਇ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪਨੇ ਧਿਆਉ ਸਮਾਪਤੰ ੨੧ ॥

ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਉਤੈ ਬਾਲ ਪਾਲੈ ਇਤੈ ਅਉਧ ਰਾਜੰ ॥ ਬੁਲੇ ਬਿੱਪ ਜੱਗਯੰ ਤਜਯੋ ਏਕ ਬਾਜੰ ॥ ਰਿਪੰ ਨਾਸ ਹੰਤਾ ਦਯੋ ਸੰਗ
 ਤਾਂ ਕੇ ॥ ਬਡੀ ਫਉਜ ਲੀਨੇ ਚਲਯੋ ਸੰਗ ਵਾ ਕੇ ॥ ੭੨੯ ॥ ਫਿਰਯੋ ਦੇਸ ਦੇਸੰ ਨਰੇਸਾਣ ਬਾਜੰ ॥ ਕਿਨੀ ਨਾਹਿ ਬਾਂਧਯੋ ਮਿਲੇ ਆਨ ਰਾਜੰ ॥
 ਮਹਾਂ ਉਗ੍ਰ ਧਨਿਯਾਂ ਬਡੀ ਫਉਜ ਲੈ ਕੈ ॥ ਪਰੇ ਆਨ ਪਾਯੰ ਬਡੀ ਭੇਟ ਦੇ ਕੈ ॥ ੭੩੦ ॥ ਦਿਸਾ ਚਾਰ ਜੀਤੀ ਫਿਰਯੋ ਫੇਰਿ ਬਾਜੀ ॥ ਗਯੋ ਬਾਲਮੀਕੰ
 ਰਿਖਿ ਸਥਾਨ ਤਾਜੀ ॥ ਜਬੈ ਭਾਲ ਪਤ੍ਰੰ ਲਵੰ ਛੋਰ ਬਾਚਯੋ ॥ ਬਡੇ ਉਗ੍ਰ ਧੰਨਯਾ ਰਸੰ ਰੁਦ੍ਰ ਰਾਚਯੋ ॥ ੭੩੧ ॥ ਬ੍ਰਿਛੰ ਬਾਜ ਬਾਂਧਯੋ ਲਖਯੋ ਸ਼ਸਤ੍ਰਧਾਰੀ ॥
 ਬਡੇ ਨਾਦ ਕੈ ਸਰਬ ਸੈਨਾ ਪੁਕਾਰੀ ॥ ਕਹਾਂ ਜਾਤ ਰੇ ਬਾਲ ਲੀਨੇ ਤੁਰੰਗੰ ॥ ਤਜੋ ਨਾਹਿ ਯਾਂ ਕੋ ਸਜੇ ਆਨ ਜੰਗੰ ॥ ੭੩੨ ॥ ਸੁਣਯੋ ਨਾਮ ਜੁੱਧੰ
 ਜਬੈ ਸ੍ਰਉਣ ਸੂਰੰ ॥ ਮਹਾਂ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸਉਡੀ ਮਹਾਂ ਲੋਹ ਪੂਰੰ ॥ ਹਠੇ ਬੀਰ ਹਾਠੈ ਸਬੈ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੈ ਕੈ ॥ ਪਰਯੋ ਮੱਧਿ ਸੈਣੰ ਬਡੇ ਨਾਦ ਕੈ ਕੈ ॥ ੭੩੩ ॥
 ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਮਾਰੇ ਪਚਾਰੇ ਸੁ ਸੂਰੰ ॥ ਗਿਰੇ ਜੁੱਧ ਜੋਧਾ ਰਹੀ ਧੂਰ ਪੂਰੰ ॥ ਉਠੀ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਝਾਰੰ ਅਪਾਰੰ ਤ ਵੀਰੰ ॥ ਭ੍ਰਮੇ ਰੰਡ ਮੁੰਡੰ ਤਨੰ ਤੱਛ ਤੀਰੰ ॥ ੭੩੪ ॥
 ਗਿਰੇ ਲੁੱਥ ਪੱਥੰ ਸੁ ਜੁੱਥੰਤ ਬਾਜੀ ॥ ਭ੍ਰਮੇ ਛੂਛ ਹਾਥੀ ਬਿਨਾ ਸੁਆਰ ਤਾਜੀ ॥ ਗਿਰੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਹੀਣੰ ਬਿ ਅਸਤ੍ਰ ਤ ਸੂਰੰ ॥ ਹਸੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤੰ ਭ੍ਰਮੀ ਗੈਣ
 ਹੂਰੰ ॥ ੭੩੫ ॥ ਘਣੰ ਘੋਰ ਨੀਸਾਣ ਬੱਜੇ ਅਪਾਰੰ ॥ ਖਹੇ ਵੀਰ ਧੀਰੰ ਉਠੀ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਝਾਰੰ ॥ ਚਲੇ ਚਾਰ ਚਿਤ੍ਰ ਬਚਿਤ੍ਰ ਤ ਬਾਣੰ ॥
 ਰਣੰ ਰੋਸ ਰੱਜੇ ਮਹਾਂ ਤੇਜਵਾਣੰ ॥ ੭੩੬ ॥

ਚਾਚਰੀ ਛੰਦ ॥ ਉਠਾਈ ॥ ਦਿਖਾਈ ॥ ਨਚਾਈ ॥ ਚਲਾਈ ॥ ੭੩੭ ॥ ਭ੍ਰਮਾਈ ॥ ਦਿਖਾਈ ॥ ਕੰਪਾਈ ॥ ਚਖਾਈ ॥ ੭੩੮ ॥

ਕਟਾਰੀ ॥ ਅਪਾਰੀ ॥ ਪ੍ਰਹਾਰੀ ॥ ਸੁਨਾਰੀ ॥ ੭੩੯ ॥ ਪਚਾਰੀ ॥ ਪ੍ਰਹਾਰੀ ॥ ਹਕਾਰੀ ॥ ਕਟਾਰੀ ॥ ੭੪੦ ॥ ਉਠਾਏ ॥ ਗਿਰਾਏ ॥ ਭਗਾਏ ॥
ਦਿਖਾਏ ॥ ੭੪੧ ॥ ਚਲਾਏ ॥ ਪਚਾਏ ॥ ਤੁਸਾਏ ॥ ਚੁਟ ਆਏ ॥ ੭੪੨ ॥

ਅਣਕਾ ਛੰਦ ॥ ਜਬ ਸਰ ਲਾਗੇ ॥ ਤਬ ਸਬ ਭਾਗੇ ॥ ਦਲਪਤ ਮਾਰੇ ॥ ਭਟ ਭਟਕਾਰੇ ॥ ੭੪੩ ॥ ਹਯ ਤਜ ਭਾਗੇ ॥
ਰਘੁਬਰ ਆਗੇ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧ ਰੋਵੇ ॥ ਸਮੁਹਿ ਨ ਜੋਵੇ ॥ ੭੪੪ ॥ ਲਰ ਅਰ ਮਾਰੇ ॥ ਤਵ ਦਲ ਹਾਰੇ ॥ ਦ੍ਰੈ ਸਿਸ ਜੀਤੇ ॥ ਨਹ ਭਯ ਭੀਤੇ ॥ ੭੪੫ ॥
ਲਛਮਨ ਭੇਜਾ ॥ ਬਹੁ ਦਲ ਲੇ ਜਾ ॥ ਜਿਨ ਸਿਸ ਮਾਰੂ ॥ ਮੋਹਿ ਦਿਖਾਰੂ ॥ ੭੪੬ ॥ ਸੁਣ ਲਹੁ ਭ੍ਰਾਤੰ ॥ ਰਘੁਬਰ ਬਾਤੰ ॥ ਸਜ ਦਲ ਚੱਲਯੋ ॥
ਜਲ ਥਲ ਹੱਲਯੋ ॥ ੭੪੭ ॥ ਉਠ ਦਲ ਧੁਰੰ ॥ ਨਭ ਝੜ ਪੂਰੰ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਦੂਕੇ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੂਕੇ ॥ ੭੪੮ ॥ ਬਰਖਤ ਬਾਣੰ ॥ ਬਿਰਕਤ ਜੁਆਣੰ ॥
ਲਹ ਲਹ ਧੁਜਣੰ ॥ ਖਹ ਖਹ ਭੁਜਣੰ ॥ ੭੪੯ ॥ ਹਸਿ ਹਸਿ ਦੂਕੇ ॥ ਕਸਿ ਕਸਿ ਕੂਕੇ ॥ ਸੁਣ ਸੁਣ ਬਾਲੰ ॥ ਹਠਿ ਤਜ ਉਤਾਲੰ ॥ ੭੫੦ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਹਮ ਨਹੀ ਤਯਾਗਤ ਬਾਜ ਬਰ ਸੁਣਿ ਲਛਮਨਾ ਕੁਮਾਰ ॥ ਅਪਨੇ ਭਰ ਬਲ ਜੁੱਧ ਕਰ ਅਬ ਹੀ ਸੰਕ ਬਿਸਾਰ ॥ ੭੫੧ ॥

ਅਣਕਾ ਛੰਦ ॥ ਲਛਮਨ ਗੱਜਯੋ ॥ ਬਡ ਧਨ ਸੱਜਯੋ ॥ ਬਹੁ ਸਰ ਛੋਰੇ ॥ ਜਣ ਘਣ ਓਰੇ ॥ ੭੫੨ ॥ ਉਤ ਦਿਵ ਦੇਖੇ ॥
ਧਨੁ ਧਨੁ ਲੇਖੇ ॥ ਇਤ ਸਰ ਛੂਟੇ ॥ ਮਸ ਕਣ ਤੂਟੇ ॥ ੭੫੩ ॥ ਬਟ ਬਰ ਗਾਜੇ ॥ ਦ੍ਰੈਦਭ ਬਾਜੇ ॥ ਸਰ ਬਰ ਛੋਰੇ ॥ ਮੁਖ ਨਹ ਮੋਰੇ ॥ ੭੫੪ ॥
ਲਛਮਨ ਬਾਚ ਸਿਸ ਸੇ ॥ ਸ੍ਰਿਣ ਸ੍ਰਿਣ ਲਰਕਾ ॥ ਜਿਨ ਕਰ ਕਰਖਾ ॥ ਦੇ ਮਿਲਿ ਘੋਰਾ ॥ ਤੁਹਿ ਬਲ ਥੋਰਾ ॥ ੭੫੫ ॥ ਹਠ ਤਜਿ ਅੰਈਯੋ ॥
ਜਿਨ ਸਮੁਹੱਈਯੋ ॥ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਮੋ ਕੇ ॥ ਡਰ ਨਹੀ ਤੇ ਕੇ ॥ ੭੫੬ ॥ ਸਿਸ ਨਹੀ ਮਾਨੀ ॥ ਅਤਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥ ਗਹਿ ਧਨੁ ਗੱਜਯੋ ॥
ਦੁ ਪਗ ਨ ਭੱਜਯੋ ॥ ੭੫੭ ॥

ਅਜਬਾ ਛੰਦ ॥ ਰੁੱਧੇ ਰਣ ਭਾਈ ॥ ਸਰ ਝੜ ਲਾਈ ॥ ਬਰਖੇ ਬਾਣੰ ॥ ਪਰਖੇ ਜੁਆਣੰ ॥ ੭੫੮ ॥ ਡਿੱਗੇ ਰਣ ਮੱਧੰ ॥ ਅੱਧੇ ਅੱਧੰ ॥
ਕੱਟੇ ਅੰਗੰ ॥ ਰੁੱਝੇ ਜੰਗੰ ॥ ੭੫੯ ॥ ਬਾਣਨ ਝੜ ਲਾਯੋ ॥ ਸਰ ਬਰਸਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਅਰ ਮਾਰੇ ॥ ਡੀਲ ਡਰਾਰੇ ॥ ੭੬੦ ॥ ਡਿੱਗੇ ਰਣ
ਭੂਮੰ ॥ ਨਰ ਬਰ ਘੂਮੰ ॥ ਰੱਜੇ ਰਣ ਘਾਯੰ ॥ ਚੱਕੇ ਚਾਯੰ ॥ ੭੬੧ ॥

ਅਪੂਰਬ ਛੰਦ ॥ ਗਣੇ ਕੇਤੇ ॥ ਹਣੇ ਜੇਤੇ ॥ ਕਈ ਮਾਹੇ ॥ ਕਿਤੇ ਹਾਰੇ ॥ ੭੬੨ ॥ ਸਬੈ ਭਾਜੇ ॥ ਚਿਤੰ ਲਾਜੇ ॥ ਭਜੇ ਭੈ ਕੇ ॥
ਜੀਯੋ ਲੈ ਕੇ ॥ ੭੬੩ ॥ ਫਿਰੇ ਜੇਤੇ ॥ ਹਣੇ ਤੇਤੇ ॥ ਕਿਤੇ ਘਾਏ ॥ ਕਿਤੇ ਧਾਏ ॥ ੭੬੪ ॥ ਸਿਸ ਜੀਤੇ ॥ ਭਟੇ ਭੀਤੇ ॥ ਮਹਾ ਕ੍ਰੋਧੰ ॥ ਕੀਯੋ
ਜੁੱਧੰ ॥ ੭੬੫ ॥ ਦੋਊ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥ ਖੱਗੀ ਖਯਾਤਾ ॥ ਮਹਾ ਜੋਧੰ ॥ ਮੰਡੇ ਕ੍ਰੋਧੰ ॥ ੭੬੬ ॥ ਤਜੇ ਬਾਣੰ ॥ ਧਨੰ ਤਾਣੰ ॥ ਮਚੇ ਬੀਰੰ ॥ ਭਜੇ ਭੀਰੰ ॥
੭੬੭ ॥ ਕਟੇ ਅੰਗੰ ॥ ਭਜੇ ਜੰਗੰ ॥ ਰਣੰ ਰੁੱਝੇ ॥ ਨਰੰ ਜੁੱਝੇ ॥ ੭੬੮ ॥ ਭਜੀ ਸੈਨੰ ॥ ਬਿਨਾ ਚੈਨੰ ॥ ਲਛਨ ਬੀਰੰ ॥ ਫਿਰਯੋ ਧੀਰੰ ॥ ੭੬੯ ॥
ਇਕੈ ਬਾਣੰ ॥ ਰਿਪੰ ਤਾਣੰ ॥ ਹਣਯੋ ਭਾਲੰ ॥ ਗਿਰਯੋ ਤਾਲੰ ॥ ੭੭੦ ॥ ਇਤਿ ਲਛਮਨ ਬਧਹਿ ਸਮਾਪਤੰ ॥

ਅਝੁਹਾ ਛੰਦ ॥

ਭਾਜ ਗਏ ਦਲ ਤ੍ਰਾਸ ਕੈ ਕੈ ॥ ਲਛਮਣ ਰਣ ਭੂਮ ਦੇ ਕੈ ॥ ਖਲੇ ਰਾਮਚੰਦ ਹੁਤੇ ਜਹਾ ॥ ਭਟ ਭਾਜ ਭੱਗਲ ਗੇ
ਤਹਾ ॥੧੭੧॥ ਜਬ ਜਾਇ ਬਾਤ ਕਹੀ ਉਨੈ ॥ ਬਹੁ ਭਾਤ ਸੋਕ ਦਯੋ ਤਿਨੈ ॥ ਸੁਨ ਬੈਨ ਮੇਨ ਰਹੈ ਬਲੀ ॥ ਜਨ ਚਿੱਤ੍ਰ ਪਾਹਨ ਕੀ ਖਲੀ ॥੧੭੨॥
ਪੁਨ ਬੈਨ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਤੁਮ ਜਾਹੁ ਭਰਬ ਉਚਾਰਯੋ ॥ ਮੁਨ ਬਾਲ ਦੇ ਜਿਨ ਮਾਰੀਯੋ ॥ ਧਨਿ ਆਨ ਮੋਹਿ ਦਿਖਾਰੀਯੋ ॥੧੭੩॥ ਸਜ ਸੈਨ
ਭਰਬ ਚਲੇ ਤਹਾ ॥ ਰਣ ਬਾਲ ਬੀਰ ਮੰਡੇ ਜਹਾ ॥ ਬਹੁ ਭਾਤ ਬੀਰ ਸੰਘਾਰ ਹੀ ॥ ਸਰ ਓਘ ਪ੍ਰਓਘ ਪ੍ਰਹਾਰ ਹੀ ॥੧੭੪॥ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਔਰ ਬਭੀਛਨ ॥
ਹਨਵੰਤ ਅੰਗਦ ਰੀਛਨੈ ॥ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ਸੈਨ ਬਨਾਇ ਕੈ ॥ ਤਿਨ ਪੈ ਚਲਯੋ ਸਮੁਹਾਇ ਕੈ ॥੧੭੫॥ ਰਣ ਭੂਮ ਭਰਬ ਗਏ ਜਬੈ ॥ ਮੁਨ ਬਾਲ
ਉਇ ਲਖੇ ਤਬੈ ॥ ਦੁਇ ਕਾਕ ਪੱਛਾ ਸੋਭ ਹੀ ॥ ਲਖ ਦੇਵ ਦਾਨੇ ਲੋਭ ਹੀ ॥੧੭੬॥

ਭਰਬ ਬਾਰ ਲਵ ਸੋ ॥ ਅਕੜਾ ਛੰਦ ॥

ਮੁਨ ਬਾਲ ਛਾਡਹੁ ਗਰਬ ॥ ਮਿਲਿ ਆਨ ਮੋਹੁ ਸਰਬ ॥ ਲੈ ਜਾਹਿ ਰਾਘਵ ਤੀਰ ॥
ਜੁਹਿ ਨੇਕ ਦੇ ਕੈ ਚੀਰ ॥੧੭੭॥ ਸੁਨ ਤੈ ਭਰੇ ਮਿਸ ਮਾਨ ॥ ਕਰਿ ਕੋਪ ਤਾਨ ਕਮਾਨ ॥ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ਸਾਇਕ ਛੋਰਿ ॥ ਅਜ ਅਭੁ ਸਾਵਨ
ਓਰ ॥੧੭੮॥ ਲਾਗੇ ਸੁ ਸਾਇਕ ਅੰਗ ॥ ਗਿਰਗੇ ਸੁਬਾਹੁ ਉਤੰਗ ॥ ਕਹੂੰ ਅੰਗ ਭੰਗ ਸੁਬਾਹ ॥ ਕਹੂੰ ਚਉਰ ਚੀਰ ਸਨਾਹ ॥੧੭੯॥
ਕਹੂੰ ਚਿੱਤ੍ਰ ਚਾਰ ਕਮਾਨ ॥ ਕਹੂੰ ਅੰਗ ਜੋਧਨ ਬਾਨ ॥ ਕਹੂੰ ਅੰਗ ਘਾਇ ਭਭੱਕ ॥ ਕਹੂੰ ਸ੍ਰੇਣ ਸਰਤ ਛਲੱਕ ॥੧੮੦॥ ਕਹੂੰ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਭਕੰਤ ॥
ਸੁ ਕਹੂੰ ਕਮੋਧ ਉਨੰਤ ॥ ਕਹੂੰ ਨਾਰ ਬੀਰ ਬੈਤਾਲ ॥ ਸੋ ਬਮਤ ਛਾਕਣ ਜੁਆਲ ॥੧੮੧॥ ਰਣ ਘਾਇ ਘਾਏ ਵੀਰ ॥ ਸਬ ਸ੍ਰੇਣ ਭੀਗੇ ਚੀਰ ॥
ਇਕ ਬੀਰ ਭਾਜ ਚਲੰਤ ॥ ਇਕ ਆਨ ਜੁੱਧ ਜੁਟੰਤ ॥੧੮੨॥ ਇਕ ਐਰ ਐਰ ਕਮਾਨ ॥ ਤਕ ਵੀਰ ਮਾਰਤ ਬਾਨ ॥ ਇਕ ਭਾਜ ਭਾਜ ਮਰੰਤ ॥
ਨਹੀਂ ਸੁਰਗ ਤਉਨ ਬਸੰਤ ॥੧੮੩॥ ਗਜ ਰਾਜ ਬਾਜ ਅਨੇਕ ॥ ਜੁੱਧੇ ਨ ਬਾਚਾ ਏਕ ॥ ਤਬ ਆਨ ਲੰਕਾ ਠਾਥ ॥ ਜੁੱਧੇ ਸਿਸਨ ਕੇ ਸਾਥ ॥੧੮੪॥

ਬਹੇੜਾ ਛੰਦ ॥

ਲੰਕੇਸ ਕੇ ਉਰ ਮੇ ਤਕ ਬਾਨ ॥ ਮਾਰਯੋ ਰਾਮ ਸਿਸ ਤਜਿ ਕਾਨ ॥ ਤਬ ਗਿਰਯੋ ਦਾਨਵ ਸੁ ਭੂਮਿ ਮੋਧ ॥
ਤਿਹੋ ਬਿਸੁਧ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਯੋ ਬੋਧ ॥੧੮੫॥ ਤਬ ਰੁਕਯੋ ਤਾਸ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਆਨ ॥ ਕਹਾ ਜਾਤ ਬਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਸ ਜਾਨ ॥ ਤਬ ਹਣਯੋ ਬਾਣ
ਤਿਹ ਭਾਲ ਤੱਕ ॥ ਤਿਹ ਲਗਯੋ ਭਾਲ ਮੇ ਰਹਯੋ ਚੱਕ ॥੧੮੬॥ ਚਪ ਚਲੀ ਸੈਣ ਕਪਣੀ ਸੁ ਕ੍ਰੋਧ ॥ ਨਲ ਨੀਲ ਹਨੂ ਅੰਗਦ ਸੁ ਜੁੱਧ ॥
ਤਬ ਤੀਨ ਤੀਨ ਲੈ ਬਾਲ ਬਾਨ ॥ ਤਿਹੋ ਹਣੇ ਭਾਲ ਮੇ ਰੇਸ ਠਾਨ ॥੧੮੭॥ ਜੋ ਗਏ ਸੂਰ ਸੇ ਰਹੇ ਖੇਤ ॥ ਜੋ ਬਚੇ ਭਾਜ ਤੇ ਹੁਇ ਅਚੇਤ ॥
ਤਬ ਤਕਿ ਤਕਿ ਸਿਸ ਕੱਮਿ ਬਾਣ ॥ ਦਲ ਹਣਯੋ ਰਾਘਵੀ ਤੱਜਿ ਕਾਣਿ ॥੧੮੮॥

ਅਨੂਪ ਨਿਰਾਜ ਛੰਦ

ਸੋ ਕੋਪ ਦੇਖਿ ਕੈ ਬਲੇ ਸੁ ਕ੍ਰੋਧ ਰਾਘਵੀ ਸਿਸੈ ॥ ਬਚਿੱਤ੍ਰ ਚਿੱਤ੍ਰਤੇ ਸਰੰ ਬਬਰਖ ਬਰਖਣੇ ਰਣੇ ॥ ਭਭੱਜਿ ਆਸੁਰੀ
ਸੁਤੰ ਉਨੰਤ ਭੈਰਵੀ ਧੁਨੰ ॥ ਭ੍ਰਮੰਤ ਕੁੰਡਲੀ ਕ੍ਰਿਤੰ ਪਪੀੜ ਦਾਰਣੰ ਸਰੰ ॥੧੮੯॥ ਘੁਮੰਤ ਘਾਇਲੇ ਘਣੰ ਤਤੱਛ ਬਾਣਣੇ ਬਰੰ ॥

ਭਭੱਜ ਕਾਤਰੇ ਕਿਤੰ ਗਜੰਤ ਜੋਧਣੇ ਜੁੱਧੰ ॥ ਚਲੰਤ ਤੀਛਣੇ ਅਸੰ ਖਿਮੰਤ ਧਾਰ ਉੱਜਲੰ ॥ ਪਪਾਤ ਅੰਗਦ ਕੇਸਰੀ ਹਨੂ ਵ ਸੁਗ੍ਰਿਵੰ ਬਲੰ ॥੧੬੦॥
 ਗਿਰੰਤ ਆਸੁਰੰ ਰਣੰ ਭਭਰਮ ਆਸੁਰੀ ਸਿਸੰ ॥ ਤਜੰਤ ਸੁਆਮਣੇ ਧਰੰ ਭਜੰਤ ਪ੍ਰਾਨ ਲੈ ਭਟੰ ॥ ਉਠੰਤ ਅੰਧ ਧੁੰਧਣੇ ਕਬੰਧ ਬੰਧਤੰ ਕਟੰ ॥
 ਲਗੰਤ ਬਾਣਣੇ ਬਰੰ ਗਿਰੰਤ ਭੂਮ ਆਹਵਯੰ ॥੧੬੧॥ ਪਪਾਤ ਬ੍ਰਿਛਣੰ ਧਰੰ ਬਬੇਗ ਮਾਰਤੁ ਜਣੰ ॥ ਭਰੰਤ ਧੂਰ ਭੂਰਣੰ ਬਮੰਤ ਸ੍ਰੇਣਤੰ ਮੁਖੰ ॥
 ਚਿਕਾਰ ਚਾਂਵਡੀ ਨਭੰ ਫਿਕੰਤ ਫਿਕਰੀ ਫਿਰੰ ॥ ਭਕਾਰ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤਣੰ ਡਿਕਾਰ ਡਾਕਣੀ ਡੁਲੰ ॥੧੬੨॥ ਗਿਰੈ ਧਰੰ ਧੁਰੰ ਧਰੰ ਧਰਾ ਧਰੰ ਧਰੰ ਜਿਵੰ ॥
 ਭਭੱਜਿ ਸ੍ਰਉਣਤੋ ਤਣੰ ਉਠੰਤ ਭੈਕਰੀ ਧੁਨੰ ॥ ਉਠੰਤ ਗੱਦ ਸੱਦਣੰ ਨਨੱਦ ਨਿਫਿਰੰ ਰਣੰ ॥ ਬਬਰਖ ਸਾਇਕੰ ਸਿਤੰ ਘੁਮੰਤ ਜੋਧਣੇ ਬੂਣੰ ॥੧੬੩॥
 ਭਜੰਤ ਭੈ ਧਰੰ ਭਟੰ ਬਿਲੋਕ ਭਰਬਣੇ ਰਣੰ ॥ ਚਲਯੋ ਚਿਰਾਇਕੋ ਚਪੀ ਬਬਰਖ ਸਾਇਕੋ ਸਿਤੰ ॥ ਸੁ ਕ੍ਰੋਧ ਸਾਇਕੋ ਸਿਸੰ ਬਬੰਧ ਭਾਲਣੇ ਭਟੰ ॥
 ਪਪਾਤ ਪ੍ਰਿਥਵੀਯੰ ਹਠੀ ਮਮੋਹ ਆਸੁਮੰ ਗਤੰ ॥੧੬੪॥ ਭਭੱਜਿ ਭੀਤਣੇ ਭਟੰ ਤਤੱਜਿ ਭਰਬਣੇ ਭੂਅੰ ॥ ਗਿਰੰਤ ਲੁੱਥਤੰ ਉਠੰ ਰੁਰੋਦ ਰਾਘਵੰ ਤਟੰ ॥
 ਜੁਝੇ ਸੁ ਭ੍ਰਾਤ ਭਰਬਣੇ ਸੁਣੰਤ ਜਾਨਕੀ ਪਤੰ ॥ ਪਪਾਤ ਭੂਮਿਣੇ ਤਲੰ ਅਪੀੜ ਪੀੜਤੰ ਦੁਖੰ ॥੧੬੫॥ ਸਸੱਜ ਜੋਧਣੰ ਜੁਧੀ ਸੁ ਕ੍ਰੋਧ ਬੱਧਣੇ ਬਰੰ ॥
 ਤਤੱਜਿ ਜੋਗ ਮੰਡਲੰ ਅਦੰਡ ਦੰਡਣੇ ਨਰੰ ॥ ਸੁ ਗੱਜ ਬੱਜ ਬਾਜਣੇ ਉਠੰਤ ਭੈ ਧਰੀ ਸੁਰੰ ॥ ਸਨੱਧ ਬੱਧ ਕੈ ਦਲੰ ਸਬੱਧ ਜੋਧਣੇ ਬਰੰ ॥੧੬੬॥
 ਚਚੱਕ ਚਾਂਵਡੀ ਨਭੰ ਫਿਕੰਤ ਫਿਕਰੀ ਧਰੰ ॥ ਭਖੰਤ ਮਾਸ ਹਾਰਣੰ ਬਮੰਤ ਜ਼ਾਲ ਦੁਰਗਯੰ ॥ ਪੁਅੰਤ ਪਾਰਬਤੀ ਸਿਰੰ ਨਚੰਤ ਈਸਣੇ ਰਣੰ ॥
 ਭਕੰਤ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤਣੇ ਬਕੰਤ ਬੀਰ ਬੈਤਲੰ ॥੧੬੭॥

ਤਿਲਾ ਛੰਦ ॥ ਜੁੱਟੇ ਵੀਰੰ ॥ ਛੁੱਟੇ ਤੀਰੰ ॥ ਫੁੱਟੇ ਅੰਗੰ ॥ ਤੁੱਟੇ ਤੰਗੰ ॥੧੬੮॥ ਭੱਗੇ ਵੀਰੰ ॥ ਲੱਗੇ ਤੀਰੰ ॥
 ਪਿੱਖੇ ਰਾਮੰ ॥ ਧਰਮੰ ਧਾਮੰ ॥੧੬੯॥ ਜੁੱਝੇ ਜੋਧੰ ॥ ਮੱਚੇ ਕ੍ਰੋਧੰ ॥ ਬੰਧੋ ਬਾਲੰ ॥ ਬੀਰ ਉਤਾਲੰ ॥੧੭੦॥ ਢੁੱਕੇ ਫੇਰ ॥ ਲਿੱਨੇ
 ਘੇਰ ॥ ਵੀਰੈਂ ਬਾਲ ॥ ਜਿਉ ਦ੍ਰੈ ਕਾਲ ॥੧੭੧॥ ਤੱਜੀ ਕਾਣ ॥ ਮਾਰੇ ਬਾਣ ॥ ਡਿੱਗੇ ਵੀਰ ॥ ਭੱਗੇ ਧੀਰ ॥੧੭੨॥ ਕੱਟੇ ਅੰਗ ॥
 ਡਿੱਗੇ ਜੰਗ ॥ ਸੁੱਧੋ ਸੂਰ ॥ ਭਿੱਨੇ ਨੂਰ ॥੧੭੩॥ ਲੱਖੈ ਨਾਹਿ ॥ ਭੱਗੇ ਜਾਹਿ ॥ ਤੱਜੇ ਰਾਮ ॥ ਧਰਮੰ ਧਾਮ ॥੧੭੪॥
 ਅਉਰੈ ਭੇਸ ॥ ਖੁੱਲੇ ਕੇਸ ॥ ਸਸਤ੍ਰੁ ਛੋਰ ॥ ਦੈ ਦੈ ਕੋਰ ॥੧੭੫॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੁਹੂੰ ਦਿਸਨ ਜੋਧਾ ਹਰੈ ਪਰਯੋ ਜੁੱਧ ਦੁਐ ਜਾਮ ॥ ਜੁਝ ਸਕਲ ਸੈਨਾ ਗਈ ਰਹਿ ਗੇ ਏਕਲ ਰਾਮ ॥੧੭੬॥
 ਤਿਹੂ ਭ੍ਰਾਤ ਬਿਨ ਭੈ ਹਨਯੋ ਅਰੁ ਸਬ ਦਲਹਿ ਸੰਘਾਰ ॥ ਲਵ ਅਰੁ ਕੁਸ ਜੁਝਨ ਨਿਮਿਤ ਲੀਨੋ ਰਾਮ ਹਕਾਰ ॥੧੭੭॥
 ਸੈਨਾ ਸਕਲ ਜੁਝਾਇ ਕੈ ਕਤਿ ਬੈਠੇ ਛਪ ਸਾਇ ॥ ਅਬ ਹਮ ਸੋ ਤੁਮਹੂੰ ਲਰੇ ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਕਉਸਲ ਰਾਇ ॥੧੭੮॥
 ਨਿਰਖ ਬਾਲ ਨਿਜ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭ ਕਹੇ ਬੈਨ ਮੁਸਕਾਇ ॥ ਕਵਨ ਤਾਤ ਬਾਲਕ ਤੁਮੈ ਕਵਨ ਤਿਹਾਰੀ ਮਾਇ ॥੧੭੯॥

ਅਕਰਾ ਛੰਦ ॥ ਮਿਥਲਾ ਪੁਰ ਰਾਜਾ ॥ ਜਨਕ ਸੁਭਾਜਾ ॥ ਤਿਹ ਸਿਸ ਸੀਤਾ ॥ ਅਤਿ ਸੁਭ ਗੀਤਾ ॥ ੮੧੦ ॥ ਸੋ ਬਨਿ ਆਏ ॥
ਤਿਹੋਂ ਹਮ ਜਾਏ ॥ ਹੈਂ ਦੁਇ ਭਾਈ ॥ ਸੁਨਿ ਰਘੁਰਾਈ ॥ ੮੧੧ ॥ ਸੁਨਿ ਸੀਅ ਰਾਨੀ ॥ ਰਘੁਬਰ ਜਾਨੀ ॥ ਚਿਤ ਪਹਿਚਾਨੀ ॥ ਮੁਖ ਨ ਬਿਖਾਨੀ ॥
੮੧੨ ॥ ਤਿਹੋਂ ਸਿਸ ਮਾਨਯੋ ॥ ਅਤਿ ਬਲ ਜਾਨਯੋ ॥ ਹਠਿ ਰਣ ਕੀਨੋ ॥ ਕਹਿ ਨਹੀ ਦੀਨੋ ॥ ੮੧੩ ॥ ਕਸਿ ਸਰ ਮਾਰੇ ॥ ਸਿਸ ਨਹੀ ਹਾਰੇ ॥
ਬਹੁ ਬਿਧ ਬਾਣੰ ॥ ਅਤਿ ਧਨੁ ਤਾਣੰ ॥ ੮੧੪ ॥ ਅੰਗ ਅੰਗ ਬੇਧੇ ॥ ਸਬ ਤਨ ਛੇਦੇ ॥ ॥ ਸਭ ਦਲ ਸੂਝੇ ॥ ਰਘੁਬਰ ਜੂਝੇ ॥ ੮੧੫ ॥
ਜਬ ਪ੍ਰਭ ਮਾਰੇ ॥ ਸਬ ਦਲ ਹਾਰੇ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਾਗੇ ॥ ਦੁਐ ਸਿਸ ਆਗੇ ॥ ੮੧੬ ॥ ਫਿਰ ਨ ਨਿਹਾਰੈਂ ॥ ਪ੍ਰਭ ਨ ਚਿਤਾਰੈਂ ॥
ਗ੍ਰਹਿ ਦਿਸ ਲੀਨਾ ॥ ਅਸ ਰਣ ਕੀਨਾ ॥ ੮੧੭ ॥

ਚਉਪਈ ॥ ਤਬ ਦੁਹੂੰ ਬਾਲ ਅਯੋਧਨ ਦੇਖਾ ॥ ਮਨੇ ਰੁਦ੍ਰ ਕ੍ਰੀੜਾ ਬਨ ਪੇਖਾ ॥ ਕਾਟ ਧੁਜਨ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਸਵਾਰੇ ॥ ਭੂਖਨ
ਅੰਗ ਅਨੂਪ ਉਤਾਰੇ ॥ ੮੧੮ ॥ ਮੂਰਛ ਭਏ ਸਬ ਲਏ ਉਠਾਈ ॥ ਬਾਜ ਸਹਿਤ ਤਹ ਗੇ ਜਹ ਮਾਈ ॥ ਦੇਖ ਸੀਆ ਪਤਿ ਮੁਖ
ਰੋ ਦੀਨਾ ॥ ਕਹਯੋ ਪੂਤ ਬਿਧਵਾ ਮੋਹਿ ਕੀਨਾ ॥ ੮੧੯ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮਵਤਾਰ ਲਵ ਬਾਜ ਬਾਂਧਬੇ ਰਾਮ ਬਧਹਿ ॥

ਸੀਤਾ ਨੇ ਸਭ ਜੀਵਾਏ ਕਥਨੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਬ ਮੋ ਕਉ ਕਾਸਟ ਦੇ ਆਨਾ ॥ ਜਰਉ ਲਾਗਿ ਪਤਿ ਹੋਊਂ ਮਸਾਨਾ ॥ ਸੁਨਿ ਮੁਨਿ ਰਾਜ ਬਹੁਤ ਬਿਧਿ ਰੋਏ ॥
ਇਨ ਬਾਲਨ ਹਮਰੇ ਸੁਖ ਖੇਏ ॥ ੮੨੦ ॥ ਜਬ ਸੀਤਾ ਤਨ ਚਹਾ ਕਿ ਕਾਢੂੰ ॥ ਜੋਗ ਅਗਨਿ ਉਪਰਾਜ ਸੁ ਛਾਡੂੰ ॥ ਤਬ ਇਮ ਭਈ
ਗਗਨ ਤੇ ਬਾਨੀ ॥ ਕਹਾਂ ਭਈ ਸੀਤਾ ਤੈ ਇਯਾਨੀ ॥ ੮੨੧ ॥

ਅਰੂਪਾ ਛੰਦ ॥ ਸੁਨੀ ਬਾਨੀ ॥ ਸੀਆ ਰਾਨੀ ॥ ਲਯੋ ਆਨੀ ॥ ਕਰੈ ਪਾਨੀ ॥ ੮੨੨ ॥

ਸੀਤਾ ਬਾਚ ਮਨ ਮੈ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਉ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮਨ ਸਹਿਤ ਰਾਮ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਅਉਰ ॥ ਤਉ ਏ
ਰਾਮ ਸਹਿਤ ਜੀਐ ਕਹਯੋ ਸੀਆ ਤਿਹ ਠਉਰ ॥ ੮੨੩ ॥

ਅਰੂਪਾ ਛੰਦ ॥ ਸਬੈ ਜਾਗੇ ॥ ਭ੍ਰਮੰ ਭਾਗੇ ॥ ਹਠੰ ਤਯਾਗੇ ॥ ਪਗੰ ਲਾਗੇ ॥ ੮੨੪ ॥ ਸੀਆ ਆਨੀ ॥ ਜਗੰ ਰਾਨੀ ॥
ਧਰਮ ਧਾਨੀ ॥ ਸਤੀ ਮਾਨੀ ॥ ੮੨੫ ॥ ਮਨੰ ਭਾਈ ॥ ਉਰੰ ਲਾਈ ॥ ਸਤੀ ਜਾਨੀ ॥ ਮਨੈ ਮਾਨੀ ॥ ੮੨੬ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਸੀਅਹਿ ਸਮੇਧ ਕਰ ਚਲੇ ਅਜੁਧਿਆ ਦੇਸ ॥ ਲਵ ਕੁਸ ਦੋਊ ਪ੍ਰਤ੍ਨਿ ਸਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਨਰੇਸ ॥ ੮੨੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤਿ ਕਰ ਸਿਸਨ ਸਮੇਧਾ ॥ ਸੀਯ ਰਘੁਬੀਰ ਚਲੇ ਪੁਰ ਅਉਧਾ ॥ ਅਨਿਕ ਬੇਖ ਸੇ ਸਸਤ੍ਰ ਸੁਹਾਏ ॥
ਜਾਨਕ ਤੀਨ ਰਾਮ ਬਨ ਆਏ ॥ ੮੨੮ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕੇ ਰਾਮਵਤਾਰੇ ਤਿਹੁ ਭਿਰਾਤਨ ਸੈਨਾ ਸਹਿਤ ਜੀਥੇ ॥

ਸੀਤਾ ਦੁਹੁ ਪੁਤ੍ਰਨ ਸਹਿਤ ਪੁਰੀ ਅਵਧ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਥਨੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤਿਹੂੰ ਮਾਤ ਕੰਠਨ ਸੇ ਲਾਏ ॥ ਦੋਹ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਪਾਇਨ ਲਪਟਾਏ ॥ ਬਹੁਰ ਆਨ ਸੀਤਾ ਪਗ ਪਰੀ ॥ ਮਿਟ ਗਈ ਤਹੀਂ
ਦੁਖਨ ਕੀ ਘਰੀ ॥ ੮੨੯ ॥ ਬਾਜਮੇਧ ਪੂਰਨ ਕੀਆ ਜੱਗਾ ॥ ਕਉਸਲੇਸ ਰਘੁਬੀਰ ਅਭੱਗਾ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਸਪੁਤ ਦੇ ਪੁਤ ਸੁਹਾਏ ॥ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸ
ਜੀਤ ਗ੍ਰਹਿ ਆਏ ॥ ੮੩੦ ॥ ਜੇਤਿਕ ਕਹੇ ਸੁ ਜੱਗ ਬਿਧਾਨਾ ॥ ਬਿਧ ਪੂਰਬ ਕੀਨੇ ਤੇ ਨਾਨਾ ॥ ਏਕ ਘਾਟ ਸਤ ਕੀਨੇ ਜੱਗਾ ॥ ਚਟ ਪਟ ਚੱਕ੍ਰ
ਇੰਦ੍ਰ ਉਠ ਭੱਗਾ ॥ ੮੩੧ ॥ ਰਾਜਸੂਇ ਕੀਨੇ ਦਸ ਬਾਰਾ ॥ ਬਾਜਮੇਧਿ ਇੱਕੀਸ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਗਵਾਲੰਭ ਅਜਮੇਧ ਅਨੇਕਾ ॥ ਭੂਮ ਮੱਧ ਕਰਮ
ਕੀਏ ਅਨੇਕਾ ॥ ੮੩੨ ॥ ਨਾਗਮੇਧ ਖਟ ਜੱਗ ਕਰਾਏ ॥ ਜਉਨ ਕਰੇ ਜਨਮੇਜਯ ਪਾਏ ॥ ਅਉਰੈ ਗਨਤ ਕਹਾਂ ਲਗ ਜਾਉਂ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਬਚਨ
ਤੇ ਹੀਐ ਡਰਾਉਂ ॥ ੮੩੩ ॥ ਦਸ ਸਹੰਸ੍ਰ ਦਸ ਬਰਖ ਪ੍ਰਮਾਨਾ ॥ ਰਾਜ ਕਰਾ ਪੁਰ ਅਉਧ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਤਬ ਲਉ ਕਾਲ ਦਸਾ ਨੀਅਰਾਈ ॥
ਰਘੁਬਰ ਸਿਰਿ ਮ੍ਰਿਤ ਡੰਕ ਬਜਾਈ ॥ ੮੩੪ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਤਿਹੂੰ ਬਿਬਿਧਿ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਜਿਨ ਜਗਜੀਤ ਕਰਜੇ ਬਸ ਸਾਰਾ ॥
ਸਬਹਨ ਸੀਸ ਡੰਕ ਤਿਹੂੰ ਬਾਜਾ ॥ ਜੀਤ ਨ ਸਕਾ ਰੰਕ ਅਰੁ ਰਾਜਾ ॥ ੮੩੫ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਜੇ ਤਿਨਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰੇ ਕਰ ਦੇ ਲਏ ਬਚਾਇ ॥ ਯੋ ਨਹੀ ਕੋਊ ਬਾਚਿਆ ਕਿਸਨ ਬਿਸਨ ਰਘੁਰਾਇ ॥ ੮੩੬ ॥

ਚੌਪਈ ਛੰਦ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰੇ ਰਾਜ ਕੇ ਸਾਜਾ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ ਜੀਤੇ ਰਾਜਾ ॥ ਸਾਮ ਦਾਮ ਅਰੁ ਦੰਡ ਸੁਭੇਦਾ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧ
ਹੁਤੀ ਸਾਸਨਾ ਬੇਦਾ ॥ ੮੩੭ ॥ ਬਰਨ ਬਰਨ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਤ ਲਾਏ ॥ ਚਾਰ ਚਾਰ ਹੀ ਬਰਨ ਚਲਾਏ ॥ ਛਤ੍ਰੀ ਕਰੈਂ ਬਿੱਪ੍ਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥
ਬੈਸ ਲਖੇ ਛਤ੍ਰੀ ਕਹ ਦੇਵਾ ॥ ੮੩੮ ॥ ਸੂਦ੍ਰ ਸਬਨ ਕੀ ਸੇਵ ਕਮਾਵੇ ॥ ਜਹ ਕੋਈ ਕਹੇ ਤਹੀ ਵਹ ਧਾਵੇ ॥ ਜੈਸਕ ਹੁਤੀ ਬੇਦ ਸਾਸਨਾ ॥
ਨਿਕਸਾ ਤੈਸ ਰਾਮ ਕੀ ਰਸਨਾ ॥ ੮੩੯ ॥ ਰਾਵਣਾਦਿ ਰਣ ਹਾਂਕ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਸੇਵਕ ਗਣ ਤਾਰੇ ॥ ਲੰਕਾ ਦੀ
ਟੰਕ ਜਨੁ ਦੀਨੇ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਰਾਜ ਜਗਤ ਮੈ ਕੀਨੇ ॥ ੮੪੦ ॥

ਦੋਹਰਾ ਛੰਦ ॥ ਬਹੁ ਬਰਖਨ ਲਉ ਰਾਮ ਜੀ ਰਾਜ ਕਰਾ ਅਰਿ ਟਾਲ ॥ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧ੍ਰ ਕਹੋਂ ਫੋਰ ਕੈ ਭਯੋ ਕਉਸਲਿਆ ਕਾਲ ॥ ੮੪੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜੈਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੇ ਹੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਤੈਸੇ ਈ ਕਰੇ ਬੇਦ ਅਨੁਸਾਰਾ ॥ ਰਾਮ ਸਪੁਤ ਜਾਹਿੰ ਘਰ ਮਾਹੀ ॥ ਤਾਕਹੂੰ
ਤੇਟ ਕੋਊ ਕਹ ਨਾਹੀ ॥ ੮੪੨ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਗਤਿ ਕੀਨੀ ਪ੍ਰਭ ਮਾਤਾ ॥ ਤਬ ਲਉ ਭਈ ਕੈਕਈ ਸਾਂਤਾ ॥ ਤਾਂ ਕੇ ਮਰਤ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਮਰੀ ॥
ਦੇਖਹੁ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਆ ਕਸ ਕਰੀ ॥ ੮੪੩ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਜਾਨਕਿ ਤ੍ਰਿਯ ਸਿਖਾ ॥ ਭੀਤ ਭਏ ਰਾਵਣ ਕਹੋਂ ਲਿਖਾ ॥ ਜਬ ਰਘੁਬਰ ਤਿਹੂੰ
ਆਨ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਕਛੁਕ ਕੋਪ ਇਮ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ੮੪੪ ॥

ਰਾਮ ਬਾਚ ਮਨ ਮੈ ॥ ਯਾਂ ਕੋ ਕਛੁ ਰਾਵਨ ਸੇ ਹੇਤਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਚਿੱਤ੍ਰਕੈ ਦੇਖਾ ॥ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਸੀਤਾ ਭਈ ਰੋਖਾ ॥
 ਪ੍ਰਭ ਮੁਹਿ ਅਜਹੂੰ ਲਗਾਵਤ ਦੇਖਾ ॥ ੮੪੫ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਉ ਮੇਰੇ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਿ ਹਿੰਦੈ ਬਸਤ ਰਘੁਰਾਇ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪੈਂਡ ਮੁਹਿ ਦੀਜੀਐ ਲੀਜੈ ਮੋਹਿ ਮਿਲਾਇ ॥ ੮੪੬ ॥
 ਚਉਪਈ ॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਧਰਨੀ ਫਟ ਗਈ ॥ ਲੋਪ ਸੀਆ ਤਿਹ ਭੀਤਰ ਭਈ ॥ ਚੱਕ੍ਰਤ ਰਹੇ ਨਿਰਖ ਰਘੁਰਾਈ ॥
 ਰਾਜ ਕਰਨ ਕੀ ਆਸ ਚੁਕਾਈ ॥ ੮੪੭ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਜਗ ਧੂਅਰੋ ਧਉਲਹਰਿ ਕਿਹ ਕਿ ਆਯੋ ਕਾਮ ॥ ਰਘੁਬਰ ਬਿਨ ਸੀਅ ਨ ਜੀਐ ਸੀਅ ਬਿਨ ਜੀਐ ਨ ਰਾਮ ॥ ੮੪੮ ॥
 ਚਉਪਈ ॥ ਦੁਆਰੇ ਕਹਜੇ ਬੈਠ ਲਛਮਨਾ ॥ ਪੈਠ ਨ ਕੋਊ ਪਾਵੈ ਜਨਾ ॥ ਅੰਤਰਿ ਪੁਰਹਿ ਆਪ ਪਗੁ ਧਾਰਾ ॥ ਦੇਹਿ ਛੋਰਿ ਮ੍ਰਿਤ ਲੋਕ ਸਿਧਾਰਾ ॥ ੮੪੯ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਮਤੀ ਹਿਤ ਅਜ ਨਿਪਤ ਜਿਮ ਗ੍ਰਿਹ ਤਜ ਲੀਅ ਜੋਗ ॥ ਤਿਮ ਰਘੁਬਰ ਤਨ ਕੋ ਤਜਾ ਸ੍ਰੀ ਜਾਨਕੀ ਬਿਯੋਗ ॥ ੮੫੦ ॥
 ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਰਾਮਵਤਾਰੇ ਸੀਤਾ ਕੇ ਹੇਤ ਮ੍ਰਿਤਲੋਕ ਗਏ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤੰ ॥
 ਅਥ ਤੀਨੋ ਭ੍ਰਾਤਾ ਤ੍ਰੀਅਨ ਸਹਿਤ ਮਰਥੋ ਕਥਨੰ ॥
 ਚੌਪਈ ॥ ਰਉਰ ਪਰੀ ਸਗਰੇ ਪੁਰ ਮਾਹੀ ॥ ਕਾਹੂੰ ਰਹੀ ਕਛੁ ਸੁਧ ਨਾਹੀ ॥ ਨਰ ਨਾਰੀ ਡੋਲਤ ਦੁਖਿਆਰੇ ॥ ਜਾਨੁਕ ਗਿਰੇ ਜੂਝਿ
 ਜੁਝਿਆਰੇ ॥ ੮੫੧ ॥ ਸਗਰ ਨਗਰ ਮਹਿ ਪਰ ਗਈ ਰਉਰਾ ॥ ਬਯਾਕੁਲ ਗਿਰੇ ਹਸਤ ਅਰੁ ਘੋਰਾ ॥ ਨਰ ਨਾਰੀ ਮਨ ਰਹਿਤ ਉਦਾਸਾ ॥
 ਕਹਾ ਰਾਮ ਕਰ ਗਏ ਤਮਾਸਾ ॥ ੮੫੨ ॥ ਭਰਥ ਉ ਜੋਗ ਸਾਧਨਾ ਸਾਜੀ ॥ ਜੋਗ ਅਗਨ ਤਨ ਤੇ ਉਪਰਾਜੀ ॥ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧ੍ਰ ਝਟ ਦੈ ਕਰ ਫੋਰਾ ॥
 ਪ੍ਰਭ ਸੋ ਚਲਤ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਮੋਰਾ ॥ ੮੫੩ ॥ ਸਗਲ ਜੋਗ ਕੇ ਕੀਏ ਬਿਧਾਨਾ ॥ ਲਛਮਨ ਤਜੇ ਤੈਸ ਹੀ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧ੍ਰ ਲਵ ਅਰਿ ਫੁਨ
 ਫੂਟਾ ॥ ਪ੍ਰਭ ਚਰਨਣ ਤਰ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਖੂਟਾ ॥ ੮੫੪ ॥ ਲਵ ਕੁਸ ਦੋਊ ਤਹਾਂ ਚਲ ਗਏ ॥ ਰਘੁਬਰ ਸੀਅਹਿ ਜਰਾਵਤ ਭਏ ॥ ਅਰ ਪਿਤ ਭ੍ਰਾਤ
 ਤਿਹੂੰ ਕਹੈ ਦਹਾ ॥ ਰਾਜ ਛਤ੍ਰ ਲਵ ਕੇ ਸਿਰ ਰਹਾ ॥ ੮੫੫ ॥ ਤਿਹੂੰਅਨ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਹੂੰ ਆਈ ॥ ਸੰਗ ਸਤੀ ਹੂੰ ਸੁਰਗ ਸਿਧਾਈ ॥
 ਲਵ ਸਿਰ ਧਰਾ ਰਾਜ ਕਾ ਸਾਜਾ ॥ ਤਿਹੂੰਅਨ ਤਿਹੂੰ ਕੁੰਟ ਕੀਅ ਰਾਜਾ ॥ ੮੫੬ ॥ ਉਤਰ ਦੇਸ ਆਪ ਕੁਸ ਲੀਆ ॥ ਭਰਥ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਹੈ ਪੂਰਬ
 ਦੀਆ ॥ ਦੱਛਨ ਦੀਅ ਲੱਛਨ ਕੇ ਬਾਲਾ ॥ ਪੱਛਮ ਸੱਤ੍ਰਘਨ ਸੁੱਤ ਬੈਠਾਲਾ ॥ ੮੫੭ ॥
 ਚੌਪਈ ॥ ਰਾਮ ਕਥਾ ਜੁਗ ਜੁਗ ਅਟਲ ਸਭ ਕੋਈ ਭਾਖਤ ਨੇਤ ॥ ਸੁਰਗ ਬਾਸ ਰਘੁਬਰ ਕਰਾ ਸਗਰੀ ਪੁਰੀ ਸਮੇਤ ॥ ੮੫੮ ॥
 ਇਤਿ ਰਾਮ ਭਿਰਾਤ ਤ੍ਰੀਅਨ ਸਹਿਤ ਸੁਰਗ ਗਏ ॥ ਅਥ ਸਗਰੀ ਪੁਰੀ ਸਹਿਤ ਸੁਰਗ ਗਏ ॥

ਚੌਪਈ ॥

ਜੇ ਇਹ ਕਥਾ ਸੁਨੈ ਅਰੁ ਗਾਵੈ ॥ ਦੂਖ ਪਾਪ ਤਿਹੋਂ ਨਿਕਟ ਨ ਆਵੈ ॥ ਬਿਸਨ ਭਗਤ ਕੀਏ ਫਲ ਹੋਈ ॥ ਆਧਿ ਬਯਾਧਿ ਛੇ ਸਕੈ ਨ ਕੋਈ ॥
 ੮੫੮॥ ਸੰਮਤ ਸੱਤ੍ਰਹ ਸਹਸ ਪਚਾਵਨ ॥ ਹਾਤ ਵਦੀ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸੁਖ ਦਾਵਨ ॥ ਤੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਧਾਰਾ ॥ ਭੂਲ ਪਰੀ ਲਹੁ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰਾ॥੮੬੦॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਨੇਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿੰਗ ਕੇ ਚਰਨ ਤਰ ਸਤਦ੍ਰਵ ਤੀਰ ਤਰੰਗ ॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਪੂਰਨ ਕੀਯੋ ਰਘੁਬਰ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ॥ ੮੬੧ ॥
 ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਜਾਨੈ ਨਹੀ ਬਾਦ ਸੁਬਾਦ ਬਿਬਾਦ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਸਕਲ ਪੂਰਨ ਕੀਯੋ ਭਗਵਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ੮੬੨ ॥
 ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਪਾਇ ਗਹੇ ਜਬ ਤੇ ਤੁਮਰੇ ਤਬ ਤੇ ਕੋਊ ਆਖ ਤਰੇ ਨਹੀ ਆਨਜੇ ॥ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਅਨੇਕ ਕਹੈ ਮਤ
 ਏਕ ਨ ਮਾਨਜੇ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸਬੈ ਬਹੁ ਭੇਦ ਕਹੈ ਹਮ ਏਕ ਨ ਜਾਨਜੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਪਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਰੀ ਕਰਿ
 ਮੈਂ ਨ ਕਹਜੇ ਸਬ ਤੋਹਿ ਬਖਾਨਜੇ ॥ ੮੬੩ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਗਲ ਦੁਆਰ ਕਉ ਛਾਡਿ ਕੇ ਗਹਜੇ ਤੁਹਾਰੇ ਦੁਆਰ ॥ ਬਾਹਿ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਅਸ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਤੁਹਾਰ ॥ ੮੬੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾਇਣ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ॥

